

УЧИТЕЛЯТ БЕИНСА ДУНО
СБОРНИК ЛЕКЦИИ (1917–1943)

СБОРНИК
ЛЕКЦИИ
(1917–1943)

ИЗДАНИЕ

СОФИЯ 2009

УЧИТЕЛЯТ БЕИНСА ДУНО

**СБОРНИК
ЛЕКЦИИ
(1917–1943)**

I ИЗДАНИЕ

СОФИЯ 2009

УДК 62-50

СРОЧНИК

ЛЕКЦИЙ

(1917-1943)

ИЗДАНИЕ I

СОФОН 2009

Ученикът трябва да *благодари* от сутрин до вечер за всичко, което вижда около себе си.

Тогава струите на любовта ще потекат през неговата душа.

Учителят

(Свещени думи на Учителя,
стр. 68, София 1938 г.)

Ученикът трябва да бъде *благодарен* на това, което Учителят му дава, и да върви напред.

Учителят никога няма да остави ученика да се спре. Ученикът чувства подкрепата, която иде от Учителя, от цялото Небе. Това го изпълва всеки момент с благодарност и благоговение.

Учителят

(Свещени думи на Учителя,
стр. 100, София 1938 г.)

Учителю, благодарим Ти за Божественото Слово, с което ни дари. Израз на нашата благодарност ще е изучаването му от всеки ученик, на когото съзнанието се е отключило за него, за Словото.

В настояща сборник за пръв път без редакторска намеса се публикуват стенографските записи на лекции и беседи на Учителя Беинса Дуно (Петър Дънов), изнесени в периода 1917–1943 г.

Местата в дешифрираната стенограма, където липсва или не може да бъде разчетен текст, са отбелязани с многоточие в квадратни скоби [...]. За улесняване на прочита в квадратни скоби [] са добавени отделни думи или изрази. Бележките на стенографите са отпечатани в *курсив*.

При изготвяне на илюстрациите стриктно са следвани скиците от дешифрираните стенограми.

Поясненията на някои специални термини и остарели или диалектни думи в края на книгата са съставени от издателския екип.

**АВТЕНТИЧНОСТТА НА СТЕНОГРАФСКИТЕ
ЗАПИСИ Е ЗАПАЗЕНА**

ЗАПЯ НЕПЧУКО ПЯЖЕДАПМ

И истинния сборник за пръв път без редакторска намеса се публикуват стенографските записи на лекциите и беседи на Учителя Бейвса Дуно (Петър Дънов) изнесени в периода 1917-1943 г.

Местата в дешифрираната стенограма, където писателят не може да бъде разчетен текст, са отбелязани с многоточие в квадратни скоби [...]. За улесняване на прочитането в квадратни скоби [...] са добавени отсъстващи думи или изрази. Бележките на стенографите са отпечатани в курсив.

Понятиите на илюстрациите стриктно са следвани скритите от дешифрираните стенограми.

Пояснението за някои специални термини и остарели или диалектни думи в края на книгата са съставени от издателския екип.

ДЕТЕШИЧНОСТТА НА СТЕНОГРАФСКИТЕ
ЗАПИСИ Е ЗАПАЗЕНА

ОБРАЗУВАНЕ НА ДОБРИТЕ НАВИЦИ

Учителят поздрави: „Фир-фюр-фен Тао Би Аумен.“

Отговорихме: „Тао Би Аумен.“

Прочетоха се резюметата на „Произходът на юмрука“ и „Разликата между гордост и тицеславие и ползата и вредата от тях“.

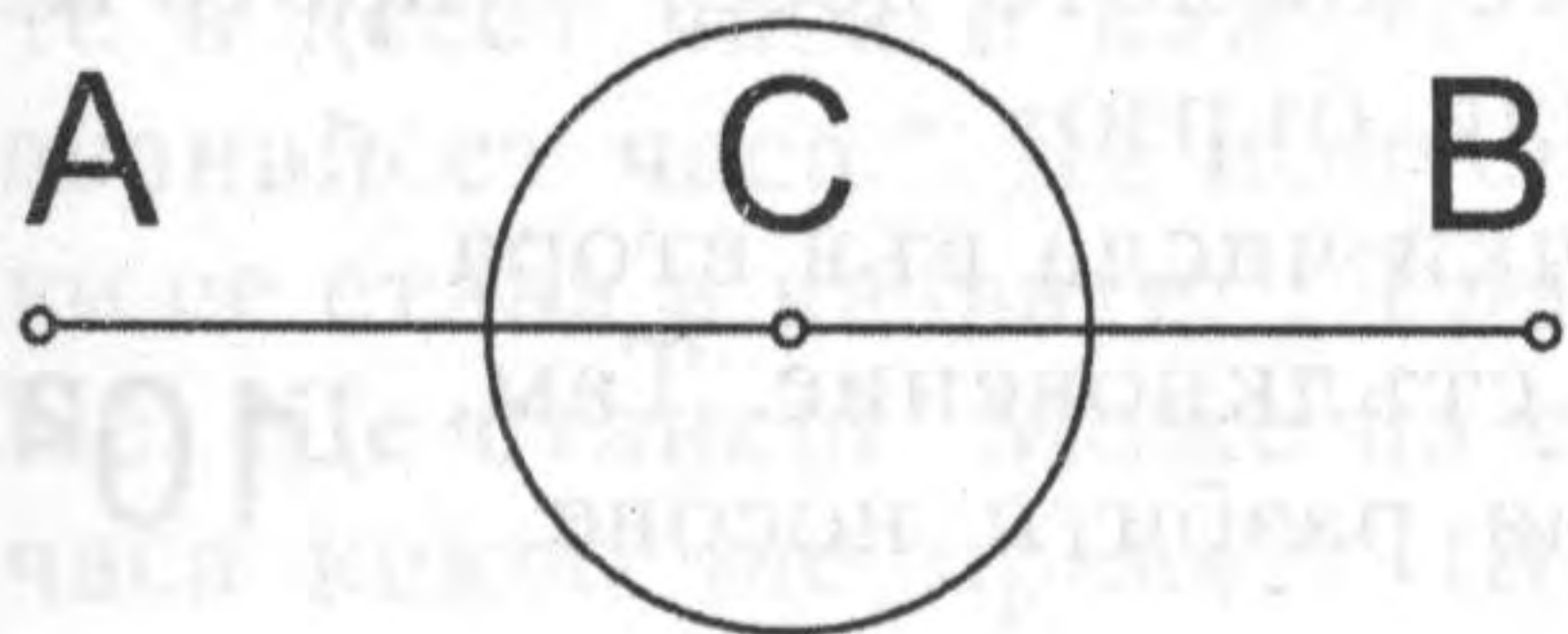
Прочете се резюмето на миналата лекция – „Правилно регулиране на силите у човека“.

Ще имаме едно упражнение сега за пет минути. То е следующото. Ще си изберете една планинска местност, която е вам позната. Вземете южната страна на тази планина. Ще изберете едно място закрито, една хубава поляна. Ще вземете едно семе, ще го посеете. Две минути ще вземе да се качите на планината, една минута – да образувате място на семката и две минути

иска семката да израсте два метра. Сега, може да израсне, може и да не израсне. Разбрахте ли как?

Поставете ръцете на масата. Допрете палците един до друг. Затворете сега очите.

Направихме упражнението.

Ще говоря върху навика.
Навикът седи в две величини – „не“ и „да“. Сега, вие може да запитате: може ли човек чрез „не“ да образува навик. Може.

Н.

НЕ
ДА

Да допуснем, че вие обещавате да направите някаква услуга. Вие казвате: „Утре в четири часа да отида оттук до Драгалевци.“ Денем слънцето грее, вие сте смел и решителен. Но като излезете вечер, вие се разколебавате, казвате: „Не, не може да направя това нещо. Страх ме е.“ Един навик във вас – поколебаете се. Значи не сте господари на онези сили, онези влияния, които действат във вас. Значи има сили, на които вие сте в засада. Казвате: „Не!“ И така – веднъж, два пъти, три, докато най-после вие станете страхливци. Веднъж станете, поколебаете се, два пъти... Най-после вие изгубвате вяра в себе си, образувате един лош навик в себе си: ще обещаете, и няма да изпълните.

Сега, туй е и до идеите. Някой път се въодушевите от тия идеи, които имате. Ще направите всичко. Обаче, като дойдат мъчнотиите, казвате: „Тази работа е мъчна, не му е времето.“ И отлагате. Днес отложиш, утре... и най-после станеш един морален инвалид.

Животът ви е пълен с отрицателни черти. Може да ви ги посоча. Някоя специална беседа ще имаме, математическа. Вие ще ми дадете каквото число искате и от туй число аз ще изкарам всичките ваши недостатъци. Може да кажете: 1, 3, 4, 5, 10, 12, 100 или повече. По известни математически формули ще ви докажа колко недостатъци имате. Не само туй, но по същите числа ще изкарам обратна формула. Най-първо, ще обърна внимание как ще произнесете числото десет – проточено ли ще го произнесете, или бързо.

Десет в квадрат... Всички числа във втора степен, в тях има постоянно стълкновение. Там, дето има стълкновения, има разбити носове.

10²

Сега важи психологическият закон: никога няма да бързате да обещавате. Някой казва: „Направи ми тази услуга.“ Ще се спреш, ще помислиш веднъж, два, три, и кажеш ли веднъж, и сто мечки да има на пътя ти, един километър заобиколи мечките, но ще идеш. Или вляво, или вдясно заобиколи. Аз вземам думата „мечка“ под формулата мъчнотии.

Психологически никога не туряйте „не“. Тогава, след като победите в себе си тия навици, идат посторонни влияния. Някой ти каже: „Тази работа не може да я свършиш, тя не е за тебе.“ Най-първо, ти си внушаваш: „Да!“ След като си внушиш, че можеш, ще дойдат окръжаващите, ще кажат: „Ти не си способен.“ Ти в себе си ще кажеш: „Мога. Да, мога!“

Сега, да допуснем, че някой ти каже: „Ти си груб.“ Каква положителна мисъл може да турите на грубостта? („Нежност.“) Нежност, то е вече един резултат, да бъдеш нежен. Вие ще турите една друга способност у човека, то е милосърдието. То е способност, да бъде човек милосърд. То е един елемент у човека, не е резултат. То е една сила, вложена у човека, която действа. Нежността е създадена от няколко елемента. Аз ще оставя това, понеже ще се отклоним.

Ще кажеш: „Ще бъда милостив.“ Може да поправиш своята грубост. Що е грубост? Значи тия центрове при ушите са развити. Тази енергия при ушите ще я прекараш горе при милосърдието, следователно може да избегнеш туй състояние. Ще кажеш: „Аз съм господар. Както може да бъда груб, така може да бъда милосърд.“ Нищо повече.

После, искам да си правите известни опити. Един от простите опити е следущият. Вечерно време легнете в десет часа и кажете тъй: „Аз ще стана точно в дванайсет часа.“ Да допуснем, вие се събудите, но не ви се става и казвате: „Я да си поспя още пет минути.“ Не. Ще станеш. Може да си помислиш: „В дванайсет часа какво ще правя?“ Ще вдигнеш главата нагоре.

След туй ще пуснеш краката надолу, ще станеш прав, ще се обърнеш към изток и ще кажеш: „Аз съм господар на времето, ще го използвам.“ Тогава ще имаш една от най-хубавите и велики мисли. След туй ще легнеш. Ще кажеш тъй: „Аз искам след два часа пак да стана.“ И в два часа пак се събудиш – пак друго съпротивление, но пак ще вдигнеш главата, пак ще пуснеш краката надолу. Ще станеш и ще се обърнеш към изток. Ще дойде втора мисъл. Легни и кажи: „Аз искам да стана в четири часа.“ И в четири като станеш, няма да лягаш.

Сега, туй е не както навик за през цял живот, но навикът е приготвление за усиляване на волята.

Да кажем, една седмица ще правите тия опити – по три пъти ще ставате на вечер. Някои от вас може да кажат: „Тъй като прави човек, може да се изтощи.“ Силата на спането не зависи от времето. Сегашните учени хора казват, че е необходимо седем часа. Да, така е, седем часа са потребни. Но силата на спането зависи от друг елемент. Вие, ако разбирате психологическия закон, в пет минути може да свършите [работата] за седем часа – пет минути като дремнете, да се усещате крайно обновени. Седем часа взема, докато тия клетки вътре правят конференция в мозъка.

Мозъкът не спира своята дейност. Вие не сте се научили сами да спирате тия пирамидални клетки, и когато човек заспи, изведнъж ще престане дейността. Човек ще излезе из тялото и физическата съзнателна енергия, тя ще обнови организма. Дълго време има конференция дали да започнат работа, или не. Тогава човек се обърне на едната страна, на другата страна. И тогава седем часа спи, не може да почине.

Веднъж ще кажеш тъй: „Всички на работа. Аз излизам, отивам по работа. Всичките слуги вътре в тялото, които се занимават със стомаха, да почистят стомаха. Всичките слуги, които са дежурни в дробовете, да извършат своята работа.“ И всичките клетки в мускули-

те, костите ще ги настаниш. Ще кажеш: „Довиждане.“ И те, щом замине господарят, така трескаво работят, много системно – като дойде господарят, да намери вече обновено тялото. Ще станете бодри и весели. Но всякога на вашите клетки ще говорите.

Помнете едно правило в окултизма: всяка една клетка е една малка жива душа. Тя временно е влязла във вашия организъм. И на всяка една ще говорите разумно. Няма да ги плашите, говорете им разумно. Всяка една от тях е тъй намясто поставена, тъй разумна. Няма у тях никакво упорство. Разберат ли веднъж волята на господаря, ще я изпълнят.

И по този начин се образуват добрите навици.

Значи ще кажете: „Мога!“ Това ще туриш за задача.

Да допуснем, че ти си скъперник. Ще си кажеш тъй, ще направиш един опит. Какъв ще бъде опитът? Ще туриш, да кажем, трийсет лева в портмонето си – по пет лева. Дойде някой беден човек, ще бръкнеш в портмонето. Колкото вземеш, ще му ги дадеш. Може да кажеш: „Много дадох.“ Ще дадеш и ще забравиш.

Сега, тия действия в природата – когато даваме, имат обратни резултати. Даваш – дава ти се.

Законът не трябва да бъде егоистичен. Той се нарича закон на опуленс, тъй се нарича в английски. Всяка една благородна мисъл, каквато и да е тя, в която влагате волята си – сложете вяра само, законите на природата ще я реализират. Но трябва да чакате реализирането на тази идея. То е, както в растителното царство. Запример в умерения пояс колко време се изисква да израсне една ябълка? Една благородна мисъл не може изведнъж да се развие. Тя е като семка, трябва да я посадите. Ако почвата у вас е приготвена, може в една година, може в един месец да се развие. Някой път, за да развиете вашата дарба, може да се изискват десет години да работите усилено. Вижте навика във всички изобретатели, учени хора. Те постоянно правят опити – един, два, три, четири, пет опита, докато дой-

дат до положителен резултат. Щом помислят, че може да преодолеят мъчнотиите, в тях дойде нова светлина.

Дотогава, докогато една мисъл е негативна вътре в ума, никакво откритие не може да стане. Трябва една положителна мисъл. Положителна в съзнанието, че онези велики закони, които движат света – когато ние работим в съгласие с тях, всичко е възможно. По този начин, като работим с Бога, всичко е възможно. В онези велики живи закони всичко е възможно.

Често някои казват: „Ако иска Господ, ако е рекъл Господ, ако иска Бог.“ То са ваши понятия. Щом имаш едно побуждение, имаш едно желание – Той иска. Първото нещо е да имаш желание. Обаче ти влизаш и разваляш Божествения план. Как? Бог ти казва, че тази идея ще расте постепенно, ще расте десет години. Ти кажеш: „В една година не може ли да стане?“ Знаете ли на какво се обръща човек? Един американски лекар бил в Мала Азия. Един от турците се разболял от треска. Дава му цяр в едно шишенце и му казва: „Ще туряш в една чаена лъжица по три капки. Три пъти ще вземаш на ден за една седмица.“ Този турчин помислил: „Една седмица – по три пъти на ден, по три капки.“ Казва: „Изведнъж може по-скоро да оздравея.“ Взема лека изведнъж и умира.

Сега, има известни лекарства в природата. Природата има известни отрови – някой път употребява за лекуване. Защото в лекуването всичките методи на лекарите от която и да е школа имат един общ принцип, върху който принцип базират своето лекуване. Вземете хомеопатия, после има алопатия [...]. Какъв е принципът, който съзнават? Съзнаването е следущето: че в човешкия организъм има жизнена сила, която по някой път е мързелива, не работи. За да я заставят да работи, ще внесат известни отрови, а за да изхвърли навън отровите, ще се възбуди да работи. Някой път отровата е толкоз силна – вместо реакция ще произведе спиране на дейността. Алопатите казват – действията трябва да

бъдат силни, хомеопатите казват – причината трябва да е много слаба, но всички съзнават, че тази сила трябва да се събуди. Туй е водното лекуване – да произведе една малка реакция, едно изстудяване. След туй – разширение, започва реакция.

Следователно в психологическия свят законът е същият. Всякога ще се произведат две противоположни мисли. Ако не се произведат две противоположни мисли във вас, вие не може да започнете никаква дейност.

Представете си, светът ако беше все от морални хора, какъв щеше да бъде светът? („Рай.“) Не, рай не седи от морални хора. Райт, това са хора високо интелигентни, благородни, които през милиардите години на своята опитност изпълняват Божествения закон без никаква погрешка. Те не са морални хора, но са разумни хора. Мекостта е потребна, тя е само едно условие.

Втория опит, който ще направите, ще го направите само веднъж – по десет минути всяка вечер преди да си лягате. Не само да мине, ще го правите. И който от вас не го направи, ще му се случи едно нещастие, после да не съжалява. Ще го направите. Като правите този опит, няма да си затваряте очите, ще ги държите отворени. Ще седнете, ще турите ръцете си на масата. Ще седнете в стаята, ще се концентрирате, за себе си ще мислите. Тъй няма да подвижите нито очите, нито ръцете, нито краката. Десет минути ще седите. На ръката изведнъж ще ви ухапе нещо, после на крака, но – хапе, не хапе – вие ще седите. [Ако мръднете,] туй показва, че нямате воля. Ще дойдат тия щипещи мисли – тук ще ви бодне, там. Вие за десет минути ще се намерите като в някоя пещ. По краката ще имате хапаници като комар, някъде някоя бълха се загнездила. Спокойно ще седите, заети с някоя идея, десет минути ще изтърпите. Часовника ще турите пред вас – само десет минути.

Някои искат да усилят своята воля. Ако вие десет минути не може да издържите, в живота ще ви се случат някои други противодействия.

После, аз ще ви обясня кои са причините, защо. То е спиране на тази нервна енергия – става изпразване изведнъж, понеже не знаете как да я регулирате. И то е добър признак. Ако имате хапаници, бодване, някой път толкоз силно, че може да подскочите, туй са малки електрически експлозии. Ще бъдете тихи, спокойни, ще концентрирате ума си, ще кажете: „Всичко върви намясто, всичко ще се уреди.“

Сега, аз бих желал някои от вас да ми кажат как е излязъл опитът, хапаници имали ли са.

Някои мислят нещо друго. Току изведнъж ще ви дойде друга мисъл, да имате една баница. Таман се отървеш от баницата: малко сладко да имаше. Таман се отървете от сладкото: една хубава круша да имаше, или да има някой да ми тури десетина наполеона в кесията. После, като се освободиш от това: да напиша някое съчинение, че светът тъй да се учуди, докторат да имаш и какво не. В тия десет минути – от най-малките детински работи, докато станете някой цар някъде. Няма да се сърдите, кажете: „Ние сме на длъжност поставени, на голяма длъжност сме дежурни. След десет минути, като свършим упражнението, добре дошли. Сега сериозна работа имаме, ще почакайте.“ Те ще хлопат: „Отворете!“ Вие мълчите. Ще ви кажат: „Най-после човещина няма ли? Тия глупави работи що ги вършите? С тия неща светът не се оправя, то е глупаво.“ Седнете, концентрирайте ума, вижте дали можете да държите ума концентриран вътре в себе си в едно тихо и спокойно състояние.

Запитват: „Ако някой влезе отвън?“

Ти ще затвориш вратата, никой да не влезе. Ще вземеш всичките мерки никой да не те смущава. Ще кажеш: „Десет минути много важна работа имам.“ След десет минути излез от стаята. „За десет минути имам

важна работа, такава важна работа, от която цялото бъдеще зависи, толкоз важна, че ще бъдете толкоз човеколюбив...“ Разбира се, върху туй зависи цялото ви бъдеще. Ще похлопат, тогава ще кажеш: „Почакай.“ Той нека си хлопа. Няма да мислите за благоприличието. Веднъж направете упражнението.

Аз много харесвам турците. Виждали ли сте как коленичили се молят, като че другите не съществуват за тях? Сега е останала само механическа черта, и казвам, много добра черта е.

Сега върху навика – не искам да стане механически. Навикът трябва да има три съществени черти – по форма, съдържание и смисъл. Той трябва да бъде свободен. Добрият навик трябва да бъде един помощник на волята. Ами в какво условие бихте се намерили в Питагоровата школа? Ти като седиш, дойде някой, шибне ти една плесница. Питагор е гледал в колко време онзи ученик може да възстанови своето равновесие. Той те удари – така да се тонираш, като че нищо не е станало. Някой път запример може човек да бъде така концентриран, да не усети. Даже в християнството има [такива случаи]. Запример, когато възприеме човек някоя идея, всички започнат да го хулят, плюят, турят му най-лошите епитети. Той върви и се смее. Защото този човек не слуша, той живее в съвсем друг свят. Друг, като не е свикнал, ще каже: „Мен да ме опозорят! Мен честта ми ще падне.“ Онзи, с убеждения човек, който се е концентрирал, той се върне вкъщи весел. Апостолите, като ги биели, като се върнели, славели Господа. Вие ще кажете: „Представете си, мен за моите убеждения ме биха.“ Радвайте се. Един човек, който не се радва на своите страдания, в неговия ум идеята не е вродена.

Сега аз говоря само за учениците, които са влезли и искат да се занимават с ония велики прояви на природата. То трябва специална школа. Не е лесна работа човек да търпи. Само човек, който има добър навик, той търпи. Някой път си представяте, че тър-

пите, но то е неволя. В търпението всякога присъства умът, присъстват висшите умствени способности. Противника може да го стигнеш, не си отмъщавай. Търпеливият човек е всякога по-силен от своя противник и по мисъл, и по тяло.

Ще ви приведа тогава един пример. В Америка един професор по боксиране, като минал един слаб и хилав студент, този го боксирал така в лицето, че студентът се превъртял няколко пъти. Станал, отърсил се, но в неговата глава се зародила идея да си отмъсти. Той по същия начин започнал да се упражнява. Десет години се е упражнявал и след десет години той можел да вдигне един кон и конче, този хилавият студент. Отива при този професор, който го е боксирал, хваща го за краката, вдига го нагоре. „Извинете.“ „Помниш ли?“ „Да, помня. Извинете.“ Може, но се изискват десет години.

Следователно, ако вие имате един недъг, след една усилена умствена дейност, след време, може да станете гигант. Сега сте хилав студент, казвате: „Такава е съдбата, такъв Господ ме е направил, но след десет години и аз може да бъда като него.“ Ще кажат: „Трябваше да го мушнеш.“ Той не си отмъщава, вдига го нагоре във въздуха и онзи признава, че има по-голяма сила.

Та моето желание е не да бъдете инвалиди. Като се развивате, окултните ученици, вие ставате отрицателни: „Това да не правим, онова да не правим.“ Какво трябва да се прави?

Един ден ще поискам от вас кои са отличителните черти на човека. Нали ще кажете: мисъл, чувство и действие. Ами че кой не чувства, кой не мисли, кой не действа? Това не е определение. Кой е умен човек? Който вижда това, което другите хора не виждат. Най-малките погрешки който ги вижда, той е умен човек. Благороден човек е онзи, на когото сърцето е тъй чувствително, че той забелязва у себе си, в своите чувства, най-малките недостатъци и най-малките благородни чувства и пори-

ви. Благороден човек е онзи, който употребява своята енергия не за велики работи, но за такива маловажни работи, дето никой не е обърнал внимание.

Запример такъв един велик човек – няколко души се препират по пътя, няма да ги примирява, знае че друг ще направи това. Но някое малко дете е паднало в калта, ще го повдигне. Той ще направи това, което другите хора не правят. Той помага там, дето другите не може да помогнат. Той е умният човек. Някъде се бият, той не разтървава. Той не е щедър да дава пари на който поиска. Не мислете, че онзи, който постоянно държи кесията си отворена, е някой велик човек. Тия просяци са търговци. Някой срещне, моли: „За Господа дай.“ Сто души е спрял на деня, сто лева има спечелени. Следователно той има един приход от три хиляди лева на месец. Защо аз ще му дам един лев? Ще му кажа: „Моя лев в себе си ще държа за друг, на когото никой не е турил в джоба, понеже на такива деветдесет и девет са турили.“ Там, дето има деветдесет и девет, числото е завършено. Аз ще туря първо там, дето джобът е празен.

Следователно ние ще правим своята услуга на слабите. Вие всички сте кавалери. Изобщо там, дето другите турят, и вие туряте. Но окултният ученик трябва да образува един навик – той трябва да бъде особен.

После, в навика не мислете за своята добродетел и за своите недостатъци. Защо? Аз ще ви кажа. Допуснете, че аз имам едно портмоне. Отворя портмонето, виждам десет лева. Защо трябва да отворя портмонето? Тия десет лева ще ми придадат ли нещо? Отворя портмонето. Нямам нищо, нула. Допуснете, че тази нула е един недостатък, пък десетте лева са една добродетел. Хубаво, след като изядете десетте лева, не остава ли нула? Десет лева имате, идете в гостилница, изядете ги, остава нула. Следователно, щом изядете, вие образувате вашите недостатъци, ако тъй разсъждавате.

Защото запример, когато се образува някоя комуна, забелязвам, отиват там, но ще седнат и казват: „Искаме услуга, плащаме.“ Там, дето има плащане, няма комуна. В една комуна всички трябва еднакво да работят. Всеки трябва навреме да дежури, да тури престилката, да работи. Сега дойдат, седнат като рентиери – все един да сипва. Не, днес един ще сипва, утре – друг, трети. През цялото време ще се изреждате. То е комуна. После – паниците всички трябва да миете. Момчета, момичета, всички ще работят. Сега, сестрите да работят! Не, не, ще се упражнявате. Ами че тъй вие искате да устроите нов свят на стара почва. Не е така. Ще турите нещо възвишено и благородно. Влезне един брат от комуната, казват му: „Тук да не се диш.“ Той се докачи, излиза. Много добре, втори път да не влиза в комуната. Всякога в една комуна се разбират по взаимно морално съгласие. Всички са равни – еднакво ще работят, еднакво ще се ползват. Туй е идеята.

После, окултният ученик, той никога не трябва да подава ръка да иска пари. Той ще каже: „Имате ли работа да свърша? Може да копая, може всичко да върша.“ Ще свършиш работа. Да си изкараш прехраната с труд, то е благородство. Всичките други системи, които досега са употребявани, са направили хората хилави. Услуга за услуга, добро за добро. Законът навсякъде е еднакъв.

Природата е много взискателна. Знаете ли онези въшки? Аз съм говорил с тях. Те са все велики хора. Ако някой път проследите тяхната история – докато дойде до положението на една въшка, тя постепенно е деградирала. Човешкият интелект може да деградира в своята форма. Природата в туй отношение е тъй строга, че всеки един човек, което и да е същество, което не се подчинява, и всеки, който не работи като нея, тя го осъжда на такива страдания – не жестоко, но справедливо го осъжда.

Следователно вие всинца трябва да имате идея в себе си. Не да се наложи отвънка, защото, ако се наложи като механически закон да действа, под върви да поддържа вас, това не е хубаво.

Ни най-малко аз не мисля за вашите пороци. Всеки един от вас да мисли да се поправи, да каже: „Това в мен не е хубаво, ще го поправам.“ Това е хубаво.

И тъй, ще гледате да образувате сега добри навици. Не е лесна работа, но една приятна работа е, човек да изправи своя характер и да образува хубавите навици.

В природата всеки, който се труди, всякога остава възнаграден. В туй отношение животът всякога се притичва на помощ.

И тъй, в класа ще се стремите да бъдете съзнателни, да имате туй съзнание вътре във вас. Аз може да ви кажа отрицателните черти на характера по две съображения: просто може да имам у себе си една идея да уроня престижа на ученика, да му кажа: „Ти си неспособен, мързелив, ти си това-онова.“ Но това не е онзи истински учител. Учителят по рисуване, по музика или математика няма да каже на ученика, че е неспособен. Учителят ще му даде една задача – не може да я реши. Ще седне, ще си поплаче. Той ще му каже: „Слушай, там има известни правила. С труд и постоянство може да преодолееш тия мъчнотии.“ У теб ще заговори честолюбието, засрамваш се от другите ученици. А може учителят да каже прямо: „Ти си неспособен. От теб нищо няма да стане.“ Какво трябва да каже ученикът тогава? Учителят каже тъй: „От тебе нищо няма да стане.“ Ти ще кажеш тъй: „От мен човек разбойник няма да стане, но от мен човек с благородни черти ще стане. От мен човек с един лъжлив характер няма да стане, но от мен човек ще стане, който мисли и разсъждава.“ Учителят те изпитва, той не те обижда. Ще превърнеш тази величина: от теб човек няма да стане. Да, право казва, лъжлив човек няма да станеш, крадец няма да станеш. Какво ще станеш?

Тъй щото умът на ученика трябва да бъде гъвкав, да може да се бори с тия противоположности в природата, понеже има сили, които действат в разрез със сегашното развитие. Защо и за какво, не може да се разправя, но има известни сили, които противодействат и всякога трябва да бъдем нащрек. Не си ли нащрек, не можеш ли да се владаш, ще имаш големи страдания. Тия мъчнотии може да се преодолеят само чрез добрите навици.

Сега упражнението какво ще бъде? Ха да го направим сега. Таман десет минути имаме. (*Девет без десет часът е.*) Тук ще бъдете, никъде няма да ходите, само за себе си ще мислите. Ще мислите, че нямате никакви дългове, никакви задължения, че сте човек щастлив и ще живеете в своето щастие. Нищо повече.

Сега започнете.
Дъжд има отвън сега, чува се, че вали. Направихме упражнението.

Благополучно излезе, нали? Имаше ли щипаница? (*„Имаше.“*) Колкото щипаницата е по-голяма, толкова по-добре, силна е реакцията. Първото упражнение е свободно. То ще ви докара в противоречие. Може да не се събудите навреме: да кажете, в дванайсет часа, и да се събудите в два. Навик да се образува, да можеш точно в дванайсет часа, в два, в четири да станеш. Да се образува навик, значи човешкото подсъзнание да те слуша. Някой път, станеш в дванайсет часа, в два, някой път ще мине към шест часа да се събудиш. Някои упражнения са трудни.

В другото упражнение ти ще мислиш за очите си, за ръцете си, за краката – всичките органи ще бъдат под контрола на вашия ум. Вие мислите само за тялото. Ще държите тялото под контрола, под опекунство на вашия ум. Тогава ще имате полза. Щом забравите вашето тяло, то не е упражнение, няма да се ползвате. Ще гледате часовника – само десет минути, докато се

ориентирате, но после, като усвоите упражнението, свикнете, може и без часовник.

Представете си сега, че аз ви кажа да стоите пет минути на големия си пръст само, на един крак. После, да стоите на един крак и да клякате чак до долу, до земята, и пак да станете. Може да контролирате мускулите. Някой път казвате, че нямате воля, на един крак не може да клякате. Човек трябва, най-първо, да контролира мускулите на тялото.

Запример колко от вас може да доближат показалеца и малкия пръст. Всичките тия движения на мускулите може да предизвикат известни чувства. Тъй че всичките ни действия, които имаме, са неестествени.

После, трябва да учите да отнемате всичката енергия от ръката си и тя да стане като мъртва. Само по този начин ще се научите да се познавате. И тази енергия трябва да се разпредели еднакво по всичките части на тялото. Някой път не е добре разпределена в мозъка, после – в дробовете, и вследствие на това усещате известно натегнато настроение. Някой път енергията е в задната част на мозъка – ние имаме едно състояние. Ако енергията е при ушите, имаме друго състояние. Ако е отпред при слепоочната част – трето състояние. Разни състояния имаме. Значи енергията не е еднакво разпределена.

Окултният ученик трябва дълги години да учи, години ще посвети да научи разни пътища, как да определя тази енергия. Той трябва да бъде като градинар.

Сега, мислите ли, като прочетете някоя книга за дишането, някой трактат на индусите, че знаете вече всичко? Не е лесна работа. Малки упражнения има, съединителни упражнения.

Запример коя поза е най-хубава за сядане? Коя е естествената поза? Доста трудна задача, да вземеш една естествена поза. Вие не може да намерите вашата поза, трябва да минете ред упражнения. Може да вземете хиляди упражнения, докато намерите равно-

действащата. След като направите тия упражнения, ще намерите за вас коя поза може да бъде естествена в даден момент.

Представете си, вие сте в някоя местност, очаквате някой ваш приятел. Изведнъж туряте ръката на ухото. Какво означава туй? После веднага ставате. Чакате единороден ваш приятел, очаквате брата си. Вие чакате два-три часа, ставате. Какво ще бъде вашето положение, каква ще бъде позата? Ще се взирате към посоката. Учителят при учениците ще вземе една поза, свещеникът на амвона – друга поза, войникът пред войниците – трета поза, търговецът – друга. Всеки ще вземе особена поза. Някой, който нищо не го интересува, каква поза ще вземе?

Най-първо ще изучите позите на търговеца, свещеника, войника, учителя, земеделеца. Всичките други възможни пози ще влязат в туй психологическо настроение, да може да си представите защо.

Тия упражнения ще бъдат за контролиране на вашите мускули.

Запример някой от вас върви с глава, наведена малко настрани. Ако главата е наведена вляво, значи тази част е развита, лявото полушарие има повече кръв и вследствие на това вървите тъй. Всякога ще държите главата перпендикулярно, нито вляво, нито вдясно. Всякога ще седите прави. То е естествено положение. Мъж или жена – раменете назад, брадата ще бъде под прав ъгъл, сериозни. Не сегашното положение. После, някои ходят с разкривени рамене. Това са все недъзи. Рамената трябва да бъдат еднакви. Ако едното рамо е вдигнато, ще се стараете да го докарате успоредно. Всякога ще държите ума си – лицето да бъде право. Има да работите върху ред недъзи. Те не са ваши, но от миналото – хиляди поколения, които са изкривили онези прави линии, онези линии, които природата ви е дала първоначално. Ние сме се отклонили. Сега, има много да страдаме, докато възстановим първоначалното положение.

Ако аз се намирам пред своя учител, коя е истинската поза? Ще я възстановим. Право, няма да гледаш в земята, право в очите, [...] малко хоризонтално. То е правата поза.

Те са навици – да застанеш спокойно, като че изпращаш онзи естествен подтик на душата си. Тъй както изпраща една свещ своята светлина, тъй от очите трябва да излиза тази светлина, без да има предвид някого. Тази светлина трябва да се изпраща хармонично. Човек трябва да знае какво трябва да мисли в даден момент. Всяко едно движение трябва да се обуславя от една вътрешна съзнателна или несъзнателна мисъл, която лежи в основата на движението. Ще гледаш всяко движение да е в хармония със самия тебе.

В човека има едно същество, което разсъждава много правилно. Щом не си постъпил правилно, казва: „Не е хубаво това движение.“ Като вървите по пътя, право ще вървите, право ще стъпите. Краката ще вървят успоредно. Когато е кално, този, който хвърля кал отзад на гърба си, той е честен човек, но то не е хубаво. Хубаво е, ако вървите по една кална улица, да няма нито една капка кал отзад. Вие, без да съзнавате, хвърляте кал с краката на гърба си. Трябва да се концентрирате, да кажете: „Нито една капка кал няма да капне по мене.“ Ако концентрирате ума, може да преминете улицата, без да се окаляте; но щом забравите, ще се окаляте. Гърбовете на които са окаляни показват, че те са добри хора, но не са добре мислили.

Направете един опит. Когато човек върви и мисли, да е концентриран умът в краката и в тялото. Прочетете калните петна – ще видите, че са малко.

Има доста неща да изправяте. Вие казвате: „Те са малки работи. Някои по-велики неща.“

Ако си махна тъй ръката навън, проектира се една дисхармонична вълна. Всяко нехармонично движение в астралния свят произвежда едно нехармонично движение и в умствения свят – дисхармонично движение про-

извежда и идат нехармонични вълни. Всяко движение трябва да бъде хармонично. Туй са сега навиците.

Сега не трябва да се самоосъждате, но да се радвате, че имате недостатъци, които трябва да изправяте. Едното рамо, другото рамо, главата си, след туй има да изправяте ушите, носа, очите. Много работи има, върху които трябва да работите.

Та са били светиите, които са работили по десет, двайсет, трийсет години над лицето си и то е започвало да става правилно. Като станете господари на мислите, чувствата и действията, тогава ще станете господари на организма си. Туй показва, че вътрешният свят е уравновесен. Туй, което имаме, е отражение на вътрешния свят.

Следователно, ако външният свят е уреден, то по закона на аналогията и вътрешният свят не може да бъде изкуствен, а органичен, съзнателен.

Сега – дъжд, не дъжд – трябва да се върви.

Учителят поздрави: „Тао Би Аумен.“

Отговорихме: „Тао Би Аумен.“

Втора година на МОК (1922–1923)

Шестнадесета лекция

7 февруари 1923 г., сряда, 19 ч.

София

ПЕДАГОГИЧЕСКА ЛЕКЦИЯ

Учителят поздрави: „Фир-фюр-фен Тао Би Аумен.“

Отговорихме: „Тао Би Аумен.“

Едно кратко съзерцание.

Прочетоха се темите „Ползата от реките, моретата и океаните“.

Прочетоха се резюметата на седемнайсетата и осемнайсетата лекции. (Олга и Еленка)

За тема ще имате „Произходът на огъня“. Не предназначението на огъня, а произходът.

Аз забелязвам, че вие, учениците в школата, не спазвате един общ закон. Когато купите някоя стомна, нали искате да не бъде пукната. Ако е пукната, течността, която вложите вътре, какво ще остане от нея? Ами ако в някоя химическа лаборатория в някоя реторта правите опит и тази реторта издиша, какво ще стане? Опитта може ли да направите?

Аз забелязвам, че от класа много неща издишат навънка. И това не ви препоръчва – издишат, издишат навънка. Сега туй не е за мен. То е за вас.

Ще пазите едно правило: ученик, който се съмнява в учителя си, той не е ученик. Най-скверното нещо е това, да се съмнявате в учителя си – вие се

съмнявате в себе си. Когато вие се съмнявате в Бога, в учителя си, въпросът с вас е свършен. Защото, ако сега вие не познавате учителя си, защо отивате да се учите? За да отиваш да се учиш, трябва да познаваш учителя си, по-добре стой невежа. Щом веднъж си решил да се учиш, ти трябва да спазваш свещения закон, той е Божествен закон.

В анализите на окултната история няма изключение, дето ученик да се е усъмнил в учителя си и да е прокопсал. Няма в какво там да се съмнявате. Законът е такъв: ако учителят престъпи най-малкия Божествен закон, с него е свършено. Тъй щото Божественият закон е строг закон. Никога не може един учител да бъде поставен на едно място, дето той не заслужава, туй е невъзможно. Той е една определена величина в Божествения свят, абсолютно определена. Тя не може да се измени.

Сега, ако вие ще говорите за един учител на сенките, такива учители ги има. В странство, в Европа, един такъв учител се явява във Франция и казва на французките аристократи: „Ще направя едно голямо знамение, ще покажа силата на окултната наука.“ Взе-ма той всичките техни скъпоценни огърлици и се качва на експреса, и казва на тия графове, барони, че като каже на експреса да спре, ще спре. Експресът не се спрял, но той излязъл с огърлиците. Това не е учителстване. Под думата „учителстване“ трябва да разбирате какво е. Учителство не е да ви се дадат физически знания, защото физическите знания вие ще ги добиете чрез опита и без това.

Има три категории: физически свят, имате духовен свят, имате Божествен свят. Те са величини положителни. По какво се отличават?

+ 1 2 3

По какво се отличава единицата?

Имате художник. Рисуването вземете или рисуването с маслени бои. То е едно изкуство, което спада към физическия свят. Четките, платното, боите – всичко туй

може да видите, попипате. Дълго време след като работил този художник, в него се ражда отвращение. Той хвърля четките, хвърля боите, напуска стаята си – ден-два, седмица не иска да рисува. Ако е и някой музикант, той знае да свири, за да се избави от туй състояние, той ще вземе цигулката, ще влезе във втория свят, ще започне да свири, защото други енергии са се набрали у него, които са положителни във втория свят.

По какво се отличава свиренето? Свиренето не може да го пипаш. Или свиренето, или обонянieto може да вземете. Едно цвете може да го помиришеш. Музиката може да я слушаш, все-таки предмета цигулка виждаш и гласа слушаш, но гласа не може да пипаш. Значи изкуството на музиката спада към духовния свят.

Сега да пристъпим към Божествения свят. След като свири дълго време, той захвърли цигулката и казва: „Не искам нито да рисувам, нито да свиря. Аз искам да се уединя в стаята си, в някоя гора, със себе си, да се моля.“ Често във вас се заражда такова желание. Моленето сега нито го пипаш, нито го чуваш. То е нещо, което само може да мислиш. След като се молиш дълго време, пак ще се върнеш към физическия свят.

Следователно преди да постъпите при един Учител, вие ще го опитате на физическото поле, ще го опитате в духовния свят, ще го опитате в Божествения свят и тогава ще идете да се учите. Той трябва да има три диплома, да е свършил в тия три университета. Той трябва да е свършил във физическия свят, да разбира материалния свят основно; да е свършил прогимназия в духовния свят и да е свършил забавачница най-малко в Божествения свят. Той от физическия свят трябва да има диплом от най-висшия университет, в духовния свят – от прогимназия, а от Божествения свят – най-малко от забавачница. То са три диплома, които той трябва да има.

Добре, ако във вас дойде едно съмнение, какво се ползвате? Най-първо, трябва да се научите да тълкувате нещата. Всяко проявление на нещата може да се тълкува трояко.

Сега искам да ви осветля върху кривите заблуждения, в които попадате, за да се избавите. Слушайте сега, разсъждавайте. Искам да се избавите просто от известно заблуждение. Вземете просто свиването на веждите. Казват: „Свил си човек веждите. Свил си веждите и очите, не иска да ме погледне.“ Но първоначалния произход на свиването на веждите знаете ли? Откога е произлязъл? Вие трябва да намерите произхода на свиването на веждите, отде начеват своя произход. Произходът е излязъл оттам, че когато очите се увеличили чрезмерно, не могли да издържат повече – тази светлина раздразнява очите повече, отколкото трябва, и харчи повече енергия. Тогава веждите са отгоре – една линийка, която регулира. Туй колело – очите.

Тъй че очите се свиват, за да възприемат по-малко светлина, раздразнението да бъде по-малко. Срещу слънцето затваряш очите си. Никой, като гледа срещу слънцето, не отваря очите си, той ще свие веждите си. Ще кажете: „Защо той се мръщи на слънцето?“ Ще кажете ли, че той се гневи на слънцето? Не, по-малко светлина да приема окото, много голяма е тази светлина. Ще кажат: „Свил си веждите като къртица.“ Това не е философия. Това са символи.

Добре, срещнете вашия приятел. Той има голямо нещастие в живота. Значи туй нещастие праща известно впечатление. Той си свие веждите, свие си очите и следователно какво трябва да прави при тия мъчности? Той иска да приеме по-малко неприятни мисли, за да има равновесие. Той иде, свил си така веждите. Вие правите сравнение, казвате: „Не иска да ме гле-

да.“ Де ви е философията? Причината ни най-малко не сте вие. А когато той е просто недоволен от вас, има си други признаци.

Следователно на всяко едно движение, като ученици, в основата трябва да знаете произхода, какъв е произходът на нещата. Например свиването на очите. Някой път вие може да помръднете устата някак. Например има една гримаса на устата, когато някой иска да каже: „Не искам да зная нищо за тебе.“ Има помръдване или от лявата, или от дясната страна на устата. Аз няма да направя тази гримаса, защото вие сами я знаете. Откъде излезе този произход на гримасата? Произхода знаете ли на гримасата? Аз бих ви задал един ден тема, тази гримаса как е произлязла. Запример повдигането на устните защо е, туй презрение? Но същата гримаса има и друго значение. Запример има гримаса –

когато човек е радостен, той повдига устата си, а когато човек е скръбен, сменя надолу устните си.

Хубаво, има такива направени играчки – маркучи за деца. Те са такива, на рог, от черво са направени като котва. Детето като прати въздух, вдигнат се рогата. Като излезе въздухът, паднат надолу.

Питам тогава, надуют човека, вдигне нагоре уста, извадят въздуха – надолу. Значи имаш известен идеал в живота, че ще сполучиш, надигнеш се. Същият закон, казват: „Нищо няма да сполучиш.“ Отпусне се надолу. Значи подвигнат се устата нагоре – туй показва, че имаш известен идеал. Надуют отгоре, повдигнат се рогата. Произходът на тази гримаса сега, едната гримаса как е произлязла?

Запример някой път правим или вдясно, или вляво такива гримаси с устата. Първичният произход на гри-

масите [какъв е]. Туй дете си играе, надуне туй черво – вдигнат се рогата нагоре; престане да надуне рогата – спадат надолу. Сега едно подобие: човек като се въодушеви, повдигнат се устата, той тръгне по същия закон. Изгуби се този подтик отвътре, у него веднага мускулите отслабват и ъглите на устата се обръщат надолу. Значи има известно съответствие на неговите мисли.

Вие нали на всяко явление, което става отвън, трябва да му дадете едно правилно разрешение. Ами ако вие най-малките задачи не може да ги разрешите, как ще разрешите големите задачи?

Що е един изпит? Учителят ви даде един изпит: да разрешите най-малките задачи, да опита знанията ви. Може да ви даде задача от събиране, от изваждане, умножение, деление, от просто и сложно тройно правило. Може да ви даде от уравненията, някоя задача от висшата математика. Тия неща имат отношение към реалния живот.

Представете си, че някога аз туря ръката си на рамото на една от ученичките. Като казват, Учителят хвана ученичката за рамената, право ли е? Че тя има, най-първо, една дрешка; отдолу – друга дрешка, че кожата. Как съм я хванал? То е лъжа, най-първо. Казват: „Той хвана ученичката за рамената.“ Хващам за рамената, ако аз сменя нейната дрешка тъй. Вие казвате: „Той я хвана за рамената.“

Питам сега, вие учениците, фактически изваждате ли истината? Не. Вие говорите само лъжливи доноси. „Хвана ученичката за дрехата“, тъй ще кажете.

И тъй, трябва да изразите истината. Когато дойдете до истината, трябва да я изразите тъй, както си е, и да имате един ум неизопачен. Ако искате да разсъждавате, трябва да се оставите от сегашния изопачен ум. „Хвана ученичката за рамената.“ Не е тъй. И тогава, един факт може да се предаде от едно положение в друго положение и да дойдем до криви разсъждения и криви заключения.

Всеки трябва да констатира истината. Вие трябва да обичате истината. Тази истина на физическото поле, тя си има свое изражение. Няма по-хубаво нещо за ученика от да обича истината. Когато дойдем до науката, ние трябва всинца да имаме туй разположение.

Запример аз забелязвам, че някой път за известни факти дават опаки тълкувания. Запример, когато вие си наредихте вашия клас, аз взех ли участие в класа, дадох ли някаква програма? Вие си наредихте класа. Сега някой път вие си правите погрешки и идвате, че ги стоварвате отгоре ми. Сега вие трябва да кажете: „Събрахме се толкоз души.“ Идвам, преподавам. Казвате, че класа го образувал Учителят – не говорите истината. А ще кажете: „Първоначално събрахме се двама или трима души – една сестра имаше, няколко братя, една група. После около нас дойде друга група.“ Ще представите фактите. „И след туй, като мислихме за един учител, за друг, повикахме Учителя да ни учи. Тъй се образува този клас.“ Вие сега ще разправяте: „Учителят образува този клас.“ Гледам, този клас не е така умно нареден. Ами ако дойде този умният човек, ще каже: „Какъв е този учител, който е наредил такъв един клас?“

И туй още не е един клас. Класът, ако дойде аз да ви сея, това не е окултен клас, вие не сте още окултни ученици. И даже още и слушатели на класа не сте. Аз ви говоря истината, разбирате ли туй? Ако е да ви говоря в окултен смисъл, вие ще кажете: „Ние сме ученици на специалния клас.“ С какво се занимава специалният клас? Че Учителят хванал ученичката за рамената. И туй трябва да го знаят и външните хора – хванал еди-коя си ученичка за рамената. Как тъй Учителят си позволил да хване еди-коя си ученичка за рамената.

Сега, туй е само едната страна. Пък има и други такива работи, които може да ви ги цитирам, които са излезли.

Туй, казвам, за мен нищо не значи, но вие като ученици искам да констатира фактите правилно. Никога да не допускате във вашето съзнание лъжливи факти и доноси. За всяко нещо да знаете, че е истина, има си свое тълкувание. Подозрението не е знание. Може да ви подозирам в много работи. Знанието е факт точно определен. То не може да бъде друго, не може да се измени. Подозрението, това е невежество.

От какво произтича невежеството? Невежеството пред мен всякога показва, че умът, сърцето и волята са болни.

Аз казвам туй правило: когато стомахът е здрав, човек заповядва на стомаха. Щом стомахът стане болен, той заповядва на човека и казва: „Днес няма да ядеш.“ И яде ли болният? Не яде. Донесат му варено жито, майка му казва: „Ха, майка, яж.“ „Заповед имам днес, стомахът казва, не може да ям.“ И точно изпълнява. Здрав е кракът ти, кажеш: „На разходка на Витоша!“ Счупи ти се кракът, дойде приятелят ти, казва: „Хайде!“ „Кракът заповядва да не ходя.“ Следователно, ако ти не може да ходиш, показва, че кракът е заболял, а когато е болен, той ти заповядва. Ако ходиш, ти ще заповядваш на крака.

Добре, ако вие добре мислите, значи вие заповядвате на ума си; ако не мислите добре, не може да заповядвате. Ако си добър, ти заповядваш на своята добродетел; ако си лош, лошото сърце заповядва на тебе.

И тогава има две правила. Някой от вас ще каже: „Аз нямам нужда от учител.“ Той е болен, анормален. Защото, докато умът слуша духа, той е здрав, той може да се учи. В деня, в който се откаже от духа, той е болен, анормален. Когато ученикът каже: „Аз нямам нужда от учител“, той е болен.

Тъй седят фактите, разбирате ли? И когато един ученик изнася неверни факти на живота, той е болен – и умът му, и сърцето му, и волята му са болни.

Сега във вас се зароди едно желание. То е следущето – [да разберете] кой е този, който е говорил? Вие го намерете кой е.

Христос имаше ученици, дванайсет души. И казва им: „Един от вас ще Ме предаде.“ Казват: „Кой е?“ И Той не му каза името, но каза: „Този е, на когото затопя хляб в паницата и на когото дам, той е.“ И като му дал хляб, там казва Писанието, тогава влязъл дяволът.

Сега, аз не искам да затопя хляба, защото дяволът ще влезе във вас. Казвам, няма да затопя.

Ще обичате преди всичко истината и да не ви съблазняват малките работи. Чистото при всички условия си остава чисто. Нечистото при всички условия е нечистото. Доброто при всички условия е добро, злото при всички условия, каквито и да са, е зло. Истината при всички условия е истина. Лъжата при всички условия е лъжа. По този начин нещата са абсолютно определени.

За да проверите един факт, първо трябва да го проверите на физическото поле, то е единицата. И съвременните окултисти имат три правила, те са следущите. За да бъде нещо абсолютно вярно, трябва да има признак на главата, на костите в лицето и да има признаци на самата ръка. Изключение няма. Когато обаче, да кажем, този признак на главата и на лицето го има, а на ръката не присъства, тогава имате известно математическо съотношение. Пропорцията каква е? На две места го имате, а на третото го няма.

Когато е истина, тогава имаме три към три ($3/3$), после имаме две към три ($2/3$) и после имаме едно към три ($1/3$), това е отношението. Вие трябва да знаете тия съотношения. Не може в дадения случай да изваждате тия съотношения, както три към три – ще имате криво заключение. Туй показва, че всяко едно съотношение трябва да го разгледате на физическото поле, трябва да го разгледате на духовния свят и в Божествения свят, и

ако в трите свята се е проявило туй, което мислите, тогава вашето заключение е абсолютно вярно, няма заблуждение.

Ще ви дам правило, по какво се отличава добрият човек от лошите хора. Аз вземам думата „добър“ като един плод вече узрял, защото, ако кажа „по-добър“, за мене има друго значение. Да допуснем сега, аз означавам: Д (добър) и ПД (по-добър).

Д	ПД
добър	по-добър

В „добро“ имате нещо завършено, то е „добър“, резултат. Като кажа „по-добро“, аз подразбирам работа.

Да кажем, вие сте богат. Казвам: „Трябва да станете по-богат.“ Е как? Чрез работа. За да станеш по-добър, трябва да работиш. Затуй доброто е положително. Добър си в даден момент.

Сега, по какво се отличава добрият човек от лошия? Ако този човек е добър, трябва да произвежда във вас три резултата. Те са следущите. Сега нали искате да ви определя признаците. Аз вземам думата „добър човек“ в най-широк смисъл. Добрият човек, ако вие сте болен, щом се приближи към вас, трябва да ви даде здраве на тялото на физическото поле, подчертавам туй. Туй трябва да даде. То е едно към три. Второто положение – вие не само сте болен, но имате голямо вътрешно терзание, измъчване. Добрият човек трябва да даде спокойствие и мир на сърцето ви. Не само там да се спре. Вие сте толкоз глупав, не може да мислите. Този добрият човек трябва да даде на вашия ум една светла мисъл и подтик на вашия ум да мислите.

Следователно произведе ли тия три резултата в тялото, сърцето и ума, този човек е в състояние добър, абсолютно добър. Няма изключение. Произведе ли само здраве, този човек е добър само за тялото. Произведе ли резултат и за сърцето, той е добър и за човешкото сърце, но не и за ума. Ние правим относителни неща.

Сега, този закон може да приложите за Учителя.

Аз казвам, добрият човек, той е Учителят. Той трябва да има тия три качества. Има ли ги, той е Учител; няма ли ги, той не е Учител. Туй е една дефиниция, в която да се не заблуждавате. Тя е една окултна дефиниция, в която няма изключение, тук не може да лъжем. Тъй е. Сега ще кажете: по какво може да познаем един Учител?

Един Учител не само един път да произведе това, но всеки път туй трябва да произведе, всеки път, разбирате ли, постоянно, тъй както слънцето.

Запример вие, съвременните хора, може за слънцето да имате едно криво понятие. Казват: слънцето. Не, не, слънцето, това е Божественото око. Какво виждам аз в слънцето? Слънцето, като изгрее, казва: „Елате всички.“ Вика ги: „Събудете се всички.“ И заповеди дава, разпореждания. На дървото казва: „Ти ще растеш нагоре към мене. На работа!“ И дървото започва работата. Излезе някой паяк, и на него казва: „Там паяжина ще предеш.“ Качва се паякът, започва да преде. И на всичките животни слънцето даде разпореждания, и всичките започват работата си. То, като даде разпорежданията, наднича отгоре и върви целия ден, гледа как се извършва работата. По някой път те се ухитрят – като се уморят, искат да се скрият от окото на слънцето, казват: „Я да теглим едно голямо перде.“ Теглят облаците, скрият се отдолу. Слънцето гледа, не може да види. Слънцето е по-умно – прати вятър, вдигне туй перде, казва: „А-а, какво правите вие долу?“

Та сега някой път образувате такива карагьоз-пердета, теглите, да ви не видят или да ви не види Учителят. Ще дойде вятър, ще пръсне облаците, слънцето наднича и казва: „Не стойте. На работа всички! Каквито заповеди съм дал, трябва да се изпълнят, понеже, който не ме слуша, изсъхва.“ И този е велик закон в света.

Когато Божественото съзнание иде в света, казва: „Всички на работа!“ По някой път си правите илюзии

– облаци, тъмнина, обаче дойде вятърът на живота: „На работа!“ Нищо повече.

Затуй първото нещо, което трябва да научите, ако искате да станете ученици, то е: трябва да имате абсолютна вяра в своя Учител. Второ: Учителят каквото и да направи, да не се усъмниш. Усъмниш ли се в своя Учител, той се усъмнява в себе си.

Учителят, това е висшето вътре в ученика. То е вложено вътре, може да го замениш с каквато искаш величина. Ако не може да го замените, не разбирате. Ако разбирате – Учителят е един външен субект, той не е Учител.

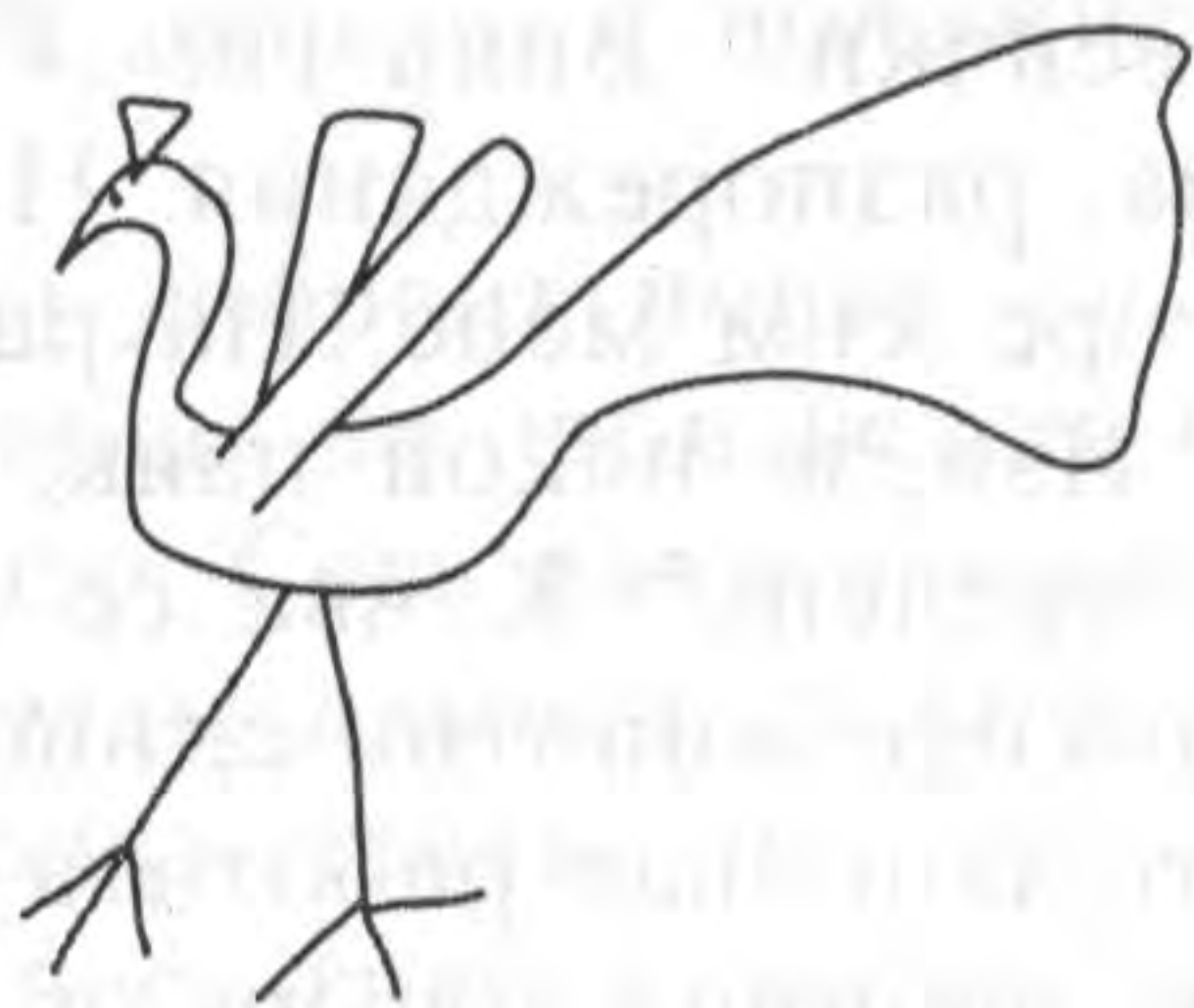
Това са ваши разбирания. То е, когато рисуват децата. Това е то, вашата идея за Учителя.

Какво е това? Детето нарисувало един паун. А, отличен е. Къде е паунът?

С тия идеи трябва да престанете. Отвън може тъй да се говори, но един ученик да говори тъй, като символ, не разбирам.

Но да констатираме истината. Кажете нещо невярно. То може да спъва вашата еволюция, да спъва прогреса. В туй отношение трябва да боравите с точно определени величини. А при обикновения живот може и другояче. Но влезете ли в окултната наука, тя не търпи двусмислени неща. Там всичко е точно определено. Ако боравите във физическия свят, всяка една величина, тя е точно определена.

И сега, всичките болести, които съществуват в света, ние ги определяме от този закон, че хората днес не говорят истината. Истината трябва да е стремежът – онова, към което хората да се стремят. И следователно

се ражда първото нещо. Когато човек престане да говори истината, той лъже. Лъжата днес господства в света и това показва, че хората не обичат истината. Когато човекът сгреша, туря си дрешка, казва: „Гол съм“, за да се скрие от лицето на Бога. Не е вярно, че е гол. Де е лъжата? Вика го Бог, той не се обажда. Като вижда, че не може да се скрие, казва: „Ето ме.“ „Защо си се скрил?“ „Гол съм.“ Но то е лъжа.

Мислите ли, че един ученик, който употребява лъжата в каквато и да е форма, не е гол?

Сега аз говоря за учениците, не за вас. Вие може да полъгвате, аз ви извинявам. Ако излъжете десет пъти, аз няма да ви кажа: „Защо лъжете?“ Но ако искате да бъдете ученици, ако кажете най-малката лъжа, с вас въпросът е свършен. И благодаря, че още не сте ученици.

Някои ме питат: „Не може ли да бъдем ученици?“ Не може. Ако станете ученици на окултната школа и кажете една лъжа, с вас въпросът е свършен.

Затуй казвам: ще чакате. Като уякнете за бъдеще, тогава ще бъдете. Да бъдеш ученик, то е една от най-хубавите титли. Няма нещо по-благородно от да бъдеш ученик. Но ученикът трябва да отговаря на туй благородно име. Сега, понеже вие се стремите за ученици, вие сте вече ученици на физическото поле, не искам да ме разберете криво. Вие сте тук ученици, да – в първия сте ученици, но във втория свят трябва да бъдете ученици, после – в третия, в Божествения, свят трябва да бъдете. И в тия три свята ще проявите три рода енергия.

Ако вие не разбирате физическия свят, не може да разберете духовния. Ако не разберете духовния, не може да разберете Божествения. От видимото към невидимото вървите, от невидимото към Божественото, безграничното. (*Невидимо значи незнайно.*)

Първото нещо – стремете се всички да проверите всеки един факт, всяко едно нещо. Дойде съмнение – проверете го. Не казвам да го не проверявате, провере-

те, за да намерите истината. И щом намерите истината, тя ще ви повдигне и характерът ви ще се облагороди.

Запример имате ли туй състояние, спокойно да издържите, ако едного от вас аз туря да го оплюят? Да го туря и да кажа: „Плюйте една плюнка отгоре му всички.“ Вие втори път няма да се появите в класа, нали. Значи вие имате едно високо понятие за себе си. „Оплюха ме“, ще кажете. Питам, вярно ли е туй оплюване?

Аз да ви приведа един пример. Представете си, че имам един диамант колкото яйцето на камилска птица. Представете си, че в този диамант има едно високо съзнание. Аз нося този диамант със себе си и се разговарям с него из пустинята. Минаваме през негърска страна, дето тия хора обичат красиви неща. Може да го откраднат. И ако аз взема с кал, че го нацапам, да си изгуби лъскавината, какво трябва да каже този диамант? „Оцапа ме.“ Ако ме пита: „Защо ме оцапа?“ „Защото ако не те оцапах, ще попаднеш в по-прости хора и те ще те строшат. А за да те избавя от тях, аз те нацапах, че когато минем, да не те бутат.“ После взема, че го умия. После дойде друга опасност – пак го нацапам. Мине опасността – умия го.

Питам: ако аз някого оцапам по този начин, какво ще кажете? (*Сестра Олга: „Пазите ни.“*) Ама сега казвате тъй. Мъдрост трябва да имате за нещата. И в света всички проповядват, че в света Бог е, Който е най-мъдрият, най-силният – с всички добродетели, Той е допуснал най-голямото зло.

Ако вие се усъмните в Бога, че Той е допуснал зло, усъмните се в Самия Него, тогава какво остава заради вас? Вие не сте разрешили великата задача на живота. **В Бога няма абсолютно никакво зло.** Злото, което съществува в света, то не е Негово, а е наше, абсолютно е наше. Ние сме развалили света и злото е произведение на нас. Следователно няма какво тия свои погрешки да ги приписваме на Бога. Той ще дойде, ще оправи тия работи.

Някои казват: „И в Господа няма правда.“ Е, защо няма правда? Защото нямал къща. Друг имал къща, а той нямал. Еди-кой си бил много богат, пък той нямал пари.

Питам тогава: богатият човек благороден ли е? Бог като му е дал къща, той в къщата си довежда ли бедните свои братя, или тази къща за какво я употребява?

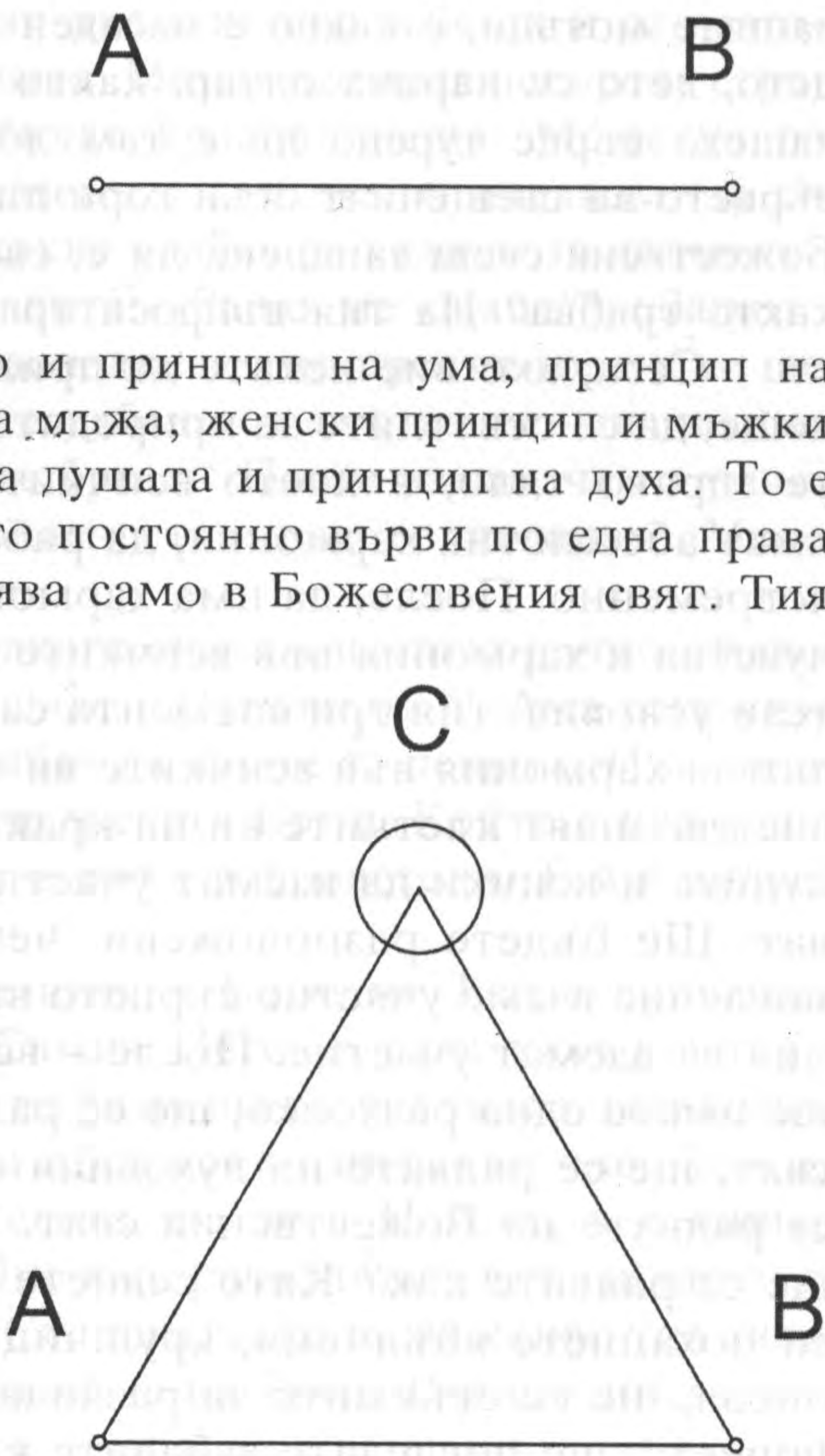
Питам тогава: вие, които имате мозъци във вашите глави, тия способности, които Бог ви е дал, този мозък, който струва с милиарди, какви мисли има във вашите мозъци, с какво е насаден вашият мозък? Сърцето, дето се нарича олтар, какво има в сърцето? Във вашето сърце турено ли е там лозинката на Бога? В сърцето ви свещеният огън гори ли? Ами в ума ви тази Божествена свещ запалена ли е, свети ли в ума ви, тъй както трябва? На тия въпроси трябва да се отговори.

Сега, ако вие искате да придобиете наука за бъдеще, да се осветлите за природата, вие трябва да имате здраво тяло, в което всичките клетки трябва да имат абсолютна хармония, да работят и да спират едновременно. После, да има хармония във всичките ви чувства и хармония във всичките ви мисли. Сега, при тези условия, тия три елемента са необходими – абсолютна хармония във всичките ви клетки. Тръгнете ли вие, да знаят клетките ви на краката, мозъка, на мускулите и всички да вземат участие, всички да се радват. Ще бъдете разположени, че сте на разходка. И после ще вземе участие сърцето ви, всичките ви желания да вземат участие. После – всичките ви мисли. И ще имате една разходка, ще се радвате на физическия свят, ще се радвате на духовния свят и най-после ще се радвате на Божествения свят. На физическия свят ще се радвате как? Като седнете на една трапеза, ще си похапнете ябълчици, крушчици, топла вода, това-онова, ще се стъкмите за разходката. След туй ще си попеете, ще погледате хубавите картини – то е духов-

ната страна. След туй ще идете в мълчание вътрешно, всеки ще се помоли и разходката е свършена. Пак ще се върнете назад.

Казвам, в умовете ви, като ученици, ако мислите да минете по някакъв лесен път, в окултната школа никой не го е минавал досега. Има само един свещен път. Той е пътят на абсолютната истина. И тъй, както се разбира истина сега, той е път на тази истина.

То са двата велики принципа, **А** и **В**, които започват своята цел в живота. Аз ги наричам принцип на мекото, **А**, и принцип на твърдото, **В** – принцип на сърцето и принцип на ума, принцип на жената и принцип на мъжа, женски принцип и мъжки принцип, принцип на душата и принцип на духа. То е едно движение, което постоянно върви по една права линия. То се извървява само в Божествения свят. Тия неща са недостъпни за физическото поле. За да станат достъпни, непременно на тази права линия трябва да се даде друга посока, и за да се намери, трябва да се теглят две линии – и там, дето се пресичат, туй е посоката на движението.

Мислите на физическото поле, дето животът се осмисля, туй го наричат стремеж към истината. Тази истина е цел в живота, тоест целта е, която осмисля всички енергии, които се проявяват на физическото поле, духовния и Божествения свят. Този център, който осмисля тия три вида енергии, то е думата „истина“. Истината е стремеж.

И тъй, у човека трябва да се образува любовта и мъдростта и те ще образуват тази права линия. Туй С е ключът за стремежа към истината.

И сега, вие по същия закон трябва да работите за бъдеще. Не да изправите погрешките си, защото аз не искам да се занимавате с изправянето на погрешките си, но искам да мислите правилно, да чувствате правилно и да действате правилно. Нищо повече.

Една педагогическа лекция ви държах. Аз я наричам педагогическа лекция. Тези ученици, които се приготвят да влязат в университета, приемна педагогическа лекция имат за приемане децата в забавачницата. Това са първите педагогически правила. Тия педагогически правила ще бъдат и в забавачницата, и в отделенията, и в прогимназията, и в университета. С тях ще свършите този свят. След това ще идете горе, там ще ви дадат други правила. Тия правила са необходими. Не мислете, че може да има други правила. Има други правила – като идете в света, всичко е позволено.

Вън от истината животът няма никакъв смисъл. Истината е, която осмисля живота, туй, което дава подтик на хората, стремеж, радост, веселие. То е подсъзнателно или съзнателно, или самосъзнателно, или свръхсъзнателно. Както и да е, ние се стремим някъде. Туй съставлява известна радост в човека, а при тази радост явява се любовта като фактор, явява се мъдростта като фактор, добродетелта и тям подобни. Онази цел, към която трябва да се стремите, е да обичате истината. Да се научите да обичате истината и няма по-красиво нещо.

Ако имате любов, ще станете меки. Ако имате ум, ще станете твърди. Ако много любов ви се даде, ще замязате на вода; ако много ум ви се даде, ще замязате на камъни. А щом ви се даде истината, на човеци ще замязате. Тогава ще вземете да разбирате вътрешния дълбок смисъл на живота и ще имате една постоянна дейтелност. Тогава ще бъдете напълно радостни, весели, задоволени от работата. Всеки ден ще се радвате от своята работа. Днес, на втория ден, на третия, четвъртия, петия, шестия, десетия, хилядния, милионния – все ще бъдете доволни.

Едно малко размишление.

Сега, с тия бележки, които направих в лекцията, аз искам да ви дам един свещен подтик към познаване любовта, мъдростта и истината. Не се обезсърчавайте. Аз искам да ви дам един свещен подтик. Защото отсега ви предстои сериозна работа, отсега предстои за вас. Вие още не сте започнали.

Трябва всички да имате свещен подтик към любовта, мъдростта и истината. То е необходимо. Затова тази вечер ви държах тази лекция. Ако я използвате, ще имате всичкото мое благословение, ще бъдете радостни и весели.

Божие благословение да бъде с вас.

Втора година на МОК (1922–1923)
Двадесета лекция
7 март 1923 г., сряда, 19 ч.
София

НАЙ-ДОБРИЯТ МЕТОД В ПРИРОДАТА ЗА ЧОВЕКА

Учителят поздрави: „Само светлият път на мъдростта води към истината.“

Едно кратко размишление.

Прочетоха се резюметата на пета и шеста лекции от миналата година.

Ще пишете върху темите: „Ползата от съня“ (XIV), „Разликата между съзнанието и самосъзнанието“ (XV), „Разлика между подсъзнанието и свръхсъзнанието“ (XVI). Три теми ще имате.

Сега често се говори за време и пространство. Какво е предназначението на времето в живота? То просто хроникира, отбелязва всички ония прояви, които стават. Запример известна работа, в съзнанието която е станала, колко време е отнела, колко време е продължила. И природата си има свой часовник. Да кажем, някоя работа продължила шест минути или шейсет минути.

Пространството е една книга, в която се хроникират всички тия резултати, които стават в нашето съзнание. То е книга в природата, в която се пише целият живот.

Да до-
пуснем, че ва-
шето съзна-
ние се явява
като една
малка точка,
вие се явявате
в пространст-
вото като точ-

C^M

°

A^n

B^m

ка C^M . Сега вие мислите или умът ви е съсредоточен
вътре. Какво нещо е време? Действията се хроникират.

Сега не считайте времето и пространството извън
вашия живот. Когато вие мислите само за резултатите,
да кажем, вие очаквате някой ваш приятел да дойде, вие
чакате ден, два, три, постоянно се безпокоите и в туй
положение вие сте цяло време – вашият ум е зает само
с мисълта, кога ще дойде вашият приятел. Безпокоите
се. Обяснете ми защо се безпокоите. Дали ще дойде,
или не. Очаквате вашия приятел с безпокойство, има
един трепет. Виждате, че има още време, но казвате:
„Може да е закъснял.“ Туряте часовника, мислите, че е
закъснял. Защо се безпокоите? Защото нямате равнове-
сие. Нищо повече. **Безпокойствието в природата показ-
ва нямане на равновесие вътре в ума, сърцето и волята
на човека.** Вие не сте схванали онзи велик закон, че
нещата в природата са точно определени. Тя е разумна
и е отмерила всичките действия, и е определила дали
вашият приятел ще дойде, или не.

Добре, сега да допуснем другото. Вашият приятел
е обещал, че ще дойде на гости, но не идва. Може ли
вие да обясните защо той не е дошъл? Може, кармичес-
ки. Ще кажете, че някога в миналото вие сте му дали
обещание или в този живот, или в някой друг живот, не
сте изпълнили вашето обещание и туй негово обещание
съответства на вашето. Следователно и той обещал, как-
то и вие, има връзка, и той не идва. Щом не дойде
вашият приятел, вие трябва да намерите една погрешка

в себе си, нищо повече. Не е дошъл вашият приятел, вие ще кажете: той е непостоянен, той не седи на думата си и т.н. Но тия неща ги е казал и той спрямо вас и вие не сте нищо друго, освен един отглас на неговите мисли.

Питам сега: ако аз в гората повторя една мисъл, произнеса я звучно, дам ѝ живот и тази мисъл се върне към мене, от нейното ехо какво придобивам аз? Ако кажа: „Горо ле, горо зелена, водо ле, водо студена“, какво придобивам сега? Принасям ли нещо, ако кажа този стих? Какво създавам и какво принасям вътре в живота? И тогава що е ехо в природата? Що е отзвук в природата?

Може да се спреш и да кажеш: „Ти си много добър човек.“ Има ли смисъл? Ти някому говориш, не го виждаш. Ти му казваш: „Ти си много добър човек.“ И той ти казва: „Ти си много добър човек.“ Ти го хвалиш и той те хвали. Ако кажеш: „Ти си добър“, ехото дойде при тебе, имат ли един и същ смисъл? Геометрически как сядат, имат ли една и съща поза?

Представете си, че вие сте обърнати на изток и произнесете нещо, ехото в каква посока ще се върне? Обратно към запад. Значи отговорът на вашето ехо ще бъде в точно противоположна посока. Сега, какъв е смисълът на ехото? Мислили ли сте върху това? Ако вие произнесете една дума и тя ви даде ехо, тази дума кармически от миналото ли е, имате ли някакво възпоминание към нея? Ами че как се ражда това ехо?

Добре, аз ще ви задам същия въпрос. Ако във вас се заражда желание да имате едно огледало да се огледате и получите едно отражение на себе си, кои са подбудителните причини? То е пак ехо, отражение. Ехо наричаме отражението на словесната реч, звука, а „отражение“ в тесен смисъл – отражението на вашия образ в огледалото. В туй огледало в миналото кармически имате ли задължение? Ама как е свързано? Как е възможно туй, което нямаше никакво задължение, да съ-

ществува без причина? Значи без причина стават нещата. Ама подбудителната причина коя е, да искате да се огледате? („Да имаме понятие за своя образ, за да знаем себе си.“) Понятие? Защо? Тогава значи, ако с едно виждане в огледалото може да познаете себе си, онзи въпрос – познай себе си – е разрешен вече.

И тъй, казват: „Природата, като дошла и се огледала, създала сегашния свят, за да се види.“ Казвате: сегашният свят е едно отражение на реалния свят. А кой е реалният свят? („Божественият.“) Тъй. Де се намира той? Та може да си послужим с тази линия. Ако реалният свят е A^n , отражението къде ще бъде? B^m нали. Добре, ако реалният свят е в B^m , отражението ще бъде A^n . Добре, резултатите ще бъдат ли едни и същи? Не.

Какво беше заглавието на лекцията? „Най-добрият метод на природата за човека“. Добре. Следователно туй съзнание, C^m , на човека в природата, е точно определено. То не може да се яви когато и да е. На него е определен денят, определена е годината, определен е месецът, определена е седмицата, определен е часът, определена е минутата, определена е секундата и терцата. Туй съзнание трябва да се яви точно в дадения момент на мястото си.

Много пъти нещастията в живота се раждат от това, че едно съзнание е направило едно малко отклонение в своето проявление. Колкото съзнанието е посъвършено, толкова повече то спазва законите на природата и следователно животът на човек с такова съзнание е по-хармоничен в неговото въплъщение. Зависи от точността. Ако той спазва времето, което е дадено, яви се точно на времето, всичките му работи ще следват по същия закон. И тогава аз мога всекиго да изпитам, всеки може да познае дали неговото съзнание се е появило точно на своето време, или не. Как? Много лесно. Такава лесна работа е.

Първият опит аз ви давам: сверяваме си часовниците точно, като ученици. Казвам ви: „Вие ще бъдете

на Витоша точно в четири часа [без] трийсет и две минути, пет секунди и четири терци.“ Аз гледам сега – за терците нямаме показано в часовника. Туряме нула за тях – 0. За минутите и секундите имаме. Четири часа, трийсет и две минути, пет секунди и нула терци. Да кажем, закъснеете само пет секунди и трийсет и две минути, идвате точно в четири часа. Аз знам колко погрешки ще направите. Имате едно голямо отклонение, следователно на вас не може да се разчита. Не само не може да се разчита, но и вие сами на себе си не може да разчитате. Тогава, ако запример вие направите такова отклонение, трийсет и две минути дойдете, а закъснеете само пет секунди, тогава спънките в живота ви ще бъдат по-малко. Закъснял си с трийсет и две минути – те ще бъдат по-големи. Изпуснете и четири часа, дойдете в пет или в шест, вече тогава вие ще се извинявате, няма да кажете истината. В света вашият въпрос е разрешен. Ако изпуснете цял час, вие ще бъдете един човек само на нещастия, само камъни ще трошите и нищо няма да вършите. Ако изпуснете трийсет и две минути, вие ще мязате на човек, който е ял, пил и не е довършил всичките неща. Ако изпуснете пет секунди, то е човек, който е пригответил почвата си, но не е успял нищо да посади и тъй ще си замине от този свят. Добре.

В проявяването на туй съзнание вие може да направите всички тези погрешки, защото съзнанието се преражда всеки седем години. Следователно, ако вие при първото си проявяване на вашето съзнание пропуснали сте времето, после – във второто прераждане в този живот, може да поправите погрешката си. След седем години съзнанието се пробужда у вас, преражда се. Към четиринайсетата година [пак се преражда]. Към двацет и първата година пак има прераждане. Към двацет и осем години пак има друго прераждане, към трийсет и пет години има друго прераждане на съзнанието ви.

И тъй, може в този период вие да изправите, ако искате, вашите погрешки. Непременно трябва да бъдете точни. Най-първото нещо – за един окултен ученик се изисква той да бъде точен на онова, което обещае в себе си и на другите. То е правило. Ще обещаеш в четири часа – в четири, в четири и половина – в четири и половина часа, ни минута по-рано, ни минута по-късно. Ще фиксирате вашата мисъл да бъдете точни в четири и половина часа, нищо повече. И няма да правите никакво извинение: „Да, може условно.“ Каквото и да стане, трябва да се стремите да изпълните обещанията. Силата на волята в това седи. Няма да кажете: „Няма нищо, че с една минута съм закъснял.“ Една минута решава целия въпрос. Ако в обещанието не спазите една минута, може да изгубите всичко. Една минута ако идете по-рано, пак може да стане някаква катастрофа.

Природата не обича нито по-рано, нито по-късно. Нещата, които стават по-рано, са недоносчета, незрели, а нещата, които стават по-късно от определеното време, са гнилото в живота. Тъй е сега.

Аз забелязвам във всинца ви, в учениците, един голям недостатък: вие не сте точни на вашите дадени идеи. На обещанията си не сте точни и във вас има голямо своенравие. Но природата троши главите, краката, ръцете на всички, които са своенравни. Ако вие не внимавате, ще строши и вашите. В нея церемонии няма.

Сега, в живота който и да е дошъл, той трябва да спазва абсолютно този ред в природата. Безпощадна е тя, разбирате. И всякога ще имате едно побуждение. Ако вие дадете известно обещание, най-малко ще имате три побуждения, да ви предупредят да станете. Ще каже: „Хайде, стани и тръгни.“ Едно силно побуждение. Ти кажеш: „Чакай, не съм закъснял.“ След две-три минути дойде второ побуждение: „Стани и тръгни!“ Кажеш: „Ама още не съм доспал. Слънцето не е изгряло.“ Дойде трето побуждение. „Чакай, обущата ми не са закърпени.“ Щом дадеш обещание, нито обуща, нито шап-

ка ще гледаш – имаш, нямаш, ще изпълниш обещанието. Ако нямаш обуца, бос ще идеш; ако нямаш палто, без палто ще идеш. „Как без палто!“ Ами ти с палтото ли се роди? Ще кажеш: „Как без шапка!“ Вие с шапка ли се родихте? Без палто се родихте, без шапка, без обуца се родихте.

За предпочитане е да идеш и да бъдеш честен на своето обещание. Ти изгубваш великата съдба на живота – една съдба, която ще бъде важна не само за един живот. Може едно обещание да решава съдбата за хиляди животи. Може такива съчетания да има, да е толкова важна [работата], че тогава, когато казва: „Стани!“, ние трябва да станем. За да дойде един от тези велики напреднали духове и да ти казва „стани“, значи работата е много важна.

Следователно ще внимавате дълбоко на ония ваши побуждения, да знаете да не прегрешавате вътре в себе си.

Всичките престъпления в живота произтичат от неточността в живота. Може да направите известен опит. Идете на гости на един ваш приятел и кажете на себе си: „Аз ще стоя у приятеля си до четири часа.“ Ти идеш в два часа и кажеш, че ще стоиш до четири часа. Не спазиш ли туй правило, ако ти останеш по-късно от четири часа, непременно всичко ще се развали. Кажеш до четири часа, до четири часа да стоиш. Дойде побуждението – стани. Сега, каквото и да ти предлага, ти ще кажеш: „Имам важна работа, трябва да си вървя“, нищо повече. Следователно първото нещо – от вас се изисква абсолютна точност в изпълнението на своите обещания. Ученикът трябва да бъде съвършено точен. Греховете ви в света, това е неточност. Всичките престъпления тогава се вършат. Всякога се вършат престъпления вечерно време, само в тъмнина се вършат, не денем. Всякога кражби, убийства стават само в тъмнина. А в тъмнината точност не може да има. Ти в тъмнината не може да определиш какъв трябва да бъде пътят ти. А

денем, при ясен ден, при светлина, ти напълно може да определиш пътя си и постъпките си. После, в тъмнината може ли да нарисуваш някоя картина, може ли да напишеш някое писмо? Значи всички ония възвишени и благородни работи може да се извършат само в светлина. А точността е само проявление на светлината. Когато казвам, че трябва да бъдете точни, подразбирам да използвате светлината в нейното проявление.

Когато аз говоря за светлината, ще дам нова мисъл, която не е минавала през ума ви. Знаете ли каква е? Всеки един лъч, това е проектирано желание на едно възвишено същество. Следователно лъчът, който иде от слънцето, преминава в нас, произвежда едно действие на приятност. То е лъч, който иде от съзнанието на велико същество. Туй същество, което проектира този лъч във вашите очи, във вашия мозък, иска да има правилно отражение. Вие възприемете лъча и се обърнете към земята. Идете в кръчмата, седнете, пиете вино. Под думата „вино“ знаете ли аз какво подразбирам? Кражбата подразбира един непорядъчен живот, а виното подразбира безпорядъчни желания и мисли. Значи, когато туй същество проектира една възвишена мисъл, то е един слънчев лъч. Тия вибрирания на светлината, които постоянно идат към земята, към хората, към всички живи същества, са проектирани мисли, пожелания, чувства на велики същества. Светлината е проекция на мислите на великите същества. Те имат желание да повдигнат всичките хора, които са почти мъртви на земята.

Следователно, ако вие станете сутрин, ако първия лъч, който дойде във вас, ако вие се постараете да схванете каква е мисълта, която иде от този лъч, знаете ли каква мисъл ще дойде във вашия ум! Вие ще кажете: това са колебания на светлината. Светлината има колебания, но светлината носи живота в себе си. Но този живот може да го възприеме само онзи, в когото съзнанието е пробудено. Защо не във всяка почва може да

растат растенията? Ако вие в един пепелищник посеете една семка, тя ще поникне ли? Ами ако я посеете в една варница? Хубаво, ако вашето вещество е варница, или ако вашето вещество мяза на един пепелищник, може ли да израсне нещо добро? Хубаво, аз употребявам думата „варница“, тя на какво е емблема, може ли да разрешите? Аз няма да обяснявам, но на класа ще ви дам тема за следущия път, да видим, може ли да разгадаете. „Варница и пепелищник на какво са емблема“ (XVII) ще ви бъде за тема.

Сега значи съзнанието на всеки одного от вас в дадения момент трябва да бъде будно.

Аз ви привеждам един окултен закон – по никой друг начин вие не може да съградите вашия живот. Присъпваме към един от важните закони. Ако вие знаете проявлението на вашето съзнание, какво е отклонението на пет секунди, трийсет и две минути и четири часа, вие ще знаете как да поправите вашите погрешки. Защото от туй отклонение се пораждат всичките бели в живота. А ако не знаете туй отклонение, няма да може да поправите вашите погрешки.

Знаете ли произхода на мързела? Мързелът на какво се дължи? Мързелът как е произлязъл в света? Мързелът, това е син или дъщеря на ония хора, които обичат да се удоволстват непорядъчно, които обичат да ядат и да пият, да прекарат живота си охолно, нищо повече. Като кажеш, че имаш мързел, ти носиш големи пороци. Мързелът е само резултат на хиляди грехове, сторени в миналото.

Значи, ако има С^м някакъв мързел в съзнанието, мързел може да има в сърцето, в мислите. Обещал си да мислиш, имаш тема зададена, кажеш: „Днес не съм разположен. Утре, като стана в четири часа, ще я напиша.“ Ти седнеш, кажеш: „Не може днес да я напиша, вдъхновение нямам.“ Не, ще седнеш, ще кажеш: „Ще напиша темата, каквото и да стане.“ И ти ще напишеш темата. Само глупавият отлага, той е мързелив. Някой

поет казва: „Днес нямам вдъхновение.“ Днес няма, пък утре ще има! Само глупавият отлага. Да се напише една тема, изискват се най-малко две предложения. Тема зададена – да направиш едно добро. И седнеш ти, почваш да опитваш. Ти казваш: да направиш едно добро, значи да стимулираш сърцето си, ума си, да имаш силни мишци, силни крака. После, да си ял печена кокошка, половин кило винце да си изпил, да си се отспал хубаво. Няма какво да разправяш, тия са празни работи. Добро дело – имаш беден другар, той не е добре. Ще вземеш самуна, ще идеш, ще занесеш самуна, ще се свърши работата. Няма да питаш дали краката са здрави. Точно в четири часа ще вземеш хляба, ще го занесеш. Темата е отлично написана, свършена е много добре. А другото – мързелът, отлагането – то е позорно и нищо не се свършва.

Следователно ще наблюдавате вашето съзнание. Ако вие не наблюдавате себе си, то е първият закон, вие не постигате нищо. Вие имате добри желания, които искате да постигнете, но всичко зависи от вашето съзнание. Сега ще ви приведа един пример. Вие искате да постъпите в училище. Свършили сте вече четири отделения, станали сте на петнайсет години. Във вас се зароди желание да постъпите в прогимназия. Пресрочил си една година. Срещаш известни личности, дойде побуждението. Постъпите тази година. Вие имате условия, които са най-добри, защото тази година вие имате учител, който ще ви даде подтик. Вие казвате: „Идущата година.“ Идущата година дойде друг учител, по кармата той не хармонира с вас, ще ви дойдат неприятности, той ще ви изхвърли. Каквито мъчнотии имате, вие трябва да идете. Ако сте верен на закона, те ще ви съдействат – тия мъчнотии постепенно ще се премахнат. Във втория случай, макар да нямате мъчнотии, ще влезете без мъчнотии, но ще излезете с големи мъчнотии. В първия случай с мъчнотии ще влезете, но ще излезете без мъчнотии.

Следователно, ако вие започнете каквото и да е дело в света с мъчнотии, бъдете верни на вашето съзнание, не отлагайте. Точно, никакво отлагане! Всинца страдат само от отлагане. Започни една работа, но я свърши. Някой започне една работа, явят се мъчнотии, не я довърши. Друг почне една работа добре, върви му, говори за окултизъм, това-онова, но в края на краищата ще остави всичко и ще се свърши. Започнеш ли една работа, каквото и да се случи, ти трябва да я свършиш.

Идеята е като Божествено семе, което трябва да се сее във вашите души точно навреме. Посеете ли тази свещена идея в себе си, вие ще бъдете точни, да я пазите. Вие тази идея ще я пазите дотогава, докогато тя израсне, докато стане самостоятелна, силна – дотогава ще я пазите. Ще я оградите хубаво. Няма да се отклонявате, да се отстранявате от нея. Една идея, две, три, четири – всички идеи ще ги посадите точно навреме. Точни ще бъдете. Защото ще ви дам една задача на вас в класа.

Трябва да ви дам една задача, да опитам кой какво отклонение има. Ще ви кажа да дойдете в класа точно в седем и половина. Аз ще дойда пет минути преди вас, няма да ме знаете. И вие ще трябва да дойдете точно в седем и половина в класа. Знаете ли какво е точност? Да дойдете според часовника на вашето съзнание. Аз ще дойда преди вас, ще седна тук и ще започна да хроникарам, да отбелязвам кой кога ще дойде. Вие всинца няма да дойдете изведнъж, ще има дистанция между вас.

Значи вие всинца трябва да бъдете пунктом тук в седем и половина. Нали сте чели романа, онзи Филиас как е станал точен. Защо англичаните успяват в живота си? Това се дължи на тяхната точност. Англичанинът като каже, той е точно на времето. Той ще каже в четири – в четири. Той ще бъде точно навреме, нито минута по-рано, ни минута по-късно.

Първото нещо – вие ще турите точността. Туй правило искам да го запомните: точност, разбирате! После, ще ви дам второто правило. С туй правило ние ще направим едно упражнение. Точност. Добре, времето е точност. Тази картина ще я продължим друг път. Върху тази тема всички ще мислите. Върху нея ще се съгради бъдещият ви живот – каквото излезе от вас според точността на вашето съзнание, как се е проявявало.

Природата има определено време за всички наши постъпки. За всичките ни постъпки е определено време. Лошите постъпки се намират между тях. За лошото в природата няма определено време. Всяка постъпка, която не е извършена навреме, то е престъпление. Всяко престъпление, това е отклонение от точността, отклонение от нейната точност. **Що е престъпление? Едно дело, неизвършено на своето време, е престъпление.**

И във всичко туй ще си турите за правило – когато вие срещнете една мъчнотия, трябва да я преодолеете. Решите ли вие да бъдете точни, веднага ще дойде ленивостта и ще каже: „Почакай малко, има още време.“ Тя е като съветник. Туй е дете, родено от хиляди грехове, то ще ви каже: „Ние тази работа знаем. Почакай, има още малко време.“ Мързела ще го изгоните или няма да го слушате, ще затворите вратата за него.

Аз вземам мързела в много широк смисъл. Мързел има физически, сърдечен; има умствен, има причинен мързел. Най-опасното нещо е причинният мързел.

Но първото правило – спрете се върху точността. Турете тази идея, която е в този велик закон, точността. Ще видите каква реформа ще настане в живота ви. Бъдете точни.

Упражнение. Протегнете дясната ръка напред. Ще вложите принципа на точността във всичките си пръсти поотделно – в палеца, показалеца и т.н., напред и назад, по десет секунди за всеки пръст.

Това е едно приятно правило – правило за точността, върху което приятно може да се мисли, приятно да се действа, приятно да се разреши, понеже няма никаква спънка. Единствената спънка, то сте вие, абсолютно друга спънка няма.

Следователно ще кажете тъй: „**Аз няма да спъвам себе си, нищо повече. Ще бъда точен.**“ Защото, ако туй правило за точността вие не може да го разрешите, ние не може да пристъпим към изучаването на ония велики природни сили. Защото всяка една природна сила, която изучаваме или правим опит, изисква точност. Когато работим със силите на природата, изисква се точност и много голямо внимание, да не се пропусне нито една минута. Без тази точност може да се пропуснат много големи работи.

Първото нещо – ученикът трябва да бъде точен. Изисква се голямо внимание, да не пропусне ония правила, ония разпореждания, които природата е турила в действие. Навсякъде тя еднакво постъпва.

Туй правило, точността, е потребно за бъдеще. В него ще градите целия ваш живот. Вашето щастие и нещастие ще почива върху него.

Едно кратко размишление.

Втора година на МОК (1922–1923)

Двадесет и трета лекция

4 април 1923 г., сряда, 19 ч.

София

ЖИТЕНОТО ЗЪРНО

Учителят поздравя: „Само светлият път на мъдростта води към истината.“

Прочетоха се резюметата на седма и осма лекции от миналата година.

Прочетоха се десет теми от темата „Ползата от съня“ (XIV).

Да кажем, че това С е една семка. Това е един резултат, нали. Самият резултат в семката е скрит. Да допуснем, че вие имате една семка от череши или круша, или някое житено

С

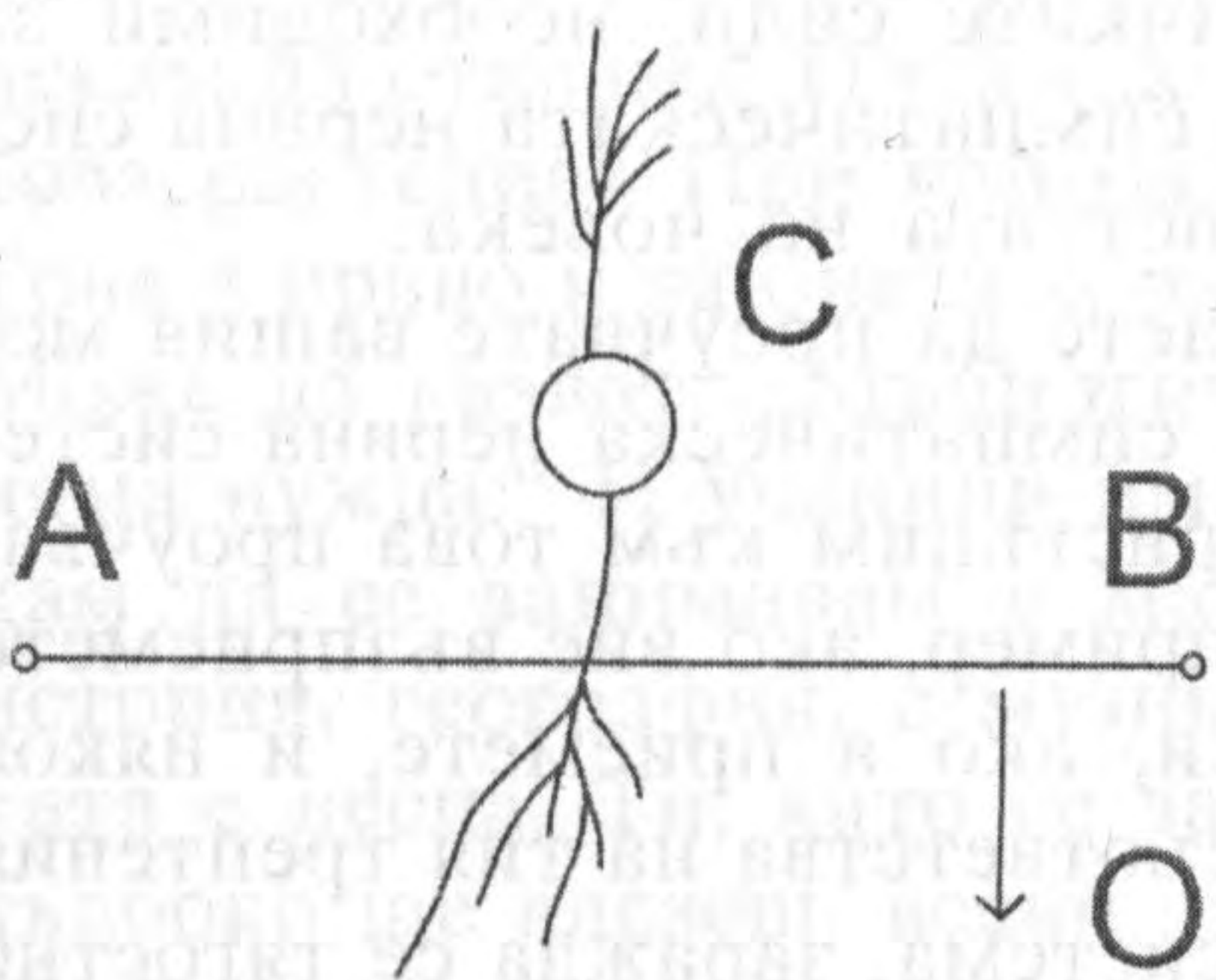
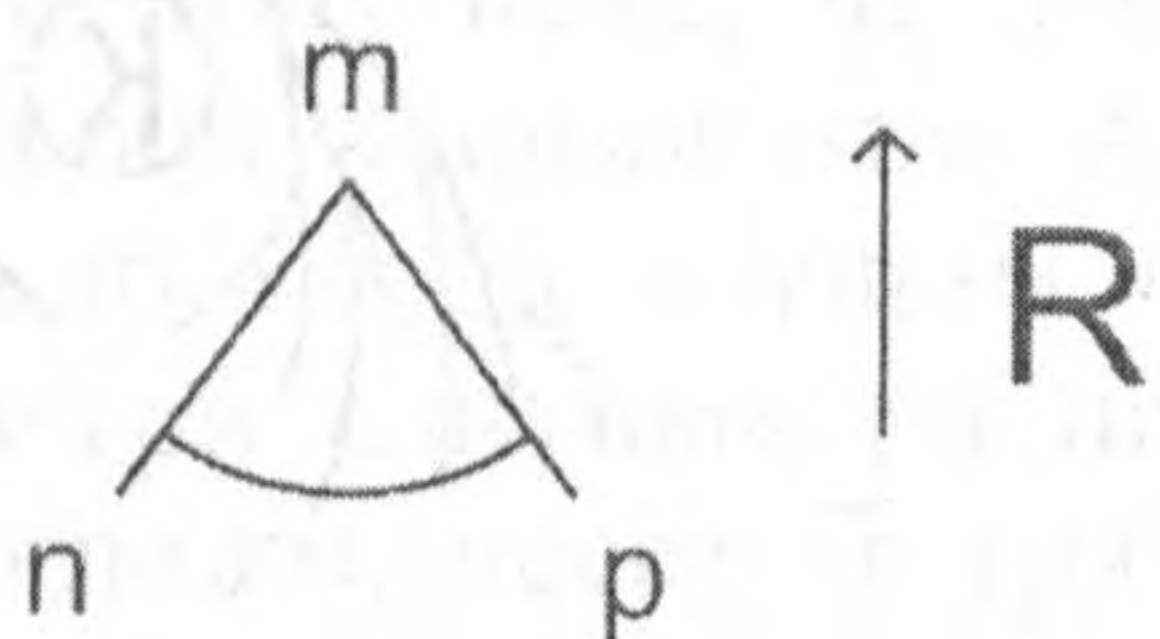
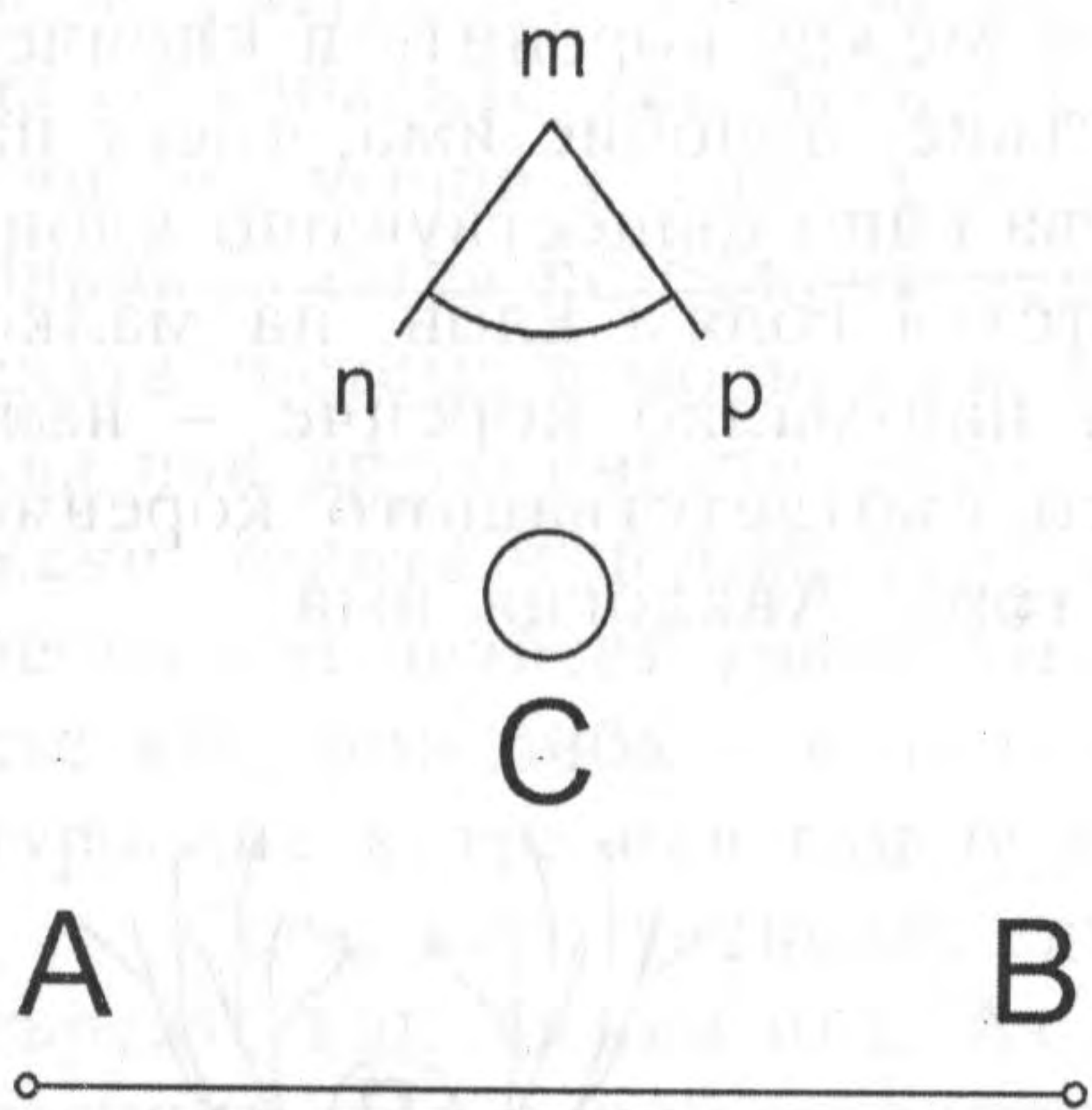
А

В

зърно, или някоя семка – жълъд от дъб или може да имате семката на някой друг плод. На скритите сили във всяка една семка трябва да им се дадат условия, за да се развият. И тогава семката върви – щом се турят тия сили. Колко елемента са необходими? За семката са потребни: почва – едно от условията.

Почвата АВ, това е пак един резултат. Това е известна материя, която е вече образувана. Тази

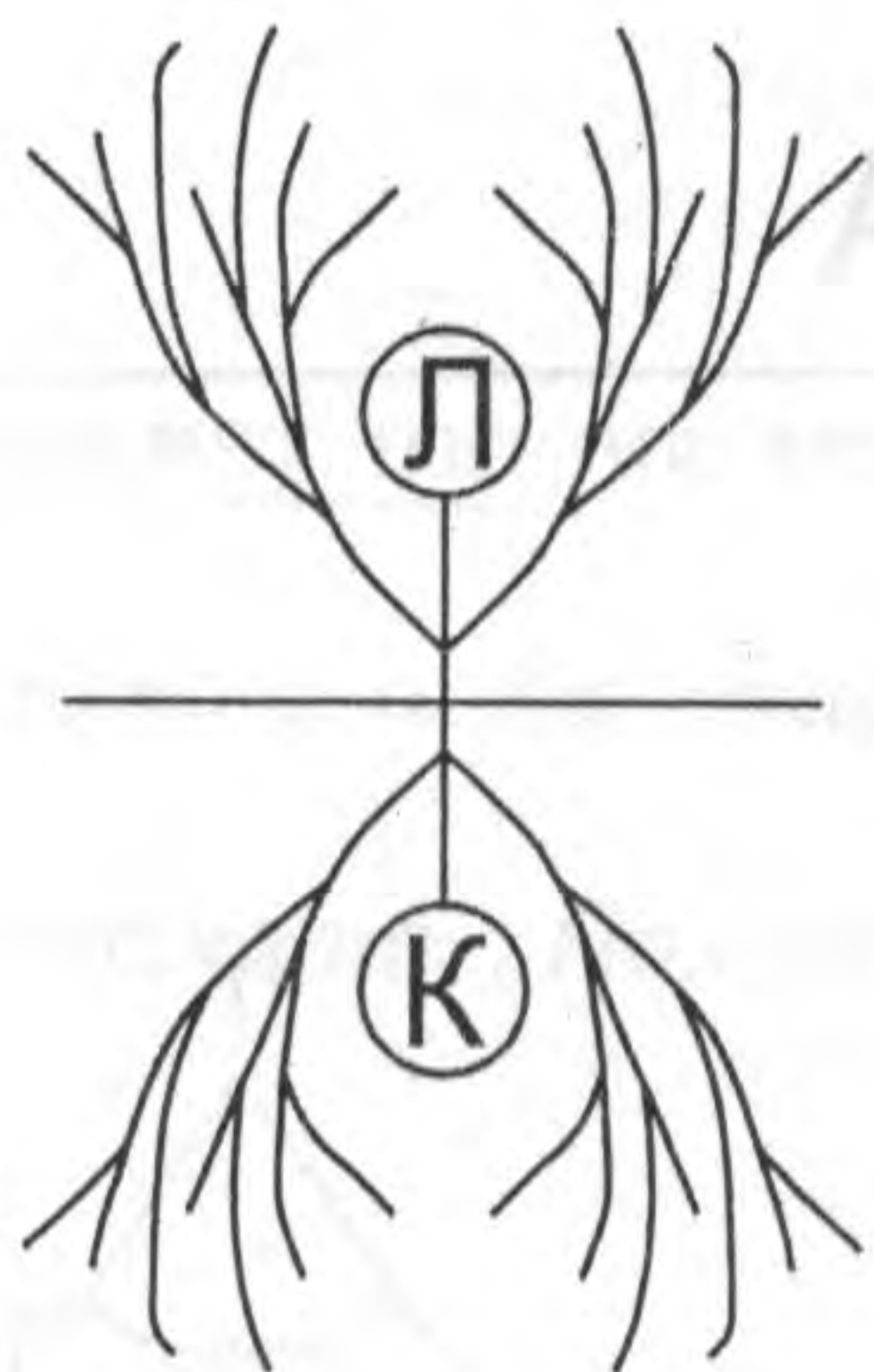
материя, която не е завършила своята еволюция, е изостанала. Туй се наричат „спящите духове“ в пространството. Тази семка ще вземе, ще преработи всичките тия духове. Или на научен език казано – спящите сили в природата, лежащи в спящо потенциално състояние, тази семка ще пробуди и ще ги превърне в кинетически.

Огряването, този ъгъл **nmp**, означава слънчевите лъчи, които падат върху семката. Това са условия на светлината. Тази светлина трябва непременно да се възприеме. Същата светлина носи със себе си и влага. Това са външните елементи, които спомагат на семката, за да може да се развива. Така имате едно движение на семката, разклонение.

Туй разклонение е към центъра на земята, **O**. След туй имате едно друго движение – нагоре.

Сега ще забележите, че между корените и клончетата има известно съответствие, подобие има, тоест на всеки един корен съответства едно съществуващо клонче: на голям корен съответства голям клон, на малко коренче – малък клон, на най-малко коренче – най-малко клонче. Така, когато съответстващото коренче изсъхне, изсъхва и клонът горе. Аналогия има.

Сега, ако вземете и човека – той е създаден от две семки, или две семки са образували човека. Едната семка е произвела неговия мозък. Това са корените долу. В симпатичната нервна система има един друг мозък, ред от ганглии – стомашен мозък, друга една семка, на която клончетата ѝ вървят в тази посока нагоре. Той съответства на материал-

ния свят. Човек черпи всичките сили, необходими за неговото сърце, оттам. А и симпатическата нервна система е повече заета с чувствата на човека.

Сега вие трябва да знаете да проучвате вашия мозък, да проучвате и вашата симпатическа нервна система. Има начини. Ние ще пристъпим към това проучване, това не е тъй лесно. Запример, ако вие възприемете някаква храна в стомаха си, ако я приемете, и някоя вибрация на тази храна не съответства на тия трептения на симпатическата нервна система, заражда се тягостно състояние в долната част на стомаха. Усещате някой път тежест долу. Това са тия вибрации от тази храна. Може да сте яли месна храна, сирене или кашкавал, или сушена риба и т.н. След като мине туй състояние, след като мине тази тягост – най-после, може да мине по един или друг начин, може да вземете очистително, топла

вода, разтривки, това-онова, може да ви мине, но няма да се избавите тъй лесно. След минаването, в слепите очи ще усещате едно напрежение, едно помрачаване. Значи – ония по-ефирни вещества са минали чрез нервната система в мозъка ви. След туй състояние се изисква пак друго очистително. Ден-два вие сте неразположени, ходите и целият свят ви е виновен. То е може би петнайсет-двайсет грама от хайвера, черен хайвер ако сте яли, или риба – и да е произвела цялата тази пертурбация вътре във вашия ум.

Сега, като ученици, едно правило ще пазите. Вие търсите най-лесния път. Аз съм казал и друг път: **най-лесният път е най-мъчният**. По-опасен път от лесния път няма. А най-безопасен път е най-мъчният път. Избирайте най-мъчното и всякога ще имате по-голяма сполука, отколкото ако изберете лесния път.

Сега допуснете, че това житено зърно, това семенце, търси лесния път. Ако то кажеше тъй: „Аз не искам дълбоко да спущам корени в земята. Аз искам само два-три сантиметра надолу. Не искам надолу да правя сондажи, десет метра да пусна корени. С такава работа аз не се занимавам, до такъв резултат аз не искам да отивам.“ Питам, какъв ще бъде резултатът на това растение? При най-малката суша то ще изсъхне. Това е право и за онези хора, които търсят лесния път. Може да кажат: „Мъчнотии не трябва, от мъчнотии няма нужда.“ И ученици има, които кажат: „Аз не искам да се занимавам с математика; лесния път – с история, география, с музика.“ Мислят, като че музиката е лесна. Ти, като се занимаваш с всеки предмет, дълбоко ще влезеш, всеки предмет вътре в съзнанието дълбоко трябва да проникне.

Не мислете, че музиката е лесно нещо. Защото не всеки, който пее, е певец. Аз наричам певец само онзи, който, като влезе в една стая, дето хората са болни, неразположени, изпее една песен и ако състоянието на всичките хора [се подобри] и те оздравеят – той е пе-

вещ. Защото музиката лекува, тя е начин за лекуване, тя е начин за хармонизиране.

Следователно в туй отношение всинца трябва да бъдете музиканти. И в една школа – онези, които нямат музика, учениците не може да се хармонизират. Когато ние говорим, че трябва да се хармонизираме, ние разбираме – ще пуснеш корените дълбоко вътре в земята: пет, десет, петнайсет, дваисет метра. Защото тогава ще имате най-голямата стабилност. От земята ще извадите всичките сокове и ще ги изпратите в клонищата.

Тъй че вашата идея зависи от дълбочината. **Колкото дълбоко сте отишли към земята, толкова дълбоко ще идете към Бога.**

Сега, трябва да се трансформират тия сили. Най-първо, как ще се трансформира една сила? Е, допуснете, че аз правя една инжекция, една инжекция с такова вещество, че като бутна вътре в тялото ви, след един месец във вашия мозък се родят най-красивите мисли. Но преди да се родят тия красиви мисли, вие ще имате едно голямо подуване. После, една огненица ще имате, треперене. После ще боледувате, още една седмица най-малко ще лежите, не мърдате. Ще кажете: „Още веднъж такава инжекция не ми трябва.“ След един месец ще забележите добрите резултати от тази инжекция.

Туй в психическия свят тъй става. След всяко едно голямо страдание, когато човек дошъл до помрачаване, че животът няма смисъл, тогава всякога в ума ще се родят най-светли идеи. Тъй било с всички велики хора, тъй било с всички изобретатели, тъй било с всички художници, писатели, тъй било с всички велики музиканти, тъй било с всички проповедници. Навсякъде законът е верен. **Най-мъчният път е правият път.**

Сега, когато дойдат тия мъчнотии във вас, ще кажете: „Тази инжекция е турена.“

Да допуснем, някой дойде и каже: „Такива изречения има в български език.“ Има ред добри думи,

които имат низходяща степен, и отрицателни думи, които имат възходяща степен. Ние казваме: „Не е лош от другите хора“ – и ние усещаме една радост. Значи другите хора са лоши, и ти си като тях. Става ти приятно, не се обиждаш. И другото изречение: „Ти не си по-добър от другите хора.“ Другите хора значи са добри, но ти не си по-добър. Ти се обидиш. Като ти кажат: не си по-добър, подразбираш в обратния смисъл. Защо питам, знаете ли причината? Защо? Досещате ли се? Тогава теб не ти стане приятно, имаш високо мнение за себе си, че си много добър. „Той не е по-добър“ – какво трябва да разбираме? „Добрината“ подразбира права мисъл, право чувство, право действие – три елемента, дето доброто може да се роди у човека. Човек не може да бъде добър, който няма една права мисъл. Защото доброто е резултат.

Добре, идва тогава един ваш другар, вие в класата често се обиждате, в гимназията става това. Той казва: „Ти си първокласен невежа.“ „А, как, казва, господине, първокласен невежа? Ти знаеш ли, аз съм чел на френски еди-кой си философ, еди-кой си автор. Ти разбираш ли, аз съм чел на френски Декарта, разбираш, а на немски аз съм чел „Чистия разум“ на Канта. После аз съм чел на английски Бекона. После аз съм чел Спенсера.“ „Чели ли сте! Тогава ме извинете. Вие не сте невежа, вие сте учен човек.“

Питам: защо човек трябва да се обиди, като му кажат, че „ти си първокласен невежа“? Не е ли истина? Кой е този, който не е първокласен невежа? Ами хубаво, този много учен, който казва, че той не е невежа – заболи те глава, ти причината на болестката на твоята глава знаеш ли коя е? „Ами не зная.“ Заболи ме стомах, стяга ме стомахът. Викат сега лекар. Той ще каже: „Изплезе си езика.“ Лекарят казва: „Езикът ти е бял. Отвори си окото. Хм, окото ти жълто. Дай си пулса. Сърцето ти бие аномално. Е, затова те боли главата.“ Ами защо е бял езикът? Защо е жълто окото? Защо бие пул-

сът по-бързо? Казва: „Колко невежа съм бил.“ Представи си, мен ме заболи глава и аз да не знам причината на болката. Дойде лекар казва: „Езикът бял, после, окото жълто, пулсът му бие [бързо].“ Всеки, на когото езикът е бял, на когото окото е жълто и на когото пулсът бие бързо, всякога ще има главоболие.

Сега, като премахнем белината на езика, жълтината на окото и биенето на бързия пулс, няма да има главоболие. Но белината на езика показва, че този човек е обичал да лъже. Щом човек обича да лъже, всякога той ще има главоболие, нищо повече. Ако искате да знаете, лесно може да се лекувате. Запример от една лъжа може да платите. Зъб ли ви заболи, глава ли ви заболи – има едно малко престъпление в природата. Вие трябва да претърпите наказание, защото това е туй наказание. Не бягайте от болката. Вие, като ученици, трябва да знаете това.

Сега зъбът ви заболи. Хайде да го извадим! Мислите ли, че като го извадите, ще се уредят работите ви, ще се премахнат болките? Не. Сега за един окултен ученик – заболи те зъб, ти ще се поставиш, че имаш воля, ще кажеш: „Може да издържа туй страдание.“ Ще седиш. Като дойдат другарите, с подуто лице ще приказваш, тихо, спокойно. Няма да казваш „ох-ох“. Защо „ох“ да казваш? Ще преодолееш, ще абстрахираш ума си. Природата иска да покажеш смел ли си, или не.

Сега мислите ли, че това житено зърно, което спуска корените си в земята, че няма страдания? Ужасни страдания има – такива страдания, каквито вие нямате. Опитали ли сте какви страдания то усеща, като че да се пръсне. Казва: „Ще се мре вече.“ Като се пръсне тази завивка, която обвива туй зърно, усеща, като че ще мре. А като се пръсне, тогава идва нов живот нагоре.

Сега запример аз искам да ви покажа: зъбът ви заболи – искате да го извадите; коремът ви заболи – искате да вземете очистително; кашлица ви хване – пак търсите нещо. Питам, какво ще научите най-после? На

нещата трябва да се научат причините. Да кажем, става ви главоболие – идва смущение. Някой път седите, тежко ви е на душата. Усещате известна мрачина, усещате голяма празнина. Е, хубаво, тази празнина от какво произтича? Ако едно шише е изпразнено и усети голяма тъга, има ли нещо лошо? Ами то е начин, то е един симптом, то е предсказание, че скоро неговият господар ще го занесе, ще налее нещо ново. Щом се изпразниш и усещаш, че в ума ти няма никаква идея, непременно ще дойде нова идея.

Та вие, които се занимавате с окултна наука, трябва да знаете законите, за да може да владате другите науки, за да може да се ползвате. Понеже вие сега сте млади, на старини, когато започнете да остарявате, ако вие не разбирате окултните закони, тия противоречия ще започнат да действат на вашия гръбначен стълб, вие ще започнете така да се прегърбвате, ще станете един сирконфлекс или една въпросителна. Изгърбиш се, казвате: „Остарях.“ Остарях защо? Е-е, какво мисли, когато беше млад? Знаеш ли защо беше млад и защо остаря? Не го знаеш.

Окултният ученик трябва да бъде прав. Прегърбили се, това е символ. Той е стар, щом е гърбав. Като е млад, той е прав. Станеш гърбав – то е признак материалистически.

И на всинца ви казвам гърбиците да си изправите. Първото нещо – станете сутрин, едно упражнение направете. Станете сутрин, не бързайте да хванете работа. Вие станете сутрин, умивате се, казвате: „Времето днес е така мрачно, не съм разположен.“ Не, стани, изправи се, кажи: „Времето днес е отлично.“ Изправи се така хубаво, съсредоточи ума си нагоре към слънчевата система, съсредоточи ума си надолу към центъра на земята. Направи едно движение нагоре-надолу, изправи се. Може да възприемеш тия течения от центъра на земята и после ги препрати към слънцето, и от слънцето ги препрати към центъра на земята. Изправи се хубаво,

направи една благодарствена молитва. Молитва не на думи, но да преживееш великата мисъл, да знаеш, че туй Великото Съзнание в света, което те е пратило и е създало всичките условия, благодари, че То ти е дало тази благодат, и благодари за вниманието, с което всичките добри същества са те удостоили, че тия велики сили, които ръководят съдбините на хората, са отделили част от своето време да ти услужат и са ти дали възможност да живееш. Благодари.

Така правят цветята. Цъфтенето на цветята, то е една признателност. Едно цвете, след като е проникнало дълбоко вътре в земята, и за онази голяма услуга, която слънцето е направило към него – то го е нашарило с краски, със същите краски, които слънцето има: с беличко, синьо, червено – то си обръща цвета към слънцето и казва: „Аз ти много благодаря за голямата услуга, че ме извади от пръстта, че ти ми показва смисъла на живота и ме направи да цъфтя.“ След това, като го погледа, засмее се и казва: „Утре ще ти дам повече от своята енергия.“ Така и ние: всяка правилна, светла, Божествена мисъл, това е един цвят, едно разцъфтяване на човешкия ум, отправяне към Бога да Му благодарим. Или всяко едно чувство, което прониква у вас, не трябва да бъде едно обикновено чувство, а то трябва да бъде един цвят. Всяко действие трябва да бъде реализиране благодарност на всички онези, които ни помагат да се подигнем.

Защо трябва да мислим? Ще благодарим. Щом не благодариш, ти не мислиш, твоята работа е свършена. Цветето, което не цъфти, неговият въпрос е свършен. Цъфти ли, то използва всичките енергии в себе си.

Вие ще се стремите да имате една чиста и възвишена мисъл. Окултният ученик трябва да има чиста, светла мисъл, не мрачна, песимистична мисъл: „Аз не съм способен.“ Това е една гордост. За какво ти си способен? Ако едно малко цвете е способно да направи

един цвят, ти не си ли способен своята глава да роди повече? Ти като цветето не можеш ли да направиш нещо повече? Можеш.

И тъй, вашите бъдещи мисли, вашите бъдещи желания, вашите бъдещи действия трябва да бъдат необикновени.

Сега, не трябва да се заблуждавате, че като вземете и нарисувате едно цвете, то е все едно, [както] когато цветето е живо. И вашата мисъл, то е същото. И тази мисъл трябва да е произлязла чрез големи усилия, мъчности, страдания, че като цъфнете, ще почувствате вътрешна радост, бодрост. Знаете ли, ако бихте изкарали един живот без мъчности, какво ще стане? Но ако вие имате ужасни страдания, мъчения, вие имате нещо, което има и този, който е копал на лозето – радостен вие имате дял. Кой се мъчи? Който копае на лозето. Онзи, който цял ден копае на лозето, как върви? Навел се, пришки ще има на ръцете си, лицето почерняло. Казвате: „Почернял.“ Почернял, но работил. А онзи е бял, но не е копал. Природата не обича такива. И Господ не ги обича.

Бели отвътре, а черни отвънка сме ние. А сегашният свят са черни отвътре, а бели отвънка. Именно в тази посока всички трябва да работите, от тия изводи на природата всички трябва да си помагате.

Вие може да си помагате, ако един от вас е обезкуражен. По-нататък ще ви дадем упражнения. Може да знаете – някой от вас, от другарите ви, минава през голям и тежък изпит, страдания има, казва: „Тази работа не може да бъде.“ И някой път идва му наум да се самоубие. Класът ще почувства неговата мисъл, известно неразположение. Ще кажете: „Ние ще изпратим своята помощ, ние ще споделим от своята скръб. Какво ти липсва?“ „Имам да давам петстотин лева, не ми достигат.“ Оттук малко, оттам – ще ви дадат помощ. Може да го направите, може. И в умствения свят, и в духовния свят всичко може да извършим.

Колективната мисъл, това е най-великата мисъл вътре в света. Но най-първо трябва да се научите единично да владате вашия мозък, да владате вашето сърце. Да ги владате и да не мислите, че онова, което преживявате, не е обосновано на известни закони, да не мислите, че вашите страдания са нещо случайно, че са извън сметките на природата. Не, те са предвидени, точно са предвидени.

И тогава за в бъдеще, не само да добием едно зърно, но туй зърно трябва да знаем как да го използваме. Забележете, двайсет години вие сте се учили, свършили сте два университета, но не знаете как да използвате вашето знание. Един ден ви хване тифозна треска, някога паднете, ударите си главата, остане утайка в мозъка, повреди се паметта, всичкото знание изчезне. Каква полза имате?

Значи вие да имате такова самосъзнание, че никога да не стане причина да си ударите главата някъде. Никога да не стане причина, щото тази тифозна треска да остави тия утайки. И ще се калите. Всички вие трябва да калите вашата воля.

Сега ще ви дам една тема, „Отличителните черти на силната воля“ (XVIII). По какво се отличава? Може ли да кажете сега отличителни черти на силната воля? Ще вземете „воля“, това е най-висшето. Волята, това е човекът. Изявеният човек, това е волята. Не онова, което мисли човек и онова, което чувства, но онова, което изявява, това е човекът.

Да допуснем сега, как ще съдите за един автор или за един художник? Нали от неговите картини. Как ще съдите за един музикант? Нали от неговите музикални творения, ако той е композитор.

Следователно волята е един реализиран израз на нашия ум, на нашето сърце. На тия два велики свята тя е постоянен изразител. И всякога вие ще се стараете да си дадете един отчет: проявявали ли сте силната воля. На сегашните хора липсва силна воля, нямате

силна воля. В мнозина няма силна воля, но в окултния смисъл волята в мнозина е отслабнала. Запример в сегашния век сегашните хора са злопаметни, много мъчно може да забрави обидата – пет-десет години минават, не забравят. И често в училището, навсякъде става това. Това са енергии, заложиени вътре. Тия енергии трябва да се използват.

Запример вие искате да знаете дали има такива центрове на честолубие. Где е вашият център? Накарайте някой ваш приятел да ви обиди. Вие веднага ще почувствате мястото на този център. Когато се развива тази отрицателна сила, вие от задната част на главата ще почувствате едно сгорещяване. Забележете това място. Някой път, ако искате да видите дали имате страх, дали съществува такъв център, накарайте някой ваш приятел да ви сплаши. Като се образува страхът, вие ще почувствате в главата, в мозъка от двете страни, едно напрежение. Пак забележете мястото и тия две места. Или някой път идете някъде, дето има голяма мизерия. У вас се зароди чувство на голямо милосърдие. Вие ще почувствате на това място на главата (*Учителят показва горната част на главата*) едно напрежение, забележете.

Изобщо всичките енергии вътре в материалния свят имат точни места, дето се проявява тази енергия. Тия места трябва да ги знаете. И ще правите самонаблюдение по този начин. Може да изучавате себе си, то е начин за самонаблюдение. И може след години да имате една положителна опитност.

В школата ще ви се дадат известни методи, как да работите.

Сега всичките отрицателни мисли, това са киселини, с които трябва да работите. Във всяка лаборатория са потребни киселините за очистване на ръжда. С основни може ли да се чисти? И със соли не може. Но киселините чистят. Ако искате да го очистите, кажете му обидна дума. Ще го очистите много лесно. Тия думи са

точно определени. Знаете ли, че всяка една обидна дума, ако вие я разбирате, тя има голяма стойност? Има хора, има адепти, които за една обидна дума биха платили десет милиона, но няма кой да им я каже. А пък на вас като ви я кажат, се обиждате. Събирайте ги в шишета. Като ви кажат една обидна дума, турете я в шишето, запушете я. Забележи каква е думата, забележи я, да знаеш. Като дойде някой, казва: „Такава дума може ли да ми продадеш?“ „Да, имам. Може да ви продам.“ А вие, като ви кажат някоя обидна дума, започвате да я носите. А това не е наука. Това е една рядкост, пазете я, една голяма скъпоценност. Кажете: „Придобих едно богатство, десет милиона лева.“ Една обидна дума струва десет милиона лева.

Следователно отрицателните мисли, отрицателните чувства в този смисъл, това са киселини, които очисстват човешкия характер и дават силен подтик.

Сега, ние ще обясним тази всеобща война защо не се спря. Кармата на съвременното човечество беше толкоз натежняла, че трябваше да дойде туй стълкновение на тия сили и да разтърси цялото човечество, за да ликвидира, защото другояче щеше да ги сполети голямо нещастие. Затова се застоя цели четири години без препятствие, за да ликвидира. Но какви въздишки, страдания, пъшкания, знаете ли! Около петстотин милиона души прогледнаха, събудиха се от войната.

Та страданията, мъчнотиите ще дойдат за вас. Вие живеете в една епоха – ще дойдат най-излишните страдания. Но естествените страдания, те имат доброто предназначение да огладят характера ви.

Ние ще направим един опит. Ще вземем от вашия клас двама души ученици. На единия през ден ще му казваме по една обидна дума. Тъй за три месеца ще направим опита. През ден ще му казваме по една обидна дума, без да знае той. А на другия най-сладките думи ще му казваме. След три месеца ще направите сравнение – [от] тия двата характера, ще видите кой се е по-

дигнал. Всякога онзи, който му е казвана обидна дума, той се е подигнал повече. Като му кажат думата, той ще се спре, казва: „Обидиха ме. Няма да ида на театър.“ Той ще си хване главата, спусне си корените дълбоко надолу, ще мисли: „Защо ме обидиха? Какво съм направил?“ Ще мисли, ще мисли, ще ходи, ще си стиска главата. Ще каже всичките мисли по един начин, по друг начин, как да отговори на онзи. Казва: „Чакай, аз ще му намеря цаката.“ После – един план, други, докато най-после дойде една гениална мисъл. Онзи, дето му казали сладката дума, казва: „Баща ми е богат, аз няма да работя.“

Туй поне на физическото поле е вярно. Затуй използвайте тия страдания.

Обидните думи може да дойдат отвънка, може да дойдат от ваши приятели – някой път се изплъзне езикът. Вие му благодарете, защото тази киселина е необходима за вас. Другояче е, между религиозните хора, които не знаят тия закони, се раждат цели скандали. Как тъй, ние, религиозни хора – трябва да живеем по-добре, да не се караме – си казваме обидни думи! Но вие, религиозните хора, като ви кажат обидна дума, да се радвате, че сте придобили едно богатство, да я турите в шише. Туй разбирам религиозен човек. Като кажат една обидна дума, да усещаш, че си придобил богатство. Туй значи да разбираш основните закони, които действат в природата.

Сега, ние не говорим за онези разрушаващи сили, за онези мъртви сили, за един ток, който се разлага, но един ток, който едновременно расте. Вътре в живота става туй. Защото в природата има два процеса: природата отделя едни вещества, които туря за работа, а непотребните вещества ги изхвърля навънка. Следователно не й трябва тия сили.

И тъй, това житено зърно всякога ще го имате в ума си. Дойде някоя неприятност, изправете го пред себе си. Искате да се коригирате, тръгнете по неговите

корени надолу, после нагоре, пак надолу, пак нагоре. Направете един цвят, цъфнете, завържете. Нека узрее плодът му.

Някой път сте много неразположени, искате да се лекувате. Ще ви дам опит. Обидил ви някой ваш приятел, с който сте живели пет-шест години, и казвате: „Отсега нататък няма да го срещна.“ Вие като ученик ето какво ще направите. Вие ще вземете едно цветенце, ще тръгнете надолу, като него ще си спуснете корени, после нагоре – ще направите листа. Нека във вашия ум да цъфне туй цвете, после да завърже плод. Ще видите как ще узрее. Като узрее, вземете този плод и го изяжете. Всичкото неразположение ще изчезне, като работите. Следователно, [след] една седмица, като накарате туй дърво да узрее, ще видите резултат. Направете опита, всичката омраза ще изчезне от душата.

И тъй значи, сега тук трябва да намерим откъндал един човек, който да ви обиди. Ще му платим стотина лева да дойде един ден да ви каже, без да знаете, една обидна дума. Да кажем, превърнете сега тази дума.

Една задача ще ви се даде да работите цяла една седмица. Представете си, че ви задам следущата задача, да разрешите следущия опит за цяла една седмица. Казвам: „Ти си един първокласен невежа.“ Ще вземете [това] присърце, ще работите цяла една седмица вечерно време. Ето какво ще направите. Вечерно време следущия опит ще направите. Един доста голям джобур (бъчва), хубаво направен, симетричен, ще го купите от някой бъчвар. Аз ви казвам: „Вие сте един първокласен невежа.“ Вие казвате: „Сега аз ще ида при бъчваря да си купя един хубав джобур“, който ще ви струва двеста лева. Ще го вземете – мислено туй ще го правите – хубав джобур направен, ще го занесете после вкъщи. Ще донесете после с една голяма торба пръст, ще поставите пръстта в джобура. После една семка от портокал ще посее в джобура. Ще седнете, ще кажеш: „Хайде сега да видим, аз ли съм първокласен

невежа, или ти си, който казваш.“ Ще седнеш със семето, ще наблюдаваш. Ти с него ще слезеш в джобура долу, после пак нагоре, после надолу, нагоре – постепенно ще израсне в ума ви. След туй ще започне да разцъфтява. Ще гледате – ще завързва, постепенно ще се развива плодът, докато узрее. Първият плод, вторият – докато тази мисъл стане ясна в ума ви. За една седмица ще накарате един портокал да израсне. Този плод ще го вземете мислено и ще го изядете. Сега – една задача. Ще започнете да правите опита. Тази вечер бъчварите са затворени.

Тя е отлична задача. Тя ще продължава цяла една седмица. Всяка вечер ще работите върху тази семка. Където стигнете, на следната вечер ще продължите. Към четвъртия-петия ден тя ще цъфне. Може и на третия или на втория ден да цъфне, може, най-после, никак да не цъфне. Ако цъфне, завърже и узрее – разрешили сте задачата. Ако само цъфне, и не узрее – дотам сте дошли. А ако не цъфне – никак не сте разрешили задачата. По степента на израстването, цъфтенето и узряването вие ще знаете докъде сте достигнали в трансформирането на вашата енергия, какво е състоянието на вашата воля. Това е само мислен опит. Но действително след време може вие да концентрирате силата си да накарате едно портокалово семе да израсне.

Сега, туй е в менталното поле. Работете, то е хубаво упражнение. Ще разрешите думата „вие сте един първокласен невежа“. По същия начин може, когато имате друга мъчнотия, [да] вземете този джобур. Този джобур ще ви бъде правило. Щом имате мъчнотия, ще вземете джобура, ще го поливаш. Ще вземеш мисълта си да контролираш, да започне мисълта ти да работи. Ти ще се свържеш с природата, тя ще започне като майка да те учи да се трансформират енергиите на мозъка. Най-светлите мисли ще проникнат.

То е един опит. Най-малкото, ще видите, че то израства. Вече сте ученици.

А другата задача – всички да ви обиждат, е потрудна. Тя ще дойде след джобура.

Тези опити са хубави. Между другите неща ще калите волята, ще калите ума, ще калите сърцето с тях, защото главното е в упражнението. Защото не може да лекувате каквато и да е болест. Да кажем известни чужди вещества има в тялото ви. Ще се даде едно лекарство, което лекарство и болестта трябва да имат афинитет. Всяка болест пуска отрови в организма. Лекарят трябва да обича болестта, да привлече към себе си отровите, да направи негови съединения и да освободи тялото от отровните вещества, които съществуват. Запример вземете размножението на отровните бацили. Има около шестнайсет хиляди бацили. Те имат серум. Когато едни бацили попаднат в едно тяло, този серум се натрупва и тогава кръвта се отравя от техните извержения. Значи първото нещо – трябва да внесете един цяр да разреди серума, да се спре размножението на бацилите. И първото нещо – ние употребяваме топлата вода като едно средство за разреждане на серума. Четири-пет, шест, осем, десет чаши ще разредят серума, да се спре процесът на туй размножение. Спре ли се, започва тогава – цялата тази жива сила почва да елиминира, почва да изхвърля тия вещества, тия нечистотии извън и тялото дохожда в нормално състояние.

Сега ще знаете: имате доста материал да учите. Знанието, което имате сега придобито, ще бъде предговор като основа за онова знание, което трябва да придобиете и приложите в живота.

Да направим едно упражнение. Ръцете проснати успоредно напред. Палците и малките пръсти допрени. Останалите пръсти на дясната ръка се плъзгат по пръстите на лявата ръка отгоре. После се допират върховете на пръстите, трите средни пръста на дясната ръка се плъзгат по пръстите на лявата ръка отдолу към дланта.

Туй упражнение има сила, като концентрирате ума си. Когато правите туй упражнение, умът ще бъде

съсредоточен в ръката, за нищо друго няма да мислите. Допрете палците и малките пръсти. Когато върховете на пръстите са допрени, лактите на ръцете са успоредни на раменете, а после се спущат отпред, като че ще се преодолява някаква мъчнотия, и пръстите на дясната се плъзгат по лявата. После пак се издигат ръцете, пръстите са съединени, пак се допират с върховете, свалят се надолу. Пръстите на лявата ръка се плъзгат по десните, но всякога малките пръсти и палците са здраво допрени.

По пет минути на всяка вечер ще си правите това упражнение, за десет деня наред. Упражнението за джобура – петнайсет минути, а това упражнение – пет минути. Най-напред може това упражнение да правите преди лягане, а после с джобура.

Когато на някой човек се обърка мисълта, обръща палците надолу, а когато се оправят работите, туря палците [нагоре] или в джобовете. Турците пък турят ръцете отзад на гърба. То е трансформиране на енергията. Туй упражнение има сила, като контролирате ума си, защото по някой път до известна степен оглажда.

Те са ред упражнения, които после ще свържем.

Едно размишление сега.

Вие запитвахте, когато ви кажа: „Само светлият път на мъдростта води към истината“, какво да отговаряте. Вие ще казвате: „Тя постоянно ни весели.“

Учителят поздравя: „Само светлият път на мъдростта води към истината.“

Отговорихме: „Тя постоянно ни весели.“

Втора година на МОК (1922–1923)

Двадесет и четвърта лекция

11 април 1923 г., сряда, 19 ч.

София

ОТНОШЕНИЕ НА ПРИРОДНИТЕ СИЛИ КЪМ ЧОВЕШКАТА ДУША

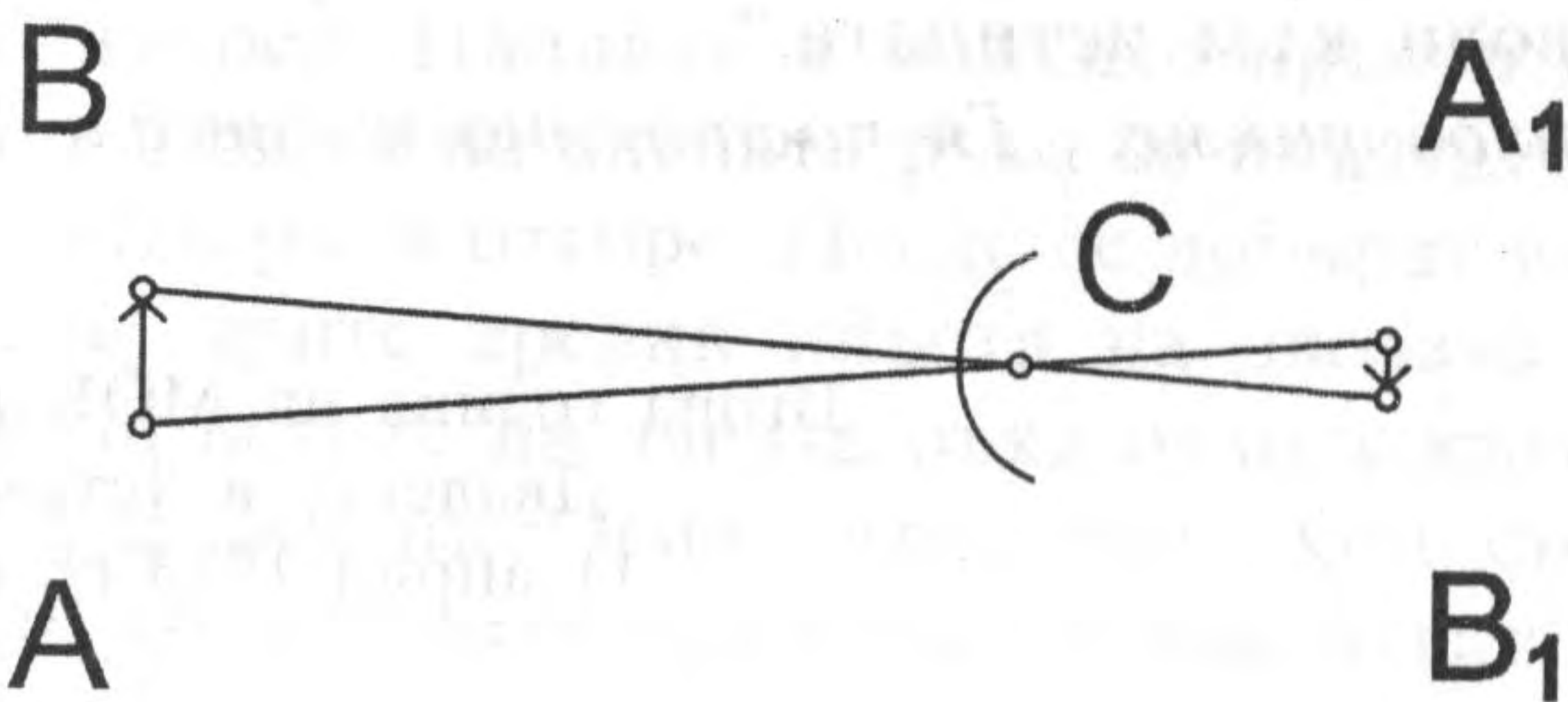
Учителят поздравя: „Само светлият път на мъдростта води към истината.“

Отговорихме: „Тя постоянно ни весели.“

Едно малко съзерцание.

Прочете се резюмето на деветнайсата лекция.

Силите на природата имат пряко отношение към човешката душа. При изучаване на външния свят трябва да правите две разграничавания. Тъй както сега се изучава природата, вие изучавате само едно отражение на вътрешен ваш мир, проектирате физическия свят извън себе си и казвате: „Това е природата.“ Не е. Външният свят, природата, трябва да се изучава по особен начин.

Да кажем, това е вашето око, **С**. Имате предмета, да кажем, **АВ**. Във вашето съзнание този предмет не знаете всъщност какъв е. Вие сте един наблюдател, нали. Да допуснем, светлината, която реагира [на вашето око], тя минава през този предмет и хвърля известна сянка, става един вид прекръстосване. Тук имате обратното – A_1B_1 . Тези два предмета, **АВ** и A_1B_1 , не са равни по големина. Тук имате **АВ**, реалния предмет, а тук имате едно отражение – A_1B_1 , както в огледало. Този предмет, A_1B_1 , вие наново го проектирате навън-ка. Да кажем, той реагира върху центъра на вашия мозък – има няколко етапа, няма да ви говоря за тях. Вие схващате известна идея за предмета, казвате: „Предметът е такъв и такъв.“

Да допуснем сега, че предметът **АВ**, това е един субект, един индивид, човек е това. Този индивид има височина 165 сантиметра. Това е една норма, която аз вземам. Добре, но **АВ** – туй е височината. Височината на този субект дава само стремежа, показва какъв е стремежът на този субект, едно направление – има да расте нагоре. По това направление се определя неговата височина. Ако има по-висок ръст, условията са били по-благоприятни, израства по-високо. Добре, в растителното царство какво отношение имат тези растения, които растат по-високо, и ония, които израстват по-ниско? Какво отношение има височината със същината на предмета? По какво се отличава един къс човек от един висок човек? Сега, има и интелектуална, и морална, и физическа височина. Не само трябва да знаете вашата физическа височина, нея може да я измерите, може да турите мензура. Да кажем, вашата височина е толкоз точно определена, но идваме сега до умствената височина. Колко е висок човек умствено, в какво седи умствената височина? Или неговата морална височина в какво седи?

Сега, тъй както аз разглеждам този предмет, той е отвлечен, вие не виждате вътрешните връзки. Всяка

една наука е толкова реална, колкото има приложение в живота, да спомага за напредване в живота. Да си съставите ясно понятие, защото вие трябва да растете, не да си губите времето напразно. Истинският живот, реалният живот, е моралният, духовният живот, защото в него величините са постоянни, неизменни.

Добре, този предмет, който се е отразил вътре във вашия мозък, мислите ли, че вие имате едно истинско понятие за предмета? Нямаме. Вие имате само едно отражение на предмета отвън. В дадения момент вие имате един ваш приятел, срещате се. Вижда ви се много учтив, много интелигентен, благороден, внимателен. Това е първото впечатление. След една година казвате: „Не е толкова благороден и интелигентен, както аз мислех.“ На какво основание първия път го смятахте, че е интелигентен? Какви бяха доказателствата, че той беше интелигентен, или кои са признаците на една интелигентност? Казвате, че беше благороден. Кои са доказателствата, че той е благороден?

Признаците на един математик седят в това, че той може да реши всяка математическа задача. Щом може да реши всяка задача, той е първокласен математик. И тогава казвам: първокласен математик е този, който може да решава всичките задачи, не само всичките задачи в космоса, но тези, които животът може да създаде. Той решава сто процента задачите. Вземете тогава второкласния математик. Той решава седемдесет и пет процента от задачите. Имате и третокласен математик – той решава двадесет и пет процента от задачите. Мислите ли, че този математик, който решава двадесет и пет процента от задачите, той ще ви бъде полезен? Значи, ако в двадесет и пет случая той ви осветли, в седемдесет и пет случая ще ви заблуди.

Добре, да поставим въпроса в морално отношение: тогава кой е първокласен моралист? Онзи, който решава задачите сто процента. Второкласен моралист е онзи, който решава задачите седемдесет и пет процента,

а третокласен – който решава задачите двайсет и пет процента. Е, ако имате един учител третокласен моралист, колко задачи може да решите? Двайсет и пет процента. Мислите ли тогава, че той ще може да ви изведе със здрав гръбнак? Ще бъдете обективни със себе си. Третокласният учител, той е на физическия свят, второкласният – на духовния свят, а първокласният – на Божествения свят. И ако искате да знаете за задачата във всяко отношение, аз взимам седемдесет и пет процента като норма.

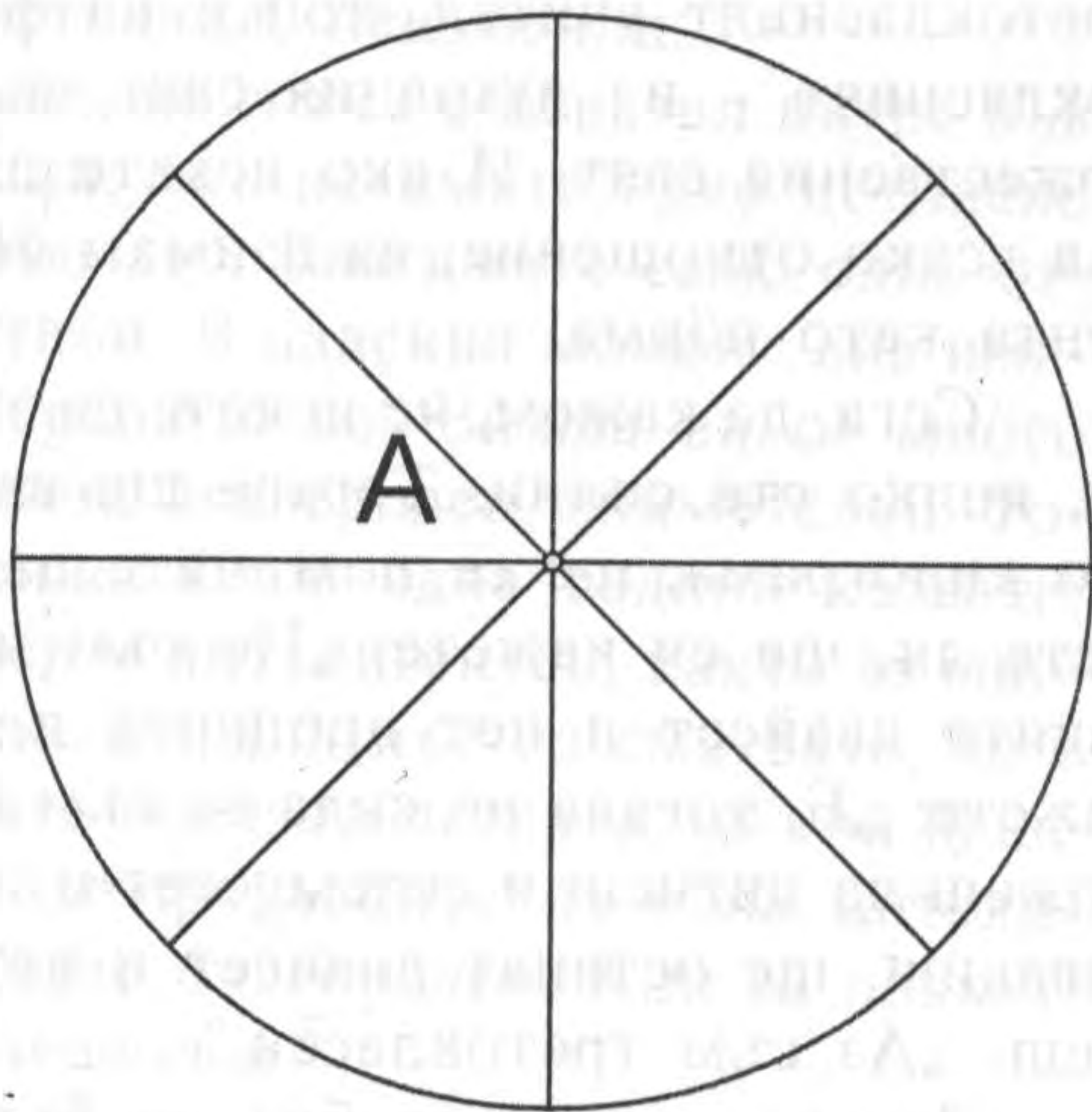
Сега, да кажем, че искате да знаете колко сте здрави, колко сте силни. Тогава ще вземете един чувал от сто килограма, ще се помъчите да го вдигнете. Не можете ли, ще си кажете: „Не съм първокласен.“ Ще извадите двайсет и пет процента и ако го вдигнете, ще кажете: „Е, тогава по сила аз съм второкласен.“ Ако не можеш да дигнеш и седемдесет и пет процента, още ще извадиш, ще останат двайсет и пет процента, и ще кажеш: „Аз съм третокласен.“

Затова идеята трябва да бъде сложена точно. В умствения свят пак същия закон трябва да приложите, за да може да минете от една категория в друга. След като влезете да разрешавате задачите седемдесет и пет процента, седемдесет и шест процента, седемдесет и седем процента, вие вече имате прогресия, отивате в първата категория.

Сега, всичките тия предмети в Божествения свят – там всичко е живо, всичко е интелигентно, там всичко мисли. Ако влезете в Божествения свят, там краката на един човек мислят тъй, както главата му, и краката може да решат една задача тъй реално, както неговата глава. Тогава този човек ние си го представяме така, този човек не е вече продълговат, но в кръг. На физическото поле той живее в центъра.

Тия радиуси, които можем да теглим от центъра към разни посоки, това са проекции и следователно всяка част е жива, всичко е живо, всичко мисли и той

проектира своето съзнание навсякъде. Целият този кръг, тази висша деятелност, всичко туй е разумно, всяка точка е разумна. Да кажем, че този кръг е А. Щом почвате да слизате в понисшите полета, тази деятелност на интелигентност вече почва да се намалява. В Божествения свят всичко е сто процента. Щом влезете в ангелския свят, имате същия закон – там е седемдесет и пет процента. После се образува физическата природа, която е несъзнателна. Дойдете ли до физическия свят, имате дваисет и пет процента съзнателност и седемдесет и пет процента безсъзнателност, тоест казват, че там седемдесет и пет процента от съществата спят вече, те са в спящо състояние, а дваисет и пет процента от съществата са будни. В ангелския свят пък седемдесет и пет процента от съществата са будни, а дваисет и пет процента спят, в почивка са. В Божествения свят всички са будни. В природата седемдесет и пет процента от съществата са будни, а дваисет и пет процента почиват.

Сега този закон ще го проверите в себе си по следния начин. Някой път умът ви тъй бързо мисли, а някой път заспива и всички способности са тъй тъмни. Някой път като че ли сте разрешили всички въпроси в света, а някой път мислите, че въпросите не са

разрешени. Питам сега: когато един ден мислите, че всичко сте разрешили, а някой ден мислите, че нищо не сте разрешили, в кой свят сте тогава? В коя категория на учените хора сте? (*Обаждат се: „В третата категория.“*)

Не, по-долу от четвъртата категория. Третата категория, това са норми още, а вие сте под четвъртата категория. Ще се спираме върху тия основни светове. Вие сте под категорията на двайсет и пет процента. Там се раждат всичките илюзии на живота, под тия норми отдолу. Запример един ден мислите, че вашият приятел ви обича, а втория ден мислите, че вашият приятел не ви обича. Сега давали ли сте си отчет на какво се дължат тия бързи промени, които стават? Това е всякога прекъсване на връзките с Божествения свят, нищо повече. Щом стават тия бързи промени във вас, че знаете и не знаете, това значи, че сте в прекъсване с умствения свят, не сте в пряма връзка с него и в морално отношение има прекъсване между Божествения свят и вас. Всякога трябва да се стремите да направите тази връзка.

Добре, как може да стане тази връзка? Божествена връзка трябва в сегашното състояние между волята, ума и сърцето. Връзката между ума, волята и сърцето представлява Божествения свят. Следователно сърцето ви трябва да бъде в пряма връзка с ума ви и с волята ви.

Да допуснем, че вие сте в известно състояние, в туй умопомрачено състояние, когато всичко ви става тъмно. Недоволни сте, мислите, че всичко в света е нереално. Защо? Може би всички ваши приятели, с които вие сте свързани, в дадения момент имат залез на слънцето, тоест те са на почивка. И вие, като един уморен пътник, ходите из града, нямате подслон. Хлопате на една, на друга врата, натук-натам – всички са заспали. Следователно казвате си: „Не си струва човек да посещава своите приятели в града.“

Тогава где е погрешката? Вие сте избрали един момент да ходите при вашите приятели, когато те са заспали, а не когато са будни. Значи изборът ви е крив.

Сега лекът какъв е? Да кажем, вие сте паднали в умопомрачение. Спрете се за един момент, отправете ума си към Божественото съзнание. Представете си, че в света Божественият ум или Божественото съзнание прониква целия космос. Отправете ума си към туй Божествено съзнание, гдето всичко е в хармония, няма никакви противоречия, но не с вашата философия, да отидете да критикувате какво е Господ. Щом тъй почнете да мислите, тогава на пътя ще срещнете известни експлозии. Вие ще се спрете, просто ще помислите за Божествения свят и веднага тази тъмнина ще ви се вдигне от ума. Най-първо ще имате едно приятно настроение, туй настроение ще се обърне на едно приятно чувстване, туй чувстване ще се обърне на една приятна мисъл – тогава сърцето и умът ще почнат да действат, животът ви ще се осмисли и ще почнете да работите.

Светските хора даже разрешават някой път по-лесно тази задача, отколкото един окултен ученик, понеже те развиват един практически ум, защото имат само една философска система.

Аз ви казвам, че много от тия философи, които са писали разни философски системи, са били много прости хора. Запример те употребяват думата „субективно“, те казват: „Вътрешният свят на човека.“ Нали има вътрешен, или субективен свят, и външен, или обективен. Е, по какво се отличава субективният от обективния свят? Философите някой път твърдят, че субективният свят, туй, което те преживяват, е по-реално, отколкото обективният. Но субективният свят си има свои отражения. Всеки субективен свят си има свой обект отвънка, който е подобен на вътрешния. Този обективен свят пак не е външен, той е едно отражение на субективния. И те правят погрешка, като мислят, че външният свят е отражение на Божествения, че е нещо обективно. Не,

това е тяхно схващане. Когато вие се домогнете до една реалност, тя няма вече отражение. Когато вие се качите на една череша или круша и опитате плодовете на тази круша, имате ли нужда да изучавате накъде е нейната сянка? Нямате.

Всички хора, които се занимават със субективни неща в света, те са далеч от истината. Запример вие изживявате някое ваше преживяване. Допуснете сега, че има непроверени слухове. Дойде един ваш познат и ви казва: „Знаете ли, че по ваш адрес се говори така и така?“ Веднага вие се обиждате и без да проверите това, казвате: „Аз вече нямам нищо общо с него.“ Вие решили ли сте този въпрос? Знаете ли защо този господин е казал тази дума по ваш адрес. Това може ли да съществува, или не?

Сега аз забелязвам, че всички хора се влияят от известни съвпадения на нещата, които всякога произвеждат лъжливи понятия за предметите. Така и в науката има известни съвпадения. Запример има едно съвпадение между тялото и духа. Понеже тялото апелира повече на нашия ум, ние казваме, че материята е нещо реално, а духът не е реално нещо. Но ние не схващаме, че онова, с което чувстваме материята, това е духът, който чувства, съзнава материята. Сега, вие пипате нещата, но всъщност това е духът, който пипа, а не материята. Материята е дилафът, а духът е този интелигентен фактор, който чрез дилафа проверява нещата. Духът е, който чувства нещата, а ръката същевременно е една мярка за него, за да измерва какви са отношенията на тази материя.

Сега, от гледището на духа, той е, който съзнава. А материята по някой път, и тя е жива. **Материята, това са спящи духове, които ги обръщат ту на една, ту на друга страна, но те не съзнават това, те са в почивателно състояние.** Духът е буден дух, а материята е спящо състояние на духа. Сега вече мисълта е по-ясна и разбирате каква е разликата между едно спящо и

едно будно състояние. В спящото състояние всичките образи са разхвърляни, не са тясно свързани, както е в будно състояние, а в будно състояние всичките образи са в една последователност. И когато ние казваме, че някой човек е станал материалист, ние подразбираме, че той е в спящо състояние, спящ дух. Казват: „Той е страшен материалист.“ Ние казваме, че той спи. Когато кажем, че той е станал духовен, то значи, че се е събудил, а когато кажем, че той е станал Божествен, значи, че той работи, започнал е работа.

Материалистът спи, духовният се е събудил, Божественният започва да работи. И после, тия състояния пак могат да се преповторят.

Понеже вие в сегашния си живот не сте строго запознати с тайните на природата, вие всички искате да имате аладиновата магическа [лампа], та като кажете „*allez passez*“, с едно мръдване всичко да излезе пред Бога. Запример някой, като му дойде една идея, казва: „Като взема перото, сега ще я изразя“, но вижда, че не става. Някой, като замисли да напише една строфа, казва: „А, тази идея е грандиозна!“ Но като се напъне да я напише, вижда, че не е тъй грандиозна. В ума му е много проста идеята, но като си представи да я изрази, вижда му се много грандиозна.

В Божественния свят нещата са много строго определени. Те имат само една цена, нямат друга цена. Всяка една идея или всяко едно чувство, което влиза в ума или душата на човека, трябва да дава пълно задоволство, да не остава никаква празнина, човек да е доволен от себе си. Щом някой път имате такова Божествено чувство, вие сте доволни. Някой път се домогвате до някое физическо чувство – тогава душата ви усеща една празнина.

Сега, задава се въпросът: вие сте млади, имате пред себе си едно определено бъдеще, да кажем, имате да работите десет, петнайсет, дваисет години, и някои от вас може да изучавате математиката, други музика-

та, трети философията, четвърти изкуството и всевъзможни други неща, но всичко това цел ли е в живота ви? Това са само средства, това не е още цел в живота ви. И ако вас, като ученици на една окултна школа, биха ви пренесли в Божествения свят, вие бихте намерили друго разпределение на сегашните науки.

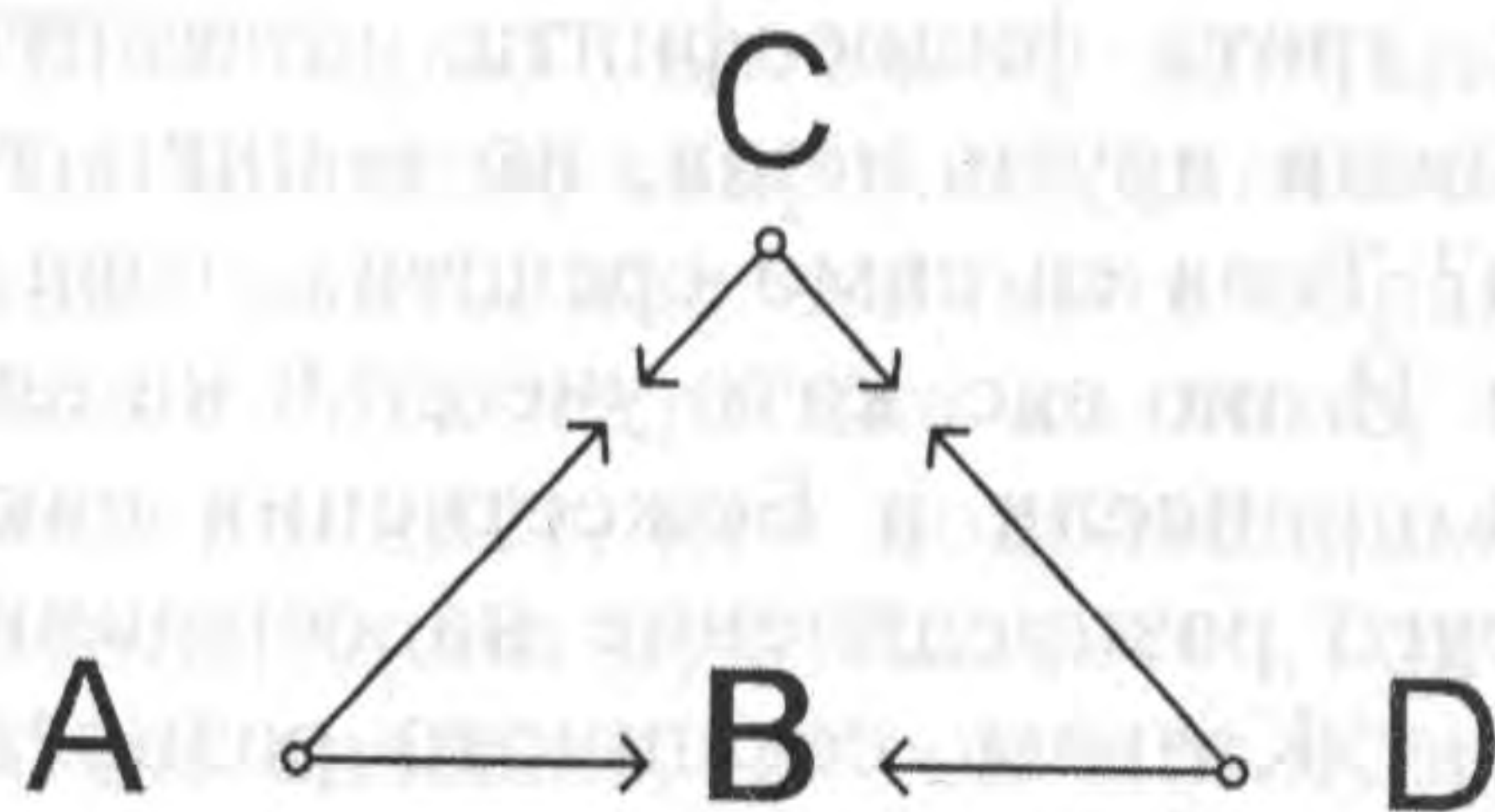
Казвам: сегашното разпределение на науките лошо ли е? Не, то е според степента на развитието, но то ще се видоизмени. Съвременната наука е само като едно средство, за да приведе ума ви, сърцето ви, волята ви в свръзка с Божествения свят, да ви свърже с Бога. Защото само тогава може да мислите. Докато не се свържете с Бога, докато не се държите с Божественото, до тогава не можете да имате този правилен растеж.

При сегашния развой, който имате, почти седемдесет и пет процента у вас е съмнения, а само дваайсет и пет процента засега е положително. Е, хубаво, това е моята норма, от която трябва да започнете във физическия свят. Тия дваайсет и пет процента от положителното у вас трябва да ги използвате, а другите седемдесет и пет процента оставете настрана. Те са една област, непозната заради вас. Защото, като ученици, вие най-първо трябва да уякнете морално, всички трябва да усилите вашата воля. Не да станете своенравни. В сърцето си трябва да развиете морални чувства, а не да се афектирате. И в ума ви, като обект, идеите трябва да вземат надмощие, а не преходните мисли. У вас трябва да има нещо строго определено, на което да можете всякога да разчитате.

Сега, ако бих ви задал една задача, тя е следующата, да напишете няколко думи върху: „Коя е най-определената мисъл у човешкото съзнание при сегашното развитие“.

Сега туй, което ви говоря, то е встъпление към мисълта, към великия закон, който искам да ви разкрия – не да ви разкрия великия, същинския живот, но отгдето произтичат противоречията в живота.

Тази точка **A** е една единица. Тази единица мисли (гл. чертежа). Тази единица **A** проектира своята мисъл в направлението **B**.

Всякога човешката мисъл може да се проектира само към един жив обект. Някой казва: „Аз мисля за тебешира.“ Ти за тебешира не можеш да мислиш, ти за черната дъска не можеш да мислиш. Ние можем да мислим само за разумни, за живи същества – туй трябва да го знаете, туй е закон. Може да мислиш само за живото, за съзнателното, за благородното, за възвишеното, само заради него.

Следователно тия две същества, **A** и **D**, като проектират своята мисъл към **B**, те имат вече допирна точка – **B**. Ако тия същества в туй направление на тяхната мисъл се спрат – туй е първото състояние на физическото поле – и ако едното същество поиска да се прелее в другото, непременно ще стане експлозия.

Ако да кажем, в туй същество **D** се създаде голям стремеж, то ще се прелее в **A**, **A** няма да може да издържи и ще стане експлозия. Тогава у вас се заражда едно желание, да бягате от вашия приятел. То е, защото той се прелива във вас. Той ви толкова обича, че от тази обич се заражда едно противоречие. Искате да бягате, защото не можете да издържите тази енергия.

Тогава се явява великият закон. Имате друго едно същество, друг един индивид, който е много по-интелигентен, много по-развит, и той става като обект нагоре – **C**. Тия две същества, които са по-ниски по развитие, образуват с индивида **C** един триъгълник. Туй по-развитото същество схваща опасността, в която могат да изпаднат тия две същества – че ще влязат в борба, в

караница, в спор. Следователно то проектира своя ум към двете страни и тогава става преливане на енергиите им към този трети индивид. И туй същество се влага в тия две същества, на които то е обект, цел в живота им. И тъй, целта на тия два обекта вече е повъзвишена.

За да имате един идеал, за да имате една цел, непременно трябва да има две същества, две души, които едновременно да мислят за едно и също нещо. Един човек не може да има цел. Затова в окултната наука е вложен този принцип. Вие сте двама приятели, обикнете се. И ако един ден не постъпите по закона на С, вие ще се преливате един в друг, докато станете индиферентни, ще стане експлозия, ще се отблъснете и ще се изгубите в пространството.

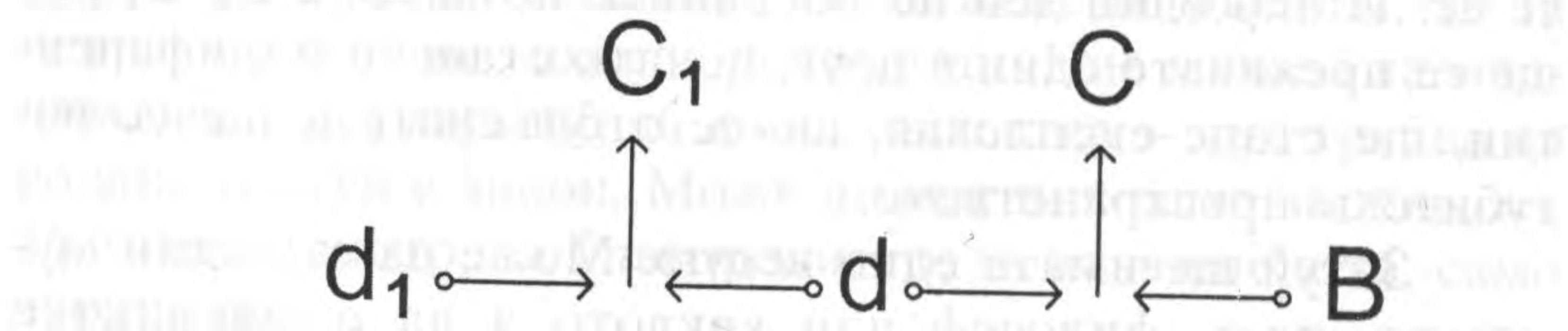
Затуй ще имате едно верую. Може да сте един музикант, поет, философ или каквото и да е, законът е безразличен – стремете се към Бога. Само така ще имате един обект. Ще почнете да говорите за Бога, всеки ден ще се преливате в това трето същество. Тогава ще имате цел в живота си и животът ви ще се осмисли.

Следователно по същия закон всички вие трябва да се самоопределите, трябва да имате цел в живота си. Тия двамата трябва да имат като цел едно трето същество, по-високо от тях. Туй ние наричаме, че всеки трябва да има идея.

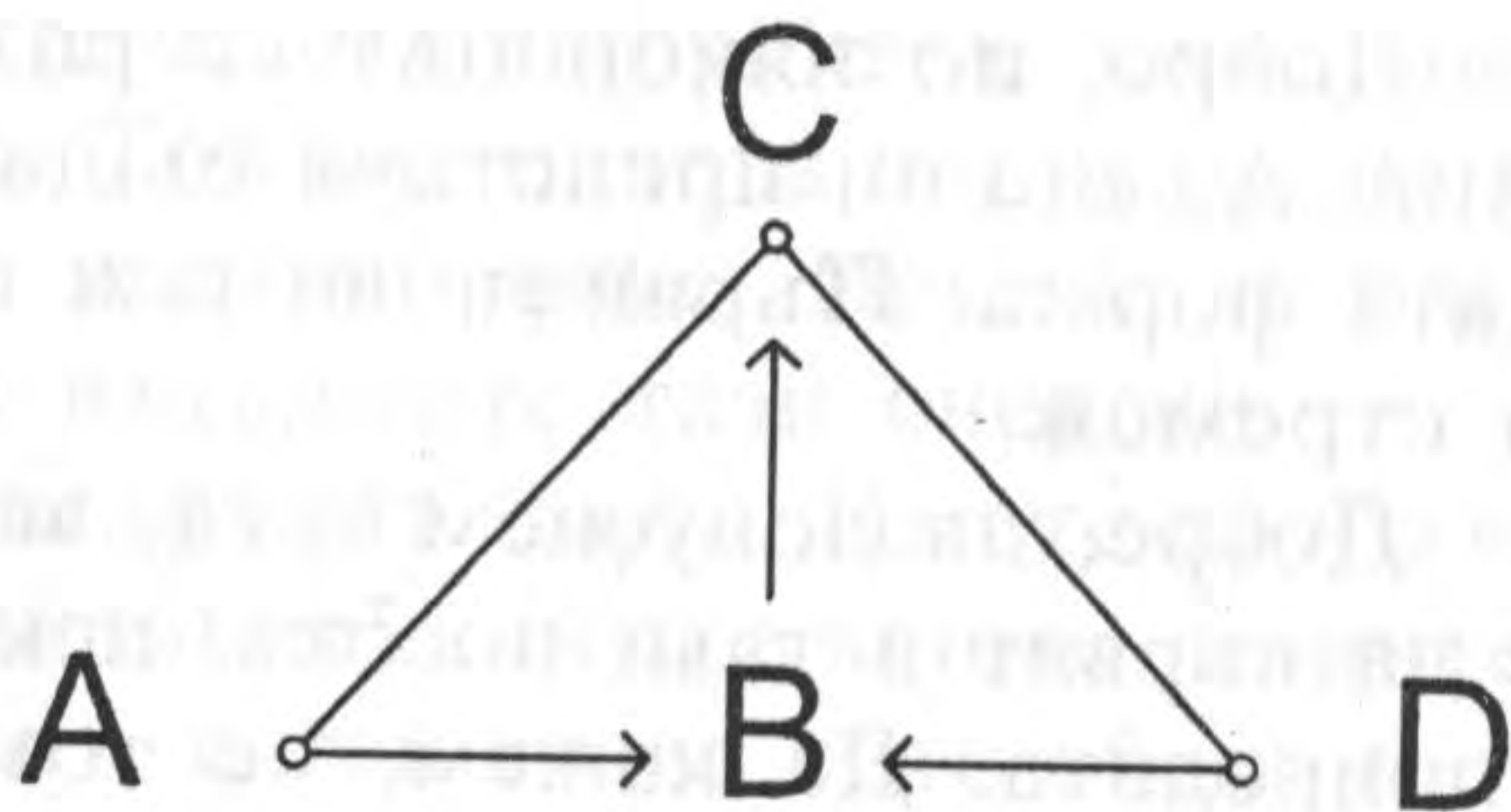
Добре, но някой път се ражда известна дисхармония. Аз ще ви представя същата тази идея в следущата форма. Първият чертеж представлява правилния стремеж.

Добре, да допуснем сега, че тия индивиди не искат да вървят в тази посока, искат да изменят закона на природата. Да кажем, че този индивид d върви в друга посока, обратна посока, към d_1 , но той вече е свързан [с] първата точка, В, с природата. Знаете ли какво става тогава? Да кажем, че те са две горящи лампички. Щом се яви C_1 , С изгасва вече.

Тия същества d и d_1 са от друга категория. Друг е законът, който може да примири тия противоречия. Тук вече се ражда едно противоречие. Едно семе на две места можете ли да сеете? Един орех на две места можете ли да го сеете? Не, на едно място. Но след пет години, като роди десет ореха, на колко места ще можете да го сеете? Значи за това се изисква време. Един орех само на едно място може да го сеете.

Следователно най-първо вие трябва да образувате този триъгълник. И после да се образува друг триъгълник, тъй че тия два триъгълника да се намират в известни съотношения с тяхната енергия. И тогава те ще може да работят правилно. И дисхармонията, която по някой път се ражда в класа, е от това, че мнозина от вас не може да се хармонирате по този закон. Вие сте още във фазата на преливането на физическото поле – мястото, гдето се образуват бомбите. На физическото поле се образуват само

бомбите, стават експлозиите. И когато едно желание се прелее в известна форма и обектът му се превърне,

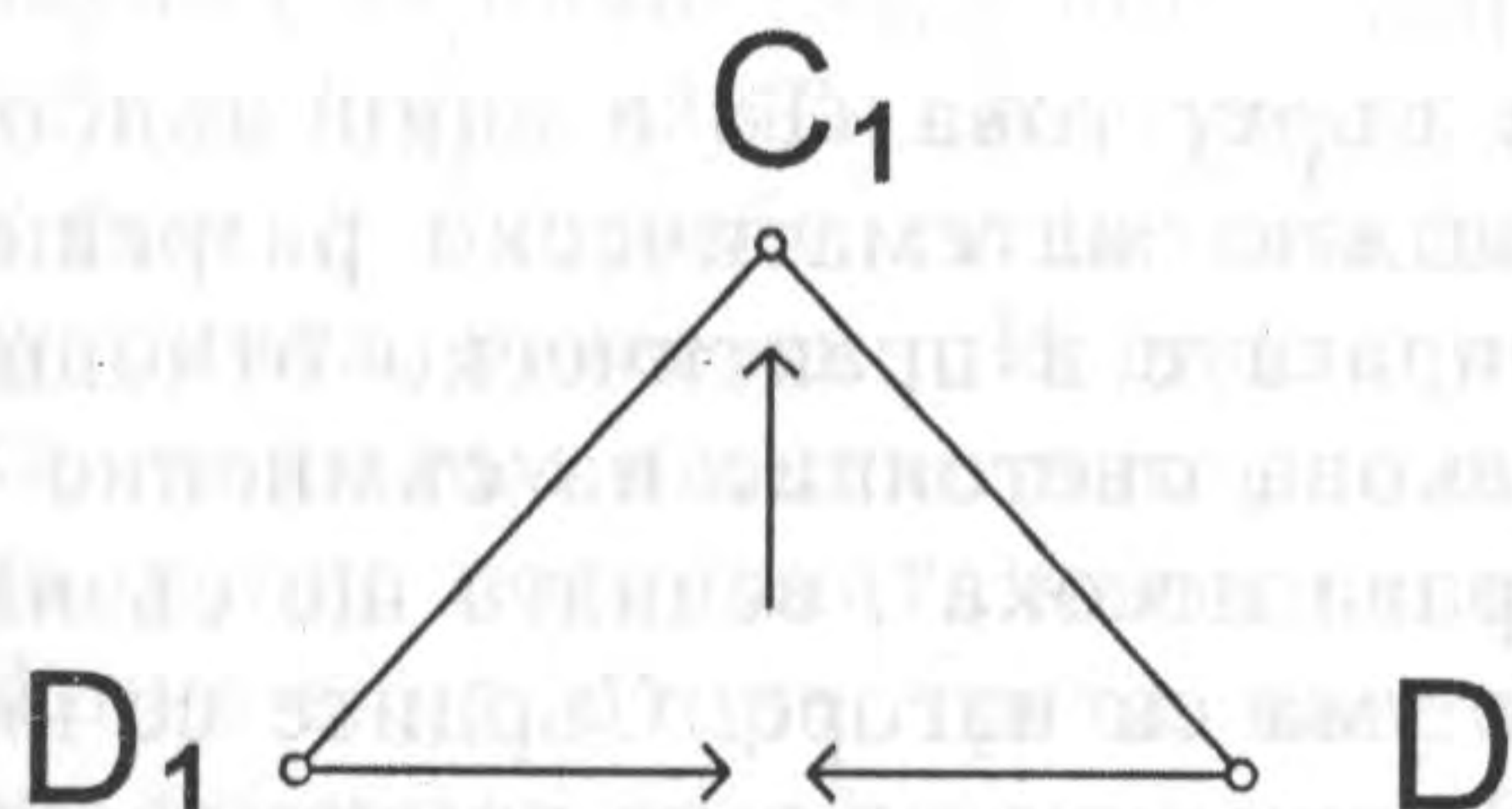
то е един експлозив. Изисква се само една малка запалка и тази бомба ще експлодира. Всяко едно желание, което е спряно, от него след време ще се образува известна експлозия. Запример някой има желание

да се учи, а баща му спре туй желание. Той всякога, през целия си живот, ще има туй недоволство и ще казва: „Аз имах желание да се уча, но баща ми ме спря.“

Затуй законът е следущият: на всяко Божествено желание, вложено в душата, никой не може да се противопоставя, никой не може да противодейства. Затова оставете да се реализира желанието. Ето защо всяко Божествено нещо трябва да се стараете да се реализира. Дойде ли един Божествен импулс, да не се спира. Никакъв страх, реализирайте Божественото. Може да ви коства и живота, реализирайте го. Спрете ли туй Божественото, всякога ще съжалявате, не само за един живот, а за хиляди векове. То е ужасното.

Някой, след като изгуби известни условия, той казва: „Аз бях на земята, туй не можах да реализирам, онуй не можах да реализирам.“ Съжалява. И той трябва да се върне отново, за да поправи своята погрешка.

Всяко едно Божествено желание, което не е реализирано, всякога оставя една междина и вследствие на това хората полудяват. Забъркването на ума всякога става от противодействието на Божествения свят. Щом се усъмниш в Бога, ще полудееш. И всички философи са опитали това. Законът е все същият. Дали

в себе си ще се усъмните, или в друго, веднага ще дойде друго нещо. Защото туй е Божествено и като се усъмните в него, няма на какво да разчитате, няма да имате опорна точка. Вие ще се намирате в един свят без мярка, дето няма опорна точка. Казвате: „В света няма опорна точка.“

Сега аз ще говоря върху това. То е един дълбок закон, който изисква сложно математическо разрешение. Аз искам да го прилагате в практическо отношение. Щом дойде едно такова състояние на съмнение и казвате: „Аз не съм в права посока“, веднага ще съзнаете това и ще отправите ума си нагоре. Сърдите се някому, нали. Искате да се примирите – сега ще прилагате закона. Някой ви е обидил. Най-малкото ще признаете, че този човек петдесет процента има право да ви обиди и ще кажете – петдесет процента ще оставите за себе си и петдесет за него. Ако кажете, че той е виновен сто процента, не сте на правия път. И той от своя страна ще отстъпи петдесет процента, и вие ще отстъпите петдесет процента, и ще разрешите въпроса. Но стои ли всеки от вас на стоте, никой не може да разреши въпроса.

Сега аз ви навеждам на този великия закон, да знаете, че всяка една душа в света си има своята стойност. Затова никога не унижавайте душата в стойността, която Бог ѝ е турил. Човешката душа, това е една математическа съзнателна величина в Божествения свят. Вие трябва да уважавате душата според цената, която Бог ѝ е положил. Унижете ли я, за в бъдеще ще ви сполети най-голямото нещастие. Дали себе си ще унижете, или другите, законът е един и същ. Няма да казвате, че „аз съм голям идиот, че ми липсват дарби, че ми липсва туй-онуй“, но ще кажете: „Аз не съм използвал благата. Много работи има, които не съм използвал.“ Аз няма да говоря, че не сте имали условия. Не, имали сте условия, всеки е имал условия.

Сега за себе си често вие – ту от голямо смирение или от нещо друго, вие отричате, че имате заложени

дарби. Не, във всяка една душа има заложени ценни неща и тия ценни неща трябва да ги зачитате. Това трябва да бъде като едно морално правило у вас.

При прилагането на този закон у всички се ражда един недъг, както у пияниците. Често онзи, който се научил да пиянства, у него се пробужда едно желание да не пие и той казва: „Аз трябва да свърша с виното.“ Той е решил със себе си вкъщи да не пие. Но като стане сутринта, казва си: „И днес ще пия една последна чашка, че оттам насетне няма да пия повече.“ Иде в дюкяна, изпие последната чашка и казва: „Хайде още една.“ Изпие една, втора, трета, повече, и като изтрезнее, казва, че няма да пие повече. „Понеже ще напусна туй пиянство, хайде още една чашка.“ Не, ще си кажете: „Ще напусна туй пиянство и няма да пия повече.“ На-место чашата с виното ще турите една чаша с вода и ще кажете на вашия приятел: „Туй нормалното питие е най-хубавото питие, което сега съществува в света.“

Добре, сега да приложим закона. Аз взимам само примери, не визирам вас. Да кажем, че двама приятели се скарали и двамата искат да се примирят. Единият казва: „Чакай, преди да се примирим, аз ще му кажа още една дума, която не съм му казал, че после ще се примирим, за да не става нужда втори път да му я казвам.“ Ти кажеш тази дума, той кипне. Ти му кажеш още две-три думи, той ти каже, и най-после се върнеш дома си, казваш: „Не стана примирението.“ Втория ден пак му кажеш нещо. Една седмица се разправяте, но неговата глава не може да разбере. Казвате: „Тази дума той трябва да я разбере.“ Нищо. Нека остане една неразбрана дума. Върху тази неразбрана дума в света ще се установи вашият мир. Някой път трябва да има една неразбрана дума в живота ви, за да има мир.

Защо трябва да има мир? Ще ви кажа защо именно трябва да има мир. Ако вие носите един скъпоценен камък в себе си, който коства няколко милиона лева, и след вас вървят няколко ваши другари, на които не мо-

жете да разчитате, мислите ли, че ако им кажете тази последна дума, че „аз имам един скъпоценен камък“, ще им принесете полза? Не, този скъпоценен камък да остане една тайна и вие ще избавите другите от изкушение. Когато дойде този ваш приятел да му кажете тази последната дума, оставете я, тя е най-скъпоценната. Да кажем, че този ваш приятел като дойде – не му казвайте последната ваша мисъл. Тя е вашата скъпоценна дума.

Тази дума да остане неznайна. Тя е един Христос – хикс (х). Един Христос (х) трябва да има. Няма ли Христос (х), не върви.

Опитайте сега как работи законът в психологическо отношение. Последната дума, която вие ще кажете, всякога разваля работите. Вие ще си кажете: законът е такъв – чиста вода, чистата истина. Нищо повече.

Следователно, ако си обидил своя приятел, ще отидеш при него и ще му кажеш тъй: „Аз не трябваше да се поддам на своята слабост. Трябваше да стоя на висотата си.“ Вие ще държите само себе си отговорни. Другите няма да ги държите отговорни, защото погрешката, която другите направят, не засяга мене, но погрешката, която аз направя, тя само ме засяга.

Този закон може да го приложите и в умствения свят. И там е същото. Ако мисълта ви е изправна, ще бъдат изправни и чувствата ви, и волята ви. Ако чувствата ви са изправни, ще бъдат изправни и умът, и волята ви. Такава е зависимостта между благородните, възвишени идеи и чувства. Казвате: „Еди-кой си има благородно сърце, но умът му е неблагороден, калпав.“ Не, който има калпав ум, има изопачено сърце, има и изопачена воля.

Сега вие сте на противоположно мнение и казвате някой път: „Този човек не може да разсъждава, но има благородно сърце.“ Има много философи, които твърдят, че човек може да не е много учен, но да има благородно сърце. То е друг въпрос, но ако взе-

мем умния човек, той трябва да бъде и добър човек, и силен човек. Туй разбирам в духовен, в морален смисъл.

Сега някой път вие ще си кажете, че сте лоши, нали? Е, защо сте лоши? Щом вие ми кажете, че сте лоши, казвам ви, че нямате идея, че сте безидеен човек. Щом си добър, значи, че имаш поне една основна идея, към която можеш да се стремиш.

Та желая сега между вас в окултната школа да се създаде една хармония и да почнете да мислите. Мислите да не бъдат само преповтаряне на такива окултни формули, правила, но всеки да се домогне до една нова окултна мисъл. И вие можете да се домогнете.

Туй е било моето желание – да ви запозная със законите на природата. Старайте се да се домогнете до една нова мисъл, защото преповторението не е знание. Във вашето съзнание трябва да влезе нещо ново. При каквито условия и да сте, това ни най-малко няма да ви побърка да внесете вашата най-добра мисъл. Ако вие очаквате най-благоприятни условия в живота, за да ви дойде вашата най-добра мисъл, тогава вие сте на погрешния път. Обърнете листата на историята, погледнете книгата на живота – ще видите, че най-благородните велики мъже, велики учители са били поставени в най-неблагоприятни условия. В това седи тяхната гениалност, че те са гледали да превъзмогнат тия несгоди и неблагоприятни условия. А всички онези, които са фалирали, които са пропаднали, те са имали най-благоприятни условия в живота.

Та като ви казвам, че ще започнете с незнанието, значи ще започнете с мъчнотиите. И детето започва с мъчнотиите. Като му разправите първата задача, то се намира в чудо и постепенно всичко тъй се разяснява, разяснява. Сега, някой може да ви говори, че човек може да се роди гениален. Да, той може да се роди гениален, но геният трябва да се развива, а пробуждането може да стане постепенно.

Сега тази беседа ви държа в свързка с противоречивите мисли, които изпъкват.

Аз бих желал, като дойде някой да ви каже, че туй учение не е вярно, да му кажете: „Кажи коя е нормата, по която можем да съдим кое учение е вярно.“ Учението, което ние поддържаме, седи в следното: ето ние сега ще спрем твоя ум, няма да мислиш. Вие ще кажете: „Как може да стане това?“ Аз мога да спра мисълта на когото и да е. Вие седите в стаята си, четете една книга и си мислите върху нея, интересувате се. Вечерно време е. Аз дойда, затворя ключа на светлината ви. От мене зависи да се учите или не. Ще се чува само едно мърморене в тъмнината, не можете да четете, не можете да мислите. Къде е светлината?

Казвам: „Аз сега ще дойда да ви накарам да мислите.“ Как? Ще отворя ключа.

Следователно аз мога да ви накарам да учите и да не учите. Аз, който държа ключа на светлината, може да ви накарам да учите или да не учите. Трябва да се пазите. И онзи, който държи ключа на светлината, от него зависи да се учите или не. Някой казва: „А, ние не вярваме в светлината.“ Да, светлината знания не дава, но тя е едно условие за знания. Там, дето няма светлина, там няма знания; а там, дето има светлина, има и знания.

Сега някой ще каже: „Вие не сте на правия път.“ Е добре, кой е правият път? Хубаво, ще направим опит. Аз ще посадя едно царевично зърно и ти ще посадиш едно царевично зърно. Моята царица, като израсне, ще бъде с кочани, дълги до петдесет сантиметра, а твоята – с по-дребни кочани. После, ще съдим за големината на зърната и за тяхното качество. Този метод е много добър.

Всяко едно учение, което облагородява ума, което облагородява сърцето и усилва волята, то е Божествено учение. Всяко едно учение, което огрубява човешкия ум, огрубява човешкото сърце, огрубява волята, това е човешко учение.

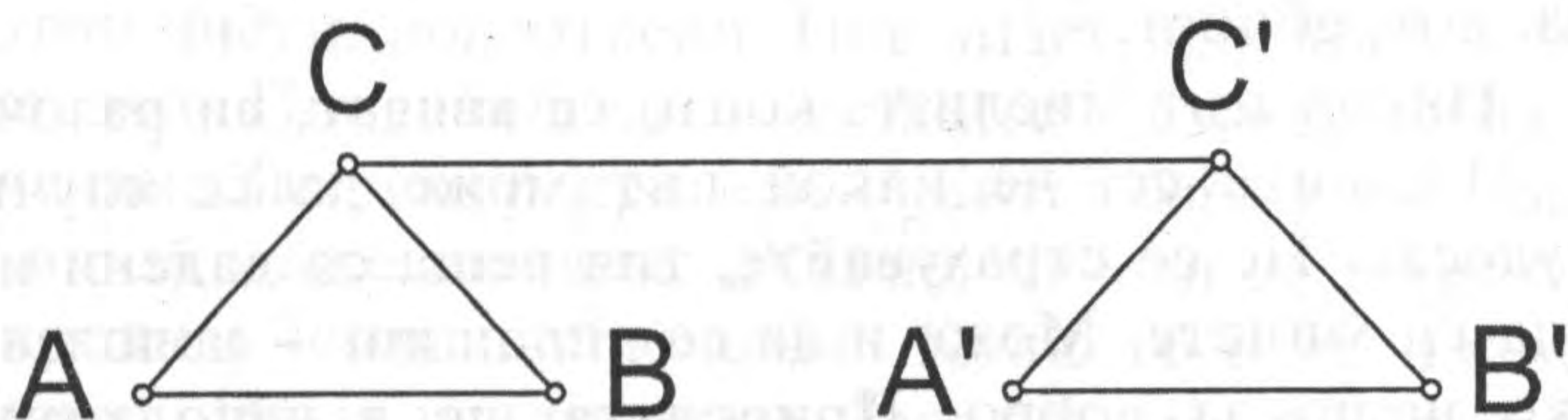
Следователно, щом се огрубявате, не сте в правия път; щом се облагородявате, в правия път сте.

Аз искам този закон да го спазвате. Защото законът на триъгълниците, туй е съединението. Тия двата индивида С и С' разрешават въпроса.

Туй е целта за тях – С, С'.

Сега как се разрешава въпросът? Да кажем, на едната страна има триъгълника АВС, а на другата – триъгълника А'В'С'.

С и С' това са две разумни същества, у които се заражда желание да излязат от своите центрове и да

отидат към Бога. Тия два индивида ще се поляризират и ще образуват друг триъгълник нагоре.

Следователно, щом се образуват тия триъгълници, те ще образуват две успоредни. Тогава и те се качват нагоре. Вие не можете да преминете направо от А в В', но чрез С и С' може. Този е пътът. Този закон може да го разберете.

Затуй казвам, че нещата се добиват само чрез Божествения свят. Само когато имаме Божествени идеи, вложени в нас, всичко е възможно. [Другото] е преходно.

Сега, това са само наброски, за да усилите във вас моралния си стремеж, да си дадете един отчет, да знаете на каква мярка седите, да знаете где е вашият морален стремеж. Защото не искам един ден след няколко години да изгубите ума си, да се поставите на една хлъз-

гава основа под краката си и да кажете: „Много съм изгубил.“ Не, трябва да поставите една здрава основа под краката си, под вашите добродетели, и вашият ум трябва да е насочен в една права посока, за да може знанието, което добиете чрез вашите ум, сърце и воля, да го използвате за добро.

После, помнете този закон: не считайте, че дисхармонията в света не е нужна. Тя е известно условие, необходимо при растенето. На физическото поле все трябва да има една малка дисхармония, за да има растеж. Дисхармонията, това е едно малко противодействие, а такова трябва да има. Не считайте, че тия противоречия са едно нещастие. Не, те са една необходимост, една потребност.

Някой път мислите, които се явяват, ви разочароват. Плашете се, че някой път може да се случи да полудеете. Не се страхувайте, тия неща са дадени и може да ги минете. Може и да се уплашиш – използвайте всяко нещо за добро. Природата ще я използвате за добро. Природата работи за добро за онези, които разумно разсъждават.

Разбира се, когато един ден станете умни, по-хубаво е. Разумните хора правят по-малко погрешки, а поглупавите хора правят повече погрешки. Тогава ще видите какъв е процентът на погрешките в постъпките ви. Ако при решаването на една задача направите седемдесет и пет процента погрешки, това показва, че не сте от много учените.

Ще направите един опит, за да се домогнете до един закон: ще си признаеш истината. То е усилие на човешкия дух, да преодолява. Но след туй да не се обезсърчавате, това са мъчнотии, поставени на пътя. След като си решите задачата, ще видите, че всички тия погрешки са послужили за постигане на целта.

При сегашните условия вие ще срещнете много мъчнотии. Дали вярвате, или не вярвате, дали изучавате окултната наука, или не, вие ще срещнете големи пре-

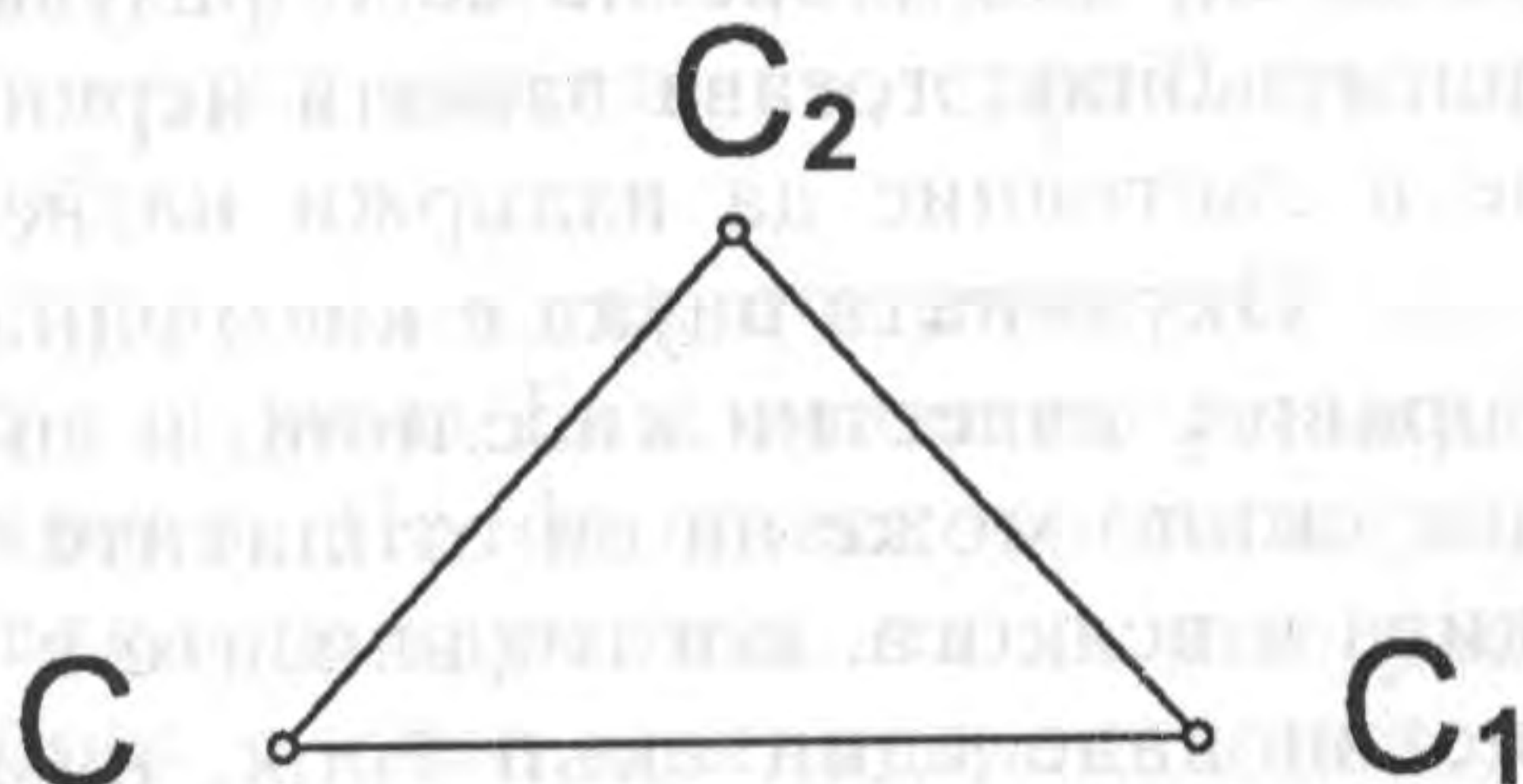
пятствия и трябва да знаете как да ги преодолявате. Ако ги преодолявате по окултен начин, добре, по-лесно ще ви е, но може и по друг начин да ги преодолявате. Понататък, ако у вас не се образува един стабилен морален гръбнак, тогава вашата нервна система няма да бъде в състояние да издържи на всички сътресения.

Окултната наука е като една лаборатория, дето се борава с известни киселини, и за едно малко невнимание скъпо може да си отплатите. Природата е толкова жива и всякога, когато влизате в нея с непочитание, тя ще ви даде един скъп урок, няма избавление. Всеки, който е дошъл на земята, ще влезе в нейните ръце. Тя ще им даде всичките изпитания. Трябва да бъдете абсолютно чисти, подготвени. Ние знаем какви са нейните методи. Попаднеш ли в нейните методи, няма изключения. Запример при един учител може да поплачете и той може да каже: „Хайде, от мен да мине.“ Но в природата няма изключение. Колкото и да плачете, тя казва: „Няма изключение. Тук не е място за сълзи. Тук е място за работа, не е място за плач.“ „Ама аз се обезсърчавам.“ Обезсърчаването не е разрешение на задачата. „Ама аз се отчаях, не искам да живея.“ Е, тогава ще те пратят там, ще дойдат растенията да те безпокоят и ще дойдат хиляди същества да те бучкат с остен, да те заставят да изпълниш великия закон. Тогава ще кажеш: „Такава е волята Божия.“ Ще кажете: „Такъв е животът.“

И вие трябва да учите, и за учениците има остен. Природата обича всички нейни същества да учат. Учението е широко, не е тъй еднообразно. Аз взимам учението в най-широк смисъл, да се учат да запомнят нещата. В природата има милиони, милиони изкуства. Колко школи, колко изкуства има да се учат за в бъдеще!

Та сегашното е само приготвяне за бъдещето. Ще се приготвявате. Приятно е да се живее. Като дойде едно нещастие, то е приятно. Не считайте, че е нещастие да дойдете да живеете на земята. Онези съ-

щества, които живеят долу в центъра на земята, считат за привилегия да излязат на повърхността на земята. Този живот, който вие живеете, те го считат, че е един идеал за тях, а вие считате вашия живот като едно мъчение в сравнение с живота на по-висшите същества.

Вземете един богат човек, милионер, който е изгубил всичките си пари, и започнете да му давате по хиляда, по хиляда лева. Той ще се счита щастлив, ще каже: „Върнаха ми хиляда лева.“ На втория ден пак ще му върнат хиляда лева и тогава той ще каже: „Сега съм щастлив.“ Та ако му се вземат сто милиона лева, а му се върнат един милион лева, той ще се радва.

Това, което вашето съзнание може да схване в даден момент, то е най-важното. Излишното в природата нищо не ползва. То е ненужен багаж. Само онези величини, само онези сили, които може да използвате, те ви са необходими.

Туй, което сега дълбоко вие преживявате, което внасяте дълбоко в чувствата, мислите и волята си, туй дълбокото е Божественото. В Божествената мисъл има нещо идейно, честно във всяко отношение. В Божественото чувство всякога има една абсолютна искреност, справедливост, честност и към себе си, и към другите.

И тъй, ако искате да се запознаете дълбоко с науката, това нещо може да го добиете само при един високо морален живот. Защото в науката, както и в музиката, и в изкуствата има математически проблеми. Изгубите ли моралния живот, нищо не можете да добиете. Днешната наука се основава на онази почва,

на която християнството туря този висок морал. За в
бъдеще, бъдещата наука пак ще се обуславя на един
по-съвършен морал.

Да имаме една тайна молитва.

Извадете само основните положения на законите,
само есенцията от тази беседа, в един-два листа, а дру-
гите обяснения, за да не отвличат вниманието ви –
оставете ги засега.

Втора година на МОК (1922–1923)

Двадесет и девета лекция

30 май 1923 г., сряда, 19 ч.

София

ОПИТИ

Учителят поздрави: „Само светлият път на мъдростта води към истината.“

Отговорихме: „Тя постоянно ни весели.“

Едно съзерцание.

Прочетоха се темите „Методът за правилното дишане“.

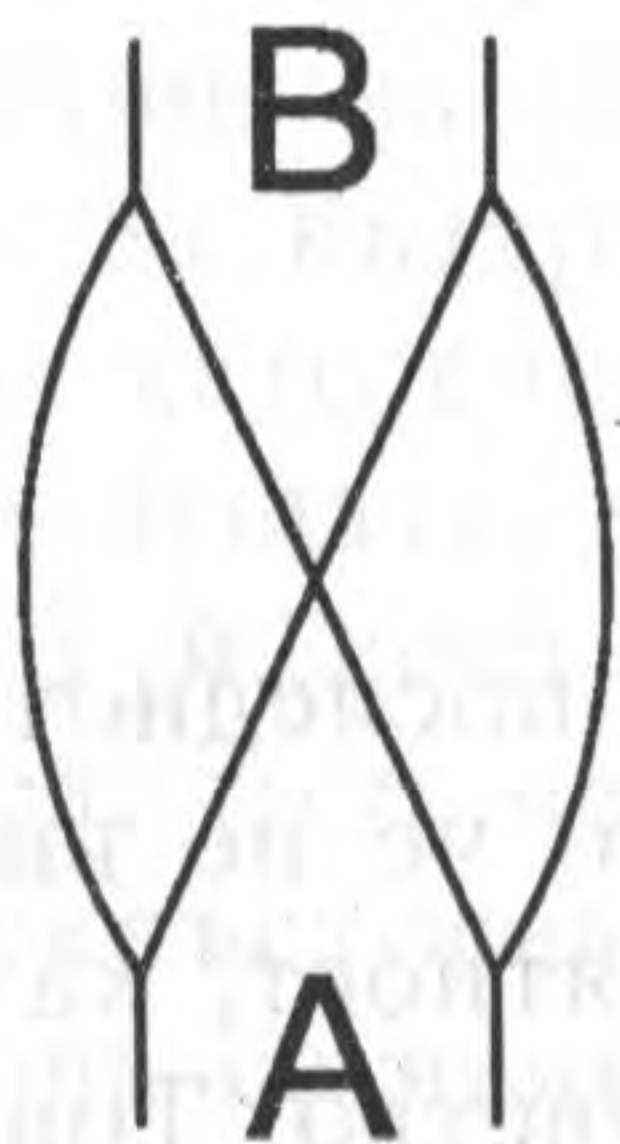
Сега знаете ли да дишате правилно? Нали в школата сега гледам, имате един метод. Може ли да опитате вашия метод? Те са определени дефиниции. Е, как се диша с любов, я ми кажете. Или как се диша с добра мисъл?

Това не може да разберете (фигурата).

Туй са белите дробове, нали? Това е геометрически. Означаваме долната част с **A**, а горната с **B**. Може да направите един опит. Ако дишате с двете ноздри – това е естественото състояние, когато се приема въздух чрез двете ноздри. Понеже в организма има две противоположни течения, там в науката за дъл-

бокото дишане как ги наричат? Често или едното, или другото течение взема надмощие. Вследствие на това се нарушава пълното дишане.

Сега, дишането е проводник за разпространение праната по целия организъм. Да кажем, вие сте нервен, в едно възбудено състояние сте. Може да вземете следущия опит. Може да затулите дясната ноздра, ще си турите пръста и мислено ще четете до седем – поемате въздуха чрез лявата ноздра, ще вземете числото седем за вдишане. Спрете се, не дишайте и бройте мислено до десет. След туй, при издишането,

вземете и затворете лявата ноздра и издишайте през дясната ноздра, пак издишайте въздуха ритмически, равномерно и бройте до девет.

Туй е едно упражнение. Туй е, когато искате да регулирате вашата силна възбуда или когато изучавате известен предмет, малко умът ви е в безпокойно състояние, паметта ви слаба, забравяте някои неща. То е начин за урегулиране. Сутрин и обед ще поемате през лявата ноздра и ще издишате през дясната. Вечер ще поемате през дясната, ще издишате през лявата. То е упражнение. През лявата ноздра – седем приемане, десет задържане и девет издишане през дясната. Така сутрин и обед. През дясната ноздра – седем приемане, десет задържане, през лявата – девет издишане вечер. Седем такива упражнения ще правите сутрин, обед и вечер. Сутрин и обед през лявата започвате, вечер – през дясната. Онези, които имат чувствителни нерви, може да го правят.

Сега може да направим туй упражнение.

На вас ви се виждат малки неща, но забележете един закон, че този, който не може да прави малките работи, не може да прави и големите. Ще седнете, ще се упражнявате вкъщи. Туй трябва да го правите. Мислено четете числата:

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7;

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10;

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

Когато дишането е правилно, при последното издишане ще усетите една приятност, като че не ви достига дъхът. Същевременно усещате приятност, като че изведнъж да издъхнете, едно приятно чувство. Това показва ползата от дишането – едно приятно разположение имате.

Така, изпуснете всички въздух. Още веднъж да направим упражнението.

Вие може да прочетете книгата за дълбокото дишане. Всички я прочетете. Трябва да приложите един от методите.

За да може да приложите, трябва да се научите да бъдете опорна точка. Знаете ли какво нещо е опорна точка?

Всеки един възел, дето се проявява известна разумна сила, се нарича опорна точка. Например на тия лампи – мястото, дето се проявява енергията, е опорна точка.

Сега, предназначението на всички окултни школи е всички ученици да бъдат опорни точки на разумните сили в природата, които седят по-високо от човека.

Често вие сте в известно състояние, вие трябва да се спрете и помислите в дадения случай опорна точка ли сте на Божествената мисъл.

Сега, ако някой зададе въпроса, по какво се отличава Божествената мисъл от човешката мисъл – разби-

ра се, тя се отличава по своята интензивност, по своята широчина, по своята дължина и по своето вътрешно съдържание. Само че трябва да знаете, че Божествените мисли в тяхното чисто състояние много рядко идват до душата.

Да възприемеш една Божествена мисъл значи да се качиш на най-високия планински връх – само там може да възприемеш една Божествена мисъл. Такава мисъл като влезе, тя през целия живот ще бъде светлина на душата, мощна сила ще бъде.

Туй, което съвременния свят и младите демагнетизира, то е, че в тях е съмнението, което е скъсяване и прекръстосване на Божествената мисъл. Вследствие на това се явяват тия аномалности на съвременните хора. И дисхармонията в религиозните общества, между вас и навсякъде, се дължи на едно вътрешно прекръстосване на Божествената мисъл, не точно ритмически.

Сега, разбира се, не мислете, че една мисъл, която е дошла да се прояви, слиза от Божествения свят, идва направо. Тя е минала през умовете на ред същества от по-висока йерархия и в края един лъч от тази мисъл достига до вашата душа според степента на вашето развитие.

Трябва да спазите следущето правило: не мислете, че да възприемете една Божествена мисъл, трябва да се намирате в много благоприятни условия. Не. Една Божествена мисъл може да ви намери при най-неблагоприятни условия на живота. Вие може да бъдете цар и през целия ви живот нито една Божествена мисъл да не ви посети, а може да сте най-простият човек, най-окаяният човек, и при това тази мисъл да ви намери. Туй зависи от вътрешното състояние на душата.

Баща и дете отиват през лятото да се молят за дъжд. Селото обявява, че свещеник ще дойде, да се молят за дъжд. Бащата отива, но не взема омбреа. Детето взема омбреа и казва: „Дъжд ще имаме!“ Де-

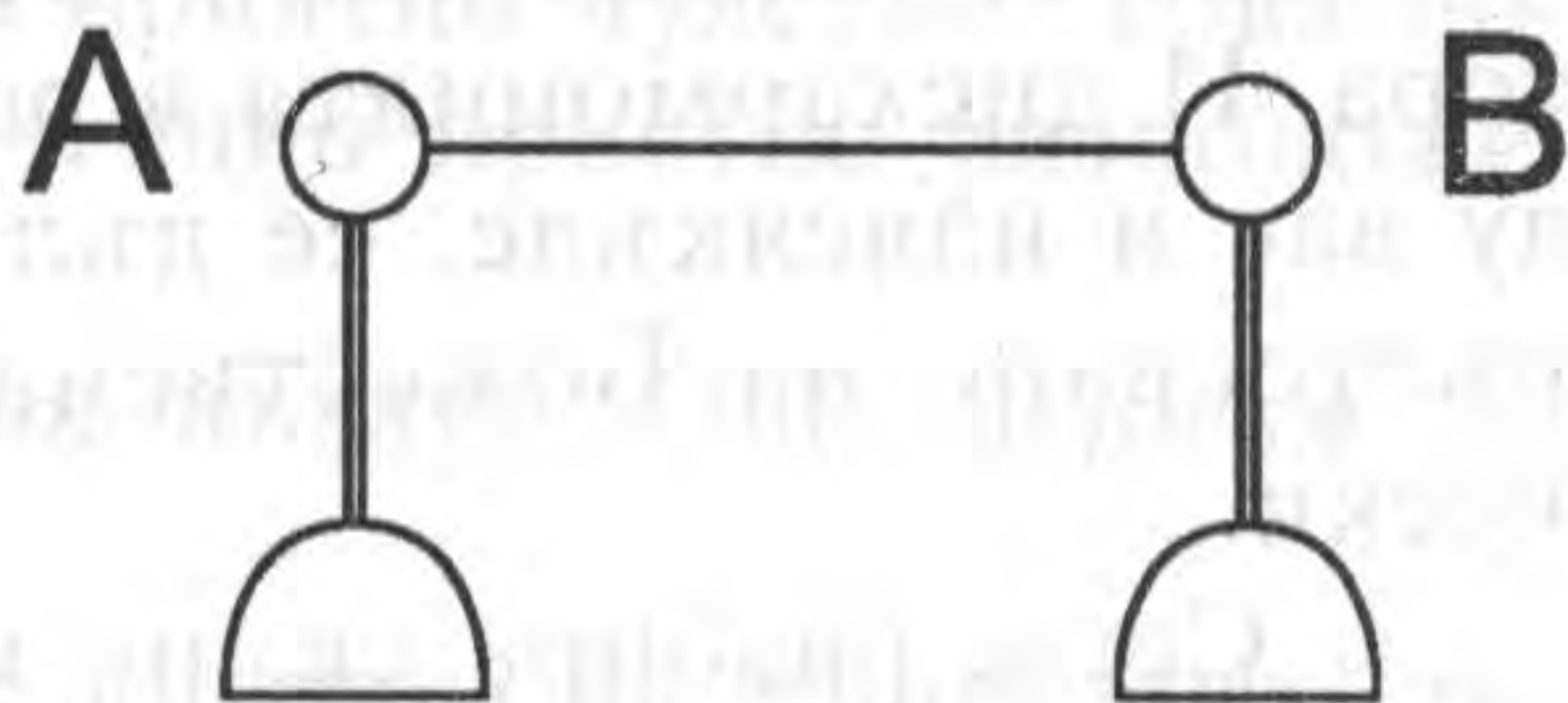
тето вярва. Бащата не вярва, отива и казва: „Я има дъжд, я няма.“

Сега всичките учени хора мязат на тия, които се молят за дъжд, отиват без омбрела, казват: „Може да е, може и да не е.“

В положителния свят като идеш, всякога ще имаш резултати.

Сега вие се съмнявате, но ако имате две опорни точки, представете си, че тук изпъвате тънка копринена нишка, нали – тънка нишка от пашкул. Възможно ли е човек по тази нишка да мине, или не? При сегашните условия немислимо е. Но една муха може да мине, мравя може да мине.

Добре, може ли на тази жица да се направи сцеплението да бъде тъй силно, тъй яка да бъде, че човек да може да мине? Може, но при сегашните условия не може да направим тази нишка така яка.

Следователно може ли да изчислим колко такива нишки са потребни, за да се направи едно въже, за да може човек да мине? Туй може да се изчисли. Колко нишки трябва да се съединят? Някои от вас направете изчисление. Тия, които са естественици, може ли да кажат колко тънка е копринената нишка? Колко тънка е тази нишка, има ли някъде писано? Може ли да се намери? („Може.“) Намерете. Ще кажете за следущия път колко е тънка копринената нишка, колко е тънкостта ѝ? (Копринената нишка, която изпуска бубата, е двойна и е 0.026 от милиметъра или само едната нишка е 0.013 от милиметъра.)

Сега запример, сегашното знание, което имате, често е спънка за новото знание. Запример всички мислите, че дишате, нали. Някой път дишате откъснато и бързо – от какво зависи?

Защо някои хора дишат много плавно, едва се забелязва дишането, а у някои постоянното дишане не е така ритмично, защо?

Сега да опитате вашия метод за дишането. Вземете някой, на когото дишането не е правилно, нека приложи всичките ваши методи, които сте казали, да видим кой от тези методи ще проработи. Аз бих желал да знаа колко метода са тук.

Сега забелязали ли сте състоянието – когато се намирате между малки деца, вие се усещате като господари и се поусмихвате, като гледате на техните играчки. Вие чувствате удоволствие, казвате: „Деца са те.“ Усещате се свободни, никакво стягане не усещате. Обаче щом се намерите между учени хора, професори, които знаят повече от вас, вие се сгушвате. Откъде произтича туй – като някой войник се стягате? Защо между децата седите и разширение имате, а щом се намерите между учени професори, седите така, в малко стеснително положение, на какво го отдавате? („На страх.“) Не. Тук работят вече вашите лични чувства. Понеже знаят другите повече от вас, стеснявате се, понеже възрастният има самосъзнание, че той знае, а самосъзнанието, че той знае, това са неговите лични чувства. Знаете по-малко. За да не се издадете, че сте невежа, тия лични чувства ви карат да държите едно положение на смирение. А при децата, понеже не ви наблюдават, вие сте свободни.

Та ако речете да правите каквото и да е упражнение и вашето съзнание е [стеснено] като при възрастните, вие нищо няма да придобиете. Вие трябва да имате съзнание като при малките деца.

Запример, ако вие се приближавате към природата и се страхувате, тоест процесите, дишането, което искате да извършите, няма да бъде правилно – вие сте в едно стеснено състояние.

Гледам, някоя сутрин някои направят упражнението, но те ги направят бързо, тъй гледат да свършат

бързо. Някоя мисъл се яви, бързат. Защо? Ами че ти си положил четири-пет минути, ти бързаш да свършиш. Защо трябва да бърза човек? Туй бързане на малките ли деца е, или на възрастните? Кажете ми сега, кои бързат според вашите наблюдения, малките ли деца, или възрастните бързат? („Възрастните бързат.“) На едно малко дете като дадеш ябълка, то ще я обърне, ще я погледа насам-натам, вгълбява се, погълне се; пък този старият философ, като му дадеш ябълка, погледне и каже: „Не заслужава да се занимавам с една ябълка, моят ум се занимава с велики работи.“ Погледне, остави.

Така в дадения случай тази ябълка, тя съставлява един философски предмет за философа, и за него има какво да мисли. Ти може да погледнеш цвета, листата на тази ябълка, нейното семе, нейната еволюция преди колко милиона години се е започнала, кои са я донесли. Много въпроси има. Той каже: „Ябълка? Има по-важни въпроси.“ Той не знае, че по-важни въпроси няма от ябълката. Той ще каже, че ябълката е един обект, принадлежи на обективния ум на видимата природа, то е материя и ще започне своята теория, че е от атоми, от това, от онова. Ябълката и атомите са две неща различни.

Сегашните учени хора искат да ни убедят, че знаят от какво нещо е направена ябълката. Знаете ли на какво мяза това?

Ще ви приведа сега един анекдот. Представете си, че на един човек, който не знае да чете, дават една книга със съдържание. Той най-първо огледа и вижда как е подвързана, кожата каква е. Започне да разглежда и намери, че книгата е подвързана от агнешка кожа. Каже, това е агнешка кожа – А. Ще намери в коя фабрика е работена. Мукавата е направена от дърво в едната фабрика – М. Намери, че книгата е направена от ориз – О. И така, намери как и от какво е направена и подвързана книгата. След туй разгледа вътрешната част – мастилото от какво е направено, че книгата е надрас-

кана с черно. И там се спрат всичките научни данни. Това е книгата – подвързана е с агнешка кожа, мукавата е направена от дърво, после, книгата е направена от ориз и с черно е надраскана. Това е то, тази книга.

Питам, този философ намери ли съдържанието на книгата? Това съставлява ли нещо важно? Ни най-малко. Философска мисъл вложена ли е в книгата? Не е вложена. И съдържанието на ябълката не е [намерено]. Тази материя, в която ябълката съществува, това не е само една книга, в която има известна форма.

И законът е такъв, че когато изядете една прясна ябълка, нейните клетки, като влязат във вашето тяло, направят малко раздразнение в природата и тогава тази материя се свързва. От Божествения свят протичат тия сокове във вас, соковете отпосле идат. И затуй, колкото ябълката е по-прясна, толкова може да направи по-силна реакция – да се скачите с тази първична материя, която носи живота в себе си.

Затуй казвам: съзнанието да бъде будно. След като изядете една ябълка, да бъдете крайно разположени. Тогава тази ябълка във вас ще образува туй ритмично движение на живота.

Цялото растително царство е свързано. Ние може да мислим, че ябълката е отделна. Вие, ако бяхте ясновидци, щяхте да видите, че тази ябълка, след като е откъсната, е свързана с другите, туй дърво е свързано с други дървета. Всичките ябълки са свързани, цялото растително царство е свързано с Божествения свят. А другите, които не виждат, мислят, като че тя е един отделен предмет, като че няма нищо общо с цялото.

И затуй именно плодовете трябва да се ядат в прясно състояние, да се сдъвкват много добре, да се не бърза, да е разположен човек – за да може реакцията да стане правилно. Трябва да направите един опит, втори, трети, четвърти.

Сега, туй може да ви служи на вас като нещо ново. Изучавате, без да сте направили опит и да го срещате

на думи. Може да направите този опит. Например имате сега череши. Този опит го направете преди обяд. Излезте на изгрев между десет и единайсет часа, вземете половин кило череши от хубавите, да нямат упрек – хубави, едри, добре узрели. Измийте ги, турете ги, погледайте ги десет-петнайсет минути. След туй вземете една, две, три, четири. От половин кило може да направите опита и след половин час ще имате резултат. Трябва да знаете кога да направите опита. Аз на класа го препоръчвам. Ще го направите един ден, когато сте най-неразположени, защото, ако сте разположени, понеже нямате тънки чувства, не може да намерите разлика. Ако сте неразположени, след като изядете половин кило череши, след половин час ще имате отлично разположение на духа. Нищо друго няма да ядете, само череши ще вземете. Туй е за опит.

Този опит важи за половин кило череши, за него гарантирам. Аз изключвам другото ядене, защото, като правите един опит, позволение трябва да имате от природата, разбирате. За опита, който ще правите, за половин кило череши имате позволение. Законът е верен.

Сега, този опит в една седмица ще го направите всички. Ще излезете горе на изгрев. Може един ден да идете един, двама, трима, четирима – в седем деня всичките по половин кило череши ще изядете на изгрев. Там, разположени на земята, ще се обърнете на изток, ще седнете, ще направите опита.

Вярвам, че този опит е приятен, нали? Тогава на тези, които са чиновници, ще дадем в неделя, ще идете в осем и половина часа до девет. В осем и половина там да сте, опитът ще ви вземе двацет минути, докато изядете черешите. След половин час ще имате един резултат и оттам насетне ще си тръгнете. Другите, които имат по-свободно време – от десет часа до единайсет, тъй щото разницата ще бъде между едните и другите само един час и половина. Ще видите ще проработи ли законът. Половин час след опита ще има рязка промяна

в чувствата и мислите. След половин час рязко ще се промените. Няма да се смущавате. Туй състояние когато дойде, ще го отбележите.

Сега мнозина, като гледам лицата ви, вие сте много напрегнати. Някои от вас сте като напълнени пушки, само едно побутване и ще избухнете. Туй състояние ще се стремите да видоизменяте, да видоизменяте енергията. То не е лесно изкуство, човек да придобие разположение на духа си. Защото, ако вие в тази школа не се научите да се справяте с енергиите на вашия мозък, то знанието, което придобиете, няма да ви ползва. Когато хванеш ръката на някой човек, който е здрав, на който мисълта е интензивна, всякога ще почувствате – от ръката като че нещо излиза, като че изтича нещо от неговата ръка. Щом човек не е здрав, неговата мисъл не е тъй трезва в дадения момент и вие ще усетите пасивно състояние на ръката – никакво изтичане няма. То е запушен кран.

Важното е всякога у човека да става едно правилно течение. Тъй както държите ръцете (*двете ръце, поставени на масата*), между едната и другата ръка да има постоянно течение, което да обикаля. Добре, ние сега ще направим опита.

Представете си, че имаме само една череша, от тия едрите, турците ги казват далгости, едри са като орехи. Сега турете си ръцете на масата. Сега, важна е тази череша, понеже с един висш живот, с живота на ангелите е свързана черешата. Представете си във вашето въображение тази череша и за пет минути ще мислите за нея. Тази череша ще си я представите, за да видим какво ще почувствате вие всички. Затворете сега очите. Виждам, че мисълта не работи за черешата. Ще направя мисълта по-ефикасна. Представете си, че сме пред черешово дърво, окичено с много череши. По-ефикасно е действието.

Направихме упражнението.

Какво беше вашето настроение? Отвън атмосферата е пълна с влага, та донякъде препятства на опита.

Тема ще имате: „Влиянието на силните и слабите думи“. Силни – като положителни думи, в положителен смисъл.

Запример, ако вземете две думи – „любов“ и „обич“, как ще ги класифицирате? На коя влиянието ще бъде по-трайно? Как мислите? На любовта действието е по-силно и обратните ѝ реакции са по-силни.

Да кажем, произнесете: „бъди добър“, „бъди благ“. Коя дума оставя по-трайно влияние? Влиянието, което всяка дума оставя във всеки момент, по това ще съдите коя дума е положителна и коя – отрицателна. Тогава да кажем: „бъди милостив“, „бъди снисходителен“. Коя дума в дадения случай оставя по-трайно влияние? („Бъди милостив.“)

На силните и слабите думи най-първо ще опитате тяхното влияние върху вас. Произнесете ги и вижте какво влияние имат върху вас. В себе си запример произнесете думите „добър“, „благ“, „милостив“, „нежен“, „справедлив“, „търпелив“ и други такива думи, да видите какво влияние упражняват върху вас. Ще вземете само ония думи, които имат съдържание, с които сте запознати добре.

Сега вземете в третата глава на Йоана третия стих. Сутрин, обед и вечер, като правите вдишките, ще го пишете по веднъж – значи дващест и един пъти ще го напишете. Три пъти на ден, за седем деня – дващест и един пъти. Щом го напишете веднъж, ще теглите една черта. Три пъти ще го напишете на деня. Искам листата, на които ще пишете, да бъдат отлични, много хубави, еднакво малки на всички. След като ги напишете, ще ми ги дадете, аз ще направя своите бележки и пак ще ви ги повърна назад. Ще ги напишете много хубаво, много внимателно. Преди дишането ще ги пишете, после ще започнете дишането. Ще видите колко дълъг е този стих.

Прочетоха стиха: „Истина, истина ви казвам, ако не се роди някой изново, не може да види Царството Божие.“

Нека да завършим.

Учителят поздрави: „Само светлият път на мъдростта води към истината.“

Отговорихме: „Тя постоянно ни весели.“

Втора година на МОК (1922–1923)

Тридесета лекция

20 юни 1923 г., сряда, 19 ч.

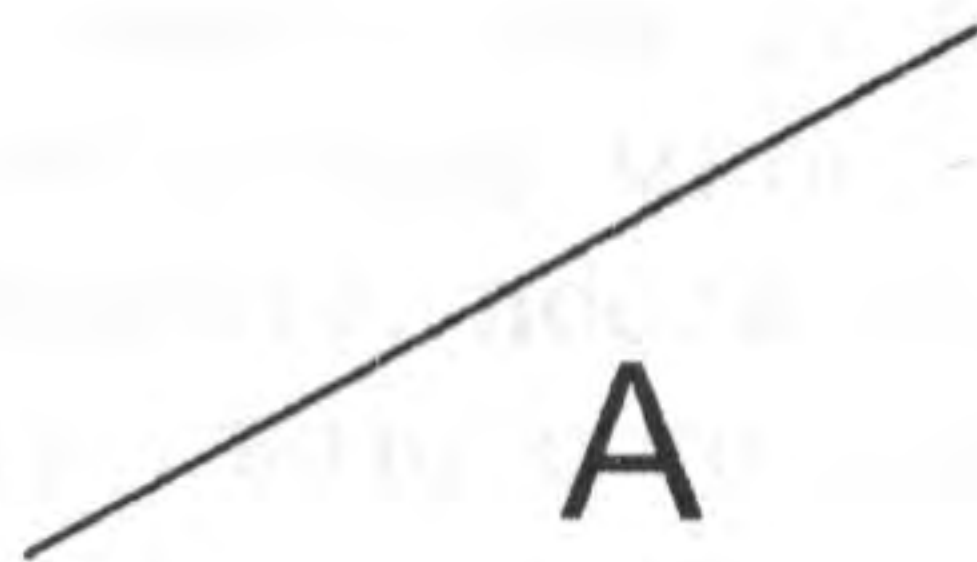
София

СВЕТЪТ НА ОГРАНИЧЕНИЯТА

ФИЗИЧЕСКИЯТ ЖИВОТ

Искам да ми кажете какво разбирате под думата „физически живот“ тъй както вие го разбирате. По какво се отличава физическият живот? Нали правите разлика между физическия живот на животните и растенията? По какво се различава той от физическия живот на човека? След това, по какво се отличава духовният живот? („Със смисъл и съдържание.“ „А физическият живот се отличава с движение.“) Аз искам да ми говорите на един език, който аз разбирам. Аз съм чужденец, не разбирам вашия специален език – искам да ми говорите на езика на природата, който съм учил. Само този език аз разбирам, другите езици не разбирам. Ако една река се продължава, расте ли тя? Или ако една река се разширява, надебелява ли тя?

Да кажем, че имате линията А, която е мярка – която в себе си има дължина. Ако с тази линия мерите дължината и широчината на една река, еднакво число пъти ли ще влезе тя? Ако тази мярка влезе еднакво число пъти в дължината и широчината на тази река, какво показва това? Тя еднаква дължина и широчина ли има?

Ако човек яде, това физическия живот ли представлява? Ако в гърлото на една воденица отгоре ѝ туряте жито и тя го мели, това физическия живот ли представлява? Това ядене ли е? Това е процес на мелене. Какво разбират учените под думата „физически живот“? Искam да зная и вие какво разбирате под „физически живот“, това е доста интересна тема. Физическият и Божественият живот са антиподи, между тях има известно съотношение. Какъвто [е] човек във физическия си живот, такъв е и в Божествения си живот. Между физическия и духовния живот, обаче, няма почти никакво съотношение. Какъвто е човек физически, той не може да бъде такъв и духовно.

Между краищата на една линия AA^2 , да кажем, че има известно напрежение. Допуснете, че в A има едно напрежение от сто хиляди волта; какво ще бъде напрежението в A^2 ? Цеко, какво ще бъде напрежението в този полюс? („Предполагам да е нула.“) Там, дето напрежението е нула, в тази посока е течението.

Под думата „физически живот“ винаги се разбира, че там могат да ви ограничават, там има ограничения. На всяка стъпка могат да ви турят ограничения. В ходенето могат да ви турят ограничения, в яденето могат да ви турят ограничения и т.н. Там, дето има ограничения, то е физическо. Постоянните ограничения, постоянните страдания, постоянните пертурбации, които стават, показват, че това е физическият свят. Щом дойдат ограниченията, веднага имате конвулсии, плачене, огъвания, неспокойствие. Вие правите известни физически движения. Защо правите тези движения? Защото имате ограничения. Не ви дават да ядете – ограничават ви, не ви дават да се движите – ограничават ви. Дето има ограничения, това е физическо.

Щом имате ограничения, трябва да намерите начин, как да се справите с физическото. Казват: „Как да

се справим с физическия свят?“ Физическият свят е свят на ограничения. То значи: как да се справите с този живот, дето на всяка стъпка ви ограничават? Сега ще кажете, че човек е организиран чрез любовта. Не, това не е никакъв физически свят. Ние искаме да имаме идея. Значи това, което на всяка стъпка ни ограничава, то е физическо.

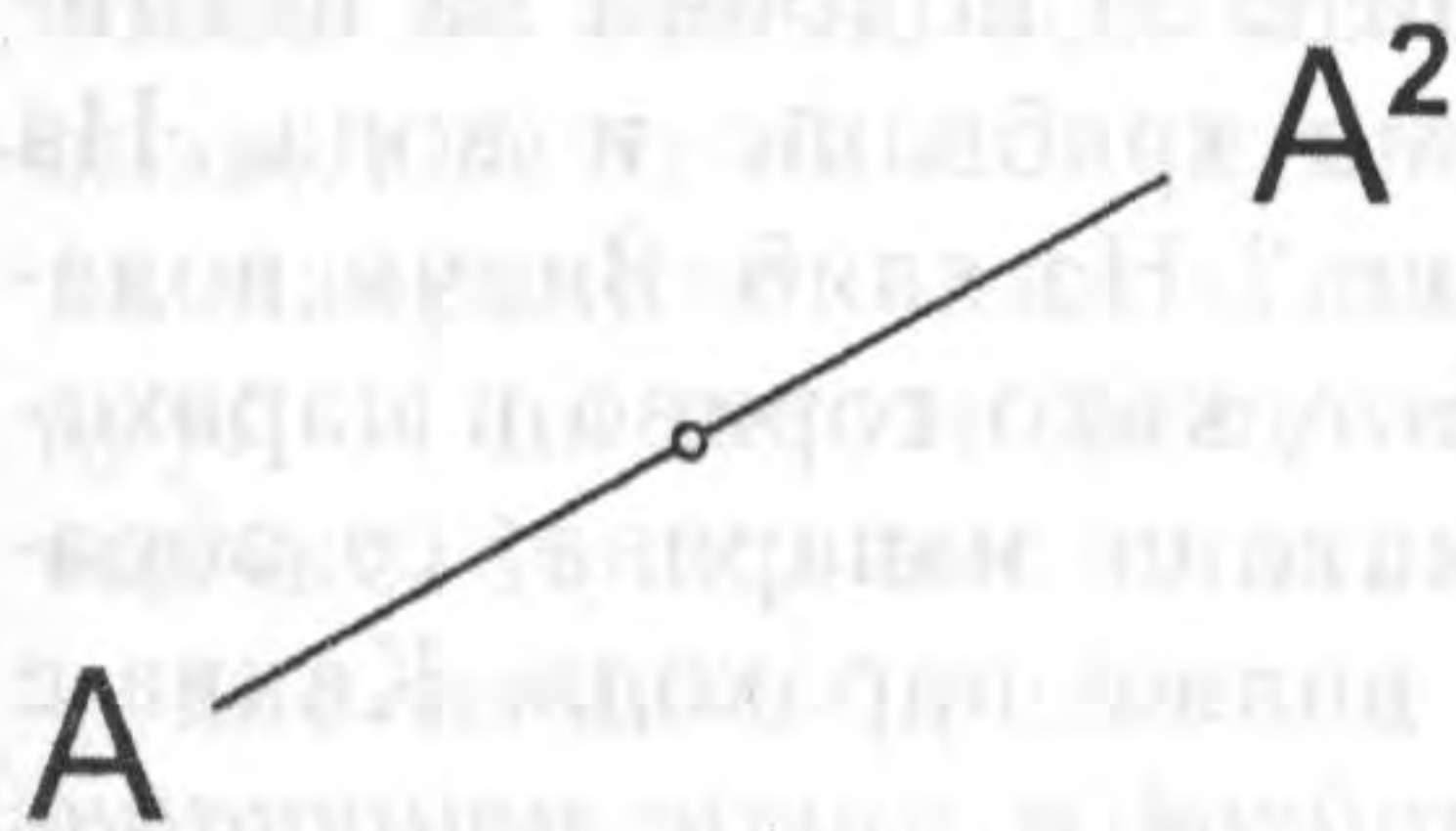
Сега се задава въпросът, защо трябва да бъдем ограничени? Това вече е една специфична мисъл. То е все едно да ни се задава въпросът, защо шишето има уста. Аз им отговарям: човек трябва да бъде ограничен, за да бъде свободен. И другото положение е вярно. „Защо човек трябва да умира?“ За да се роди. Който не умира, той не може да се роди. „Ами защо трябва да се ражда?“ За да умре, защото който умира и който се ражда – и двамата са свободни; а който се е родил и който е умрял – те са вече ограничени. Като умираш, ти си свободен, но като умреш веднъж, ти вече си ограничен. Свободата е в умирането, докато още не си доумрял, но умреш ли вече – ти си ограничен. И като не си се дородил още, ти пак си свободен; но родиш ли се веднъж – ти вече си ограничен. Защо си ограничен, като се родиш? Майка ти ще те хване, ще те повива, после ще те тури в коритото и може да ти даде или да не ти даде да ядеш. След това ще дойде слугинята и ще те заведе на училището. Тук учителят ти може да не те обича, другарите ти няма да са намясто – ще ти се подиграват; учителят ще те дига на урок, бележка ще ти пише; а може да нямаш навреме обуща или да са скъсани обущата ти, да нямаш шапка или леглото ти да не е добро – да имаш дървеници в него, въшки, които да те хапят, и т.н. Това са все физически.

Сега вие ще се разплитате, ще се освобождавате от тия ограничения, то е друга работа. Докато не си умрял, това е дълга работа, и докато не си се дородил – това е лесно, ти си свободен; но като се родиш или като умреш, ти си вече ограничен и другите хора ще те

използват. Сега ти казваш: „Аз съм ограничен човек. Какво трябва да правя, за да се освободя, тоест да се родя отново?“ Затова Христос казва: „Понеже веднъж си се родил вече, сега трябва отново да се родите.“ То е новораждането, което подразбира свобода. Сега Христос казва „друго раждане“ – с това започва нов процес на новораждане. Трябва да започнеш да се раждаш отново, това значи свобода. Или, преведено на друг език, може да се внесе нов смисъл в това новораждане.

Сега тази сутрин, например, да ви кажа защо не се молите, както трябва – аз ви виждам, ясновидец съм. Вие се изправяте на молитва, но не се молите, както трябва. Някой казва: „Снощи не можах да си отспя, не съм разположен.“ Друг казва: „Колко ли време ще трае молитвата? Колко ли време ще продължава лекцията?“ А пък вие трябва да сте направили своята молитва, преди да дойда аз, и вие трябва да сте придобили разположение, преди да вляза аз в клас, а не отпосле да получавате разположение. Щом хората станат физически, все ще има известни ограничения. Та казвам: Божественият свят е свят на абсолютно освобождение. Когато човек минава от физическия свят към Божествения, той се освобождава; а когато минава от Божествения свят към физическия, той се ограничава. Това е един процес, който става и в самата природа.

Линията AA^2 представлява и трите свята. Единицата A е Божественият свят, двойката е физическият свят, а нулата е духовният свят. Значи имате 1, 2 и 0. Какво ще кажете сега? Единицата е бащата, двойката е майката, а нулата е тяхното дете. И следователно, когато бащата се тури пред нулата, имате числото десет, но когато дойде да царува нулата пред двойката или пред единицата, какво ще имате тогава? („01 или

02.“) В научно отношение за мене нулата представлява условия, при които единицата може да се развива, да се роди, да покаже това, което е скрито в нея. Тя е условие и за двойката – показва в каква посока, при какви условия тя може да се развива. Майката – това е известна енергия в природата, която трябва да се развие; бащата е също така известна енергия в природата, която трябва да се развие, да се дороди.

И тъй, когато човек се движи към Божественния свят, той се освобождава – това е главната идея. Кое е Божественото? Това, към което човек като се стреми, се освобождава, става свободен. Той става свободен в своите мисли, чувства и действия. Посоката, към която човек се стреми и става свободен – това е Божественото; а посоката, към която човек, като се стреми, се ограничава – това е физическото. Най-първо имаме в целокупност какво означава физическият живот – той е свят на ограничения. Следователно, като влезем в него, ще изучаваме законите, по които можем да се освободим.

Например онези, които строят параходи, взимат предвид ограниченията, които ще срещнат по пътя си, затова гледат да ги премахнат. Онези, които се занимават с преустройство на аероплани, също така имат предвид ограниченията и гледат да ги премахнат. Сега в света вие сте или физически параход, или физически аероплан. Щом е така, и вие ще имате същите ограничения. Допуснете, че вие сте изпаднали в голяма сиромашия, нямате никакви парици – какво ще правите? На какво ще уподобите парите в един кораб? („Това са въглищата.“) Да допуснем, че парите са подобни на въглищата. При горенето едно време трябваше и вода. На какво може да се уподоби водата? На хляб. Значи водата ще уподобите на хляб. Хлябът, като гориво в парахода, а водата като пара, която като се изпарява, се образува тази сила, която може да движи парахода. Каква е целта на парахода? („Да пристигне в някое пристани-

ще.“) Така и вие казвате: „Аз искам да постигна известен идеал.“ Вашият идеал е пристанището. Влизате в едно предприятие, това предприятие цели да достигнете до известна страна. Идеалът ви е да пристигнете до някое пристанище и като слезете на брега, да отидете в някое училище. Там ще следвате известни науки.

Та казвам: понеже се намирате под закона на ограниченията, какво трябва да правите? Аз ще ви дам едно разрешение. Да кажем, че сте съвършено страхлив човек, с какво бихте заменили страха? Вървите по пътя, падне някое камъче или лист и вие се плашите – с какво бихте заменили този страх? Страхът е като празна каруца, която върви по каменисто място – подскача и дига голям шум. За да не скача тази каруца, трябва да я натоварят отгоре с голям товар, да я направят устойчива. Същото правят и с парахода. За да не пострада от големите бури, от големите вълни, напълват го догоре с товар. Щом сте страхливи, казвам: вие сте от един празен кораб или една празна каруца, която върви по каменист път и подскача.

Казвате: „Малка вяра имам.“ Какво означава малката вяра? Малко стока имате, нямате парици. Вярата ви е малка. Щом ви дадат пари, щом ви дадат стока, веднага вярата ви става по-голяма – имате вяра тогава. Щом ви дадат хлебец, имате вяра. Вярата има един обект – значи да вярваш в хлебеца, преди да е дошъл. Той ще дойде и тогава, щом го видиш, той става пак реален.

Като се говори за обичта, и сега, и в старо време, хората са имали, имат едно и също понятие по отношение [на] нея. То е следното: вие мислите, че когато един човек ви обича, той ще направи всичко заради вас. Не, онзи, който ви обича или когото вие обичате, не може да направите – нито вие, нито той – всичко един за друг. И да имате желание, пак не можете да направите всичко. И ако вие очаквате това, и ако той очаква това – вие нямате представа какво нещо е животът. Обикнеш ли някого и той обикне ли ви, той вече преставя да

яде. Ако искаш да умориш някого – обикни го, и той ще престане да яде и ще умре. Да обикнеш някого на физическия свят, това значи да го поставиш в положение да не яде и после да умре. Всеки, който не може да яде на физическия свят, много го обичат; а който много яде – него не го обичат. Тъй трябва да схващате нещата на физическия свят. Не говорете за неща, които не съществуват. Физическият свят е свят на ограничения. Ти не можеш да ядеш, оплакваш се. Казвам: много те обичат. Друг казва: „Аз ям много.“ Защото не те обичат. Това са насоки на една нова наука, която показва от какво зависи яденето. Това са насоки на енергиите.

Представете си три линии **А**, **В** и **С**. Нека линията **А** представлява енергиите на Божествения свят, линията **В** представлява енергиите на духовния свят, а линията **С** да представлява енергиите на физическия свят. Ако тези три линии се прекарат едновременно във вашия живот, те ще произведат три различни явления във вас. Ако прекарате енергиите на **А** към енергиите на **С**, към физическия живот – този човек ще яде и оттатък ще мине. Защо? Защото, като влезе във физическия живот, той постоянно се ограничава – няма кой да го обича. Щом те пращат от Божествения свят във физическия – изпращат те на работа, и ти казваш: „Осиромашах, никой не ме обича, но поне да имам ядене, да си хапвам.“ Онзи пък, който отива от физическия свят към Божествения, той казва: „На мен не ми трябва много ядене.“ Той започва от ден на ден да яде все по-малко и по-малко, като казва: „Аз ще умра вече.“ Не, енергиите на физическия свят са прокарани в Божествения свят и този човек се освобождава от тяхното влияние. Ако пък енергиите се прокарат от

В към С, в човека постепенно се заражда едно недоволство от яденето, той става все по-недоволен.

И тъй, когато човек е недоволен, когато скърби, когато има противоречия – това се дължи на преминаване енергиите от В към [С]. Тогава човек става недоволен и казва: „Маслото не е хубаво.“ Хубаво е маслото. „Тогава солта не е намясто – не е, колкото трябва.“ И солта е добре турена. „Тогава готвачът не е добър човек, лош човек е той, не е здрав, значи той е вложил нещо.“ Че какво е вложил той? Не е нещо физическо. Маслото имало нещо – в тия масла, които иначе са чисти, все им липсва нещо. Няма в тях това, което човек търси. Вземете например гроздения сок. Ако го изцедите, вече една минута след изцеждането му той е изгубил нещо от своята ценност. След две, след три или повече минути той губи вече нещо от своята ценност. Следователно след един или два часа той вече няма да бъде такъв, какъвто е бил в началото, когато е бил още в гроздето.

По същия закон, когато у вас се яви едно приятно чувство или една приятна мисъл, тя няма да бъде докрай такава, каквато е била още в първата минута. Или същото може да се каже и за чувствата. Да кажем, че вие сте едно малко дете, на което баща ви е донесъл едни хубави обувки. Радостта ви в първата минута ще бъде най-силна, тя ще бъде в девета степен, близо до съвършенство – 1^9 . Втората минута ще бъде в осма степен – 1^8 . Третата минута ще бъде в седма степен – 1^7 . Четвъртата минута ще бъде в шеста степен – 1^6 . Петата минута ще бъде в пета степен – 1^5 . Шестата минута ще бъде в четвърта степен – 1^4 . Седмата минута ще бъде в трета степен – 1^3 . Осмата минута ще бъде във втора степен – 1^2 и т.н. Така радостта ви постепенно ще се смалява, докато дойде до единица и най-после до нула. И там няма да остане, но ще започне да спада под нулата, докато най-после у вас се образува един ден недоволство. И като видите обувката

си, ще кажете: „Тези обуца?!“ Първо време сте ги посрещнали с голяма радост, а след една година казвате: „Не искам да видя повече тези обуца.“ Тези обуца са със скъсани подметки и казвате: „Не искам да видя тези обуца повече.“ Защо? Не че са скъсани, но във вашия физически живот е станала известна промяна. Защо скъсахте обуцата си? Защото сте лоши. Скъсването на обуцата показва, че сте лоши. Ако бяхте добри, обуцата ви щяха да бъдат здрави. Никаква друга философия! („Само умрелите не късат обуца.“) Да, защото те са добри хора.

Виждате ли сега какви понятия за морал имате? Някой казва: „Аз добър човек ли съм?“ Виж обуцата си. Ако обуцата ти са скъсани, те показват, че не си добър човек. Казвам: ако ти си носил обуцата си цяла година и те са още здрави – харесваш ми, добър човек си. Вие трябва да имате една правилна философия за живота. Човек, който си къса обуцата, трябва да знае, че е лош. И ако при тази лошавина, след като съм си скъсал обуцата, не съм направил никакво добро, значи – лош човек съм. Ако пък след като съм си скъсал обуцата, съм направил някакво добро, значи тия сили се уравновесяват. Някой казва: „Изгубено ми е времето.“ Ако ти си изгубил времето си и нищо не си придобил, значи ти си в същото положение, като да си скъсал обуцата си.

Сега да се повърнем към физическия живот. Щом сте ограничени, щом сте неразположени, значи във физическия свят сте. Затова ще мислите, ще се стремите към Божествения свят – там е освобождението. В духовния свят пък са методите, с които трябва да се научите да манипулирате, да работите. Има ли някой от вас, който сега да е неразположен? Кой от вас е неразположен? Кажете истината сега. Вие искате да ме [преметнете]. Който от вас е неразположен, да излезе от мястото си. Ще направим един опит. (*Паши излезе.*) Сега да излязат двама, които са разположени.

(Излязоха Олга и Цеко.) Вие двамата, турете си първия пръст (показалеца) на дясната ръка върху слепите очи на сестрата. Защо си неразположена, сестра? Тези двамата са двама ангели, които са изпратени да подигнат твоето неразположение. (Учителят направи три пъти особени обливания, при което написа следните числа: 3, 4 $1/5$ и 0¹.) Ако някой брат или сестра е неразположена, направете този опит, като турите пръстите си върху слепите ѝ очи. Той е един ефикасен опит. Веднага ще имате едно микроскопическо изменение на разположението.

На сестрите ще дам друг метод. Ако някоя сестра е неразположена, ще я лекувате по следния начин: една сестра ще я хване за главата и ще я завърти, а друга – за краката, и така ще я полюлят три пъти. След това неразположението ѝ ще мине. Тъй ще я полюляте ту на една, ту на друга страна. За братята има други методи. При тия методи веднага ще има поне едно микроскопично подобрене в състоянието. Правете ред опити, не само да седите и да се одумвате. Кажете си: „Да си направим един опит.“ Сега направихме първия опит и най-лесния, а при втория случай, който е неразположен, ще го носим от една страна на друга. Сега знанието трябва да има приложение. Вие сте достигнали до една област, дето в дадения случай трябва да имате едно изкуство. Когато човек знае да направи нещата, то е вече едно изкуство. Знанието да направиш нещата, то е вече изкуство – в добър или в лош смисъл. Изкуство има в лошавината, изкуство има и в доброто.

Като умрете например, де ще отидете? Човек не трябва, най-първо, да разсъждава де ще отиде човек, след като умре. Той трябва да започне с даденото. Ако той е разбрал физическото си раждане, ще разбере и смъртта си. Ако не е разбрал раждането си, той не може да разбере и смъртта си. Ако не е разбрал отде е дошъл, той не може да разбере и де ще отиде. Следователно, ако ние не знаем земния си живот – отде

сме дошли и де ще отидем, защо сме дошли и защо живеем – как ще разберем онзи свят? Как ще си обясним защо ще отидем там? Де е онзи свят всъщност? Онзи свят не е нито на месечината, нито на Марса, нито на Сатурна, нито на Венера. В който свят и да отидете, все ще имате известни ограничения. Важно е за вас да различавате ограниченията. Във всеки свят, колкото и малки да са, все ще има известни ограничения. А пък в разните светове човек не може да отиде направо – от един свят в друг. Затова именно стават и промените. Смъртта не е нищо друго освен една вътрешна промяна. Под думата „смърт“ ние разбираме освобождение – да се освободи човек от известни желания. Всеки, който се е родил, той има един възел на желания; но който е умрял, той се освобождава от тези желания. Значи, когато и последното желание се скъсва от тебе, ти умираш вече, не можеш да живееш. Всяко желание се отделя от човека като конци. Като се скъсат всичките желания, ти ще идеш някъде.

Има нещо в човека, което трябва да умре. Например у пияницата, у когото се заражда желание да пие, това желание намясто ли е? У крадеца, у когото се заражда желание да краде, това желание намясто ли е? Убиецът, у когото се заражда желание да убива – намясто ли е това желание? Всяко желание, за което казваме, че трябва да умре, ние го разбираме като неестествено желание. Например ти имаш желание да си щедър. Това е живот. Защо? Защото при щедростта това, което обичаш, ти си готов да го дадеш. Ти се лишаваши от онова, което обичаш, даваши и това, което обичаш. Та има известни желания, които могат да останат да живеят у човека. Това показва, че самите желания са свободни. Значи има свободни желания и има и несвободни желания. Кажете ми друго свободно желание. Думата „свободно желание“ на български език има двойко значение. Запример казват за някого: „Свободен е той да направи, каквото си иска.“

В какво седи милосърдието? Да си допуснем едно изяснение. Да допуснем, че имаме един извор, а пред него – едно малко коритце. Ако това коритце се напълни с вода, която не се изтича, какво ще стане с нея? Тя ще изгуби своята преснота и ще жабуняса. Но ако тече, тя постоянно ще се опреснява и освежава. Хубостта на водата седи в това, постоянно да се сменя. Следователно и желанията на човека трябва постоянно да се опресняват, да се сменят; трябва да има един вечен процес в тях. Те трябва да са като едно течение. Никога едно желание не може да седи повече от една секунда. Ако ти спреш едно желание в себе си за дълго време да го реализираш, то ще жабуняса. Остави желанието да си върви, да има един непрекъснат процес в него. Не считай, че желанието е за един момент. Истинските желания не трябва да бъдат прекъснати действия. Действието не е желание.

Мнозина психолози съединяват едно действие с желание и те казват: „Да постигнем нещо.“ Това не е желание. Този постоянен стремеж, този постоянен устрем на душата – това са истинските желания на човека. Туй, което постоянно минава в тебе и те чисти, което се втича и изтича – то са истинските желания. То е Божественото, което може да те ограничава временно, но после те освобождава. А това, което се втича и не излиза, и това, което излиза от тебе и не се връща към тебе – това не са истинските желания. Всичката ви погрешка седи в това, че като дойде едно желание, вие искате да го разберете – хванете го и не го пущате. Пуснете желанието да си върви. Например ученикът трябва да има непрекъснатото желание да учи. Дойде ли до някое желание да свърши отделенията – иска, учи да свърши. После, трябва да има желание, след като свърши отделенията, да постъпи в прогимназията, после – в гимназията и най-после – в университета. Желанието му да учи трябва да бъде непрекъснато. Прекъсне ли се това желание, то се свършва вече с него. Желанията трябва да

бъдат непрекъснати, за да бъдат истински. Щом не досвършиш една работа, това желание не е Божествено. Щом започнеш една работа и не се колебаеш – това е Божествено, колебаеш ли се – това е човешко. Желания, в които няма колебания, няма разкаяния – те са Божествени, а щом има колебания и разкаяния в тях – те са човешки. Божествените желания са непрерывни, непрекъснати, а човешките са прекъснати.

Сега да дойдем до първата идея, която искахме. Що е физическият свят? Свят на ограничения. Значи сега вие сте ограничени. Що е Божественият свят? Свят на освобождение. Следователно светът на ограниченията може да се хармонира, да се направи животът сносен. Докато сме на земята, нашият живот може да се направи сносен само като привлечем енергиите на Божествения свят, който може да ни освободи. Ние още не сме на небето, но като живеем на земята, Божествените енергии трябва постоянно да прииждат към нас. Те няма изведнъж да ни заведат в Божествения свят, но като живеем долу, ще бъдем в положението на онзи, който слиза във водата с водолаз, и чрез особени тръби му вкарват чист въздух. По същия начин и Божествените блага трябва постоянно да прииждат в нас, за да ни освобождават от физическите ограничения.

Това, което е приложение в окултната наука, то е само като един метод. Ако вървите така, у вас се заражда едно желание и казвате: „Аз знам.“ Хубаво, ти знаеш, но имаш главоболие и не знаеш как да го изцериш. На какво се дължи главоболието? Едно правило: главоболието всякога се дължи на това, че тънките и дебелият черва не са в изправност – те не функционират правилно. Следователно, искате ли да не страдате от главоболие, дръжте в изправност червата си. Изправни ли са червата ви, ще бъде изправен и стомахът ви, и главата ви. Има и практически начини за това. Щом ви заболи главата, веднага турете краката си в топла вода – тя ще произведе една реакция в

червата и в кръвта ви. Щом червата ви почнат да куркат да се освободят – това е един метод за лечение. Ако и това не ви помогне, вземете някои очистителни средства. След това в продължение на един-два дни не яжте мьчносмилаема храна, за да се освободят червата ви, понеже те са големи аристократи. Те често се сърдят и казват: „Няма да работим повече!“ Клетките в стомаха, в червата не искат да работят, казват: „Ти си господар, но най-последно, ние не сме роби.“

Учителят ни поздрави на излизане с неговия поздрав – вдигната ръка.

Осма година на МОК (1928–1929)

Четиридесета лекция

28 юни 1929 г., петък, 5:30 ч.

София – Изгрев

ОГЪНАТА ПЛОЩ

„Отче наш“

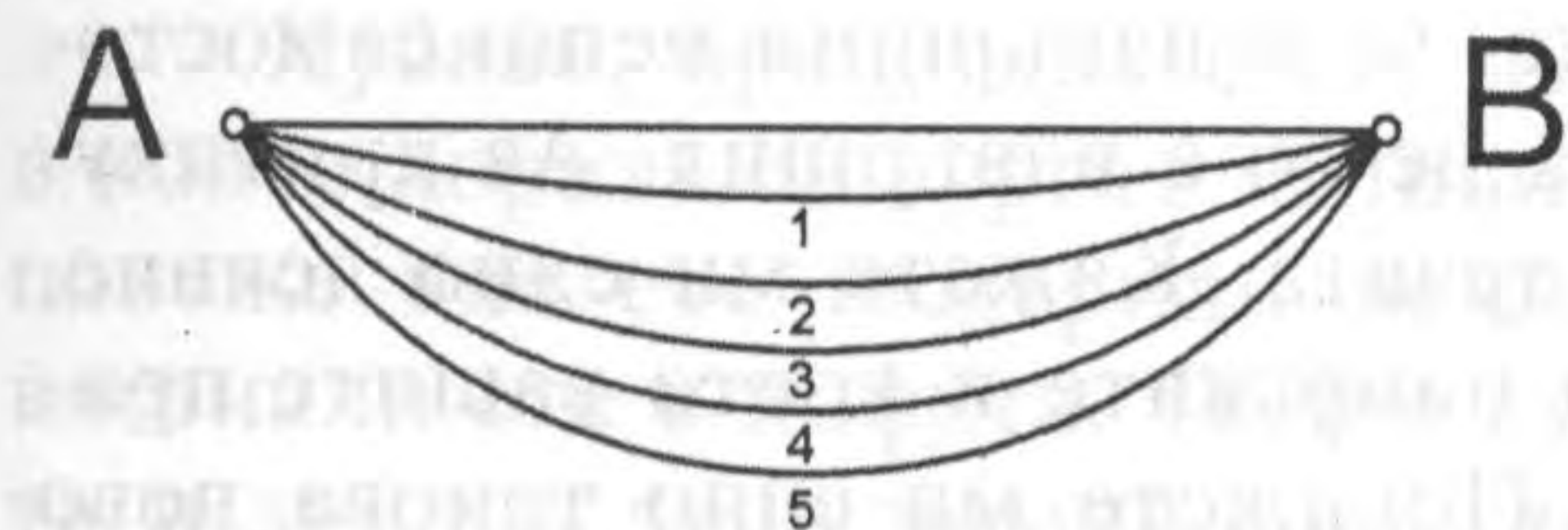
Носите ли си бучката захар? (*Не всички си носят бучката.*) Сега допуснете, че някой човек е направен от захар, от сладко вещество е направен. И допуснете, че това същество е живяло в един свят, дето няма вода. Какво ще бъде положението на захарта без вода? Ще бъде устойчиво вещество, няма да знае какво нещо е смъртта. Но допуснете, в този свят дойде друго едно същество и направи една малка дупка, и пусне малко вода. Какво ще стане с тия същества, направени от сладко вещество? Най-първо ще почнат да се вглъбяват. Какво обяснение ще си дадете на това – днес се стопи една форма, утре друга, и най-после всички се стопят. Как ще си обяснят учените хора тази работа, че се топят бучките? Ако вие поставите захарта на влагата, какво ще стане с нея? Ще стане известно разтопяване. Значи водата е опасна за хора, които имат захар.

Сега на какво се дължи сладчината? Как обясняват съвременните учени хора това? Нали някои вещества са горчиви, а други сладки. На какво се дължат тия впечатления, които човек има, които той добива от външните вещества? Това е все същият въпрос – защо едни хора са добри, а други лоши.

Сега, допуснете, че това е една равнина. Ако вие поставите две тела върху тази равнина, в какво положение ще се намерят те? В покой ще се намират, нали. Но представете си, че по някаква си външна причина тази

равнина почва да се огъва в своя център.

Какво ще стане тогава с тия две тела, които първоначално са били в покой? Според закона на тяготение-то те ще [се] стремят

към средата. Де ще се срещнат? В центъра. Тази повърхност е гладка, без никакво съпротивление. Тогава тия същества ще се срещнат към центъра. Колкото тази плоскост се огъва повече, толкова и това движение е по-голямо. Имаме съществата А и В и огъванията 1, 2, 3, 4, 5. Двете същества се сблъскват и отскачат. Как ще си обясните вие това? Кой са причините на тяхното сблъскване? Образува се едно вътрешно сътресение.

Сега вие седите някой път и философствате. Но как ще си обясните вие вашите морални сътресения? Това не е вятър, това са морални сътресения и някой път са такива големи, че ти се търкулиш на земята. Има морални сътресения толкова големи, че човек пада на земята и става разрив на сърцето. Не могат да го насърчат. Не е вятър това, но сътресение на сърцето. Някой път има сътресение на нервната система.

Добре, какво трябва да се прави, за да се избегне това? Най-първо тези същества се убедили, че тяхната повърхност не може да се измени. Така и вие мислите. Някой път – човек е млад и чувства, че е стабилен. Допуснете, АВ, това е моралът на един човек, природата на неговата плоскост, в която той живее. Сега може ли това да ви послужи като закон на предсказване? Допуснете, че това е плоскостта, в която той се движи. Той не знае закона на огъването, а знае само плоскостта без

огъването. И той казва: „Според законите на плоскостта моят характер не може да се измени, аз мога да работя, каквото си искам.“

Питам, кой от вас върши това, което той иска, което той мисли? Нали философите казват, че човек бил свободен, може да върши, каквото иска. Аз бих желал някой от вас да каже, че е извършил нещо самостоятелно, че никой друг да не го е извършил. Аз критикувам, а вие застъпвайте тезата. Кажете ми едно деяние, което само вие може да направите и което вашите приятели не са направили. Покажете ми едно такова ново деяние, за да покажете, че наистина вие сте свободен човек. Защото, ако вие правите това, което вашите деди са направили, това не е свобода. Вашият дядо е ял, и вие ядете. Ама ще кажете: „Аз мога да спя, както аз искам.“ Но и дядо ви е спал. И то ще спите, не когато вие искате, но когато ви наложат спането. Казвате: „Аз мога да ям, когато искам.“ Не. Когато си гладен ще ядеш. Даже когато кажете: „Аз съм свободен да мисля“, и пак не сте свободен. Вас ви заставят да мислите.

Та ние изучаваме не нашата свобода. Когато ние говорим за свобода, ние всякога изучаваме свободата на едно друго същество. Когато аз говоря [за] своята свобода, подразбирам едно друго същество, а не себе си. Схващате ли сега къде отива мисълта? Да допуснем, че някой казва: човек е безсмъртен. Хубаво, но човек, който се е родил на земята, е смъртен. Тогава де е неговата свобода? Когато говорим за безсмъртието, подразбираме същества, които не са в това състояние, в което ние се намираме. Те са извънка, те са свободни. И когато ние говорим за съвършен морал, ние сме само отражение на техния морал. Следователно на някои същества аз казвам: „Няма да ме тургате в положението да се огрешавам много.“ Ако той прокарва някоя идея, няма защо да ми я налага.

Има ли някой от вас да е изучавал богословието? Там се говори какво е поддържал Калвин, каква е била

неговата теория. („Той е поддържал предопределението.“)
А в противовес на него кой е поддържал свободата?
(„Цвингли е поддържал свободата.“) Питам, Калвин прави
ли е? („Той се основава на апостол Павел.“) Апостол
Павел казва: „Някои съдове са направени за почест, а
други – за безчестие.“

Хубаво, представете си, че живеете в една кофа,
в която хората си тургат излишната вода, помията. Но
понеже вие сте намерили нещо в помията за ядене,
влезнали сте в кофата. Обаче сутринта дойде слугиня-
та и хвърли тази помия с вас наедно. Вие не можете
да си представите защо ви изхвърлят с помията из
кофата навънка. След като ви изхвърлят, изчистят ко-
фата и я занасят вкъщи. Но вие тръгвате подир тази
слугиня и хоп! – пак се върнете в кофата. На другия
ден слугинята пак ви изхвърли като някоя жаба. И вие
се чудите какво има тази слугиня с вас, че ви изхвър-
ля. На сутринта станете с една теория – и хас не стру-
вате от нея. А слугинята даже и не подозира, че има
някаква жаба в кофата.

Тогава ще ви приведа онзи анекдот, дето две уче-
ни жаби живели при един чифликчия. Слушали те да
казват – тук се заселил един крайно богат човек. Имал
крави. После, казвали, че от едно бяло вещество из-
важдали масло, като го чукали по особен начин. И
после – той имал сирене. Жабите видели там нареден-
ни кофите за млякото и едната казала: „Какво ли ще
е това бяло нещо?“ Влезли те в един голям казан –
котел с мляко, обаче не могли да излезнат навън,
котелът дълбок, бреговете много стръмни. И те поч-
ват да обикалят, да обикалят. И едната казва на дру-
гата: „Уморих се вече. Искам да си почина. Това не
мяза на нашата вода. Има нещо подобно на водата –
и това е жидко, но да се пазим. Уморих се да обика-
лям, искам да слезна на дъното.“ И тя слезнала долу,
и там си останала в млякото. Другата обикаляла, оби-
каляла, очукала млякото, събрала малко масло и от-

там изскочила навънка. И разправя, че едната другарка останала в дъното. После, като дошъл млекарят, той не можал да си обясни как тази жаба е влезнала в млякото – умряла вътре. Е, питам, има ли такива учени жаби, които умират по този начин? Има, разбира се. Много учени жаби умират на общо основание.

Та казвам, на съвременния морал, тъй както сега живеете, тъй както сега разбирате живота, вие никога няма да можете да бъдете свободни и все ще имате участта на тия жаби, нищо повече. Защото вие се много самозаблуждавате. Казвате: „Съгрешил съм.“ Казвате: „Покай се!“ Е, хубаво, съгрешил си. Покаеш се един път, два пъти, три пъти, четири, сто пъти. Но тази глава се е удряла, удряла, и най-после виждаш – цялата глава е само с рани. Днес се покаеш, утре се покаеш – все ти казват: „Покай се!“ И ти пак грешиш, и главата се счупи в края на краищата. Разкаянието е само едно палиативно средство, фиктивно средство.

Не е човек да прави погрешки и да се разкайва, но човек трябва да дойде до онова положение на нещата, че да не греши. Вие ще кажете: „Да не греши човек.“ Защото, ако тия топки са направени от захар и са турени във водата, те ще се стопят. И нали хората казват: „Стопих се.“ Защо? Вода има. Та и човек се стопява, не само захарта. И аз бих ви навел на мисълта, да видите, че всичките хора се стопяват. Защото и вие сте направени все от захар. Защото само сладките неща се топят, а горчивината е един процес, който се образува отпосле. Всяко същество, което се стопи, става горчиво. То отвънка се стопява, а отвътре то е недоволено, че е изгубило своята форма. Горчивината е един процес на недоволство от онова, което се изгубва, което си изгубил.

Сега да дойдем до философската страна или до фигурата на речта. Сега всички ли хора грешат? Има ли хора в света, които да не грешат? Няма. Питам, досега от осем хиляди години все са проповядвали един

морал: като съгрешиш, разкай се. Това донякъде е хубаво, но това е едно положение, което палиативно разрешава въпроса.

Допуснете, че човек си образува навика да пие, нали, и става пияница. Той след като се напие, кръчмарят го набие. Повече се застоял в кръчмата и към дванайсет часа кръчмарят му каже веднъж да си излезне: „Искам да си иде вече“, каже му два пъти, три пъти: „Искам да си иде вече“, а той не го дочува. А щом не си излиза, тогава той ще го изрита из кръчмата навън и ще си отиде. Сега, понеже той е бил пиян, неговото честолюбие каже: „Няма нищо.“ И винаги пияницата прощава на кръчмаря, че го е бил, понеже чувството на пиенето е по-силно от това, че са го били. И той каже: „Ти онзи ден ме изрита, но дай сега половин кило, че да се примирим.“ Хората казват: „Това нещо ще престане.“ Да, щом се изпразнят бъчвите, пияницата ще престане да пие. На един млад турчин, който се е научил да пие, ходжата казва: „Да не пиеш вече, защото, като идеш в онзи свят, Господ ще тури бъчви на гърба ти.“ Този попитал ходжата: „Празни ли ще бъдат бъчвите, или пълни?“ „Пълни.“ „Е, хубаво тогава. Искам да пия.“ След като се изпразнят бъчвите, ще престане пиянството, но да се изпразнят бъчвите. Сега, да се намери онзи начин, с който можете да изпразните бъчвите или пък да бъдат бъчвите пълни със сладко вино. Да не е онова вино, което упоява.

Следователно разумният живот трябва да дойде до онова положение, да премахне всички съблазни от нашия живот. Където и да е сблъсъкът, все ще дойде – все ще налетиш на съблазън. Съблазънта е един предмет, на който можеш да си счупиш крака, можеш да си извадиш окото.

Един млад момък имал обичай да гледа през дупките на прозорците по седенките кои моми се събирали. Една мома мукалитин турга един гвоздей на про-

зореца и затваря дупката, и той втория път като отива вечерта на седянката да гледа, не вижда светлина. Мисли, че са изгасили огъня, понеже дупката не свети. Мушнал си той главата, но си ударил окото на пирона. Питам, защо момата е турила този гвоздей на прозореца при дупката? Какво прегрешение има, ако момъкът гледа? Ако вие сте един апаш, който обичате да обирате къщите, бихте ли обичали да ви гледа някой през дупката? Следователно защо не обичаме дупките? Понеже ще ни видят какво правим. Обаче втория път той вече направо не си тургал главата, имал вече опитността на гвоздея. Като стигнел до дупката, той си тургал ръката. Всякъде, където имало опасност, той си тургал ръката.

Но това са все палиативни средства. Онзи човек, който иска през дупката да научи истината, той нищо няма да научи. Дупките аз ги наричам закон на шпионаж. От дупките е произлезнал шпионажът. Всеки човек, който си турга окото през някоя дупка, да види какво става, той шпионин може да стане.

Та щом се огъне тази повърхност, то ще има търкаляне, сблъскване, и вече ще се нарушат интересите. Сега питам, защо Провидението е направило земята валчеста, а не вгълбната? Защо не е турило нещата в една коруба? Някои поддържат, че хората живеят в една коруба.

Засега хората в моралния свят живеят в един огънат свят и нямат много голяма свобода в своите действия. Запример вие не сте имали случай да опитате вашата сила. Да допуснем, вие поддържате известен морал, но представете си, че сте гладували седем-осем дена и минавате покрай една фурна, но хлебаря го няма там. Но хлябовете седят опечени там. Питам, можете ли да минете всичките тези осем фурни, без да си вземете един хляб? Като погледнете хляба, да си кажете: „Не искам да бутам, няма да си взема хляб.“ Най-първо, едни от вас още от първата фурна ще за-

дигнат един самун. Втори ще стигнат до втората фурна, но като дойдат дотам, и те ще задигнат един хляб. При третата, четвъртата, но почти всички, като дойдете до петата фурна, ще задигнете един хляб. И ще кажете: „Гладни сме. Гладен съм, нека ме затворят най-последно. Няма да остана гладен, я! Този фурнаджия трябва да е на мястото си. Осем дена аз съм гладувал. Къде ще го чакам?“

Питам ви сега, имате ли право да вземете хляб, ако фурнаджията го няма там, а вие сте гладували толкова дни? Имате право, разбира се. Защо не? И чудни са хората. Ще кажете, нямат право. Вярно е, че нямат право, но кога? **А и В** нямат право – плоскостта е права. **Щом си на гладката площ, нямаш право да вършиш престъпление.** Но щом се огъне площта, имате право. И колкото повече се огъне площта, толкова повече право имат хората. Колкото повече се увеличават нуждите на хората, толкова повече право имам аз да върша това, което другите хора не вършат.

Днешният ден мяза на една огъната площ, дето се създават законите. Те огъват тази равнина и при това искат да запазят същите отношения. Казват: „Ти трябва да имаш морал.“ Не огъвай площта си, нищо повече. Ще се даде научно стойност на морала. Те огъват тази площ и казват: „Ти трябва да бъдеш морален. Няма да правиш никакви престъпления.“ Казвам, щом огънеш тази площ, непременно ще направиш една беля на главата си. Не може да не направите.

Сега вие мислите, че човек е свободен. Човек не е свободен. Вие сте в една равнина неогъната, при благоприятни условия, дето светът е едно. Но вие не сте опитали при неблагоприятно условия, при огъната повърхнина. Има един изходен път. Ако вие сте един разумен човек, в този свят има едно разрешение. Но казвам, тъй както вие се намирате при сегашните условия, невъзможно е да се живее един морален живот. Огъват се тия плоскости.

Когато се каже, че трябва да се изучи характерът на един човек, то значи: трябва да се изучат ония огънати плоскости у него. Аз поддържам огъването на човешките способности, на човешките чувства. Аз съм дошъл до едно заключение. Колкото едно чувство е по-огънато и колкото една способност е по-огъната, толкова този човек не може да се контролира. И аз бих казал: огъната способност има или огънато чувство има. Вземете един адвокат. Той не може да мисли право. Той седи на една огъната площ. Или вземете един крадец. Той може да ви докаже, че не е направил престъпление, не е откраднал нищо. А друг адвокат – на противоположната страна – доказва, че този човек е откраднал парите. Питам, кой е на правата страна? И този, който иска да докаже, че той е откраднал и е виновен, и онзи, който има да дава или да взема, и двамата се намират в една огъната площ, нищо повече. Ако се намирате на една огъната площ, така се извиняват вашите постъпки. Така се изменят и убежденията на хората.

Казва някой, че имал едно вярване, но престанал да вярва. Не че е добил нещо друго, но щом се огъне неговата площ, той е изгубил своите вярвания. Ще кажете: „Защо?“ Огънала се е неговата площ.

Сега трябва да се дойде до другите велики мисли, които направляват живота, тоест да създадете в себе си възможност. Защото само в себе си човек може да създаде своите възможности. Условиата са отвън, а това, което е у него, това са възможностите. Условиата съществуват отвън, а възможността да се използват тия условия се намира вътре у човека. И единственото нещо, което човек трябва да изучава, това е – вие трябва да изучите условията, при които живеете с вътрешната възможност. Само тогава вие сте господари на последствията. Защото хората на земята, това са последствия. Нали в причинния свят имате причина и следствие. Кой е подтикът на причината? Причина е онази разумна творческа сила. Каз-

вам, всяко нещо си има причина. Тогава от какво произлиза причината? Казвате, един човек убива другия.

Да вземем, двама момци имат известни връзки с една мома, нали. Те се сбиват и единият убива другия. Тогава, който убива е причината, а другият е последието. Но какво е момата? Момата създава първата причина. Тя е, която създава причината. И тогава имаме: единият момък е причината, а другият е последието. И този в последието, той умира. Единият умира, а другият остава на физическото поле, но и двамата живеят. Онзи, който остава жив, той се оженва за момата, нали. Тъй се събират те. Но третият, който се ражда, той е убитият. Ако той не умреше, те не можеха да се оженят. Всички, които се женят – все е убит някой заради вас.

Сега, ние говорим на основание на това. Вашите възгледи са други. Сега, според тази теория, огънатата площ е тази, но не мислете, че вие като се жените, че вие сте свободни. Не. Насила могат да ви оженят. Някой казва: „Аз мога да се ожена.“ Не – ако ви оженят, нищо повече. Баща ти, майка ти, обществото, те ще ви оженят, и вие искате, не искате, ще се ожените.

Той, Мойсей, се оженил веднъж заради убития египтянин. И още веднъж се оженил той – той беше заподядал да се избият петнайсет хиляди души.

Сегашният живот, това е едно последиствие. Тъй както сега върви светът, има известни последиствия, които са неизбежни. Това, което хората наричат женитба – в света трябва да се обяснят трояко причините, които работят в света. Някой казва: „Аз обичам някого.“ Ти, щом го обичаш, няма защо да се жениш, защото с женитбата се разваля любовта, нищо повече. Ти можеш да се жениш, но щом се ожениш, ти не си свободен. Два предмета могат да се сблъскат, но това не е свобода, защото ще стане едно стълкновение. Дватамата, щом се оженят, непременно ще умрат. Всеки, който се жени, трябва да умре. Че тия двамата момци,

които се спореха за момата, не плати ли единият с живота си? Утре друг ще се влюби в жената и той ще го убие. Тогава ще имат второ дете. Тя ще се ожени за третия. Следователно колкото деца има тя, толкова любовници е имала.

Сега това е теория, която засяга живота. Да погледнем малко реалистически на живота. Дали е така, или не е, това е друг въпрос. Философски вие можете да се спорите. Но казвам, щом се огъне тази площ, тя може да се изправи. Ако допуснем, че нещата в света са разумни, да допуснем, че има известен спор. Щом нещата са неразумни, всякога има смърт. И смъртта винаги показва, че живеем в един свят, който е неразумен. А щом живеем в един разумен свят, не може да има смърт, не може да има стълкновение. Щом има стълкновение в нашия морален свят, в нашите възгледи, това показва, че има известни същества, които не са в хармония, които са неразумни. Значи ние живеем в един свят, дето всякога можем да се лишим от живота. И следователно, при такъв един свят, и десет пъти да се жениш, пак ще ти вземат жената. Тя не може да остане при тебе.

Ти можеш само при един разумен свят да бъдеш свободен. Щом имаш любовта, ти не можеш да бъдеш ограничен. Под „женитба“ ние подразбираме най-идеалните отношения, които разумните същества могат да имат. Показва, че отношенията на нещата са разумни. Да кажем, ако две реки се съединят и образуват една по-голяма река, какви отношения имат те? Стават по-големи. Тогава питам, този закон спрямо хората такъв ли е? Сливат ли се хората? Нали като се сливат реките, водата става по-голяма. Тъй както схващате вие идеята за женитбата, това е съвсем механически процес. Мислите ли, че двама хора, които се събират да живеят в една къща, че това са женени хора? Мислите ли, че онзи мъж, който бие жена си по два пъти на ден, че това е женитба? Мислите ли, че онзи учител, който учи децата и всеки ден ги налага по

два пъти, че това е учение? Това са неща допуснати, но те нямат нищо общо с любовта.

Тогава допуснете следующето. Ако един майстор, или един чирак, слуга, се научи на грънчарство, питам, имат ли отношение? Неговият майстор, който го е научил да моделира и да пече калта и да направя грънците, кажете ми какво отношение имат този майстор и неговият слуга? Те ще пекат грънците и най-после ще делят печалбата, но знание трябва.

Сега аз ще ви наведе на вашия морален свят. Докато вашите способности и чувства са огънати, вие всякога ще бъдете изложени на известни страдания в света. Аз така обяснявам. Страдате някой път. Няма никакви причини, но страдате. Защо? Огъната е площта. И в природата, когато птиците се занимават с този философски въпрос на огъната площ и донякъде те разрешиха въпроса и създадоха крила. У птиците по-малко може да стане сблъскване, понеже те при една огъната площ ще се повдигнат нагоре, но и при тях става едно частично сблъскване. При хвъркването много пъти може да стане едно частично сблъскване, но въобще те са освободени от закона на сблъскването.

Следователно ние, за да станем като птиците, трябва да започнем да мислим. Казва: „Този човек е морален.“ Но ти разгледал ли си на какво почива този морал? Казвате, човек трябва да бъде морален, но какво нещо е моралът? Ако аз съм по-силен човек и вие сте ми задигнали торбата и аз ви настигна, и започне една борба между мен и вас, и ако съм по-силен и ви наложат туй хубаво, че ви взема торбата, и ако някой гледа отстрани, ще каже: „Защо върши този човек тази работа?“ Как ще докажа, че тази торба е моя? Той е взел торбата на онзи, който ме гледа, и той казва: „Торбата е моя.“ И аз казвам, че е моя. Но в дадения случай аз съм по-силен човек, казвам: „Правото е мое, торбата е моя.“ Но някой път, макар че са ми взели торбата, онзи, който ми е взел торбата, е по-силен, и тогава,

освен, че ми е взел торбата, но и ме наложат. Питам, де е моралът?

Моралът е там: не носи торба, която могат да ти откраднат. Щом имаш пълна каса със злато, скрий касата си някъде, защото другояче твоята каса ще бъде едно изкушение за другите.

Та казвам сега, във вашия живот има известни впечатления и мисли, и чувства, набрани от миналото. И винаги при дадени условия изкушението се явява. И човек трябва да знае възможността, де може да се прояви слабата страна на неговия живот. Даже по астрологията, ако разгледате хороскопа на някой човек, при сегашното развитие можете точно да му предскажете в коя година или в кой ден може да се случи едно събитие в неговия живот. И ако той е умен, той може да го избегне. Ако не, може да дойде една колизия в неговия живот. И на това се основава, дето казваме, че Бог е милостив и снисходителен. Та именно на това се основава Божието снисхождение. Понеже Бог знае, че ние живеем в един огънат свят и известни изкушения са неизбежни, и затова Той постоянно ни прощава.

Защо трябва да простиш? Трябва да му простиш, понеже е огъната площ. И ти да си там, и ти ще постъпиш така.

Сега някой от вас ще каже: „Ама аз имам право да опитам това нещо.“ Щом си на тази огъната площ, ще опиташ. Не една горчивина, но много горчивини ще опиташ. А всички благости са извън тази огъната площ. Например давиш се някъде във водата. Това е огъната площ. Извади те някой от водата. Площта се оправя. След като те извадят от тази огъната площ, в която ти се давиш, площта се оправя. Защо се давиш? Защото се събрала водата там. Ако земята беше една равнина, нямаше да има вода. Но понеже е огъната, аз се давя, и след като ме спасят от тази огъната площ, аз благодаря на онзи, който ме е извадил. След като ни извадят от

неблагоприятните условия, в които живеем, в нас се заражда едно чувство на признателност. Затова в света съществуват два вида хора. Едните хора са майстори да изправят, а другите – които са в огъната площ.

Тия огънати места са направени все от хората. Света хората го опетниха. Сегашният свят както е нареден, той е нареден за грешение на хората. В огъната площ е нареден той. Редът и порядъкът, който съществува, това е все огъната площ. Както е направено обществото, неизбежно е прегрешението. Не е така. Много малко праведни хора има сега на земята.

Сега, на първо място седи гладния човек да го поставиш да не съгрешава. Или жадния – да го заставиш да не съгрешава. И онзи, който дълго време не е спал – да го поставиш да не [съгрешава].

При тази огъната площ човек трябва да изучава своето естество. Защото при всяка една огъната площ страдаме ние. Само чрез страдание хората се научават как да живеят. След като страдат веднъж, два пъти, три пъти, четири-пет пъти, те добиват известна опитност. След това иде разумността в света. И само разумният човек може да се спаси от страдание. А тъй както върви сегашният морал, казват: „Това не трябва да прави човек, онова не трябва да прави.“ И Христос, когато е засягал този въпрос, го е разрешил така – за да се избегне кражбата, Той е казал така: „Човек има свой извор, за да не ходи и краде вода. Също и да не ходи да краде хляб.“ Той казва: „Човек трябва да има в себе си живия хляб и живия извор, и у него ще има изобилие.“ И вода ще има тогава човек, и хляб ще има. Тъй щото в това отношение няма да има прегрешаване. И затова, като се препоръчва любовта в света, това се има предвид.

Защо аз говоря за любовта? Защото единствената сила, която може да ни избави от престъпление, това е любовта. Щом любовта действа вътре у човека, истината почва да действа в човешкия ум, в човешкото сърце

и в човешкия организъм и всички тия огънати плоскостите ще изменят своето естество.

Тъй щото, в пълния смисъл на думата – **в любовта има разрешение на всичко**. В любовта без закон можете да живеете. Тогава ние казваме: „Не трябва да грешиш.“ Щом имаш любовта, ти не можеш да грешиш. А в безлюбието започват всичките тия огънати плоскости. Някои казват: „От любов страдаме ние.“ А, от любов. Това е желанието да имаш нещо за себе си. **В любовта трябва да имаш всичко**. И в любовта ти съществуващ в цялото. А там, дето има едно цяло, не може да има никакво противоречие. В един човешки организъм не може да има противоречие между органите – между краката и ръцете или между очите. И всички органи имат еднакви отношения, разбира своите отношения, които съществуват в организма. Но щом оставите тия клетки свободни, да излизат из организма навън, тогава организмът ще се раздели. Всяка една клетка ще се индивидуализира и ще започне една борба. Следователно борбата произлиза от факта, че ние не сме едно с цялото. И когато човек не може да изпълни своето задължение в света, той няма единство, няма понятие за своето единство с Бога.

Често казвате, че трябва да се вярва в Бога. Какво нещо е вярата? Онази вяра, която спасява, тя държи връзката между частите в едно цяло. Ако ти си орган на това цяло, ти си спасен и вярата има смисъл. Но ако ти си вънка [от] това цяло, тогава ти си винаги в опасност.

Вземете сега, който и да е – баща или майка – може ли тя да опази сина си да направи престъпление? Не може. По никой начин, колкото и да го обича, колкото и да се моли, колкото и да желае нейният възлюблен син да не върши престъпление, тя не може да го опази. Понеже и самата майка, и тя е съгрешила. Нали казваме, че няма нито един праведен. Питам, как е възможно от грешни родители да има праведни синове? Възможно ли е това? Затова човек трябва да се роди

втори път, да се роди без баща и без майка. Докато той се ражда с баща и майка, той всякога ще греши. Как ще ме разберете тогава? Ще кажете, какво ще стане тогава? Казва Христос: „Роденото от плътта плът е.“ Значи роденото от такива бащи и майки – непременно ще правят престъпление. И вследствие на това хората остаряват, умират, погребват ги, разлагат се. Костите им се разхвърлят по лицето на земята. И тогава ни проповядват, че ще идем в онзи свят. Това са предположения, но нито един от вас няма опитността на онзи свят. Чудното е, че слизате в другия свят и да нямате никакво възпоменание от него.

Сега аз тук развивам тази научна теория, понеже вие се намирате като [в] една лодка в морето. И не ви казвам да излезнете от вашата лодка, да се хвърляте, но ви казвам: с вашата лодка можете да функционирате само покрай брега на морето, но ако влезете вътре в морето, нищо няма да остане от вас. Тя не мяза на онзи голям кораб, който пропътува през целия океан.

Та в живота, със сегашните ваши разбирания, вие не можете да издържите изпитите, които може да ви дойдат. Защото герой е онзи, който може да премине целия живот с всичките несгоди. Той е герой. Ти си живял в един живот с много малко изпитания, ти още не си човек. Но човек е онзи, който е минал от единия край на живота до другия. Човек е онзи, който може да мине и по огънатата площ без колизии.

С това искам да ви освободя, да ви улесня в живота. Снемам малко от отговорността ви. Ще казвате: „Е, огънатата площ е.“ Ама защо го направи това? Огънатата площ.

Един честен ходжа, като си правил къщата, паднал и си счупил крака. Срещнали го едни и го питат: „Как стана тази работа?“ „Качих се горе на къщата да си покривам къщата и паднах и си счупих крака.“ Среща го друг, пита: „Как стана тази работа?“ „Е, качих се горе на къщата и паднах.“ „Е защо не внимаваеш?“ „Е на,

стана.“ И деветдесет и девет го питали, и най-после той казва: „Няма ли някой от вас, който да е падал и да знае как се пада, как става тази работа?“ Сега всеки пита защо и как стана тази работа. Казва, че „бях невнимателен, изкълчих си крака“. Сега, има ли някой да го намести? Всички тези деветдесет и девет казват: „Това не е наша работа. Ще търсиш някой черъкчия.“ Като питаш, трябва да можеш и да наместиш крака.

Та именно при сегашните условия, тъй както са създадени, всички имат право да питат: „Как си навехна крака?“, но никой няма право да намества крака. Не [е] така. Ти, който питаш: „Защо си навехна крака?“, ще го направиш. Ще му кажеш: „Ела сам тук, аз ще ти го наместя.“

Та вие всички имате едно много криво схващане за човешката свобода и вследствие на това вие се излагате на ненужни изкушения и страдания. И така преувеличавате страданията си и преувеличавате изкушенията си. Ще знаете едно – колкото плоскостта е по-огъната, толкова и страданията ще бъдат и по-големи.

Сега, какъв трябва да бъде изходният път? Изходният път е знанието. Този морал, който сега живеете, ще се опростите. Ако не се опростите, страданията няма да ви напуснат. Каквото и да казвате, аз не съм срещнал нито един, който да е устоял на думата си. Някой обещава, казва: „В пет часа ще дойда.“ И после след половин час ще каже: това било, онова било. Даже англичаните, които са толкова точни, и у тях се случва много пъти, дето не могат да издържат на думата си. Там ще кажат, че станало катастрофа с автомобила. Та и те не могат да бъдат толкова точни.

Та трябва ви на вас един морал, един закон, на който да разчитате.

Сега какво разбрахте? Вие сега се изпоплашихте. Научна работа е тази – огъната плоскост. Аз другояче гледам на това. Има известни прегрешения, които стават по стечение на обстоятелствата, по закона на

условията. Но виноват е само онзи човек, който **направи престъпление на линията АВ**. Само той е виноват. Ако тук е направено престъпление, при А, и това е престъпление. А при всички други постъпки, които стават, при 1, 2, 3, 4 и 5, това са изключения на огънатата плоскост.

Сега законът какъв е? Щом у две същества се родят желания, те огъват площта. Докато ти нямаш желания, тази площ е права. Щом у тебе се роди желание да обсебиш, тази площ се огъва. Ти ставаш причина, със своето желание, да огънеш равнината на площта. Така ти изменяш целия ход на площта. Ти можеш да държиш така тебешира, без да го желаеш за себе си. Сега аз държа тебешира в ръката си и работя, но после го тургам в кутията. Но ако той беше от злато, аз го тургам в джоба си. И който и да работи с такъв тебешир, ще го тури в джоба си. Затова желанията, съединени с мислите, огъват нашата морална площ, в която ние живеем. И понеже площта се огънала, без да разбираме, че живеем, вследствие на това преживяваме известни морални сътресения.

Та именно трябва да оправим огънатите плоскости. Ако човек не може да оправи своята огъната площ, той не може да прогресира. В новия морал трябва хората да се учат да изправят огъната площ, тази равнина, за да бъдат свободни. Щом площта е огъната, те не могат да бъдат свободни – законът на тяготението действа. Условията са условия; щом се огъне площта, там условията не могат да се използват, нито възможностите у самия вас могат да се използват. А щом площта не се огъне, тогава може да използвате условията и възможностите.

Та казвам сега, трябва да се преведе. Ако механически изясняваме какво нещо е морал, това е друг въпрос. Аз сега изяснявам какво е разбирането. При сегашния строй невъзможно е да се живее един морален живот. Щом се приведат тия механически за-

кони в моралния закон, тази огъната площ може да се изправи.

Представете си, че вие сте един знаменит лекар, един от капацитетите в света и вие пътувате инкогнито по света, но нямате нито пет пари. А светът е пълен със злато. И вие дойдете до един милионер, който е скържав, но има болна дъщеря. Да кажем, че вие сте десет души професори в медицината. Но вие сте гладували осем дена, никой не ви е дал хляб. И вие казвате: „Аз ще спася дъщеря ви.“ Огъната площ е това. Кажете: „Аз ще изправа своята площ.“ Вие имате вече условията. Аз взимам така. Този богаташ е вече за мен условие да изправа площта си. За да се изправи огънатото, казвам: „Аз мога да излекувам дъщеря ви, но какво ще платите?“ „Един милион долара.“ „Ако не мога да я излекувам, пет пари не взимам, но отгоре в пет минути тя ще бъде здрава.“ Но ако не зная това изкуство, тогава гладен ще умра. Знание трябва.

Ти си един отличен цигулар в света. Осем дена си гладувал. Отиваш при онези моми и момци, които искат да им свириш. Ти казваш: „Аз мога да ви свиря, но вие ще ме нахраните.“ Питам, няма ли да го нахранят? Ще го нахранят. И той като вземе цигулката, всички наоколо се разиграят, и всички изправят своята площ.

Способностите, които има човек, и силите, които има, той трябва да ги тури да работят за полза на другите. Ще кажете, за удоволствие свири този човек. Не за удоволствие свири той, но ти на тия момци и моми ще им четеш един морал, ще им кажеш: „Тази цигулка мен ме спасява. Ако аз нямах тази цигулка, ни най-малко нямаше да ме приемете, но понеже съм цигулар, ще ме турите на средата и тогава аз ще свиря, а вие ще играете.“

Та е потребно знанието за разбиране на живота. И отношенията, които съществуват – няма да казвате: „Лоши условия.“ Защото лоши и добри условия съществуват само при знание и незнание. Добрите отношения

съществуват само при знанието, а лошите отношения съществуват при незнанието. Добрият живот съществува при знанието, а лошият живот съществува при незнанието на законите, които управляват света?

„Защо при огънатата площ не може да има престъпление, когато само там са престъпленията, пък ако и да има такива, са извинени като зависещи от условията? Как тогава може да има престъпление на правата линия, дето няма престъпления?“

Да ви дам едно изяснение. (Виж чертежа.) При В – този е един милионер, има всичко. А при А – този е един бедняк, той си има само една овца. Милионерът изпраща своите слуги и му задигат овцата. Това е престъпление. И тогава, след такова едно съгрешение, идат в света огънатите площи.

Огънатите площи са направени от греха. Всяка една огъната площ, това е закон на прегрешението. („Значи едно огъване включва и едно прегрешение, и едно оправдание.“) Запример онзи честният човек, той върви тъй изправен по площта. Но щом направи едно малко престъпление, той почва вече да се огъва, като че дебне някого. Вече огъната площ е той.

И този закон на огъната площ съществува навсякъде. И според огъването на змията или на котката може да се съди за техните мисли. И ще видиш – колкото площта е по-огъната, толкова и желанието е по-силно в това същество.

Следователно трябва да знаем, колкото желанията са по-силни, ние седим при една огъната площ. Тогава неизбежно е изкушението. А изкушението е една сила – като се подхлъзнеш, не можеш да се спреш. Това е момент. И в гнева си един човек върви, огъната площ има. Ако жертвата избегне окото на човека, добре е. Ако не – той ще забие ножа. След време може да дойде съзнанието в него. И затова заекът, който е научил този закон, той никога не чака онзи, който го гони. Той плюе на краката си и бяга. Бягане

има. Сега някой казва: „Срамота е да се бяга.“ Това е срамота, а да убиеш някого не е срамота.

Та сега ще си съставите едно ясно понятие, при сегашното възпитание какво значи да бъдете силен човек. За да бъдете силни, вие трябва да изправите огъната площ. Човек е силен само когато знае истината. Тогава добива човек вътрешна сила. Запример вземете тези клептоманите. Богата жена – милиони има, а краде. Влиза в магазините и краде. И после мъжът праша няколко души слуги, които връщат вещите по магазините, или ги плаща.

Та много от нашите навици вътре в нас са, както клептоманите – правиш нещо, и не знаеш защо го правиш. Нали Плюшкин, и той е събирал петала, гвоздеи, стари вещи. Събира и трупа. Не му трябва, но казва: „Може да ми потребват.“

Сега ние сме един битпазар. Има събрани от цялото минало гвоздеи. Всичко това трябва да изтърсим, че да остане същественото у нас. Всички тези навици и наследени черти трябва да изхвърлим единично, че да дойдем до чистотата, ако искаме да създадем един характер. А ако искаме да постъпим според правилата на обществото, ще имаме пак същите правила, които обществото има. И прави са, когато казват, че съвременното общество трябва да се измени. Но то трябва да се измени съобразно тези закони, които съществуват в живота. Трябва да се изправят всички тези закони, всичките огънати плоскости, и трябва да се създаде свобода, хората да живеят един правилен, разумен живот и да не ги поставят на изкушение. Щом влезне един беден човек някъде, може да няма той пари – да има хотели без пари, да може да влезне. Защото сега бедните ще бъдат заставени да направя едно престъпление. Пък ако има кой да им даде храна, дом, ще се избегнат изкушенията. В Америка сега има голяма безработица, казват: „Господ ще промисли.“ Господ ще промисли, но трябва да бъдем разумни. Господ е дал достатъчно храна, но оне-

зи богаташи събрали тази храна и те не дават. Господ дава, но те не дават. И тогава верующите ще кажат: „Ти няма да крадеш.“ Прави са, няма да крадеш.

Всякога аз имам право да си служа с дърветата. Тези дървета не са на богатия, той не ги е създал. Хиляди дървета има, той не е работил над тях. На днешните хора, ако им се проповядва морал, те ще кажат, това не е морал. Е, какво е морал? Морал е да ги затваряме, да ги бесим, да ги развращаваме, а не е морал да им кажем истината. Значи развращават се хората. Най-първо трябва да се каже истината. Не е морал да има затвори. И ще ни убедят, че в онзи свят имало затвори. Няма в онзи свят затвор. Всеки сам си образува затвор. Ти, като грешиш, вече сам си образуваш затвор и себе си затваряш вътре. И тогава ще кажеш: „Затвор има.“ Ти сам си направил затвора и сам ще го разрушиш. Тогава, в това отношение ние сами можем да се освободим от затворите, от недъзите, които съществуват в нас, по един правилен начин.

Малка забележка. Желанията, които човек има, те са пристрастни, а любовта е непристрастна. При любовта има пълнота. Защо погрешката на правата линия е престъпление? На правата линия човек не трябва да греши. Адам имаше толкова дървета, но той взе от забранения плод. Там има вече престъпление. Докато ти желаеш храна, само да поддържаш живота си, това не е престъпление.

Затова всички трябва да изправят огъната площ. Когато в тебе се зароди желанието да помагаш на другите, ти изправяш огъната площ.

Само проявената Божия любов носи пълния живот.

Девета година на МОК (1929–1930)

Тридесета лекция

4 април 1930 г., петък, 6:08 ч.

София – Изгрев

ЗАДАЧА И ОТКЛОНЕНИЕ В МЛАДЕЖКИЯ КЛАС ЛЮБОВТА КЪМ БОГА

Съзерцание

Написахте ли изреченията, които имахте да пишете? Четете кой каквото е написал от тези думи, които ви бях дал. (*Четоха се разни съчетания от тези думи, дадени от миналата лекция.*) Съберете сега темите и една тричленна комисия да ги прегледа и да избере най-хубавите от тях.

Сега във вашия специален клас аз съм забелязал, от ред години работите не вървят добре. И сега аз ще ви оставя да се ръководите сами, понеже съм зает. За бъдеще имам нещо по-важно и ще ви оставя – това, което съм ви казал, вие сами да го изучавате. Защото, в какво седи знанието? Човек не трябва само да събира. И както виждам, специалният клас не постига тази цел, която трябва да се постигне. Наместо да се постигнат някои хубави качества, развива се точно противоположното – обратните качества се постигат. В това отношение аз считам: не искам да идвам в класа, понеже не се постига тази цел. А само да се мажат циреите с масло отгоре, това е безполезно. Знанието трябва да носи в

себе си доброто. То трябва да бъде една спомагателна сила само за филтър. Ако във вас не може да се развие един характер, една самостоятелна сила заедно с природата, знанието е безполезно и то е един товар. А знанието е, което може да ви ръководи в пътя на истината.

Вие казвате: „Да се говори истината, било горчиво.“ Това не е никаква истина. Да кажем, изучава се човешкият характер. Вие се събирате в специалния клас. Каква е целта на специалния клас? Какво научихте от осем години в специалния клас? Кажете ми, какво научихте? Може да кажете, че сте развили някои теории върху това, какво е моралът или какво нещо е човешката разумност. Какво представлява човек сам по себе си? Защото вие имате да се справяте с друга една действителност. Болният докато не се справи със своята болест, здравето няма да дойде. И богатият докато не се справи със своето богатство, или сиромашът докато не се справи със своята сиромашия – сиромашията не си отива. И неразумният, глупавият докато не се справи със своята глупост, той умен не може да стане. Защото глупав човек е всеки, който има известни желания, които не могат да се реализират; знанието му не може да се реализира.

Кажете ни сега едно неестествено желание. (*Обади се М.*) Аз не искам глупава философия. Ако е за глупави философи, аз съм минал през всичките философи. Аз виждам нещата и не искам да критикувам. Но има неща, които [за] мен са крайно нежелателни. Годици аз съм търпял много работи и считам моето време изгубено. Аз не искам да имам глупави хора подир себе си, нито пък хора, които отиват в порока, а са облечени в някоя мантия. На такива хора няма какво да проповядвам, нито пък да ги уча. Няма защо да се опорочавам и аз, всеки ден да влизам в калта и да вадя хората от калта, и те пак да влизат вътре. Аз това не считам за философия. Сега вие ще идете в света да слушате Бога, не да слушате мене. Бога ще слушате! Ако вие сте дош-

ли със своите възгледи, и аз имам възгледи. Ще ги оставим настрана. Ако можете да ходите по Божия път, няма какво да се обезсърчавате. Който ходи по човешки, се обезсърчава.

Някой път детето седи и през целия живот само родителите да го гледат. Това дете е инвалид – през целия живот само бащата и майката да го хранят. Ако може само това дете да се гледа да живее, то расте. Сега в класа има хора, които нямат убеждение. И ако вие с вашите убеждения сте инвалиди, какви ученици сте? Казвате: „Учителю, аз се съмнявам.“ Може да се съмнявате, мене не ме интересува вашето съмнение. Въобще съмнението не ме интересува. После се питате: „Учителят за това ли е пратен? Пратен ли е от Бога?“ Питам ви: като се родихте, пратени ли сте от Бога? Това е все същият въпрос. Кой от вас знае? Де ви са акредитивните ви книжа, че сте пратени от Бога? Че живеете – да. Но кои са писмата ви?

Как трябва да се живее сега? Не че сега ще ви научим да живеете. Вие сте живели. В какво може да дойде съмнение? Всеки един учител може да лъже, но и всеки един ученик може да лъже. И ако учителят лъже и ученикът лъже – каква наука може да има? Във всяка една наука има една страна, дето може да се лъже. Някой път лъжата може да е съзнателна. Някой път учителят е заставен – или че не разбира предмета си, но се представя, че знае, или неговото поведение не е такова, но той ще се представи тъй. У учените хора има вложена лъжата. И у религиозните хора има лъжа. Вие казвате така: „Две и три е равно на четири.“ Веднага ще кажат другите, че не е право. Хубаво, ако аз кажа така: „Пет и две е равно на едно.“ При дадения случай те съставляват едно цяло, събрани са. Значи, ако в дадения случай е едно, значи има някакъв закон за цялото. Какво представлява едно цяло? Това са части, имаме пет части и две части, съставляват седем части. А какъв уд съставлява числото едно? Ако съберете петте пръста на

ръката и двете кости на ръката, какво съставляват тогава тези седем части? Вие не казвате „седем“, но казвате: „Една ръка.“ Ако вземете да изброявате, казвате: „Един пръст, два пръста, три, четири, пет; една кост, две кости“ и после казвате: „Една ръка.“ Тогава едната ръка равна ли е на един пръст?

Сега, разбира се, това събиране е количествено, но щом влезете в отношенията на природата, числата са живи. Когато количествено ги събирате, има един закон; когато ги събирате като живи числа, има друг закон, който определя това събиране. Вие можете ли да съберете един съвременен вол, да го поканите в една приемна стая и вечерно време да го турите на вашето легло? При това, да го покриете с юрган? Вие можете да направите това, но питам: този вол ще оцени ли всичко това? Сега, преведете това: имате едно желание или една мисъл, която е подобна в своето развитие на един вол, тоест представлява един вол. Ако това ваше желание вие го турите на най-хубавото място, това желание ще ви се отблагодари ли? Няма да ви се отблагодари. Може това желание да няма никаква лоша мисъл към вас, но то не може да ви се отблагодари.

И аз ви казвам: мнозина от вас вървите по един много крив път и последствията за бъдеще, след двайсет-трийсет години ще бъдат толкова лоши, че вие ще съжалявате много. Ще кажете: „Трябва да се живее.“ Аз това не засягам. Може някой да каже: „Учителят иска да каже, че някой брат ходил с някоя сестра.“ Не засягам аз това. Аз засягам онази поквара, че вие под булото на новото учение сте в една поквара вътре в себе си. Пред себе си вие не сте чисти. В дадения случай, когато направите една погрешка, пред себе си не казвате, че това е погрешка. И след време ще видите тази погрешка към какви резултати води. Пък тази погрешка може да стане причина за хиляди други хора да страдат.

Ако един капитан на параход седне и яде и пие, а не седи на мястото си на палубата или на своя капитан-

ски пост, питам: този капитан на мястото си ли е? Та вие сте един параход като „Титаник“, вие сте капитанът и казвате: „Нямам ли право да си почина?“ Когато си на сухо, имаш право да почиваш, но когато си в морето при тези вълни, къде трябва да бъдете? На капитанския пост! А преди да е тръгнал параходът, можете да седите и да ядете и пиете, да гуляете. Но казвам ви: щом сте в морето, ако това правите – не сте на мястото си. Сегашното ваше тяло е един грамаден параход, който е пуснат в морето на живота; знаеш ли този параход колко струва? И когато вие излезете на брега, компанията ще ви държи отговорен и вие ще платите за всички аварии и за всичките загуби. И компанията ще ви съди според повредата, която сте направили.

Вие сега ще дойдете до тези религиозни разбирания, казвате, че Господ ще ви прости. Оставете тези прощавки. Има известни прощавки, вие още не сте умирали. Казвате: „Като умре човек, ще се свърши всичко.“ Вие сте забравили какво има в онзи свят. Даже понятията ви за ангелите – и тях не знаете, вие на тях ще им турите такива крила. Не са птици ангелите, като имат крила. И ръце имат, и крака имат като хора. Само че ръцете им са такива, че един ангел, като си простре ръката върху тебе, ще те простре на земята. Най-малкото помръдване на ръката на един ангел има динамическа сила. Отличава се само по силата си.

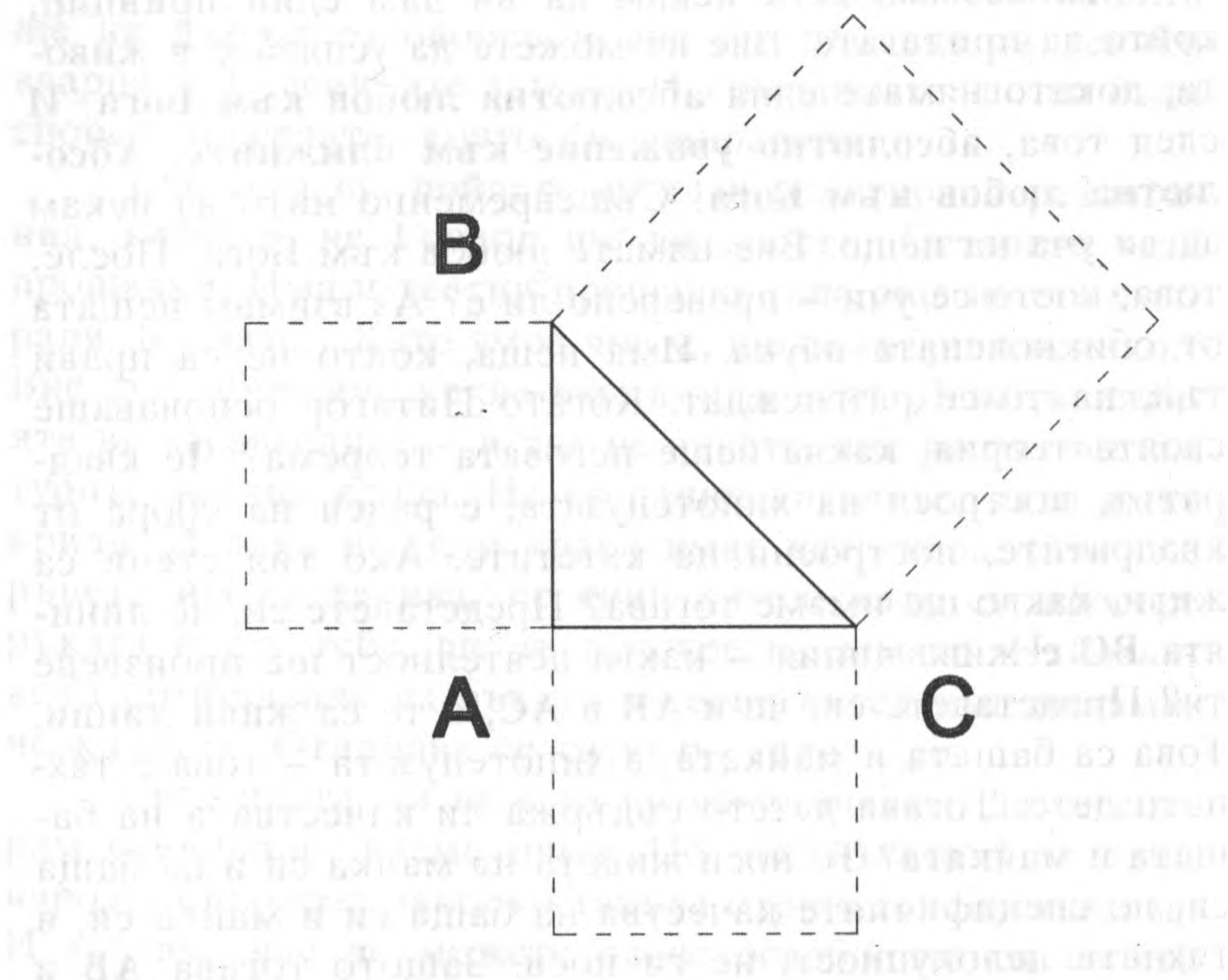
Сега целта ми не е да ви изобличавам, да се спирам специално, време няма. Но вие излизате от един народ, който има няколко такива отрицателни качества. И казвам: вие не можете да се освободите от своята българщина. Аз го наричам това българанство. От вашето българанство вие не можете да се освободите. Българанството се отличава с една магарешка упоритост. И после, българанството се отличава с такава една безочливост и незачитане. Българинът като българин благородство няма. И той никога няма признателност за онова, което му е направено. Аз го наричам това: благород-

ство няма. Казва: „Че ме е родила майка ми, що от това?“ Искане да се жени, да си има дете. Българанство е това. И после, разпасаност свършена има. Голяма разпасаност и аз вече имам пример на българанство тук – и между сестрите, и между братята – навсякъде. Десет години българанство! И съм решил, да се петня повече не искам. Влизам в друга една област, дето с българанството на българина не мисля да седя. [Аз] съм викан на друго място, имам друга работа, и да имам желание да седя тук, то почти се свърши.

Та казвам: сега искам да ви дам един принцип, който да прилагате. Вие не можете да успявате в живота, докато нямате една **абсолютна любов към Бога**. И след това, **абсолютно уважение към ближните**. **Абсолютна любов към Бога!** Същевременно нито аз искам да ви уча на нещо. Вие нямате любов към Бога. После, това, което се учи – проверено ли е? Аз взимам нещата от обикновената наука. Има неща, които не са прави тъй, както се разглеждат. Когато Питагор основаваше своята теория, каква беше неговата теорема? Че квадратът, построен на хипотенузата, е равен на сбора от квадратите, построени на катетите. Ако тия стени са живи, какво ще имаме тогава? Представете си, че линията **ВС** е жива линия – каква деятелност ще произведе тя? Представете си, че и **АВ** и **АС**, и те са живи линии. Това са бащата и майката, а хипотенузата – това е тяхното дете. Тогава детето съдържа ли качествата на бащата и майката? То носи живота на майка си и на баща си, но специфичните качества на баща си и майка си, в тяхната целокупност, не ги носи. Защото тогава **АВ** и **АС** ще бъдат пак едно преповторение.

Но в какво са равни този квадрат, построен на хипотенузата, и онези, построени на катетите? Сега аз няма да засягам това. В геометрията го има. Но по закона на аналогията съвсем друг закон може да се изясни, с който ние си служим, но в сегашната геометрия няма никакво приложение. Ако вие приложите този три-

ъгълник, тоест двата катета са на главата, а цялото тяло е хипотенузата, проектирана в гръбначния стълб, тогава дейтелността на тялото иде от или съответства на дейтелността на мозъка. Но пък функциите на тялото се различават от функциите на мозъка. Това е този триъгълник, обърнат надолу. Едно от изясненията е това: колкото главата е по-силна, толкова и тялото ще бъде по-силно; и колкото главата е по-слаба, толкова и тялото ще бъде по-слабо. Има специфични области на мозъка, които са повлияли и върху тялото.

Колкото дълго ще бъде тялото, съответно толкова ще бъде и мозъкът. Височината и ширината имат еднакво съответствие. Най-после, височината и ширината се определят от известна интензивност на мозъка. Широчината на рамената винаги съответства на широчината на мозъка. Дължината на тялото съответства на дължината на лицето и на дължината на мозъка. Но това

сега няма приложение. В съвременната наука такова приложение е глупаво. И трябва да пишеш цели томове, да докажеш по закона на аналозиите, че от дължината на лицето може да се определи какво трябва да бъде тялото. И това са онези тънки наблюдения, които учените хора са правили в миналото.

Казват, че имало една школа, направена от адепти и учители; има една школа само от мъдреци – адептите на техните учители в тяхната йерархия. Там са изучавали живата геометрия. И те, като пресмятат по тяхната математика и като вземат няколко прераждания, и като изчисляват, знаят точно как ще прекарат живота си. Ред прераждания като изчисляват, те знаят и ще могат да предвидят всичко – как ще започне животът, как ще прекара живота и какви ще бъдат резултатите. Някои от вас, които сте чели теософската литература, знаят колко учени са тези лордове и господари на кармата и дихармата. Като пратят някого на земята да се прероди, вдигат неговия хороскоп, като вземат под внимание всичките звезди, които съществуват в нашата вселена какво влияние ще окажат; и като вземат предвид какво влияние ще упражнят животните и растенията, и атмосферата, и слънчевите лъчи; и след като работят четирийсет и пет години. Защото, за да се прероди един човек, трябва четирийсет и пет години. Ще кажете: „Защо?“ За да се реши тази задача, трябва четирийсет и пет години. Та като работят всичките тези учени хора и направят този хороскоп, ще го пратят на земята. Сега във вашите умове – това са хипотези, това са сънувания. В който и да е ум, даже и онзи, който говори, и той се пита дали това е вярно.

Сега някои от вас мислите, че животът е лесен и вие с един калем казвате: „Как аз да нямам това благо на земята?“ Че вие знаете ли как се добиват тия блага? Мислите ли, че едно благо тъй лесно се добива? Мислите ли, че един талант, който може да ви се даде, че вие можете тъй лесно да го вземете, както се дава или

взема масло? Знаете ли вътрешното съчетание на талантите? За да бъде човек талантлив, знаете ли колко хиляди същества трябва да се съединят? И то – разумни същества, за да произведат един резултат – един талант. Талантът не е резултат на един човек, това е едно съдружие. Един е турен напред, а зад него седят хиляди разумни същества. Тъй щото талантът е общоколективен резултат на тях. А сега казват: „А, той е талантлив човек.“ Ти, докато дойдеш до него, към всички тия хиляди същества трябва да имаш уважение и почест. И вечерно време като се върнеш – през деня каквато слава си спечелил, да я разделиш с всичките тези същества.

Да кажем, ти си някой талантлив певец – върнеш се, носиш десет букета, ходиш, пъчиш се натам-насам. Но ти се пъчиш на чужда сметка. И онзи генерал се пъчи с кръстовете си и казва: „Аз извърших войната.“ Ха, извършил войната, но десет хиляди души войници паднаха на бойното поле. А той си турга медалите и се пъчи с тях, а колко ходят с патерици! Ние благодарим за такава величина в света. Ако вашите таланти ще бъдат такива – да карате други да ходят с патерици, благодарим на такива таланти. Благодарим на такива генерали. Такива генерали може да са потребни, но в школата на Черната ложа.

Вие сега, като излезете, ще кажете: „Учителят ни насоли много добре.“ Ако съм ви насолил, то е просто да не се вмиришете. Но за мен да се насоли човек, това не значи да живее. Това е една солена риба. И аз бих желал да живеете в солената вода, без да се всолявате – както рибите живеят. И питам: защо рибата, като я пекат, пак ѝ тургат сол? И казвам: като живеете в един свят на знание, аз не искам да се осолите. И рибата е много умна – тя не се осолява. Та казвам: знанието в света трябва да бъде като едно условие за вашето развитие. Но ако вие се осолявате с това знание, вие сте като един чироз, окачен на една връв. И като се осолите, съзнанието ви, всеки прогрес и разбиране на живота,

е свършен. Ще дойде някой от вас, ще каже, че се е осоллил. „Искам да се оженя.“ Вие сте една осолена риба. „Искам да стана министър.“ Вие сте осолена риба. „Искам да стана проповедник.“ Вие сте осолена риба. „Искам да стана най-добрият човек.“ Вие сте една осолена риба. Той иска да стане гениален учител, проповедник. Осолена риба е това. Това е едно знание, една професия, преди всичко. Това е едно временно отношение, отношение за земята.

И питам: ако един учител, след като е учителствал, че учениците го вземат и го набият хубаво; казват: „Заслужил си го е.“ Защо? Той, като стане учител, трябва да бъде толкова силен, че ако той има трийсет души ученици в училището, той трябва всички да ги налага, че да знаят, че той е учител. И ако той ги бие, те ще кажат: „А, не се бие нашия учител.“ Защо? Защото е силен – не се играе с него. И като опитат учениците учителя си, той като ги наложи всичките, втория ден те ще седят пред него с почитание към него. Както когато се яви учителят по математика, всички се сгушат. Но по този начин, това е външната страна.

Знанието е една сила, която отвътре се прилага. И ако тази сила сама по себе си няма една морална ценност, как да се употребява, това е само едно външно знание. Учителят трябва да каже: „Имам едно знание, което еднакво важи за мене.“ В истинското знание учителят еднакво се подчинява на знанието. Да вземем знанието за яденето – както се подчиняват учениците, и учителят – и той яде по същия начин. Може учителят да сдъвче по-добре храната си. Тогава по какво се отличават учениците от него? Вие наблюдавали ли сте как ядете? Отляво надясно или отдясно наляво? После, когато ядете, нали стават едни свивки на устата – правили ли сте такива малки наблюдения върху яденето?

Та казвам: поставете една основа на вашия живот. Искате вие да ядете – трябва да знаете защо трябва да ядете. И после трябва да знаете как да ядете.

Искате да учите – трябва да знаете защо и за какво трябва да учите. За всяко нещо, което вършите, трябва да знаете защо го вършите. Искате да живеете – трябва да знаете защо трябва да живеете. **В лекциите си аз съм засегнал известни положения, около десет-петнайсет, които трябва да ви са ясни.** Ти не можеш да бъдеш почитан от хората, ако не ги почиташ и ти. Ти не можеш да бъдеш обичан от хората, докато не ги обичаш и ти. Ти и пред себе си не можеш да бъдеш почитан, ако не почиташ себе си.

В човека има три същества: едното е Божествено, второто е духовно, а това същество, което живее в тялото, физическото – то трябва да съзнава, че всичкия капитал, с който разполага, му е даден от другите две същества. Всичкия капитал, който има човек, му е даден от Бога. Тогава, щом е даден от Бога, как трябва да живеем?

Сега кой от вас не иска да бъде красив и бял? Но всинца бели ли сте? Кой от вас не иска очите му да бъдат хубави? Но на малцина от вас очите са хубави. Виждали ли сте хубави очи? Как определят поетите хубавите очи? Бездънни ли трябва да бъдат или с дъно? Очите трябва да бъдат като слънцето. При това енергията, която излиза от човешкия ум, трябва да бъде като един фокус в окото. Когато радира тази енергия, която излиза от ума през очите, там е човекът. Тогава ние казваме, че очите са красиви. А умът не трябва да бъде място на частично проявление, умът трябва да съдържа проявлението на човешката душа и на човешкия дух. **Душата – това е човекът на земята.** Душата е човекът, който живее в един стадий на развитието си между ангелите. А духът – това е човекът, който живее в Божествения свят. Та умът е човекът, който живее между хората; душата – която живее с ангелите, а духът е, който живее с Бога. Но те съставляват взаимни връзки. Тогава умът трябва да бъде изразител на тия двамата. А това, което излиза през твоя ум, да го видиш в човеш-

кото око. Сега щом погледнеш очите, ти се свиеш в себе си. Че какво страшно има в човешкото око? Като погледна аз слънцето, то ли се срамува от мене, или аз се срамувам от него? И най-последно, не мислете, че през очите вие можете всякога да видите всичко. Вярно е – през очите се виждат човешкият ум и човешката душа, интелигентността, която излиза и се проектира навън.

Та казвам, атавистически от вашето минало се проявяват някои лоши черти. Че ако вие не сте господари на вашата карма, ако вие не работите върху вашите недъзи и лошите черти, които имате, какви ученици сте тогава? Че вие трябва да се справите с тях, да въздействате на отрицателното у себе си. Казвате: „Аз не мога да се справя.“ Не, човешкият ум може да се справи със своите недъзи. Погрешката, която учителят е направил – той може да се справи с нея; и погрешката, която ученикът е направил, и той може да се справи с нея. И тази погрешка е толкова малка, както ако ти е паднал един косъм от главата на дрехата ти – има ли някаква мъчнотия да вземеш този косъм от дрехата? Ама той може да е паднал на гърба на дрехата – съблечи палтото и сними косъма. Къде трябва да го туриш? Посади го някъде да изникне. И казвам, всички сега трябва да се справите с някои минали ваши недъзи. На това отгоре ще ви дойдат някои ваши добродетели.

Вие имате много добродетели, но много добродетели могат да се развалят само от една погрешка. Ако на един човек му снемат главата, тогава какво струва тялото без главата? Или ако вземат тялото, какво струва главата без тяло? Две неща трябва да желае човекът: той трябва да се моли на Бога главата му винаги да остане на нейното място и тялото му да остане на мястото. Пък и благоутробията да е на своето място, пък и всичките други функции – физически и умствени, всички трябва да са на местата си. Това е една реалност, за която той трябва да се моли всяка сутрин. Той ще стане сутринта, иска да свърши университета. Мно-

зина от вас са свършили университета и още колко прос-
ти са досега. Разправят за Летбитър, ясновидеца, че е
бил един от израилските малко пророци. Пише той в
една книга: „Чудна работа, от две хиляди години толко-
ва назад да съм останал. Едно време бях пророк, а се-
га?“ Изгубил той пророчеството си. Възможно е човек
да изгуби своето пророчество и може да остане назад.
И сега казват: „Като дойде Христос на земята.“ Но в
това има едно механическо разбиране – като дойде ба-
щата, синовете очакват да умре бащата или той да раз-
дели богатството, че да станете и вие богати. Това е
едно криво разбиране. Когато хората живеят по закона
на любовта, всички са равни. И бащата работи, и май-
ката, и децата, и каквото придобият – има един закон
на разумност при разпределяне на благата, които съ-
ществуват.

Казвам: този закон е прав, приложете го върху
себе си. Вие сте цяла една фамилия, цял един народ,
една голяма кооперация, цяла една малка вселена. И
ако вие не можете да оцените тази малка вселена, и ако
вие постоянно сте недоволни, че нищо не сте постигна-
ли, нищо не сте добили, тогава вие не разбирате вашия
ум. И ако някои от вас дойдат и кажат: „Тъй обаятелно
беше пението, никога не съм слушал такова пение.“ Че
така да каже, той не говори истината. Ама не и да дой-
де, да каже и другото, обратното: „Вие сте такъв бездар-
ник, толкова глупаво беше пението.“ Че това са две
крайности. Кажете: „Хубаво беше. В дадения случай,
хубаво беше това пение, хубаво пее.“ И аз съм следил:
онзи, който е пял хубаво, сам е доволен. Сега да река
другото, че той някой път може и да не пее хубаво.
Когато човек се упражнява, той може да пее.

Искам тези думи да ви служат като мярка, защото
в живота много пъти ще падате и ставате, и ще се учи-
те. Това, което аз съм ви учил, вие ще го проверите.
Това, което проверите, това е истина. А това, което не
можете да проверите, то ще остане една загадка. И сами

ще видите де е вярно и де не е вярно. Всичко ще се провери, няма да остане скрито-покрито, няма да остане тайна, която да не се разгадае. И за бъдеще, когато се завърши развитието на човешкия живот, онези, които се занимават с човешката карма, ще изкарат целия живот на човека – всичко това ще го видиш един ден и ще получиш диплом, че си се усъвършенствал. И този филм ще го изкарат на театър, и този филм ще бъде говорещ филм. И ще те питат: „Кое обичаш да остане и кое обичаш да се заличи?“ И ти ще се чудиш ти ли си, или не си. Това ще бъде най-хубавата картина, която може да видите. Ще видите всички противоречия, които могат да съществуват; ще видите и всички хубави работи. Всички контрасти ще видите и ще ви попитат: „Кои от тези картини да останат и кои да заличим?“ Е, какво ще кажете на това отгоре?

Това няма да стане тъй, както хората изваждат най-лошите работи, които са станали в света. Други са били побужденията. Най-първо, лошото е един обратен процес на едно желание у човека. Да кажем, започваш с едно чувство на обич, но когато твоята обич не се оцени, у тебе се ражда друго едно чувство – да си отмъстиш. Ти виждаш в твоя кинематограф – започнал си добре, а свършваш зле. Някой път виждаш и обратното: най-първо удариш някого по главата и след като дойде у тебе съзнанието, ти го съжаляваш, изтриваш му раните, намазваш ги с балсам, и оттам насетне ти почваш да гледаш всичкото изобилие в душата си. И в твоя кинематограф започват да се нареждат картините: започваш зле, а свършваш добре. А има и мнозина, които в началото започват добре, и накрая свършват добре. Това са идеалните картини. Сега аз искам вие да дойдете до онова положение – и да започнете добре, и да свършите добре. И казвам: ако вие сте хора на убежденията, аз не искам да кажете, че той, Учителят, ни прати на земята или – той, Учителят, така казва. Това не искам, така не се раз-

мишлява. Аз нямам нужда да разправяте аз кой съм. Аз знам откъде ида и къде ще отида. Моята сила е в това, което аз знам, а не в това, което вие знаете.

Та всеки един в себе си трябва да бъдете верни. Ако вие поддържате една истина, вие за тази истина трябва да бъдете готови да умрете. Вие за тази истина не трябва да говорите. Ще говорите [в] последния момент. Предизвикват ви – ти ще мълчиш. „Ама ти какво мислиш за Бога?“ Нищо не мисля, не съм готов да дам мисъл за Бога, не съм дошъл дотам. Още с малки работи се занимавам, тях изучавам, бръмбарчетата, но до Бога – аз съм оставил този предмет за най-послед. „Ама ти за религията какво ще кажеш?“ Това е дълбока работа, дотам още не съм достигнал. „Ама що е религия?“ Религия, това е женитба. Щом влезеш в която и да е религия, ти си оженен и имаш много деца. И ще ги гледаш. И не само в религията ти ще бъдеш женен, но щом станеш учен човек, ти пак ще имаш много деца – онези деца във вивисекциите, дето се режат жабите – това е едно мъжко дете. Та щом станеш учен човек, пак ставаш женен. И онзи учен човек, за да поддържа това дете на науката, той трябва да заколи няколко жаби. И с кръвта, която изтича, той храни това дете у него. Това желание да бъдеш учен човек, това е едно дете вътре у тебе, и кръвта, която изтича, храни това дете. Самото желание да бъдеш учен, е едно дете у тебе. Да бъдеш професор – това е друго дете. Но тази мисъл или това дете един ден може да умре и тогава ти казваш: „Аз се опростих с науката.“ Ти си се опростил със своето дете. А някой път оставаш верен. Когато умираше един учен американец, който изучавал гръцки език, той съжалявал, че няма още дваайсет години, за да определи неопределения член за онова, което е писал апостол Павел. Този човек иска още дваайсет години да живее само заради един член.

Сега всеки един от вас, ако искате да работите върху лекциите от осем години, ще извадите колко прин-

ципа са засегнати. Колко неща аз съм засегнал, ще ги намерите – от това, което сте слушали. Да ви дам още беседи, да се връщам – аз не давам. А за бъдеще да ви предавам така, не може. Дотам, додето сте дошли, по-нататък не можете да разберете. И ако ви се предава, ще се образуват вашите лични центрове – вашата гордост е започнала у всинца ви да се развива. Като ме срещне един, най-първо си покаже юмрука. И започнем двамата с юмруците – един, два, три, четири. Щом аз набия ученика, казвам: „Ти трябва да се учиш.“ Преведете сега този символ (*свиването на юмруците за боксиране*). Какво съдържа в себе си тази сила? Мога ли да я прекарам в живота? Като дойде до онзи порочния живот – кражба, лицемерие, подлост – или мен бият, или аз бия. Ако ме бият, казвам: слаб съм в характера. Знание трябва. Как ще се уча? Нямам знание. Ще ида – десет, двайсет години, както този иска още двайсет години за неопределения член. И ако ме бият, значи заслужавам го. И втори път като изляза, ще кажа: живот има в това.

Вие сега казвате: „Съдба е това.“ Никаква съдба няма в живота. Всеки сам себе си съди. А в света Бог иска всички да живеем добре. Сега ние създаваме една нова философия. Ще кажат някои: „Глупав човек е този.“ Казвам: Господ е решил едни да бъдат умни, други – глупави. Кой е глупав? Който иска да бъде глупав. Кой е учен? Който иска да бъде учен. Който иска да бъде добър, е добър, защото иска да бъде добър. Всеки е такъв, какъвто иска да бъде. Понеже Бог не е глупав, а е мъдър, умен, и ние можем да бъдем умни като Него. Понеже Той е добър, и ние можем да бъдем добри като Него. И ако Бог ни оставя да грешим, причината е, че ние сме глупави и Той не обръща внимание. Там, дето Бог ни е оставил да грешим, е, че Той не иска да влиза в нашата глупост. А там, дето Той ни пази, значи ние сме умни. Щом грешим, трябва да знаем, че сме глупави. Щом ни пази, значи ние сме умни. И Той иска да ни

предпази да не грешим, да не правим погрешки. И щом Провидението иска да ни предпази от погрешките, Бог е изменил мнението Си заради нас. И Бог иска да вървим в правия път. Ти, ако ходиш в кръчмата да пиеш и най-после осиромашееш, кой е виновен? Нима искаш да накараш Господ да дойде в кръчмата, да каже: „Ела, синко, не пий.“ Хубаво, като изпиеш всичките бъчви, ти ще научиш, че това вино като желание се складира вътре у тебе и ти ще опиташ, и във виното ще влязат хиляди същества, които са глупави – ти ще опиташ Божия закон.

Искам да оставя една мисъл в ума ви. Не да кажете: „Тази работа няма да я бъде.“ Какъв смисъл има от всичко това? Определени сте да станете ангели. И ако не сте станали, можете да станете, като работите над себе си. Можете да станете в един живот ангели и можете да станете и в десет живота, и в двайсет живота – но ангели всякога можете да станете. И ей сега можете да станете. Но ангел може да бъде всеки един разумен човек.

Сега, не да очаквате вие от света. Вие очаквате от света това, което го няма. Идете тогава и научете един урок от пчелите – когато една пчела хвърква, тя влиза в цвете, дето друга пчела не е влизала. Като дойде пчелата, тя влиза само там, дето друга пчела не е влизала, или дето има мед. Една пчела никога не влиза в празен цвят. Вие ходите в света при всички хора. Един човек, който греша, е едно цвете, дето сокът е изчерпан. Защото грешният човек – това е този, дето много бръмбари и други същества са ходили и са изчерпили сока.

Кръчмарят, след като продаде своите бъчви, е доволен. Та кръчмарят, който е станал причина да се покварят хиляди домове, и децата им, и жените им; та ще е доволен. Да кажем, той е събрал два милиона, но той си е навлякъл такава съдба, за която само бъдещето ще приказва. Ще кажат: „Кръчмарят е разбогатял.“ Защо е

разбогатял? Благодарим на такова разбогатяване. Науката не трябва да бъде кръчма, да има кръчмарски идеи. Най-малкото науката да бъде една гостилница, в която всеки да остави, колкото иска. Защото вие, като влизате в света, ще влезнете в която и да е организация. А най-първо трябва да бъдете организирани вътре.

Ако досега се питате: „Учителя кой го прати?“ – три положения има: или Бог го прати, или дяволът, или аз сам съм дошъл. Тогава аз казвам: вас кой ви е пратил? Или дяволът ви е пратил, или Бог ви е пратил, или вие сами сте се пратили. Запитваш защо си дошъл в училището. Дошъл си да се учиш. Ако си дошъл от само себе си, имаш една отговорност. Ако те е пратил дяволът, аз вземам дявола – това е обществото с долни инстинкти. Ако Бог те е пратил, това е най-благородното, което може да съществува и което носи щастие за самия живот. Та казвам сега: вие се учите, и не можете да разберете де грешите. Ще каже някой, че той е от Бялото братство, той е окултен ученик. Като кажа, че аз съм полковник или подполковник, какво трябва да разбираш? Или ако кажем, капитан, или поручик, или подпоручик, фелдфебел, или взводен и най-последно, прост ефрейтор и редови?

Каква е разликата между един прост редови и един генерал? Някой път редовите знаят толкова, колкото и генералът знае; а някой път и генералът знае толкова, колкото всички редови. Някой път един редови решава задачата на бойното поле. И хората в света вярват едни на други. Онези, които са ви пратили, те са вложили нещо във вас и те желаят вие да се подигнете и да имате вяра в това, в което те са имали. Ако вие загубите вярата на това, което Бог е вложил във вас, тогава аз ви казвам: аз съм недоволен за едно от вас, да ви кажа сега – **че вие не обичате Бога. Там съм недоволен, там седи моето недоволство.** Много от вас много добре се учите, много сте интелигентни, със силни способности, но и на сестрите, и на братята казвам:

не обичате Бога. И вследствие на това не искам да ви занимавам повече. **Когато човек има любов към Бога, той трябва да бъде готов на жертва.** Всичките въпроси там са разрешени. Тогава къде седи науката? Та казвам: вие всички трябва да си съставите една ясна представа за работата ви като ученици. Не да имате само една представа, но да имате една вътрешна връзка. И всяка сутрин да слушате гласа. Кой глас? Този глас, за когото е казано: „Страшен е гласът.“

Евреите, като чува, че говори Господ, се изпоплашиха. Казват на Мойсея: „Господ да не говори на нас, но на тебе да говори.“ И всичките нещастия на еврейския народ произтекоха от това, че те не искаха да слушат Божия глас. Мойсей им говореше, но щом не искат да слушат Господа, и Мойсея не искат да слушат. Та и вие не трябва да бъдете от страхливите. И ако вие не слушате Онзи, Който ви е дал всичко в живота; Който през всички векове на миналото и всичките векове на бъдещето, Който досега ви е мислил най-голямото добро; Който ви е създал сегашния живот и ви подкрепя; ако вие не слушате Неговия глас, **мене никога няма да слушате.** Ако хората не са благодарни към Този, Който ви е дал всичко, и към мене е същото. Същият закон е и за вас, и за вашите приятели. Вие можете да турите едно правило и към вашите приятели. Ако човек няма тази признателност, любов към Бога – Този, Който му е дал всичко, всички други отношения към другите същества не могат да бъдат нормални.

Ако искате да бъдете хора на науката за бъдеще, трябва да имате любов към Бога. Понеже, ако искате да се учите, има една свещена наука на биологията на растенията; тайната, да разбирате закона. Както изучават сегашните учени хора, те взимат патологическата страна на науката. Ние ще оставим патологията настрана. Всяко едно отклонение на патологическата наука образува болезнени черти и състояния в характера. Лоша черта у човека няма, но лошо се проявява човек в

желанието си да придобие повече. („Молим ви да не прекъсвате лекциите, ние ще ги проучваме, но сами като останем, нищо няма да създадем.“)

Аз ще ви дам един метод, да се развивате, да учите. Едно нещо не обичам – забелязвам, в класа се заражда една несамостоятелност. Вие сте несамостоятелни, притеснявате се. После, раболепство. Един друг си влияете, не си давате свобода. Има един дух монархичен вътре. Всеки един от вас е анархист в добрия смисъл и в лошия смисъл. Всеки един иска да наложи себе си, като че той е нещо. А други има – обезценяват всичко. Казват: „От мене нищо няма да стане.“ Но и едното, и другото е крайно. В един клас трябва да съществува пълна свобода. Под „свобода“ разбирам да има разумни отношения на нещата. Свобода на пръстите – тия пръсти имат свободни отношения, но те си и помагат. Значи да предизвикам първия пръст, когато ми трябва. И всички са готови, никой няма да каже: „Аз съм занят.“ Щом е болен, то е друга работа. Че и вие в характера трябва да имате тази черта: **да бъдете готови.** Ще дойде някой, каже: „Да направим това.“ Не казвай: „Е, аз не мога да направя това.“ Болен сте. Другояче той играе, ходи и вечерта този пръст оплаква ли се, че е свирил? Първият пръст може да се радва, да каже: „Аз много работа свърших, свирях.“ Ако пък е писал – и той се радва, че е писал. Сега вие ще кажете: „Може ли показалецът да се радва?“ Но пръстът е създаден от разумни клетки и тия клетки се радват. Докато вие разглеждате живота си като материя и съзнание, пръстът ви може да се радва. Когато цялото ви тяло и целият мозък, и всичко в нас почва да се радва, само тогава можем да живеем. Дето има живот, всичко трябва да се радва.

Аз мога да се занимавам със себе си, но не и с вас всинца ви. Не искам повече противоречия, и да се разправям повече не искам. Аз съм сит вече и моят живот, и всяка една минута заради мен е скъпа. И да идвам да се разправям с вас тук – има по-способни хора, които

могат да се разправят. Ако има погрешки, аз ще ги изправа. Затова десет години ти си едно отражение на това, което съществува в братството, и аз съдя за братството по тебе. Ти си един тип на егоизъм такъв, какъвто светът не е виждал! Ти за мен си един барометър – ти не го знаеш, но аз го зная. Ти за своята любов си в състояние да опетниш всичко. Ти си честна за себе си, но не и за другите. Не си само ти – зад тебе седят и други. Пък аз не искам повече да се занимавам, да си губя времето. Не искам да се ограничавам. Пък и няма какво и мен да предизвиквате около моята стая. Аз ще затворя стаята си, не мога повече това да търпя. Аз М-и не мога да търпя. И такава любов не искам. Аз искам да бъда свободен, да служа на Бога. Пък вие може да си живеете, както искате. Ще ви дойдат други учители да се разправят. Ще дойдат някои да ви бият. Аз не искам никой да вземе моята страна.

Учителят прекъсна и излезе. Вдигна си дясната ръка, ние – лявата. Класът остана дълбоко замислен и раздрусан. Часовникът престана да работи – 7:20 часа.

Девета година на МОК (1929–1930)

Тридесет и втора лекция

18 април 1930 г., Разпети петък, 6:12 ч.

София – Изгрев

МУЗИКАТА КАТО МЕТОД ЗА СМЯНА НА СЪСТОЯНИЯТА РАБОТАТА - ОТГЛАС НА ЛЮБОВТА

„Отче наш“

Някой път става дума за правата мисъл. Според разбиранията на живота, животът е най-голямото благо, което човек знае. Следователно, когато ние казваме, че животът е нещастен, ние разбираме, че това благо е нарушено. За да се наруши известно благо, то трябва да измени своето отношение. Допуснете сега две същества, **А** и **В** – какво ще бъде отношението между тях?

А : В = ?

Тургаме и **С**. Тогава казваме: какви ще бъдат отношенията между трите величини? Значи те имат известни отношения между тях:

А : В = В : С.

Вземете сега тия три букви и си представете, че това са същества. Как ще намерите техните отноше-

ния? Допуснете, че това е бащата – А, В е майката, а С е тяхното дете. Тогава какви ще бъдат техните отношения?

$$A : B : C = 1 : 2 : 3$$

Тогава какво ще бъде отношението на 1 и 3, и 2 и 3? 1 и 2 – това са двама души, които влагат известен капитал, за да се образува една фирма. 1 е господарят, 2 е подпредседателят, а 3 е касиерът, който разполага с парите. Ако се изгуби един милион, като число – количествено, то нищо не струва.

Какво разбрахте сега от казаното? Да ви преведа друг пример. Представете си, че дойде някой от вас и каже: „Днес скъсали Ивана.“ Питам: какво сте придобили, като ви се каже „скъсали Ивана“? Ако вие обичате този Иван, вас ще ви стане малко мъчно. Ще кажете: „Как тъй да го скъсат?“ Значи влагате нещо в това. Но ако не го обичате, той не ви интересува. Казвате: „Скъсали го – скъсали го, да беше учил.“ Защо в единия случай вие вземате участие, а в другия случай казвате: „Да беше учил. Ако беше учил, нямаше да го скъсат“? Но ако вие съвсем не сте заинтересован, какво ви ползва, че го скъсали? Ако вие сте ученик или студент в университета, вие можете да извадите поука от това. Ако вие сте в същия факултет, ще знаете, че този професор – да кажем, по математика, е много строг, мъчно изпитва; и като ви се каже, че скъсали Ивана, вие вече ще вземете мерки да не скъсат и вас. Защото този професор може да скъса и тебе. Значи тази новина ще ви даде един подтик да учите по-старателно. Но да допуснем, че вие никак не сте заинтересувани – ще кажете само: „А, скъсали го. Който не се учи, нека го късат – това не ме интересува.“ Но има известни положения, които вас нищо не ползват, не ви допринасят нищо.

Запример вие си задавате въпроса: „Как ще преживеем? Как ще свършим училището?“ И като го свър-

шите, на каква служба ще се назначите? Допуснете, че на вас ви кажат, че еди-кой си приятел го назначили на служба в Първа гимназия в София. Значи той се е осигурил. Но на вас какво ви допринася това? Сега приложението: искам да ви кажа каква възможност имат тия числа.

$$A : C = B : C$$

Значи **A** и **B** имат отношението на **C**. Може една от тези букви да представлява принципа. Да допуснем, че **B** е принцип вече. Тогава каквото е отношението на **A:B**, такова ще бъде и към **C**, тоест такива ще бъдат и резултатите. В дадения случай **B** ще определи отношенията и към **A**. Какви ще бъдат резултатите? Та сега заключението: според както се учи човек, такава ще бъде и неговата наука.

Да допуснем сега, че се поддържа известен морал. Как ще определите вие отношението на морала към човешкия живот? Нали моралът е някакъв извод? Значи моралът е един резултат – на какво? Това са ред правила, които са изработени от ред поколения, с които той живее. Значи моралът е един извод на живота. Следователно той сам по себе си какво отношение има към живота? Нали това количество може да се измени? На този морал може да се предаде нещо в дадения случай. Тъй както е сега моралът в света, той расте според разбиранията на хората в живота. И моралът се отличава – моралът на едно животно се отличава и моралът на един човек се отличава – според сложността на живота и степента на неговото съзнание. Ако имаме един посветен човек, неговите разбирания за морала се отличават от тези на един човек, който не е посветен. Запример посветеният човек в пълния смисъл на думата, той ще даде до стотинка, ако има да дължи; няма да остане нито една стотинка да ти дължи. А онзи непосветеният чо-

век ще каже: „Хайде, остава един грош или един лев, какво от това?“ Той иска да бъде щедър. Питам: ако един човек остави един лев отгоре, той нищо няма да изгуби; пък ако продаде всичко, той пак няма да стане богат. Но в единия и в другия случай, ако той не се доизплаща, ще образува един вътрешен навик на немарене в ред поколения.

Да допуснем, в механиката ти мериш, мериш, но остава един сантиметър – не достига. Да кажем, трябва да са четиринайсет сантиметра, ти му туриш тринайсет сантиметра. Питам: тази работа с тринайсет сантиметра ще стане ли? Тринайсет е по-опасно, понеже не достига; ако е петнайсет сантиметра, ще поотрежеш малко от тази мярка. Ако една ос на някой лагер е по-дълга, ще отрежеш малко; но ако не достига, работите не могат да се донадят. Значи точно трябва да бъде.

Та казвам: човек трябва всеки път точно да извърши всяка една работа, за да образува един добър навик на своята мисъл. Понеже природата има работа с количествени числа, не работят чувствата. В дадения случай едно чувство е като един елемент. И желанията имат количествена стойност. Да кажем, имаш едно желание да ядеш или имаш едно желание за ходене – искаш да се разхождаш, или имаш едно желание да идеш на концерт, или имаш желание да се облечеш хубаво за Великден. Питам сега: всички тези желания – това са елементи, имат ли една и съща стойност? По какво се отличават? Кои желания в случая ще бъдат тук най-силни? Кое желание е най-необходимото от всички? Яденето. И всички други желания отстъпват на желанието за ядене. Следователно желанията идват постепенно. След като се наядеш, тогава ще дойде ходенето, концертът, обличането. Щом не се изпълни първото желание, и всички други желания спират – те са второстепенни. Значи яденето е потребно на всички други желания. Затова, като се

изучава живота, трябва да се изучат най-първо елементите, които поддържат живота.

Кои са най-силните желания? Които са необходими. Имаме яденето, дишането. Има една математика, с която можем да изчислим какви ще бъдат другите постижения. Ако знаем какви са нашите основни желания, можем да знаем какви ще бъдат и нашите второстепенни желания. Защото, ако човек добре се храни, той ще бъде здрав. Можем да направим едно заключение: ако човек добре яде, той ще бъде здрав, ще има повече средства. Който яде малко, е хилав, болен човек. Тогава казвам, на този болния човек по-мъчно ще се реализират неговите желания.

Ядене – тъй както говоря сега, разбирам – според законите на природата. Онзи човек, който хубаво яде, той същевременно ще има и сила на ума. Защото само един здрав човек може да мисли добре. Онзи, който не яде, той умен не може да бъде. Той само дъвче, дъвче, а това не е ядене. Значи като ядеш, да можеш със своето ядене да извадиш онази потребната материя и енергия от храната за ума ти. Умът трябва да бъде едновременно силен и в трите свята – и в Божествения свят, и в света на ангелите, и в света на хората. Сега вие в обикновения свят не чувствате какво е яденето – казвате: „То е един механически процес.“ Не. Когато ти дъвчеш, има едно същество, което същевременно мисли, но ти не го съзнаваш на физическото поле. Но има друго същество, което знае каква част от тази енергия ще се добие и за какво ще се употреби. Та първия човек – физическия, ние го наричаме „слугата“. После иде онзи, който образува съдружие, онзи, който мисли; и третият – който направлява работите.

Но необходимо е вие да се научите да мислите.

Вие трябва да употребявате музиката като едно средство за възпитание. Във всички времена, във всички окултни школи са употребявали музиката като средство за възпитание. В старите времена не е имало друг

метод, па и в новите времена няма още изработен метод. Запример вие се намирате в някоя мъчнотия, да кажем – в едно вътрешно морално терзание. Но не употребявате музиката. Може да мине цяла седмица, докато се смени тази енергия на това ваше състояние. Обаче ако вие употребите един музикален метод, може в половин час да се смени това състояние. Веднага ще се използва всичката тази енергия.

Да кажем, дойде отчаянието. Ти си ученик, от къщи не са ти пратили пари, ти искаш да напуснеш училището, казваш: „Мен ми дотегна това положение.“ Но не се минава цяла седмица – дойдат парите, веднага ти кажеш: „Ще следвам.“ Обаче вече известна част от енергията е изчезнала, изразходвана е напразно. Ти си създал ред неприятни мисли в себе си. Казваш: „Баща ми не се грижи, майка ми – няма добри хора.“ Но след една седмица ти се коригираш в мислите си, казваш: „Баща ми е добър човек, и майка ми, но случило се е някъде – пощата е закъсняла с писмото.“ Обаче с това ние вече губим голяма част от своята енергия с непотребни мисли.

Та онзи, който разбира музиката, и грижливо заляга за нея. Да кажем, ако аз започна да свиря, вие ще кажете: „Нека той свиря нещо от Бетховен.“ Но когато Бетховен е създавал своята музика, той е имал нещо предвид. Той е създал музиката си за възпитание на хората. Когато имате нещо неприятно, някоя мъчнотия, свирете нещо от Бетховен – например Деветата симфония. Колко души можете да свирите или да пеете? Бетховен е създал нещо в музиката изключително. Само жреците на музиката могат да я свирят, които са виртуози. И трябва да дойдат в света гениите – те са жреци на живота.

Следователно, ако вземем музиката в обществен живот, тя тепърва има да играе голяма роля. Той, един жрец на музиката, ще дойде, и всички богомолци ще пеят. А той, жрецът, ще им посвири. А които го

слушат, те ще плащат за тамяна, за пангара, за дрехи – всичко, което се издържа; пък най-после, на самия музикант му трябва масло, да му върви колата. После, зоб трябва за конете му; после, той си има слуги. Така всички други богомолци ще дадат кой колкото може за концерта. Третокласните ще дадат по-малко, а първокласните ще дадат повече. Та в това има възпитание за музикантите.

Да кажем, свирите нещо от Бах или Менделсон, или от Скрябин, но, да кажем, вие не разбирате тези класически музиканти – какво трябва да правите тогава? Ако знаете някое българско парче, ще свирите него, но ако не знаете? Но в природата е така – всеки един от вас има един метод за пение, този метод трябва всички да научите. (*Учителят свири леко на цигулката.*) Какво ви коства това? Как ще го изпее сега? Това е за един меланхоличен, ако искаш да дадеш усиление на енергията. (*Учителят свири пак същата мелодийка.*) Турете сега една дума, която да съответства на музиката. Измислете една дума. („*Примирение.*“) Тя е пасивна дума. („*Светлина.*“) И тя е пасивна дума. Кажете друга дума, вие сте учени хора. Всички сте професори. Турете „Бъди, бъди здрав!“

Вземете сега тона. Сега това, което вас ви спира, е следующето: вие, като започнете да пеете, казвате: „Това е губене на времето.“ Вашата работа мяза, като седнете да ядете на масата, и мислите, че не ще можете да си платите. Ти яж хубаво и не мисли за плащане. Пък ако ще мислиш за плащане, хич не сядай да ядеш. Защото да се безпокоиш и да ядеш – не може. Това не е ядене.

Ако имате някой философски въпрос да ви безпокои и кажете: „За мен ли е тази работа – нали трябва да се мисли.“ Че и в природата има специфична музика, и при философските мисли гамите са други. Когато си поет, гамите са други. В скръбния живот и в радостния живот, всяко едно положение си има сво-

ята гама. После, не се заблуждавайте – може да ви дойде някоя мисъл. При разни състояния се появяват и разни мисли. Някои мисли у вас мязат на онази приказка, която Христос дава за житното зърно – че едно паднало на камък и израснало, но корен немало и изсъхнало. Второ паднало в тръните и трето паднало на пътя. Значи има три условия, дето ти не можеш да пееш; условия, дето човешката мисъл не може да върви. Има условия, дето, като речеш да пишеш, ще излезеш и пак ще изсъхнеш. Само като попаднеш или влезеш в разумния живот, в добрата почва – там вече ще имаш придобивки 30, 60 и 100, или 1:3:6. Питам сега: в дадения случай защо Христос е употребил 60, а не 50? Шест и три колко правят? Девет. И едно – равно на десет. Значи Христос е турил числото десет. Това са всички сефироти – значи всички възможности са турени там. Това означават всички тия семена. В числото десет се дават всичките възможности. Този е вътрешният процес. Значи не само да даваш по три и шест, но всяко твое желание, но всяко едно твое желание в разните твои проявления трябва да дадат и разни сили вътре, за да се образува този сефирот. Сефирот – това са пътищата, по които твоята мисъл може да се проявява, от най-висшата до най-нисшата степен. Разбира се, ако едно същество не е много напреднал дух, то тази музика ще е много груба. Тази музика за вас е донякъде търпима, понеже вие не сте така отзивчиви, така музикални, но за някои същества това е груба музика. А за други, по-обикновени същества – не че той не е така деликатен, но той не е така отзивчив, така музикален; но казвам: само при дадени условия.

Намерете сега една дума – да турим на тази мелодия. Да кажем, някой ви изсвири Деветата симфония на Бетховен – какво ще придобиете? Вие трябва най-първо да знаете какви са били онези обстоятелства, при които Бетховен е създал тази своя симфония. Всъщност какви

са били причините да се роди тази симфония и какво е било съзнанието на Бетховен тогава? Тогава, ако се даде тази музика, тя ще има своите добри резултати. Но все ще се дойде до един пасаж на симфонията, който ще бъде ключ. Защото във всяко едно музикално парче има по един ключ.

После, музикалната наука не седи само в един тон, в седем тона. Сега вие мислите, че има само седем тона. Питам: няма ли повече тонове от седем? Да допуснем, че между тона „до“ и тона „ре“ има известно отношение. Ще ви попитам: между тона „до“ и тона „ре“ има ли други музикални тонове? Вие може да турите полутония, а има и четвърттония. Тогава има и една осма от тона „до“.

Да кажем, вие имате осем – какво представлява числото осем? Това е резултат на две – кубът на две. После имате три, умножено само на себе си, дава два-сет и седем. Значи два-сет и седем е кубът на три. Когато вие имате известни количествени числа, те са резултат на нещо. Имате някоя ваша мисъл – трябва да знаете на какво е тя резултат. Казвате: „Аз имам любов.“ В дадения случай любовта е едно количествено число. Това, което вие наричате любов в дадения случай, това е кубът от желания, съединени в едно – те образуват една форма, една любовна форма.

Запример вие казвате: „Аз обичам еди-кого си.“ Хубаво, в какво седи тази обич? Да допуснем сега, аз вземам в изяснението – някой учител обича някой ученик. Следователно в него се заражда желание да му предаде нещо от своята наука – да предаде това, което той има. Да допуснем, че той е художник или музикант. Щом той обикне ученика, у него има желание да предаде нещо от музиката на ученика. И колкото любовта е по-силна, толкова и желанието му да предаде нещо повече по музика става по-голямо. Колкото любовта му е по-слаба, толкова и желанието да му предаде музиката ще бъде по-слабо.

Сега един професор ти може да го заставиш да ти предава. Могат да се намесят и други фактори, които могат да го заставят да ти предава по-добре. Да допуснем, че имате един професор виден по музика и той има няколко ученика – първият му плаща сто лева на час, другият – богатият ученик, му плаща четиристотин лева на час, а третият плаща хиляда лева на час. Питам сега: този професор еднакво ли ще преподава на учениците си? Този, който плаща по сто лева, и който плаща четиристотин и хиляда лева, какво ще вземат? Ако еднакво преподава на всичките, учениците се онеправдат. На този, на когото преподава за хиляда лева, предполагахме, че той е по-способен. И професорът ще внесе все един елемент повече, отколкото при този, който плаща четиристотин или сто лева. Професорът ще внесе нещо по-хубаво, за да оправдае хилядата лева на час. Значи тука вие имате външни причини – парите ще го заставят да даде нещо повече, за да оправдае плащането на тези хилядата лева на час. Следователно този закон съществува: онзи, който обича, той плаща; а другият – обичаният, той преподава урока си по-добре. Следователно и той дава.

Когато едно същество нас ни обича, ние се стараем да възприемем това, което то ни дава, да бъдем внимателни към това същество. Който обича, плаща. Следователно и ученикът, който дава парите, е ученик на физическото поле, а учителят се отплаща в замяна на стоте лева с предаване на уроците. Тогава имаме отношението на онзи бакалин. Като отидеш при него, той ти дава стока – захар, смокини, а ти му даваш парите, ти му плащаш. Та и в разбирането на знанието пак същите отношения съществуват. Вие ще кажете тогава: „Че на какво мяза това?“ Вие разсъждавате по един прост начин. Всичките процеси, които стават в природата, са много благородни. Аз като видя един бакалин, че тегли на теглилката си, у мене се зараждат ред мисли. Казвам: колко хубава е тази тег-

лилка. Колко е хубава захарта. Защото за мен захарта означава ред неща, които тургам в това положение, дето се намира захарта. А който не разбира, ще каже: „А, теглилка – тегли едно кило захар“ – и нищо повече. Аз като кажа: едно кило захар, или щом видя, че някой купува едно кило захар, аз вече знам какво означава захарта. Ако купува смокини, пак знам какво означават смокините. Някъде гледам – някой избира цветя, много хубави карамфилчета или рози първокласни – веднага аз знам какво означават тия цветя.

Та на вас ви трябва едно правилно разбиране. Сега у вас има идеята да завършите земния си живот, да бъдете в небето между ангелите – да се видите със своите китари и цигулки, и да свирите. Че вашата китара е вашето сърце. А вашите мисли ще бъдат струните по нея, а вашата воля, желанието да свирите и пеете – това ще бъде лъкът, с който трябва да свирите. Хубаво. Ако вие не сте запалили вашето сърце, значи трябва да запалите целокупно сърцето си. Това е инструмент. Това са вашите мисли. Ще опнете струните и след това желанията на вашето сърце, ще турите лъка и ще свирите. („Ха-ха-ха!“) Вие казвате: „Аз нямам инструмент.“ Как нямаш? Всеки един от вас трябва да знае да свири на сърцето си. Сърцето е един Божествен инструмент. Нагласяването – това е Божествен процес на мислите. Ще знаеш как да свириш – ще създадеш една форма.

Какво е сърцето? Един Божествен инструмент, на който ти трябва да се научиш да свириш. И твоят характер ще се определи от положението, дали знаеш да свириш, или не. Един цигулар с цигулката си може да стане виден, той може да направи нещо, щом е даровит. Но ако няма инструмент, как ще увери той хората в изкуството си? Това няма да им се хареса. Това не е за смях. Слушайте да ви кажа: когато човек не разбира работите, той се смее, той не мисли. А когато ги разбира, вече не се смее много, но мисли. Трябва мисъл. Сега, понеже

вие не мислите, не разбирате работите. Смехът си има свой психически произход. Ако не можеш да мислиш, поне се смей, за да ти мине. Смехът е един вид хаван, в който ще туриш, като е нещо много кораво, ще го туриш да го счукаш. Като се смееш, ти чукаш мъчнотите. Като не ти върви нещо, посмей се – ще ти стане леко на душата.

Запример някои неща не разбираш – някоя задача или дума, ако мислиш и разсъждаваш, ще дойде правилното разсъждение. **Мисълта е правилното разсъждение, а смехът е нещо второстепенно.** Но смехът навсякъде ще ти помага, защото, ако не се смееш, ти не можеш да мислиш. Смехът помага на мисълта, но самият смях не е мисъл. Разбира се, човек не е само музика – музиката е само едно чувство у него. Мисълта у него – това е една сила. И човека тъй го наричат – същество на мисълта.

Та най-първо, представете си, че вашето сърце е един инструмент, на който трябва всякога да свирите и трябва да го държите в изправно положение. Всяка сутрин, щом станеш, трябва да свириш правилно на сърцето си. Тогава всеки един музикант, който свири добре, и публиката му ръкопляска, и обича го. А щом не свири добре, какво прави? Тя го освирква. Същият закон е и за вас – ако вие не знаете как да свирите на вашето сърце, публиката ще ви освирка, нищо повече. И прогресът на човека зависи от неговия ум, от неговото сърце и от неговата воля. Ти ще пазиш инструмента си. Като станеш сутрин, няма да казваш: „А, това сърце!“ Не, ти ще свириш на това сърце.

А пък според моето схващане, когато мен ми кажат, че еди-кой си се влюбил в някого, ето какво аз разбирам: влюбил се Иван Пенджурски в Бона Замахова. Бона Замахова, това е едно музикално парче, което той ще изпълни. И той ще почне да свири парчето на Бона Замахова. Бона Замахова съчинила нещо, и той почва да свири нейното парче. Казват: „Той се влюбил

в нея.“ Бона Замахова е музикантка и е създала Деветата симфония. Иван Пенджурски свири това парче, нейното парче, и ако го изпълни хубаво, тогава той се влюбил в нея. Пък ако не го изпълни хубаво, тогава какво казваме? Че не се обичат. Той не можал да се влюби. Значи той не е можал да свири хубаво парчето и публиката го освирква.

Сега как мислите – това обяснение по-хубаво ли е? Нали казват: „Влюбил се.“ После питат: „Какво нещо е влюбването?“ Какво значи това? Значи да извършиш някоя работа. **Да обичаш Бога, значи да извършиш нещо зарад Него.** И ако ти в любовта не извършиш нещо – не мислиш, не чувстваш, не действаш, тогава няма никаква любов – това е само играчка. **В любовта всякога се разбира най-великата работа, която човек може да свърши. Няма по-велико нещо в света от любовта.** Аз бих желал целият свят да люби и да се влюби. И един ден, когато хората станат светии, тогава любовта ще царува на земята – работа ще има и работа ще се върши. А сега хората разбират влюбването и любовта – един еднократен процес и го считат, че е глупаво да се влюби човек. Не, най-великото нещо в света или работата, която може да свърши човек – това е любовта. А всеки един човек, когото вие трябва да обичате – това е парчето, което вие ще свирите в сърцето си, в ума си; и доколкото вие ще свирите хубаво, дотолкова вие обичате. Вие ще го тълкувате.

Питам: когато двама се обичат, единият го обича, а другият не го обича, тогава как ще претълкувате това? Бона Замахова не обича Иван Пенджурски, защото той не знае да свири. Но щом Бона Замахова обича Иван Пенджурски, аз вече знам, че той свири отлично парчето, трепери му сърцето, но и на нея трепери сърцето, защото един композитор, като му изпълнят парчето или неговото творение – нима няма да бъде доволен и няма да го обича? Който изпълни ху-

баво едно музикално парче, онзи музикант ще го обича. Така трябва да мислите вие. Да знаете да свирите много хубаво музикалните парчета. (7:02 ч.)

Само светлият път на мъдростта води към истината. В истината е скрит животът.

Девета година на МОК (1929-1930)

Тридесет и седма лекция

23 май 1930 г, петък, 6:05 ч.

София - Изгрев

КЪРТЪТ, СЛАВЕЯТ И ПЧЕЛАТА

Тайна молитва

Имате ли някоя зададена тема или упражнение? („Не.“) Можете да пишете върху темата „От какво произтича влиянието на светлината върху организма“. Нали има обикновени познания в света – допуснете, че имате да разгледате едно органическо същество, А. Дали това е човек, дали животно, или птица – какви неща са потребни, за да имаме едно органическо същество? Най-първо на А е потребно неговата стомашна система да е здрава; след това или едновременно на А е потребно и неговата дихателна система да има пълно дишане, и неговата мозъчна система да е напълно нормална, С³Д³М³. Тогава казваме: най-първото отношение на А е към стомаха, след това А има отношение към дихателната система – Д, и най-после А има отношение и към мозъка – М:

А : С

А : Д

А : М

Тогава ние казваме: С има отношение към Д (С:Д) и С има отношение към М (С:М). Да допуснем, че стомашната система е здрава – това същество ще започне

работата. Как? Най-първо ти искаш да узнаеш ще може ли то да работи. За да работи работникът, непременно трябва да е здрав стомахът му – да има здрав стомах. Ако искате да приемете А за добър певец, непременно той трябва да има здрави дробове, пълно да диша. Или ако искате да вземете А за някой учен човек – за някоя умствена работа, неговата мозъчна система трябва да е напълно нормално развита.

А – С³Д³М³

Значи за работа – нужен е стомах, за пеене – дробовете, а за мисълта – мозъкът. Следователно, когато ние кажем, че не трябва да стоим, значи ние трябва да се свържем с основното в живота – работата. Ако ти не можеш да се справиш с работата, ако ти не знаеш как да започнеш с основното в живота, тогава другата работа – пението – как ще се справиш с него? Пението е една още по-висока от храненето работа. Пък ако не можеш да се справиш с пението, мисълта е още по-високо нещо. Следователно ще почнем с работата на стомаха, или стомахът е първата работа в живота. Това е човекът в отделенията. После иде науката за дишането – това е вече в прогимназията и гимназията, а науката за мисленето или за мисълта – това е човекът в университета.

И тогава в науката казваме така: А е нормалният човек, или той има свършено нормално развити С, Д и М.

А_{сдм-п}

А има всичките качества, необходими за неговото развитие: здрав стомах, пълна дихателна система и добре развита мозъчна система. Значи този човек е нормален във всичките си системи и отношения. Това ние наричаме човекът А.

За кърта ние имаме понятие, че той има здрав стомах. Отличен стомах има той, за да може да ходи, да рови пръстта. Той за да може да ходи и да прави дупки в земята, трябва му здрав стомах. И при тази работа ние никога няма да предполагахме, че къртът има развален стомах. Следователно, ако ти имаш една болест и искаш да я излекуваш, например стомахът ти е слаб – имаш една болест, по кой начин ще се лекуваш? Щом почнеш да мислиш и изучаваш кърта, твоят стомах ще оздравее. Вие ще попитате: „Защо това да е така?“ Представете си, че вие сте жаден човек. Аз ви пращам да си миете лицето във водата. Питам, ако вие си турите ръцете във водата да се миете, ще останете ли жаден? Все-таки ще близнете, ще пиете малко. Ако вие почнете да мислите за кърта, и вашият стомах ще оздравее. Някой път вие питате: „Защо рови къртът земята?“ За да бъдете вие здрави. За да бъде стомахът ви здрав.

Сега втория процес аз от вас ще поискам. Аз ви дадох сравнение за стомаха – стомахът работи и къртът работи. И ако неговият стомах би бил развален, той никога не би изкопал нито една дупка. Къртът работи, защото стомахът му е здрав. И когато той се разболее, той вече не копае. Сега вие дайте едно същество, на което дихателната система е напълно развита. На кое органическо същество бихте уподобили пълната дихателна система? („Славейт.“) Защо? („Защото той пее.“) Неговата дихателна система е напълно развита, пълно дишане става у него. Славейт пее – това е емблема, че неговата дихателна система е добре развита. Щом престане да пее славейт, значи има нещо болно у него. Имате ли вие слаба дихателна система, вижте как пее славейт, мислете за него – как пее. И всеки един човек, който има слаба дихателна система, трябва постоянно да мисли за пението. Като мислиш за пението, това подразбира един процес, който не става в стомаха. Ти можеш да мислиш. В природата процесите, които стават, те стават на опреде-

лено място. Следователно ти като мислиш за пение-то, този процес няма да стане в стомаха ти – той ще стане в дробовите ти. Всички тези процеси стават все в тази област – дробовите, дишането. Значи за втория пример взехме славея.

Сега – третият пример. А трябва да има здрав мозък, нормално развит. За кого трябва да мислим? („За някой гениален човек.“) Не, за пчелата трябва да мислим, която влиза и излиза из кошера си. Тя не може да влиза и излиза в кошера си, ако не мисли. Значи мисълта отваря ума. В нея има едно постоянно хвъркане в пространството, тя не седи на едно място. Движение има у нея постоянно през въздуха. Значи това е – умствен процес има там. И у пчелата имате един образ напълно за умствена работа, мозъчната система е напълно нормално развита. Ще забележите и друго – те се отличават с отлична хигиена, после – умерена температура има в техния кошер. Каквото и да е времето отвън, те имат умерена температура в кошера. Следователно при мисълта, както се развива човекът, в природата съществува първо чистотата и разумността, и второ – пълно определена температура – мисля, около двайсет и два градуса – кой е изучавал колко градуса има в кошера? Ще намерите в някое ръководство за пчелника.

Сега това са ред нови разсъждения, до които трябва да дойдете по един естествен път, за да засилите вашата нова мисъл. Пита някой: „Ти вярваш ли в Бога?“ Питането „ти вярваш ли в Бога“ е много глупаво. Допуснете сега, че дойде едно дете в училището – постъпи в първо отделение. Но учителят не му е разправял още нищо – трябва ли да го питаш: „Ти вярваш ли в числата?“ Че как ще вярва това дете в числата – то още не знае какво нещо е число. „Вярваш ли в Бога?“ Ако вярването в Бога е една идея, когато учителят пита ученика си: „Ти вярваш ли в числата“, той казва: „Не вярвам, не съм ги виждал.“ Тогава учителят трябва да

извади няколко ябълки и казва: „В света съществуват ябълки“, но детето не знае какво е ябълка. И учителят казва: „Ето една ябълка – тъй се пише „една ябълка“ – 1, когато е само една; а когато тази ябълка има другарче, стават значи две ябълки – 2. Тъй се пише „две ябълки“ – 2. Две другарчета са това. Ти вярваш ли в това?“ В какво вярва детето? То вярва в реалните ябълки, понеже те съществуват като предмети в природата.

Та казвам, когато една идея не се изнесе в нашето съзнание, ние не можем да вярваме в нея. Най-първо трябва да се изнесе идеята в съзнанието. Запример питането „има ли Бог“ – това не е наука. Като питаш така, какво подразбираш с това питане „вярваш ли в Бога“? Ти трябва да знаеш как да представиш конкретно тази идея на физическото поле – или като идея на чувствения свят, или като идея на умствения свят; като идея, която се занимава със стомаха ти; като идея, която се занимава с дробовете ти [или] като идея, която има отношение с мозъка ти.

Запример идеята за Бога какво отношение има – тъй, както вие я разбирате? Защо трябва да вярваме в Бога? Да определим конкретно какво нещо е вярата. Представете си, че вашите очи са били затворени – че някой човек ви е турил восък на очите. Казва: „Не трябва да си отваряте очите.“ Представете си, че имате един господар и той ви тури капаци на очите; вземе една пръчка – дава ви я, и ти с пръчката трябва да напишаш нещата. Каже ви: „Слушай, няма да си отваряш очите, само ще пишаш нещата.“ Представете си сега, тази пръчка – това са логическите разсъждения. Логика е това. Той гледа да няма някой камък на пътя. Ти си проправяш пътя с пръчката, но има голяма мъчност в движението. Дойде някой човек и ви попита вас: „Ти вярваш ли в слънцето. Че със затворени очи, казва, не съм го виждал – какво ще вярвам.“ Най-първото нещо – трябва да заставите този човек да снесе тези люспи от очите си и да отвори очите си. Той след като

види слънцето, какво ще стане с него? След като извадите превръзките и той като види слънцето, какво ще каже? Той най-първо е носил един бастун, с който се е подпирал постоянно. Този господин, който носи бастуна, все му липсва нещо. Този човек е сляп или е слаб. Значи в някой свят му липсва нещо – това е за човек, който носи бастун. Вземете в каквото и да е отношение – ако вие носите бастун, какво означава това? Или е слабост, или е едно оръжие. Сегашните бастуни, които носят хората, това са магически тояжки. И всеки, който носи бастун, иска да стане маг. Но този бастун е потребен да направи някой магически опит. Сега резултатите какви ще бъдат? Той ще хвърли тояжката си. Когато очите ти са отворени, кажи: „Аз нямам нужда от нея.“ Онзи човек, на когото очите са отворени, той няма нужда да се подпира на бастуна си; а този, на когото очите са затворени, той има нужда да се подпира на бастуна си. Ако ти носиш бастун [и] десният крак те боли, тогава бастунът изпълнява една рол. Има значи един дефект като стъпваш, пък на левия крак ще се подпреш. И всеки, който носи бастун, има известен дефект или този бастун трябва, за да извършва известна работа. Но работа трябва да върши бастунът. От какво произтича „бас-тун“? Как се казва на френски „бастун“? („Батон.“) Какво означава? („Тояга. Това е същият корен на „бия“.“) А, не – работа означава.

Сега ние идваме до онези процеси, които стават в природата и обществото. Ние говорим за онези процеси, които стават в природата. Природата най-първо упражнява своето влияние чрез стомашната система, след това упражнява своето влияние чрез дихателната система и на трето място тя упражнява влияние чрез мозъчната система. Това са трите велики канали, чрез които природата действа. Когато природата действа чрез стомашната система, какво ще произведе тя у човека? Устата ще се намира в постоянно движение, положението на тялото в известни места ще се подобри, ще се урегулира

стомашната система. Един човек, на когото стомашната система не е добре сложена, той не може да има един тънък кръст като някоя оса. Какво ще има до известна степен? Тогава ние трябва да имаме една мярка в какво състояние именно е стомахът или при какви условия той е нормален. Когато човек яде добре, той си мърда устата. Един човек, когато го гледаш как си мърда устата, когато яде, ще знаеш има ли той здрав стомах, или не. Виждали ли сте вие преживните животни, които са здрави? Когато животното е здраво, то преживя; когато не е здраво, то не преживя. Това е за тревопасните животни. Когато едно от месоядните животни има здрав стомах, тогава в разкъсването на жертвата е първо – много бърза всякога. Щом бързо пипа, то има здрава стомашна система – в него има желание по-скоро храната да влезе в стомаха, да уталожни глада.

Но за човека как ще знаете кога има здрав стомах, като го гледате на трапезата? Аз ви казвам: правете наблюдения, за да познаете здравия човек. Онзи, който е здрав, той има много интензивен поглед към яденето – в него се създава едно движение. Пък ако той е тъй индиферентен или е много бавен в яденето – стомахът му не е здрав. Онзи, който има здрав стомах, очите му са отворени и весел е той. Най-първо, като гледа на яденето, той е весел. Такъв човек ти можеш да го ангажираш за работа. Ти най-първо дай на човека един обяд и тогава го ангажирай да работи. Ако има един интензивен поглед, като яде, той добре ще си върши работата. Та когато ние казваме, че човек трябва да работи, ние подразбираме, че трябва да се подобри. Най-първо природата иска ние да бъдем в изправно състояние със своята стомашна система, понеже от нея зависят условията на живота.

По-далечните процеси на мисълта, на дишането – те са от по-високо естество, но те напълно зависят от тази основа на физическия свят. Те са в зависимост от здравословното състояние на стомашната система – как

става нашето храносмилане, как храносмиламе храната. И сега съвременните умни хора страдат от неправилното приемане на храната. Ти ядеш, но твоят ум се занимава с много други въпроси. И ти ядеш механически, защото мисълта ти е заета с други неща. Помнете едно: механически не трябва да ядете. Умът ти, мисълта ти трябва да присъстват в работата на стомаха, в храненето – да не става едно прекъсване на работата. Ако ти добре приемаш храната си, от невидимия свят ще дойдат разумни същества и ще ти дадат един банкет. А ако ти седнеш, и дето го казват, „без да се прекръстиш“, без да се помолиш, и бързаш да ядеш, за да свършиш това – тази работа не е свършена, както трябва. В невидимия свят имат едно определено мнение за хора, които бързат в яденето. Ще ви попитам: в яденето трябва ли да има бързане? Но ще знаете – от яденето ще зависи каква ще бъде и вашата работа.

Според вас колко време е определено за яденето? Какъв бюджет има отпуснат от природата за яденето? Има един бюджет отпуснат. Времето е един капитал – отпуска се. Защото, ако човек няма това време, той не може да яде. Щом се съкрати този бюджет за яденето, този човек си заминава за другия свят. Докато има определен бюджет, той живее; щом се свърши бюджетът, той свършва училището и си отива с диплом или без диплом. Та казвам, вие искате да имате известни постижения в живота – ще започнете основно да изучавате вашето храносмилане, кога и как трябва да става; защо именно сегашните организми са създадени по този начин, че ние най-първо трябва да ядем, че после трябва да дишаме и трябва да мислим. Ако вие не можете да разберете смисъла на яденето, ако не можете да разберете смисъла на дишането и не можете да разберете смисъла на мисленето – то и животът сам по себе си остава неразбран. Животът изисква това – мисълта да присъства в храненето. Това са трите велики процеса в живота – хранене, дишане и мислене.

Та казвам: има известни отношения, които трябва да се пазят. Да допуснем, че вие сте неразположен – на какво се дължи вашето неразположение? То може да се дължи на три причини: или че работата ви в стомаха не е свършена, или че работата в дихателната система не е свършена, или че работата в мозъчната система, в мисловния свят, не е свършена. Например нали казват: „Този човек е неразположен духом.“ Сега, отде се явява неговото неразположение? Има три неща, които можем да допуснем за неразположението на духа – има нещо, което липсва в стомашната система или което липсва в дихателната система, или липсва в мисловната система. Щом се премахнат тези дефекти, веднага неразположението ще изчезне. Например често вие казвате тъй: „Не съм разположен днес“, или: „Е, духом не съм разположен.“ Какво означава това? Да допуснем, че за някого казвате: „Той не може да мисли.“ Кажете сега, защо не може да мисли? Този човек, който не може да мисли, има известни дефекти в стомаха си, има известни дефекти в дробовете си, нищо повече. Казвате: „Той не разсъждава.“ Имате същия закон: щом не разсъждава, непременно има известни дефекти в стомашната система, има дефекти и в дихателната система.

Всички онези хора, които имат известни дефекти в дихателната система, всички са много сприхави, обичат да се сърдят за нищо и никакво. Какво значи за нищо и никакво да се сърди човек? Тоест абсолютно няма никакъв повод, а той се сърди. Той се сърди например, че стомната е празна, и като се разсърди, хвърли стомната настрани. Отиде ли да пие вода и намери стомната, че е празна, той я захвърля – как е възможно тя да е празна! После, отвори ли долапа да търси хляб и не намери вътре хляб, веднага той блъска вратата – как да не се знае, че той е гладен и има нужда от хляб! Този човек има известен дефект в дихателната система. После седне на стола и не може да се намести добре – той

става, ще хвърли стола и ще се разсърди на стола за нищо и никакво – просто че не може да седне добре. Това е без причина да се разсърди човек. Казвам: причината за това ще търсите и в стомаха, и в дихателната система. И щом поправите този дефект, веднага ще се възстанови нормалното ви състояние.

Сега ще ви приведа един пример. Един от знаменитите проповедници в Америка, на когото стомахът е бил развален – храносмилането е било ненормално, пък и дихателната система не е била добре; та той е неразположен и проповядва ужасни проповеди и изплашва цялото събрание, като че светът отива. Пратат го в болницата, промиват му стомаха един-два пъти, червата три-четири пъти, седи там четири седмици и се връща с поправен стомах, с установена дихателна система, весел, бодър; изважда Библията и чете: „Бог е любов.“ Той вижда, че всичкият свят се е поправил и говори за съвсем други неща. Та казвам: необходимо е да държите в изправно положение стомашната система, която ви е дадена от природата; също така в изправно положение трябва да държите и дихателната система, за да функционира добре вашата нервна система.

От какво зависи нервната система на човека? Човек се отличава именно по това, че неговата нервна и мозъчна система е по-добре развита и устроена, отколкото у птиците. У животните стомашната система е добре развита, у птиците дихателната система е добре развита, а човек се отличава с това, че у него мозъчната система е добре развита. Следователно човек трябва да държи в изправно положение своята мозъчна система. Но той не може да държи това положение, ако не разбира законите на онези същества, които са го предшествовали, които са учили и държат в изправно положение храносмилането и дихателната система.

Та казвам, според вас в какво седи качеството на добрия човек? Сега да определим кои са качествата на

добрия човек. От ваше гледище какъв е нашият идеал за добрия човек? Как ще определите това? Кой качества давате на добрия човек? Вие ще разсъждавате по същия начин, ако аз дам на едно дете една череша и попитам другите деца и кажа: „Деца, по какво се отличават хубавите череша?“ Какво ще ми кажат децата? Да кажем, че децата вече са имали опитност от черешите, как ще определят те по какво се отличават хубавите череша? („*Че са сладки и сочни.*“) Да. Е, по какво се отличават хубавите орехи? Че са пълни. Един орех трябва да е пълен, за да е добър.

Сега да дойдем до въпроса, по какво се отличава добрият човек? Добротата е едно качество на добрия човек. **Добрият човек се отличава по това, че той всякога е весел и всякога е добре разположен.** Когато го срещнеш, той е като една запалена свещ, като узряла диня, узряла череша, ябълка; като спретнатата мома е той – хубаво облечен. Във всяко положение като го срещнеш, той е готов за услуга; той може да направи всякога услуга или едно добро и не счита, че прави добро. Като срещнеш добрия човек на пътя, ако той носи вода, ще снесе кърчага или стомната, ще ти даде вода и ще ти каже: „Заповядайте!“ Ще се засмее на пътя ти, пак ще вдигне стомната и ще си отмине. Сега разбрахте какво значи добрият човек. Той всякога има отлично разположение. Аз казвам: добрият човек има здрава стомашна система, здрава дихателна система и добре развита мислова система. У добрия човек тези три системи са много правилно развити. Човек, у когото тези три системи не са правилно развити, той не може да бъде добър. Аз така определям: човек, у когото стомашната, дихателната и мисловната системи са нормално развити, той не може да бъде лош човек.

Лошият човек винаги има дефекти в тези системи. Лошите хора, убийците, разбойниците, все имат нещо анормално в стомаха, в дихателната система, в дробовете и в мозъка си. Не само привидно. Запример,

като казват, че вълкът е нормален, колко години живее? Естествениците да кажат. („Не повече от двадесет-двайсет и две години.“) Е, двайсѐт и две години – живот ли е това? И то – крадешки живот. Вълкът не е здрав, вълкът всякога е образ на едно болезнено състояние. Колко години живее лисицата? („И тя не живее много.“) И тя не е от здравите. Вземете котката, и у нея липсва нещо. („Тя живее дванайсет-петнайсет години.“) И тя не е здрава, защото в котката има крайно нетърпение. Котката е много нечиста. Чистотата е отвънка – тя знае само да се гизди, да си чисти дрехите, но в яденето тя е много нечиста. Като хване мишката, тя няма търпение да я одере, а изведнъж с козината я яде. Следователно, ако вие имате навика на една котка в яденето си, зле ще свършите. И тогава ще кажа тъй: нямай навика на котката при яденето. Нито вълкът е за препоръчване в яденето, нито лисицата. Те са болезнени типове, крайно анормално живеят.

Сега какво разбрахте, защо повдигам аз този въпрос? Понеже вие минавате за учени хора, казвате: „Аз съм изучил храносмилането, дишането и мисленето.“ Вие имате известни познания за тях. Всичките съвременни физиолози в този смисъл още не са изучили стомаха. И те тепърва още имат да изучават стомаха, дробовете и мисълта. Има една функция на стомаха и на дробовете, на дихателната система, която физиолозите и учените хора не са засегнали. За много работи говорят в анатомията и физиологията, но за същественото още не са казали нищо. Не че те не мислят, но на тях наум не им е дошло да бутат на тази врата. Сегашните хора мислят, че един човек може да има един дефект в стомаха или дробовете си, и пак да бъде гениален. Ще знаете едно: в гениалния човек всички системи са в изправност. В гениалния човек **А** непременно трябва да има едно съотношение между стомаха, дихателната система и мисълта. Между **С**, **Д** и **М** обмяната на тия енергии става правилна. Защото сто-

махът е един трансформатор на човешката енергия и той трансформира напълно всичката материя без излишък. След това дробовите, и те са един трансформатор; и мозъчната система, и тя е един трансформатор за човека. Следователно, ако твоят стомах не може да трансформира енергията за дробовите и ако твоите дробове не могат да трансформират тази енергия за мозъка, и ако мозъкът не може да трансформира тази енергия; и тогава, ако този човек не може да трансформира енергията вън от тялото – тогава този човек не е здрав.

Вие ще кажете тогава: „Кой може да бъде здрав?“ Всеки. Всеки може да бъде здрав. На стомаха трябва да дадеш съответстващата храна, на дробовите трябва да дадеш съответстващата храна, съответстващия въздух, и на мозъка си трябва да дадеш съответстващите мисли, нищо повече. Сега няма да се спирам повече, но ако при второто положение – ти не дадеш на дробовите съответстващия въздух, който да трансформира организма, ти не можеш да бъдеш здрав. Най-първото, като станеш сутрин, ако ти е затворен прозорецът на стаята, отвори го. Щом като станеш от леглото си, иди и отвори прозореца си. Един човек, който има здрава дихателна система, непременно в него има желание да отвори прозореца и да поеме изобилно въздух. Той не мисли за нищо друго в света, освен да се предаде на едно вътрешно съзерцание. И ако ти това не можеш да направиш по отношение на своята дихателна система, тебе ти липсва нещо. И когато излизате на разходка, ако вие не можете да се спрете, като вървите, да поемете хубаво въздух. Сега, кое е отваряне на прозореца? Запример ти вървиш, дойдеш до едно място и се спреш, поемеш дълбоко въздух – това аз го считам отваряне на прозореца. Спреш се няколко минути, поемаш дълбоко въздух – ти имаш непременно здрави дробове. Ако вървиш без спиране, това пак не е нормално развита дихателна система.

Най-първо всяка една екскурзия служи за един повод да усили дихателната система. Това е яденето, това е отваряне на нашия прозорец. Другояче ние не отиваме да освободим своята мисъл. Във всичките екскурзии ние имаме за цел да усилим дихателната система. Това е ядене. Във всяка една екскурзия имаме за цел да имаме един отличен обяд. И ако в една екскурзия ние не можем да нахраним дробовете си, тази екскурзия не е постигнала целта си. Екскурзията се дава, за да се даде един банкет на дихателната система; това имаме предвид – да усилим дихателната система. А щом усилим дихателната система, значи ще се усили и онова нормално състояние – ще може дихателната система да функционира правилно и да трансформира правилно онази енергия, която е в мозъка. Ако отношенията в стомаха и дробовете са изправни, тогава и третата система – мозъчната система ще бъде изправна. И този човек ще може да се справя лесно с всичките мъчнотии, понеже мозъчната му система ще бъде нормална. Човек, който има здрави дробове и здрав мозък, той може да се справи с всички мъчнотии, понеже неговите дробове ще бъдат здрави.

Това значи възпитание. Най-първо трябва да започнат да се премахват всичките вътрешни мъчнотии и препятствия за трансформиране на енергията. Ако ти не можеш да трансформираш енергията, която е в дробовете ти, пътищата на твоето развитие са затворени. Нормална стомашна система трябва, дишане трябва и мисъл трябва. В новото направление ще запазите три неща в ума си. Вие не можете да имате една нова култура, ако нямате тези новите идеи за тялото и това схващане. Ако вие разбирате, аз ще се спра и повече върху тази област. Можем да направим и опити, физиологически опити. Колкото за това, мога да ви дам един нов начин, физиологически, да разгледате стомаха си. Или опит за проучването на дихателната система – как може и как трябва да се диша.

Вие забелязали ли сте някой път, когато ходите, тъй, като се поставите на краката си, какво усещате, какво самочувствие имате? Някой път се случва – стъпват много тежко, всичката тежест пада на петите ви. Сега, на какво се дължи тази тежест? Нали всички от вас искате да живеете добре? Всеки един от вас иска да живее един добър и щастлив живот. Сега, ако не знаете методите, как ще живеете? Това не е един упрек. Преди хиляди години са живели, без да знаят как да живеят. Земеделците, които орат земята, и те не живеят, както трябва. Защо? Даже и сегашните птици, по причина на хората, и те не живеят, както трябва. Защо? Животът на птиците не е нормален. Този вътрешен страх, постоянно те прекарват в безпокойствие – и те не могат да живеят добре. И човек, за да диша правилно, той не трябва да се безпокои. Щом се безпокоиш, ти не можеш да дишаш правилно. Та когато ние казваме да не се нервира човек, то е за дишането – понеже нервирането спъва дишането. Щом ти се смущаваш, ти не можеш да дишаш правилно, дишането се спира. А дишането много зависи от дихателната система на човека и от стомашната система. Това са само условията – не че те ще създадат хубава система.

Така обикновеният човек става условие за талантливия човек, талантливият човек е условие за гениалния човек. И гениалният човек е условие. Условия са това. После и друго. Качествата на талантливия човек могат да се развият само върху почвата на обикновения човек и качествата на гениалния човек могат да се развият само върху почвата на талантливия човек. Всяка една система – това са условия, при които човек може да развие известни качества. Ако той нямаше добра стомашна система, тези качества на дихателната система не могат да се развият; ако тези качества на дихателната система не са добре развити, тогава у тебе тези качества на мозъчната система не могат да се развият; и ако твоят мозък не е

правилно развит, тогава и другите качества не могат да се развият. Тогава, щом стомахът ти не е добре развит, и ако дробовете ти не са добре развити, и ако мозъкът ти не е добре развит, тогава де е човекът? И доброто се развива.

Доброто разположение на човека зависи от стомаха, това трябва да го знаете. Добротата на човека зависи от неговия стомах. Ако стомахът е добре развит и е нормален, такъв човек е добър. Ако дихателната система е хубаво развита, този човек е пъргав, подвижен и той е весел. Онзи човек, на когото дробовете са здрави, той е винаги весел, той е всякога на краката си и винаги работи. А пък онзи, на когото мозъчната система е добре развита, той е практичен, той е поет. Каквото види, навсякъде пише – поезията е хубаво развита. Навсякъде вижда хубавата страна.

Следователно, ако стомахът ти е здрав, ще бъдеш добър. Ако дробовете ти са добре развити, ти ще бъдеш певец. Ако мозъкът ти е добре развит, ти ще бъдеш поет. Тогава ще бъдем добри, ще бъдем певци и ще бъдем поети. Аз мога да туря така: **здравият човек е добър човек, добър певец и добър поет**. Може да турите това като норма, за да бъдете здрави. Най-първо ще бъдете добри – дръжте връзката си със стомашната система. Свържете здравето си с дихателната си система, да бъдете добри певци – турете дихателната система на работа; и най-последно – да бъдете поети, искам да разбирате своята мозъчна система. Не само да пишете рими, но мисъл да има. Поет като си, да виждаш хубавото на нещата. Като видиш един предмет, да виждаш светлината отгоре. Като виждаш изворите, всичко това да внася една нова идея в ума ти. Да виждаш хубавата страна на живота – това е поезия.

Та казвам сега, помнете тези три неща: **доброта, пение и поезия**.

Станете сега.

Само светлият път на мъдростта води към истината. В истината е скрит животът.

Една забележка: сега тази лекция е свързана с Добрия ден – Добрият петък. Тази е една от най-хубавите лекции, които аз съм направил. Добрината във всички посоки! За да виждате добрината, трябва да ходите в светлина. Трябва да имате здрава стомашна система, пълна дихателна система и нормално развита мозъчна система.

Защо пее славеят? Казва ти Провидението: „Дръж в изправно положение дихателната система.“ Един човек, който има здрав стомах, може да бъде красив; дихателната система придава извивания, мисленето ще даде една подвижност на лицето. Всичко въобще работи за красотата на човека. Умът ще прави едно преливане. Човек трябва да внесе своята увереност в стомаха. Очите да бъдат живи. Устата да бъде жива. Когато стомахът е нормално развит, устата са червени, но това показва, че и дробовете са в нормално състояние.

Девета година на МОК (1929–1930)

Тридесет и осма лекция

30 май 1930 г., петък, 6:06 ч.

София – Изгрев

ОБРАЗЦИ ЗА САМОВЪЗПИТАНИЕ

Тайна молитва

Каква разлика има между 12 и 21? В какво седи разликата? („Разликата е количествена – девет.“) А каква е разликата между 13 и 31? („Осемнайсет.“) Между 14 и 41? („Двайсет и седем.“) Това е най-простото разбиране – количествено разбиране на числата; дават един и същ резултат. Ако ги съберете едно и две и две и едно, правят все три. В 12 кой заповядва? („Единицата.“) А в 21? („Двойката.“) Тъй е, двойката.

$$\begin{array}{rcl} 12 & = & 3 \\ 21 & = & 3 \end{array} > 9$$
$$\begin{array}{rcl} 13 & = & 4 \\ 31 & = & 4 \end{array} > 18$$
$$\begin{array}{rcl} 14 & = & 5 \\ 41 & = & 5 \end{array} > 27$$

Допуснете, че това е един дом – 12 и 21, тогава кой заповядва в първия дом и кой – във втория дом? („В първия дом заповядва мъжът, а във втория – жената.“) Какви ще бъдат резултатите? Каква е разликата между 12 и 21? („Девет.“)

Сега, вътрешната страна коя е? Природата е скри-
ла това, тя иска да направи известно забавление. Вън-
шната страна на живота всички я разбират, но вътреш-
ната не я разбират. В природата има един вътрешен
закон, който е скрит. За всичките количествени числа

природата е скрила нещо и го открива само на най-разумните. А на обикновения човек е дала само просто-то разбиране на обикновения човек. 13 – това е един резултат на талантливите хора. Сега ще извадим известен морал. Вие казвате запример, че човек не трябва да постъпи така. Защо? На какво основание човек не трябва да постъпи тъй? А при това, човек трябва да ходи рано на училище. Защо? Нали вие казвате, че трябва да започнем отрано училището, от детинство? Защо? Каква разлика има, ако се ходи на старини на училище? Защо да не започне училището от последните години, от петдесет, шейсет или от седемдесет години? Защо тогава да не си вземе човек торбичката и да иде на училището? То е така, но същинските причини кои са? Коя е нормата на учението?

Ще ви приведа един пример, да го изтълкувате добре. Това е един анекдот от живота на Кутузов. Един от офицерите на руската дивизия имал обичай да излиза сутрин с халата си навънка, тъй, необлечен. Той обичал да тормози войниците си, но една сутрин Кутузов минава покрай него, вижда го тъй необлечен; приближава се, хваща го алабраце и така се разхождал с него цял един час из целия стан. По пътя Кутузов го пита: „Как е вашата работа, какво мислите по военните действия“ и т.н. И след това го довежда пак на същото място, оставя го и си заминава. Така цял един час той се разговарял приятелски с него, оставя го и си отива. Преди да си замине, той му казал още: „Ще ми бъде много приятно пак да се срещнем“ – и тогава си заминал. Обаче какъв е бил резултатът? Втори път този офицер никога вече не е излизал сутрин по халат навънка. Е, какво е имал Кутузов наум, като е разхождал офицера по халат? („Да бъде облечен друг път.“) Това е сега тълкувание. Но фактът, че го е разхождал – какви са били съображенията му? Вие може да дадете разни тълкувания.

Сега ще ви дам второ изяснение: млад един войник се разговаря рано сутринта с една млада мома, но

си седял тъй, без да гледа наникъде; минава полковият, но войникът е с гърба си към него – не го вижда. Полковият се приближава и казва на войника: „Защо не даваш чест?“ Момата се приближава и казва: „Извинете, той гледаше мене и затова вас не поздрави, извинете.“ Полковият поглежда момата, приближава се и казва на войника: „Още веднъж да внимаваш.“ Питам: какви са съображенията на момата, че се застъпва за войника?

Сега питам: постъпката на Кутузова права ли е? („Прав е.“) Свободно разсъждавайте. И постъпката на момата намясто ли е? („И тя е права.“) Защо? („Тя се явява в защита на нападнатия.“) Сега привидно как е – ние вземаме само външната страна. Тук се застъпват принципи по-интимни, по-дълбоки. Ако е била друга някоя мома на нейно място, тя можеше и нищо да не каже. Ние подразбираме какво е имало у нея, като се застъпва за войника. Ако тя съобразява да се намали неговото наказание, значи тя е интелигентна и съобразителна. Но какви са били съображенията на полковника да отстъпи тъй лесно – защо той да не ѝ каже: „Това не е твоя работа?“ Случило се, че тази мома била дъщерята на един негов генерал. Тогава въпросът се усложнява – дали той от уважение към тази мома отстъпва, или от съображение към генерала отстъпва?

Но питам: ако вие бяхте на мястото на Кутузов, какво щяхте да направите, като видите този офицер по халат? Как бихте постъпили с него? Дайте ми сега едно мнение. Аз бих обичал да чуя вашето просветено мнение. Това е един метод в природата. Постъпи по същия начин. Всякога, когато ти имаш един недъг в природата, тя ще те хване под ръка и ще те разведе навсякъде, и нищо няма да ти каже. Тъй както Кутузов, ще те води за ръката, ще те разхожда и най-после – ще те тури пак на мястото и ще си замине. Запример, ако човек има един недъг на крака си, тя ще те развежда тъй, че където минеш, всички да забележат. С какъвто недъг си

облечен, все ще те разведат, докато се намери някой разумен човек, който може да те изправи. Всеки ще те види, че си куц, и никой не може да ти помогне.

Сега какъв паралел можете да теглите от тези два примера? Да кажем, аз приведа тези два примера на беседата: Кутузов, който разхожда офицера, и момата, която се застъпва за войника; какъв морал може да извадите от тези два примера? Този офицер, който се счита за господар на положението, а се разхожда с халат, сега на тези войници не може да им заповядва; и на Кутузов случило му се веднъж тъй да разведе офицера. И от втория пример – този войник, веднъж му се случило да се разговаря с момата и минава този полковник; а в първия случай минава Кутузов. Сега какво отношение имат тия два примера? Какъв паралел може да теглите? Има ли някакъв паралел между Кутузов и полковия, и между офицера и войника? И двата случая са редки. Много рядко ще се случи войник да се разговаря с генералска дъщеря и много рядко се случва офицер да бъде тъй необлечен отвънка. Кой от двамата пострада повече? (*„Офицерът на руската армия.“*) Тъй да развеждат един офицер из целия лагер покрай всичките войници. Значи главнокомандващият на руската армия разхожда един офицер покрай всичката армия и всички го гледат, след това го завеждат пак на същото място, отдето са тръгнали, и Кутузов му казва: „Мен ще ми бъде много приятно и друг път да се срещнем“ – и се разделят. И при втория случай имаме същия случай – на онзи войник, и нему се пада честта пред онзи полкови.

Питам ви сега: ако вие имате да изберете един от тези случаи в живота, кое ще предпочетете – Кутузов да ви развежда пред войниците или полковият само да ви каже: „Защо не даваш чест?“ Кажете сега, кое ще изберете? Всички ще изберете положението на войника. Защо не изберете положението на офицера по халат пред армията с Кутузов? После, като ви дойде нещо до главата, все ще искате да бъде и момата

при вас, да ви избавя. Я О., кажи кое ще избереш, сега ще те хванем? („Войника предпочитам.“) Хванах ви сега – всички ще изберете все войника. Защо няма да изберете офицера? Сега вие може да играете ролята или на момата, или на войника. Сега, ако сте войникът, ще ви бъде неприятно, но и на момата ще стане неприятно, защото в дадения случай и момата малко ще се безпокои. Но после тази мома ще се подигне пред очите на войника, нали ще има една малка придобивка. Добре, но сега, в даден случай, кой се повдига? Повдига се Кутузов, повдига се и офицерът. Времето минава, но всички войници ще говорят как е постъпил Кутузов. Значи има нещо придадено на тази постъпка. А на момата какво е придадено? И на нея има придадено. Тя казва: „Господин полковник, аз съм виновата, не е той – аз говорих с него. Ако аз не бях, той щеше да ви даде чест, но заради мене.“

И аз ви привеждам тези два примера като един паралел, като отношения, които съществуват в природата. Вие можете да се намерите в положението на офицера с халата – да ви развеждат пред войниците; може да се намерите и в положението на войниците, които гледат разведения офицер; а може да сте и самият Кутузов. И сега можете да си представите цяла една картина – след като развеждат офицера, какво ще бъде заключението на войниците, какво те ще се разговарят. А можете и да вземете положението на Кутузов. И сега някои от вас може да сте Кутузов в дадения случай, възможно е. Три положения има, които можете да бъдете – Кутузов, офицерът и войниците.

От втория пример вие пак можете да се поставите в три положения – на мястото на момата, на мястото на момъка и на мястото на полковия. Питам: в дадения случай, ако вие разбирате характера на полковия, уместно ли беше той да направи тази забележка на войника? („Не.“) Значи полковият в дадения случай не е намясто. Сега в първия пример как ви се вижда поведението на

Кутузов? („Хубаво е постъпил.“) И умно. Той казва на офицера: „Ти можеш и неофициално да се разхождаш с мене“ – той говори с него, без да му каже нито една обидна дума, и какво става? След това вече този офицер нито един път не е ходил с халата си. Във втория случай полковият няма идея за забележката, когато в първия случай Кутузов казва: „Ако всички са тъй разгащени, както ти, тази работа с войниците накъде ще иде?“ В този случай морално разглеждам въпроса. Превеждам към науката.

Сега тези примери, които ви давам, и в науката ги има. Вие можете да изучавате известен клон от науката, какво може да извадите от тази наука? Тя може да бъде само за ваша лична полза. Във втория случай е застъпено личното чувство на полковия – как един войник да не му даде чест. Как намирате вие тази забележка, разумна ли беше? Нали той можеше да мине и замине, без да каже нито дума на войника. Кой е най-умният от всички във втория случай? („Момата е най-умна.“) Тъй е, момата е най-умна. Тя казва на офицера: „Извинете, аз съм виновна.“ Какво заключавате от това, че войникът не е отдал чест на полковия? Природата прави един паралел. Как е бил обърнат войникът към полковия? („С гърба си.“) А как е била обърната момата? („Срещу момъка и с лице към полковия.“) Добре, другото сега – как е гледал Кутузов, че е видял полковия? И офицерът дали е бил обърнат с лицето си към Кутузов, или с гърба си? Сега това остава скрито.

Щом имаме числото 12, в него управлява първият, разумният принцип. Тук е застъпен принципът на мисълта. В числото 12 е застъпена мисълта, а в 21 са застъпени чувствата. Следователно в този дом (*при 12*), постоянно ще има философски разисквания и спорове; по изкуство и музика, което могат да свирят, това и ще си говорят. А в 21 ще се говори за благодеяния, за ядене и за неща, които се отнасят до чувствата. Домът на 21 диаметрално се отличава от дома на 12.

Да допуснем, че ти се раждаш в дома на числото 12, в пълненето на луната, 1928 година, да кажем, през месец декември – кои качества ще носи това дете? Да кажем, че месечината се пълни, не се празни. Студът, лошите условия ще заставят човека да мисли. За да мисли човек, той трябва да бъде поставен в неблагоприятни условия – тогава само се събужда умът. Всичките мъчнотии все умът ги разрешава. А щом се ражда някой, да кажем, на 21 – това число в дадения случай е само като обяснение; месец май (май месецът е второстепенно). Какво ще има тогава? („Ако един човек се роди през май, мисълта ще бъде по-слабо застъпена, а чувствата – по-силно.“) Разбира се. Казах: месецът е второстепенно, но вземам числото 21 в дадения случай, и то е само като обяснение.

Имаме превръщане на числата. Ако измениш на едно число само неговата гама и големина, то ще има обратни влияния. Да вземем числото 12 – ако тези числа са две в дадения случай; ако турим числото две пред числото едно или зад него – какво ще стане? Това са живи числа. В дадения случай в числото 12 по закона на наследствеността бащата е вложил повече. И резултатът е числото 3. Числото 3 иде от 12, тогава в 12 бащата е вложил повече. Следователно, дъщеря или син, той повече ще мяза на баща си, по закона на наследствеността. А в 21 детето носи повече наследени черти от майката – тя е вложила повече в дадения случай. И следователно това дете мяза на майка си – и по характер, и по ум. [...]

Ние вземаме тези нормалните положения на числата 12 и 21. В двата случая – и при 12, и при 21, резултатът е все 3. Или казано в друг смисъл, ако вашият ум разрешава известни въпроси, той ще ги разреши по един начин, а ако сърцето ви ги разрешава, то ще ги разреши по друг начин. Сега каква е разликата, когато сърцето разрешава някои въпроси и когато умът ги разрешава? Представете си сега, че при вас се явява един беден

човек и ви се оплаква, и след като ви разправя цялата история, той се разплаква. Ако у вас умът преодолява, какво ще направите? (*„Ще му кажем, че той е трябвало да преодолее тези условия.“*) А ако чувствата преодоляват? (*„Ще му помогнем.“*) Добре, да допуснем сега, че ти изваждаш и му даваш хиляда лева. Питам: умно ли е да му дадеш хиляда лева?

Ще ви дам още един пример, това е третият пример. Две деца си играят и на пътя намират въженце – много тънко; едното дете си носи кутийка с кибрит и запалва въженцето, и започва това въже да гори. Минава един възрастен и вижда, че това е фитилът на една бомба; веднага той прерязва въжето, а децата тичат, радват се, смеят се, че въженцето гори. Но те не знаят, че този фитил отива към една бомба. Децата се радват на тази игра, обаче тази игра може да иде към плач. Минава един друг разумен човек и казва: „Я да си вървите към дома си.“ Децата не могат да си обяснят защо именно този човек им разваля играта. Той изгасва и останалото въже и те почват да викат подире му: „Той нямаше право. Той нямаше право.“ Питам сега: ако той беше оставил те да имат правото според техните разбирания, какво щеше да стане? Тогава има да избирате от три злини. Нали три положения има в света: имате да изберете положението на полковника с халата, на войника пред момата и имате да изберете положението на децата с въжето. Сега какъв паралел ще теглите между тези три положения? Кое бихте избрали? (*„Все пак положението на войника.“ „На децата.“*) Ще кажете: те са деца, играят си. Добре, добре. Но ако вие кажете една дума, която запалва едно въже, и кажете: „Няма нищо“? Да кажем, някой върви по някое въже и вие вървите да видите какви ще бъдат последствията. Но дойде някой и пресече вашето въже. Вие кажете: „Как така той да се меси в моята работа.“ Сега вие не можете да си представите какъв резултат може да произведе едната дума. Защото всяка една дума може да се оцени само от своя

резултат. Например вие си направите един фокус, запалите въжето – когато дойде опитът до крайния резултат, тогава само можем да направим един извод.

Та казвам: има един естествен морал в природата, който е еднакво [задължителен] спрямо всички. Има морал, който е наложен спрямо хората, и има друг морал, на който всичките същества – от най-висшите до най-нисшите, еднакво са подложени – не прави никакво изключение. И в този случай човек трябва да бъде крайно разумен. В дадения случай вие казвате: „Какво отношение има Кутузов – какво той мисли, към нашата работа? Нашата работа е съвсем друга.“ Голяма връзка има. Ако вие имате някоя неприятност, тя се отнася под първата категория при примера на Кутузов и офицера под халата. Не мислете, че сте много сигурни; не мислете, че много знаете. Полковият никога не е предполагал, че може да дойде Кутузов при него и той тъй да се изложи. Обаче има изключения вътре в живота. В дадения случай какво е Кутузов? („Природата.“) Да, природата. Ще те хванат под ръка и ще те разхожда.

Сега вторият пример – полковият с момата. Полковият ще смърми войника, но момата ще се застъпи за него; ти тогава ще отстъпиш. Ти смърмряш някого, но момата се застъпя за него и ти ще отстъпиш. И тогава какво става? Полковият изгубва сражението, а момата спечелва сражението. А войникът се освобождава от робство.

Сега, третият случай. Кой застави децата да запалят въжето? Защо трябва те да запалят това въже? Какви са побужденията им? Всичките хора имат това разположение на децата. Запример детето види захарта, взема едно парче и го турга в устата – да направи един опит. Или то иде при водата и иска да опита, да направи един опит с нея. Или намери едно шише, иска да го вземе. Всички хора въобще искат да турнат езика си, да опитат нещата. Хората все искат да направят опит –

имат предразположение към това. И възрастни, и малки – няма някой, който да не е правил опит.

Сега, разумността къде е тук? („В човека.“) Добре, можете да кажете: у човека, който прерязва въжето. Ако се спрем на тези три примера – Кутузов, полковия и този, който спасява децата, на кое място бихте желали да бъдете? („На мястото на децата.“ „На мястото на спасените деца.“) Да допуснем, че вие се оплаквате, че вашият ум не е развит, не разбирате нещата. Е, щом не сте развит, не ви ли развежда вас Кутузов? И след като кажеш, че не разбираш математика или геометрия, или музика, но като ви хване Кутузов и ви разведе из целия лагер, вече втория път вие не се оплаквате от това, а започвате една сериозна работа. Сутринта, като станеш, казваш: „Трябва да се мисли, трябва да се работи и трябва да се учи.“

Сега направете приложение на втория пример. Преведете как ще го приложите. Разбира се, на този пример има хиляди други подобни примери, но този е специфичен, а вие можете да намерите и други аналогични примери. („Съвестта е момата, войникът е сърцето; съвестта казва на сърцето: няма нищо.“) Това е по-дълбоко тълкувание. Аз правя друг един превод. Представете си: момъкът седи добре облечен по всичките правила и се разговаря с момата. Това съществува и в двайсети век. Минава един господин и казва на момка: „Кога ще ми платиш за дрехите?“ Момата пита: „Колко струват, колко ти дължи?“ „Пет хиляди лева.“ И тя изважда и плаща на дрехаря. Той казва: „Благодарим, госпожице, много сте благородна.“ И си заминава. Питам сега: между двата примера, кой ще изберете – да сте полковият, че да направите забележка на войника, че не ви е дал чест; или да сте дрехарят, който казва на момка, разговарящ се с момата: „Не сте ми платили дрехите“? Или пък да сте момата, че да платите вие дрехите заради него? („Хубаво е да има една мома, че да плати заради нас.“) Защо не – че в този случай ще се

покаже доброто сърце. Но слушайте да ви кажа: тогава момата се обръща към момъка и му казва: „Извинете, аз заминавам за странство и втори път няма да ме видите вече.“ Но това казва момата на момъка, след като плаща пет хиляди лева за него: „Аз заминавам за странство и няма да се върна вече.“ И от неговите очи рукуват две сълзи.

Аз ви привеждам един начин, метод за самовъзпитание. Щом се събуди човек сутрин, има едно правило – той да прекара всичките положения, в които може да се постави. Може да кажете: „Тези работни сме ги минали.“ Аз правя един малък паралел като един начин за самовъзпитанието. Ако не знаете как да се самовъзпитате, не казвам – тъй, както обикновено се разбира; според мене самовъзпитанието е да можеш да си представиш всичките положения, в които можеш да се намериш – да бъдеш готов за всичко. Ти може да се намериш в положението на онзи офицер с халата, в положението на полковия при тази мома и войника; можеш да се намериш в положението на тази мома или на войника; можеш да се намериш в положението на този дрехар, който казва на момъка: „Да си платиш дрехите.“ Ни най-малко не се церемони да го потегли настрани, а му казва „право, куме, в очите“, пред момата му казва, иска да го тури натясно: „Ти кога ще си платиш дрехите?“ По този начин иска да го застави, че да си вземе парите, като го засрами пред момата. И какво става? И той се засрамва, и момата се засрамва, и му плаща.

Та като си представите всичките положения, в които можете да се намерите, да знаете как да постъпите най-разумно. Това е положението при самовъзпитанието – да вземеш мерки да излизаш от всяко положение и да избегнеш неразумните постъпки. Това е самовъзпитание. По този начин можеш да възпиташ ума си, сърцето си и волята си. Преди да са се случили тези неща, умният човек знае как да постъпи при всеки слу-

чай. Като стане сутрин умният човек, той прекарва през ума си или си представя всичките положения и за доброто, и за злото, и кое човек трябва да предвиди. Защото във всичките тези положения и доброто, и злото са поставени за поука. Защото всеки един пример съдържа и добрата, и лошата страна.

Тази мома съдейства на войника, после Кутузов казва на офицера с отличен език: „От тебе се иска благородство – разхождай се с мене сега, защото ти трябва да знаеш, че и [от] друга страна могат да те разхождат така.“ Сега, добрата страна е благородството на Кутузов. Но и положението на офицера се изменя. И той е благороден – като се връща, казва си: „Дадох ми един добър урок.“ Войниците къде ще ги турите? Всички онези, които са били недоволни от своя полкови, през целия ден все го гледат. И какво става? Оттам насетне полковият е бил много мек към войниците си.

Мен ми разправяха и друг един пример, ще ви приведа и него. Той, мисля в тази война се е случило – един генерал, който не се е отнасял добре с войниците си; един ден един авиатор, който го знаел какъв е, му казва: „Много ще ми бъде приятно да се разходим един ден с аероплана.“ И той казва: „Може!“ Но като се изкачили с аероплана, авиаторът почнал да прави своите лъкатушения и извивания, и всичките фокуси, които е знаел, нагоре-надолу – и като го сменя долу, генералът станал мек като памук. Преди генералът е ходил тъй, изпъчен, но сега, като е слязъл долу, генералът е вече с една идея: „Опасна е тази работа, не е тъй лесно.“ И вече не ходи така изпъчен и горд. Та казвам: по някой път е хубаво авиаторът да изведе генерала горе във въздуха. Та човек трябва да си представи всичките положения, през които може да мине, за да бъдат умът му и сърцето му, и волята му готови да могат да се възпитат. Това е самовъзпитание. Аз не знам дали има друго възпитание, но то е от страх – ти избягваш нещата от страх, от страх към закона. Но това не е онова самовъзпитание. Само-

възпитанието е един процес на онова вътрешно съзнание, че това е право. Хубавото трябва да се прави, не глупавото. Онзи, който знае погрешката, никога няма да допусне една погрешка. А който не знае, допуска много погрешки.

Та никога не се поставяйте да питате: „Този защо постъпва така?“ Тъй или иначе, кажете: „Поведението му е такова.“ Сега, ако Кутузов не бе съзрял този с халата си, ние щяхме ли да имаме този хубав разказ? И ако войникът не беше говорил с момата, щяхме ли да имаме случай да чуем нещо заради него? Или ако онзи беше платил дрехите си, щяхме ли да знаем за поведението на момата? Или пък ако не беше този генерал с авиатора? Значи нас ни се виждат привидно тъй нещата смешни. Но това е само един намек. На този генерал му казват: „Хак му е!“ Не е лесно да те турят на аероплана и да те дигат ту нагоре, ту надолу из въздуха. Че като е слязъл долу, този генерал е имал една опитност, която доста го е смекчила в поведението му към войниците. Ти като генерал имаш едно поведение за себе си, което не е естествено. Но после, като го дигат горе във въздуха, той вижда, че не е генерал във въздуха и не може да вземе управлението и мястото на пилота. Той вижда, че в дадения случай пилотът е генерал във въздуха и си казва: „Долу аз съм генерал, но във въздуха аз не съм генерал.“

Сега някои от вас могат да кажат: „Това го знаем.“ То е тъй – ти си генерал на земята, знаеш всичко, но като те турят в аероплана горе? Аз правя едно сравнение: това знание, което имаш като генерал долу, не важи за въздуха. Във въздуха има други сили, на които други разполагат, и ти трябва да се подчиниш, нищо повече. Да кажем, ти като офицер можеш да имаш власт да казваш на войниците: „Само аз имам право да разсъждавам, но не и тези войници. Те трябва да мълчат и да не разсъждават.“ Но минава един Кутузов, който може да говори, хваща те и почва да говори с един

много приятен език, но хваща те, когато ти си с халата. И ти казва: „Да направим една разходка.“

Питам сега: другото положение, което искам да изведа психологически: като се върна полковият, след като го остави Кутузов на същото място и си замина – какво трябва да направи? Едно нещо, което трябва да се разгадае. Той се е облякъл първокласно и вижда го вече Кутузов – облечен без погрешка. И колкото пъти минава Кутузов оттам, винаги го вижда на първо място, и хубаво облечен – няма вече халат. Значи изправил се е, възпитал се е. Нали това е възпитание. И на вас ви казвам да постъпите, както Кутузов, както офицерът и както войниците; да постъпите, както младият войник, и да постъпите, както младата мома, и да постъпите, както полковникът. Да постъпите както дрехарят, както господинът, който си е взел дрехите, и да постъпите както момата. И да постъпите, както генералът, и да постъпите, както авиаторът. Това е положението на всеки един, който иска да се възпита – той трябва да разбира всичките тези положения и отношения. Това са математически положения в живота, това са числа. И всеки един от вас трябва да знае как трябва да постъпи във всеки един случай. Може ли да постъпи тъй, донякъде той разбира законите на живата природа.

Това са няколко примера, между които аз тегля един паралел в живота. И мисля да ги приведа в една беседа като методи, с които природата си служи. Можете ли да ми дадете един пример из човешкия живот, подобен на момата и войника? Дайте ми един такъв пример от живата природа. Или ако сега не можете да стъкмите един пример на Кутузов от природата, ще остане това за идущия път. И също един пример за войника и момата, и един пример за дрехаря и момата. Ще намерите три примера от природата, ще ги стъкмите. После ще стъкмите един пример на генерала, който се качва на аероплана. Ако можете, стъкнете; ако не можете – оставете. Защото, ако не

можете, не правете опита на децата. Ако не можеш да стъкмиш нещо, не започвай. Защото децата започват една работа, която няма да стане. Не започвай една работа, на която резултатите са лоши. („Но ако ние не знаем, че резултатите ще бъдат лоши?“) Тогава ще дойде онзи, който ще пререже въжето.

Не се противопоставяйте на това, но да знаете, че това е за ваше добро. В природата, щом започнеш една работа и тя не стане, или дойде някой да те спъва, ти не питай: „Защо?“ Дойде този човек и пресече въжето – благодари. Ти казваш: „Не стана тази работа, не върви“ или: „Не може да стане.“ Значи пресичат я. Десет пъти си съградил нещо – все се разваля, значи: не върви по пътя на тези деца. Ти можеш да запалиш въжето, то да гори, гори; но дойде някой и пресече това въже – нищо не стане, не върви. Значи пресичат въжето. Ти се чудиш защо не успява тази работа, гори донякъде и нищо не става. Да кажем, ти почнеш да следваш в университета. По един предмет не ти върви, по друг – също. Трети, четвърти – не ти върви. Започнеш много работи – не ти върви. Не се смущавай. Да кажем, ти искаш да свършиш по медицина. Учиш, учиш – не върви. Най-първо, ти за лекар не си. Ти можеш на хиляди хора да нанесеш вреда, не ти върви – отрязват ти въжето за медицина. Не е медицина за тебе.

Ти искаш да станеш проповедник, учиш, учиш – не ставаш. Че ти със своите речи можеш да заблудиш хората. Тук те пресичат, там те пресичат и най-после някъде не те пресичат. Ти се връщаш и казваш: „Мога ли да бъда като еди-кой си?“ Това, което си станал – това е добро за тебе. Щом има препятствия отвънка – да ги преодолеете, а когато казвате, че трябва да се преодоляват мъчнотиите – има вече нещо неразбрано. Ти избери правата посока на твоето движение. Можеш да заобикаляш, колкото искаш, но стига да постигнеш тази цел – доброто. Можеш да минеш много места, но намери онзи път, в който целта е постигната. Избери

мекия път. Мекият път винаги се разбира [като] разумния път. Това е най-важното. И ти през кой път искаш да минеш? На Кутузов, на младия войник, на дрехаря, на двете деца или на генерала в аероплана?

Само светлият път на мъдростта води към истината. В истината е скрит животът.

НЕДЕЛНИ БЕСЕДИ

Девета година на МОК (1929–1930)

Четиридесета лекция

13 юни 1930 г., петък, 6:09 ч.

София – Изгрев

НЕДЕЛНИ БЕСЕДИ

*„По-големите и благословените в е поменът на Господ
и бащата на Христа. Имена Христа, че и бащата са
големи и велики, и в една вечност! Амин.“ (1 Кор. 13:13)*

В този стих са важни две думи: „расте“ и „по-
менителство“. Цялата глава съдържа много библейски верности,
но ако бих се въпуснал да разиравам за тези две думи
всичко, както ще станат, евангелие крака и тително да се
ват и ще ходи се ремагизъм. Аз ще взема тук един
нея стих, който е най-важен. С този стих ще се да в оне
един, ще се да мерите вкъде в Писанието. „Първо
последно към коринтяните“, глава 15, стих 44. „Ако се
хило естествено, възкръсва тило духовно. Има тило ес-
тествено, има и тило духовно.“

Защо растенето е процес? Кое трябва да расте?
Често казват: „Трябва да расте ябълка, трябва да ра-
сте крушка, трябва да расте зърно, клончета, лозя, цве-
тове – трябва да растат и да се развиват.“ С подготвен
но подразбира се, че трябва да расте човешката душа.
Човешката душа трябва да расте, а човешкият дух
да иде в обитаване на благодатта. Коя благодат? Божия-
та. Думата „благодат“ е обилна, тя подразбира ус-
ловията, в които човек може да живее горе на небето
и долу на земята. Аз съм много пъти готвил, но съв-
ременните хора не разбират земята. Тази земя, за ко-

НЕДЕЛИН РЕСЕДН

РАСТЕНЕ И ПОЗНАНИЕ

„Но растете в благодатта и в познанието на Господа нашего и Спаса Иисуса Христа, Нему слава да бъде и нине, и в ден вечный. Амин.“ (II Пет. 3:18)

В този стих са важни две думи: „растеж“ и „в познанието“. Цялата глава съдържа много важни работи, но ако бих се впуснал да разправам за тези отвлечени неща, както ще станат, вашите крака отвън ще измръзнат и ще хванете ревматизъм. Аз ще взема този последен стих, който е най-важен. С този стих ще взема и още един, ще го намерите някъде в Писанието – „Първо послание към коринтяните“, глава 15, стих 44. „Сее се тяло естествено, възкръсва тяло духовно. Има тяло естествено, има и тяло духовно.“

Защо растенето е процес? Кое трябва да расте? Често казват: „Трябва да расте ябълка, трябва да расте круша, трябва да расте дърво, клончета, листа, цветове – трябва да растат и да се развиват.“ Следователно подразбира се, че трябва да расте човешката душа. Човешката душа трябва да расте, а човешкият дух – да иде в познание на благодатта. Коя благодат? Божи-ята. Думата „благодат“ е обширна, тя подразбира условията, в които човек може да живее горе на небето и долу на земята. Аз съм много пъти говорил, но съвременните хора не разбират земята. Тази земя, за ко-

ято съм говорил, е толкова голяма, че на нея може да живеят безчислено много хора. В Писанието тя е наречена Обитаема земя. Вие се стремите към тази земя, която първоначално Бог е създал. А тази земя, на която вие живеете, е толкова малка, микроскопическа – по големина тя не съставлява даже и остров, например като остров Крит.

Павел и Петър казват, че небесата ще се разгорят и земята ще мине през огън. Мнозина тълкуват, че огънят разрушава – той разрушава, но същевременно и гради. Този огън, който е слязъл горе от слънцето, той е съградил нашата земя; той е съградил вашите тела; този огън е вложил мисли и желания вътре във вас. Без огън всичко се смразява. Значи думата „растеж“ разбира огън. Този огън, който разрушава, той е грубият огън. В съвременната наука има такива опити правени – ако се подложи човек на електричество от две-три хиляди волта, той умира и затова на някои места в Европа, когато искат да екзекутират някого, подлагат го на такъв силен ток. Но ако се прекара през човека десет хиляди, петдесет хиляди волта електричество, всички болести у човека изчезват, лицето става свежо – човек се напълно подмладява. А според съвременните понятия на логиката, човек би трябвало да изгори при този огън. Този огън, който разрушава човека, това са всичките негови страсти, които разрушават тялото и душата. Да няма човек страсти, то подразбира да се не грее човек на такъв огън.

Петър като казва „растете“, той подразбира Божествения огън, който ще пречисти света. Тези два-сет хиляди волта като дойдат, те ще обновят хората. Думата „познание“ е да се разбират законите, според които този растеж може да стане. Този растеж е двояк – и нагоре, и надолу; и когато вие се оглеждате в едно огледало, вие имате отражение. Ако някой ви запита: „По какви закони става това отражение?“ Лесно е да кажете, че има отражение. Аз бих желал да зная онзи осно-

вен закон, който образува това отражение. Физиците обясняват механическата страна на предмета, тъй както и астрономите обясняват механическата страна на вселената – например какво е слънцето, какви са елементите му, каква е температурата му и т.н.; но какво е слънцето, какво е месечината – това е една тайна. От земята ние може да предполагаме и едното, и другото. А когато човек стане духовен, той ще бъде в състояние да провери тази истина – за това растене, за което Петър говори.

Искаш да знаеш има ли живот горе на месечината, или не, има ли вода, или не – ще вземеш торбичката си и билет, и в няколко часа ще може да провериш това нещо. Така може да се отиде и до слънцето – да се провери какво е то. А сега ние изучаваме нещата само чрез отражение, тъй както те стават; но отраженията не всякога са верни. В едно отражение има външна и вътрешна страна, вие имате само външната, а вътрешната за вас е скрита. Вие всички виждате само външната страна. Казвате: „Познавам този човек.“ Познаваш неговата сянка. Казвате: „Неговите очи са черни.“ Това е неговата сянка. „Бяла му е брадата.“ Това е сянка. „Черна е брадата му, красив е.“ Всичко е сянка.

Този човек, който е денем красив, той вечер е черен. Ако в известно отношение се измени светлината, ще се измени и светлината на човека. Следователно в това растене на сенките, защото и сенките растат – една сянка може да се намали и да се изгуби. Например сутрин като изгрява слънцето, сянката е по-голяма, после към обяд сянката почти умира, а като залезе слънцето – сянката изчезва. Аз ви правя тази аналогия, защото всички сте хора на сенките – изучавате нещата на кинематограф. Ако ви говоря другояче, вие ще кажете: „Докажи това нещо.“ Ако искам да ви го докажа, ще трябва да ви взема един билет и да дойдете с мене – да отидем на слънцето, на месеца. Вие сте хората на сен-

ките, вие сте хората, които зависите от съществуването на една круша и една ябълка. И вие, като ви гледам тук, сте същества фиктивни, а не реални. След петдесет години вие сами ще видите, че сте фиктивни. Къде ще бъдете тогава? И тъй, вие трябва да минете от временното към вечното. Да търсим Бога, или да растем – подразбирам да се търси светлина и топлина. Тази светлина ще внесе този идеал, който търсите.

Човек се ражда малко дете, става голям – пак е недоволен; иска да се ожени – търси хубава мома, мисли, докато я намери, но като я намери, пак е недоволен – била лоша като змия. След това искат деца – имат ги, но се оказва, че и те лоши. Очакват на техните деца – дано те, като се оженят, да се оправят, но и от това нищо не излиза. И тъй, животът е само в сенки. Да, в сенките няма никаква реалност в света. То е един приятен живот, но в него няма никакъв растеж, няма никакъв Божествен процес, а само механически.

И тъй, под думата „растене“ подразбирам, че духът расте. Растат и се развиват само реалните, неизменните неща. Може да стават милиони промени, вечни промени в тази субстанция, която е вложена в нас – тя се изменя сама по себе си. Това е велик Божествен закон. Може да кажете, че ви е влязла лоша мисъл – това е сянка. Казвате: „Аз мразя някого, например мразя Ивана.“ Как може да го мразиш, като не го познаваш? Как можеш да искаш пари от човека, ако никога не си му давал? Сенките в света съществуват само по една причина – за да може битието на нещата да изпъкне. Колкото повече сенки имаме в света, толкова повече нашият ум ще изпъкне и ще бъде основа за познаване на нещата, защото без сенки знание не може да съществува. И следователно сенките са една необходимост за познаване реалността на нашето битие.

Вие казвате, че страдате. Това е една сянка – да учиш себе си. Умирате – това е една сянка, за да изучите условията на новия живот. Следователно расте-

жът е причина на всички промени, които сега стават и вътре, и вънка. И тъй, като разберем живота, ние ще дойдем до самата реалност, тоест – да се проверят нещата.

Когато едно учение е съгласно със самата реалност на битието или е съгласно със законите, които Бог е вложил в света, всякога може да се направи опит. Дойде един лекар и казва: „Аз имам едно лекарство, което може да лекува тази болест.“ Ако това лекарство е истинско, трябва, щом се даде, да излекува болния; ако това не стане, то не е лекарство, употребено на мястото си, и този лекар се заблуждава. Дойде един човек и каже: „Аз имам едно учение и вие, като го приемете, ще се подигнете.“ Ако то те подигне, то е истинско. Подразбирам – това лекарство, употребено на мястото си.

И тъй, растенето е един процес, необходим за съграждане на нашето духовно тяло. Физическото тяло е необходимо като една скеля отвън. Ако то не се подигне, духовното тяло не може да се подигне. И тъй, най-напред ангелите са направили физическия свят като една скеля, а духовният свят постоянно се съгражда; а нашият духовен свят сега се гради и преустройва. Има в Писанието стихове, които казват, че първоначално е било създадено небето, а то е Божественият свят; после е създадена земята – физическият свят. Земята не е била още устроена, Господ и до днес я строи. Той създал света в шест дни, в шестия Той направил човека и си починал. Сега пак Господ е на работа. Мойсей казва: „Господ си почина“, но след това пак работи и сега е още на работа. Почивката на Бога е да излезе от Своето битие, да разгледа оттам всичко, което е създал, и после пак се връща да работи наново. Господ се повърнал в света и пак работи. Сегашната Му работа носи със себе си огън. Казва: „На този свят не му достига огън.“ Като дойде този огън, ще дойде растенето и познанието в благодатта.

Когато говоря за света, аз разбирам всякога човека. За вас светът е толкова познат, колкото имате съотношение. Всички елементи от външния свят върху цялата природа са свързани с вашето тяло и ум и всички промени, които стават с вас – за някое неразположение, което става във вашия дух, вие не сте отговорни, то зависи от цялата промяна в природата. Един вълк, като не яде три-четири дни, изгладнява и моли Господа за храна; долавяш неговата мисъл – страда този вълк, страдате и вие заедно с него. Всички неща са свързани – и радостите, и скърбите еднакво ги преживявате. Някой казва: „Не мога да го търпя този човек.“ Ще го търпиш, защото той е част от тебе. Ако го съсипеш, ще съсипеш и себе си.

Следователно в това растене подразбирам нашето духовно тяло, на което ние съставляваме единица от тази Божествена хармония, и после ще цъфнем. Казвате: „Светът не е съграден още.“ Не е съграден още, но ще трябва да се работи. Ние сме фабриките, които трябва да работят; възприемаме материалите, които ни дава Господ. Изядеш някоя кокошка, овца, агне – всичко съставлява частици от тебе, всичко отива да съгради света. Един ден всички страдания ще се определят с това, че всички в света са страдали, но затова пък ще живеем всички заедно и ще видим, че и комарите са наши братя. Всички ще бъдете братя. Когато комарът ви ухапе и смуче от вас кръв, той казва: „Аз трябва да направя това нещо за съграждане на своята къща.“

Всички същества имат съзнателен и несъзнателен процес. Съзнателният е психически процес. Съзнателният процес е толкова силно развит, че вие в кратък период трябва да израстете, както житото през месец май, и в кратък период трябва да завържете. Защо растенето има предвид цвета, а цветът има предвид плода? Растенето е живот – в него се проявява цъфтенето, връзването и узряването. Без цвят няма узряване. Цъфтиш ли? „Не.“ Няма да се проявиш. И в хората, и в цветята

само тогава има проявление. Любовта се проявява само когато растенията цъфтят, така е и у хората. Когато има цъфтене на физическото поле, има физическо узряване, физическа любов. Но когато мине този процес, има духовно цъфтене у човека. Човек трябва да цъфне най-малко седем пъти, тоест да завърже седем плода едновременно. Трябва да цъфне едновременно в седем светове, а това цъфтене става последователно. Следователно, когато у вас цъфтенето във физическото поле изгуби смисъл, вие ще трябва да пренесете това цъфтене горе.

Защо умираме? Умирането не е нищо друго освен отиване в по-високо поле да растеш. Когато нямате условия за растене, вие умирате, а когато има условия – вие се раждате. Онези, които не са запознати с дълбокия смисъл на живота, намират, че в цъфтенето на клоните и на корените има известно противоречие. Когато водата от един извор излиза, няма ли тази вода да се пръсне по всички посоки? Вземете едно въздухообразно тяло; в едно гърне имате водни пари – като отворите това гърне, няма ли парите да се пръснат по всички посоки едновременно? Значи всеки, който е излязъл от центъра, той праща корени надолу. Науката казва, че денем ние сме с главата нагоре, а вечер, когато земята се обърне, сме с краката нагоре. Така е и с дървото – в двацет и четири часа най-напред клоните са обърнати нагоре, а след [това] корените са нагоре. Ще кажете: „Ние сме нагоре.“ Човек е двойно дърво – има корени горе, които означават Божествен свят; има корени долу, в стомах, които означават физическия свят. Когато земята се обърне, вие се обръщате с краката си към Бога – тогава корените на вашия стомашен мозък са към Бога. Тъй че на всеки двацет и четири часа и краката, и главата ви се обръщат към Бога. Главата и краката имат еднакво значение пред Бога, защото, ако влезете в духовния свят, основа на нещата – това са краката. Значи краката са основа, върху която почи-

ват нещата. Казват някои: „Защо ми са крака?“ Защо ви е основа? За да съградите вашата къща. Следователно те са емблема, почва, върху която градите вашата къща, и почва, върху която вашето битие може да расте.

Сега в това растене ние трябва да [обичаме] всички хора в себе си, които са живи и умрели – всички имат отражение, вътре в нас те живеят. Вие имате един Иван вътре и един вън, имате един ангел вътре и един отвън; имате един дявол отвътре и един отвън. И небето, и земята едновременно живеят във вашата душа. У вас има добри и лоши духове, които се спогаждат. Някои хора, които мразят лошите духове, казват, че има спор между тях и ангелите; мислят, че те се карат. Спорът е само когато ние се намесим, а иначе има равновесие. Щом се ние намесим – има борба, а това, което наричаме „борба“, то е растеж. Когато има спор между два духа, вие ги само слушайте. Спорът е разговор между двата духа. На учениците не е позволено да се месят в работите на учителя, а лошите и добрите духове са велики учители. Нямате право вие да съдите – вие сте слушатели. Законът е такъв: ако вие се намесите в тази работа, ще ви бият, ще ви кажат: „Слушай, ти си едно бебе – не трябва да се месиш.“

Често някои се оплакват, че ги нападнали лоши духове, но аз им казвам: тези лоши духове не искат да знаят нищо за тебе, те не искат да знаят за твоето съществуване – те под твоето дърво, под своята сянка са се разговаряли, а ти си подслушал. Ти си едно бебе и не си се още родил. „Казват ми лошите духове: това и онова да направиш.“ Те не го казват на тебе, а на себе си и ти си казваш: „Чакай да го направя.“ Затова апостол Петър казва: „Растете в благодатта Христова, да познавате духовете.“ Досега светът все заклинания отправя към злите духове, църквата с василевите молитви все заклинания изпраща към тях, а те все пак си съществуват. Затова казва Христос: „Не противи се злему.“ Ло-

шите духове си имат своя работа. Когато те си вършат работата, остави ги – нека си я вършат.

Слушам също някои християни да се карат често помежду си: „Ти си невежа, аз знам всичко, аз съм свършил университет.“ Ако си научил нещо, ако си свършил университет, ти ще мълчиш, защото в мълчанието има разговор – то е сила, растене. Който не знае да мълчи, той няма никакво знание – знае само да го бият. Мълчанието е растеж. Така растат и растенията – те мълчат, само вечер се чува някакво пукане, те си тихо шепнат. А не като хората – направил някакво добро и цял свят ще го чуе, че направил добро, а може и да е накаран да го направи. Тъй е и с кокошката – снесе едно яйце и закудкудяка, та всички я чуват. Какво от това, че е снесла едно яйце? То ѝ е дълг. И въпросът е още, дали ти го снесе, или ти го снесоха. Когато едно магаре го натоварят тежко, то пренася товара и казва: „Пренесох го.“ Ние трябва да знаем, че в света сме служители на Бога. Някой казва: „Човек има свободна воля.“ Който живее в този съществен, неизменен свят, където Бог живее, когато служи на Бога и разбира Неговите закони – той е свободен. Само тогава може да има свободна воля.

Ние трябва да намерим време, за да се ускори този растеж, тоест съграждането на нашето духовно тяло. Често се дават причини за насърчение, а казваме: „За това няма време, за онова няма време.“ Един английски проповедник посетил едно бедно момче метач и го запитва: „Идва ли някой да те посещава?“ „Да, Гладстон.“ „Кой, английският държавник? Чудно нещо – казва проповедникът, при многото си работа, която той има, има време още и да посещава този беден метач.“ Защо? Кой живее вътре в този метач? Гладстон съзнава, че в този метач живее някой негов брат и казва: „Трябва да го посетя.“ Сегашните хора, като се подигнат малко, не познават баща си и майка си, като мислят, че тяхното величие, положение ще се урони. Няма

по-голямо величие от това да растем, да познаваме своята длъжност. Най-великата черта у Бога се състои в това, че като е зает с толкова много работи, винаги намира време като Гладстон да посети някоя грешна душа. Господ всякога намира по няколко минути свободни да посети някого, да остави една добра мисъл, да остави Своята помощ. И когато всички се нахвърлят отгоре ви, както често комарите се нахвърлят отгоре ви, Господ се явява и казва: „Не бой се, Аз съм тук, Аз съм с тебе, и всички, които биха вършили лошо с тебе – Аз ще ти помогна.“ А когато Господ направи това, казвайте Му: „Дай ни сила да растем, да се освободим от преходните неща, да познаваме реалния живот, да познаем Твоята воля“, а не казвайте: „Те се нахвърлиха върху мене, ама ще видят.“

Често четем Божията молитва: „Да се свети Името Ти, да бъде волята Твоя.“ Ти не познаваш Името Божие, Царството Божие, а искаш да изпълниш волята Божия. Човек, който не познава Името Божие, не може да изпълни волята Божия. Ти ще приличаш на онази майка, която прави ризи и гащички за деца, които ги няма още на света. В този процес – търсене Името Божие, Царството Божие и волята Божия, ще дойде Царството Небесно. Ние трябва да имаме смелостта на онзи руски цар, за когото Толстой говори. Доколкото е вярно, то е разказът за Александър Първи, който бил замесен в убийството на баща си [Павел] Първи. Той искал да се очисти от престъпленията си – короната му станала много тягостна, и като виждал как бедните хора живеят, познават Бога и са радостни, намислил да се оттегли и заживее един прост живот. Отива той в един руски град и вижда много въоръжени хора, че карат един войник. Запитва за причината на това нещо и му отговарят, че този войник избягал без позволение, за да се види с умиращия си баща. Водят го на наказание – да му се ударят осем хиляди удара, след които осем хиляди пръчки човек не оживява. „Е, казва той, в мое

име ще го бият.“ Когато ударили на войника четири хиляди пръчки, Александър Първи заплакал и казал да спрат по-нататък биенето. Завели войника при лекаря да питат ще оживее ли. Лекарят казал, че ще умре. Войникът много приличал на Александър Първи, затова той съблича дрехите си, дава ги на войника и казва: „Ще бъде той на мое място и ще кажете, че съм умрял.“ Останалите четири хиляди тояги били ударени на Александър Първи. Така се скитал той дълго време и умрял най-после в Кавказ. Казва Толстой: „Тази смърт е била славна смърт.“ Един цар да понесе четири хиляди удара заради един войник! Аз питам: колко от моите любезни приятели и приятелки слушатели, биха били герои да понесат поне десет удара? И ние имаме претенции, готовим се за небето.

Ето какъв е вътрешният смисъл – човек да познае сенките на нещата. Да освободиш една душа, да понесеш всички страдания – това е смисълът на растенето. И когато крушата и ябълката растат, те растат само по една причина – да дадат място на един плод, който ще се яви и завърже. То е едно ново същество. Ето защо расте тази ябълка. И вие сте дошли тук, на земята, да дадете живот другиму. Някои искат да се женят и да раждат деца, защо? Ще ви кажа защо – хората искат да се женят, когато се уморят, не могат да вършат своята работа; като се оженят, ще им се роди син или дъщеря, които ще свършат тяхната работа. Някой казва: „Аз не искам да се женя.“ Хубаво, ти си силен тогава. Но щом не можеш да свършиш сам работата си, трябва да се ожениш. Да не мислите, че това е една алегория – това е един факт. „Развитие“ – подразбирам работата, която Бог ни е дал, трябва ние или да я свършим, или да дадем нашето място на други да я свършат. Ето защо хората на земята се раждат и прераждат, слизат и възлизат. Един ден, като кажеш, че си се уморил, ще те пита Господ: „Искаш ли да отстъпиш твоего място на твоя брат – той да свърши работата?“ „Хайде!“ Тези

работи са много елементарни. Този растеж за в бъдеще вие ще го изучите, той е започнал вече в света.

В тази нова епоха на растене ние се намираме при най-благоприятни условия, при Божествения огън, и в този Божествен огън по-твърдите вещества ще се утаят, ще слизат; известна част от материала ще се префини и Господ ще образува на друго място друг свят. Тези грешници, които няма да се спасят сега, Господ ще ги изпрати на друго място, на друга земя. Погинване в света няма, има само лишаване от длъжността, от работата, която не вършиш. В нашите училища в известен клас ще се задържиш две-три години, докато може да го минеш. Това е вярно и за самия живот. Сега искам тази мисъл да стане централна във вашия ум. Не е важно каква работа вършиш – математик ли си, химик ли си, доктор ли си – това са сенки в живота; съществено е осветяваш ли Името Божие, влагаш ли волята Божия в душата си? Човек, който иска да бъде силен, трябва да има тези неща: Името Божие, което е най-висшето благо; Царството Божие – по отношение на човешката душа, и волята Божия – има връзка с физическия свят.

Човек едновременно е същество духовно и физическо. Тези два елемента ще съществуват едновременно и ще има такава една среда между единия и другия, която да ги управлява, а тя е душата, полудуховното. Тези положения вие никога не може да измените. Под думата „физическа материя“ разбирам свят на форми, необходим за същността на нещата. Под „духовен“ подразбирам онези сили, които работят за създаване на тези форми, а под „душа“ разбирам условията, които подготвят съграждането на тези форми. Следователно живот без форми не може да се прояви. Всяка душа трябва да има тяло в света, за да се прояви като индивид, единица. Тя трябва да има тяло, за да я посети Господ. Без къща може ли да викате Господа? Когато човек иска да се ожени, най-напред трябва да си напра-

ви къща, тъй както птиците си имат гнезда. Ще си кажете: „Втасахме я!“ Да не ме схванете буквално. Аз разбирам, че в духовния свят трябва да си имате къща – в небето без къща не се приемате, трябва да имате такава. Най-голямото нещастие в света е да нямаш къща. „Растене“ – подразбирам, че в тази къща трябва да имате градина, цветя, за да има какво да работиш. Затова трябва да се стремите да растете, да забравите вашите сенки, недоразумения. Всички неща, които сега съществуват в света, са сенки.

Като заспите, всичко ще изчезне. И Франция, и Англия, и Германия ще изчезнат из вашия ум; няма да има никакви войни, като отидете при Господа. Ще забравите и за захар, и за ориз, ще забравите вашите дългове; ще забравите и това, когато някой мъж бие жена си – всичко ще забравите, защото всичко това са сенки. За да познаваш човека в същинския смисъл, трябва да го любиш. Само който люби, той познава всъщност хората, а който не люби, той не ги познава. Но ще каже някой: „Аз любя, но страдам, страхувам се.“ Щом се страхуваш, няма любов. Любавта не търпи страх – подразбирам един процес Божествен. И всички противоречия в едно или друго направление съставляват приятност в човешката душа. Човешкият дух без мъчнотии в света не може да отива, да върви.

Ето защо трябва да се проповядва това учение на сегашните, на културните хора – само тогава домовете ще се освободят от сегашните страдания, те са фиктивни страдания. Сегашните хипнотизатори, магнетизатори, като хипнотизират някого, теглят пред него една линия и му казват, че щом дойде дотам, ще срещне една стена; и действително, той не може да я премине. Пред вас обаче няма никаква стена. Щом духне магнетизаторът, тази стена изчезва. Сега дяволът е дигнал такава стена в умовете на хората – такава линия, и вие виждате много мъчнотии, а всичко това са сенки – не е действителност. Няма нищо невъзможно в света, всичко е

възможно. Как е възможно всичко? Например, ако съм гладувал няколко дни и се помоля на Бога за парче хляб, Той ще ми даде; но ако Му искам седем-осем самуна, Той няма да ми ги даде. Но ще каже някой: „Да не изкушавам Господа.“ Тук има верни неща, които вие може да опитате, да проверите. Съвременните хора трябва да се откажат от своята лакомия, да не искат повече. Например имаш едно кило захар – задоволи се с него, а ти искаш два, три и повече килограма. Могат ли всички хора да бъдат едновременно милионери?

Ако това дърво беше започнало да се движи все в една посока, растенето щеше да дойде до известна степен само и ще настъпи след това друг един процес. Така е и на физическото поле с човека – като стигне човек на една височина до двайсет и първата си година, след това започва да расте неговият ум, душа и дух. Те са велики неща и ако Господ би ви отворил очите, ще ги проверите, а аз някой път трябва да се помоля на Бога да ви отвори очите, тъй както едно време направи един от израилските пророци – Елисей. Сирийският цар изпратил против Елисея през една нощ голямо войнство, за да го уловят и доведат при него. Слугата на Елисея на сутринта, като видя това голямо войнство, уплаши се и каза: „Какво ще правим сега, господарю?“ „Не бой се, защото повече са онези, които са с нас, отколкото тези, които са с тях.“ Помоли се Елисей и рече: „Господи, отвори, моля Ти се, очите му, за да види.“ Отвори Господ очите на слугата и видя той гората, пълна с коне и колесници около Елисея. Когато слязоха към него сирийците, помоли се Елисей Господу и рече: „Порази тези хора със слепота.“ Заведе ги Елисей в Самария и рече: „Отвори очите на тези да гледат.“ Отвори Господ очите им и се видяха всред Самария, при израилския цар. Като ги видя израилският цар, рече на Елисея: „Да ги поразя ли, отче мой?“ А той рече: „Не поразявай. Нахрани ги и ги изпрати при господаря им.“ А ние, съвременните хора, казваме: „Какво ли ще стане с нас?“

„Онези, които са с нас...“ Кой са с нас? С нас са повече, отколкото онези, които са против нас. Кой са против нас? Те са нашите мисли, нашите сенки, които ние създаваме от много години. Кажете си тогава: „Тези мисли, тези вълци и мечки, аз съм ги създал – не се боя от тях.“ Ако някого биха турили в някоя менажерия при вълци и мечки, някои казват, че са силни във вярата – бих тогава опитал колко е силна тяхната вяра. Щом се страхуваш, Господ не е с тебе; щом се съблазняваш, Господ не е с тебе; щом мразиш, Господ не е с тебе. Юнаци трябва да бъдат християните, юнаци се искат за този свят. Трябва да понасяме твърдо всички нещастия и да кажем: „Да се свети Името Божие и благодатта Божия.“

Но ще кажете: „Измряха тези хора.“ В моите очи те не са измрели, а те сега възкръсват. Аз бих желал с тях да отида – славно нещо е да отидеш на небето. Някои хора се боят от смъртта. Обичат Господа, но когато дойде смъртта, търсят лекари. Не е Господ с тях. Не е Господ с вас, щом се боите от смъртта. Щом наближи смъртта, кажете: „Ида, Господи, дай ми там друга работа.“ Като ме слушате днес, искам да има мир между вас, да не сте страхливи. Влезте между вашите лъвови, тигри; хванете тази малка змия и я погладете – докато не се научите да гладите змията и да милвате крокодилите, Господ не е с вас. Вземете Данаила, който беше между лъвовете – той не пострада от тях и каза: „Господ, Който беше с мене, Той укроти лъвовете.“ Аз бих желал да повикате вашия Господ – когато бъде между вашите лъвови, да затвори устите им. Много лъвови имате. Аз ще затворя устите и на лъвови, и на тигри, и на змии – запретнал съм вече ръкави и ще оправя всичко, решил съм. Господ, Който е с мене, ще оправя сега света. И аз искам вие, които сте с мене, да кажете: „Ще оправим всичко, защото с Господа ще работим.“ Само да бъдете по-решителни, а не страхливци.

Трябва да се проповядва навсякъде равенство и братство, но не само по форма, а и по съдържание. Хората на науката, великите хора трябва да се заемат да служат, да покажат как трябва да се живее. Химик си – впрегни науката за благо на човечеството, астроном си, съдия си, свещеник си – впрегни всички мощни сили за благо на човечеството. И Господ иде. Не сте далеч – огънят иде. Разгоряване ще бъде и всички пардесюта ще вземат хоризонтално положение. Идат онези отгоре. Онези, които са с нас, са повече, отколкото тези, които са против нас. Нека това всички да го знаят, че Господ иде в света. Господ иде да тури ред, законност, справедливост и всички хора ще се подчинят на този ред, на този закон.

И вие, мъже и жени, които Бог ви е кръстил с тези хубави имена, ще се подчините. По-хубаво име от „мъж“ и „жена“ няма в света. Но сега и мъже плачат от своето име, и жени плачат от своето име. Мъжете казват: „Горко нам, мъже, че сме се родили такива, за да се бием, да ходим на война.“ Жените казват: „Горко ни, че сме се родили жени, да раждаме.“ Не е горко никому – благословение е, че сте се родили такива, че сте определени за такава работа. Подайте си ръка вътрешно. „Как да се помирим?“ Не говори нищо за него, но вътре в душата си се примири с всички твои братя, твои поданици, които имаш, и призови Господа да се освети Името Му и вярата вътре в тебе; и поискай да пораснеш, за да може да изпълниш това, което Бог е създал, определил за тебе. Няма да умрете, отсега нататък идват условия за вас. Отсега нататък ще изучавате астрологията, математиката.

Някои казват: „Математиката е много лесно нещо, до десет.“ Но колко съотношения има между тези десет числа! Някои казват: „Да бъдем добри, то е едно; да бъдем справедливи, то е две; да бъдем добродетелни, то е три; да бъдем мъдри, то е четири; да имаме любов, то е пет. До пет сме стигнали. Хайде да бъдем добри и

справедливи – то е едно и две; хайде да бъдем добри, справедливи и добродетелни – то е едно и две, и три; хайде да бъдем мъдри – то е едно и две, и три, и четири.“ Туй не е еднаква наука. „Едно“ – трябва да разбира закона на едното, то е почвата – има елементи; трябва да се разбира химията, да се види какво расте в едното и после ще кажем: в него растат ябълки, череши, грозде, жито, ориз, зеле, моркови и др. В това „едно“ ще се намерят колко елементи са потребни за ябълките, за крушите – известно съотношение има. И в нашия ум да си кажем: „Да бъдем добри.“ Може да бъдеш добър, но трябва да работиш. „Справедлив да съм.“ Може, но ще трябва да работиш. Добро, справедливост, мъдрост – всичко отвън иде. Казвате: „Да бъдем добри.“ Елате при мене, аз ще ви науча, ще ви кажа как да бъдете добри. Ще взема един гвоздей, ще го нагорещя – той ще стане добър. „Къде е огнището?“ То е вътре във вас – вашето сърце. Вземете огъня, духалото, въглища; турете гвоздея – вашите мисли, и ги сгорещете. Това е процесът, по който трябва да работим със себе си. Християнството в този смисъл е алхимическа наука.

Някои от вас имате тягости, вие ме слушате и си казвате: „Мене ми е тежко, мъчно ми е.“ Тежко ви е защо? Защото вие сте затворили прозорците си и не пущате Божествената светлина през себе си. Господ живее у всинца ви, някой път Господ ви плесне – кажете: „Боже, благодаря, че си ме посетил.“ Защо не тълкувате и плесницата на мъжа си така? Като брулите ореха, защо правите това? За да паднат орехите. Така и Господ, като дойде, казва: „Имаш ли един плод да Ми дадеш?“ Като те плесне един брат, защо те пляска? Вземи го, напой го, нахрани го – нахрани го с новото учение. Ако го научиш [на] това ново учение, той ще вземе полека с ръка да откачи един орех, а иначе той ще брули с камъни да сваля орехите. Така е днес навсякъде: мъже, жени, учители, ученици – всички се брулят с камъни.

Да растем – то значи да разбираме нещата. Сегашните страдания са най-великото благословение. Аз благодаря на Бога за много неща. Благодаря, че не съм един министър, един цар, а съм направен един слуга. Ако бях един цар, щеше да бъде най-голямото нещастие за мене – щях да убия толкова хора. Днес като съм слуга, за в бъдеще ще бъда един цар. Сега вие сте слуги, а ако искате за в бъдеще да сте царе, царици – приложете това ново учение. Всяка сутрин, като станете, кажете си: „Боже, благодаря Ти, че съм останал жив, за да мога да Ти служа и днес.“ Как ставате сутрин вие? Някой стане настрана, друг на гърба си, друг – със задницата си нагоре. Внимавайте как вашите деца стават сутрин. Никога не ставайте със задницата си. Каква трябва да е първата ви мисъл, като станете? Кажете: „Благослови душата ми, Господи – благодаря Ти, че съм станал днес, за да свърша работата си, както трябва, където и да е, да си свърша работата и да мога да израсна толкова, колкото трябва.“ Това е основното учение.

А какво правите вие? Ако е учител, казва: „Е, имам днес да поправам четиристотин-петстотин тетрадки“; ако е съдия, казва: „Имам днес толкова дела!“ Проповедник ако е, ще каже: „Е, днес проповед ще трябва да се държи – нищо не съм приготвил.“ Майка ако е, ще каже: „Тези деца пък какво са се разплакали.“ Господ Го няма никъде и работата през целия ден не върви благополучно. Кажете: „Ху-у, духни, очисти ни, Боже, от лошите духове; благославяй душите ни.“ Опитайте това нещо – това значи да познаваш благодатта Божия.

Някои казват: „Бог е бил толкова милостив, че кръвта Си проля за нас, заковаха Го.“ Какво означава това заковаване? Христос беше закован с главата нагоре, затова, като ставате сутрин, трябва да ставате с главата нагоре, а не надолу. Първото нещо, като ставате – да се покажете с главата на Господа. Не с краката си

навън да излезеш, а с главата си. Аз бих ви обяснил по-подробно това, но не искам да се спирам много. С главата си ще излезеш и ще благодариш в душата си на Бога. Тогава всички добри духове ще ви посетят през този ден. Вие ще видите силата, мъдростта и ще възраснете. Господ е, Който възраства нещата.

Аз ви говоря сега защо? То е Господ, Който върши работите чрез хората. Някой път аз като ви говоря, казвате: „Господин Дънов тъй казва.“ Туй, което аз говоря, това отгоре са го казали, това го говори цялото небе. Милиони хора са говорили това, а аз го повтарям. Повтарям, че Господ иде чрез огън да изчисти земята да внесе любов в сърцата на хората, да подигне умовете, да ги съблече от тези стари дрипи, да им даде нови тела, да примири в тях всяка злоба, омраза; да заживеят всички мечки, вълци и аспиди добре. Вълците, мечките – това са все хора. Всички характери в света ще се примирят. Това е ново учение, нова епоха. Сутрин като станете, направете опит и кажете: „Благодаря Ти, Боже, за голямата благодат, която имаш към нас. Ние Те познаваме, че си добър, всемилостив, всеистинен и всемъдър.“ Повтаряйте това всеки ден в продължение на един месец и елате при мене – ще видите каква ще бъде температурата ви тогава. Аз ще ви измеря с моя термометър. Това е тайната. Ако това повтаряте десет месеца, ще бъде още по-добре. Това е „А“-то, то е първоначалното. Едно време, когато аз бях на вашите години, когато учех тази наука, като ставах, тъй започвах: „Благодаря Ти, Боже, за всичко, което си ми дал и си ме научил.“ И вие започнете така. Това е едно велико учение. Има и други неща, много по-дълбоки. Ако не започнете с това, вие ще бъдете във вечна тъмнина и вечен мрак наоколо си. Ако приложите това нещо, то и Господ, и ангелите, и светиите – всички ще ви се усмихнат и вие ще станете синове Божии.

Велико е това растене, ако ще можете вие да понесете четири хиляди удара на вашия гръб, и когато

дойде Христос, да кажете: „Нека Той дойде на мое място.“ Бих желал да бъдете такива герои – в преносен смисъл разбирам това и така ви говоря. Така носете това учение на този народ. Само така българският народ ще може да се издигне, а не по друг начин. Който иска да опита, нека дойде при мене да опита – да приложим това учение и след десет години ще видите какво ще стане. Това е една положителна наука и всеки народ, който работи така, всеки дом, всяко общество – ще бъдат благословени. Жени, деца, мъже – всички ще бъдат благословени. Не отстъпвайте от това правило, защото ще дойде това, за което Мойсей говори. Някои от вас страдат и се мъчат, и казват, че аз не съм ви обичал. Аз съм готов да ви помогна във всичко. Повикайте ме и аз с вас ще дойда. Ако хляб не можете да месите, повикайте ме; ако на нивата трябва да се работи – повикайте ме, във всичко ще ви помогна. Няма работа, която не мога да ви направя. Не ме е срам – всичко работя.

Приложете това учение, за да бъдете щастливи и радостни. Това е едно благовестие – ето защо преди две хиляди години пяха ангелите. Като ставате сутрин, кажете: „Да се освети Името Божие вътре в моята душа, да дойде Царството Божие вътре в моята душа и аз да му служа; да бъде волята Божия вътре в мене и аз да я изпълнявам.“ Това е моето царство – радвайте се, защото Бог го е благословил. Като дойде Царството Божие, нашите работи ще бъдат успешни и благословени, ако ние изпълняваме волята Му и осветяваме Името Му. Това е благословението, което Христос ви даде преди две хиляди години. Христос ви намери в ада, оттам Той ви извади и вие обещахте, че ще възприемете Неговото учение – аз съм свидетел на това, което Христос говореше, затова изпълнете вашите обещания. Човешко е да изпълниш задълженията си към Бога. Няма по-велико щастие от това в света – да изпълниш волята Божия. Не изпълняваш волята Божия – ти си нищожен.

Сега, ако е до мене, аз бих ви дал всичкото си богатство, всичкото си имане; като казвам, бих ви дал всичко, аз подразбирам, че на вашия Бог аз искам да помогна. Аз съм на всинца ви слуга – помагам на вашия Господ, който работи; на вашия дух, който работи. На добрите духове съм слуга, а на вас – приятел. Сега дяволът ви заблуждава, че сте грешни, но обърнете погледа си към вашия Баща – Той ви зове; обърнете се към Христа – вашия приятел на земята, а брат горе; обърнете се към Него – Той ще ви даде всичкото благословение. Това е новото растене и аз вярвам, че всички ще растат. В мене няма съмнение, няма колебание – аз вярвам, че отсега нататък всички ще растат. Аз не отлъчвам козите от овците – Господ ги е отлъчил. Козите ще живеят за в бъдеще, те са бъдещите хора, а овците са хората, които са на небето.

Най-великото учение за вас – вие, които сте дали обещание на Бога, е да растете в благодатта Божия, волята Божия.

Който има уши да слуша, нека слуша.

Рождество Христово

7 януари 1917 г., неделя, 10 ч.

София

БЛАЖЕНИТЕ

„Блажени сте, когато ви похулят и ви изгонят, и върху вас рекат на лъжа всяка зла реч заради Мене. Радвайте се и веселете се, защото е голяма на небеса вашата заплата, понеже така изгониха пророците, които бяха преди вас.“ (Мат. 5:11-12)

Ще взема от този стих думата „блажени“. Христос не казва: „Блажени са онези, които имат много пари, които имат много къщи, които са много учени, които са силни на деня“, но казва: „Блажени са тези, които са гонени.“ Думата „гоня“ има добро и лошо значение. Ако човек не бъде гонен, няма да прогресира, затова трябва да има движение в света. Когато един българин иска да овършее своята нива, своето жито, той гони конете си. Но тази гонитба защо е? За да може да се овършее житото. Следователно във всички неща в живота има известен смисъл. Онези, които разбират вътрешния смисъл на живота, няма защо да се спъват от противоречията, които съществуват в света.

Всички противоречия, които съществуват в света – това са една велика истина, която има две форми, две лица: страданията в живота – това са най-лошите неща, които може да си представим, те са тъмнината в живота; а най-хубавите, най-възвишените неща – те са светлата страна на този образ, на това лице. Това е

съобразно законите в природата. Земята си мени лицето в продължение на двайсет и четири часа – едното е светло, а другото – тъмно. Следователно в двайсет и четири часа на вашия живот вие ще бъдете тъмни и светли, ще страдате и ще бъдете радостни. Това е един неизвестен закон, който обаче няма нищо общо с греха. Някой път грехът се преплита със страданието, но те не трябва да се свързват. Страданието е един велик закон. Няма човек, който да не е страдал. И Бог страда заедно с нас, никой не страда повече от Бога. Когато някой каже, че страда, аз казвам: ти едва си започнал с тази наука.

Не е лошо да страда човек. Тези чувства, с които може да изпиташ най-приятните неща в света, със същите чувства ще изпиташ и най-неприятните. Когато вашето око е разгласено – не е в хармония със светлината, може да изпитате най-лоши болки, чувства; но когато е нагласено със светлината, ще влязат във вашето око най-добри идеи, чувства. Следователно, когато у нас се явява някоя дисхармония, това показва, че ние сме разгласени и само чрез страдания може да се нагласяваме. Тези, които свирят на китара, често си настройват китарата за всяко парче, за известни песни – известно нагласяване. Страданието е нагласяване – трябва да се промени гамата от мажорна в минорна или в хроматическа. Хора, които са мързеливи, леността у тях се изразява чрез страдание. Страдание и радост са два противоположни полюса в живота и всеки, който иска да се развива, трябва непременно да страда. Страданията са врата за радостта. Не искате ли да страдате – няма радости в живота, тъй като те са необходими. Радост и скръб са две сестри на Господа. „На кой Господ?“ – ще запитате. На Този, Който е изявен на хората. Вие ще кажете: „Вашият Господ има ли сестри и братя?“ Има, Той има милиони сестри и братя тук, на земята, и горе на небето. Думите „брат“ и „сестра“ са много по-велики понятия – Божествени идеи, от тези,

които ние схващаме и разбираме. Нашето братство и сестринство се е издигнало само една педя от света.

Когато на някого някой брат вземе една педя земя от нивата, всички се скарват – братството се разваля. Вземете между учителите, свещениците, проповедниците, съдиите – само една педя е достигнало нашето братство. Това е растежът, до който сме израснали, за да схванем братството. В толкова хиляди години братството е достигнало едва една педя само.

Христос се обръща и казва: „Блажени сте, когато ви гонят.“ Ще кажете: „Защо да ме гонят?“ Аз питам: защо да не ви гонят? Оказва се често, че мътната вода е много по-приятна за почвата, отколкото бистрата. Тази мътна вода, като мине през някоя почва, оставя известни утайки, от които растенията се ползват. Така и реката Нил всяка година носи с милиони тонове чернозем, от който старият Египет е произвеждал големи богатства жито. Страданието е онази Божествена утайка, която слиза от високите места и като се утаи във вашите полета, Бог казва: „Сейте сега!“ И от тези ваши утайки – грехове, недоразумения, ще излезе най-добър хляб и ще кажете: „Слава Богу, много хубаво е било всичко това.“ Ако няма страдания, няма да има и хляб. Христос казва: „Аз съм жив хляб.“ И действително е жив хляб, защото всеки ден Го ядат хората.

„Блажени сте, когато ви изгонят и когато върху вас рекат всяка зла реч на лъжа заради Мене.“ Ако кажат за вас зла реч, когато я заслужавате, то не е похвала. Щом си виноват и те осъждат, заслужаваш си това. На правдина, на правдина трябва да страдаш – за права Бога, а сега всички страдат за крива бога. Аз питам: ако Христос днес би дошъл, какво учение ще проповядва? Всички хора искат да са щастливи, блажени, да имат добри мъже, добри жени, добри деца, но отгдето ще вземете всички тези добри мъже, жени, дъщери, синове? Посадете най-хубавото жито в пясъка и то ще стане хилаво. Турете тор на този пясък и след време

то ще започне да се подобрява. „Аз разбирам този закон вътрешно, но какво става вън, в света?“ Вън в света всичко си върви нормално. Апостол Павел казва на едно място в Писанието: „Всички живеят и се движат вътре в Бога.“ Ако се движите и живеете вътре в Бога, от какво се плашите?

Стоите вътре в една лодка в морето, дигне се буря и вие се уплашите. Питам: где е вашата вяра? „Ще потънем на дъното на морето.“ Ако си грешник, ще потънеш. Ако приличаш на злато, сребро, желязо – ще потънеш. Ако си една лека перушинка, ще останеш отгоре. Блажени нищите, казва Христос, които нямат никакъв товар на гърба си и в това житейско море ще останат на повърхността, а другите ще потънат, защото имат голям товар на гърба си. Горко на тях!

Следователно в умовете си не трябва да оставяме никога такива мисли, които да ни обременяват. Не е важно какво мислят хората за нас, важно е какво Господ мисли – Този Господ, Който е жив. Господ е навсякъде, където има разумни същества. Господ не е в мъртвите, Господ не е и в грешните. Под думата „Бог“ аз разбирам приятните чувства, мисли, които усещате, изпитвате у вас си, тъй че във вашето съзнание да съзнаете Бога – така Той живее у нас и има сила да ни възкреси. Ако Този Господ не е в свръзка с мене, ако аз не мога да Го оживя, защо ми е Този Господ, каква полза, че имало някакъв Господ? Затова казва Христос на едно място в Писанието: „Ако думите Ми пребъдат във вас и вие пребъдете в Мене, всичко, каквото попросите, ще ви се даде, ще оживее.“ Словото Му кое беше? Христос казва, че то е живо Слово. „Думите, които Аз ви говоря, те са вътре във вас, те са живи.“ Ето защо Христовото учение е вътре в нас и то само по себе си има сила.

„Радвайте се и веселете се, защото е голяма на небеса вашата заплата.“ Това значи – бъдещият живот. Кое е бъдещият живот? Някои мислят, че като умрат,

ще отидат в друг свят. Не, Господ приготвя друг свят, който е почти готов. Преходен свят е и той, и вие ще минете от едно място на друго, ще преминете от една граница в друга, тъй както една буба минава от един свят в друг. Бубата като стои на своя лист и го човърка, тя мисли, че това е нейният свят, но като стане пеперуда, получава крилца и така посещава множество от живите светове; и тогава разбира смисъла на живота. Докато човъркаме тези листа, ние сме червеи, но като минем през пашкула и станем пеперуди, облечем се с хубави дрехи – тогава ще разберем живота в повисокото му проявление. Сега някои от вас са гъсеници. Тази дума не е обидна, тоест вие сте в положение на една гъсеница. Често казвате: „Трябват бели пари за черни дни“ – гъсеница си, защото на гъсеницата е необходим този лист. Питам: ако гъсеницата стане пеперуда, за какви дяволи ѝ са тези листа? Ще кажете на братята си: „Аз ви оставям тези листа на вас, подарявам ви ги.“ Затова Христос казва: „Това, което не ти е потребно, дай го на другите, които са в твоето положение – нека те да се ползват.“ Христовото учение не е за всички, защото всички хора не са на еднаква степен на развитие; следователно това учение, според своето високо разбиране, трябва да се приложи според степента на развитието. Трябва да съзнаем своето положение. Кой са отзад, кой отпред – не трябва да ги осъждаме. Един ден всички ще минем по този път доброволно и насила. Ако не вършееш доброволно, българинът ще дойде с камшик, ще те върже като коня си и ще вършееш хармана и първия, и втория ден, и т.н. с години. И като те питат: „Защо си станал кон?“ ще кажеш: „Да вършея житото.“

Гледам сега съвременните хора – мнозина от тях вършеят Божествения харман. Трябва да благодарите на това копито – то извършва една отлична работа. Това ви говоря в преносен смисъл. Като гледам един кон, че вършее, казвам: той върши добре работата си.

Питам и аз себе си: върша ли и аз добре своята работа? Зато в съвременните хора трябва да се разбира добре Христовото учение, трябва да се въдвори Божествената хармония между тях. Може ли да ви опитат доколко сте блажени? Съвременните хора постоянно се оплакват, казват: „Аз съм най-нещастен.“ Казвам: ти си най-блажен, защото Христос казва: „Блажени нещастните.“ Боледуваш – какво е болест? Признак, че Божественият живот работи върху тебе и иска да те възкреси. Имаш мъчнотии в своето развитие, не можеш да разрешиш някой въпрос – Божествената мисъл иска да те подигне, да те осветли. Имаш в сърцето някакво стягане – Божественият живот постоянно работи, иска да омекчи твоето сърце. Господ работи вътре в нас.

Съвременните хора приличат на тези деца, които обичат да дигат прах из стаите. Като влезе учителят, гледа – навсякъде прах и започва да киха. Аз виждам навсякъде кихане – и учители, и проповедници, и съдии – всички кихат. Защо? Прах има. Отворете прозорците, проветрете стаите, измийте пода – ще престане това кихане. Някой път много неприятно е, когато някой ти кихне в лицето и те опръска. Гледай стаята ти да е изчистена, да няма кихане. Кихане – значи има прах, подозрение, съмнение. В света трябва светлина, за да се разбере смисълът на живота. Питам ви: вие от колко време сте на земята, преди двеста години къде бяхте? Баща ви, ти, преди четиристотин години, къде бяхте? Баща ти, дядо ти, прадядо ти, баба ти, прабаба ти – преди хиляда години къде бяхте? Ще кажете: „Не ни трябва на нас това нещо.“ Не ви трябва, но ако дядо ви е оставил едно наследство, как ходите по банките да го търсите, да научите всичко за наследството. Защо? Защото има да наследите нещо, да вземете нещо. Но ако дядо ти е направил един дълг, вие се правите, че не го познавате, защото иначе ще плащате заради него. Това не е кавалерство. Не си кавалер – значи не можеш да яздиш на кон, не можеш да управляваш своя ум, не си

способен да управляваш своята мисъл, не си умен човек. „Кавалер“ значи конник.

Христос казва: „Блажени са тези, които разбират така смисъла на живота.“ Богатството е скрито в нашия мозък, в нашата мисъл, в нашето сърце. Когато някой богат, хубав момък се влюби в някоя мома – може тя да е бедна, но има богатство, скрито в нея – то е изразено в нейното лице. Има хиляди примери, когато някой цар или други богати мъже се влюбват в някои бедни момичета, които се издигат по този начин; но те имат едно вътрешно богатство, което Бог е вложил в тях. Когато един човек е добродетелен, справедлив, когато у него има Божествена любов, мъдрост, истина – всички тези неща са живи у него, а не както си представят съвременните хора. Аз съм срещал добродетелта – разговарял съм с нея, какви мисли има тя. Знаете ли каква красива дъщеря е тя на Бога? Аз съм срещал Божествената правда – тя е много красива жена, но строга; тя не прощава погрешките. Но ще кажете: „Аз бях слаб.“ „Слаб или силен, ти не трябваше това да направиш – това е заповедта на моя Баща.“ А любовта – тя е много хубава, тя не вижда хорските погрешки. Пред нея каквото и да направиш, даже най-лошото, тя ще те целуне, поглади, очисти, преоблече и ще те заведе у дома си. Жива е тя.

Сега мъже и жени трябва да се любят. Някои казват: „Жена ми не ме люби.“ Ти не си намерил тази жена, която те люби, а твоята жена на земята е сянка на тази любов. Жената казва: „Ще го взема, ще се ожения за него, защото той е богат – има десет хиляди лева, къща.“ Тази жена взема, но не дава – тя не може да направи мъжа си щастлив. Мъжът казва: „Аз се ожених за нея, защото е богата, макар и да е грозна.“ И този мъж не може да те направи щастлива. И така, всяко учение, което взима, а не дава, не може да те направи щастлив. Основното учение в християнството е самопожертването. Има два вида жертви – или сам ще се по-

жертваш, или ще те пожертват. Например на Гергьовден защо колят тези агнета? Турят им венец, осветяват ги и после ги колят. Защо давате тази жертва? За ядене. Има духове в света, които и на вас един ден ще ви турят венец, ще ви поставят на жертвеника, ще ви заколят и ще умрете. Ще кажат: „Еди-кой си умрял.“ Аз казвам: той не е умрял, жив е. Това е трапезата на смъртта, на която ще бъдете и вие един ден, и там ще ви изядат. Ще ви извадят кокалите и ще кажат: „Колко е хубаво, добре угоено това месо, ами мускулите, сърцето, дробовете му, ах!“ Това е дълбокият смисъл в света – хората умират, защото има месоядство. Господ учи хората и духовете да не ядат месо. Когато престанат хората да ядат месо, няма да има смърт в света. Месото на всички грешни хора е много крехко, така е и с всички калпави, прости дрехи – хубава дреха, която е направена от хубави нишки, е здрава, солидна. Българинът казва: „Такива здрави дрехи са за носене, това е приятно.“ Затова трябва да станем праведни. Месото на праведните е твърдо, здраво и затова не го ядат – за такива хора няма смърт, няма изяждане.

Това ново учение ще създаде у нас здрави мисли, здрав ум, здраво сърце. Всеки, който се опита да погълне една добра мисъл, едно Божествено желание, той сам ще се унищожи. Такъв човек ще дойде в положение на един крокодил, който поглъща едно малко жабче. В реката Нил има едни малки жабчета, които крокодилите често поглъщат. Крокодилът си отвори устата и жабчето попада вътре, но като малко, той го гълта цяло. Като влезе в корема на крокодила, то иска да излезе навън и за да си пробие път, полака-лека прегризва корема му и излиза. С това коремът на крокодила се напълва с вода, той обръща гръб и умира. Някои хора се оплакват и казват: „Изядоха ме.“ Нека се опитат мене да ме изядат, да ме погълнат. Направете един опит за това. Ако човек има вяра, не трябва да се страхува от нищо – живият Господ е с нас.

Няма две мнения в това, че Бог слиза отгоре. Иде Той и велика светлина иде с Него, иде с Него и огън, който ще пречисти света. Този век ще докаже тези неща, а във втория – бъдещия век, ще се въдвори на земята Царството Божие. Ще видят хората, че това не е страшно нещо. Със слизането Си Бог ще съедини хората и злобата постепенно ще изчезне. Всички недоразумения произлизат от недоверие и подозрение един към друг.

Ще ви приведа примера за студа, вятъра и слънцето, които искали да направят опит с един овчар – кой от тях ще успее да му снесе кожата. Започнал студът, разrazil се в най-силната форма – дърво и камък се пукали, и казал: „Аз сега ще снеса кожата на този овчарин.“ Овчаринът обаче, като виждал такъв голям студ, загърнал се здраво в кожата си и закрачил бързо за дома си. Не успял студът в опита си. Започнал вятърът: засвирил той от всички страни, изкоренявал дървета по улиците, замитал всичко по пътя си, но кожата на овчаря не свалил, даже толкова по-добре той се увивал. Слънцето най-после казало: „Вие направихте своя опит, сега и аз на свой ред ще направя своя.“ И наистина, усмихнало се слънцето благо и весело, изпратило то всичката своя любов на овчаря и той започнал малко по малко да се стопля, докато се силно сгорещил и свалил кожата си. Ние проповядваме два вида учение – на студа и на вятъра. И в църквата има два вида учение – на студа и на вятъра. Сега остава учението на любовта.

Някои казват: „Ти какво мислиш?“ Погледни ме в очите и ще видиш какво мисля. Аз, като ви срещна, не питам какво мислите – аз знам какво мислите. Аз, като ви видя, знам, че мислите за някоя къща, за някой етаж с две-три и повече мебелирани стаи; мислите да се ожените, да имате деца и т.н. Срещам някой учен. Какви мисли виждам у него? Прави изследвания. Срещам някой, който мисли да краде, виждам какви са неговите мисли. Всичко това – всичко, което мислите,

е изписано на лицето ви. Сега Господ е отворил вече книгата, това ясно се вижда. Ако бях решил да съдя света, още веднага щях да ви дам присъдата, ще кажа: според еди-кой си член от Божия закон за това и това, което си направил, тази ти е заслугата. Не съм дошъл да съдя света. Но не мислете, че сте светии, това искам да кажа. Светията трябва да бъде един отличен човек – да знае да слугува, да има здраво тяло, мозък; да има здрави крака, ръце, мускули; да няма нищо в ръцете си, тоест да не е богат, да не е и сиромаш обаче – да бъде в положението на Толстоя – да раздава, да помага на бедни. Такъв е истинският светия. На небето Господ класифицира светиите на големи и малки. Онези, върху които е най-много говорено, казано; които са най-много страдали и са изнесли достойно всичко това – те са светии. Защо днес хората почитат Христа? Защото Той понесе всички дългове на хората, понесе всички техни грехове. Ако Христос не беше пострадал, ако не беше дал нищо от Себе Си за хората, Той щеше да бъде обикновен човек.

Всеки трябва да слугува на Бога и да знае, че си има свое място на земята. Ще кажете: „Апостол Павел е бил велик човек, еди-кой си също е бил велик човек.“ Ако вие извършите своята рол на земята добре, и вие ще бъдете един ден светия. Една жена, която е живяла двайсет години със своя мъж и е носила неговия тежък ярем, готвила му е и той я е малтретирал, а тя всичко понасяла с търпение – тя ще бъде една светица. Така е и с мъжа – един мъж ако понася търпеливо всички несгоди, предизвикани от жена му, ако тя го малтретира – той ще бъде друг светия. Такива мъже и жени на небето ще бъдат светии. Аз виждам всеки ден тук, на земята, жени, окичени с разни диаманти, огърлици, живеят охолно, безгрижно – на онзи свят са бедни, със скъсани дрехи. Един ден вие ще се намерите в положението на онази богатата госпожа, която имала един слуга, който получавал шейсет лева, но раздавал всичките си

пари на бедни. Тя често му казвала: „Не бивай толкова глупав, не си раздавай парите, защото ще ти потрябват за черни дни.“ Една вечер госпожата сънувала един жив сън: вижда тя един много хубав палат – мраморна постройка, отличен. „Чий е този палат?“ – пита тя. „На твоя слуга.“ „Ами такъв бедняк отгде има толкова пари да си построи този разкошен палат?“ „Всичко, каквото има той, го изпраща, за да си съгради на онзи свят палат.“ По-нататък тя вижда една малка колибка. „Ами тази колибка чия е?“ „Твоя е.“ Вие може да сте много умни, големи личности на този свят, но на онзи свят Господ ще ви съди и ще ви отдаде заслуженото.

Не трябва да се борим, но трябва да знаем истината – трябва да поставяме една рязка граница между Божественото и човешкото, или небожественото. Вие казвате, че разбирате думата „любов“. Не, не я разбирате. Не само думата „любов“ не разбирате, но не разбирате нито правдата, истината и мъдростта. Когато вляза в една къща и видя разгневена жена, това мъдрост ли е? Когато се изговори тази дума „мъдрост“, трябва да настъпи известна промяна в състоянието. Трябва да се разбира смисълът на всяка дума. Ако влезете в един театър, дето има хиляди души, и извикате: „Пожар, пожар!“ – всички ще се втурнат да бягат навън, ще се внесе суматоха, всички ще изпитат ужаса на приближаващата се смърт. Това е, защото всички разбират смисъла на тази дума. Ако някой дойде между хората и каже думата „любов“, всички ще се спогледат, ще се засмеят и ще гледат на този човек като на луд. Ще кажат: „Какво иска този човек с тази дума?“ Това показва, че не разбират дълбокото значение на любовта, защото и тя би трябвало да предизвика същия ефект, както думата „пожар“, само че в обратен смисъл. Ако видя един човек натъжен и като му кажа думата „любов“, трябва всички страдания, недоволства у него да изчезнат – да се зарадва като един ангел, да се превърне от червей в пеперуда.

Ние често казваме: „Господи Боже“, но и тези думи не разбираме. Аз рядко произнасям Божието Име в себе си, но когато имам голям товар, тогава произнасям Името Божие и целият товар слиза надолу. За мене тази дума съдържа всичко. Аз заменям тази дума на български с думата „мога“. Никога не казвайте „слаб съм“, а „мога“. На едно място в Писанието се казва: „Всичко мога чрез Христа.“ Турете настрана всичко друго, турете настрана думата Христос – вие това не го разбирате. Вие ще разберете Христа, ще разберете Бога само чрез думата „мога“. Не съм длъжен да се смущавам от тъмнината, когато се обръща земята – това си е в реда на нещата. Когато на някой човек е тъмно в ума, казвам: „Неговото слънце е залязло, в ума му е тъмнина, затова нека си легне да си почине и да не се безпокои, а след дванайсет часа неговото слънце ще изгрее за него, ще дойде неговият Господ.“ Тогава ще дойде любовта и ще почнеш да разбираш дълбокия смисъл на нещата. Така е учил Христос по-рано, така учи и сега.

Всички чакат да дойде Христос от небето – един път е слязъл Той на земята, втори път няма да слезе. Бог слезе на земята, когато я създаде, когато направи света, и до днес работи върху света. Ще стои Той тука дотогава, докато всичко уреди и ще се върне заедно с всички хора. Този Бог е заедно с нас, работи заедно с нас. Той ще ни събере и ще образува онова дърво на живота, на което ние ще съставяваме коренчета, листа и плодове – всеки един лист ще бъде за изцеление. Тогава ние ще бъдем едно с Господа, тъй както всяка клетка, всяко коренче и лист съставляват едно дърво.

„Блажени сте, когато ви гонят.“ Блажени сте, защото вие се движите, защото на края на живота работата, която вършите, е за добро на човечеството и голяма ще бъде вашата заплата на небеса. Когато те срещне някой и ти каже: „Лош си“ – право ти е казал. „Грозен си“ – право ти е казал човекът, стани красив. „Злобен си“ – право ти е казал, стани добър. Колко пъти за

мене хората говорят какви не думи и ако бих обръщал внимание на всичко това, щяха да ми опадат всички косми на главата. Казвам: „Прави са тези хора“ – аз съм много опасен човек. Защо? Аз съм огледало и като ме срещне някой, огледа се в мене и казва: „Ти си вагабонт“ – право казваш. „Ти си шмекер“ – право казваш. Огледай се и се оправи. Хората приличат на онзи американски проповедник, който полудял и един ден се огледал в огледалото, не се познал и казал: „Ти трябва да се покаеш, иначе Господ ще те накаже, ще погинеш.“ И мене ми е приятно да се оглеждам у хората, и аз искам, като срещна някой добър човек, да се огледам в него, да видя какъв съм, затова и аз се оглеждам. Трябва да има два вида огледала – едни, в които ние да се оглеждаме, и такива – нашите, в които други да се оглеждат. Само така ще оправят хората своите грешки. Горко на онзи народ, общество, църква, които нямат огледало. Съвременните лекари, и те употребяват в практиката си огледала. Например, когато преглеждат в гърлото дали има някаква болест, употребяват огледала.

Това е Христовото учение – да се разбере дълбокия смисъл на страданията, че те са необходими за нашето щастие и блаженство, за в бъдещия живот. Несчастията и страданията са най-голямото благо, което Бог изпраща на хората. Когато страдате, ако има някой, който се е много отеготил, нека дойде при мене – аз ще купя неговите страдания, като му дам нещо друго; ще направя една обмяна на чисто търговски начала. Казва някой: „Дотегна ми вече да страдам.“ Кажи ми по колко ще продадеш килограма на твоите страдания, аз съм готов да купя. И тъй, Господ слиза на земята, за да отнеме този товар на хората и затова Христос казва: „Възложете си товара на Господа.“ Ще направите една обмяна: Господ ще вземе вашите страдания, а ще ви даде радости. Това е учението на Христа. Като е слязъл на земята, Той е искал да ви направи щастливи. За да бъдете щастливи, трябва да бъдете умни, мъдри.

Когато произнасяме думата „мъдрост“, това да става само когато не можем да разясним някой труден въпрос. Да произнесем думата „мъдрост“ и да стоим десет минути, след което настъпва известно прояснение. Това ще бъде като с някой слепец, който, като проглежда – вижда красотите на света. Той казва: „Виждам всичко в света хубаво и разбирам колко е велик Господ.“ И ние трябва да благодарим на Бога, че е създал този свят, че е създал дом, братя, сестри, майка, жена, деца, па и нещастия покрай това – за всичко трябва да се благодари на Бога. Онези, които са тръгнали в пътя на християнството, трябва да благодарят на Бога за всичко. Като благодарим на Бога, тогава всички ще се разберем и като произнесем думата „любов“, тъжни ли сме, скръбни ли сме – веднага ще почувстваме една радост, една топлина, която ще се развива по тялото и нашите вкочанявали членове ще започнат да се стоплят, да се размърдват и ще виждаш ангели да слизат отгоре. Това значи да станеш ясновидец. Някои чакат като умрат, тогава да видят всичко, тогава да станат ясновидци. Не чакайте като умрете, а като възкръснете в Господа.

Не казвайте „като умра“, а – „като си променя дрехите, като се обърна от червей в пашкул и от пашкул – в пеперуда.“ Вие казвате: „Ще умра, ще ме заровят в черния гроб и червеите като ме нападнат, какво ще стане с мене?“ Червеите – те са вашите по-малки братя. Ще дойдат те и ще кажат: „Я да те почовъркаме. Христос беше за вас жив хляб, а ти ще бъдеш за нас жив хляб.“ Но човекът не е в гроба, това да не ви плаши; аз не ги виждам в гробищата. Пак ще ви повторя: има два вида хора – едни живи мъртви, каквито срещам всеки ден из София, а другите – мъртви живи. Христос казва: „Блажени мъртвите живи, които умряха за Господа“, а никъде не е казано: „Блажени живите мъртви“ – последните са гъсеници. А мъртвите живи са пеперуди и са безопасни, защото те не изяждат листата на дървото –

защото са необходими. Когато в твоя живот влезе една мисъл, която те разрушава, то е една гъсеница – изпъди я навън; а когато влезе в тебе една мисъл, която те повдига – то е една пеперуда. Следователно всеки ден изхвърляйте навън всички мисли, които изяждат листа на вашия живот. Това е учението на Христа.

Христос казва: „Блажени сте, когато ви гонят, защото голяма е вашата заплата на небеса.“ Ще ви обясня дълбокия смисъл на тези думи: като посееете едно житно зрънце, то започва да гние, нападат го много врагове – микроби, и като излезе нагоре към светлината, към слънцето – враговете се разбягват. Следователно и вас трябва да ви гонят, за да излезете нагоре. Христос, като казва „блажени гонените“, подразбира – блажени онези, които израстват, пушат коренчета, листа, цветове, плодове, защото голяма е тяхната заплата, като дойде Господарят и намери плодовете. Има ли смисъл това учение? Има. Това значи да бъдеш гонен за Христа. Ако ме гонят и аз нямам никакъв плод, заслужавам да бъда гонен. Ако бъда гонен, за да дам плод на Бога и имам такъв – това растение, това гонене има смисъл. То ще даде този импулс, този подтик. Тъй като се мисли, ще влезем в правия смисъл, да се разбере защо живеем тук на земята. За това трябва да се молим за всички хора.

Писанието казва: „Благославяйте, не кълнете; казвайте истината направо в лицето като на брат, на приятел; никога не одумвайте.“ Одумването е повръщане от стомаха, а устата е създадена не за повръщане, а за неща възвишени, добри. Това е учението, което носят светиите отгоре; това е учението, което проповедниците от хиляди години носят в света; това е учението от малките ангели, които ще слязат на земята. Като дойде Христос на бял кон, а Той иде с бял кон, и Той същото учение ще донесе. „Блажени тези, които са познали Господа, които са израснали, които имат клончета, листа, плодове, защото Господ ще ги посети и възнагради.“

Аз бих желал всинца да сте в това положение – блажени да сте, и като намери Господ плод във вашата градина, и като влезе в дома ви – вашето сърце, да Го поканите да ви гостува. Той ще ви даде едно ново учение, което никъде не е писано – ще ви напише в сърцата. Всички ще бъдете научени от Господа.

„Блажени сте, когато ви гонят – голяма е вашата заплата на небеса.“

„Амин.“

4 февруари 1917 г., неделя, 10 ч.

София

МАЛКИЯТ ЗАКОН

„И тъй, който наруши една от най-малките тези заповеди и научи така човеците, най-малък ще се нарече в Царството Небесно, а който стори и научи, той ще велик да се нарече в Царството Небесно.“ (Мат. 5:19)

В света има малки и големи заповеди, малки и големи закони. Христос казва: „Който наруши една от най-малките заповеди или закони, най-малък ще се нарече в Царството Божие, а който изпълни закона, най-велик ще се нарече.“ Имайте предвид, че тези закони, за които говори Христос, не се създават – те вечно съществуват и всяка една култура, всяко мирово проявление се дължи на тях. Съвременните философи казват, че схващанията на хората за нещата са били относителни според техните понятия. Това отчасти е вярно, но ако нашите разбирания са слаби, това не показва, че в света не съществуват абсолютни закони, които регулират отношенията на хората. Правото във всички векове е право, доброто във всички векове е добро, любовта във всички векове е любов и т.н. Ние може да имаме различни разбирания за доброто, за правото, за любовта, но те ще бъдат по отношение на нас, а не по отношение на великата вселена, която съдържа всичко в себе си. Ние може да мислим, че всички страдания се

явяват като резултат на нарушение на малки и големи закони, обаче аз няма да обяснявам подробно причините и последствията при нарушение на един закон, защото това е обширен въпрос. Аз ще се спра само върху две положения – върху малките и големите положения на великия закон.

В една от Своите беседи Христос казва, че невярното в малкото е невярно и в многото и вярното в малкото е вярно и в многото. Някой казва: „Този закон е малък, защо да го изпълнявам? Аз ще изпълня големите закони.“ Не, човек, който не е готов да изпълни малките закони, той не ще бъде в състояние да изпълни и големите. Често изпълняването на един закон може да стане по един чисто материален, външен, физически начин – заставят те насила да го изпълниш. Държавата има свои закони, с които заставя своите поданици да изпълняват задълженията си. Българите се отличават с голяма смелост и често се противят при изпълнението на държавните закони, но като им обърнеш другата страна, като им покажеш тоягата – те веднага отстъпват. Разказват един анекдот за българите от старо време, още от турско време. Те имали обичай да се събират в село около някое бунище и да се разговарят тихо и приятелски. Във време на разговора те си вземат някоя пръчка и както си говорят, дялкат я на едро, на едро, защото в разговора си са смели и герои. Някой от тях се обажда: „Знаете ли, братя, че в село е дошъл юшурджията (*бирникът*) и събира данъка?“ „Е, че какво от това – се обаждат други и дялкат пръчката едро-едро, – няма да му платим.“ „Да, но тези, които му се противили, той ги биел, лошо се отнасял с тях.“ „Е, тогава и ние ще се погрижим, ще съберем оттук-оттам пари и ще си платим данъка“ – но започват да дялкат ситничко пръчката.

Така постъпваме и ние – докато сме здрави, говорим и режем пръчката на едро, на едро, но заболеем ли, започваме да дяламе пръчката ситно. Това е механи-

ческото изпълнение на този закон, когато пред силата на страха от стражари, пред страха от бой, ние го изпълняваме. Такова е изпълнението на законите днес навсякъде в обществото, в културата, в духовния живот на хората. Тъй че днес законите се изпълняват не по собствено желание, не от съзнание на своя дълг, а на сила. И затова всеки, който нарушава законите, се наказва с лишаване от наследство, изключване от обществото или от някое дружество, или от духовния живот. Ще кажете: „Ами нали всеки си има свои схващания, разбирания?“ Да, всеки човек отделно или всяко семейство, или всяко общество може да си има свои схващания, но това не изменя онзи велик закон, върху който почива нашето растене. Докато сме в съгласие с този закон, за който говори Христос, у нас ще има растеж, подем в нашите мисли и чувства, замах или разширение на нашата воля и тогава лесно ще може да се спогаждаме. Това ще бъде дотогава, докато сме във връзка с малките и големите закони.

Обаче от момента, когато нарушим съзнателно или несъзнателно един от тези закони, ние започваме да се безпокоим. Ние не може да разберем причината на това безпокойствие – криво ни е, недоволни сме и търсим причината у другите хора. Това безпокойствие може да произлезе например от следното: ти си духовен или културен човек и минаваш някога покрай някой овчар, който си пасе овците, и си казваш: „Какво хубаво ядене може да се приготви от едно от тези агънца“ – и си купиш някое от тях и го заколиш. Не мине много време и у тебе се заражда една необяснима тъга. Аз взимам агнето като емблема на нашите изкривени постъпки, а не въставам с това против месоядството. Ние се мислим много културни хора, а въпреки това цял свят страда. Днес всички се запитват кои са причините на страданията. Едни мислят, че виновници за страданията на човечеството са богатите хора; други мислят, че виновници са управляващите и т.н., а всъщност причината за

нашите страдания са милионите агнета, които сме изяли. Щом изядеш едно от тези агнета, всички в семейството ти – жена, деца и ти сам, ще имаш много неприятности и ще бъдеш най-малък в Царството Божие. Ще ме запитате: „Ами какво да правим ние, като сме изяли толкова много агнета?“ Ще бъдете най-малки в Царството Божие. „Няма ли поне едно изключение?“ Няма. А онзи, който е изпълнил най-малките заповеди, който не е пожелал нито едно агне – той ще бъде най-голям в Царството Божие. Аз вземам думата „пожелание“ в лош смисъл. Всички страдания в света са резултат на лоши пожелания, които раждат лоши мисли, а лошите мисли настройват зле нашия мозък, сърце и се отразяват изобщо вредно върху организма ни. Лекарите в такива случаи започват да се произнасят, че е станало някакво отравяне на кръвта и т.н. Това е право, но храната, която приемаме, определя качеството на нашите действия.

Някой ще възрази: „Може ли човек без пожелания?“ Не казвам, че не трябва човек да пожелава, но в пожеланията да научи великия закон, по който да постъпва, тоест да види дали това, което пожелава, е добро за него, за неговите близки, за народа му, за цялото човечество – и тогава да пожелава; защото не е важно да създаваме някои неща само временно. Вие създавате едно дете, но не минават и две-три години, и то умира. Плачете и се чудите защо умря вашето дете? Причината за това нещо са вашите пожелания, нарушенията на най-малкия закон, с което сте станали най-малки в Царството Божие. Под думата „малък“ се разбира слаб човек, който се поддава на всякакви изкушения, на всякакви влияния. В слабия човек няма определен и устойчив морал и затова той казва: „Как и да е, ще се прекара този живот.“ Нима може да се нарече „живот“ този на свинята, която се храни редовно от своя господар и която си мисли, че от нейния господар по-добър няма и от нейния живот по-хубав няма?

Питам: какъв е сегашният наш живот по отношение на бъдещия ни? У нас трябва да се зароди силно желание да се подигнем като мислещи същества и да изпълним този велик Божествен закон във всичката му пълнота, за да може да се наречем велики в Царството Божие. Всички съвременни писатели казват, че за да стане човек велик, трябва да има силна воля. Човек не може да бъде със силна воля, докато не изпълни най-малкия закон във всичката му пълнота – без да го наруши.

Често ние изпадаме в положението на онзи американец, който бил поставен надзирател на треновете, които минавали и заминавали. Той живеел на една кула покрай един голям мост и работата му се състояла в отварянето и затварянето на моста, за да може свободно треновете да се движат без опасност на катастрофи. Един ден той отваря моста и не го затваря, затова много тренове се събрали и чакали път. Той казал: „Днес аз съм господар на положението и когато кажа да минат треновете, тогава ще тръгнат.“ Как са постъпили с този [американец]? Изпратили хора да го свалят от моста и вместо него поставили друг, който да затвори моста. Така правим и ние – отворим моста и не го затваряме, като казваме, че ние сме господари на положението и от нас зависи всичко. След време обаче Господ изпраща делегация, която ще ни свали от това място. Тогава ние сме най-малките в Царството Божие. Кой е най-малък? Този, който не изпълнява волята Божия ни по сърце, ни по ум, ни по душа, ни по дух.

Слушали ли сте двама млади как се разговарят, когато са в градината сред природата? Те си обещаваат много хубави неща, говорят си добри думи. Моят слух е много развит, възприемал съм целия им разговор. Ако тези млади хора приложат всичко това, което обещаваат, Божието Царство би се приложило във всичката си пълнота. Какво става, след като се оженят тези млади хора? Обръщат другата страница на живота, заб-

равят всички дадени обещания, започват да нарушават най-малките закони и животът им се разваля. Коя е причината за тези наши нещастия? Тя се заключава в това, че не изпълняваме всички наши обещания, дадени в градината. Не, извадете всички ваши поменици, в които стоят написани вашите обещания. Жената, като се ожени, казва: „Излъгала съм се аз, никога не мислих, че той бил такъв дявол, какъвто излезе.“ Мъжът от своя страна казва: „Е, каква добра беше тя по-рано – цял серафим, а днес ми се представя по-страшна от най-лошия пъклен дух.“ Питам: как е възможно женитбата да прави хората от ангели на дяволи и ако това е така, по-добре никой да не се жени. Аз говоря принципиално и не взимам предвид вашия личен живот. Този закон засяга еднакво и мене, и вас, и всички ангели – той е еднакъв за всички.

Аз поддържам възгледа, че човек е добър само в момента, когато действа добре; прав – в момента, когато постъпва право; люби само в момента, когато проявява любовта и т.н. Престане ли да върши това, той не е нито добър, нито праведен, нито истинолюбив. Докато мислим съобразно всички тези закони, мислите у тебе ще вървят гладко, пластично. В такъв случай, ако си художник, писател или домакиня, всичките ти работи ще вървят правилно, с широк замах. В момента, когато измениш на твоите мисли, ще слезеш от едно по-високо в едно по-ниско поле. Тези полета аз си ги представям, че се намират в един безграничен кръг и колкото повече слизате надолу, толкова повече този кръг се стеснява, като приема форма на конус. Някои казват, че тези полета са всичко седем, а аз намирам, че те са на брой седем [милиона] по седем милиона. Вие слизате все по-надолу и по-надолу в този конус и си казвате: „Да слезем до долу, за да видим какво има там.“ Ще дойдеш до най-долното поле на този конус и там ще спреш, ще се преобърнеш на едно микроскопическо животно и ще кажеш: „Господи, защо станах тол-

кова малък?“ Защото си един от великите философи и си дошъл дотук долу да научиш малките закони в живота.

Процесът на развитието е обратен, тоест за повдигането ти от това поле, в което си паднал, ще стане така, че няма да минеш вече по същия път. Ти сега ще започнеш издигането си, като минеш през тесната врата на друг конус, който се допира с върха си до първия конус. Така ще минаваш от поле в поле, докато дойдеш в друг свят. Едва си влязъл в този нов свят, и ще те срещне някой философ и ще ти каже: „Защо ние, хората, не живеем тъй, както си искаме, защо да не се проявяваме самостоятелно и независимо от всички закони?“ Ти ще го попиташ: „Ти слизал ли си в конуса?“ „Не.“ „Слез да видиш как се живее там, аз слизах един път в живота си и втори път за нищо няма да слеза.“ Мнозина ще слезете през тесната врата на конуса и като се намерите там, ще си спомните моите думи. Всеки, който е минал един път през тесната врата на конуса, той е станал велик в Царството Божие, а всеки, който се е спрял в първия конус, е най-малък в Царството Божие. Този, който се е спрял в първия конус, се намира в положението на една мравка, която е попаднала в конуса на мравояда – мравоядът я хваща постепенно ту за едното, ту за другото краче, докато свърши с нея.

И тъй, „който наруши една от най-малките заповеди и научи така хората, най-малък ще се нарече в Царството Божие, а който стори и научи – най-велик ще се нарече в Царството Божие.“ Говоря ви върху този стих, защото всяка една дума си има своите стремежи. За всички ви казвам, че сте нито добри, нито лоши, защото по много пъти през деня постъпвате и добро, и лошо, по много пъти през деня вашите желания се менят. Ставате сутринта и си казвате: „От днес вече ще живея добър живот“, но като се върнеш вечерта дома си и си дадеш сметка за всичко, казваш си: „Не излезе така, както мислих, защото при днешния живот при хо-

рата, които те обикалят, не може да се живее честно.“ Търговецът казва, че днес не може да се живее [без] лъжа; земеделецът казва, че не е възможно при орането и разработването на земята да не унищожиш живота на много червеи и насекоми. Партизанинът казва, че при днешните условия на живот не може да се върти честно политиката, така говори и духовникът. Всички говорят, че не са времена за добър и чист живот. А кога ще дойде това време? Когато дойде новата култура.

Живееш ли в своите мисли, ти си в своето минало. Следователно, живеем ли в своя минал живот и искаме това и онова да стане, ние живеем в първия конус, а в него е лошият живот. Добрият живот е във втория конус. Аз ще уподобя първия конус на малкото дете, което по-рано е било старият човек, но се е смалил. Това дете е било едно време някой философ, някой браминин, някой учен, който днес се нуждае от вашата помощ – иска да го прекарате през тясното отворстие на конуса. Питате: „Защо това дете се е явило в този дом?“ Господ го е пратил да премине през този конус. Днешните майки се възхищават от своите деца и ги намират много интелигентни, но като пораснат, тогава ги разбират какви са, защото отпосле се проявяват.

За обяснение на своята мисъл ще ви разкажа следния пример: в една гора живял един отшелник цели двайсет години и бил известен със своя чист и благочестив живот. Дяволът замислял различни начини, за да го изкуси, но не успял. Най-после решава да влезе в стомната му и там да остане, докато отшелникът го изпие. Отшелникът, обаче, го затваря там, прекръства стомната и го оставя затворен в нея. Като се изминали десет години, той си казва: „Чакай да си измия стомната и да си служа с нея.“ Отива на чешмата, излива водата и си налива нова вода. Като излива водата, забелязва в извора едно хубаво детенце. Отшелникът взима вкъщи това детенце и го отглежда грижливо. Расло това детенце и станало много интелигентно, то поразявало всички

със своя ум и знание. Един ден детето казва на баща си: „Аз ще ти дам да управляваш голямо царство, ще те науча на особен начин на живеене – ще те направя зет на царя.“ Бащата се съгласил на тези обещания и затова неговият син го завел в едно царство, в което успял да го сгоди. Не се минало много време, синът открадва всичките скъпоценности на царя и отива при него да му съобщи, че зетят е крадецът. Царят издава заповед да се улови зетят и да се накаже с обесване. Синът на отшелника отива при баща си и му казва, че и срещу него има големи улики, затова да се пази. Отшелникът не можал да се опази и затова трябвало да го обесят. Когато го качили на въжето да го бесят, синът му се доближил до него и му казал тихичко: „Погледни нагоре в пространството и виж какво ще ти се яви. Виждаш ли нещо?“ „Да, виждам три магарета.“ „Друго не виждаш ли?“ „Виждам, че са натоварени.“ „Какво носят?“ „Те са натоварени с цървули.“ Тогава синът му отговорил: „Това са цървулите, които скъсах досега, за да те кача на въжето.“

Така и у вас – дойде ви някоя мисъл и тя ви се вижда идеална, започвате да работите за нейното осъществяване, но осъществите ли я – закачват ви на въжето. Ето защо у нас трябва да се пораждат желания да изпълняваме Божествените закони, защото те носят благото на всички около нас и на самите нас. Животът е така създаден, че всяко добро, което направим, всяка наша мисъл или действие, е конкретно свързано с всички хора, растения – с цялото органическо царство, с Бога, с всички полета. Някога се свързваме с клоните на това велико Дърво на живота, а някога – с корените му. Няма да се спирам да обяснявам какво значение имат корените, какво клоните и какво цветовете на дървото. Една българска поговорка казва: „Корените на знанието са горчиви, а плодовете му – сладки.“

Ако направите едно добро, ще получите Божието благословение. Мойсей казва, че доброто, което сте

направили, ще ви служи до двайсет и пет хиляди години. Следователно за реализирането на добрите неща се изисква един дълъг период от години. Същото нещо е и за реализирането на лоша мисъл. Обаче ние днес се съюзяваме за реализирането на една лоша мисъл и тя дохожда много скоро. Това показва колко сме силни в злото.

Много светии, много идеалисти хора, като знаят, че техните добри мисли и желания не ще останат нереализирани, казват: „Ние сме готови да умрем, да се жертваме за народа си, та макар и след двайсет хиляди години да видим осъществени нашите идеали.“ Ако един безбожник, неверник се жертва за доброто на човечеството, той в очите на Бога стои много високо, защото без да Го познава, е направил едно добро. Има много хора, които вярват в Бога, четат „Символа на вярата“, разбират Христовите истини, но когато им дойде някоя добра мисъл, не са в състояние да я изпълнят. Затова и аз ще кажа, според както казваше Христос едно време: за в бъдеще безбожниците и неверниците ще бъдат в Царството Божие, а сегашните верующи ще бъдат изпъдени от Царството Божие навън. Съвременните християни приличат на онзи слуга, когото господарят накарва на работа – да отиде на нивата да оре. Слугата казва: „Господарю, почакай, аз ще ти покажа по-лесен начин за изораване на нивата.“ Минава седмица, две, но нивата още не е изорана. Християните мислят, че с молитвите си и с вярата си в Бога ще прекарат по-лесен живот, пък макар и да не работят толкова много. Съвременните хора са смешни в своите изисквания от живота. Те стоят по кафенетата, купили са лотарийни билети и чакат да излезе тиражът и да видят дали печелят. Четат вестниците и виждат, че този път не печелят, но това не ги отчайва. Те със спокойствие дочакват второто теглене, та дано този път спечелят. Не, този слуга Господ го е пратил на земята да работи и по този начин да печели, а той иска по лек начин – без труд, да печели. Този

слуга казва: „Аз ще увелича таланта, който Бог ми е дал, ще го туря в лотария.“ Ще го увеличиш, но един ден ще ти донесат червен лист, че си фалирал.

Вие ще кажете: „Така се стекоха обстоятелствата и затова той изгуби.“ Това е защото той в миналия си и в сегашния си живот не е мислил добри неща. Бог определя специална комисия, която разглежда нашите сметки и дела. Ти може да се молиш по четири пъти на ден, но ако в миналото не си работил нищо, ако и сега не работиш – не поливаш своята градина, не помагаш на хора и животни, то като отидеш на онзи свят, никой няма да те погледне. Всеки, който те види, ще рече: „Чакай да видя вложил ли си нещо в мене, за да ти помогна.“ Няма нищо вложено. „Дай ми от излишъка си.“ Да, но в природата няма излишък. Такъв човек ще се намери в положението на онзи царски син, който бил годен за една много красива госпожица, но заболял много сериозно и трябвало да умре от тази болест. В това си отчаяно положение той се молил Богу да продължи живота му поне с един час, за да може да се види с възлюбената си. Господ изпраща един от ангелите при някой човек, който би могъл да пожертва един час от своя живот, за да се продължи с толкова животът на младия годеник. Ангелът си припомнил, че една стара бабичка често се молела Богу да ѝ вземе час по-скоро живота, защото ѝ дотегнал той със своите несгоди. Отива при нея и ѝ предлага да я вземе на онзи свят, а да даде един час време от своя живот за един млад момък. Тя му отговорила: „Да, аз едно време исках да умра, но сега вече измених това си намерение.“ Ангелът си спомня тогава друг случай, гдето един богаташ, след като изпитал всичко в живота, намерил, че няма смисъл повече да се живее и молил Бога да го вземе. Отива ангелът при него и му казва същото, каквото и на бабата – богаташът отказал да даде един час време от своя живот. И след този си неуспех, ангелът отива при младия момък и му казва: „От толкова хи-

ляди хора на земята не можах да намеря нито един, който да пожертва един час време от своя живот.“ Днес често в съвременното общество се говори за ада, за рая. Трябва да знаете, че адът с всичките му ужаси и страхотии, както и раят с всичките му хубости – ние сами ги създаваме.

Стиха, който ви прочетох, Христос е отправил към тези от слушателите Си, у които имало развито съзнание. Христос им казва: „Вие, които от хиляди години се измъчвате, трябва да съзнаете, че тези ви страдания се дължат на това, че сте нарушили една от най-малките заповеди.“ Някои питат: „Защо Господ към мене е толкова щедър и снисходителен?“ Защото си изпълнил най-малкия закон. Някои казват: „Как добре и колко правилни неща говори господин Дънов.“ Не е важно как говоря аз, но е важно да приложите това, което слушате, защото в приложението на това учение е вашата радост, а в неприложението му е вашата скръб. Когато вие сте радостни или скръбни, то и околните, които ви обикалят, ще бъдат със същото разположение. Когато имате някоя рана, то най-много ще страдат близките до нея клетки, а по-отдалечените ще изпитват това състояние на състрадание само чрез рефлексия. Тъй че тези същества, които са извън нашите полета, като по-отдалечени само ще съжаляват, че ние сме нарушили един закон и затова страдаме; поради тази причина те ще ни посочат начини, по които да избягваме за в бъдеще тези страдания.

Обществото трябва да приложи тези два велики закона – политиката, културата, всички верующи трябва да ги приложат, защото те са общи за всички и от приложението им зависи спасението на цялото човечество. Онзи, който може да изпълни малкия закон, ще може да изпълни и големия; онзи, който не може да изпълни малкия закон, не ще може да изпълни и големия. Това е правило. Ако вие не можете да обикнете една малка буболечка, една малка мушица – вие

не може да обикнете и един човек. Ако някой ти каже, че те обича, а преди малко е откъснал главата на една мушица, той не говори право – не те обича. Мухата, която е пострадала от тебе или от кого и да е друго, знае колко можеш да обичаш. Жена или мъж, които късат главите на мухите, които режат главите на агнетата – не могат да обичат, не могат да любят, не могат да имат и добра воля.

Аз не вярвам в неверието на хората, не вярвам в глупостта им, не вярвам в беззаконието на хората. Да вярвам в неверието на хората, то значи да вярвам в един велик закон, който не съществува. Неверието на хората е едно човешко изобретение, то е създадено от нашия ум. Всички търсят Царството Божие, всички искат да го възстановят, затова, който иска да стане член на това Царство, трябва да му служи. Младите момък и мома искат да възстановят Царството Божие, гукат си като гълъби, но само докато се оженят; после започват по-старому и животът им не върви добре. У гълъбите не е така: аз съм ги наблюдавал как добре започват и как добре свършват. Гугутката снесе яйцата си, после ги мъти, излюпват се след това от тях малките им и нямат никакви разпавии. У хората започва добре, а свършва зле. Родят им се деца, радват им се, но като пораснат децата – родителите плачат. Родителите плачат и си казват: „Това излезе от нашите деца, на които толкова много се надявахме и на които толкова много се радвахме.“ У някои птици малките не причиняват толкова страдания на родителите си, както децата у хората.

Виждал съм как хубаво започват отношенията на учители и ученици в училищата. Отначало сладко, приятно си гукат, но не мине много време, и те започват да се оплакват едни от други. Учениците казват: „Несправедливи са нашите учители.“ Учителите казват: „Няма днес никакво уважение и почитание на ученици към учители и родители.“ Тогава всички се оплакват, всички казват, че Бог не съществува, че истината, доброто,

любовта са неща относителни – всичко в живота е относително. Децата казват, че всичко в училищата е относително. Учителите плачат, протестират, отчайват се, но аз им казвам, че и техните сълзи са неща относителни. Всичко в света ни се вижда относително, защото ние мислим, че малкият и големият закон, които трябва напълно да изпълняваме, не са абсолютни. Не, абсолютни са тези закони, и те всякога и във всички времена ще произвеждат един и същ резултат.

Често съм се спирал да слушам как пеят гугутките и с наслаждение съм ги изслушвал и съм си казвал: много хубаво пеете, но ако хората биха могли да приемат вашата култура, в света не би имало толкова страдания, колкото има сега. Гугутките ми отговарят: „Да, но и ние бяхме едно време хора, и като не ни задоволи тяхната култура, напуснахме я и днес предпочитаме птичата култура пред човешката, която е култура на лъжите.“ Ако съм проповедник, ще трябва да заобикалям истината, да не ви я кажа в очите, за да не ви обидя. Е, добре, слънцето светне силно, но на хората очите са гурелясали и болни, та им се отразява зле – виновно ли е за това нещо слънцето? Виновно ли е слънцето, че оста на земята се е завъртяла преждевременно и слънцето я е огряло? Тогава в какво съм виновен аз, че тази светлина, която аз ви давам, е толкова силна, че не можете да я понасяте? Кажете на земята да се спре, за да не виждате тази светлина. Върти ли се колелото, непременно ще виждате всичките фази на добро и зло. Няма сега да ви обяснявам защо в това въртене има една постоянна борба между светлината и тъмнината, между реалното и сенките в живота. Много от вас ще запитате: „Може ли да изпълним Христовите закони?“ Да, можете да ги изпълните.

Ако някой ми изгори къщата, която струва двеста хиляди лева, а аз не отмъстя за това зло, за в бъдеще ще бъда един добър човек. Ако съм един виден държавник и ме свалят от мястото, което заемам, макар и неспра-

ведливо, а аз не отмъстя за това нещо, то за в бъдеще ще съм един добър човек. Изобщо всеки, който не отмъщава даже и за най-голямото му сторено зло, той е и ще бъде един добър човек. Ние тук на земята може да направим някого такъв, какъвто искаме. Например може да направим одного министър, другиго – държавник, трети – проповедник, четвърти – учител и т.н. В това отношение приличаме на онази българка, която дала на мъжа си едно котле с вода, една китка босилек и го изпратила да ръси – направила го по свое желание поп. Нашите длъжности, които заемаме тук, на земята, са нищо друго освен произведение на подобни длъжности от един друг свят, който е над нас.

Онези, които са изпълнили най-малкия закон, стават велики в света. Ако художникът е изпълнил малкия закон, той ще започне да рисува велики картини. Всички ние може да станем велики художници. Ще ме запитате: „Как е възможно това?“ Ако един ден представим на света своето лице, вече усъвършенствано и завършено, не ще ли представлява то най-великото произведение на художника? А не забравяйте, че върху това лице вие работите векове. Днес в целия свят има изложби на картини – на нашите лица, но нито една още не е приета от Бога. Откак светът съществува, само две картини са приети в Стария Завет – тази на Еноха и на Илия, затова те живи са заминали горе на небето. Досега в България на колко души са приети картините горе? Рисуваме, рисуваме цял живот и ни кажат най-после, че тази картина и сега не може да се приеме. Дойде попът, опее тази картина. Опяването не е нищо друго освен: означава, че тази картина не е направена по всички правила на изкуството. Комисията, която разглежда картините, вижда, че очите, ушите, устата, носът, зъбите не са на мястото си; от друга страна мозъкът, сърцето, чувствата, мислите не са на мястото си. Вие, които ме слушате, мислите ли, че вашите мисли и чувства са на мястото си? Аз виждам

хиляди хора, на които мислите и чувствата не са на мястото им. Не ви обвинявам за това нещо – не сте вие виновни, но ви обръщам внимание да поработите с този велик закон.

Трябва да си зададем за цел да изпълняваме всеки ден и най-малките пожелания, които ти дойдат, без никаква погрешка или съблазън. Ако ме поканят да стана министър в България, но същевременно трябва да отида да нагледам някоя бедна вдовица, по-скоро бих се отказал от този пост, отколкото да оставя тази бедна жена без моята помощ. Вие се готвите за един голям бал или концерт, но в това време идва при вас един беден човек, но вие го връщате, защото нямате свободно време да се занимавате с него. Не, вие трябва да се откажете от бала, за да спазите този велик закон, който е създаден от Бога. Ако ние всеки ден се проявяваме положителни, честни, искрени и любящи, да не нарушаваме мира в себе си; да разберем, че може да живеем сами в себе си – светът би се оправил.

Сега ние се намираме в положението на онези зловредни бактерии, които, като влязат в нашия организъм, намират материал да живеят и там се загнезждат. Изчезне ли материалът, свършва се и техният живот. Затова Христос казва: „Който изпълни най-малката заповед, най-велик ще бъде в Царството Божие.“ В какво се състои тази малка заповед? Онази работа, която ти е определило Провидението, не трябва да я отлагаш, защото за всяка мисъл, за всяко желание има определено време, което, като го пропуснеш веднъж – няма вече връщане назад. Младините, които сте минали, вече няма да ги имате; този живот, който сега живеете, втори път няма да го прекарате. И доброто, и злото, което сега сте минали, оставя отпечатък във вашия живот, и втори път вие ще минете през съвсем друго място, през съвсем друг живот, в който ще има само отражения на първия. Някои казват: „Ама нали земята минава все по един и същ път около слънцето – значи има повторения

в живота.“ Да, но никога земята не минава през едно и също място – пътят, през който е минала в предишната година, е друг от този, през който минава сега. Опитностите на земята са различни. Това място, през което е минала земята един път, е вече безвъзвратно изгубено. Животът, който веднъж сте прекарвали, е вече безвъзвратно загубен.

Ще попитате: „Не може ли да поправим грешките си?“ Псалмопевецът казва: „Само Господ е в сила да поправи и заличи нашите грехове.“ Само Господ може да слезе в тези места, гдето сме направили престъпления и да ги заличи със Своята четка. Докато слезе Господ в тези места да заличи нашия грях, ние ще трябва да плачем, да проливаме сълзи. Нашите сълзи са необходими, за да може да напълним с тях цяла бутилка. Когато се напълни бутилката, Господ ще я вземе в чантата Си и ще слезе в това опасно място на прегрешения, на престъпления, като от време на време ще разквасва устата Си със събраните наши сълзи. Само така ще може да се измени нашият живот. Това е една алегория, но ако вникнете дълбоко в нея, ще разберете, че това е най-великото в характера на Бога. Казвате: „Защо Господ толкова много мълчи и не отговаря на нашите страдания?“ Господ мълчи, защото не се е напълнила още бутилката и като се напълни, Той ще дойде да оправи живота ви, ще запита коя година е извършено престъплението, по кое време и т.н. Като измие греховете ти, ще каже: „Сега си свободен, не греши повече.“ И Христос плака, докато напълни една бутилка. Той се нае да оправи света, да вземе на Себе Си греховете житейски, но като видя, че тази работа е много тежка, плака и само така успя в тази работа. Като се напълни бутилката Му, Христос рече: „Свърши се вече, бутилката е пълна – дойде спасението на човечеството.“ Безразлично е дали си голям, или малък в света, всеки трябва да мине през сълзите, за да измие греховете си, както и тези на близките си.

Ще ми кажете: „Защо ни безпокоиш с тези твои мисли, защо не ни кажеш някои утешителни думи?“ Нима този, на когото краката са сухи, той не усеща никаква болка? За известни случаи той може да не усеща никаква болка, но ако го нападне някой неприятел и започне да го гони, какво ще бъде неговото положение? Той не ще може да се спаси, няма да може да избяга, и неговата болка ще бъде по-силна, отколкото всеки друг път. Ако аз се загрижа за този човек и започна да разтривам неговите крака, за да оздравеят, ще съжалява ли той за болката, която му причиних с разтриването? Напротив, той ще каже: „Слава Богу, че оздравях, за да мога да бягам с всички други наред при случаи на опасност.“ Това е една истинска философия. Такъв е животът на цялото общество, защото животът на едно общество е такъв, какъвто е животът на отделните индивиди. Какъвто е животът на отделните индивиди, такъв е и животът на цялото общество. Между един народ и неговите членове има известно съотношение, но и всяко същество си има свои индивидуални чувства, мисли и желания. Народ като личност не живее. Като казвам „български народ“ – разбирам българите. Според техните мисли и чувства ще се определи тяхното политическо, духовно, културно и умствено отношение. Според техните мисли от миналия живот се определя тяхното настояще, а според сегашните им мисли и желания се определя бъдещият им живот.

Тези два Божествени закона са поставени у човека така: великият закон е поставен в ума, а малкият – в сърцето. Следователно, когато искате да изпълните малките работи в света, трябва да ги изпълнявате със сърцето си. С други думи – без любов към този закон не може да изпълните малките работи.

Минавам покрай някоя вадичка и гледам, че някоя мравка се дави, но понеже съм зает с някоя философска мисъл, минавам покрай нея и не ѝ обръщам внимание. Не, трябва да се спра, за да ѝ помогна. Трябва да се

спираме пред най-малките и да им помогнем. След като им дадем помощта си, да не искаме от тях цял живот да ни се отплащат, защото ние в този случай не сме били нищо друго за тях освен едно Провидение. Имаме ли най-малкото желание да помагаме, то ще създаде условия да помагаме и на по-големите. Не помогнем ли на тази малка мравчица, това за в бъдеще ще бъде условие за лош живот. Ще кажете: „Малко ли мравки се дават?“ Вярно е, че много мравки се дават, но тази, която аз видя и за която у мене се породило желание да я избавя, трябва да я спася. Според постъпката ми в този момент Господ ще определи моя бъдещ живот. Тази мравка подразбира някое агне, гълъбче, дете, момиче, момче, някоя бедна вдовица, някой болен или кой и да е друг човек. Мравката е една математическа формула. Представи ли ти се такава за разрешение, ти ще се спреш да помислиш как да я разрешиш.

Някой дойде при тебе и ти каже, че е много отчаян – иска да се самоубие. Ти ще се замислиш по какъв начин да му помогнеш. Кажеш ли, че не можеш да му помогнеш, в следния живот тази ти постъпка ще има лоши последствия. Когато сгрешиш по този начин, спри се в духа си и потърси друг начин, по-добър, за поправяне на погрешката си. Ако всички българи обмисляха така всяка своя постъпка, всяко свое действие, то щяхте ли днес да ядете хляб с купони, захар да купувате с купони, щяхте ли да воювате? Българските държавници не се грижат за даващата се мравка, а за големите граници на България, но те не знаят, че съдбата на България се определя от съдбата на тази мравка. Нашите държавници се интересуват от България дотолкова, доколкото са засегнати техните кесии. Това не са родолюбци освен предатели, изчадия на човечеството.

Аз ви говоря върху тези два закона, защото, ако се приложат те и ако точно се изпълняват, те ще спасят и поправят човечеството. Сега българите, като отварят разни училища, не мислят за мравките, за подобрението

на техния живот, а мислят за печалба и казват: „Ние да имаме пари – ще намерим добри учители, добри работници.“ Покажете ни едно общество, което да е работило с пари и да е много успяло. Не искам да кажа, че всички дружества трябва да спрат своята дейност, но трябва да я изменят. Бих желал цял живот да посветя за един човек и да излезе от него нещо, отколкото да работя за много хора в едно дружество и нищо да не излезе от тях. Всеки, който започва една работа, трябва да работи при сърце, а не да ходят по десет пъти в къщата му да го викат да направи едно или друго.

Човек, който проповядва едно учение, трябва да разбира неговите закони и да ги прилага. Казвате: „Да възпитаваме нашата младеж.“ Ами как ще я възпитате, как ще обуздате нейните постъпки? Аз не вярвам в никакво възпитание – нито в своето, нито в това на другите, а вярвам, че всички хора имат условия да станат добри или лоши. Аз вярвам, че всички хора определят своя живот според момента, в който действат, защото след този момент идат всички други условия. Това е възпитание. След този момент ти ще възприемеш храна, наука, които ще бъдат според плоскостта, по която се движиш. Земеделецът изучава условията за своите посеви, всеки изучава условията за своята работа. Като казвам, че не вярвам в никакво възпитание, не взимайте това в крив смисъл. Аз не вярвам в това криво възпитание, което хората дават на своите деца – в това външно възпитание; но вярвам във възпитанието, което дават двата велики закона в света. Не вярвам и в съвременната глупава наука, но вярвам в друга – Божествена наука; не вярвам в глупавата мъдрост, в истината тук на земята, която хората са облекли привидно в истина, а всъщност това е една велика лъжа. Истината е вътре у вас.

Всяко благородно желание, което се породило у вас, колкото и малко да е, то ще определи вашето щастие за в бъдеще. Това желание ще обърне от този ден крана

на вашия живот и оттогава и земята, и небето ще работят за вас. Колелото на живота, като се движи към една или друга посока, ще произведе съответно действие. Готови ли сте да бъдете верни на онези ваши малки желания, които от хиляди години сте вложили в себе си; готови ли сте да спасите нравката, която се дави – вие ще започнете отляво към дясно; иначе ще започнете отдясно към ляво и [отгоре надолу], към конуса. Тогава, ако си християнин и слизаш през тези седем [милиона] полета по седем милиона, и те питам: где си сега – ще отговориш, че си в нисшите полета на астралния свят. Ако си окултист, ще кажеш, че си на нисшите полета на манаса и т.н. Като стигнеш най-долу, ще кажеш: „Стигнах най-послед до дъното на този конус.“ Ами сега какво мислиш да правиш? „В моята философия се казва, че като стигна до дъното, ще направя един подем нагоре.“ Криво си разбрал тази философия. „Е, ами какво да правя сега?“ Ще минеш през тясното отворстие на друг конус и оттам ще се издигнеш нагоре. Тези два конуса вървят точно в противоположни посоки. Сега вече ще вървиш по енергията на втория конус. Като минеш през този втори конус, ще преминеш през всичките седем милиона по седем милиона полета, ще ги изучиш и ще кажеш: „Имам вече една голяма философия, разбирам нещата издълбоко и виждам, че това не са седем полета, а светове, светове – същества без граница и без брой.“ Всичкото пространство, в което живеем и се движим, е пълно със същества от разни категории и култури.

Слънчевата светлина се движи със 180 000 [мили] в секунда, за да измине само диаметъра на [орбитата на] земята, който е голям 310 000 [000] километра. Тъй че цялото това пространство е пълно със същества. Когато се движи нашата земя в пространството на тази вселена, ние се намираме под влиянието на тези същества, с които дохождаме в съприкосновение. Всички тези същества имат един отглас в нашите сърца, умове и души.

Някой път ви дойде някоя мисъл, тежко ви е, но тази мисъл не е ваша – вие сте чувствителни и като тъй долавяте тъгата на някой друг, който в даден момент не е изпълнил някой свой дълг, не е изпълнил този велик Божий закон. Друг път изпитвате една радост. Защо? Защото другаде някъде по света, без да знаете за това нещо дори, някой човек е изпълнил своя дълг, както трябва. И тъй, всеки ден като се менят мислите ви, аз се радвам, защото виждам какво става по света – какво става в Ню Йорк, в Китай и от всичко, което се върши, забелязвам две неща: че някъде едни хора изпълняват, а други не изпълняват Божия закон. След това се връщам към живота, гледам там какви неща стават; връщам се към миналото и гледам кога са замислени тези неща, та днес вече се реализират. Днешните събития са създадени, замислени отпреди много години.

Следя и виждам, че преди две хиляди години един български жрец е завъртял крана на живота в крива посока и нему днес се дължат всички произшествия в живота. Ето защо днес всички проповедници, свещеници, управници мислят като този жрец и така действат. Ще кажете: „Кой е този жрец, за да го обесим?“ Не, не го търсете да го бесите, но завъртете крана в обратна посока на тази, в която сега действа. Ако това не сторите вие, аз ще завъртя крана на това колело на живота и след две хиляди години ще ме търсите, ще искате да знаете кой е сторил това нещо. Господ ме е изпратил в България да завъртя колелото на живота в обратен смисъл и аз ще го завъртя по всички правила на Божествения закон, за да опитате всички блага на живота. Когато завъртя колелото в обратна посока, българите ще видят, че може да изпълнят и този малък закон – ще се въдвори между тях една отлична, възвишена култура и ще станат един велик народ, който ще принесе своята лепта. Това не е за гордост. Колелото още не е завъртяно, искат се много усилия, за да се завърти. Всички вие ще вземете участие във въртенето на голя-

мото колело, ще хванете по едно от малките колелца и ще въртите не както сега – отдясно към ляво, а отляво към дясно. Христовото учение е, което учи как да завъртвате колелото на малките закони. Ще ме питате: „Какъв спомен ще ви оставя?“ Ще ви завъртя колелото отляво към дясно – тогава всички ангели, всички добри хора ще заработят.

Турете в ума си мисълта, че може да изпълните и най-малкия Божествен закон. Идете си спокойни вкъщи, че колелото се завъртва и след две хиляди години ще проверите резултата на казаното.

22 юни 1919 г., неделя, 10 ч.

София

ОБИЧЕН И СКЪП

Учителят изговори думите: „Бином ту мето.“

Знаете ли какво значат те? Аз само ще ви ги произнеса, без да ви кажа значението им. Или да произнеса думите: „Сила жива, изворна, течаща.“ Вие на тия думи нищо не можете да притурите, нито да отнемете. Коя дума ще турите по-напред – „изворна“ или „течаща“? Те са наредени по закон. По същия закон трябва да върви и нашата мисъл. Мисъл жива, изворна, течаща. Единственото нещо, което сега ви спъва в живота, което спъва съвременното човечество, се дължи на туй разместване на думите в разумната реч. Някои пишат „обични Учителю“, а някои пишат „скъпи Учителю“. Но под думата „скъпи“ аз разбирам предателство. Щом замениш „обични“ със „скъпи“, то е вече на търговски начала. Да минаваш от „скъпи“ към „обични“, то е възлизане, а да минаваш от „обични“ към „скъпи“ е слизане. „Скъпи Учителю.“ Казвам: трийсет и три сребърника струва. „Обични“ – това са основите, при които животът може да расте, а „скъпи“ – това е законът на промените. Вие се греете на месечината. Можете ли на месечината да се развивате? Вибрациите на думата „скъпи“ са слаби. Като произнесете думата „скъпи“, може да почувствате, че вибрациите са слаби, когато на думата „обични“ са силни.

„Скъпи“ – това е конец, на който свързваш своята кофа и като я пуснеш в кладенеца, ще се скъса. „Обични“ е дебело въже, с което като спуснеш кофата си в кладенеца, удържа и може да извадиш вода. После, вземете думите „обични“ и „любезни“ – каква разлика може да направите между тях? Коя от тях е по-силна? По-силна дума е „обични“. Туй „з“ в думата „любезни“ – „любез-з-з“ разваля всичко. „Зум, зън“ в думата „любезни“ означава, че започваш хубаво, приятелски, но свършваш зле. В тая дума няма тия хубави вибрации.

Сега аз искам да ви наведе на мисълта, да привикнете да изследвате вашите мисли, да изследвате вашите чувства, да сте доволни от тях. Да си доволен от едно свое чувство, да си доволен от една своя мисъл, това е философия на живота. И ако вие сте недоволни от вашата мисъл, никой не може да бъде доволен от нея. Понеже вие се приближавате към духовния свят, занимавате се с него, трябва да няма двусмислие на думите. Всяка една дума у вас трябва да има точно определено значение. И казаното трябва да е ни повече, ни по-малко.

Добре, но каква връзка има сега между „скъпи“ и „обични“? Нещата трябва да бъдат не скъпи, а обични, а дето има обич между хората, трябва да има разумни отношения, разбирания трябва да има. Сега, можете ли вие да си дадете едно философско обяснение, защо за една ваша приятелка вие казвате „скъпа приятелко“, кои са побужденията, които могат да ви заставят в това? Човек е нещо, което не може да се цени. В български език има думата „безценен“, която има двойко значение: безценен и без цена. Хубавите неща трябва да са безценни. Как ще оцениш една добродетел, която няма никаква форма? Как ще оцениш едно любовно чувство? Вие го цените по това-онова, но вие се заблуждавате.

Запример този, който ви обича, може да ви даде златни пръстени, диамантена огърлица, но мислите ли,

че това изразява неговата любов? Да се не лъжете, всичко това не е любов. Нито прегръдките, нито целувките – и те не са любов, това са само пелени на любовта. И когато някой се дави, този, който го спасява, може да го прегърне, да го стисне тъй, както когато обича някого. Тези побуждения, стимули – когато прегръщам някого, могат да бъдат различни. Така ще дойдете до една философия, която ще бъде в стълкновение с вашите възгледи. „Ама той ме обича.“ Как ти доказва, че те обича? Доказва ли ти, че те обича? Туй, което е доказано, то е казано и свършено – то е реално. Едновременно израства, цъфва, узрява и плод дава. То е реално. „Ама за в бъдеще аз много ще ви обичам, за в бъдеще ще пожертвам живота си за вас“ – това са празни думи, това е упражнение само. Няма да казвате: „Аз ще пожертвам живота си.“ В евангелските песни, като ги отворите, ще видите в много от тях следното съдържание: „О, любезни Исусе.“ Но и един евангелист ще вземе толкова лихва, колкото и ти. Много речи се държат и пишат, но онези, които са писали, те представят само философия на сенките. Понеже вие влизате вътре в окултната школа, тази школа изисква една правилна философия; тя изисква правилни отношения на учениците един към друг.

Аз бих желал тази година да направя три класа: един клас само от мъже, един клас само от жени и един клас смесен – от мъже и жени. Това ще бъде едно училище за опит, да видим какви резултати ще се добият, защото жени с жени няма какво да се изкушават, мъже с мъже също няма какво да се изкушават, а мъже и жени има с какво да се изкушават. Е, какво има да се изкушават сега мъже и жени? Често, аз съм забелязвал, малките деца обичат да си вземат палеца на крака, турят го в устата си и го смучат, смучат – мислят, че нещо добиват от него. Това е самоизмама. Туй дете не трябва да смуче своя палец, защото той преставя да расте. И аз искам всинца ви да ви отвикна да смучете вашите пал-

ци. Навиците, които имате, да смучете тия палци, причиняват голяма вреда.

Представете си друг един факт. Двама души не могат да се търпят – не че това е от зла воля, но щом се срещнат, те усещат едно неразположение. Дойде той в дома ти, ти се настроиш, настръхнеш, както когато котката види някое куче. Най-първо котката се изтегна на слънце, припича се – царски живот. Дойде някое куче – котката веднага настръхне, нахохори се, почне да не търпи. Питам сега: какво е психическото състояние у тази котка, защо тя е недоволна от кучето? И то, и тя са недоволни. В котката има една добра черта – чистотата. Тя е крайна чистница, но и краен егоизъм има в нея. Тя е дипломатка, лъжлива дипломатка – ще влезе вкъщи, ще се промъкне, оттук-оттам ще се поглади, ще се поочисти, но всичко това ще направи с такава стратегия. Оттук ще се помаже, оттам – образец на краен егоизъм е тя. От толкова хиляди години стои тя при човека и е запазила своята самостоятелност. У кучето липсва туй, което е у котката. То е нечисто и няма морал у него. У кучето има друга една черта – привързаност. Котката се привързва не за хората, но за къщата, за мъртвите неща, когато кучето се привързва за своя господар и е готово да умре за него. Но в своята диета, в яденето, в обходата си, кучето е много нечисто. Значи котката не струва хас от онази черта на приятелство на кучето. Пък и самото куче, и то се крайно отвращава от големия егоизъм на котката и казва: „Ти си един егоист.“ И като дойде тя при него, то иска да се нахвърли върху ѝ. А котката казва: „С такова приятелство аз не искам да си хабя енергията, ние в нашата раса не искаме тази черта на кучето. За да запазим своята самостоятелност, трябва да се откажем от това“. И веднага тя се качва на някоя стряха, на някое дърво. А кучето отдолу гледа, гледа и казва: „Онзи, който мисли за себе си, се качва нагоре.“ Котката му казва: „Онзи, който мисли за своите приятели,

гой стои долу.“ Кучето казва: „Тъй е, вярно е действително, но като узреят плодовете, при нас идват – сами капят. Ние не простираме ръцете си, а вие все-таки трябва да прострете ръцете си, за да ги откъснете. И в края на краищата ние печелим – плодовете падат при нас.“ Е, питам ви: туй, което разправям сега, тъй ли е? Този разговор между кучето и котката – има ли го? Фактически, между формата на кучето и котката няма такъв разговор, но между тия две категории същества, тоест между разумните същества, тия две отношения съществуват.

„Обични“ и „скъпи“ – това е моята тема. „Обични“ – това е един духовен епитет, а „скъпи“ – това е един материален епитет. „Скъпи“ е само по отношение на физическото, когато се намираш в земята, в гъстата материя, а „обични“ – когато се намираш в много благоприятни условия. Ако аз съм в някоя рудница при най-неблагоприятни условия и съм кален, болен, ще мога ли да те обичам? Аз ще ти кажа „скъпи“, защото очаквам да ми дадеш някаква помощ – скъп си заради мен. А аз, като съм дошъл, ще бъда за тебе „обични“, ще очакваш да ти дам нещо. На обичния ти помагаш, а скъпият, той ти помага. „Скъпи“ – но след като го продам, той ми помага. **И следователно умът може да бъде скъп, а сърцето може да бъде обично.**

Навеждам ви на тази мисъл, понеже искате да имате правилни отношения с разумния Божествен свят. Някой път се обръщате към Бога и се молите. Е, питам ви: как трябва да се молите? Господ обича кратките и съдържателните молитви. Ако има някое същество, което да обича съдържателните молитви, това е Господ. Всяка една дума трябва да бъде пълна само със съдържание. Сега вие отивате на молитва и казвате: „О, Господи, помилвай ме, Господи.“ Какво означава това „о“, какво означават думите: „Господи, помилвай ме. Помилвай ме, аз съм голям грешник.“ В кои грехове, в какво да те помилва? Ще кажеш на учителя

си: „Слаб съм.“ По какво? „Слаб съм по математика или по естествените науки, или по алгебра, или по музика, рисуване, пение.“ По каквото си слаб – точно, ясно ще се определиш. А вие седите и като дойдете при Господа, вземате една особена поза, не сте естествени, вземате една поза на привидно благочестие, повдигнете си очите нагоре. Е, хубаво е, ако всичко туй произтича от душата ви, но ако това е едно актьорство, мислите ли, че Господ ще се излъже от това ваше примигване на очите?

Сега, гледам някои от вас, младите, се въодушевяват от младите писатели. Някои от тези млади писатели наричам бомбастически фразеолози. Аз бих желал цяла една година да те храня с фразеология, да четеш някой такъв писател, и цяла една година да четеш друг някой писател, който е писал, макар и по-малко, но без такава фразеология, а с по-голямо съдържание; и да сравниш резултатите. Единият ще ви храни с просо, а другият – с пшеничен хляб. И след една година ще се покаже дали просото има влияние, или пшеничният хляб.

Ще вземете сега, да кажем, думите: „О, мила моя, без тебе аз не мога да живея; о, мило слънце, без тебе не мога да живея.“ А при това, оказва се, че без него можете да живеете. Без него не сте могли да живеете. Без кого? Без милия не можете да живеете. Но този ли именно е вашият мил? Аз оспорвам, че този е вашият мил. Някой господин, който ви обича, праща ви пари понякога. Е, вие хванете онзи, който е донесъл парите, казвате: „Милият.“ А забравяте този, който ги е дал. Питам: где е силата – в онзи, който е донесъл парите, или в този, който ги е дал, който ги е пратил? Вие сега на земята се хващате за този, който ви е донесъл парите, и казвате: „Мили, любезни, без тебе не мога да живея.“ И той казва: „Да знаеш, че аз съм този, ако не бях аз...“ И двамата се лъжат. Като се свършат парите, виждате, че не е той миличкият. Като се свършат парите, той се хваща за раменете.

Е, сега ние казваме, че обичаме някого, нали. Но знаете ли сега какво значи „обич“? При туй, което наричат обич, вие очаквате да ви дадат, а не да дадете. Но това не е обич. Обичта всякога дава, а не взема. Тя, ако взема, понякога взема необработена материя, за да я изработи. Но изобщо, обичта всякога дава. В български език думата „любов“ започва с буквата „Л“, тя е един клин. Българската любов мяза на клин, клинообразна е българската любов. Геометрически погледнато, долната ѝ част е отворена – значи любов, в която няма равнодействаща линия. Защо я няма там? Буквата „Л“ има отворстие. В какво седи любовта? В стремеж към Бога. Тази любов у българите означава стремеж към Бога и борба с централните сили на земята. Свещеникът благославя тъй – с двата пръста, разтворени във вид на клин. Единият пръст е Бялото братство, а другият – Черното братство. И свещеникът казва: „Ние благославяме в името на Бялото братство и в името на Черното братство; и истината говорим, и лъжата говорим – според както дойде.“ Трябва да знаеш как да благославяш и онзи, който е направил този символ за благославяне, не е знаел закона. Той не е на мястото си.

И сега казват: „Това са двете лица.“ Видиш ли някой поп да благославя с двата пръста, той не разбира закона и се издава. Ако е алчен, той поставя двата си пръста като клин, но ако съедини двата си пръста – то е друго нещо. Палецът е на благородството, а средният – на справедливостта. Свещеникът като благославя, вдигне двата си пръста като клин и казва: „Пукнало се. В тази тенекия може ли да намериш нещо?“ И почва да те благославя. Не, когато те благослови, ще бъдеш ли благословен? Ами че тъй е. Ако всички тия благословения хващаха място, досега светът щеше да се оправи, но те не хващат място – погрешката е там. Като ученици не искам да се заблуждавате. Всеки символ трябва да го изучавате в неговото прямо проявление. Всеки символ си има точно определение. Този сим-

вол ще го вземете тъй, както си е, няма да си правите никакви заблуждения.

Сега опасността е там: всеки, който коригира другите, не трябва да прави същите грешки. Та ако поправяме грешките на свещениците, и ние ще бъдем поставени на тяхното място. Щом дигнеш двата си пръста, ти си на тяхното място. Няма да се мине дълго време – в някоя твоя мисъл, в някое твое чувство или желание ще се яви пак същият закон.

Сега нашето желание е реално. Каквото и да работим, искам да образуваме една атмосфера, една аура, в която да могат да растат семенцата, добродетелите на Бялото братство. Трябва да се създаде тази аура. И казвам ви, през тази година ние всички ще работим. Не е въпросът до погрешките – погрешки могат да се направят много, те са предвидени, но във всинца ви трябва да има силен стремеж. Не се плашете от погрешките – една, две, три, десет, дваисет, петдесет, деветдесет и девет – нищо не значат. Следователно животът ни трябва да бъде разумен, обоснован на великите закони на природата. Във всеки момент ние можем да произведем един малък опит. Този опит може да бъде тъй верен.

Ако влезете в някое съвременно, добре инсталирано здание, дето има електрически лампички от разни величини, от пет-десет, петнайсет, дваисет, трийсет, четирийсет, сто, двеста, петстотин свещи, ще видите, че всяка лампа си има свой ключ. Онзи, който разбира законите, като му трябва лампичка от пет свещи светлина, завъртва ключа на петте свещи; трябва му десет свещи – ще завърти ключа на десетте свещи и т.н. Всяка лампа трябва да си има свой ключ. Завъртиш ключа – ще имаш тази или друга светлина. И обратно: ако не се нуждаеш от тази светлина, ще започнеш да затваряш тия ключове. И нашият живот е устроен по същия начин. Нашите мисли, желания, действия, които произтичат в нас, нямат еднаква сила, еднаква интензивност, еднакъв калибър. Някоя наша мисъл има силата на ед-

на свещ, други на пет, десет, петдесет, сто, двеста свещи и всяка една от тия мисли си има свой ключ. Ти никога не можеш да произведеш същия резултат от тия мисли, ако не завъртиш техния ключ. Ако кажеш „скъпи учителю“, ти не можеш да произведеш резултата на „обични учителю“. Един велик цигулар може да изсвири на една обикновена цигулка нещо хубаво, но ако му дадете една прекрасна цигулка, той ще изсвири нещо отлично. Следователно тази хубава песен не може да я изсвири на една каква и да е, на една обикновена цигулка. И тъй, хубавата песен се свири на съвършен инструмент.

Сега съвременният човешки мозък е дошъл до едно състояние на инертност, на бездейност. Сега хората са умни, но тази интелигентност почива на една малка деятелност. Запример у някои интелигентността е дошла до една малка част от мозъка и само тези клетки са деятелни, а другата част не е разработена. А една окултна наука трябва да се стреми да разработи целия мозък и да придобие такава пластичност, че всички клетки при мисленето да бъдат постоянно подвижни. В окултната школа ще се стремим всички мускули, кости, да бъдат тъй подвижни, че да са под контрола на нашия ум.

Сега да допуснем, че сте се разгневили. Що е гняв? Тоя център на гнева не е под ваш контрол. Тоя център е извън вашата воля, извън вашия ум. Защо сте се разгневили – не знаете, но че сте се разгневили, това е един факт. Или друг случай – у вас се породил чувство на страх. Страхувате се, че някакво нещастие ще ви се случи, че ще ви убият. Вие вече не сте господар на вашите чувства, вие сте под влиянието на страха. Но страхът е независим от вашия ум и от вашата воля. Има някои възгледи, които са натрапени на хората, също и някои знания. Запример да вярваш, че Бог е в три лица, това съзнателно ли е? Ако е съзнателно, трябва да се определи в какво седи троеличието на Бога. Някой път говорим за любов, мъдрост и истина, а същевременно

тия неща – любов, мъдрост и истина не са строго определени в ума ни. В мъдрия човек мъдростта си има особени криви линии, истината си има особени криви линии и любовта си има особени криви линии. И когато дойдем в окултната наука, ще ви посоча движенията на правилната любов. Тя си има свои криви линии, също и мъдростта, и истината. Мъдростта си има и тя свои криви линии, и прави лицето малко продълговато. Любовта го прави обло, съвършено обло, а истината го прави спиралообразно. Това е факт.

Сега може да си зададете въпроса: какво значение имат кръговете? Ще забележите, че у някои хора очите са отворени, а у някои са малко свити. Аз вземам нещата тъй, както са в природата. Когато човек иска да възприеме повече светлина, отваря очите си. Когато искате да възприемете силни възприятия, отваряте си очите, а когато тия възприятия са чрезмерно много, свивате очите си. Какво показват отворените очи? Че възприемат по-малко. Защо очите са отворени? Защото искат да възприемат повече. Защо очите са затворени? Защото искат да възприемат по-малко. Туй е първото обяснение. При светлината затваряме и отваряме очите си. Туй е факт.

Добре, сега защо лицето е обло и защо е продълговато? В продълговатото лице има по-голяма интензивност, по-голяма енергия, която отива към центъра на земята. И забележете, всички войнствени хора имат все продълговати лица. Когато енергията е свързана с центъра на земята, лицето става продълговато и мускулесто. Хора, които живеят един идеален живот без страдания – лицата им са валчести, но щом дойдат страданията – лицата стават продълговати. У децата е така – всички малки деца имат валчести лица. Вземете дете, у което лицето е валчесто, и го лишете от едно малко желание – лицето му ще се продължи. В него се явява едно желание да яде, отварят му се очите. В туй отваряне на очите енергията отива към центъра на земята.

Продълговатото лице показва, че енергиите са по-интензивни, по-плътни и се движат не нагоре, а надолу.

Сега, връзката между тия разсъждения е слаба. Казвам: логически е слаба, но не всякога логическата връзка между нещата показва истината. Между два предмета може да има логическа връзка, а може и да няма логическа връзка. Логическата връзка е връзка само на ума. Само умът може да предпоставя нещата. Един музикант може да поставя нещата в зависимост – това показва, че човешкият дух е работил, а може да поставя нещата и другояче.

Сега думата ми е: вие, които се занимавате с живота в неговото реално проявление, трябва да знаете, че духовният живот за нас е едно реално проявление. Сегашният ни живот не е едно реално проявление, тоест реален е, но е преходен. Днес може да си щастлив, а утре да не си щастлив. Утре яздиш на един автомобил – кривне някъде, изхвърля те от седалището навън и всичкото твое щастие изчезва, хармонията на твоята глава изчезва. Дотогава си мислил хубаво, бил си добър държавник, но утре, като ти изхвъркне умът, казват: „Друг да дойде на негово място.“ Разумният човек на автомобил не язди. Той сам трябва да бъде автомобил. Разумният човек никога няма да остави друг да го кара, а той сам ще си кара работата. И ще ви наведе моите силни доказателства със следующето: ако другите хора учат, учението е за тях; ако ние учим, учението е за нас. Ако другите хора стават добри, добродетелта е за тях; ако ние ставаме добри, добродетелта е за нас. Ако другите хора ядат, яденето е за тях; ако ние ядем, яденето е за нас. Следователно не можеш да кажеш на другия: „Я отвори тази книга, научи моя урок, иди при учителя да го разкажеш, да ми тури бележка.“ Да допуснем, че някой твой другар иска да ти направи тази услуга, казваш му: „Иване, я научи заради мене този урок по математика и иди при учителя да ти тури бележка вместо на мен.“ Иван може да научи урока хубаво, да му турят

шест, но то ще бъде за него. Това е за Ивана, за Стояна нищо не остава.

Казвате: „Другояче не може ли да бъде направен светът?“ Не може, той е такъв, какъвто е сега. „Но защо не е могло другояче, защо да е направен тъй?“ То не е наша работа. Много добре е направен светът. Аз, доколкото знам, по-добър свят от този няма. Е, питам ви: ако вие отидете и хванете опашката на един кон и той ви ритне, ще кажете ли, че този кон е невъзпитан? Той ще ви каже: „Господине, ние гости отзад не приемаме, а ти, като си ни дошъл на гости така, ние ритаме.“ Ако беше отишъл да хванеш юздата на коня отпред и го помилваш, и се качиш отгоре му, щеше да свършиш работата. Та ако ние отиваме и пипаме коня отзад за опашката и той ви рита, ще кажете, че светът е лош. Това вярно ли е? Целият свят, всички учени хващат коня за опашката, котката и кучето за опашката, затова има ританица и драсканици. И после, светът бил направен зле. Доколкото знам, светът е направен отлично, а че ние хващаме нещата за опашката...

И по някой път някои искат да ме убедят, че аз не мисля право. Аз им привеждам следващия аргумент: я вижте, по моето лице има ли някакви белези от ританици на коня? „Няма.“ А вашето лице? „Има.“ Кой мисли по-право? Ако детето ти умряло, жена ти умряла, ако си изгубил имането, ако имаш драсканици по лицето, кой мисли по-право? „Ама този свят нищо не разбира.“ Дали ти не разбираш, или той? „Ама светът не е добре оправен.“ Искаш да станеш пръв министър в България, твоите работи оправи ли? „Не.“ Тогава как ще оправиш света? Ти мислиш ли право? „Не, като се кача на власт, тогава ще мисля право.“

И тъй, всички съвременни философи дават две мнения за света: едни от тях – песимистите, твърдят, че този свят е един от най-лошите, а други – оптимистите, казват, че този свят е един от най-разумните. Аз казвам, че от този свят, като едно практическо опитно училище,

няма по-хубав в дадения случай. И ние всички трябва разумно да изучаваме законите му.

Сега в този свят има неща, внесени от хората. Запример искат да ни убедят, че има наследствени черти. Казват: „Има в него наследствена черта.“ Наследствената черта не показва, че е Божествена – тя е наследена от майка ти, от баща ти. Някой има наследствена черта да пее, да краде, да убива. Но туй не е едно състояние на онзи чист, първоначален, Божествен живот, а състояние на туй, което е присадено. Следователно в природата трябва да отделим по един алхимически начин всички тия елементи, които са внесени отпосле и да дойдем до първичните състояния, при които човек е живял – първичните образи, първичните мисли и желания, да отделим туй, което отпосле е внесено. Наследственото е друго. Баща ти може да ти е оставил в наследство нещо, някакво богатство, но може да ти е оставил и дълг, обаче ти не се раждаш нито с дълг, нито с богатство. Дългът и богатството – те са неща второстепенни, внесени отпосле. И при сегашните условия ние трябва да отделим първичните неща от вторичните, които са внесени отпосле в живота.

Запример българите едно време бяха езичници, а сега са християни. Какво значи „езичник“? Езичниците – значи народи, които говорят на много езици, но не значи идолопоклонници. Там, дето се говорят много езици, стават погрешки. Следователно езичниците са хора, които говорят на много езици, а идолопоклонниците са хора, които си направили един образ – кланят му се, търсят помощ от своя идол.

Сега запример не е ли смешно следующето положение? Баща роди син и очаква син му да го спаси. Той има и дъщеря, очаква и на нея, казва: „Дъщеря ми, син ми – те ще ме спасят.“ Той сам не е работил върху себе си, да поправи живота си, а очаква синът или дъщерята да поправят живота му. По-възможно е синът или дъщерята да поправят живота си чрез баща си, а не обрат-

ното – бащата да поправя живота си чрез живота на сина и дъщерята. Понякога, щом започне синът да говори, бащата казва: „Мълчи, ти не знаеш – не знаеш ли, че си хлапак.“ А при това, когато дойде някой ближен, бащата в тайно казва: „Този е моят наследник, той за в бъдеще е моята надежда.“ Кое е вярното? На сина си казва едно, а на ближния си друго – всъщност очаква нещо. Кое е вярното в тази идея? Има неща верни петдесет процента и има неща неверни петдесет процента. Ако някой баща изпрати своя син в странство при някой велик учител и този велик учител внесе нови идеи, нови мисли за придобиване на богатство, синът може да спаси баща си, но тъй както го е родил, нищо не може да направи, никого не може той да спаси. Следователно ние можем да донесем нещо ново, да спасим някого само тогава, когато синът отиде да се учи в някое велико училище и учителят го научи да използва великите закони на природата. Тогава можем да бъдем полезни комуто и да е.

Сега вътре във вас се задава един въпрос: „Как можем да направим това?“ Аз ще ви отговоря, положително ще ви отговоря. Дебелите въжа изведнъж ли се раждат, изведнъж ли стават? Ако ви кажа да направите едно дебело въже от пет-шест хиляди нишки, нали трябва да прострете два колца и да обикаляте около тях? Колко пъти трябва да обиколите? Пет хиляди пъти трябва да обиколите и петте хиляди пъти ще бъдат резултат на дебелото въже, и след туй ще трябва да го пуснете в кладенеца, да извадите вода, колкото искате. Аз ви казвам: пет хиляди пъти трябва да обиколите. Но вие казвате: „Учителю, не може ли по-малко? Ние ще направим две хиляди и петстотин обиколки.“ Да, може, но туй въже ще бъде два пъти по-тънко, отколкото аз го предвиждам. Следователно неговата якост ще бъде два пъти по-малка. „Но, господин Учителю, не може ли хиляда пъти?“ Може, но неговата сила ще бъде пет пъти по-малка. „Не може ли петстотин пъ-

ти?“ Може, но неговата сила ще бъде десет пъти по-малка. Вие ще измените закона. Изисква се пет хиляди пъти обикаляне за вашето въже. За всяка една ваша мисъл се изискват ред трептения. За една мисъл може да се обиколи пет хиляди пъти, за друга мисъл – десет милиона пъти, за други мисли – сто милиона, за някои – един билион, два билиона, три билиона и т.н. Разбира се, за такава една мисъл вие ще се движите с бързината на светкавичната светлина, но това трябва да го направите, за да се създаде една такава мисъл. За всяка една мисъл пет хиляди пъти трябва да обиколите. Ако не обиколите пет хиляди пъти, ще имате само един конец.

И тъй, думата „обични“ ни показва, че вечно трябва да се движите около вашите колци, а думата „скъпи“ е половин месечинка – показва, че можете да отидете до едно място и после пак да се върнете назад. Вашата мисъл е като на някой войник, който цяла нощ ходи около поста си – напред-назад, напред-назад. Сутринта го питат какво е извършил. Казва, че е пазил, но почти никаква работа [не е свършил]. Онзи, който се движи в кръг, всякога извършва работа. Хората още на половин колелета не са яздили, все на цели колелета яздят, нали.

Сега, разбира се, за някои от вас тия разсъждения са изобщо непонятни. Вие [не] сте еднакво нагласени: някои от вас се интересуват, други – не. Някои от вас сте от практичните натури, искате бързите резултати. И забележете, че когато някои хора проучват занаяти, някои от тях търсят хубав занаят, макар и бавно да се научи, а някои търсят някакъв занаят, който да се усвои в скоро време, в пет-шест месеца да имат резултат. Едни хора бързат, всичко искат бързо да свършат. А съвременният българин казва: „Гледай човек как излиза от къщи. Излиза ли още от къщи бързо, нищо няма да свърши, а ако излиза така бавно, и постепенно ускорява хода си, той ще свърши работата си.“ Кои бързат

като излизат? Апашите. Добрият човек излиза полечка. Затуй ние обичаме хората, които почват медлено, а свършват бързо, а не обичаме онези, които започват бързо и свършват бавно. Това са два противоположни метода. В сегашния свят всички започват със светкавична бързина.

Да се повърнем към реалната мисъл. Да допуснем, че вие имате едно тягостно състояние, цял ден усещате една тежест, не органическа, но някаква тежест в гърдите си, някаква тежест в стомаха си или в главата си. Тия тежести се дължат на двойника – на силовото тяло на човешката душа, както аз го наричам. Усещате една тежест вътре в мозъка си, не можете да мислите, не можете да си помогнете. Или усещате тежест в гърдите си, или в стомаха си. Питам сега: при такова едно състояние какво трябва да правите? Вие изобщо слушате другите. Ще отидете при някой ваш приятел, и ще му кажете: „Стяга ме нещо в главата.“ „Стяга ли те, че откога?“ „Тук, от няколко часа.“ „Ще си помисля.“ Отивате в друга къща. Казвате: „Стяга ме нещо в главата.“ „Че откога?“ „От няколко часа.“ Ходите от къща в къща, върнете се пак у дома си. Ако сте жена, вашата приятелка казва: „Мара Стоянова разказва, че я стягало нещо в главата. Какво ще е това?“ Ще започнат сега ред философски диагнози, причини. Стягането в главата показва, че има дисхармония в ума, дерайлиране. Стягането в сърцето показва, че има дисхармония в чувствата. Стягането в стомаха показва, че има дисхармония, дерайлиране във волята. Затуй имате тия стягания. Законът е правилен: тури в ума хармония – стягането ще изчезне. Сърцето дерайлирало, тури го на мястото му – тази тежест в гърдите ще изчезне, хармонията ще се възстанови. Изправи волята си – стягането в стомаха ще изчезне. Ще кажете: „Ама как ще турим волята си в релсите?“ Ще ви кажа как. Туй е лесно. Да започнем със стомаха. Има нещо, което ви стяга в стомаха, нали.

Изправете се прави, турете си ръцете на корема (*ръцете една върху друга, дясната върху лявата, палците един срещу друг*) и ще си кажете така: „Всичките ми работи са уредени.“ Без никакво раздвояване!

Но ако вие сами се запитате: „Дали действително са уредени работите ми?“ – ще развалите формулата. Ако без всяко съмнение приемете това, всичката тежест ще се разнесе и у вас ще се яви едно хубаво желание за ядене, за някоя хубава чорба с картошки, или пюре, или някой борш или нещо хубаво сготвено с бамя, и веднага стомахът ще се поправи. Щом ви стегне стомахът, ще направите един опит и ще видите дали туй, което аз казвам, е вярно, или не.

Сега, другите два метода ще ви предам после. Ние трябва да започнем с волевите движения, понеже те са най-плътните. Ако тях можем да контролираме, другите движения лесно се поддават. Най-мъчно се поддават на лекуване волевите движения. Развали ли се нещо стомахът, заболее ли той, човек усеща най-лошо настроение, най-голяма тежест, затуй стомахът трябва да бъде във всяко отношение изправен. Ето защо аз съм за промивките на стомаха, два-три деня няма да ядеш нищо, ще имаш само топла вода. След туй ще почнеш умерено да ядеш и после ще даваш от време на време на стомаха почивка. Ще му кажеш: „Днес е събота, нищо няма да ядеш.“ Той ще се зарадва. Стомахът, горкият, е най-онеправданият, най-малко три пъти на ден се яде, а някога и четири пъти. Три пъти на ден, по три часа работа – девет часа на ден работа. Ако му турим някоя лесносмилаема храна, за два часа ще може да я смели, но ако му турим някоя свинска пържола, или телешко печено, или печено от някой двайсетгодишен бивол и му кажем: „Да смелиш тази храна“ – той, горкият, се намира в чудо, почва да се превива и казва: „Господарю, тази работа става трудно.“ Не, ти ще се потрудиш, ще се погрижиш да му дадеш почивка и ще му кажеш: „Днес, след шест дни работа, този седмия ден ще си починеш,

ще отидеш на разходка.“ Господарят ти ще се облече и заедно ще отидете на разходка. Тогава той ще каже: „Благодаря, че моят господар е станал малко по-умен.“ А сега като казвам, че стомахът трябва да си почине, казват: „Как, на работа трябва да го държим, на постоянна работа.“

Аз мисля, че когато Мойсей направи този закон за почивката, той го направи за яденето, за стомаха – почивка за стомаха. Но нито евреите, нито християнският свят го разбра. А у българите, като дойде неделя, тогава най-много ще се яде и ще се пие, и казват: „Днес ще се празнува, света неделя е.“ А стомахът казва: „Никаква света неделя не е – Мойсей за мене направи тази почивка, вие забравихте. Вие не сте работили нищо, какво ще почивате; а аз, който съм работил през седмицата по дванайсет часа – аз имам право да си почина, вие нищо не сте работили.“ Сега ще кажете: „Стомахът е наш слуга и ние имаме право да се разполагаме с него, както искаме.“ Той е един от най-отмъстителните слуги. Той е като мечката – намрази ли те един път, отиде. Уволни ли те един път, отиде всичко. Спират и сърце, и дробове. Той казва: „Ти, който не празнуваш събота и неделя, аз ще ти дам да разбереш какъв е Божият закон.“ Може да се съберат всички лекари, инжекции да правят, туй-онуй, но той казва: „Аз не признавам никакви лекари, аз ще уволня господаря си – ще отиде при Господа.“ Господ ще го пита: „Защо уволни господаря си?“ „Защото не спазва Твоя закон.“ Господ казва: „Много хубаво си направил.“

Вие ще бъдете умни сега, изправни в яденето си. Защото всяко ядене е придружено с мисъл, с чувство и с волеви действия. С мисъл, защото най-първо си помислиш какво да ядеш. С желание, понеже си обикнал тази храна. С воля, понеже си я дъвкал, препратил си я навътре. Някой казва: „Аз не мисля за ядене.“ Не, ти най-много за яденето мислиш. Хората мислят най-много за яденето. Ти си в канцеларията, а мислиш какво е

сготвила жена ти. Напишеш нещо, мислиш какво ще спечелиш, да има за ядене – девет десети от живота ви е посветен само на яденето. Сутрин какво ще ядем, на обед, вечер – какво ще ядем. Затуй ние трябва да регулираме стомаха си, понеже с него е ангажиран нашият ум, нашето сърце, нашата воля. Всичката сегашна борба в света е икономическа борба за стомаха, няма нищо идейно в нея. Има само идея за ядене, но тази идея, като идея, няма никакво влияние върху хората. Днес хората могат да те продадат за ядене. Факт е туй. При сегашния развой на човечеството този въпрос за яденето е съществен и важен.

Някои казват: „Аз не мисля за ядене.“ Не, първо ще уредиш този въпрос, а после другите. Сега хората на съвременната култура разрешават въпроса за яденето и ако го разрешат правилно, ще дойде вторият етап на света. Той е важен въпрос. Всички нови течения подемат този въпрос – въпроса за яденето, и го разрешават, но трябва да го разрешат правилно. За разумните хора правилно трябва да се разреши.

И Христос с думите „Аз съм живият хляб“, е разрешил въпроса. „Който Ме яде, ще има живот в себе си“ – това е една окултна тема. Тя е за ученици, които са много напреднали, които не мислят като обикновените хора. Сега, ако взема да разисквам тия Христови думи, да ви дам тия тълкувания, знаете ли какви извратени мисли ще влязат в умовете на съвременните хора? Когато ние говорим на света за яденето, те казват: „Искате да ни отучите да ядем.“ Не, искаме да ви научим как да ядете – правилно да ядете. Запример постът, който е въвела църквата, е за почивка, а сега хората са му дали друго тълкувание, друго значение. Който пости, от стомаха му почва да излиза миризма. Онзи, който пости, трябва да пости дотогава, докато тази миризма изчезне, докато се изчисти, и от устата му, от тялото му почне да излиза едно благоухание. Тогава ще свърши постът. А ние почваме поста с миризма и свършваме с

миризма. Няма никакъв смисъл. Когато започваме да чистим нещо, трябва докрай да го изчистим, а да изчистим до половината – това не е постене, не е наука, не е никаква система.

И тъй, първоначално светът бил създаден отлично. И сега нашия свят трябва да го върнем назад. Когато ние говорим за възпитание, аз подразбирам, че всички ония второстепенни неща, които са насадени у нас по наследство, трябва да ги извадим, да останат всичките Божествени форми, всички сили, които действат – всички мисли, желания, действия, и да започнем да работим с тях.

Това е нашата задача: да дойдем до чистия Божествен извор на нещата.

8 октомври 1922 г., неделя, 10 ч.

София

И АНГЕЛ ГОСПОДЕН ГОВОРИ НА ФИЛИПА

А ангел Господен говори на Филипа и рече: „Стани и иди към пладне, в пътя, който слезва от Ерусалим в град Газа. Той е пуст.“ (Деян. 8:26)

Съвременните хора минават за реалисти, хора на положителната наука, на положителния живот и когато им се говорят някои отегчени истини, казват: „Това е отвлечено, това е неразбираемо.“ Сега мнозина казват: „Кой е реалният живот? Реалният живот на чувствата, на зрението?“ Да кажем, ти виждаш нещо, то реално ли е? То е свят на зрението. Ти виждаш дървета, но то е живот на сенки. Ти пипаш нещата, ти виждаш нещо, но това е свят на чувства, ти вярваш на ръцете си, на очите си. После слушаш нещо, казваш: „Чух го.“ Това реално ли е? То е свят на вибрации. Казваме: „Чух го, видях го.“ И с тия познания на нашата реалност си правим заключения, че сме много учени хора и всичко можем да разрешим.

Е, представете си сега, немският писател Айнщайн казва, че земята не е корубеста, но е вдлъбната, и че ние живеем в корубата на земята. Наистина ние живеем в една земя, но тя не е нова. В какво седи тази теория? Те са такива тънки изчисления, които той прави. Само един математик със специални математичес-

ки разбирания може да разбере тази теория. За обикновени умове тя не е. Те, като прочетат тази теория, няма да намерят в нея нещо извънредно. А целият наш живот почива върху такива математически данни. Запример може да ви попитам какво меню имаме за днес. „Имаме печено.“ „Какво печено? Кокошка, пуйка, па-тица? Ами чорбицата от какво е направена?“ „От гъс-ка“ „Пържолите от телешко ли са?“ Кой са причините, които са обусловили да имаш за меню днес кокошка? Трябва да има причини за това. Вие ще кажете: „Тия са обикновени неща, обикновени работи.“ Не са обикновени работи. Яденето е обосновано на един математически закон. Днес то е обикновено, но преди хиляди години толкова хиляди учители са преподавали законите на яденето. Сега са заминали вече и затова този въпрос не е важен за вас. Например някой син на богат търговец или дворянин го пращат да учи музика. Не знае да свири, но учителят му го спира един, два, три пъти, връща го отново да свири и преповтаря. Ученикът се обезсърчава отначало, но след десет-петнайсет години той вече свири без мъчнотии, леко върви, като че ли му е капнало от небето. Сега той свири, без да мисли, но с големи усилия е постигнал това. Та и вие, ако се върнете назад в туй училище, ще видите колко години сте стояли прави, докато вашите учители ви научат да ядете. Изкуство е това, да се научи човек [да яде]. [...]

[Човек има две] отверстия в устата си: едното, през което диша, а другото – хранопровода. Като се задавиш, отворил си клапата на кривото гърло преждевременно. Та и яденето е едно изкуство. Аз мога да го докажа. Моите доказателства са много силни. И на най-учения човек мога да докажа това, и то не в няколко часа, а само в пет минути. Тия доказателства ще ги оставя за друга лекция.

„А ангел Господен говори на Филипа и рече: „Стани и иди към пладне в пътя, който слезва от Ерусалим

в град Газа. Той е пуст.“ Значи този ангел е трябвало да слезе от небето, да намери Филипа и да му каже: „Стани и иди към пладнe.“ И защo към пладнe? Точно определя. Които не разбират, ще кажат: „Защо към пладнe, може и по друго време.“ Известна идея е вложена тук. „Иди в пътя, който слиза от Ерусалим в град Газа.“ Защо от Ерусалим? Ерусалим, това е материалният свят. Всеки ден сте на поклонение в този храм, всеки ден се кланяте на тоя свят. Някои казват: „Да идем на Божи гроб.“ Че вие сега сте в Божи гроб, всеки ден сте в Ерусалим. Материалният свят, това е светът, дето хората всеки ден се кланят, всички правят поклони. И свещеници има там. Какви свещеници? И мъже, и жени, и владици, и попове, всички готвят вътре в кухнята. Аз казвам: владика [е] готвач, който може да сготви хубаво една пуйка. Щo е владика? Човек, който владее изкуството си. Казвате: „Владика има между религиозните.“ Не, и между готвачите има владика – владее изкуството си. Сега не знам дали може да бъде поп. Може да бъде поп, понеже е баща. А майката преподава първите уроци на своето дете. Майката го люлее, тупа и казва: „Дандору-дандору“ – преподава първите уроци. Сега туй „дандору-дандору“ – то е много на мястото си. Отлична музика е то, хем ритмична музика, оперна музика – като на дайрета, върви по същия начин, както у турците. Тия ритмични удари се предават, и детето, като се потупва отзад по гърба, въодушевява се.

Сега ще ви приведа едни факт, който съществува вътре в природата. Случват се известни погрешки, но – от наше гледище погрешки. Тия погрешки, това са условия, при които човек може да расте. Да кажем, че вие си загубвате пътя из гората и се уплашите, смущавате се, това-онова, но след четири-пет часа лутане, когато сте в най-голямо отчаяние, срещне ви някой господин и ви пита: „Какво има, че лицето ви е толкова побледняло?“ „Изгубих си пътя.“ „Аз ще ви покажа пътя.“ Допуснете сега, че вие с години сте се молили да ви срещне

някой учен човек, да ви учи. И вие срещате тъкмо този човек из гората. Вие считате вашето загубване за нещастие, а този човек ви казва: „Ти си загубил пътя си, за да намериш мене.“

Следователно всички ония несъобразности в живота от наше становище, всички ония нещастия, от които вие страдате, всичко онова, от което вие плачете, ние, като погледнем зад тия нещастия – виждаме известно благо. Разликата между един умен и един глупав човек е тази, че умният човек вижда благата зад своите нещастия, а глупавият не може да ги види. Тази е разликата. И тогава всякога можете да познаете един човек умен ли е, или глупав. Сега някои питат по кой начин може да се познават хората. Ще ви дам методи. Аз не си служа с отвлечени методи. Моите методи са много практични, много реални, всеки може да ги употреби. Ще ви дам един такъв. Представете си, сега искам да изпитам какъв е вашият характер. Вземам един голям грозд от три килограма и казвам: „Вземете си едно зрънце.“ Онзи, който е алчен, ще вземе най-голямото зърно. Аз си записвам. Предлагам грозда на друг, гледам го, и той търси най-голямото зърно и взема най-голямото от останалите. Предлагам го на трети – същото. Започват да се изреждат един след друг и всеки гледа да вземе най-голямото зърно. Вторият казва: „Аз не съм толкова користолюбив, не вземам голямото зърно.“ Не го вземаш, защото първият го взема. Сега вече имам понятие за техните стремежи. Добре, този е първият опит, отбелязвам си. Правя втори опит: поканвам дванайсет души на гости. Слагам им една пуйка от дванайсет килограма, хубаво опечена по всичките правила на готвачното изкуство, и то не празна пуйка, а пълна, и казвам: този куркой е на ваше разположение. Аз няма да взимам участие, ще бъда зрител. Вие като ядете, аз ще се радвам, но един от вас ще раздели куркоя. Един от дванайсетте взема ножа, реже куркоя и за себе си задържа най-хубавото

парче. Значи, като дам дванайсет куркоя и всеки се изреди да го реже, ще знай положително какви са тия хора. Щом оставя най-доброто парче за себе си, знай този човек към каква култура спада. Първият начин и вторият начин са тези.

Сега, много майки са ме питали: „Я ми кажете, дали в моя Драганчо има някакъв талант?“ „То е лесна работа, казвам, ти сама можеш да опиташ какъв талант има твойт Драганчо. Колко деца имаш?“ „Две.“ „Купи едно кило ябълки и виж как ще разделят ябълките помежду си. Както раздели твойт Драганчо ябълките, такъв човек ще бъде. Набие ли Драганчо братчето си, отличен човек ще бъде, талантлив, за градоначалник на София.“ Питам я: „Е, как постъпи Драганчо?“ „Той е умен, избра най-добрите ябълки.“ „Градоначалник ще стане той.“ „Ами аз искам да го правя владика.“ „Владика никога не може да стане, началник ще стане.“ И природата, и тя има своите методи. Всичко, което сега става в света, е изпит за вас.

Вие градите къща, казвате: „Тази къща е моя, баща ми остави толкова пари, аз я съградих.“ Аз ще ви докажа, че тази къща не е ваша, че парите не са ваши. Как? Ще ви аргументирам. Тия камъни са взети от планината. „Не, купих ги от Ивана, от Стояна.“ Да, той ги е обсебил. Ти хващаш десет души работници да градят. Тия хора от баща ти ли останаха? Тия хора като хабят енергия, тя твоя ли е? Те ти казват: „Ти ще ни платиш.“ Друг случай. Ти казваш: „Имам ум да мисля.“ Отгдето взе тоя ум? Ако си господар на твоя ум, кажи ми отде дойде ти, кое е твоето отечество? „Е, майка ми ме роди.“ Щом майка ти те роди, този ум не е твой. Ами майка ти отде е? Значи умът ви не е ваш. Всички тия неща: хора, къщи, камъни, греди, това-онова – тия неща не са ваши. Те ви са дадени като пособия, да се упражнявате, да се занимавате. Камъните са чужди, енергията е чужда, умът е чужд, само работата е ваша, упражненията са ваши. Тогава знаете ли на какво мязате?

Ще ви приведа един анекдот, който и друг път съм привеждал. Хората са ортаци с природата и ето по какъв начин. Хората си правят от камък големи хава-ни, в които понякога си грухат кафето. Та един турчин пред вратата на своето кафене си чукал кафето. Като дигал-слагал топуза, викал: „Хъ... хъ...“ Минава един българин без работа, спира се да погледа как турчинът чука кафето и го запитва: „Слушай, не ме ли приемаш за ортак в работата? Ти ще чукаш кафето, а аз ще викам: „Хъ... хъ...“ Ще разделим работата.“ „Добре“ – съгласил се турчинът. Счукали кафето, пресяли го, започнали да варят кафе на посетителите. Турчинът вари кафе, прибира си парите. Ортакът му взел да иска половината от печалбата, защото и той взел участие в счукването на кафето. Турчинът му казва: „Няма какво да ти дам, ти не се изпоти като мене.“ Българинът се обижда, завежда дело и казва: „Ортакът ми, който направи договор с мене, не иска да го изпълни. Договорът е такъв. Кафето се чука. Аз се услових да викам „хъ-хъ“ около четири-пет часа, а сега нищо не ми плаща.“ „Хубаво – казва кадията, – ще направите една хубава табла от тенекия и този, който е чукал кафето, ще го вари и ще туря парите в тенекията, а ти ще слушаш, и като чуеш „тин-н“, това е за тебе.“

Сега ние седим в природата и казваме: „Хъ... хъ...“ Това „хъ... хъ...“ – то е за тебе. Разболее се някой, казва: „Ох... ох...“ – считат, че много пъшка. Някой все с пъшканица минава. Природата работи, ние пъшкаме, и тогава, в края на краищата, казваме, че нашият живот е несполучлив. Защо? Защото не ходим да работим, а само казваме: „Хъ... хъ...“ „Тин-н...“ – това е твоята заплата.

Следователно, когато дойдем да изучаваме Божествената наука, трябва да вземем живо участие в работата, а не да седим индиферентни. Сега, когато се проповядва една истина, някои казват: „Чакай да видим какви ще бъдат резултатите и тогава ще приемем

новото учение.“ Не се изискват ред години, за да видиш резултатите. Аз ще ви го докажа по следущия начин: сто души са жадни, не са пили вода три дни и отиват при една чешма, която извира – да се напият. Най-напред първият се напива. Щом се усети добре, питам го: „Каква е водата на тази чешма?“ „Хубава, отлична.“ Пият след това втори, трети, изреждат се всички, направят опит с тази вода. Щом не ги заболи гърло, корем, глава, а усещат хубав апетит за ядене, казват: „Водата на тази чешма е отлична.“ Не се изискват векове, за да се произнесеш за качеството на тази вода.

Казват: „Да дойде време да се приложи истината.“ Истината, която седи в учението, тя моментално може да се приложи. За приготвяне в живота се изисква дълго време, но приложението на учението – то става моментално. Следователно моментът, когато речеш да приложиш едно Божествено учение, този момент решава великата съдба на твоя живот.

Този ангел среща Филипа и му казва: „Иди към пладне.“ Пладне, това е добродетелният човек. Нали към пладне, към юг – там е топлината. Само у добродетелните хора има топли сърца. На север има студени места – там е истината. Който не е опитал добродетелта, а търси истината, ще изстине. Истината всякога окаменява човека. Истината ще ти покаже всичките твои недъзи. Добродетелта – тя ще те нахрани. Тя казва: „Нахраних те с първото си мляко.“ Всеки един от вас, който иска да се запознае с истината, дълго време трябва да се школува в училището на добродетелта и когато неговата душа се изпълни с тази добродетел, топлина, тогава може да тръгне към северния полюс. Там ще намери чистотата на живота. Ако нямаме тази чистота, само на северния полюс ще я намерите. Единственото място – неопетнено на тази земя, това е на северния полюс. Следователно, който търси истината и чистотата, там ще ги намери. Може ли

човек, който няма истина, да бъде чист? Следователно истината е, която внася чистотата.

Този ангел тръгва, среща Филипа и му казва: „Да намериш този човек на пладне, в пътя, който слезва от Ерусалим в град Газа.“

Сега, ако бих ви изтълкувал името на този град Газа, как мислите, може ли? Мислите ли, че случайно е това име? Не е случайно. Когато се дава име на град или на някой човек, не е случайно. Всички неща не са случайни. И интересно е, че Филип послушал гласа на тази ангел. Сега, всеки от вас си има един ангел, който му говори. Ще кажете: „Не, това е една привилегия само за Филипа.“ И за вас е привилегия. Когато някой дойде и ви пошепне една велика идея и ви каже: „Слез към юг, в този пуст път“ – той няма да ви даде обяснение, защо да слезете.

Сега мнозина, като дойдат при мене, казват ми: „Да приемем това учение, но искаме да го обясните.“ Когато искаме да посеем едно житно зрънце в земята, трябва ли да му обясняваме защо го посяваме? Не, ние му казваме: „Ще те посеем и тогава на опит ще разбереш какво нещо е физическият свят.“ По същия закон вие ще турите истина в себе си и ще се поставите при условия, при които да я разберете. Не мислете, че вашият живот е нещо много реално. Не, сегашният ви живот е, според мене, едно мехурче. Знаете ли, когато децата се мият със сапун, правят си такива мехури, които достигат до едно високо място и после се пукат. По някой път така и нашият живот изчезва. Мимолетен е този живот. Ще кажете: „Нашите мехурчета не се пукат.“ Аз ще ви докажа, че се пукат.

Вие сте млад момък и казвате: „Аз, като вляза в този живот, ще го оправя.“ Влезете в един дом, дето мъжът и жената не си живеят, казвате: „А, такава жена, такива деца да са на мене – аз ще ги оправя. Като се ожения и имам деца, ще покажа как се възпитават.“ И започне този момък да търси мома от прозорец на про-

зорец, от град на град, намери я най-последно. Ожени се, роди им се дете – той ще го възпитава. Расте детето две-три години добре, той го възпитава. Но заболее и умре. Отиде гърнето, отиде този мехур. Той казва на жена си: „Пукна се първият мехур, но втория ще гледаме хубаво.“ Защо се пука мехурът? Той като отива нагоре, въздухът е по-рядък, разширява се, а стените на мехура са толкова тънки, че не могат да издържат на туй вътрешно налягане. Умре някое дете, казват: „Съдбата му била такава.“ Не се заблуждавайте. В никоя Божествена книга не е писано, че туй дете, като стане на две години, трябва да умре. Не се лъжете. На туй дете е писано, че всеки човек при сегашните условия, при сегашната еволюция, трябва да живее сто и двацет години. След сто и двацет години ще се измени и ще се даде друго направление. А сега, дете умира на две години, казват: „Тъй е писано от Господа.“ Това не е утеха. Майката трябва да знае, че когато е раждала туй дете, не е съградила здрав организъм. И този ум, това сърце, па и целият организъм е злоупотребил нещо, затова умира. Изгубили са мехурчето.

Аз казвам, друг закон има: деца, които са раждат без любов, всякога умират. И когато вашите деца умират, аз ще ви кажа, че децата ви не са родени с любов. Мъжът и жената не са имали любов. Аз мога да ви докажа това. Когато се съединят двама души с любов, те ще родят деца, които ще живеят по сто и двацет години. Да се съединят двама души, но не с желание да се осигурят. Жената, когато се жени, мисли да се осигури, казва на мъжа си: „Слушай, гледай да имаш една къщичка, туй-онуй, да се осигурим.“ Жена, която иска да се осигури, децата ѝ ще умират. Мъжът ще се жени, иска да се осигури, иска да свърши в странство и търси някоя мазна риба – тя да го поддържа, но след четири-пет години се развеждат. Мислите ли, че от такива бракове ще може да се създаде тяло, в което да живее разумна душа? Там ще дойде поп, владика,

лекар, свещи ще има, ще кажат: „Тъй било писано от Господа.“ Не, не, тъй не е писано.

И този ангел ще ти каже: „Слез.“ Питам: този ангел срещна ли те? Каза ли ти да отидеш към пладне в пътя, който отива към града Газа? Вие ще кажете, че тия неща са необикновени. Не, обикновени са за всички хора. Този скопец какво каза? Какво, разбираше ли това, което четеше? Ще кажете: „Той бил глупав.“ Че вашият живот не е ли същият? Тази колесница, в която стоите, не е ли същата? Вие четете Исая, този пророк. Всеки си има Исая. Какво е мислил скопецът? Той мислеше върху въпросите: защо се раждаме, защо умираме и т.н. Има ли някой да отговори на тия въпроси? Има още ред зададени въпроси. И този скопец четеше. Какво четеше той? И като го чу Филип, че прочиташе пророк Исая, рече му: „Разумяваш ли това, което четеш?“ Скопецът беше благороден човек. Той можеше да каже като съвременните хора: „Я си върви по пътя, то не е твоя работа. тук да се месиш.“ Този човек е бил скромен и рече Филипу: „И как бих могъл да разумея, ако ме не настави някой?“ И покани Филипа да възлезе и да седне с него в колесницата. И казва се там – мястото на Писанието, което прочиташе, беше това: „Заведоха го като овца на заколение, и като агне безгласно пред тогози, който го стриже, така не отваря устата си. В неговото унижение отне му се съдбата; а рода му, кой ще изкаже? Защото се взема животът му от земята.“ Сега вие ще направите едно възражение, ще кажете: „Не си струва човек да бъде като овца, да го стрижат и като агне да го колят.“

Да допуснем, според вашата теория и вашето разбиране, ако съвременните хора биха отказали да ядат месо, какво щеше да бъде тяхното положение? Аз считам, че тия кокошки, патки – доброволно се жертват. И когато хванеш агнето да го заколиш, а то блее, а кокошката кречи, аз тълкувам това по следуюния начин. Те казват: „Братко, ти ме изяждаш, аз се жертвам, но гле-

дай твоят живот да стане по-добър. Аз ставам жертва, понеже ти си благороден човек. Гледай моят живот, който слиза в тебе, да го употребиш за добро.“ Към пладне трябва да отидеш, и каквото ти каже ангелът, да го слушаш. Туй значи „крък-крък“ на кокошката. Сега на овцата, на агнето езикът е: „бе-е, бе-е“. Аз буквално превеждам вътрешното съдържание на думата „бе-е“ – езика на агнето. Това „бе-е“ значи: разумният живот в света започва с любов. „Имаш ли любовта – казва агнето, – само чрез тази любов идва разумният живот. Ти като ме изядеш, този живот ще го оградиш ли с тази любов?“ Някои казват: „Аз не съм като агнето да казвам „бе-е“. Е, колко е съдържателна тази дума в агнетата! Аз бих желал всички съвременни хора да казват „бе-е“. И българите казват някой път „бе-е“. Българинът често употребява тази дума в езика си – „бе“. Той я взел от агнето. Какво иска да каже агнето с това „бе-е“? То я цитира и аз сега ви казвам „бе-е“. Защо? Отлична дума е тя. „Бе-е“ значи: началото на разумния живот започва с любов. Тъй казва агнето: „Ти ме изяждаш и ако този живот, който влиза в тебе, го облечеш с любов, ти се повдигаш. Тогава ме заколи. Но ако ти ме изядеш без любов, да знаеш, че всичките болести в твоето тяло аз ще ги донеса.“ И ако днес ме питат защо хората боледуват, отговарям: защото изяждат агнето без любов. Вижте ги в гостилници, вижте ги по домовете – всички културни хора все боледуват. Вземете жената: наготвила, наготвила колкото могла, според знанието си, да задоволи началника – мъжа си. Той недоволен. Друг път жената е началник на слугинята, тя ще хвърля паниците. Един път келнерът ще бъде калайдисван. Друг път готвачът ще направи погрешка. Всички съвременни хора са недоволни от яденето и се самоизмамват. Който готви, все през пръсти готви, и който яде, все през пръсти яде.

Всички бързат, защо? „Нямаме време.“ Времето било пари – като англичаните. Англичаните казват:

„Времето е злато“, а туй на съвременен език значи: времето носи пари, защото придобива знание. А онзи глупавият ще напълни джобовете си с пари, със злато. Умният носи знание, глупавият – пари. Е, хубаво, тръгнем двама на парахода – аз нося знанието, а той носи два-йсет-четирийсет килограма злато в раницата си. Пътуваме за Америка. Той казва: „Като отидем в Америка, аз, като имам пари, ще се разправам натук-натам, а ти ще работиш.“ Аз пък нося изкуството да плувам, зная да управлявам лодка. Параходът започва да потъва. Аз питам: „Как е сега, приятелю?“ „Ах, моля ти се, откопчей тази раница.“ Сега равни ли сме? „Не сме равни.“ „Ще ме слушаш ли? Сядай на лодката. Аз ще управлявам. От мене зависи сега твоят живот. Твоите пари на дъното не ти помагат, а аз ще те спася. Знай, че в света не са парите, които управляват, а знанието.“

Мъдрост трябва на съвременните хора. А сега и бащите, и майките казват: „Синко, пари трябва – гледай да станеш богат.“ Нито една майка не казва: „Синко, гледай да добиеш знание, мъдрост, не да четеш романите – да казваш, че един автор тъй казва, друг автор тъй казва.“

В евангелската църква има много евангелисти, които знаят Библията на пръсти, но колцина я изживяват? Един евангелист казва: „Аз зная Библията на пръсти.“ А друг някой казва: „Аз не съм я проучил, но я живея.“

Питам сега: кое е по-добро, да помниш стиховете или да ги живееш? Единият има златото – този, който помни стиховете, а другият има знанието – онзи, който живее с нея, изживява стиховете ѝ. Следователно всички неща, за които казваме, че трябва да ги живеем, не можем да ги живеем, ако не ги разбираме.

Сега, този ангел слиза и казва на Филипа: „Стани и иди в пътя към града Газа, ще срещнеш някого.“ Той среща скопеца и му проповядва. Вие ще кажете: „Заслужава ли да си напуснете работата и да отидете за някой си скопец, да му проповядвате тази истина?“

Заслужава. Този скопец трябва да е едно семенце на ябълка, на круша, може да е костилка на слива, може да е житно зърно, ечемично зърно – посеи го в земята. От това посяване ще научиш едни велик закон. Аз не разбирам посяване в буквалния смисъл, защото има жито, което се сее в човешкия мозък. Има хора, които знаят да сеят жито на земята, но не знаят да сеят житното зърно в мозъка. Целият мозък трябва да се разработи. За в бъдеще трябва наука, която да ни научи как да се обработва този мозък. Има специални методи за обработване на човешкия мозък. И сегашните хора страдат, защото в мозъка им някой път има много влага, а някой път – много суша. И тъй, трябва да има начини, как да се урегулират тия мозъчни вещества, защото действително човешките мисли и желания в мозъка растат. Ако сте един ясновидец, ще видите как една мисъл расте и се развива. Следователно този ангел, който слезе при Филипа, е ангелът, който слезе да научи хората как да живеят.

Сега много проповедници сѐ спират да докажат, че има невидим свят. Е, хубаво, не е лошо да докажем, че има невидим свят. Аз мога да докажа, че Иван е богат и много печели. Мога да докажа това с факти, с данни, но какво от това? Каква полза има сега от неговото богатство? Да допуснем, че докажем съществуването на невидим свят, че има ангели – не е важното това. Какво ви ползва? Аз поставям въпроса на друга почва – да влезем в този свят да живеем. Можем ли да разполагаме с парите на този Иван? Такъв е законът в природата. Да ви докажа, че съществува слънце, то значи да ви въведа в този свят, да се ползвате от силите, от енергията на слънцето. Туй е въпросът, туй разбирам знание – да влезем в пряма връзка с природата и да живеем с нейните сили. Ние проповядваме едно учение, с което да се ползваме от природните сили. Сега, както все проповядва живата природа, тая природа казва какво е било преди две хиляди

години. Преди две хиляди години не са били тъй възрастни, сега са по-възрастни. И следователно на съвременните хора тя говори на малко по-разумен език. И тъй, според туй учение, като казвам, че природата е жива, мнозина се усмихват и казват, че трябва да подчиним природата. Там е нашето нещастие, че искаме да подчиним природата. Туй не може да бъде.

Най-главната работа е да избием от децата тази мисъл – не да подчиним природата, а да проучим природата и да работим в съгласие с нея, съобразно с нея. Сега всички учени хора се стремят да подчинят природата, но докато я подчинят те, тя ги подчинява. И знаете ли как скъпо плаща тя. Всяка всемирна война е един урок, една отплата от природата на хората, за да им покаже, как смеят да измислят тия взривни вещества. Тя казва: „Аз ще ви дам един урок.“ И тази природа готви друг урок. Знаете ли какъв урок готви? Един ден, когато хората минават покрай нея, няма да вървят така свободно, а ще духат, и всеки като минава, ще пита: „Позволено ли е, моля те, да надникна?“ Какво правят съвременните хора с туй надникване? Измислили взривни вещества, измислили аероплани и др. С тия аероплани какво правят? Злоупотребяват с тях. Това подчинение ли е на природата? Не, това е злоупотреба с всички Божествени сили, които би трябвало да се употребят за нашето развиване.

Днес, като дойдеш до вътрешните състояния, няма да намериш честен човек, честен в ума. Питайте кой и да е свещеник или проповедник: „Защо служите на Бога и защо поддържате тази религии? От любов ли?“ Не. Аз ще ви докажа това с положителни доказателства. Моите доказателства са като бомби. Как ще го докажа? Казвам: тия служители, които казват, че от любов служат, ако поддържат това, бих казал на първия министър да отнеме заплатите им за две години, тогава ще гледаме кои и колко от тях ще останат. Които наистина от любов служат, ще останат при такова положение, а дру-

гите ще снемат джубетата и ще кажат: „Тука няма препитание.“ Истината трябва да излезе. Казват: „Аз от любов проповядвам за тази свещена и православна църква, за тази мила майка.“ Да, защото има пари. Но ако нямаше пари, щеше да каже: „Я си замини за другия свят, старице, аз няма да ти служа.“ Тъй както говорят хората, ще им кажа: „Говорете истината.“ Съвременните хора мъчно може да ги научиш да говорят истината. Ти пред Бога стоиш, пред църквата, а лъжеш. Срамота е. Да говориш истината. Всички владци Господ ще ги повика. В десет години всички ще ги повика и нито един български владика няма да остане. Туй да го знаят. И ще видите тогава думите ми верни ли са, или не. Тогава аз ще бъда прокурор. Да, най-страшният прокурор ще бъда, не само за българските владци, но за всички владци и патриарси в целия свят. Ще бъда прокурор за престъпленията в целия свят. Как смее в името на Бога, в туй свещено име на любовта, да лъжете? Тогава аз ще им произнеса присъдата. Толкова години лъжи! В затворите ще отида, ще питам: защо ги турихте тия хора? Имаме само един закон в света: онзи, който в името на любовта лъже, към него ние сме безпощадни. Ние проповядваме любов, но любов на една вечна справедливост без лъжи. Осмели ли се някой човек да лъже, у нас няма изключение.

Сега някои може да се посмеят, но след десет години ще видят. Не трябва да се лъже. Този ангел слиза и казва: „Стани и иди!“ Днес този ангел и на вас, на всинца ви казва да станете и да отидете на юг от пътя на Ерусалим към Газа. Той е пуст. Ще кажете: „Защо?“ Ще ви се каже. Ще срещнете вашия скопец, от него ще научите един велик урок на смирение. Аз на драго сърце искам да науча тази велика истина. От вас искам да науча това. Вие ще кажете: „Чакай, не е време сега, не ме безпокой, аз имам да уреждам работи, чакай да си свърша къщата, сега не съм свободен.“ Иди на пътя, остави тази къща, тя нищо няма да ти струва, остави

друг да свърши къщата ти. В преносен смисъл говоря. Тази къща е нашето тяло, навсякъде можем да я градим. И в тази къща трябва да турим най-хубавия материал, най-здравата основа.

Сега ще кажат някои: „Каква религия трябва да държим?“ В света има само една религия – тя е религията на любовта. Няма сила извън любовта, няма религия извън любовта. Нас не ни трябва религия без любов. Трябва ни религия с любов, която да ни даде такава свобода, каквато Бог първоначално е дал. Пак ще кажете: „Това е една крива мисъл.“ Че тази любов Бог е дал. Я вижте защо хората лъжат. Днес Господ говори чрез любовта. Как може? Ако аз ви кажа, че всичко е тъй, както едно време Господ е наредил, вижда ви се чудо. Като че ли любовта е нещо друго. Не, самата любов, както действа в нашето сърце, казва: „Мене ще слушате сега. Никакви проповедници, никакви свещеници, попове. И това, което аз кажа, слушайте ме. Ако те ви казват, каквото аз казвам – слушайте ги, но ако те ви кажат нещо друго, не ги слушайте.“ Тъй казва любовта. Вие ще кажете: „Трябва да обичаме.“ Пак ще ви потвърдя: в света само Бог може да обича, а ние сме носители на Неговата любов. И ако някой човек се осмели да каже, че ви люби – той лъже. То е тъй смешно. Както онзи, който на слънцето се пече, може ли да каже: „Аз имам вътре в организма си една печка.“ Да, печка си се на слънцето. А пък като приема тази храна, която ме стопля и дойде при мене някой, ще му кажа: „Приятелю, да ти дам малко от този запас – аз днес се попекох на слънце, имам достатъчно.“ Тъй седи въпросът.

И в света само Бог е, Който може да ни люби. И като излизаме всяка сутрин при Господа на любовта, само така ще търсим любовта. А сега как търсят любовта? Жената казва: „Мъж ми не ме обича“ и праща други жени, детективи, да го следят. Гони Михал, тъй го наричам аз. И този Михал, след като го

следиш десет години, да допуснем, го хванеш, че ходи с чужди жени и му кажеш това – какво спечели? Утре този Михал умре и ти ще умреш. Ти спечели тревогите на десет години. Остави този Михал да си ходи по своето михалство. Като не те обича, кажи му: „Аз ще си намеря един любовник, който никога няма да ми измени.“ „Любовник ли?!“ „Да, аз си намерих любовник и сега ще мога да живея един щастлив живот, не ми трябваш ти.“ Сега пък той ще търси детективи и най-после ще намери, че тази жена се влюбила в Господа. И много е спечелила. Да, аз искам всинца да намерите този любовник – Бога на любовта. Бих желал всинца да се влюбите в него, че къщите ви да се запалят от всичките четири страни и сърцата ви да тупкат. И млади, и стари – всички да се влюбите в този Господ на любовта. Ще ви кажат: „А, такива глупости да не правиш, да се влюбваш – малко умен трябва да бъдеш. Тази работа не става така, не се издавай.“ Какво ще се издаваш? Ще се печеш на туй слънце, ще живееш в тази любов, ще чувстваш тази мисъл на любов във всичките си действия. И всички мисли, които дойдат в името на тази любов, ще ги тълкуваш като нов начин на мислене и действие.

А сега всички религиозни хора казват: „Нас не ни обичат“ – и търсят любовта тук. „Елате при мене“ – ще ви каже любовта. Аз казвам: любовта не е тук, не е в нас, ще ви кажа мястото на любовта. Има специални дни, когато туй слънце изгрява. Аз съм чистосърдечен, откровен – ще ви заведе, когато туй слънце изгрее. То е тъй щедро. Има дни на любовта, които само ние знаем. Хората, които търсят тази любов, не знаят тия специални дни. Ние знаем, че има дни на любовта. Тази Божествена сила, тази космическа сила на любовта, движи цялата вселена и всичко в света. Всички същества – от най-нисшите до най-висшите, се движат от тази Божествена любов и тези същества, като се движат, движат целия космос.

А сега как се движат космическите сили, слънцето? За мене това движение е много ясно. Отивате в една фабрика и гледате как се движат всички машини. Те несъзнателно ли се движат? Кой ги е турил в движение? Инженерът всичко е турил в порядък, той регулира всичко. Машините са движат по негова заповед. Така и слънцето в нашата система си има един техник, който го е пуснал да се движи в своя път. И земята като планета, и луната, и те си имат своя път на движение. А учените обсъждат, търсят физически сили за движението на планетите, правят изчисления. И те са прави, но зад всяка една физическа сила седи една разумна сила, която направлява нещата.

Сега, туй мога да го докажа и по друг начин, но ще спра. Аз имам и друг силен начин за доказване, други доказателства. Ще кажете, че те мязат на някои средновековни. Вие казвате, че всичко в природата е физически сили. Добре, да кажем, че вие изследвате кислорода. Как? Като изследвате този газ, туряте го в един цилиндър и изследвате свойствата му, но самия кислород не го виждате. От буйното горене на телата в кислорода съдим, че имаме в цилиндъра кислород. Как действа той върху нас? Ускорява дишането, но съкращава живота. Прави са. И след туй всички други елементи се опитват по същия начин. Сега, зад тия елементи кислород, водород има и други елементи, не са само тия единствените. Казват учените, че два елемента се привличали, благодарение на някакво сродство между тях. Какво е това сродство, каква сила – физическа или химическа, точно не са изяснили. То е пак великият закон. Тия два елемента имат малка интелигентност и по закона на любовта се привличат. За малко време и те правят договор. Кислородът е мъжът, а водородът – момата. Срещнат се двата елемента и казват: „Слушай, аз сам вече не мога да живея, да се скитам из пространството, искам в живота да вляза. Ти обичаш ли ме?“ „Обичам те, тупка ми сърцето за тебе.“ „Добре, хайде да се съ-

единим.“ Съединят се, образуват трети елемент сизус, в чието присъствие се образува водата. Казват: „Ще имаме малко дете. Как ще го наречем?“ Вода. Учените казват: „Съединиха се водородът с кислорода, вода образуваха.“ Значи дете си родиха. Те ще оспорят моята теория. Ами тяхната права ли е? Съединиха се, тоест – родиха водата. Хубаво.

Сега, този ангел слязъл и намерил Филипа и му казал: „Иди към пладне, към добродетелта.“ Пладне – това е добродетелта. Тази добродетел как е родена? Чрез любовта.

Днес нали очаквате да дойде Христос? Но тия свещеници и проповедници ги е страх да дойде Христос. Само им споменей, кажи им, че Христос иде. И те ще ти отговорят: „Не му е времето сега.“ Отварят Евангелието, доказват ти, че не му е времето още, защото в едикой си глава от Откровението било казано, че още два-три века има, докато дойде Христос. Защо така казват? Защото сметките им са криви, парите са изчезнали. Кажи на някой владика това, ще ти каже: „В Исая, там е писано, че не му е времето.“ Защо? „Защото той е опопил толкова попове с жълтици.“ Казват някои, че аз говоря това. Не, тъй е писано в Божествената книга. Божествената книга е отворена и ще ги питат: „Кой ви даде правото да опопвате с пари? На кое основание вие проповядвате с пари?“ Аз ще бъда прокурор и ще кажа: „На основание на едикой си закон този поп, този владика осъждам на толкова години затвор или пък на вечен затвор.“ Защо? Защото е опозорил любовта, лъже в името на Божията любов. Е, и мислим тогава, как ще оправим този свят. Като престанем да лъжем. Как ще оправим църквата? Като престанем да лъжем. Как ще оправим домовете? Като престанем да лъжем. Как ще съградим дома? Като започнем да говорим истината. Ами мебелите вътре как ще наредим? Като започнем да живеем добре, добре ще ги наредим. Само по този начин ще поправим живота си.

Сега казват: „Кое е православно учение в света? Кое е най-правото? Православната църква ли?“ Спорят се. Да лъжеш, туй ли е православно учение? Да опопваш с пари, това ли е православно учение? Да погребваш с пари, това ли е православно учение? Да кръщаваш с пари, това ли е православно учение? Не, това не е православие. Ще прощавате, това е „кривославие“. Православието е работене без пари. Ама как ще живеят без пари? Чудни са тия хора. Както живее всеки, който услужва с любов. Ако един свещеник услужва някому с любов, той ще му даде десет пъти повече. Днес баща ми умре, аз ще му дам петдесет лева, но ако свещеникът някога остане без пари, аз ще му дам и две хиляди и петстотин лева. А сега, едва дойде: „Колко ще платиш за умрелия?“ Умрелият още не е погребан – „Колко ще платиш за погребението?“

Сега, турили една малка реформа в тази работа. Тя седи в следното: поповете вече няма да събират парите, а вместо тях – епитропите. Не, не, приятелю. На тия православни свещеници аз искам да им дам едно право разрешение на въпроса, един правилен метод. Няма да събираш пари. Не по този начин се служи на Бога. Аз ще бъда прокурор не само за тях, но и за вас съм прокурор. Ще кажете: „Ама аз съм слушал вашите беседи.“ Като си слушал, толкова повече. Няма тогава с какво да се извинявате. За в бъдеще в името на любовта няма да се лъже. Любовта трябва да бъде в душите ни свещена. И братя, и сестри, и господари, и слуги – във всички ни любовта трябва да бъде свещена. Едно е: любовта трябва да бъде свещена. Това е любов. Говорите ли за любов, в който ден решите да осветите любовта – всичкото благословение на Бога ще дойде, и тогава и като овци, и като агнета ще разберете вътрешния смисъл – защо тъй е казано, а не другояче.

И тъй, аз не довърших, защото никога не искам да свършвам. Не доказах, защото не искам да доказвам. Като докажа едно нещо, десет неща ще оставя недока-

зани. Аз ще бъда първият глупец, ако се наема всичко да ви докажа. Аз ще дигна малко завесата и ще кажа: „Видите ли?“ Има дни за туй – не мога да ви обясня всичко. Останалото сами ще си докажете. Ще пътуваме. Ако искате да ви обясня, да ви докажа всичко, ще пътуваме и ето как ще ви го докажа. Ще ви приведа едно доказателство. Ето как: в нашата вселена, в която живеем има сто милиона слънца. И представете си, че във всяка слънчева система трябва да прекараме по сто милиона години. Умножете сто милиона по сто милиона. Колко дава? 100 000 000 000 000 000. Като тръгнете от една система в друга, аз ще ви обясня всичко. Но кога? В кръга. И знаете ли как ще ви поставя на тясно място? Вие имате логика, нали? Някои казват, че аз нямам логика. Такава логика имам, каквато вие не можете да я [видите]. Божествена логика имам.

Едно време на един цар дошла мисълта да намери някой, който да му разкаже една приказка без край и издал указ: всички мъдреци да се съберат и да видят кой от тях би могъл да му разкаже една такава приказка – без край, като обещава на този, който му разкаже такава приказка, да му направи един дворец, богат да го направи, да го повдигне в чин. Да го направи най-видния човек в държавата. Никой не могъл да му разкаже такава приказка, всички имали край. Дохожда най-последен един мъдрец, казва: „Ще ти разкажа една приказка без край.“ Започва: „Едно време имаше един цар, по-велик, по-мъдър от тебе. Той съгради един голям хамбар, една житница и тури всичкото си жито там. Зидарите, като съградиха този хамбар, един от тях по невнимание остави една малка дупка. Дошъл един щурец, промъкнал се през дупчицата и извлякъл едно житно зрънце. Върнал се, взел второ житно зрънце. След това дохожда за трето зрънце.“ „Е, после?“ „Чакай всичките да се изнесат, че тогава ще продължа.“ Такъв е великият закон. От този хамбар трябва да са изнесат всички зрънца и тогава да се разбере каква е

великата загадка на този закон. Какъв е смисълът на живота? Зрънцата трябва да се изнесат из хамбара. А туй търпение е само във великата любов, която може да запали нашите сърца, умове, души и духове и само в този велик закон, само там ще може да се намери разрешение на всички въпроси. Обикнат ли се хората, ще си правят взаимни отстъпки. Между всички свещеници, проповедници и аз бих направил грамадни отстъпки, макар да съм прокурор. [Тая] длъжност никому я не давам. Защо? Защото само аз съм в състояние да разреши този въпрос. Но имам само една слабост – пред любовта съм слаб. Ако тия хора се подчинят на любовта, аз ще погледна меко към тях, като че ме подкупват. „Но прокурор е“ – казват.

Слушайте, ще ви приведа един анекдот. В Русия по едно време прокарали един много строг закон против евреите. Те подкупили всички прокурори да говорят в полза на евреите против този закон, но председателят на съда не се подкупвал. Отива един евреин при председателя, не го пущат да влезе вътре. Той казва: „Аз искам да кажа само три думи на председателя.“ „Добре, влез.“ Той влиза при председателя, оставя пред него една торба пълна със злато и казва: „Вземи и мълчи!“ На следующето заседание идват всички министри, императорът и заседанието започва. Всички съдии, министри, прокурори вземат думата, говорят, че този закон е несправедлив, трябва да се отмени. Само председателят мълчи. Всички се учудват. Императорът го запитва защо не взема думата и той: „Ваше Величество, как да говоря? Онези, които говорят, взеха торбата, за да говорят, а аз взех тази торба, за да мълча. Всички говорят с торбата, а аз мълча.“

Сега, някои казват: „Ние сме благочестиви, няма да говорим, ще мълчим.“ Да, взехте торбата, за да мълчите. Няма подкупване. Любовта няма нужда от подкуп. В душата ви няма подкуп. В нея има само отстъпване и то в известни случаи. Да кажем, че съм осъдил толкова

души на вечен затвор. Те казват: „Братко, ние ще служим на Любовта, ще ѝ се подчиним.“ Обещавате ли, давате ли честна дума? Е, хубаво. Да се освободят всичките, а прокурорът да се тури вътре в затвора. Идете си вие, аз ще остана. Тогава аз ще вляза в затвора. Тъй ще бъде. Това е прокурорство. Това е закон. Знаете ли докога ще бъда в затвора? Първият владика като сгреши, той ще дойде в затвора, а аз ще изляза. Те ще кажат: „Горкият прокурор, съдбата му е такава.“ И тъй, първият владика като сгреши, ще ме освободи. Той ще се намери на моето място, а аз ще бъда вън от затвора. Вторият, третият, като сгрешат, ще намерят своето място – аз пак съм прокурор на своето място. Тогава: или аз в затвора, а вие вън; или вие в затвора, а аз вън. Един от нас трябва да бъде в затвора. Справедлива ли е тази съдба? Справедлива е. Не искам аз своето право, а Божественото право.

И всеки от вас искам да бъде такъв прокурор за себе си.

И този ангел днес тъй ви казва: „Или в затвора, или вън от затвора.“

15 октомври 1922 г., неделя, 10 ч.

София

БЛАЖЕНИ КРОТКИТЕ

„Блажени кротките, защото те ще наследят земята.“ (Мат. 5:5)

Ще се спра върху думата „кротък“. Сега е мъчно да се определи кой човек е кротък. По никой начин не можете да определите кой човек е кротък. Някои например взимат овцата за кротка. Я вижте овните, които се бият – те ни най-малко не са кротки. И гълъбите, които минават за кротки, а аз съм ги наблюдавал – и те не са кротки. Аз съм видял майката гълъб, която минава за кротка, взима своето малко гълъбче, завъртва го и го изхвърля навън – не го иска. Казвам: от хиляди години насам все се говори за кротостта, но тази дума „кротост“ и досега е останала неразбрана. Следователно неща, които не се разбират, не могат да се приложат. Кротостта няма приложение. Ние нямаме нито един екземпляр, който да изразява думата „кротост“. Ако искаме някой кротък човек, за да го намерим, трябва да отидем в друга някоя система или най-малко на слънцето и оттам да донесем някой екземпляр на кротостта. Само Христос е казал: „Аз съм кротък и смирен на сърце.“ Само един човек има в историята на човечеството, който да е могъл да каже за себе си: „Аз съм кротък и смирен.“ В какво именно седи кротостта на Христа? Той беше в състояние да дигне земята на ръ-

ката Си. Христос беше в сила да спаси цялото човечество, да даде една нова култура, да даде един висок морал на хората и да ги направи всички богати и щастливи. Всичко това Христос беше в сила да го направи. Питам: защо не го направи? Той го направи, но хората го развалиха. За да не се развалят нещата, хората трябва да бъдат кротки. Една майка може и десет пъти да очисти стаята, но като се върне, тези нейните кротки деца, които е оставила сами вкъщи, всичко са разбъркали.

Казвам: аз мога да ви направя един едва приблизителен превод на думата „кротост“. Думата „кротък“ значи бял, светъл човек, който има онзи елемент в себе си, който привлича светлината. Това значи кротък човек. Следователно кроткият човек е силен в това отношение, че той може да привлича в себе си Божествената светлина и следователно да дава отражение на тази светлина. Кроткият човек е светец човек. Затова той ще наследи земята. Следователно светлината всякога се привлича от тела или от съзнания, които са организирани. Кротък човек е този, който има светлина – нищо повече. Каквото друго определение и да се даде – светлината е, която дава мощ на човека. Човек, който няма светлина, той е мъртъв. И когато Христос казва: „Вие сте виделина на света“, това подразбира, че кротките ще наследят земята. И те ще я наследят, защото съдържат светлина, с която земята може да се обработи.

Останалите осем блаженства – това са тайни на християнството. Христос изложи всичките тайни на това учение в тия девет блаженства. Това са методи. Първо всеки християнин трябва да има в себе си този елемент, който да привлича светлината. И християнинът вечерно време като ходи, той не трябва да търси клечка кибрит да пали лампата си, нито да търси ключовете на електрическата лампа да я пали. Той трябва само да помисли – и лампата да светне. Болен е някой – аз, като помисля, и той трябва да оздравее. Сиромас е някой, но помисля ли само – и той разбогатява; гладен е

някой, но аз само помисля, и той веднага се нахранва. Скръбен е някой, но аз само като помисля, и той веднага се зарадва. Това е кротък човек, това е силен човек. В природата съществува един елемент, който наричат първичен, съзнателен процес. Христос казва, че Бог се проявява навсякъде. Следователно на земята Бог най-първо се проявява в кротките.

Ние не говорим за вярване. Защото вярата трябва да се определи. Вярата е една незнайна дума. Какво значи „вяра“? Да вярваш в какво? Да вярваш в това, което хората отричат? Човек може да вярва в това, което никой не може да отрече. И той може да вярва в това, което никой не може да твърди. Абсолютните, реалните неща нито се отричат, нито се твърдят. Какво ще твърдиш за слънцето или какво ще го отричаш? Ако някой казва, че няма слънце, аз ще го дигна и ще го поставя в огъня. Той ще започне да скача. Защо скачаш? Нали казваш, че няма огън? Някой казва, че няма въздух. Отнемам въздуха и той започва да се задушава. Въздухът сам по себе си е нещо неразбрано. В сегашното си състояние, както живеят хората, те ходят с баране като в сянка – шашави са тези хора. Някой казва, че баща му умрял. Де е баща ти? „Тук някъде го заровиха.“ И ходи, обикаля около гроба му и казва: „Бог да го прости.“ Казвам: баща ти е заровен в земята като някоя семка и след няколко години ще видиш какво ще излезе от него – дали ябълка, или круша, или друго някое растение. Всяко нещо, което е посято в земята, ще израсне.

Но да се повърнем сега към думата „кротък“. Вие трябва да се спрете върху дълбокия смисъл на тази дума. Тя се отнася до вас, защото често вие казвате: „Ние трябва да бъдем кротки, за да разберем въпроса.“ Аз не трябва да търся кротостта вън от себе си, но трябва да я търся вътре в себе си. Христос казва: „Елате при Мене, Аз ще ви дам кротостта.“ Следователно едно от качества на кроткия човек е, че той е човек

на светлината – най-първо той е бял човек. Следователно хората на шестата раса ще бъдат кротки, те ще бъдат носители на светлината. Всички от тях ще бъдат светещи хора. И тогава техните лампи няма да се палят с кибрит и с ключове като електрическите, но отдето по пътя минават, те сами ще светят. Като вървят, още като си помислят нещо, и техните лампи ще светнат. Казвате: „Дали е възможно така да бъде?“ Ще бъде, възможно е това. То ще бъде, но не буквално. Там в северния полюс се образуват особени магнетически прояви, вследствие на което има големи светли сияния, на които хората могат да четат книги. Това са най-хубавите явления там. Питам: с какви лампи се осветляват там? И тогава едно общество като това или като друго какво и да е, те са проповядвали това нещо. И след това питат кое верую е най-право. Това верую е право, хората на което като влязат в една църква, сами светят – от всички им излиза толкова светлина, че не се нуждаят от никаква външна светлина и свещи. От самите хора ще излиза светлина, която ще осветлява всичко наоколо – няма да има нужда от свещи.

Кой е правият свещеник? Този, който, като ходи – сам носи своята светлина, нищо повече. А така да отваряш Библията и да казваш, че така казал Мойсей, така казал Христос – това не е проповед. Христос каза всичко това някъде и онези, които Го слушаха, бяха живи хора. Те записаха това, което слушаха. Питам: трябва ли ние да се върнем две хиляди години назад и да четем какво е казал Христос тогава, или трябва да слушаме какво сега говори Христос? Чудни са хората, като казват, че Христос е умрял преди две хиляди години и сега седи отдясно на Бога.

И сега отваряме Евангелието и четем: „Блажени кротките...“ Казвате: „Няма да станем овци, я.“ Не, кроткият човек е огън и светлина, той е най-мощният и най-силният човек – нищо не може да го победи, затова той ще замести земята – дето и да върви, всичко отстъпва

пред него. Пред него може да направят една стена, но той, като съсредоточи светлината си, пробива стената. Каквито прегради и да направят пред него, той всички ще ги пробие. Някой казва: „Аз победих тези пречки. Видяхте ли – кротък човек съм.“ Не се радвайте. Бих желал да пробиете стените. Оставете тази глупава радост. Има една радост, която никой не може да ви я отнеме. Има една радост, която трае един ден, тя е радост на мухите; радост, която трае два дена – тя е радост на овците; радост, която трае три дена – тя е радост на воловете и най-после, радост, която трае четири дена – тя е радост на конете. Какво е тази радост, ако след нея веднага ще дойде скръб? Ще кажат психолозите, че това е необходимо, защото едно състояние трябва да се смени с друго. Че аз десет пъти на ден мога да изменя вашето състояние. Ако имам едни клещи и с тях натисна ръката ви, веднага вашето състояние ще се измени. Питам: това закон ли е? Знаете ли какво правиха английските жени, за да извоюват своето право да стават министри? Те влизаха в камарата и там защитаваха своето право, като на шапките си носиха големи губерки, с които бодяха всички наоколо си. От това положение се издаде закон да не се носят такива големи игли на шапките. Англичанката обаче казваше: „Когато воюваш за свободата си, трябва да воюваш по всички правила.“

Съвременните хора казват: „Не трябва да се противим на злото, трябва да се съобразяваме със света, трябва да се съобразяваме с условията на сегашния живот, трябва да уредим живота си и след като го уредим, тогава ще мислим за Бога.“ Казвам: покажете ми от осем хиляди години насам един човек, който да е уредил живота си, бил той поет или философ, или цар, или княз, или светия. Ако те не можаха да го уредят, мислите ли, че вие ще го уредите? Ако при сегашните разбирания и при сегашната култура ние не внесем този елемент на кротост в себе си, нас ни очак-

ват същите резултати на онова велико разочарование, което сега съществува в света. И ако вие разберете силата на верующия или силата на новия човек, за когото се казва „блажени нищите духом“ – това не подразбира нищия духом по форма. Като казва Христос „блажени нищите духом“, Той подразбира онези, които живеят при Бога, които живеят в безконечността, в безпределността. Като се казва „нищи“ – от „нищо“, подразбира това, което няма никакво ограничение. Нищият духом в този смисъл не знае какво нещо е ограничение, какво нещо е нужда, какво нещо е сиромашия, какво нещо е болест – той не знае нищо. А вие разбирате точно обратното. Ние някой път казваме: „Ще се смирим, ще се облечем в козяци, ще се покриваме с пепел.“ И след това ще казваме: „Господи, не видиш ли колко много плакахме?“ Казвам: ти, който си роден от вечния Бог на любовта в света, Който всеки ден казва: „Стани и работи!“ – трябва ли след всичко това да плачеш? Мотика – скоро, и ще работиш.

Тази сутрин говорих с една много набожна сестра, която досега никога не съм я виждал да прави добро на някоя царица. Тя гледа, обикаля около другите, които работят; гледа как копаят и си казва: „Царици!“ Казвам: много царици седят по-високо от вас. Тази царица вечерно време расте и работи, а ти спиш вечерно време в леглото си и имаш кошмари. Тя вечерно време работи, приготвява кочани за тебе, да ядеш, а ти седиш на леглото, спиш и казваш: „Царица е тя.“ Царица, я – но тя те храни. Сега някои от вас, които ме слушат, казват: „Кажни ни нещо утешително – че ние сме хора, направени по образ и подобие Божие.“ По образ и подобие Божие е направен само кроткият човек; по образ и подобие Божие е направен нищият човек; по образ и подобие Божие е направен само нажаленият човек. Думите „кротък“, „нищ“ и „нажален“ са мощни думи.

Някой казва: „Тъжно ми е сърцето.“ Не, онзи, който е нажален, неговото сърце е цял океан от жива вода, която изтича. Нажаленият ходи навсякъде да помага. Ние разбираме „нажален“ онзи, който е изгубил баща си или майка си; нажален е онзи, който е изгубил свой приятел; или нажален е онзи, който е изгубил парите си или който е изгубил своето богатство; или нажален е някой, че съчинението му не се признало, или че изгубил своята възлюбена. И такъв човек казва: „Нажален съм, сърцето ми е счупено.“ Сърцата на хората се чупят, понеже не са кротки. Кроткият човек има следното качество: неговото сърце е гъвкаво, затова и никога не се чупи. Стъклото се чупи, понеже е добър проводник на светлината, а лош проводник на топлината. Кое качество е добро на стъклото? Стъклото ни казва: „Освободете се от вашия егоизъм.“ Ако вие не виждате хубостта на Божествения свят, то е, защото не сте прозрачни.

Казвам: спрете се сега върху тази магическа дума „кротък“. Кроткият човек трябва да привлича вътре в себе си онзи велик мощен елемент в своя мозък; той трябва да привлича този мощен елемент в своето сърце; той трябва да привлече този елемент в своето тяло, както и в своята кръв. Той трябва да привлича в себе си този велик мощен елемент, който да събира Божествената светлина, чрез която човек може да стане мощен. Засега и най-великите гении в света имат малко кротост в себе си. Четете живота на кой и да е от великите гении в света и ще се уверите в това. Великият гений, англичанинът Нютон, е казал за себе си: „Аз съм едно малко детенце, което играя по великия океан на природата да изследвам нещата.“ Той е казал още: „Има много велики работи, които човешкият дух трябва да открива за бъдеще.“ Много неща има още да открива човешкият гений. Колко още блага има скрити в природата, към които ние трябва да се стремим.

Та казвам: докато ние не придобием този елемент на кротостта в себе си, ние не можем да бъдем образ и

подобие Божие. Ако у нас не се образува тази вътрешна виделина на съзнанието, ако не придобием кротостта, няма да станем образ и подобие Божие. Кротостта е първият закон на съзнанието, дето съзнанието на човека трябва да стане мощно, за да може умът му да работи. Светлина трябва да има човек. Щом има тази светлина, тя вече съставлява основа за проява на Божествената мъдрост. И понеже със светлината заедно върви и топлината, в топлината вече се образуват онези елементи, в които любовта като сила може да действа. При такива условия вече в човека се привличат елементи на безсмъртието. Кротостта е първият път за силата на човека на земята.

Вие ще кажете: „Кажете ни как да бъдем кротки.“ Христос казва: „Елате при Мене, защото Аз съм кротък и смирен по сърце.“ Кроткият човек се отличава и със следното качество – той постоянно е отворена врата за разумните хора. Кроткият човек никога не спи. И бъдещата раса хора няма да бъдат спящи хора. Ние, съвременните хора, спим, защото сме грешни. Казано е: „И заспа Авраам и се прибра в лоното на Отца си.“ Когато един спи, друг работи в неговото съзнание и това показва каква е степента на съзнанието у хората. Например майката приспива детето, а тя работи. И ако вие искате да работите над себе си, за да имате вътрешна дълбочина и правилно разбиране на нещата, трябва да станете кротки. Само така ще можете да преминете от една епоха в друга. Ще настане нова епоха на земята, за която хората трябва да преобразят своите съзнания. С това съзнание, което хората имат днес, те не могат да живеят повече на земята. Ще дойде време, когато хората няма да могат да живеят с това съзнание, което днес имат. Защо? Защото ще дойде ден, когато атмосферата на земята ще стане така рядка, както е рядка атмосферата на луната. Как ще живеете тогава? Тогава ще има много по-малко кислород, отколкото сега, и много по-малко налягане, отколкото сега има.

И ако вие се пренесете да живеете в една такава малка планета, каквато е Лилипут... Тази планета се намира между Марс и земята. Според изчисленията на астрономите тази планета има десет километра диаметър. Някои астрономи, които нямат работа, правят изчисления и казват, че ако на тази планета се пренесе някой човек от земята, който тежи седемдесет-осемдесет килограма, там ще тежи един грам и ще може да скача на височини около четири-пет километра. Но предполага се, че температурата на тази планета да е под двеста седемдесет и три градуса. При такъв студ обаче всички тела се разрушават. И наистина, в природата може да се дойде до такива състояния, при които нейните сили действат равномерно без всякакво съпротивление, без всякакво препятствие. При двеста седемдесет и три градуса студ ти не можеш да имаш никакво съпротивление, нито неприятел може да те изкушава, нито врагът може да те напада. При тази температура дяволът с клещи ще те пипа. Пипне ли те, ти ще се разрушиш. Каквото се пипне при тази температура, всичко се руши. Казвам: когато кроткият човек иска да се пази от лошите хора, той прави своята светлина без топлина, вследствие на което температурата се понижава. Когато пък кроткият човек работи за умните, за добрите хора в света, той повишава своята температура, своята топлина, вследствие на което той отваря своята врата и привлича всички малки същества при себе си. Та казвам: при бъдещото възпитание трябва да се внесе новото разбиране за кротостта, докато човек придобие онзи елемент, чрез който може да добие светлина и чрез който новият живот ще влезе в света.

Има един момент в живота на великите хора, на светиите, които са минали през състоянието на кротостта. Не казвам, че няма кротки хора в света, но при сегашните условия, както хората живеят, почти няма кротки хора в света. И когато някой каже, че е кротък човек, аз го взимам със себе си да се поразходим в

някоя бурна нощ и му казвам: покажи ми твоята кротост, покажи ми пътя в тази бурна нощ. Аз искам той да светне и да ми покаже пътя. И ако той светне през мене, ще кажа: „Аз се радвам, че срещнах един кротък човек в света, който носи светлина.“ Хората още не са светлина – виделина се казва за тях. В този смисъл кротък човек се нарича този, който носи светлина, който е бял, който съдържа тази материя, която привлича светлината, защото светлината иде някъде от пространството. И всички нещастия, които сега имаме, всички страдания се дължат на недоимък на тази светлина. Светлината, която сега имаме, тя дразни нашите очи. При тази светлина има и живот, има и смърт. При светлината, за която Христос говори, има само [живот]. Следователно само животът ще наследи земята и онези хора, които добият този елемент в себе си, те ще живеят вечно на земята, а онези, които не го придобият, те по закона на прераждането ще заминават от земята и после пак ще идват; пак ще заминават – те няма да бъдат господари на земята.

Казвам: онези от вас, които ме слушате, сте чели много пъти Евангелието, запознати сте с Христовото учение, а мнозина от вас имат опитността и на апостолите. Но човек не трябва да има само опитността на апостолите. Апостол Павел на едно място казва: „Аз не видях само Господ, но Го попипах и Го запитах: „Кой си Ти, Господи?“ „Аз съм Христос, Когото ти гониш, но Аз ще те направя и тебе от кротките.“ И наистина няколко години Той го учи, праща го да се изпита и най-после апостол Павел казва: „Всичко считам за измет, за да позная Христа.“ Христос казва: „Аз съм кротък.“ Значи думите на Христа подразбират следното: „Всичко считам за измет, за да позная кротостта.“ И следователно онзи, който е придобил кротостта, той е придобил алхимическия елемент, той е придобил магията. Това значи „кротост“. Без кротостта нищо не може да се направи.

Някой търси живота, но животът извън кротостта не може да се прояви. И сега имаме живот, но умираме. Този живот не може да се поддържа. Христос казва: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго, Истиннаго Бога.“ Казва Христос: „Аз съм кротък и смирен по сърце.“ Това е Христос. Че е Син Божий – това не е Христос, това е само една титла. Че някой човек е генерал – силата му не седи в това, че е генерал, но силата му се крие вътре в него.

Не да казваш някому, че това е твоята възлюбена. Много възлюбени мязат на сократовата жена. Веднъж дошли гости на Сократа и той започнал да говори с тях, като им казал: „Приятели, за да изуча тази философия, аз трябваше да намеря тази професорка – своята жена. Трябва да знаете, че след тази красноречива реч ще вали в дома ми дъжд, но ако това се случи в моето присъствие, това ни най-малко да не ви смущава.“ В този момент жена му влиза в стаята с един леген вода и залива и Сократа, и неговите приятели. Той казал: „Това е моята възлюбена, която знае да полива цветя.“ Мислите ли, че тази жена е лоша? Кой от съвременните хора е по-добър от сократовата жена? Я ми кажете, коя възлюбена или коя жена не е поливала своя мъж с вода? Или коя възлюбена не е карала своя възлюбен да пролива четири реда сълзи? Казват: „Накарала го да плаче.“ Казвам: изкуство е това. Можеш да накараш всеки човек да плаче, като го мушнеш, но това не е наука. Сега разбирайте ме добре, не ме разбирайте буквално. Аз не говоря на вашата личност, но ние искаме да научим една велика истина.

Ако ние седим и се хвалим със своето величие, че днес сме нещо, но утре дойде смъртта и ви хване – днес си жив, а утре – умрял, какво представляваш ти тогава? Какъв светия си ти тогава? Казват за някого: „Този човек вчера беше жив, днес е вече мъртъв.“ Той не е от кротките. Всеки човек, който е от кротките, когато наближи да умира, трябва да извика своите приятели и да

им каже: „Слушайте, приятели, аз ви предупреждавам, че съм от кротките и си заминавам, като оставям наследник на моето положение еди-кого си.“ Не може ли този човек да предупреди близките си, той не е от кротките. „Ама аз се измъчвам много, викайте лекари да ме лекуват.“ И този човек не е от кротките. „Ама викайте свещеник да ме изповяда.“ И той не е от кротките. Кроткият човек не умира, той има светлина и казва: „Приятели, слушайте, аз ще ви заведа в дома на онзи, когото аз познавам и затова ще ви дам един банкет – да знаете какво нещо е великият човек, та като го срещнете, да познаете и да разберете какво нещо е човекът, у когото няма никаква измама, никаква кражба, никаква лъжа.“ Кроткият човек не може да носи въшки в себе си, нито кир по тялото си. Кроткият човек бос не може да ходи, той всякога е добре облечен.

Ние се прощаваме вече с морала на външната привидност, с морала на показване външно. Ние се прощаваме с морала на онзи ученик от древността, който отишъл при учителя си Сократ със съдрани дрехи, за да покаже своята скромност. Като го видял учителят му, казал му: „Твоята гордост се вижда и през съдраните ти гащи.“ Когато човек е облечен хубаво, неговата гордост се показва и през хубавите дрехи, а може да се покаже и през съдраните дрехи. И когато човек е облечен хубаво, неговата гордост се показва; и когато човек е със съдрани дрехи, неговата гордост пак се показва. Кротките хора трябва да бъдат добре облечени, светлина да имат в себе си и да не са страхливи. Кроткият човек е човек на светлината и като привлича в себе си този елемент, той привлича и любовта в себе си, а който веднъж добие любовта, той никога гладен не умира.

Когато Христос казва: „Аз съм живият хляб“ – това показва, че само кроткият човек има тайните на хляба. Когато Христос беше поставен на изкушение от дявола, който Му казваше: „Направи тези камъни да станат хляб“ – Христос знаеше тази наука. Това е бъ-

дещата наука на шестата раса. Човекът на кротостта, но не тази кротост на овцата – той е човекът на светлината, на новата наука. Тази наука, която имаме сега, тя е продадена. Каква наука е тази, която сега служи за изстребление на човечеството? Какво благородно има в задушливите газове или в отровите? Аз бих желал един учен човек да намери някой серум, с който да възкресява мъртвите. Но в това има една опасност – този серум веднага ще го патентоват и лекарите ще искат големи суми за него. Синът на някой богаташ ще умре – болен е, и тогава, за да го излекуват, ще му искат големи суми – сто-двеста хиляди лева, за да го върнат от онзи свят. И тогава, който има много пари, ще може да възкреси сина си – да го върне от онзи свят, а който няма пари – ще изпраща сина си на онзи свят. Тогава един ще умира, а друг ще живее и по този начин животът ще се продава.

И когато Христос се обръща към Своите ученици и казва: „Блажени кротките“, Той подразбира, че тия хора ще могат да придобият това ново знание, което е необходимо за тях. И всеки от вас може денем да направи един малък опит. Има моменти през деня, когато може да се направи този опит, но аз не искам да ви поверявам това знание, освен на тия, които искат да станат кротки. Ако някой иска да ме излъже, няма да успее в това. Досега не се е намерил човек, който да ме е излъгал. Аз съм се лъгал в хората, но досега не съм бил излъган. Защото, каквото и да мислят хората, ние знаем, че има една абсолютна истина, в която ние живеем. Ние живеем в два свята. Ако кажа на някой, че има и друг свят, те ще ни кажат, че „този човек е малко смахнат“. Чудни са хората, когато казват, че всички ония, които вярват и говорят за друг един свят, са ненормални хора. Ако аз кажа, че нищо друго не съществува извън този салон, в който сега се намирате, и ако затворя този салон и не пущам в него никаква друга светлина освен тази, от която той се осветлява и кажа, че друг свят

извън него не съществува, вие ще кажете, че това е невъзможно. Наистина, ако има такъв свят, трябва да го видим и ние. Казвам: тук има един бутон и ако го бутнете, ще видите, че около вас има друг един свят, много по-красив от този, който вие виждате и в който живеете. Че цялата раса на животните не е ли по-хубава от това, което виждаме? И цялата раса на растенията – и тя не вижда животните така, както ние ги виждаме. И в животните, и в растенията има едно съзнание, което не е като човешкото. И те разбират природата, но така, както животните и както растенията могат да я разбират. Между животните не могат да се образуват такива отношения, каквито могат да се образуват между две разумни човешки същества. Тези отношения не могат да съществуват, защото няма тези елементи, които са необходими за създаване на отношения. Това нещо го няма в животните. Едно животно, каквито усилия и да направи, каквото и да направи – не могат да се създадат тия връзки между животните, защото те са лишени от нужните за това елементи.

Следователно засега не всички човешки форми, но само някои човешки форми са в състояние да станат кротки, да привлекат тази светлина и да станат носители на бъдещата култура, която трябва да влезе в света. Това, което се казва в Писанието – безсмъртие, възкресение, идване на Христа – това подразбира, че Христос не може да дойде на земята, докато хората не станат кротки. Или казано с други думи: Христос ще дойде в сърцата на хората, понеже Той е кротък и смирен, за да им покаже каква наука е кротостта. Докато в сърцата на хората има роптания и протести, Той няма да влезе между тях. Съвременните хора разбират, че като дойде Христос, те ще трябва да Го посрещнат облечени с бели дрехи и да кажат: „Господи, ние много страдаме де ще ни туриш – отдясно или отляво на Себе Си.“ Така и една от майките на Христовите ученици е казала на Христа: „Господи, нека един от моите синове да седне

отдясно Ти, а другият – отляво Ти.“ И сегашните християни имат същото желание да седнат отдясно или отляво на Христа. Питам: колко кандидати може да има за Христа? Когато Христос дойде, Той ще събере цялото човечество в една чутура и ще започне такова грухане, каквото светът не помни. И след като се свърши това грухане, от всичкото жито ще остане само една паница грухано жито. И тогава Той ще каже: „Който е гладен, нека дойде да си хапне от това грухано жито и да каже: Господ да прости човечеството.“ Това ще остане от цялото човечество – една паница грухано жито, полято със сок от кротостта. И който хапне от това жито, ще придобие кротостта и ще му кажат: „Братко, много кротък си станал.“ Да, но докато станеш кротък, много грухане ще има. А сега какво очаквате при грухането? Ще кажете: „Опасна работа е тази.“ Не може без грухане. Ако черупката на ореха не падне, той не може да изникне. Ако богатият човек не изгуби своето богатство, той не може да намери Бога; ако майката не изгуби своето дете, тя не може да го люби; ако водата не се разлива, цветята не могат да растат и да се развиват. Казвам: това са ред контрасти.

Сега съвременните хора проповядват едно учение и казват: „Ние трябва да се молим поне три пъти на ден.“ Казвам: ние нямаме нищо против това, но тези неща са външни пособия. Това са ред контрасти. То е все едно да напише някой на дъската едно, две, три или четири уравнения. Те представляват висшата алгебра или висш анализ. Че какво решаваш ти с висшия анализ?

„Ама той е отличен законоводец.“ Какво има в тези закони? Ти, който пишеш тези закони – са ли те закони на природата?“ И нашият съвременен строй има ред закони. Един виден англичанин е казал така: „Законите на Англия са закони и на природата.“ С това той иска да каже, че законите на природата са и закони на Англия, тоест те са ги почерпили от самата природа.

Това значи, че обществените закони трябва да почиват на законите на природата. Ако ние разбираме така законите, ще имаме едно общество, едно поколение, дето ще има разбиране и взаимно уважение, а тъй както днес са създадени законите, те не ни засягат еднакво. В дадения случай, като срещнеш едно лице, един човек, трябва да влезеш в неговото положение. Ти можеш да влезеш в положението на един човек само след като [узнаеш] какво място заема той в тялото на цялото човечество, при което да му се отдаде такава чест и почитание, каквато му подобава. Ако той функционира в първия пръст, аз ще му дам такава чест и уважение, каквато се пада на пръста. Такава чест може да отдаде само този човек, който е запознат с всичките благородни качества. Един човек може да е благороден, ако е кротък; ако не е кротък, може да се вземе благородството му и с това той губи своето [щастие]. Кой от вас не е губил своето щастие? Кой от вас не е падал духом? Кого от вас дяволът не е изкушавал? Кой не е лъгал? Кой не е крал? Това качество на кротостта ли е?

Следователно всички тия отрицателни качества съществуват у нас, но всичко това трябва да бъде пометено, да бъде във външния образ, във външното естество на човека и душата трябва да остане чиста – за която само може да се каже, че е по образ и подобие Божие. Само тя може да види лицето на Бога. Затова е казано, че никой не може да види лицето на Бога. Ти тепърва трябва да живееш на земята, да станеш човек, да придобиеш кротостта и тогава да видиш лицето на Бога. А ти не си придобил още кротостта, не си придобил онзи елемент, с който можеш да видиш лицето на Бога, а искаш да го видиш. Казва се в Писанието: „Никой не може да види лицето на Бога и да остане жив.“ И на Мойсея се каза, че не може да види лицето на Бога. Казва се за него, че бил кротък човек. Не, Мойсей не беше кротък човек – той режеше с нож, но времето тогава изискваше това. Мойсей не беше от кротките.

Само чистите ще видят лицето на Бога, но то е друг етап. Ти още не знаеш как да придобиеш светлината, а имаш амбицията да видиш лицето на Бога. Мойсей се оплакваше, че не може да се справи със своя народ и казваше: „Между вас ще се подигне пророк, който ще има кротостта и ще наследи земята, затова вие ще трябва да го слушате.“ Който го слуша, той може да стане наследник на земята; който не го слуша, не може да стане наследник на земята.

И тъй, аз ви казвам: станете кротки. Това е механическо казване, затова ви казвам: проявете вашата кротост. Няма да ме питате можете ли да бъдете кротки. Можете. Ще повикате Христа на помощ, понеже Той ви е казал, че е кротък и смирен по сърце. Кажете на Христа: „Нашият Учител ни проповядва, че Ти си бил кротък и смирен по сърце и тази наука искаме ние сега.“ Но едно трябва да знаете: ако повикате Христа неподготвени, ще си заминете от света. Предупреждавам ви: всеки, който се осмели да вика Христа неподготвен още за кротостта, той ще си замине, ще изгори; а всеки, който е готов – да Го повика. Когато Христос дойде до кротостта, прощаване няма. Разбирате ли? Повярвайте в думите ми. Който силно желае кротостта, ще каже: „Аз искам да бъда от тези, да придобия тази наука и отсега нататък ще я изследвам, няма да имам никакви съблазни в този свят, които да ме отдалечат от този път, който сега следвам.“ Затова именно сме дошли. Сега онези, които не разбират смисъла на кротостта, казват, че ако станат кротки, ще изгубят живота си. Но нашият живот ще се осмисли. Кротък човек е този, който е разбрал живота в своята пълнота. Дето мине кроткият човек през растенията, те всички ще му ръкопляскаат. Ако мине през реки, те ще му направят път – ще се отбият от своето течение. Дето мине – всички го познават. Той може и по въздуха да върви. Той е господар на земята. Навсякъде по въздуха ще го видите да се носи. Аз съм виждал много хора да се носят по въздуха,

но с аероплани, а после се търкалят из земята. Кроткият човек обаче завлада земята. Той като върви по въздуха, носи се като по земята. Така и Христос вървеше по водата. Ще кажете, че хората могат да вървят и по водата. И това съм виждал. И аз мога да ви покажа как вървя из въздуха. Ще кажете: „Покажи ни.“ Станете кротки, че тогава ще ви покажа.

Вътре в природата има една измама – ние не виждаме нещата, както те стават. Има една велика измама в света. Та казвам: можем да ходим. Това е една възможност не само за един човек, но и за цялото човечество, за всички хора, у които съзнанието е пробудено. Всички можем да бъдем кротки – това е достойние за всички. Това е сега разрешението на една велика и мощна задача, която имаме предвид. Кроткият човек е бял човек. Казва една негърка на един бял: „Черна съм по лице, но съм бяла по сърце, а ти си бял по лице, но черен по сърце.“ Така е. Има много хора, които са бели отвънка, а черни отвътре и обратно – черни отвънка, а бели отвътре. Има мнозина, които са кротки отвънка, а не са кротки отвътре и обратно. Кротостта е вътрешно качество. Кроткият човек няма какво да парадирва със своята кротост. Кроткият човек е носител на онова велико Божествено благо и той съзнава, че това благо е достойние на всички. И той се радва, че всички могат да участват в това Божие благо.

И тъй, положете в себе си думата „кротост“. Кротките ще наследят земята и аз желая да наследите земята като кротки.

23 юни 1929 г., неделя, 10 ч.

София – Изгрев

ДА ИМАТ ЖИВОТ

„Аз дойдох, за да имат живот и да го имат преизобилно.“ (Йоан 10:10)

Когато човек чете Евангелието, трябва да бъде в положение, както когато яде – има в устата си слюнка. Ако той няма в устата си слюнка, нищо няма да усети. Слюнка трябва. При тези две условия във всяко същество се ражда една вътрешна дисхармония, едно неразбиране. Има един стих в Писанието: „Крадецът не иде, освен да заколи, да погуби и да открадне.“ Това е патологическата страна на стиха, това е една патология. След това иде другата страна на стиха: „Аз дойдох да им дам живот и да го имат преизобилно.“

На съвременните хора им трябва един велик подтик за наука, но не за съвременната наука, не към официалната наука, но онзи вътрешен порив, който произтича от един Божествен процес, от един Божествен стремеж – да знае. Това, което човекът знае, да може да направи един малък опит. Всяко знание, което не е придружено с един малък опит; всяко знание, което няма едно микроскопическо приложение – то е крадецът. А всяко знание, което има приложение – то е ценно, понеже знанието е една охрана на живота. Най-скъпоценното нещо, което ние можем да пазим, това е животът. Както и да определяте живота, трябва да знаете, че

той е една скъпоценност, която трябва да пазите. Докато имате тази скъпоценност, вие можете да функционирате и да работите в света. Щом прекъснете живота си, прекъсват се и всички отношения. Например, ако вашият физически живот изчезне, как ще можете да живеете при тези условия, при които се намирате?

Сега някой може да ви проповядва, че има задгробен, небесен живот. Ако ти не разбираш земния живот, как ще разбереш небесния? Човек живее на земята при всички условия и не може да разбере какво нещо е физическият живот, а има претенции да разбере какво нещо е небесният живот. Колкото си разбрал земния живот, толкова ще разбереш и небесния. Някой ще каже: „Земният живот е една илюзия, една фантазия и т.н.“ Това е твое субективно, твое частно понятие и мнение. Някой ще каже, че земният живот е всичко. И това е едно субективно мнение. Ти като казваш, че земният живот е всичко, можеш ли да го задържиш? Ти господар ли си на външните условия, свободен ли си от тях? „Не съм господар.“ Щом не си господар, ти си слуга и ще играеш на хорото, както ти свирят. Каквато песен ти пеят, така и ще играеш. Питам: какъв човек е този, който изпълнява заповедите на онзи, който му заповядва? Слуга. Питам: при какви условия слугата е свободен? Когато върши волята на господаря си. Щом не върши волята на господаря си, има две условия – или го изпъждат навън, или го набиват. Господарят го набива както трябва, след това го изпъжда навън и казва: „Такъв слуга не искам в къщата си.“ Това е по отношение на слугата. Но ако някой е господар и не знае как да господарува, какво става с него? Слугите му доброволно го напускат. Той изгубва всичките си пари, всичките си средства и веднага обеднява. Когато господарят не знае как да господарува, той обеднява; а когато слугата не знае как да слугува, той изгубва живота си. Тогава превеждам: господарят изгубва силата си, за-

щото парите са сила; а слугата, който изгубва живота си – изгубва прехраната си.

Та казвам: науката в живота служи като средство за запазване на онова, което ние сме придобивали с векове. И науката в този смисъл има една велика задача – да покаже в какво направление се движи животът. Сегашните астрономи от няколко века вече се стремят да определят точно в какво направление се движи слънцето, кой е центърът на нашата слънчева система. Преди време не знаеха дали слънцето се движи около земята, или земята се движи около слънцето. Сега вече определиха, че земята се движи около слънцето. Сега учените хора доказват, че нашето слънце не е от неподвижните тела – то постоянно се движи. Сега вие ще определите по отношение на кого се движи слънцето. Така ще определите и вие по отношение на кого се движите. Земята има отношение към слънцето, понеже, ако нямаше отношение към слънцето, тя не би могла да оцелее, не би могла да съществува. Земята се е организирала по единствената причина, че има един център, около който се движи. И следователно развитието на всички същества, които живеят на земята, зависи от правилното движение на земята, независимо [от] това дали тя съзнава това нещо, или не го съзнава. Някои твърдят, че земята има душа. Възможно е да има душа. Олабелир. Други казват, че няма душа – олабелир. Има ли, няма ли – това е една истина, която не се [доказва]. Важното е, че отношението на земята към слънцето дава условие да се живее. И дотогава, докато тя има правилни отношения към слънцето, дотогава и ние ще имаме правилни отношения към нея и животът ще има правилни отношения към нас.

Другите две неща са второстепенни. Например второстепенни неща са дали ще имате днес достатъчно храна да ядете, или няма да имате. Този въпрос може да ви смущава, но казвам: вие можете да имате

достатъчно храна, но ако вашите зъби не са здрави, ако челюстите ви са болни и вие не можете да сдъвчете и асимилирате тази храна добре, тогава какво отношение ще има тя към вас? Когато зъбите на един човек се развалят и той не може да дъвче храната си, де е причината за това? Когато стомахът на един човек се разстрои и не може да работи, де е причината за това? Причината на разстройството на стомаха се крие в това, че този човек няма правилни отношения към животинското царство. Неговият животински живот не е такъв, какъвто трябва да бъде. Следователно цялото животинско царство, след като е работило хиляди години, е създадо стомаха на човека. Всички животни в света – от най-малките до най-големите, които работят в света, принасят своя дял за направата на благоутробие на своя господар. То е една каса, дето се внасят всички богатства, и по тази единствена причина той живее. Следователно стомахът е едно съдружие, една кооперация – цяла една организация, тъй наречена „стомашен мозък“, която се занимава с храносмилането. Някой казва: „Малко да се яде.“ Ти ще ядеш толкова, колкото те заставят да ядеш. Сло-нът като слон ще яде толкова, колкото трябва да яде – той не може да яде, колкото човека. И пчелата, и осата не могат да ядат колкото човека. Значи на всяко същество е определено колко трябва да яде. Ако ядеш малко, ще те набият; ако ядеш много, пак ще те набият. Следователно в природата има една теглилка с драмове. Природата не обича да се преяжда. Преяждането подразбира човек, който не знае да тегли. При преяждането човек взима повече храна, отколкото трябва. Тогава в природата настанва една дисхармония, защото някои хора са взели повече храна, отколкото трябва, а с това са отнели храната на някои същества – те не са яли. С това се възбуждат отрицателни процеси. Когато някои хора преяждат, а други не си до-яждат, събуждат се цял ред отрицателни процеси –

болести, страдания и ред други. У тези, които преяждат, се зараждат един род болести, а у тези, които не си дояждат, се зараждат друг род болести.

В това отношение такова преяждане и недояждане може да се зароди и в религиозния живот. Някои хора преяждат, а други не си дояждат. И в науката е така. Някои хора така положително говорят, като че всичко знаят. Някой казва: „Учените хора откриха вече какво нещо е слънцето, те откриха и какво нещо е месечината.“ Но учените хора и досега не знаят дали има вода на месечината, или няма. Едни отричат – че няма никак вода, а други казват, че има малко вода. Учените хора и досега не знаят как са се образували циркусите в месечината. Има известни теории за това. Но при виделината на този живот, който съществува в месечината, тези теории не са достатъчни. Каквото и да казват учените хора, има живот в месечината. В месечината са останали около стотина хиляди хора, които могат да живеят там, а не могат да живеят при условията на земята. Те са много учени адепти. Някои учени искат да кажат, че там имало някакви светли точки и че туй било някаква предпотопна пепел, която отразява светлината. Иначе те казват, че там няма нито вода, нито сняг – нерде Шам, нерде Багдад. Други учени оспорват, че имало такава пепел. И досега не знаят защо някои твърдят така. Много естествено е всичко това. Ние поддържаме обаче, че на месечината има около сто хиляди хора, които са много учени и напреднали, та не им трябва много вода там. Те са изпратили всичката вода на земята. Да ви обясня ли защо е станал потопът? Понеже тези учени хора им трябвало малко вода, те изпратили всичката вода на земята и тя, като се разливала, образувал се потопът. Това е само една теория. Олабелир!

Сега вие може да зададете ред въпроси – как е възможно това, как е дошла водата от пространството и т.н. Това са само научни теории. Ние можем да

прекараме водата от месечината на земята. Можем, как не!

Имало един американски проповедник, който се смееел на учените хора, като казвал: „Повече от две хиляди години, откак учените хора държат Йона пред устата на кита и спорят как е възможно този кит да го е глътнал.“ Възможно ли е един кит да глътне цял човек, или не е възможно това? Казвам: няма какво да спорят, нека турят един човек пред устата на кита и нека видят дали той ще го глътне, или не. Те сега аргументират, разсъждават, казват: „Ако китът е една голяма риба, тогава това е възможно. И той трябва да е бил голяма риба.“ Аз не съм гледал още оригинала – не знам дали този кит в старо време ще е бил толкова голям. Казвам: както и да е, във времето на Йона е било така. Нашите китове сега не могат да глътат хората, но в старо време са могли. В старо време гърлата на китовите са били толкова големи, че са могли да глътат хора. Станал е един прогрес. [Във] времето, когато Йона е живял, кит го е глътнал, а сега, ако искате да проверите нещата – намерете един кит и вижте дали може да глътне човек, дали може да премине през гърлото му. Турете Йона в устата на кита, доста сте го мъчили вече. Доста е висял във въздуха. И сега целият религиозен свят се е разделил – всички спорят дали наистина китът е глътнал Йона, или не, дали наистина е съществувал такъв кит, или това е някакво иносказание. Тъй, както се казва в Писанието, съществувал е наистина такъв кит. Йона влязъл в устата на кита и след като излязъл от него, отишъл да проповядва.

Сега съвременните учени хора правят такива опити. Например в тях се заражда някой път желание да видят какво влияние оказва музиката върху някои животни. Отиват в някоя менажерия и започват да свирят с цигулка, като гледат какво влияние оказва този инструмент върху различни животни. Някои се поддават на китарата, други – на тръба и т.н. Изобщо, определят

кой инструмент какво влияние оказва върху разните животни. Например, ако вие предадете живота на някой човек с цигулка, малцина ще се заинтересуват от този живот. Ако го предадете с медна тръба, пак малцина ще се заинтересуват. Например, ако прекарате живота през формите на рибите, само рибите ще се заинтересуват; ако прекарате живота през формите на птиците, само птиците ще се заинтересуват; ако прекарате живота през формите на човека, само човекът ще се интересува. Но когато животът минава през всички форми, всички същества ще се заинтересуват. Например един учен човек, един адепт, които искат да имат една положителна наука за живота си, то е, защото те могат да я употребят за своето въздигане. Животът най-първо създава условия, при които той може да се развива. А в развиващия се живот ще се придадат ред качества, които, ако животът не ги придаде, той ще се разложи на известни страдания. Има известни страдания – лични, обществени и общочовешки, които се раждат вследствие на неразбиране [на] известни закони индивидуално и колективно от човека. Казва се, че някога цялото човечество е съгрешило. Всички хора се намират на един път на страдания.

Сега Христос казва: „Аз дойдох.“ Това е едно специфично твърдение. „Аз дойдох“ – това подразбира: дойдох за онези разумни хора, за онези, които са готови да разбират тази положителна наука, да разбират това учение. Защото Христос е донесъл едно учение, една наука, една религия на земята – как човек трябва да живее и какви трябва да бъдат отношенията му към животните, към природата и към Бога – това е едно специфично учение. Ние говорим за отношения към Бога – към едно Същество тъй далечно от нас, Което случайно някой път долавяме. Това Същество, Което се занимава с целия свят, няма възможност някой път да се спре, за дълго време да се занимава с един човек. Представете си, че едновременно два милиона хора отправят своята

молитва към Бога – как ще си представите това положение? При това и всички други същества в това време отправят своите молитви към Бога. Питам: Бог може ли за дълго време да се спре да мисли само за вас? Ти си едно важно лице от София и си мислиш, че Господ ще се спре само с теб да се занимава. И някой път Го критикуваш как не се занимава само с тебе, как не ти обърне нужното внимание. И тогава Това Същество ще те запита: „Защо искаш да се занимавам само с тебе, а не се занимаваш с това, което Аз съм направил? Защо не се заемеш да изучиш Моите закони?“ Следователно Това разумно Същество има хиляди и милиони помощници. Значи съзнанието на Бога прониква през всички същества. Значи цялото съзнание минава през това битие и докато са открити рамките на това битие, то гледа само как да се помогне на това същество, по кой начин именно.

Сега – истината. Ти се нуждаеш от храна. Дали някой възрастен, или някое дете ще ти донесе тази храна, безразлично ти е. Стига това, от което имаш нужда в дадения случай, да ти се достави. Но има едно специфично вярване. Ние искаме да знаем дали Това Същество, Което ни е създало, мисли за нас. Естествено, Туй Същество е вложило в тебе част от Своя живот. И щом е така, Това Същество не може да не се интересува от това, което имаме. И ако у нас не функционира Божественият живот, тогава отношенията ни към Това Същество ще бъдат други. Когато ние влизаме като част от една система, ние имаме отношения към нея. Земята например има отношения към слънцето, има отношения и към всички други планети. А човекът, който влиза в една слънчева система, той има вече отношения към нея и той трябва да знае де се намира този център. Например всеки от вас трябваше да знае от колко години насам е излязъл от небето, през де е минал и през кой път ще се върне. Но сега, когато и от вас да запитат, които сте тук – ще се окаже, че всички сте забра-

вили отде сте дошли. И ако някой ви запита де е раят, де е небето, ще покажете нагоре. Но ако посочите нагоре, това е небето; ако посочите към звездите – това са светове. Под „небе“ се разбира един разумен свят – живот, дето смърт не съществува. В този разумен свят живеят всички разумни същества. Този разумен живот със своето знание, със своята сила, със своята субстанция, прониква и друг вътрешен живот.

Та има едно положение, в което човек трябва да изучава себе си и да изучава своята душа. Например вземете положението, в което човек се огрешава. Огрешава се този, който живее с тялото си, с волята си. „Ама той се оцапал.“ Оцапва се човек, когато чувствата му не са правилни. „Опорочил се този човек.“ Опорочава се човек, когато умът му не функционира правилно. Значи огрешаването става чрез волята, оцапването – чрез сърцето, чрез чувствата и опорочаването – чрез ума, чрез мислите. Има огрешаване, когато ние не знаем как да постъпим спрямо нашите ближни. Има едно идейно положение в света, не само когато си спрямо хората, но и когато си сам. Твоят морал се определя от това, какви трябва да бъдат твоите отношения към тебе и какви трябва да бъдат твоите отношения към всички други същества. Отношенията трябва да бъдат строго определени не към един човек, но към всички същества. Но за да дойде човек до това положение, той трябва да има една сигурна наука. Той трябва да има известни елементи, с които трябва да работи, да учи.

Има такива науки. Например вие изучавате физиономията – това е проявеният живот. Щом изучавате лицето на човека, вие ще познаете отде е започнал човекът и още какво има да постигне. Това ще научите от физиономията на човека. Като изучавате човешката ръка, ще имате друга една наука в проявения живот – какво е извършил човек и какво още има да извършва. Като погледнете лицето на някой човек, ще видите, че то е цяла книга, по която може да се чете. На

някои хора горните челюсти са издадени навън. Физионимистите казват, че това е активност. А у животните и двете челюсти са издадени – като муцуна. Това е вече животинското у тях. У животните няма никаква воля. У всички животни, от най-малките до най-големите – страхът е най-важно качество. Всички са големи страхливци. Страхът е закон у тях. Няма животно, на което сърцето да не е трепнало. И когато човекът е започнал да се развива, тези две челюсти са се отдръпнали назад. Животните нямат нито чело, нито брада. И когато човекът е почнал да се проявява, челото се е изправило нагоре и брадата се е издала напред. После челюстите се вгъват навътре, космите изпадат и т.н. Опадането на космите е признак на това, че човекът е влязъл в благоприятна среда. Докато животните не са били в благоприятна среда, те са били покрити с рунтава козина, за да се запазват от условията на живота. И когато човекът е влязъл в добри условия на живота, хубавото лице на човека е започнало да се открива. Когато той е влязъл в благоприятните условия на живота, лицето му е започнало да се оформява, да придобива красива осанка. Но ако човек започва ред животи да живее лошо и нередовно, веднага лицето му започва да се деформира. Веднага брадата ще се изгуби, челюстите ще се издадат напред, но не само лицето ще се деформира, но и краката, и ръцете, и гръбнакът ще се деформират. Такова деформиране ще се яви във всички области на живота му.

Та когато се говори за един здравословен, нормален живот, се разбира живот, в който може да се подкрепи този строеж, в който човек сега живее и да се подкрепи цялото човешко тяло. В тялото на човека има нещо, което може да се постави в условия да греши. И благодарение на това природата е предвидила един недъг у хората. Понеже природата предвижда, че човек е наклонен постоянно да прави погрешки, вследствие на това тя е внесла едно качество на материята постоянно

тя да се преустройва. Учените хора поддържат, че човешкото тяло се преустройва на всеки седем години. Значи в седем години всичко се обновява в човешкия организъм. Костите, нервите – всичко става ново през течение на тези седем години. А някои учени сега поддържат, че човек се преражда на всеки три месеца. Значи има прераждане. Ако ти направиш едно престъпление, това престъпление вече опорочава тялото ти. Вследствие на това, като се преобразява тялото ти, дава ти се възможност да се избавиш от тази материя. Новата материя внася нови възможности – дава ти възможност да се пазиш чист. Затова именно ние трябва да живеем добре, за да можем постоянно да преустройваме тялото си. Ние трябва да бъдем извор, който постоянно да се чисти. И животът от единия край до другия е едно силно течение. Това, което постоянно остава у човека, това е неговото съзнание.

Съзнанието мяза на външната обвивка на една чешма – на камъните, а живота, който минава през тази чешма, ти не можеш да го отделиш на части. Да ви дам едно обяснение: човек не може да завлада земята – той огради известна площ и казва: „Тази земя е моя.“ Водата той може да я ограничи – той я туря в едно шише и казва: „Тази вода е моя“ – запушва я вътре. Но има нещо, което човек не може да огради, то е винаги свободно. С твоята почва – той може да я огради, да я завлада; с шишето вода може да има само известно съприкосновение, но със светлината – не може да я огради и да я завлада. Той може само да ѝ тури кепенци, но преди още да е турил кепенците, и светлината си е излязла навънка. Следователно у човека има нещо, което е тъй свободно, което ние наричаме закон на истината. Само истината е свободна. Тя прави човека тъй свободен. Някой казва: „Искам да го пипна.“ То може да те пипне, но ти не можеш да го пипнеш; то може да те огражда, но ти не можеш да го ограждаш. Речеш ли да го оградиш по човешки, то вече не съществува.

Ние съвременните хора искаме сега да хванем живота, да го впрегнем на работа. Животът е нещо неуловимо. Искаш ли да го уловиш, той излиза навън. За живота ти ще имаш мнение като за светлината: искаш ли го – ще отвориш прозореца да влезе. Искаш ли го повече – по-голям прозорец ще отвориш; искаш ли го по-малко – по-малък прозорец ще отвориш, но едно ще пазиш: да имаш толкова светлина, колкото ти е необходима. Сега някои искат да имат по-големи тела, повече сила, повече живот, повече удоволствия. Но това не е животът. Чрез удоволствията хората ограничават живота си, чрез страстите хората ограничават живота си, чрез своите криви мисли и чувства хората ограничават живота си. Животът иска органи, животът иска един светъл ум, животът иска едно благородно сърце, животът иска една възвишена душа. Само при такива условия животът може да се поправи.

Питам: ако нашият ум не е в състояние да разбере живота, ако нашето сърце не е в състояние да разбере живота, тогава какво ще ни даде той? Ние казваме: „Не струва да се живее, ще се самоубия.“ Питам: след като човек се е самоубил, какво е придобил? Казват: „Поне ще се освободи човек.“ Свободата на човека не седи в самоубийството, свободата на човека седи в разбиране истината, в разбиране на онези закони, които ти ще прилагаш като човек в живота си. Какво по-хубаво – да си трудолюбив или мързелив, да си учен или невежа? В това отношение науката иде като помощница в нашия живот – да ни освободи от ненужните страдания, които ние имаме. Тия страдания са от материален, от икономически и от религиозен характер. Навсякъде има страдания и за да се освободим от тях, ние трябва да дойдем до онова ново разбиране, при което всички хора да живеят добре.

И тогава ние изваждаме следните три положения в живота: в животинското царство, от най-малките микроби до слона, правото между животните е било

всякога на страната на силните. След това животинското царство е заменено от човешкото, дето съществува друг един принцип. Що е човекът? Той е разумност. И тогава в човешкото царство правото е на слабия. Там, дето се дава правото на слабия, там е човешкото царство. Следователно този принцип съществува у всички същества, които се раждат. Раждането е принцип на човека. Само слабото може да се ражда. Защото всяко същество, колкото и да е голямо и силно като слона например, не се ражда изведнъж слон. Той се ражда като едно микроскопическо същество, което постепенно расте. Разумният принцип на човека е застъпен обаче и в него. Ако ти като човек искаш да станеш силен – то е Божествено. Щом дойдете до Божествения свят, там правото е на всички. В животинското царство правото е на силния, в човешкото царство правото е на слабия, а в Божествения свят правото е на всички. Когато казваме, че правото е на всички, това е една равнодействаща линия, която трябва да ни покаже как трябва да действаме в живота. Когато правото е на слабия, пак трябва да се роди една аномалия. Когато влезете в животинското царство, там силният кон с копитото си отдава всекому правото. Силният вол с рогата си се разправя. Силният вол, силният кон с рогата и с копитата си издават решение, като някой съдия – тъй и тъй да се постъпи с обвиняемия, и лесно проправят пътя си.

Сега много хора – и учени, и прости, вярват в късмета. Смешното е, че тия хора от краен материализъм вървят към крайно суеверие. Много хора и в Англия, и в Германия си гадаят на кафе или на карти и казват: „Дали ще успеем в тази работа, или няма да успеем?“ И много българи – чорбаджии от турско време си хвърляха боб – да видят дали някоя работа ще им върви. У нас много хора вярват, че като ги срещне поп, работата им няма да върви, и бързат да вържат възел на кърпата си. Други вярват, че ако са тръгнали по работа и се случи да се върнат за нещо, работата им пак

няма да върви. Или ако срещнат някоя жена с празни котли, казват си: „Работата няма да ми върви.“ Ако пък срещнат някой с пълна каруца, особено с жито или с друго нещо – радват се, че работата им ще върви. Така вярват – така става. Възможно е и така да е – все има някаква вероятност, но нещата трябва да се съпоставят на една научна база – да се види какви са основните закони, които регулират щастието на човека. Ако те срещне един гневен или един човек, който завижда, работата ти няма да върви добре, защото от този лош човек излизат противодействащи сили. От добрия човек излиза живот, а от лошия човек всякога излиза смрад или смърт. Лошият човек мяза на един хайдук, който със своята пушка може да те убие. Така и лошият човек със своето влияние може да те порази. Ако минете покрай някой лош човек, той със своето влияние може да ви въздейства. Човек през целия ден се чувства неразположен, работата му не върви. И Писанието казва: „Лошите общества развалят добрите нрави, лошите хора развалят добрия живот.“ Всеки човек, който и да е той, който разваля добрите прояви на живота ви, той е лош човек. А всеки човек, който допринася към живота, за да могат хората да живеят добре – той е добър човек.

Христос казва: „Аз дойдох не да взема живот, но да им дам живот и да го имат преизобилно.“ Та у всички хора трябва да се зароди желание да работят взаимно и да си помагат. Щастието няма да дойде отвън, както го очакват хората. Щастието на цялата слънчева система седи в слънцето. Всичките планети в слънчевата система имат условия да развиват един порядъчен живот в себе си. И слънцето изпраща към всички еднакво количество светлина и топлина. В замяна на това обаче има друго нещо – всички онези планети, които са по-далеч от слънцето, колкото са по-далеч, са по-големи. Следователно те имат повече енергия. И в това отношение можем да кажем, че земята е като едно мерило. Всяка планета, по-малка от земята, има по-малък шанс да се

развива. Някои учени твърдят, че най-хубавият живот се намира в слънцето. Питам: как може да се говори за живот, и то – най-хубав живот в слънцето, когато съвременните учени твърдят, че слънцето има няколко десетки хиляди градуса температура? Никой не е бил на слънцето. Ние още за месечината не знаем какво има, а още повече за слънцето. Ние виждаме, че на слънцето се явяват някакви петна, пак изчезват и отново се явяват. Има известни съотношения между петната на слънцето и болестите, страданията, земетресенията, които се явяват на земята. Възможно е – олабелир. Някои учени казват, че това били големи тунели, големи дупки, които се явяват от вътрешността и от които се изпраща голяма енергия към небесните тела, към планетите, и след като се изразходва тази енергия, тези петна започват да се изгубват, да изчезват.

Ние можем да уподобим човешкото око на слънчевата система, особено когато в човешкото око започват да се явяват известни петна. Ако разделим човешкото око на шест, десет или дванайсет кръга, всеки кръг представлява една планета, която се движи. Явяването на известни петна в известни области на слънцето показва известни болезнени състояния. По същия начин явяването на известни мъглявости в някои области на човешкото око показва известни болести. В това отношение тези области на окото могат да предскажат явяването на някои болести може би след десет-двайсет или трийсет години. Преди няколко дни ме извикаха при един болен, който се чувстваше много зле. Като го видях, казах му: „Ти трябваше най-малко преди две-три години да вземеш мерки за твоето здраве. Ти се чувстваш днес тъй зле благодарение на пресилена умствена дейтелност, вследствие на което се и осакати.“ Ние в цялата вечност имаме да живеем – няма защо да се пресилваме.

Казва Христос: „Ако окото ти е чисто, цялото ти тяло чисто ще бъде.“ Окото показва какъв е човешки-

ят ум, какво е човешкото сърце и каква е човешката воля. Три течения има в живота на човека. Като погледнеш човешкото око, ще видиш дали умът, или сърцето, или волята, или тялото имат надмощие в него. И красива работа е това, което показва, че тези три сили са хармонично съчетани в окото на човека. И те имат отношение към тялото. Окоето играе голяма роля в здравословното състояние на човека. Ако имаш добри очи, тялото ти ще бъде здраво. Ако очите ти са хилави, и тялото ти ще бъде хилаво. Някой казва: „Здрави очи трябва да имаме.“

Що е здравето? Здравият човек, като излезе вън и погледне към небето, трябва да усети една вътрешна радост в себе си. Излезеш ли вън и си въздъхнеш, и не си благодарен от това, което те заобикаля, ти не си здрав човек. Може да си владика, може да си философ, княз или цар – какъвто и да си, не си ли благодарен, ти си болен човек. Следователно един ден ще те турят на гръб в леглото и лекарят ще донесе своите губерки и ще почне след това с лъжичка да ти дава ту един, ту друг цар. И след като не могат да те излекуват, ще кажат: „Станало е някакво усложнение – науката не може да ти помогне.“ Каква наука е тогава тя? Който разбира, като погледне окото ти, може да каже: „След десет или двайсет години те очаква такава и такава болест.“

Може да се предскаже на един човек от каква болест ще умре. Една българка изпратила три хиляди лева на един астролог в странство да ѝ направи хороскоп, като му изпратила датата на рождението си и други някои данни. Той ѝ изпратил подробно описание на нейните положителни и отрицателни черти в характера, писал ѝ от какви болести има вероятност да заболее и ред още подробности. Има такива астролози в света. Има астролози пък, на които ако платиш десет хиляди лева, те могат освен горните подробности да ти опишат и в какви предприятия ще влезеш, колко ще спечелиш от всяко предприятие и т.н. Питам: умни или глупави са

тия хора? Умни са, разбира се, те имат големи познания. Казвам: ако ти платиш десет хиляди лева за една цигулка и с нея изкарваш прехраната си, ти си умен човек тогава. Но ако купиш една цигулка за десет хиляди лева и с нея изгубиш всичките си клиенти, ти нямаш шанс в живота си – не си умен човек. Всяко нещо от науката, което може да принесе полза на човека в живота му, то е от значение за неговия живот.

И сега хората искат да ни кажат какво е казал Христос преди две хиляди години. Чудни са съвременните хора. Та Христос и до днес не е престанал да ни говори. И досега предават какво е казал Платон, Аристотел и ред други учени преди толкова години. Тези максими, които те някога са поддържали, сега са се видоизменили. Светът днес не е на същото място, на което е бил преди хиляди години. Полярната звезда, която са изучавали в някогашните пирамиди, днес не е същата, каквато е била преди толкова години. Днес светът не е такъв, какъвто е бил преди две хиляди години. Това, което Христос е говорил преди две хиляди години, не е същото, което сега би говорил и говори на света. Христос преди две хиляди години е казал: „Ако те съблазни окото ти, извади го; ако те съблазни дясната ти ръка – отсечи я.“ Питам: каква философия има в това учение – ако те съблазни окото, да го извадиш, или ако те съблазни ръката, да я отсечеш? Ето какво е разбирал Христос под стиха „ако те съблазни окото, да го извадиш“ – ако ти имаш едно изкуствено око, с което не виждаш и не разбираш нещата, тогава извади него и тури на мястото му здраво око. Или ако имаш една каучукова ръка, отсечи я и тури на нейно място една здрава, хубава ръка. С тази каучукова ръка ти нищо не можеш да правиш. Това е подразбирал на времето Си Христос с този стих. Че целият свят сега не е ли с изкуствени очи?

Да ви приведа един такъв пример: оженват се двама млади, но единият от тях имал едното око изкустве-

но. Мъжът имал сини очи, а жената имала кафяви очи. Обаче и на жената едното око било изкуствено. Те старателно криели един от друг този си недъг. Те живели десет години добър живот, като успели да скрият недостатъка си. Една вечер били поканени на едно угощение, дето малко пийнали. Върнали се вечерта дома си и, по обичая, всеки свалил окото си. По едно време единият става малко по-рано от обикновеното време и в тъмнината искал да си тури окото. Като пипал по масата, по погрешка мъжът взема кафявото око на жена си и си продължил работата. Сутринта като станала жената, взема останалото око на масата и не забелязала, че то било синьо. По едно време мъжът поглежда към жена си и забелязва, че окото ѝ станало синьо. Веднага той се усъмнил в нещо. В това време тя се вглежда в него и забелязва, че едното му око е кафяво. „Ами защо твоето око е кафяво?“ Как е възможно в двайсет и четири часа само окото да се измени от кафяво в синьо и обратно? И двамата разбират лъжата, с която са живели цели десет години. Извади твоето изкуствено око, което служи като израстък, и тури вместо него здраво, хубаво око. Защо ти е едно изкуствено око? По-добре само с едно око остани, отколкото с изкуствено. Това подразбира стихът – че всичко, което е изкуствено, непотребно в живота ни, трябва да се извади, да се изхвърли вън като непотребно.

Та казвам, великата наука седи в това: имайте вяра във великото, което работи във вас. Ако ние нямаме вяра в себе си – в онова, което Бог е вложил в нас; някои наричат това нещо „душа“ – не можете да напреднете в живота си. Душата – това е човекът. Душата е възвишеното, неизменното в природата. Тя е Божественото в човека. Душа наричаме това, което при всички условия на живота остава неизменно. Под „душа“ разбираме и всички възможности за добро в човека. Душата е човекът в неговата целокупност, в неговото начало; човекът в неговия край, човекът в неговото бъ-

деше. Що е начало? Начало е да излезеш на работа, а край на работата е да се върнеш дома си. Някой казва: „Да си свърша работата.“ Не, ти ще излезеш на работа и после ще се върнеш дома си. Тогава казвам така: като млад, в младините си, започвам работата си, а като стар, в старините си, се връщам дома си. И след като се върнеш дома си, ти не функционираш вън, между хората. В това отношение старостта на човека не седи в неговата бяла брада или в неговото хилаво тяло. Старият човек е като ореха – той ни дава пример за това. Най-първо орехът образува една външна черупка – зелената черупка. След нея има друга една вътрешна корава черупка. След като го посадим в земята с тази черупка, той се освобождава от нея и се проявява. Това става и със стария човек. Старият човек хвърля своята брада и остава с външната си черупка. И действително човек може да знае кога е хвърлил своята брада, тоест своята черупка. Обаче старият човек, като намери някой да го обича, той постепенно се отваря, отваря – хвърля своята черупка и казва: „Синко, сега аз съм готов да те осиновя и да ти оставя всичкото си наследство.“ Той хвърля своята черупка, взима книга и мастило, топи в него перото и пише: „Аз, долуподписаният, осиновявам еди-кой си млад момък.“

Сега да се повърнем към онова първично начало на нещата. Природата обича онези, които изпълняват нейния закон. Докато човек изпълнява нейните закони, тя го повдига и му дава път. Но щом намери един човек, който нарушава нейните закони – той е невежа и тя го лишава от всички граждански права. Това са всички болести и нещастия. Имаш ли нещастия и болести, възстанови всичките си отношения с природата и всичко това ще изчезне. „Ама аз не вярвам в никакъв Бог.“ Най-първо ти трябва да вярваш във всички добри хора. Ако вярваш поне във всички добри, гении – тогава прочети всички книги и виж какво са казали те и съобразно тяхното учение приложи техните правила. Защото ни-

кой не те е карал да вярваш в невъзможни неща. Но ти можеш да вярваш в онези хора, които са живели като тебе на земята. И те са имали противоречия, но са ги разрешили по един правилен начин. Те ще ти кажат по кой път можеш да ги разрешиш и по кой път можеш да живееш. Това, което ние наричаме „морал“, това са тези хора, които са писали тези книги, тези закони. И някои, които не разбират, те са отишли вън от тези закони, които не могат да се приложат. Например какво означава стихът „Раздай всичко“? Ако ти тръгваш за странство и няма повече да се върнеш в земята си, какво трябва да правиш с онова, което имаш? Което можеш да вземеш – вземи, но което не можеш да вземеш, раздай на този – на онзи, че всички да имат от тебе един добър спомен, всички да имат за тебе добро мнение. Това разбираме ние под този стих.

Казвам: красив живот иде сега в света. Всички ние трябва да бъдем готови за това изгряващо слънце ново, което иде в света. Всички трябва да бъдем готови да възприемем новото. Иде един нов живот. Който е готов, той ще възприеме живота, а който не е готов, той ще остане да се разправя със старите си сметки, със старите си вярвания, със старите си недъзи, със старите си недоразумения. Ние, които възприемем новия живот, ще се радваме на новите си придобивки, новите радости – на мир на душата, на знание, на свободата, която ще придобием – понеже в тази култура, която сега иде, човек ще се освободи от смъртта. Не само от сегашното икономическо робство, но за в бъдеще хората ще се освободят и от смъртта. [Тя] е един от големите врагове в света, който помага на всички нещастия, които сега съществуват в света.

Казва Христос: „Аз дойдох“ – това е разумното, Божественото, което трябва да дойде у нас. Това е религия. Някой казва: „Религия.“ Ако религията е като една форма в нас, тя не съществува. Но ако вие подумата „религия“ подразбирате онзи вътрешен живот,

който си има своите правила – тогава има религия. Думата „религия“ е нова дума. Това е животът. Всички други неща са условия. Науката е едно условие, за да добие човек свободата. Истината, свободата – това са засега условия, при които животът може правилно да се развива. Любовта е един от необходимите елементи; светлината, топлината, мъдростта, свободата са условия, при които новият живот може да се развива. Новият живот може да се развива правилно само при три елемента: трябва да има наука, второ – трябва да има любов. Вие може да отричате любовта, но любовта е най-разумното нещо. В любовта няма никакви страдания. Там, дето съществуват страдания – това не е никаква любов. Истината е свят на абсолютната разумност в света, дето не може да има нищо криво, никакво онеправдание. Това, което показва свободата във всяко една направление – това е истината. Казва се: „Безсмъртният е господар на своята съдба.“ Обаче той никога не иска да стане господар на другите. Той иска да остане господар само на себе си, но не и на другите. И ако всеки е господар само на себе си, тогава ние може да се съединим да извършим онова великото, за което сме дошли в света.

1 септември 1929 г., неделя, 10 ч.

София – Изгрев

СТОТНИКЪТ

*„Отговори стотникът и рече му: „Господи, речи само реч! Не съм достоен да влезеш под покрива ми. Речи само реч и момчето ми ще оздравее!“
(Мато. 8:8)*

В обикновения живот нещата стават по обикновеному, в простия – по простому, а в необикновения – по необикновен начин. Простите хора си говорят по един начин, за обикновени работи; учените хора си говорят за други работи, а необикновените хора си говорят за съвсем други работи. Необикновените неща са красивите неща в света, които идват рядко, периодически. Необикновени неща са всички ония, които не са присъщи на физическия свят. Обикновените работи са присъщи на света, в който живеем, на физическия свят. Ежедневно ние трябва да ядем, ежедневно ние трябва да дишаме, ежедневно ние трябва да си говорим за обикновени работи. Обикновените работи са споровете между хората, недоразуменията за дребните неща, за конци, за игли, за съдрани обуца и дрехи, за сгради, за камъни, за дървета и т.н. Обикновените хора спорят за една къща – с години се съдят за нея; учените хора се съдят за някакво имане. В какво седи това имане? Бащата събрал телата на ред дървета, обрал канарите отгоре и си направил една къща и казва: „Това е моя собственост.“ С

една дума, това са само крадци и разбойници, които взимат от природата всичко това, което не е позволено. И след това казва, че той имал право да отсече едно дърво, да отчупи камъни от канарите. Ако това действително би било така, тогава в резултат на това би трябвало в природата да съществува известна хармония, но ние виждаме, че човекът, който е отсякъл едно дърво, не се минава много време – придойде една река и отсече един от неговите членове в рода. Току-що отчупиш някои камъни от една канара – дойде нещо и от тебе отчупи. И тогава хората казват: „Това са обикновени, случайни, работи в живота.“ Те казват: „Човек трябва да се ражда, трябва да живее, трябва да се разболява и трябва да умира.“ Това е един цигански жаргон, който нищо не обяснява.

Бог, Който е всемъдър в света, казва: „Трябва ли за глупави работи хората в света да умират?“ Той не се нуждае от един такъв жаргон. Той няма нужда от нашата сиромашия, от нашите страдания, от нашите болести и от нашите недоразумения. Защо трябва да допускаме подобни неща? Ако малкото момиченце се занимава със своите куклички и къщички, какви облаги има бащата от неговите куклички и къщички? Единствената облага седи в това, че детето само ще се занимава и няма да безпокои бащата, а ще го остави спокоен. Затова той допуска куклите. Иначе детето щеше цял ден да седи при него, да го пипа по косите, да му разправя хиляди глупости. И сега вие седите като професори, минавате все за умни хора, но и целият свят са все такива умни като вас. Обаче и силният, и умният човек търсят, и те се намират в едно голямо противоречие. В какво седи силата на земята – в нея самата или в слънцето? В слънцето са нейните сили. В какво седи силата на човека – във въздуха, в храната или в светлината и топлината? Не зная какво ще бъде проявлението на човека извън храната, извън въздуха, извън светлината и топлината. Трябва да има нещо, което да реагира. Той каз-

ва, че имал съзнание, имал сила, но все трябва да има нещо и отвън, което да реагира върху неговото съзнание. Вие никога не сте се спирали да си помислите как може да се реагира на мисълта. Вие не сте се спирали да мислите какво става вътре в човека.

Казвате: „Човек е мислещо същество.“ Какво значи да мисли човек? Това значи да има последователно връзка между всички съзнания, да разбира той средата, в която живее, и да знае какво става с него, и този човек да е господар във всеки даден случай на своите състояния. Ако ти като седиш, гръмне някой пищов или някой топ [и трепнеш], това показва, че връзката между твоето съзнание не е толкова силна. Или ако при изгубването на хиляда лева ти трепнеш и се стреснеш така, както се стряскаш от гръмването с пищов или някой топ, и това показва, че връзката на съзнанието ти не е толкова силна. Докато ти при изгубването на хиляда лева трепваш и клюмваш с глава надолу, това показва, че съзнанието ти не е толкова будно. И ако след това чакаш да дойде някой да те утеши, ти не си на прав път. Благодарих ли на Бога за това, че си изгубил тия хиляда лева, ти имаш будно съзнание за всичко, което става в света. Що е утешението? Да дойде една милосърдна сестра да ти превързва раната или да дойде някой лекар и да констатира каква е раната ти – голяма или малка. И след като оздравееш, ще кажеш: „Голямо премеждие минах.“

Паднала някъде някоя граната или някой се оженил за една хубава жена, или за царската дъщеря, и тя го напуснала. Какво означава всичко това? Граната е паднала отгоре му и той останал с разнебитено сърце. Ще се събере цял консулт за това – да разглеждат де го ударила граната, как го ударила и след това, като оздравее, ще му турят един кръст за храброст. Казват: „Такъв е животът, такива са жените и мъжете.“ Някоя жена напуснала мъжа си или някой мъж излъгал някоя жена и след това ще се прощават. И той прощава, и тя про-

щава, но все остава нещо неразбрано. И той не знае защо се разгневил и защо трябва да прощава. Трябва да се прощава, но той не знае защо трябва да се прощава. Защо се е докачил, и той не знае; не знае причините на това докачение. Някоя жена напуснала мъжа си. Защо го е напуснала? Щом една жена е напуснала мъжа си, тя не е негова. Тя принадлежи към друга някоя система. Тя е била само временно гостенка при този мъж, седяла е при него един-два дни и после си е заминала. Какво има да се сърди този мъж на жената? Казват, че тази жена пристанала на някой мъж. Че тя и като умре, пак пристава. Много жени, като умират, все пристават – преструват се на умрели, пристанали са на някой от другия свят. Всички тия поверия, дето разправят, че имало змейове, на които приставали – те не са от този свят, те са от друг свят. И след всичко това ще ни привеждат факта, ще ни доказват, че умрелите хора отивали при Бога. Каква нужда има Господ хората да умират и да отиват после при Него? Това показва, че ние имаме изопачени понятия за Бога. Такива понятия аз наричам просташки. Ние мислим за Бога като за човек, но това са наши забавления. Ние трябва да се освободим от тях и да имаме една светла идея за Това разумно Същество, Което е създало света. Само така ще разберем всички явления, които съществуват в света по съвършено особен начин. Затова има една вътрешна наука.

Познаването на Бога е един кардинален въпрос. Познаването на Бога не е такова, както съвременните хора днес Го познават. Това не е никакво познаване. Ти гледаш слънцето, но ученият човек трябва да ти доказва, че това слънце не е толкова малко, колкото го виждаш. Сега трябва ред доказателства, за да ти докажат една истина. Учените хора трябва с години, с векове да ни доказват, че слънчевите тела, че небесните тела не са тъй малки, блещукащи телца, както ние ги виждаме отдалеч, а са грамадни тела. Значи, за да се знае самата истина, трябва ред умове да ни доказват, че реалността

е по друг начин съпоставена. И след като разберем тази реалност, едва ли можем да си представим какво нещо е слънцето, какво нещо представляват звездите. И след като ни представят и докажат, че Бог е всесилен, безконечен, вечен, това-онова – едва ли ще можем да си съставим една идея за Бога – какво Той представлява всъщност.

Щом умре дъщерята или синът на някого, той вече преставя да мисли за Бога. Аз разбирам истинската вяра в Бога в този смисъл, че ако ти вярваш, както трябва, в Бога – смърт не би съществувала, страдание не би имало и всички неща ще му бъдат ясни. Тогава той ще разбере, че този, който е умрял, не е умрял в действителност, но само се е променил. Сега запример учените хора правят такива опити. Реалността не седи в това, което ти виждаш, но в това, което ти не виждаш. Те например правят такива опити: изваждат двойника на някой човек, тоест неговото невидимо тяло, което живее във физическото вътре. Тези опити ги правят не набожните, нито ясновидците, но учените хора. Защото учените хора, без да виждат, правят опитите. Как изваждат двойника, това няма да ви разправам. Ако ви интересува този въпрос, проучете го и ще го разберете. Важното е, че те изваждат двойника на някой човек, турят го някъде до стената и там определят де се намират очите му, ушите му, устата му. Като извадят двойника на този човек, той заспива и започва да хърка. След това правят следния опит: поставят пред устата на двойника една бучка захар. Той възприема това, което хората правят с него и предава действието на спящия човек. Спящият човек започва да прави движения, като че яде бучката захар. Както виждате, има връзка между двойника на човека и неговото физическо тяло. След това турят пред очите на двойника една книга, но той не вижда по физически начин, обаче веднага възприема това, което е написано в книгата, предава го на мозъка на спящия човек и той, в това си сънно състояние, за-

почва да чете и да говори. Как ще си обясните тази работа? Може да си я обясните, както искате, но важното е, че това е факт. Реалността е извън тялото, а не в самото тяло вътре. От този опит аз правя следния извод: хубавото, красивото в света е това, което не може да се определи.

Ако вие се намерите пред едно голямо море или пред един океан и не виждате брега му, вие ще кажете: „Това е един особен свят.“ При това положение този океан, който ви вдъхва такова голямо благоговение с неговото величие, няма да го разглеждате като нещо отделно, но ще го разгледате като един голям, обширен свят. И тогава някой казва: „Аз искам да знам какво нещо е Бог.“ Ти не можеш да Го видиш, но казвам: това, което не можеш да видиш, не можеш да възприемеш неговата безкрайност, но можеш да дойдеш в съприкосновение с него – това е реалността. Сега от този свят ще минем в друг. Тази реалност си има пътища, чрез които тя се обявява. Това невидимото има свой начин, свои пътища, своя реч, чрез която иска да ни научи. И всички страдания, които сега ние претърпяваме, не са нищо друго освен това, че едно учено същество или разумната жива природа иска да ни научи на нейния език. И всички тези страдания са все затова, че сме големи простаци, че не можем да научим още неговия език, нейната азбука. Ние си блъскаме главата, а това учено същество иска по един лесен и правилен път да ни научи на нейната азбука. Сега ние изучаваме Божествената азбука, но едва научим една от нейните букви, и веднага я забравяме. Днес умре баща ти – това изучаваш, роди се брат ти – това изучаваш, изгубиш или спечелиш нещо – това пак изучаваш. Всичко това е азбуката на този Божествен език. Тази азбука не се състои от трийсет и две букви, както нашата, нито от двајсет и две, както еврейската, но се състои от един голям речник на думи и букви. Буквите са около трийсет и пет милиона. Мо-

жете да си представите какво нещо ще е този речник от думи, в който има трийсет и пет милиона букви. И сега, като теглите една линия между нашия съвременен език и Божествения, може да си представите какво ще е това същество, което разполага с трийсет и пет милиона букви. От това ще видите къде седи нашето съзнание. Каква тънкота на букви, какво разнообразие, какво богатство има в тази азбука. Оттук ще разберете и какво богатство на звукове съществува в живата природа. И сега вие от гледището на един език от дваисет и две букви или от един език от трийсет и две букви искате да сведете нещата към общ знаменател или пък от гледището на тази азбука искате да разрешите проблемите на трийсет и петте милиона букви.

Питам: малкото ли определя голямото, или децата [ли] учат философите? Сегашните учени казват, че между две точки можем да теглим само една права линия. И в това отношение има ред определения. И прави са тия учени. Обаче новите разсъждения казват, че между две точки могат да се прекарат безброй линии. Защото една права не е нищо друго освен безброй точки, които се движат в една и съща посока, в едно и също поле. Значи не само две точки едновременно могат да се движат в една права линия. Следователно всички безброй точки образуват все правата линия. Понеже възможността за правата линия – това е широчината. Значи правата линия започва да се разширява и образува плоскостта, но и плоскостта си има свои граници и възможности. Щом достигне своите крайни предели, престава вече и нейното развитие. Следователно в плоскостта ние имаме безброй линии, които се движат в друга една посока, различна от тази на правата. Тогава вече се образува тялото. Питам сега: при този ред на разсъждения какво ще разберете вие?

Да допуснем, че у някой от вас се яви желание да стане господар и пожелава в този случай да има слуги на разположение. Тогава между господаря и слугите

трябва да се образуват две точки. Същевременно слугата иска да стане богат, а господарят иска да му се свърши работата добре, защото плаща. Значи желанието и на господаря, и на слугата е едно и също. Господарят иска да стане богат по един начин, като използва труда на слугата си, а слугата иска да стане богат по друг начин. Допуснете сега, че и двамата – и господарят, и слугата, забогатееят. Какво ще придобият от това и двамата? Слугата ще се превърне на господар и ще започне да иска да има слуги на разположение. Той ще иска тъй, както е работил, да се намери друг някой да работи сега за него. Добре, вие сега ще преведете този речник. Този закон е вътре в психическия свят. Това, което става вън с хората, става и с вашите мисли, с вашите желания. Всичките ви желания не са на еднаква степен на развитие. Едни от вашите желания са господари, а другите са слуги. Едни от вашите мисли са господари, а другите са слуги. Някои от вашите мисли са князе, консули, контове, а други са слуги – има от разните съсловия, като започнете от най-малките и свършите до най-големите положения.

Казвам: вие се възмущавате от хората, но същевременно и те се възмущават от вас. Питам: защо се възмущават хората? Господарят се възмущава от слугата, че не му свършил работата, както трябва; учителят се възмущава от ученика си, че не го слуша и не го разбира; свещеникът се възмущава от проповедниците или от своите пасоми, че не знаят как да правят кръста или че не знаят как да запалят свещта на светилника и т.н. Навсякъде в света съществува известно по-голямо или по-малко противоречие. Питам: ти като запалиш едва свещ на Господа, какво ще ти плати Той? Голямо изкуство е да знае човек как трябва да запали свещ. Вощените свещи всеки ги запалва, но и всеки може да ги изгасва. Някой казва: „Запалих свещта.“ Казвам: изнесете вашата свещ на вятъра и вижте – ще изгасне или не. Ако изгасне, тя не е запалена свещ; ако не изгасне

– тя е запалена, както трябва. Това, което изгасва, то е илюзия. Казват за някого: „Този човек много може да се моли на Господа.“ Добре, заведете този човек при един болен и го накарайте там да се помоли. Ако той знае да се моли, болният ще оздравее; ако не знае да се моли, болният няма да оздравее и тогава молитвата на този човек не струва нито пет пари. Казвате: „Еди-кой си човек е богат.“ Казвам: заведете този богат човек при една тъжна, при една скръбна душа и ако неговото богатство може да утеши тази скръбна душа – да внесе в нея истинско спокойствие – този човек е наистина богат; ако богатството му не може да внесе никакво спокойствие в душата на скръбния човек, то богатството не струва нищо. Същото се отнася и до учения човек. Само по този начин ние проверяваме нещата. Това, което не може да принесе полза на душата ти, то не е реално. И от това гледище ние проверяваме какво нещо е духовният свят и какво е физическият свят. Вие трябва да имате ясна представа за тия неща.

Следователно физическият свят се отличава от духовния по това, че в духовния свят всички същества се стремят към един и същ център, но всяко същество образува за себе си един специфичен център. Следователно този свят е свят на сгъстяване. Дето и да погледнат, всички същества са обърнати към него, когато едно същество от физическия свят – погледът му е обърнат само към себе си. Това същество не дава нито пет пари за другите хора, за техните страдания. И ако някое физическо същество би казало, че то мисли за другите, то се лъже – то мисли само за себе си. То мисли само по отражение. И затова ние виждаме, че на физическото поле не може да съществуват никакви отношения, никакви разбирателства между хората. Какво отношение може да съществува между един лихвар или един банкер и един беден човек? Лихварят се радва на всичко това, което може да вземе от един беден човек, който се нуждае в даден случай от

неговите пари. Каквото може да вземе той – радва се на богатството си.

В духовния свят има друг един процес – процес на разширение. Центърът се намира в съгъстващата материя – не към която всички части се стремят. Във физическия свят има една точка, към която всички точки се стремят, вследствие на което има едно налягане. В духовния свят всички точки се стремят към периферията – там има един център. Следователно съществата, които стават духовни, трябва да обръщат погледа си отвътре навън. Аз уподобявам този процес на следното нещо: човек най-първо се стреми да трупа пари и като натрупа много пари, той започва да обръща погледа си навън. Той се замисля да купува ниви, да строи къщи и вниманието му е насочено към хората, които ще му работят. Това се подразбира под думите, които често духовните хора употребяват: „Да се обърне това общество.“ Значи да се обърне това общество – да се насочи погледът му към периферията. С това става един процес. Но и тук още не е цялата реалност. Значи да обърнем този процес – да стане един процес на разширение, но и [това] още не е всичката реалност. Значи, докато те държат на ръце, тебе ти е добре. Това е физическият свят. Но после онзи, който те е държал на ръце, те оставя на земята, престава вече да те държи и тебе ти става тъжно, скръбно. Духовният свят е този, който ти виждаш пред себе си, но щом не го виждаш, ти започваш да скърбиш. И ти казваш: „Мене ми е тъжно.“ Аз знам защо ти е тъжно. Защото онзи, който те е държал на ръце, е престанал вече да те държи, няма го вече. И тогава онзи, когото ти виждаше, престана вече да го виждаш.

След това иде Божественият свят, дето реалността следва навсякъде след човека. В дадения случай, ако ти имаш един приятел – той постоянно върви с тебе. Ти може да не го виждаш, но неговото съзнание постоянно те обгражда, върви с тебе и ти си спокоен. И тогава

хората казват: „Този човек има една идея със себе си.“ Ти имаш един ангел хранител, ти не се безпокоиш, спокоен си. Дали го виждаш, или не го виждаш – то е друг въпрос. Следователно ние едновременно живеем в тези три свята и трябва да ги съединим в съзнанието си. Тези три свята съставляват един и същ свят, но ние сме ги разделили. Физическият свят е пълно отражение на Божествения, а духовният е посредник. Всички същества, които седят в духовния свят, са служители – те работят между Божествения и човешкия свят. Те са съединени. Който разбира това нещо, той няма да казва: „Аз искам да бъда духовен.“ Не, у тебе духовното може да бъде, без да си духовен. Духовното само по себе си е независимо. Каква е разликата тогава?

Един човек ангел може ли да стане? По служене, по работа може да стане ангел, но по същество той като човек ангел не може да стане, понеже същината и еволюцията, по която върви ангелът, не е като тази на човека. Защо? Понеже ангелът не знае какво нещо е грях, а човекът знае. В съзнанието на ангела съществува абсолютна чистота – той грях не знае и не може да си го представи. Как си представлява ангелът света? Човек си представлява света от две страни, от две лица. И тогава можем да кажем, че светът на ангелите се осветлява отвсякъде, а светът на хората се осветлява от една страна. Но и в света на ангелите има нещо, което не е осветлено. И те се стремят към нещо – има нещо, което ги тласка и те се стремят към усъвършенстване. Значи и у тях има един стремеж, нещо ги тласка, само че този стремеж у тях е към хармония. Този стремеж е като на някой виден музикант, който създава хармонията и се радва на това разширение. У човека има това, че той иска да се освободи от дисхармонията. Значи той работи в две посоки. Следователно той иска да работи за хармонията, но същевременно иска да се освободи и от дисхармонията. Едновременно той работи в две посоки.

Аз ви навеждам на тези мисли от две съображения. Вие седите и искате да бъдете щастливи на земята. Казвате: „Човек трябва да бъде щастлив, той трябва да има вяра, да бъде съгласен с хората и да живее между тях.“ Но за да живееш между хората, трябва да ги разбираш; за да имаш една вяра или една религия, трябва да я разбираш. Вярата, религията не седи в нещо външно. Ние сме като идолопоклонците: създадем си една идея и падаме пред нея, кланяме ѝ се и казваме: „Тази идея ще ни спаси.“ Не, идеята не може да ви спаси. Колкото идолите спасиха хората, толкова и вашата идея ще ви спаси днес. Идолите не могат да спасяват хората. Че ако ти направиш един чук, той може ли да те спаси? Не, чуковете са само за занимание. Това, което спасява човека в дадения случай, то произтича от съвсем друг източник. Чуковете не спасяват хората. Нека спре въздухът, нека спре светлината, нека спре хлябът и тогава ще видим какво представляват вашите идеи. Вашите идеи представляват нещо подобно на винцето, което съвременните хора употребяват. Щом пийнеш малко от това вино, и вашите идеи идват. Писателят, щом си чукне една-две чашки, веднага взема перото и започва, тряс-тряс: „Заплакала е гората, гората и планината“, „Ходила е Мара“. Ако има някоя Мара между вас, да не се докачвате. Мара е еврейско име, което значи „горчив“. Българите казват „Мара“, то е „Марà“. Това, което българите наричат „Мара“, то зацапва човека. Докато започнеш да пишеш за Марà, ти си се оцапал.

И в истинската философия на живота хората искат да разгадаят какво нещо е злото. Не разгадавайте какво нещо е злото, понеже ще се оцапате. В окултната наука всички онези, които се опитвали да разгадаят какво нещо е злото, всички са се оцапали – нито един от тях не е останал със свестен ум, всички са станали хилави. Някои философи, като разискват върху злото, започват да разправят, че някакъв си Луцифер е дошъл от пространството. Това са детински забави, това е философски

жаргон, това не е никаква философия, това не е никаква истина. Изворът на злото се крие в самия човек – нищо повече. То е една вътрешна възможност. Следователно една красива мома може да стане повод един момък да извърши едно престъпление. Питам: злото у момата ли е? Ти като срещнеш един ангел, той с нищо не те изкушава, но като срещнеш една красива мома – умът ти започва да работи, в него е влязла вече една лоша мисъл. Значи тази красива мома вложи в тебе лошата мисъл. Защо? Защото тя вложи в тебе едно нечисто, неестествено желание и искаш да я прегърнеш, да я стиснеш, да я целунеш. Казвам: отде и как се роди в тебе това неестествено желание? Това е един жаргон. Казвате: „То е естествено нещо.“ Как мислите, глупава ли е тази красива мома? Не, тя като тебе още сто души такива е продала. Знаете ли на какво мяза тази красива мома? Един гръцки поп купил една хубава нива и си казал: „Да знаеш, че тебе поп те владя.“ Тя му отговорила: „Колко като тебе такива одрах.“ Значи тази красива мома колко красиви момци е отбила от пътя им заради нейната красота. Красотата не е нещо физическо. То е израз на една идея, която не може да се осъществи. Красотата е присъща на един далечен свят, но ние понякога имаме слабостта да мислим, че можем да завладеем красотата, да завладеем и този свят.

Някой казва: „Щастлив искам да бъда.“ Как? „Искам да забогатея.“ Ти като забогатееш, ще замязаш на едно натоварено животно. „Е, тогава да стана учен човек.“ Ти, като станеш учен човек, не само че няма да станеш щастлив, но ще изгубиш и това малкото, което имаш. „Да остареея тогава.“ Като остарееш, не само че няма да станеш умен, но ще станеш за смях на хората. И след това ще се утешаваме. Казвате: „Да отидем на онзи свят.“ Че ти ходил ли си на онзи свят? „Ама проците са говорили за него.“ Не, съзнанието на всеки човек трябва да бъде толкова будно – да знае той какво говори. Ти ходил ли си на онзи свят? „Е, имах едно

малко прозрение.“ Че кой като тебе не е видял парите отдалеч? Да отидеш на онзи свят, значи да разполагаш със знания, да си разпитвал съществата от този свят как живеят, каква е разликата между нашите и техните реки, училища, църкви. Ти трябва да си ги разпитал и да знаеш каква е тяхната държава, техните закони и т.н. Ако е въпрос за онзи свят, той трябва да представлява нещо по-горно, по-идеално от нашия. Сега си го представляват като нещо въздухообразно горе във въздуха. Не, във въздуха няма нищо. Във въздуха се носят само облаците и малки прашинки от земята. Казвам: вие трябва да намерите де седи реалността на живота.

Сега ще ви наведе една аналогия. Ако запитате една мравя нещо за човешкия живот, какво ще ви каже тя? Той е отвлечен живот за нея. Де живее човекът? Той живее с мравите заедно. И ако ме запитате де е онзи свят, ще ви кажа, че той е между вас. Вие постоянно живеете с ангелите. Някой път се качите на врата на някой ангел и той като духне – вие отскачате. Казвате: „Някаква случайност се случи.“ Та и вие се качвате, като мравята, на крилата на един ангел, който казва: „Не ти е тук мястото, не ти е тук работата.“ И вие сега ще ми разправяте какво нещо е небето. То е нещо особено, за което нито око е видяло, нито ухо е чуло. Че тази мравя видяла ли е и чула ли е нещо за тези философски книги? Тя – наум не ѝ е идвало нищо нито за техните философски творения, нито за тяхната писменост. Знае ли тя нещо за техните инструменти? Това е отношение на нещата.

И казва стотникът на Христа: „Кажи само реч и момчето ми ще бъде здраво.“ Че защо сега ще питаме Христа? Сега почти всички хора са болни. Все има някой, на когото момчето е болно. Дали има някой, на когото момчето да не е болно? Все ще има някой болен – или дъщерята, или момчето ще е болно. Вашето момче – това е вашият ум, вашата дъщеря – това е вашето сърце. Все трябва да дойде Христос да каже реч и човек

да започне да разбира – умът да оздравее. Все трябва да дойде Христос да оздрави ума ви. Сега засега самата мисъл – синът трябва да вземе ралото, да рисува по земята, трябва да пише. Това е здравият син. И ако ние с нашия ум не можем да решим задачите на този живот, в който сме се родили, защо ни е този ум? И ако ние с нашето сърце не можем да решим задачите на любовта – защо ни е това сърце? Ние виждаме как това сърце с помощта на милиони и милиарди клетки разпраща кръвта по цялото тяло да го храни. Това сърце, за което ви говоря, трябва да се подхранва от велики чувства.

Вие казвате: „Човек, като дойде на този свят, той не трябва да чувства“ – тогава и кръв не ви трябва. Мисълта е нервната система, която трябва да се поддържа от артериалната кръв. Ако артериалната система престане да функционира, ще престане и нервната система. Значи между кръвта на вашето сърце и между кръвта на вашата мисъл има тясна връзка. Ако осакатиш сърцето си, ще осакатиш и мозъка си. Следователно човек трябва да отхранва, да развива в себе си велики мисли. Ако в твоя ум няма велики мисли и ако в твоето сърце няма велики желания, и ако в твоята воля няма велики действия, тогава какъв човек си ти? Мислите ли, че може да се нарече човек този банкер, който, след като е живял ред години, умре, остави след себе си сто хиляди лева завещание и се остави да го заровят? Това е посмешище на света. Ще остави голямо завещание и ще каже: „Искам да ме заровят на еди-кое си място, да ме опеят еди-колко си свещеника“ и т.н. Това не е никаква идея. Смешно е даже. Ако бих умрял, аз бих оставил следното завещание: никъде да не ме заравят и никак да не ме опяват. „Че как така?“ Чудно нещо. Смешна работа. Като се роди едно дете, опяват ли го? Тогава му се радват. А като умре, изнасят го като един парцал. Какъв смисъл има в раждането? Според вас между раждането и смъртта няма никаква връзка. Ако е така, тогава животът няма никакъв смисъл. И

като се родиш, ти казваш: „Какъв ще бъде животът, какъв ще бъде крайт му?“ Крайт на живота не е смъртта и раждането не е началото на живота. В дадения случай раждането е само една възможност. Че ти си съществувал и преди раждането си. Една душа, преди да дойде на земята, тя е съществувала.

Някой ще каже: „Така ли? Докажи това.“ Аз няма какво да ви доказвам. Тия неща ние ги виждаме. Един човек преди да е дошъл на земята да се роди – аз съм разговарял с него. Христос още преди да се роди на земята, преди да се облече, Той се разговаряше с учениците Си. Той казваше: „Аз се родих временно на земята, Аз се облякох в рабски дрехи, за да мога да се явя между човеците.“ Христос беше много по-велик преди да дойде на земята, отколкото след като дойде. Той като дойде на земята, прие рабски образ и се смири. Та и вие, като се родите, казвате: „Ще открием Америка.“ Но като умрете, ще видите след себе си цяла редица ваши приятели, ще свири музика и на гроба ви ще държат надгробни речи – колко сте били добър, колко доблестно сте изпълнили отечествения си дълг и т.н. След всичко това ще [ви] турят в гроба, ще ви натиснат отгоре с пръст и ще кажат: „Бог да го прости.“ Че как може да го прости Господ, като го затиснат отгоре с пръст. Самата мисъл е невярна мисъл, развалена мисъл, която развъртава нашето съзнание.

Колко е опетнено съвременното християнство. Казват, че и Христос беше погребан. Колко време седя Христос в гроба? Всичко два и половина дни. Той не седя там да се вмирише, но веднага дойдоха ангели от невидимия свят, разхвърляха камъните от гроба и Той излезе навън. Сега въпросът е дали наистина Христос е възкръснал. И сега трябва да седя да ви доказвам дали е възможно човек да възкръсне. Цели трактати трябва да ви държа – да ви доказвам, че е възможно човек да възкръсне. Аз доказвам по обратния път: невъзможно е човек да умре. Сега вие ми докажете, възможно ли е

човек да умре и тогава аз ще ви докажа обратното. Казвам: невъзможно е човек да умре. Аз, като не признавам това, не мога да призная и обратното. Ама те го приемат като аксиома. Те съдят по това, че сърцето преставало да тупти. Че сърцето на човека преди неговото раждане пак не е туптяло – без той да е бил мъртъв. И сега хората приемат негативното като аксиома и казват: „Ще се мре.“

Какво означават думите на престъпника, който казва: „Ще се лежи в затвора“? Или какво показват думите на онзи ученик, който е седял три години в един и същи клас, без да държи изпита си, и казва: „Ще ме изпъдят от училище“? Това показва една неспособност. Ако ти умираш, ти си един неспособник, когото ще изпъдят вън от училището. Кажеш ли някой, че ще се мре, това показва, че Господ казва да го изпъдят навън. И в Народното събрание има такива квестори. Когато един човек говори повече, отколкото трябва, изпъждат го навън. И смъртта е един такъв квестор.

Та казвам: сега не трябва да мислите като обикновените хора, защото по този начин вие опетнявате Господа в себе си. Мислете като разумните хора. Ако аз допускам, че Господ живее в мене, тогава не мога да допусна, че Той в мене ще умре; и ако аз допускам, че аз живея в Господа, пак не мога да допусна, че ще умра в Него вътре. Аз мога да допусна, че се огрешавам; мога да допусна ред противоречия по разни причини, но не мога да допусна, че мога да умра. Да допусна, че мога да умра – това е вече неразбиране на живота. Мога да допусна, че мога и да страдам – това е допустимо. Ако смъртта разрешава въпросите, то е друго нещо – тогава можем да я приемем всички, но тя не разрешава въпросите. Кой от вас е бил щастлив, когато е умрял баща му? И мнозина тогава идват при мене и ме питат: „Има ли друг свят?“ Има. „Мога ли да го видя?“ Можеш, разбира се. „Мога ли да отида там?“ Не, с това тяло не можеш. Там е много тясно и

трябва много да се притиснеш, за да влезеш през неговите врата. Ти трябва да се разтовариш като камилата и тогава да влезеш в онзи свят. „Ами как мога да се разговарям с умрелите?“ Ти с тях не можеш да се разговаряш, но с живите – можеш, а те са живи. „Как така?“ Те са живи, баща ти е жив. „Мога ли да се разговарям с него? Как така?“ Както ти можеш да живееш извън къщата си, така и баща ти може да живее извън тялото си. Такива са отношенията.

И сега някои хора са заинтересувани в света и затова казват, че някое учение е право, а някое е криво. Ние определяме правото учение, правите идеи по следния начин: всяко учение, което подпомага човешкия ум да добие своята първа стойност – както е било първоначално; или всяко учение, което подпомага човешкото сърце да добие своята първоначална чистота, и всяко учение, което подпомага човешката воля да добие своята първоначална сила – то е Божествено учение. Всяко друго учение, което огрубява, което отъпява човешката мисъл и тя губи своята яснота – това е една забъркана каша, която няма нищо общо с Божествения свят. Ние трябва да отделим нашите мисли от Божествените. Божествените мисли носят живот в себе си, те не съдържат никаква смърт в себе си. Някои от нашите мисли носят живот, а някои носят смърт. Следователно ние сами си създаваме, сами си носим смъртта.

Срещам някои, казват: „Твоята глава побеля.“ Че там е красивото – главата на човека да побелее. Когато една жена пере платното, в какво седи неговата хубост? В черното или в бялото платно е хубостта? Слънцето изгрее, тя го залее с вода, остави го да се попече известно време и след като побелее окончателно, тя казва: „Сега това платно става за работа.“ Та и с човека е същото: когато главата му побелее, той става за работа. Сега хората мислят, че докато главите им са с черни коси, те стават за работа – тогава те могат да мислят добре. Не, не, когато главата на човека е с черни коси

още, те лесно изветряват. Не е въпросът в тази чернота, но когато се яви белота в космите, тогава човек може да мисли правилно. Аз виждам сега някоя мома или някой момък, като види на косата си бели коси, въздъхне си издълбоко и казва: „Бели коси вече се явиха, остарях вече. Изгубих силите си, изгубих красотата си.“ Като види втори бял косъм, казва: „Старея вече“ – и пак си въздъхне. Ден след ден излизат белите косми и той все повече отпада, и започва да се чувства по-стар. Не, благодарете на Бога. Белите косми са едно благословение за тебе. И сега вие не трябва да чакате времето да получите бели косми, но още сега може да пристъпите към първия опит – да побелите космите си и да се подмладите. Всеки от вас може да се подмлади. Вие в продължение на пет години можете да се подмладите. И всеки от вас нека направи този опит – да види дали тази теория е действително вярна.

Следния опит ще правите: като си лягаш вечерно време, ще си кажеш: „Сега, като стана сутринта, един от космите ми ще [почернее].“ И наистина, като станеш сутринта, ще намериш, че един от космите ти е [почернял]. На другата вечер ще си кажеш пак същото нещо. И вторият косъм ще стане черен. Така ще продължаваш дълго време, докато космите ти един по един станат черни. В продължение на пет години космите ти ще почернеят. Така ще видиш как работи човешката мисъл. Работи човешката мисъл, но трябва да се тури в действие.

Значи на съвременния свят трябва нова философия, според която да измени своя начин на мислене. Само така ще се провери, че законът работи. Иначе никакви педагогически правила, никакво педагогическо приложение не е в състояние да измени човека. И с педагогия човек умира, и без нея умира. И с нея човек се развращава, и без нея се развращава. Казвате: „Да се възпитаваме.“ Има една положителна вътрешна наука, която трябва да се приложи на всеки едного

вътрешно. Човек трябва да има толкова силна вяра, че като се намери в някакво изпитание, да каже: „Господи, аз вярвам в Тебе.“ Твоята вяра трябва да бъде толкова силна, че всеки да си каже: „Аз започвам със закона. Според моята вяра, която е силна, един от космите ми тази вечер ще стане черен.“ И действително, сутринта като станеш – косъмът ти е станал черен като въглен. Не само това, но даже аз знам кой косъм на кое място ще почернее. На другата вечер ще стане и вторият косъм черен и т.н. Казвам: като работите по този начин и успявате, вашата вяра постепенно ще се засилва. Обаче засега нито един от вас не смее да направи този опит. Страх ви е и казвате: „Грехота е човек да почернява космите си.“ Че ако е грехота да ги почернява, грехота е и да ги побелява. Ако почерняването на един косъм ще бъде в състояние да подигне моето съзнание и да увеличи вярата ми в Бога, струва да се почерни и да се направи този опит. Това ще постигнете със силата на своята мисъл. Че по-добре по този начин да постъпите, отколкото да прибегвате към известни търговски фирми, които с разни козметически средства почерняват космите и мустаците на хората, но те скоро започват да падат.

Сега да се върнем към съществената мисъл. Има привилегии, в които всички хора могат да участват. Вие сте взели един лотариен билет и седите, очаквате дано спечелите. Но ако вървите по този невежествен начин, това ще бъде само един случаен успех. В Англия има такива щастливи случаи на печалби, но тези хора, които си вземат лотарийни билети, правят следното: те отиват при един опитен астролог и му дават десет хиляди лева, за да направи своите изчисления и предварително да им каже кой номер от билетите печели. Тогава те отиват да си купят билета. Наистина, дали са десет хиляди лева, но затова печелят трийсет хиляди лева. Този астролог знае нещата, но за себе си не ги използва – той ги използва за другите хора. Достатъчно му е на него да

вземе от десет души по десет хиляди лева – с това той си изкарва около сто хиляди лева. Той взима лихвите на тези печалби. Ще кажете: „Простено ли е човек да плаща по десет хиляди лева, за да си купи един лотариен билет? Не е ли грешно да прави това нещо?“ Казвам: много хубаво мислите, но не е ли грехота вие да безпокоите Господа с вашето недоволство? По-добре си вземете един билет, който печели, и с него си уреди работите, отколкото да безпокоите Господа със своето недоволство. Ти благодари на Господа, че има един закон, в който има една такава последователност.

По този закон и всяка майка може да го прилага, когато едно дете се разболее. Тя може да направи своите изчисления съобразно съчетанията на планетите и да знае дали детето ѝ ще оздравее, или не. Дете, което се разболява при изпразване на месечината, никога няма да умре. Дете, което се разболява при преминаване на слънцето от девети септември към южното полушарие, никога няма да умре. Но и при тия условия майката със своята отрицателна мисъл може да умори детето си. Тя ще започне да вика лекари, да внушава и на себе си, и на детето си някои лоши мисли – че ще стане някакво усложнение – докато си създаде някакъв бръмбар в главата. Обаче има неща, които не са възможни. И когато става въпрос за умирање, има известна вероятност, кога човек може да умре. При сегашните условия има известни възможности и ние трябва да знаем тези възможности, когато ние идваме до такъв един възел, дето е смъртта. Всякога при опасни случаи има известни предупреждения, известни страдания и неволи, чрез които небето иска да ни запази от тези условия. И всички страдания, които идват, са все с цел да ни избавят от висящата смърт над нас, защото ние като мухи отиваме към огъня.

Че колко хора убиват животните. Някой казва: „Аз искам да бъда щастлив.“ Освен че няма да бъдеш щастлив, но ще бъдеш нещастен. Вероятността за щастието

е строго определена. Всеки може да ти каже кога можеш да бъдеш щастлив – това не е голяма философия. Някой казва: „Еди-коя си гадачка може да ми каже това.“ Отвикнете от тези гадачки. Много религиозни хора вярват в Бога, а отиват при разни гадачки да им гадаят. Ученият човек, като погледне в своя микроскоп, вижда неща, които ти не виждаш. Ученият химик, като изследва кръвта ти, вижда колко е нечиста твоята пот и ти казва: „Изчисти потта си, защото имаш много отровни вещества в нея.“ Той ще ти препоръча храна, каквато трябва да ядеш, и ще ти каже, че трябва да измениш начина на живеенето си. При големите заблуждения, които сега съществуват, майките изменят своя начин, както и начина, по който живеят техните деца, и ги изморяват.

Един млад българин, който живял шест години във Франция, се завръща при майка си, която започнала да му готви разни яденета, които той не могъл да приема, и ме молеше: „Кажете на майка ми да не прави така, защото ще ме разболея, ще ме умори по този начин. Във Франция малко ядох, но сладко ядох.“ „Ама ще отслабне“ – казва майката. По-нататък няма да разprávям нищо, но казвам: малко ще ядеш, но спокойно ще ядеш и няма да мислиш, че си ял малко. Англичаните например ядат по три пъти на ден, но лордовете и тия от високо произхождение ядат по четири пъти на ден. И после ще ми разправят за културата на англичаните. По-нехигиеничен живот от техния надали ще има някъде. Те ще изпият едно кафе и след това веднага ще изядат двеста и петдесет грама ледено. Вследствие на това всичките им зъби са изпаднали и са заместени със златни. Освен това и стомахът им е развален, страдат от констипация. Тези резки промени в температурата на храната не могат да не им се отразят. Но умните от тях започват по обратен път.

А сега българите искат да подражават на западната култура. Казват: „Тъй ще се живее.“ Казвам: вземете

от Запада само онова, което е хубаво, красиво. И сега казвате: „Защо трябва да се правят всяка сутрин упражнения, защо трябва да се излиза рано на изгрев слънце?“ Но сега у германците вече е култ излизането рано сутрин на разходка, преди изгряване на слънцето – да се правят гимнастически упражнения и да се пие топла вода. Българите пък казват, че не трябвало да се пие топла вода, не трябвало да се излиза сутрин рано – то било идолопоклонство. Човек, като физическо същество, трябва да прави упражнения – нищо повече. Ти не трябва да бъдеш мързелив и всяка сутрин трябва да ставаш преди изгряването на слънцето, да го посрещаш, защото в неговите лъчи има специфични – с особена енергия и с особен ъгъл на пречупването. Това трябва всеки човек да използва. Не ставате ли сутрин да посрещате слънцето, а чакате да възприемете обедните лъчи, това слънце нищо няма да ви ползва.

Та казвам: при сегашното възпитание трябва една нова философия – да съединим духовния живот с физическия. Ние трябва да знаем, че физическият живот е израз на Божественото в света, а духовният живот е среда, в която Божественият живот действа, за да се прояви и реализира. Само чрез духовния живот човек добива своето съзнание. От чисто физическият живот само нищо не може да се добие. Ако физическият живот остане сам, без духовния, човек ще се напълно огруби. Възвишеното, чистото, красивото у нас – това е духовното. То е истинският човек. А това животинското, грубото – то е физическото у човека. Той трябва да се пази от животинското. Тогава човек става груб, мускулите се втвърдяват и той съвсем изгубва своята пластичност и подвижност. Оглупее ли човек, и нервната му система се втвърдява, мускулите – също, и той изгубва красивото в себе си. Единственото нещо, което най-характерно отличава човека от животното е, че в животните има смърт, а в човека има безсмъртие. Сега човек си създава едно ново тяло, един нов тип. Този нов тип се отли-

чава с известни светлини, с известни ъгли. Ние, като видим един човек, можем да определим точно неговата диагноза и да се произнесем с положителност дали той скоро ще умре, или не. Смъртта е описана на лицето на човека, който скоро ще умре. Още като го погледна, аз ще знам дали той ще умре, или ще живее повече, и то – колко години: дали четирийсет-петдесет, или по-малко. Някой казва: „Кажете ми какво ми е определено.“ Аз знам какво му е определено, но този човек ще умре от страх, ако му се каже всичко, каквото го чака, а аз не искам хората да умират от страх.

Отивала един ден чумата в Багдад. Среща я един човек и я пита: „Де отиваш?“ „Отивам в Багдад.“ „Колко души ще вземеш?“ „Хиляда.“ На връщане същият този човек пак я среща: „Колко души взе?“ „Деветнайсет хиляди.“ „Ами нали каза, че ще вземеш само хиляда?“ „Да, аз взех само хиляда, а останалите осемнайсет хиляди умряха от страх.“ Да, от страх умират хората. Никой не казва, че ще се живее, но все казват, че ще се мре, че ще отидат в Орландовци, че еди-колко си попащели да ги ореват, че на кое място щели да ги погребат, в черната земя щели да лежат и т.н. И такива работи все говорят. И това говорят все такива хора, които никога не се молят, не вярват в Бога, а говорят за смъртта.

Разправяше ми един свещеник – един от най-добрите и чистосърдечни свещеници, които съм срещал; казваше ми: „Вече трийсет години как служа на Бога, но слаба ми е вярата – често си мисля какво ще се прави, след като умра.“ „Нали вярваш в Бога, нали вярваш в оня свят?“ „Така е, но докато отида на онзи свят, какво ще се прави в гроба? Дано не седя дълго време там.“ Казвам на новото поколение: на вас ви трябва нова наука, нова философия – каквато Христос донесе. И следователно при светлината, която има съвременната наука и при мисълта, която Христовото учение донесе, днес човек има по-големи възможности да живее, отколкото да умре. При сегашните условия човек има

по-големи възможности да забогатява, отколкото да осиромашава; при сегашните условия човек има по-големи възможности да бъде здрав, отколкото да бъде болен. А ние виждаме обратното – повече сиромашия, отколкото богатство. При сегашните условия ние имаме по-голяма вероятност да имаме по-умни и по-учени хора, в смисъл, не да имат копирани, запомнени знания, но да имат истински положителни знания. В съвременната наука, ако дойде един такъв човек, той ще ни покаже де са връзките. В науката има известни места – като се достигне до известни числа, те разделят хората, като им създават ред недоразумения и страдания. Например има такива числа, до които като дойде човек, той изпада в особени смъртни състояния или състояния на нещастия. Ако вие само си играете с числата, те нищо няма да ви ползват, но ако цяла година вие пишете числата от едно до един милион, но съзнателно – вие ще имате добри резултати; те ще направят у вас един преврат.

Защо съвременните хора ги е страх от числото тринайсет? Има нещо в числата. Никой европейец не туря на къщата си номер тринайсет. Природата не търпи никаква дисхармония. Ако ти напишеш „две по две е равно на четири“ – какво означава числото четири? Два петела по два лева, правят четири лева. Четирите лева показват колко струват двата петела, като се продадат. Казвате: „Четири по четири е шестнайсет.“ То е следствието, което ще излезе. Това е аксиома. „Ама – казва той, – може да имам десет лева.“ Тогава две по две не е четири. Ако искаш да вземеш шестнайсет лева за петлите, тогава две по осем е шестнайсет. Какво си разрешил тогава? Ти си разрешил само това, че ще можеш да вземеш шестнайсет лева, като продадеш петлите, но двата петела ще си заминат – ти ще останеш без тях. Или ако ги продадеш по два лева, у тебе ще останат четирите лева, а петлите няма да останат у тебе. Докато не си ги продал, като станеш сутрин, петлите ще ти кукуригат, а след като ги продадеш, ще имаш сутринта четири

лева в себе си, но петлите ги няма, няма и кукуригане. Петелът – това е човешкият ум. Ако ти продадеш своя ум за четири лева, той ще ти кукурига ли тогава? Ако ти направиш едно престъпление, този петел ще кукурига ли? Не, няма да кукурига, той ще млъкне – отишъл е някъде. Защото всяко престъпление означава изгубване на петела. Щом петлите престанат да пеят, в живота на човека се случват най-големите нещастия. Защо петлите кукуригат? Че ние имаме най-хубавия, най-щастлив живот, докато те кукуригат. Така е наредил Господ. И когато петлите кукуригат, аз казвам: ние имаме един хубав, щастлив живот. Като попее един петел [...] – красиво е това нещо. Но всички петли не пеят еднакво. Някои петли пеят много хубаво, цяла симфония е тяхното пение.

Някой студент отива в странство да се учи – петелът пропява, казва: „Кукуригу!“ Аз тълкувам неговото пение. Петелът иска да каже: „Ти отиваш в странство да учиш и ще свършиш добре учението си.“ Тогава ти се обръщаш към петела, който ти казва същевременно, че Господ е с тебе, и му казваш: „Като се върна, ще ти дам един голям банкет.“ Аз знам името на този философ – петел. Той ме срещне, усмихне се и ми казва: „Много ти благодаря. Хубаво, върви си по пътя. Бъди смел, умен, кукуригай като мене и не се бой.“ Сега вие ще ме питате, право ли е това? Че това е цялата истина. Не казвайте, че на някой петел му е скимнало да кукурига. Не – определена мисъл има той в това кукуригане.

Ти когато говориш на твоето дете, има ли някаква мисъл в това? Има мисъл в твоето говорене, разбира се. Във всички неща в света, във всички Божии същества има една Божествена идея, която прониква в тях. Като четете Библията, там се казва, че Господ направил света. В това има една разумност. Както и да разглеждате живота, от едно или от друго становище, в него има една вътрешна разумност, която има прави отношения

към нас. Ако хората разбираха тази велика наука, те щяха да подобрят живота си. Две по две колко е? Четири. Сега да ви спася положението. Наместо да казвате: „Два петела по два лева правят четири лева“, кажете: „Два петела, ако се хранят с жито, в продължение на една година те ще изядат четири килограма жито.“ Ту-рям плюс. Значи тези два петела, като се хранят с жито, аз взимам всяка сутрин, и като изкукуригат – хвърлям им по една малка част. Това е правилното разрешение на въпроса. Разбирате ли сега? Това значи „две по две е четири“ – да вземеш жито и да им хвърлиш. Трябва да създадеш мисъл на твоя ум. Ще вземеш една хубава книга и ще размишляваш върху някой предмет – било за слънцето, за месечината, за звездите или за растенията, за живота – и по такъв начин ще храниш своя ум, своя петел. Тогава ще дойдат ангелите отгоре, ще те благословят и ще чуеш гласа им: „Иди си, момчето ти ще бъде здраво.“

8 септември 1929 г., неделя, 10 ч.

София – Изгрев

ТРИДЕСЕТ И ОСЕМ ГОДИНИ

„И там имаше някой човек, болен от трийсет и осем години.“ (Йоан 5:5)

Понякога ние казваме, че хубавите работи са необходими за живота. Здравето например е един обикновен процес – вследствие на това той е неочетен. Когато хората са здрави, те не оценяват здравето. Богатството е един естествен процес. Когато човек го има, той не го оценява. Сиромашията е един неестествен, необикновен процес. Богатият може да стане сиромаш. В даден случай и сиромашът може да стане богат. Значи може да става преминаване от един необикновен процес в един обикновен процес и обратно – преминаване от един обикновен в необикновен процес. Следователно в природата има следното положение: когато минаваме от един процес в друг, които не са от еднаква степен, ние добиваме едно ново познание за нещата. Само когато прекараш богатия от богатството в сиромашията, тогава можеш да го доведеш до една трезва идея. Ако той остане сиромаш, ще има вече идея за сиромашията и само за нея ще ти говори. Богатият ти говори само за богатството – ще ти разправя за къщата си, за мебелите си, за дрехите си, за нивите си. Сиромашът пък ще ти разправя само за сиромашията си, за скъсаните си дрехи, обуца. Когато отидеш при

здравия, той ще ти разправя само за мускулите си – какво може да направи с тях. Когато отидеш при болния, той ще ти разправя само за болестта си.

Интересно е, че когато дойде в света един от великите хора, Той не посети някой богат човек, някой цар или патриарх, но кой знае по какви съображения, Той отиде да се разправя с един болен, който е боледувал трийсет и осем години – да Му показва своите съдрани гащи, своите нещастия. Христос го запита: „Какво те е довело в това училище, защо седиш тук?“ Болният Му проговори: „Учителю, от трийсет и осем години седя тук, още не мога да свърша училището – професорите все ме късат, не ми дават диплом, станах за посмешище на хората. Кой как дойде, свършва училището и излиза, а аз все още не мога да свърша.“ „Искаш ли да свършиш?“ „Как не, искам.“ Христос извади една диплома от джоба Си, подписа му я и каза: „Хайде, иди си сега.“ До това време този болен ходеше все без диплом.

Този болен е единственият човек, на когото Христос даде диплом, че е свършил по всички правила на науката. Никъде в Евангелието не е писано дали Христос му е дал, или не диплом. След като излезе от училището, запитваха го мнозина – кой беше човекът, който го излекува, но той не можа да им отговори. Най-после им каза: „Исус се казва.“

Казвам: болестта е едно неестествено явление в света. Болестта е неестествено явление по отношение на физическия свят, а естествено – по отношение на духовния свят. Грехът пък е неестествено явление по отношение духовния свят, а естествено явление за човека на земята. Той казва: „Веднъж човек живее на земята, той не може да не греши, не може да не излъже поне малко.“ Тук на земята, когато се говори за погрешки – кой какво откраднал, как сгрешил – всички наоколо се смеят. В духовния свят обаче грехът е неестествено явление. Както влизането на една болест в

някоя къща внася ужас, страх, уплаха – такова нещо произвежда и явяването на греха в духовния свят. Мнозина искаха да влязат в духовния свят – там и доброто, и всички други неща са големи, но и злото е толкова голямо, колкото и доброто. Ако влезете в духовния свят и видите тамошните затвори, ще считате, че те представляват училища в сравнение със земните затвори. Ако опитвате доброто в духовния свят и го сравните с това на земята, ще намерите, че в доброто на земята почти няма никакъв прогрес. На земята има по-голям прогрес в негативното, отколкото в положителното. Ще кажете: „Как така? И на земята има добро.“ Обаче, ако сравняваме доброто на земята с това в духовния свят, ще видите, че добрите хора тук, на небето минават за престъпници. По негативен път хората прогресират, а по положителен път никак не са прогресирали. Сега всички искат да минат за светии на земята. Ако вземете най-големия светия на земята и го сравните със светиите на небето, той минава между тях за затворник, за престъпник. Ако пък вземете най-големия престъпник на земята и го сравните с такъв един от небето, от духовния свят – престъпникът от земята ще минава за първокласен светия между престъпниците от духовния свят. Така седи това положение в съзнанието на хората и затова някой човек казва: „Не струва човек да бъде добър, защото няма с какво да се сравнява, но струва да бъде лош човек на земята, защото като го сравнят с лошите хора от духовния свят, той минава пред тях за светия.“

Като се говори за онзи свят, той не може нито да се разбере, нито да се опише. Рече ли някой човек да го описва, той ще го опише като този свят. Какъв ще бъде онзи свят? Той е по-широк в своите схващания, по-силен. Под думата „вечен“ се разбира свят, който няма никакви ограничения в своите разширения, в своята разумност. Духовният свят не може да се сравни с физическия, но не може и да се опише. Много хора са

се старали да опишат онзи свят, но не са могли. Този свят трябва да се види. Който е ходил на този свят, той го е видял – намира го за много красив, но не може да го опише. Никога не се заемайте за перото да описвате онзи свят. Някой не може да опише в какво седи хубостта, красотата в лицето на един добър, любещ човек. Любовта не седи в правилния нос. Носът има отношение в лицето, но в лицето има известни мерки, които са променчиви. Любовта не седи нито в носа, нито в очите, нито във веждите, нито в устата. Има известни мерки, които действат и на лицето, и на устата, но не могат да се поставят никъде. Ако ги поставите в очите, ще направите една погрешка; ако ги поставите в носа, ще направите друга погрешка. Защо? Понеже очите са орган за възприемане на светлината; носът е орган за възприемане на дишането; обонянieto – за мириса. И устата има своето предназначение – тя постоянно взима и дава това, което ѝ се дава, и после го изпраща в стомаха.

Как ще опишете красотата, ако трябва да я опишете? В какво седи тя? Ще кажете: „В хубавото лице, в сините очи.“ Че кой няма сини очи? „Е, в черните очи тогава.“ Че кой няма черни очи? „Е, в правилния нос.“ Че кой няма правилен нос? Мнозина имат правилни носове, но любовта нямат в себе си. Много хора имат червени устни, но любовта нямат в себе си.

И тъй, това болезнено състояние на човека, който лежал трийсет и осем години, е едно изключително явление в живота. Някой казва: „Имам голяма тъга, голяма скръб, мъчи ме нещо.“ Подобни състояния, болести – мнозина имат. Някои страдат година, две, три – все ги мъчи нещо. Има си за това причини. Някой учил, свършил известни науки, искал да стане виден професор, но не могъл – мъчи го това нещо, не може да постигне това, което желае. Той си въздъхва, мъчи се – професорският стол седи в неговия ум. Някой си мечтае да намери най-красивата жена в света, но не я намира.

Ходи, обикаля, въздиша – друг някой я взел. Той ходи, търси я, цели трийсет и осем години все за нея мисли, за нея въздиша, но никъде я няма – за нея боледува. Друг някой искал да стане най-големият милионер – ходи, въздиша, какво ли не мисли, но не може да успее. Друг иска да бъде здрав, но майка му го е родила хилав, сгърбен. Той ходи натук-натам и най-после казва: „Божия работа.“ За всички неща, които не можем да разберем, казваме: „Божия работа.“ То значи: всички неща, които ние не можем да разберем, само Божият ум може да ги разбере.

Като боледуваш трийсет и осем години, ще дойде един да те утешава по един начин, друг – по друг начин. Това са празни работи. Казват: „Не ти трябва красива жена, бъди доволен от тази, която имаш.“ То е все едно да кажете някому, че и биволското месо не е лошо, нека го предпочете пред кокошето. Ще кажете: „Какво ни говорите за месо? Ние сме вегетарианци.“ Да, но едно време между вас имаше много месоядци, малко бяха вегетарианците. Повечето бяха от културните хора, които обичаха хубави яденета. Ако ви покана на обяд с печена кокошка и хубава супа от нея, а на друга страна ви предложи десетгодишно биволско, приготвено на пастърма, кое ще предпочетете? Разбира се, кокошето месо. Питам: може ли да ви утеши този живот, в който ви предлагат десетгодишна пастърма? Та всеки, който ви аргументира, доказва, че вие трябва да се задоволите със старото биволско месо пред кокошето – това е равносилно на предложението да заместите с грозната хубавата жена. И онзи, който аргументира, че може и без професорство, той е човекът, който предлага биволската пастърма пред кокошето месо. Това са залъгвания. Не говори нищо на този човек. Ако ще му говориш нещо, кажи му: „Да съм на твое място, и аз бих скърбял. Колко години седиш и чакаш този чин?“ „Трийсет и осем години.“ „Да бях на твоето място, и шейсет години бих скърбял, и шейсет години не бих се утешил, ако не

постигна професорски чин.“ Тъй трябва да се насърчава: и шейсетгодишен да стане – професор да стане. И десет пъти да се прераждаш, все за професор мечтай – професор да станеш. И на онзи момък, който търси красивата жена, пак кажи: „И десет пъти да се прераждаш, все красивата мома, красивата жена търси, докато я намериш.“

Христос, като видя този болен човек, запита го: „Защо седиш още тука?“ „Скъсах ме професорите.“ „Тъй ли? Тогава Аз ще те изпитам.“ Христос го изпита и този човек мина изпита. „Влез сега в живота и бъди здрав.“ И болният човек веднага оздравя. Той започна да разправя как е оздравял. Той казваше: „Научих се най-важното – да чакам. Трябваше да чакам трийсет и осем години в училището да дойде най-важният професор – Той да ме изпита, и тогава да завърша своето образование.“ Ако красивият момък не може да се ожени за красивата мома, това става по единствената причина, че той не е намерил тази красива жена. Каже ли той, че не е само една красива мома – може и друга да намери, той не живее по високия идеал. Не, момъкът, който търси високия идеал, той ще чака дълго време, докато намери красивата мома.

Ама че дошла някаква болест – нищо, треска е това. Може ли да опишете какво нещо е болестта? Да си болен, това подразбира да те боли всяка частица на тялото, да те боли сърцето, мозъкът – всичко да се разтърси в тебе, че никъде да не намериш място – нито във физическия, нито в духовния, нито в умствения свят. Някой казва: „Болен съм, но все имам надежда.“ Имаш ли още надежда, това не е никаква болест. Истински болен разбира да останеш без никаква подкрепа нито във физическия, нито в духовния, нито в умствения свят, и при това да останеш непоколебим. Това е истинският човек. Има нещо в човека, в което той вярва. Той не може да си обясни какво е това нещо, но все вярва, че по някакъв начин работите му

ще се довършат. То е Божественото в човека. Ако ние изгубим тази вяра, ще дойдем до положението да вярваме във врачки – те да ни казват какъв късмет имаме. По-добър врач от самия човек няма. Човек сам трябва да си врачува. Той може да стане врач на всички онези, които са врачували.

Като ходя тук-там по съвременните банки и видя кой колко има да плаща, ще му кажа: „Ти имаш да плащаш сто полици с такъв и такъв падеж, толкова пъти си пресрочвал и т.н.“ Питам: отде знае врачът какво има да ти се случи? Ти сам не знаеш, а той знае. Отде ще знае той? Ще излее восък или ще хвърля боб и ще врачува. И това било врачуване! Ако отидеш при някой астролог, и той може да врачува. Ще разгледа съчетанието на звездите, на планетите, ще знае какви нещастия те дебнат, какво щастие и т.н. Де видяха това? Намериха това нещо окачено някъде. Обикновеният материалист ще каже: „Какво съотношение имат звездите, планетите с хората и с тяхното щастие и нещастие?“ Астролозите ще кажат, че Венера или Марс, или Юпитер имат известно влияние върху даден човек и т.н.

Питам: какви бяха астрологическите съчетания на този болен от трийсет и осем години? Слънцето не беше в изгрева, а в залеза си – едно лошо съчетание; Марс също беше в залеза си; Венера – в залеза си; Юпитер – в залеза си, а само земята беше в своя изгрев. Единствената надежда на този болен беше само земята. Цялото небе беше затворено за него, а само земята беше това, за което се държеше. За него всичко беше в своя залез. Този залез продължи цели трийсет и осем години, и трябваше да се яви един вещ човек в света, за да могат всички планети за него да се завъртят – да вземат обратна посока. Дотогава неговата земя не се въртеше, тя се беше спряла като месечината, но щом дойде Христос, завъртя се неговата земя, завъртя се и неговото съзнание, и всички други плане-

ти дойдоха в своя изгрев. И тогава и слънцето зае известно място в живота на неговата душа. Затова Христос му каза: „Вдигни одъра си, напусни всички свои стари идеи, излез от това, което си живял досега.“

И ако ние искаме да се освободим от старото, от онова, което ни е терзало дълго време, като дойде великият човек за нас, ние трябва да напуснем старото място и да се освободим от всички стари неприятни спомени. Никога не си спомняй за някоя своя болест, никога не си спомняй за някое свое нещастие, ако искаш да бъдеш здрав човек. Спомняш ли си го, спомни си го само като някакво далечно възпоменание. Допусни, че някой голям разбойник те е обрал. Носил си петдесет килограма злато на гърба си и този разбойник те обира. Ти считаш това нещо за голямо нещастие. Не, считай, че този човек ти е направил голямо добро. Ако ти трябваше да носиш този голям товар на гърба си, щеше да стане някакъв разрыв на сърцето ти, а той те е освободил от това нещастие. Считай това нещо за голяма привилегия. Обаче кой богат човек днес би счел за привилегия, ако дойде някой и му отнеме, тоест обере, петдесет килограма злато? Той ще каже: „Дойде един разбойник, който ме обра.“ Казвам: когато смъртта дойде, тя ще обере не само чувалите с парите; тя ще обере и мускулите, и костите, ще изпразни главата ви и, ще остави само една празна глава, та когато дойде някой учен философ, ще вземе главата ви да я разглежда как сте живели. Някой астролог пък ще разглежда как са устроени костите ви. Питам: де е този богат човек, който носеше петдесет килограма злато на гърба си? Де е човекът сега?

Казвате: „Това е философия.“ Философията в живота, именно, не седи в това – да имаме едни временни залъгвания. Ние, съвременните хора, имаме една лъжлива философия и седим като прасетата в кочината. Всеки ден господарят ни залъгва с малко ядене, той ни донася по четири-пет пъти на ден ядене, а ние казваме:

„Много благочестив човек е нашият господар.“ Обаче той си точи ножа и като дойде Коледа, опапва ни месцето, като оставя само костите ни. Всички тези прасета ги изпраща все на онзи свят. Каква философия е тази? На умрелите хора. И тогава в Писанието четем: „Последния враг, с който духовният свят се бори, е смъртта, от която той иска да ни освободи.“ Тя ни очаква. Тя е оголвала и грешници, и светии. Кого не е оголвала тя в този свят.

И тъй, ние сега искаме да станем щастливи в света при неблагоприятни условия. Ако ти искаш да служиш на Бога, най-първо трябва да се осигуриш, да се освободиш от смъртта. Аз бих поставил този закон за разумните хора така: пита ли някой как да служи на Бога, ще кажа – като се освободиш от смъртта, само тогава можеш да служиш на Бога. Докато не се освободиш от смъртта, не можеш да служиш на Бога. „Как да се ожения?“ Освободи се от смъртта. Не се ли освободиш, и жена ти, и децата ти, и ти самият ще станеш жертва на смъртта. Знаете ли иначе на какво ще мязате? Поставили жабата да бъде стражар – да пази кокошките. Тя се облякла с мундир, турила еполети и взела една връв, за която завързала кокошката и пиленцата за нея, а другия край закачила на себе си. И седи като стражар – пази, оглежда се наоколо, казва: „Не сте имали друг подобен на мене пазач. Аз пазя по един нов метод.“ Обаче един ден, като заспала, дошъл един голям орел и задигнал и нея, и кокошката с пилците, които и досега още ги няма. И ние седим така вързани за крака на жабата, но дойде орелът – смъртта, и ни задига всички.

Често ние казваме: „Да направим това-онова в памет на великите хора.“ Питам: де са тези велики хора, чиито паметници и досега седят? Не е въпросът за светите. Ако е въпрос за светии, още сега мога да напълня целия свят със светии, с паметници на светии. Ако някой е светия, той никога не трябва да греши.

Природата се нуждае от живи светии. Най-големият грешник, най-големият светия в света струва повече, отколкото бюстът на един светия. Той не може да се сравни даже с най-малкия пръст на всички бюстове на светии. Ние мислим, че добродетелта е нещо, което може да се приложи.

Казвам: в душата и на най-големия престъпник, повидимому, се крие нещо добро. Ние не знаем още кои хора са престъпници. Ако някои хора минават в света за престъпници, от Божието гледище те още не са престъпници. Че и Христос умря като престъпник, и светите умряха като престъпници, но въпреки това Христос е признат за Син Божий, а светите и до днес се ползват с голямо почитание. Тия хора във времето на Римската империя бяха престъпници, а днес минават за светии. Отде накъде? Значи има един закон в света, който изменя съотношенията на нещата. Той е разумният закон. Тъй както е в математиката, в геометрията, всеки разумен човек може да съпоставя нещата тъй, както са си. Всеки човек, който не разбира законите, той може да ги размести, но който разбира законите, той намества нещата.

Казвам: този болен е лежал трийсет и осем години и най-после иде Христос при него. Ако ме питате защо са страданията в света, ще ви отговоря: за да дойде Христос. Защото, ако ти не си един болен човек, Христос никога нямаше да те посети. Ще ви приведа един пример: кого майките носят на ръцете си – малките деца или старите дядовци? Коя майка досега е взела един стар дядо, на сто и двайсет години, на ръцете си и го е милвала и галила при себе си? Хиляди и милиони майки, като започнете от най-малките до най-големите, носят на ръцете си все своите малки дечица. И тогава старият дядо казва: „Няма кой да ме обича.“ Казвам: стани малко дете. Съвременните хора имат крива идея за живота. Слушал съм мнозина да казват: „Че не съм дете, я. Аз съм възмъжал вече.“ В

природата при сегашните условия човек всякога трябва да остане дете. Има три вида деца – едните ги наричат деца на забавленията, които природата забавлява – те не се учат, навън още си играят, „галените деца“ – ги наричат. Другите деца се учат – те се наричат „разумните деца“, тях природата ги учи. Третите са мъдрите деца в света. Човек от детинството до старостта си трябва да спазва духа на детинството си. Ако ти се мислиш постоянно възмъжал и стар, и преповтаряш нещата като воденица – ти си преждевременно остарял. Ти постоянно преповтаряш едни и същи неща, като воденица: „Едно време тъй беше, а после тъй беше“ – с години преповтаряш нещата.

Ако искаш да бъдеш гениален, никога не разправяй историята на живота си по два същи начина. Защото, постъпиш ли така, ти преповтаряш нещата. „Е, като бях млад...“ Питам: защо, като разправяш за своята младост, ти разправяш само хубавите неща, а туряш недъзите си настрана? Казваш: „Едно време, като бях млад, срещнах се със семейството на една благородна, красива мома.“ Питам: защо не разправяш, че едно време, като беше млад, ти влезе в дома на една бедна вдовица, която имаше една красива дъщеря, и ти я излъга и остави? Ти можеш да разправяш за своята младост само тогава, когато си влязъл само един път в един дом. Щом си влязъл в два дома, по-добре си мълчи. Кажи: „Не струва да говоря за живота си, да си мълча по-добре. Животът ми още не е красив.“ Даже и животът на най-големия светия още не е красив. Казвате: „Да разправим историята на някой човек.“ Има друга история, за която ние трябва да разправяме. Ние още не сме достигнали до положението, да разправяме историите на хората. Мнозина искат да станат велики хора. Ако станете велики хора в едно отношение, и престъпленията ще вървят след вас. Зад вас и зад мантията на вашето величество ще се наберат доста бръмбари и доста престъпници и престъпления. Във

великите гори се крият най-големите престъпници. Всичките зверове се крият в гъстите гори, а между тези дървета се крият всички престъпници.

Казвам: като дойде великото време, ще дойде часът на болния да излезе от болницата. От този момент започни да разправяш своята история – какъв е бил твоят живот. Има една страница в живота на всеки едно, която той трябва да заличи, да не я споменава. То е онова престъпление, онзи грях, онова отклонение от Бога. Казва Писанието: „Ще заличи греховете им.“ Какво ще разправяш? Ще разправяш за някоя своя добродетел, но тази твоя добродетел в едно отношение е престъпление в друго отношение. Ти може да си станал богат, но с това свое богатство си накарал хиляди хора да крадат и да разбойничестват. Ти можеш да се хвалиш със своята красота, но с тази твоя хубост и красота ти си накарал стотина души да станат престъпници. Какво ще се хвали някоя мома със своята красота, ако нейната красота е станала причина да се избият десет души? Ако тази красота е Божествена, тя трябва да вдъхва в човека висок идеал, че който и да я срещне, да каже: „Радвам се, че срещнах един красив човек.“ Питам: ако нашата красота става за съблазън и ако нашето богатство става за съблазън на другите, струва ли си да ги носим? Затова, именно, някой път трябва да наденем дрехата на болестта.

Красиво нещо е дрехата на болестта. Няма по-хубаво, по-красиво нещо от болестта. Това не значи, че здравият трябва да направи някакво престъпление, но когато някой човек несъзнателно сгреши и дойде болестта, която ще го доведе в съзнание, че е сгрешил – и ще се разкае, ще иска да се изправи. Не е болен този, който постоянно се оплаква, че го боли стомах, сърце, гърди и т.н. Този болен се моли цели трийсет и осем години, та когато Христос дойде, оздрави го в един час. Той видя един гениален, един умен човек пред себе Си и го запитва: „Искаш ли да придобиеш това, което си

изгубил?“ „Е, Господи, няма кой да ми го даде.“ Понататък – прочетете цялата глава.

Някои от вас ще кажат: „Чудно нещо. От десетпетнайсет години следваме Учителя, от толкова години пък сме християни, и тъй ли нищо не можахме да постигнем?“ Е, родени сте християни, петнайсет години сте следвали, и доде сте достигнали? Аз не знам това, но казвам: която и да е красива мома от вас, която е следвала това учение петнайсет години, ако дойде някой красив княз да я поиска – тя ще закачи настрана своите убеждения и ще отиде след него. Или който и да е красив момък от учениците тук, който е следвал петнайсет години тук, ако му дадат за някоя мома петнайсет хиляди долари, и той ще окачи своите убеждения настрана. Питам: какви са тези убеждения, които тъй лесно можете да закачвате? Имате една идея – дръжте я, не я оставяйте, не се отказвайте от нея.

Ако вие не сте родени с добродетели, никой не може да ви ги даде; родени ли сте с добродетели – никой не може да ви ги отнеме. Ако вие не сте родени с таланти, никой не може да ви ги даде; ако вие не сте родени със здраве – никой не може да ви го даде отвън. Здравето, което природата е дала на човека, може да се подкрепва само; но няма ли го той – никой не може да му го даде. Не се лъжете – нищо, което не е вложено от природата, не може да се вложи отвън. Който учител и да дойде, той не може да направи това, което природата не е дала на ученика. Това не е за обезсърчение, но природата има един ред, който трябва да знаете. Човек трябва да дойде в пълно съгласие с живата природа, или, казано на друг език – той трябва да дойде в съгласие с живия Господ, Който съществува. Той трябва най-първо да служи на Бога, но да не Го търси някъде в небето. Това, което хората мислят за небе, преди всичко не е небе. Там, дето хората търсят небето, то не е там. Идеята, която човек влага в думата „небе“, е друга. По този начин той само я проектира към небето, нагоре,

като отправя очите си към тази посока. Казвам: тази идея се намира в такова отношение, както когато дигна очите си нагоре. И тогава, като престана да мисля за земята, аз съм горе на небето; когато престана да мисля за небето, аз съм долу на земята, в ада.

Човек е свободен да греши. Човек има свобода само в едно отношение – да прави грехове, а не да прави добро. Защо? Защото – да правиш добро, това ти е длъжност, това е закон; а да правиш грях – това е свобода. Че кой от вас не е бил свободен да греши? Казвате: „Защо грешим?“ Защото сте свободни. „Ама аз не искам да греша.“ Лесно е, трябва да се ограничиш. Мъчно е да имаш свобода, а лесно е да се ограничиш. Сам можеш да се ограничиш. Мъчнотията е докато придобиеш богатството, а да се ограничиш е лесно. Да имаш много богатства – това не зависи от тебе.

Казвам: тези противоречиви мисли, които влизат във вас, те са, за да си дадете правилен отчет, защо сте дошли на земята. Вие искате да бъдете щастливи, но за да съградите вашето щастие, трябва да знаете условията, при които то почива. Не е достатъчно да постигнете вашето щастие само за един момент, нито само за един ден, но трябва да поставите вашето щастие върху такива основи, че никога да се не поклати и никой да не може да го вземе. Щастие е да имате един приятел, щастие е да имате такова знание, в което да имате такова доверие, че нищо да не е в състояние да разклати вашето убеждение. Да имате доверие поне като в себе си. Ако един философ може да ви разклати във вярата ви към Бога и вие се усъмните дали има Бог, или не; дали има душа, или не; дали имате дух, или не, питам: де са вашите убеждения?

Има четири неща, в които човек никога не може да се разклати – убеждението му в неговия дух, в неговата душа, в неговия ум и в неговото сърце. Ако ти имаш тези четири вида убеждения, тогава ще дойдеш до онова велико знание, което търсиш – до идеята за

Бога. Ако ти не вярваш в душата си, не можеш да вярваш и в Бога. Някой казва, че може да вярва в Бога, без да вярва в душата си. Това никога не може да бъде, защото именно познанието за Бога започва от душата. Човек, който не вярва в душата си, той не може да има никакво познание за Бога – той може да има само една абстрактна идея за Бога. Той ще бъде в положението на онзи човек, който няма очи. Този човек може да има само абстрактна идея за светлината, но какво нещо е светлината, той не може да има за нея никаква идея, никакво понятие.

Казвате: „Що е душата?“ Душата е това, с което ти преживяваш най-хубавото, най-мощното, най-възвишеното, най-благородното, най-целокупното. Ти не можеш да се отделиш от душата си. Това нещо, което в даден случай усещаш неразделно от себе си и не можеш да го отлъчиш от себе си – е душата. Речеш ли да я отлъчиш, ти или ще умреш, или ще заспиш. Ти не можеш да отлъчиш живота от съзнанието си, защото съзнанието се подкрепя от самия живот. По-лесно можеш да отделиш съзнанието си, отколкото да отделиш самия живот. Следователно ти по-лесно можеш да отделиш смъртта, отколкото живота. Дали вярвате в това, или не, то е друг въпрос, но неверието в човешкия живот произвежда всички нещастия, всички страдания. И ако вие не вярвате, то е, защото искате да отделите душата си, но всички нещастия и страдания се дължат на неверието в човешката душа, или, казано на ваш език – на неверието в живота. Под „живот“ разбирам общата душа, която функционира в живата природа. На математически език казано, нашите души съставляват удове или части на тази велика душа, тоест те са дихание на тази велика душа.

В Писанието се казва: „Този велик, мощен Дух вдъхнал душа, и тя станала жива.“ Та всеки от вас най-първо трябва да има идеята, че той е безсмъртна душа. Той трябва да вярва, че душата не може да я засегне

грехът, тя е неопетнена – не може да умре. Той може да умре, ако сам пожелае това. Христос казва на едно място: „Имам власт да положа душата Си, имам власт и да я взема. Аз мога доброволно да умра, мога и доброволно да живея.“ Той е човекът, който знае де и как да постъпи. Под думата „смърт“ ние разбираме да се ограничиш, а не да изчезнеш. Смъртта е крайният предел на ограничението. Имам власт да живея, да възкръсна – това значи да дойда до крайните предели, дето животът може да се развива. Ако това ограничение произлиза от него, той е господар; ако това ограничение произлиза от други – той е раб, слуга. Казвам: умът и сърцето не могат да функционират без душа, нито пък човешкият дух може да се прояви без душа. Душата е едно от великите звена в природата. Велики тайни се крият в душата. Щом дойдете до нея, ще имате за нея такова понятие – като за Бога и ще знаете, че сте пред Бога. Единственото ценно нещо у човека – това е онова неизменно начало, което Бог цени. Казва се: „Възлюбил е Бог истината у човека.“ И това ценното се крие в душата.

И когато Христос дойде на земята, посети този болен от трийсет и осем години, защото той вярваше в душата си. Той е първият верующ през християнската епоха. Като чу думите Христови, той пръв повярва, че има душа. Той с години седеше в тази къпалня, дето всяка година слизаше един ангел и размътваше водата, но за него не дойде, не слезе. Този ангел слизаше за другите хора, а за него специално беше изпратен Христос. Каква величина беше той? Един от най-великите хора в духовния свят дойде за него и му каза една утешителна дума, като му даде диплом и каза: „Отсега нататък с хиляди години ще се проповядва в света какво ти е казано.“ Питам: не бихте ли желали и вие да сте в положението на този човек – да лежите болен трийсет и осем години? Кажете, по колко години е лежал всеки от вас? Най-много по десет-петнайсет. И след това за

вас ще дойде специален пратеник, след което ще говорят за вас цели две-три хиляди години. Това е една нова обстановка, ново схващане. Това е великата идея.

Човек, който иска да бъде почитан и уважаван в света, трябва да схване идеята за душата, да схване идеята, че е свободен, независим. От самия човек зависи да е свободен или да се ограничи. Този човек, като умира, умира за добро, и като възкръсва и живее – живее за добро, а не така, както ние разбираме. И тогава можем да кажем, че Христос, Син Божий, или както и да Го наричаме – Великото, Божественото, благоволява да посети един болен и да се разговаря с него. И вие, когато имате някакви недоразумения или боледувате, имайте характера на този болен. Някои казват: „Дотегна ни да боледуваме.“ Казвам: всяка болест може да се отстрани, като се намерят причините ѝ. На какво се дължат болестите? В предната част на мозъка се намират известен род бели нишки, в които функционира нашето съзнание, с което е свързан двойникът – тъй нареченото второ тяло на човека, или посредник на силите, които функционират в природата. Значи двойникът е апарат, дето функционират силите. Тялото живее по причина на този двойник. Казвам: ако отношенията между двойника и физическото тяло са правилни, човек може да живее, да бъде здрав; ако тези отношения са неправилни – явяват се известни дисхармонични състояния. Когато известни органи от физическото тяло на човека заболяват, двойникът му не е в правилна връзка с него, затова постарайте се по един или друг начин да влезете в правилна връзка, да възстановите връзката между духовното и физическото тяло.

Разправяше ми един български доктор една своя опитност във връзка с това тяло: „Една вечер жена ми се връща късно отнякъде и малкото ни детенце остава на мене. Взимам го на ръце, разхождам го, какво ли не правих с него – не може да се смири, плаче и плаче. Гръмна ми главата. Два-три часа се занимавах с него,

пощурях. Не бях се молил отдавна, взех сега да се моля. Виках този светия, онзи светия, казвам: „Моля ви се, помогнете на това дете.“ Никаква помощ. Най-после се обърнах към Христа: „Господи Исусе Христе, помогни ми.“ Не се мина много време, и детето млъкна, успокои се и заспа. Като си дойде жена ми, казвам ѝ: „Още един път да ме не оставяш сам с това дете. То ме накара да се моля на Бога и на светиите.“

Казвам: ако една болест по същия начин може да ви накара да викате един, че втори светия, и най-после – да се обърнете към Господа, добре дошла тази болест. Щом се обърнете към Господа, и болестта ви ще мине. Философите, логиците ще кажат: „Не е помогнала молитвата на доктора, но едно съвпадение има тук, че това дете заспало.“ Както и да е, не е важно какво мислят те, но казвам: ако едно съвпадение се повтаря един, два, три, пет и сто пъти все по същия начин, това вече не е случайност. Не че времето е дошло да заспи детето, но в света има един велик закон, който регулира нещата, и вие трябва да направите връзка с този закон.

Казвам: при необикновените и при обикновените явления има дълбок смисъл, който регулира живота. Този болен се срещнал с Христа и оттам насетне неговият живот се изменил. Де е този болен днес, как мислите? Според закона на прераждането, той е пак на земята като виден професор, който чете своята теза по книги и казва: „Преди толкова и толкова години лежах трийсет и осем години болен и такъв и такъв човек ме срещна и ме излекува.“ Питам: ако при вас дойде един такъв човек и ви каже, че преди еди колко-си хиляди години беше болен трийсет и осем години, ще повярвате ли? Ще кажете, че му дошли на ума такива работи, обаче има един закон, според който нещата може да се проверят верни ли са, или не са. Необикновените работи в света идват за събуждането на един по-висок и благороден живот.

Аз съм за живота, аз съм против измамата. Измамата не е живот. Добре ме разбирайте. В самозаблужденията не седи щастието, нито реалността. Онова, което можем да схванем и приложим – то ще ни даде смисъла на живота. Сега да ви представя физическия живот в три форми: да вземем един човек, който външно е облечен добре – с нови, хубави дрехи. Допуснете, че той представлява физическия живот. Естествено, идеално в света е винаги да избираш най-красивата форма. Ако ти избираш най-грозната форма, ти си посредствен човек. Ако ти дадат десет хубави шишета, направи си избор. Ако не избереш най-хубавото, най-красивото и най-здравото шише, ти не си умен човек. Така е във физическия свят. Сега, ако един умен човек тури в красивите шишета по-лошо съдържание, а в грозните – по-хубаво, все едно ли е в този случай да изберете красивите шишета? Те всякога не могат да имат хубаво съдържание – някога се съвпада, но някога не. Тогава човек трябва да прави проверка. Ако избираш най-хубавото шише с най-хубаво съдържание, ти си умен човек.

Аз правя уподобление: ако имаш един слуга, който ти носи най-хубавото ядене, яденето представлява духовния свят – той е добър слуга, вярно ти служи. Ако след яденето той ти донася най-хубавите книги за четене, това е проявление на Божественото в човека, който ни обича. Следователно първият процес се различава от втория, вторият – от третия. Този слуга може да ти съгради къща – това е от чисто материалния свят. Ако той може да съгради най-хубавата къща, а не може да донесе най-хубавото ядене, той е добър слуга само при градене на къщата. Ако пък може да ти донесе най-хубавото ядене, той е добър слуга по отношение яденето. Не може ли да ти донесе най-хубавите книги, той не е най-добрият слуга. Казвам: ние трябва да съединим материалния свят – света на външните форми, с духовния и с Божествения свят.

Казвате: „Е, облекло.“ Облеклото има смисъл само за едно здраво тяло. Каква полза за болното тяло, покрито със струпей, да го облечеш с най-хубавите копринени дрехи? Какъв смисъл имат те за него? Питам: каква любов може да се прояви в едно болно тяло? Болен човек може ли да прояви любовта? Не само това, но болният човек не може да прояви и никаква интелигентност. Болните хора са много слабоволни. Когато човек се разболее, той става слабоволен и лековерен. Той казва: „Донесете ми някое лекарство.“ Събере наоколо си два̀йсет-трѝйсет лекарства и мисли, че като ги употреби, ще стане здрав. Това е лековерие. Може да те лекува само онзи човек, в който вярваш напълно. Ако вярваш в два̀йсет души, нито един не може да те лекува, но ако вярваш в един лекар – той ще може да те лекува. Този закон може да се провери. Всички лекари, в които имаш вяра, само те могат да те лекуват, защото могат да събудят вярата в тебе.

Целителните сили се крият в самата природа – във водата, светлината и въздуха. Всеки, който може да повярва в мене, той се нуждае от една жизненост, която аз мога да извадя или от водата, или от светлината, или от въздуха, защото аз съм проводник на природата. Но ако той не вярва, тази сила не може да се извлече. Всеки от вас е такъв проводник, вследствие на което всеки сам може да се лекува. Ако повярвате в душата си, вие може да се лекувате. Ако нямате тази вяра, необходимо е да дойде един човек отвън и той да стане проводник между вас и природата. Така е и в умствения свят. Този закон работи. Когато вие дойдете в съприкосновение с един разумен, интелигентен човек, вие се хармонирате с него – той става проводник и вашият ум започва да просветва и вие работите. Така става и с добрите, и с лошите хора. Влезете ли във връзка с лошите хора, вашият ум потъмнява и вие не можете да разсъждавате. Казвам: с каквито хора дружим, това придобиваме и такива ставаме. Необходимо е връзка с добрите хора.

Когато срещнете добър човек, вие си казвате: „Как да го познаем, че е такъв?“ Ще имате един термометър. Сегашните хора измерват с термометър топлината и щом се разболеете някой, веднага турят термометъра и казват: „Трийсет и седем и половина градуса, трийсет и осем, трийсет и осем и половина, трийсет и девет, трийсет и девет и половина, четирийсет, четирийсет и един градус“ – дойде ли до четирийсет и един градус, казват: „Ще свърши вече.“ След четирийсет и един градус температурата започва да спада. Обаче, когато видите един добър човек – дали го познавате, или не, във вашия ум ще стане едно разширение, ще се яви нова светлина, нови мисли и желания, които досега никога не са се проявявали. Срещнете ли един добър човек, у вас се заражда желание да четете някоя хубава книга, да посетите някоя бедна вдовица и казвате: „Досега не съм живял добре, но искам да направя нещо хубаво.“ По това се познават добрите хора, а за да го познаеш по лице, ти трябва да бъдеш много учен човек.

Някога казват: „Този човек има красиво, широко чело.“ Че и много крадци имат широки, големи чела. „Ама не са с големи уши.“ Много крадци имат и големи уши. „Носът им тогава не е голям.“ Много крадци имат и големи, дълги носове. „Ами брадата им каква е?“ Не е въпросът в големината на носа или на ушите, но в особените линии на носа, които само гениалният човек разбира. Има известни линии на носа, които показват интелигентността, но де са тези линии? Око не е видяло и ухо не е чуло. Де е тази линия? Тази линия се движи някъде по носа, по мускулите. Когато човек се засмее, центровете на тази добродетел се променят, но и когато е сериозен, те пак се движат. Тази точка е непостоянна. Човекът, у когото съществува тази идеална черта, се отличава със следното: щом се замисли той, в него има нещо красиво; и когато се засмее – пак има нещо красиво. Каквито гримаси и да прави, той не губи своята красота. Някои

хора, като се засмеят, стават грозни; като са сериозни – стават красиви. Тази линия не е в носа на човека – тя е скрита някъде в неговия двойник. Някой казва: „Аз видях тази линия.“ Това, което си видял, не е в носа, но в двойника на човека. Там е тази черта. Гледаш този човек, казваш: „Красив е носът му.“ Вътрешният нос е красив, а външният още не е красив.

Сега ще ви приведа още един пример. Преди няколко дни дойде при мене една млада мома от света. Като я поглеждам, виждам, че очите ѝ светят някак лошо, некрасиво. От устата ѝ надолу има нещо красиво, а от устата нагоре – до веждите, към челото, като се засмее, има нещо грозно. Ако се запитате де е тази грозота, не се вижда никъде – мястото ѝ не е точно определено. Като се засмее, цялото ѝ лице става красиво, но стане ли малко сериозна – грозотата се явява. Казвам: който разбира, вижда, че липсва нещо на тази мома. Следя, наблюдавам я – като я погледна в очите, не е спокойна, иска да се скрие в себе си; взима сериозен вид – крие нещо в себе си. Какво има да крие? Пред невидимия свят няма скрито-покрито, всичко е отворено. Какво ще се криеш? Това не е лошо, но некрасивото в тази мома е в нейното духовно тяло, което дава израз на външния живот – в нея има нещо дисхармонично.

Казвам: у всички съвременни хора трябва да се пробуди съзнанието, постепенно да се освобождаваме от накуплението на онези привички, които не съответстват на духовния свят. Защото, ако влезете в духовния свят с това си тяло, вие не можете да станете щастливи, нито може да станете части от този свят. Всеки от вас, който влезе в онзи свят и поживее там само една година, веднага ще се затъжи за живота на земята и ще каже: „Да се върнем долу – тук още не може да живеем.“ Там ще ви бъде или много горещо, или много студено. Хората там ще ви се видят високомерни. Вие мислите, че като ви видят, веднага ще ви запитат отде

идете. Не, никой нищо няма да ви запита, всеки ще минава-заминава покрай вас, като че не ви вижда. Ако си от разумните, всеки ще се спре да те запита нещо, но ако си от обикновените, от невежите хора – никой нищо няма да те запита. Само този ще се спре с тебе, който е подобен на тебе. Ти ще се спреш ли с една мечка или с една боа? Следователно всеки лош човек и за духовния свят, и за ангелите представлява нещо отвратително.

Злото е строго определено. Ако ангелът срещне един грешник, той веднага изважда меч и си срещу него и всичките му гащи затреперват. Той тегли с меч и една линия, светва пред него и целият трепва. Казват: „Ама той трябва да бъде милостив.“ Не, това са бабини деветини. Там казват: „Този свят изисква чисти и святи хора, той е свят на чистота и святост.“ Това се отнася за онези, които искат да влязат в рая. Ако го гледате отдалеч – то е друго нещо, но ако искате да имате общение с тези души, трябва да бъдете чисти като тях – нищо повече. И когато те слизат на земята, идват да спасяват не грешните, но онези, които се разкайват, които искат да се освободят, да се отделят от греха, защото тези души именно копнеят за свобода. Колкото и да искат те, все им остава по един малък грях.

Гледам, някои искат да се облекат в съвсем нови дрехи, но все ще оставят една малка дупчица на чорапа си. Не, здрави дрехи трябва да носят, да нямат нито една дупчица. Всичко ново да бъде. Старото, като се износи, с малко газ го залейте, една клечка кибрит му турете и всичко да изгори. На беден човек не го давайте. Такъв е идеалът на човека. Ако аз искам да нося нови дрехи, защо ще давам моите стари на бедния човек? Всичко, което си носил като болен, изгори го. Писал си една книга – изгори я. Ти сам я изгори, не оставяй хората да я горят. След това напиши нова. Такъв трябва да бъде идеалът на всички хора. Аз искам всеки от вас да напи-

ше по една книга и да нарисува по една картина, и да напише по един живот.

Някой казва: „Аз живея.“ Радвам се, че живееш. Опиши най-хубавото, най-хубавия ум, най-хубавия талант, а не това – обикновеното. И когато Христос дойде и ви намери, че лежите трийсет и осем години, ще държите изпита си пред Него. И тогава няма да казвате, че Бог е милостив. Няма защо да се спори върху Божията милост, но въпросът е ние да издържим на земята своя изпит тъй, както трябва. Като ученик в училището, аз никога не трябва да излъгвам своя учител и в своите уроци, от единия край до другия, да няма никакво лъкатушене, и да живеем – нищо повече. И като дойде до Бога, казвам: какво искам? Да учим, нищо повече.

И тъй, сега не ви казвам да имате същата опитност на болния трийсет и осем години, но ви представям един герой отпреди две хиляди години. Аз бих желал в нашия век да имаме такива герои за образци. Да лежи трийсет и осем години, та като дойде един от великите хора пред него, да каже: „Да, видях Го. Че наистина Го видях, ето доказателството – аз бях трийсет и осем години болен, всички лекари по света ме лекуваха, но само по тяло, а не по сърце и по ум, и не можаха да ме излекуват. Ето, сега живея, животът ми придоби смисъл.“ Този е смисълът на онзи стар разказ отпреди две хиляди години, който е писан по това време. Ако ние го изтълкуваме правилно, ще можем да влезем в тази интимна връзка на живата природа и да придобием онова, което ни липсва още.

15 септември 1929 г., неделя, 10 ч.

София – Изгрев

ПОНЕЖЕ АЗ ЖИВЕЯ, И ВИЕ ЩЕ ЖИВЕЕТЕ

„Още малко, и светът няма вече да Ме вижда; а вие ще Ме виждате, защото Аз живея, и вие ще живеете.“ (Йоан 14:19)

„Да се живее, това е смисълът, изкуството“ – казват учените, поетите и философите. У всички хора има стремеж да се живее и казват: „Трябва да се живее.“ Казва Христос: „Аз живея, и вие ще живеете.“ Майката живее, и детето ще живее. Ако майката умре, и детето ще умре. Някои казват, че детето може да живее и без майка си. Това е само едно предположение. Ред твърдения има в света, които не са верни в самата си основа и не се допускат. Казват: „Умряла майка му.“ Да беше умряла майка му, и детето щеше да умре; но понеже детето живее, и майката живее. И въздухът е жив. Докато въздухът живее, и ние ще живеем. Ако умре въздухът, и ние ще умрем. Ние не можем да живеем без въздух. Ако умре водата, и ние ще умрем, но понеже ние не умираме, и водата не умира; понеже водата не умира, и ние живеем.

Сега вие вземате и хляба като резултат. Вземете например числото дваисет и пет. Някои казват, че като се умножи пет само на себе си, ще се получи числото дваисет и пет. Числото дваисет и пет е един резултат.

Какъв е смисълът на това число? Това число – двайсет и пет, и малките деца могат да напишат. Но какво е съдържанието на числото двайсет и пет, каква е неговата същина, надали някой от съвременните философи и учени би могъл да каже. Казваме: „Двайсет и пет птици, двайсет и пет хора, двайсет и пет моми и момци, двайсет и пет земи, двайсет и пет слънца, двайсет и пет народа.“ Числото двайсет и пет можеш да го туриш някъде. Качва се то, но господарят му, дето и да го тури – и голямо става, и малко става. Какво означава това? Сговорили се майката и дъщерята заедно: числото две е майката, а числото пет е женената ѝ дъщеря. Добре, ами де е баща им, де е братът? Те са някъде в странство, отишли да печелят пари за тях.

И тъй, животът има своя вътрешен смисъл. Дотогава, докато човек не разбира този вътрешен смисъл, животът е ценен – не говоря за завършения смисъл на живота. Тъй, както някои искат да определят, какво нещо е целта на живота, в такъв смисъл животът няма никаква цел. И ако вие искате да определите смисъла на живота, той няма такъв смисъл. Животът няма една крайна смисъл. Животът има конкретен смисъл, вечен смисъл в себе си. Животът всякога ще се определи и всякога ще остане неопределен; всякога ще има цел и всякога ще остане безцелен; всякога има смисъл и всякога ще остане без смисъл. Що е животът? Това, което има цел, а същевременно е безцелно.

Разбира се, тези неща за вас са тъй, както ако кажем „пет в десета степен“. Вие може да умножите пет в десета степен и да изкарате едно число. Но за да превърнете числото пет в десета степен – за това ви трябва не един живот, нито пет живота, но животът на един ангел, за да го превърнете в десета степен. Но и тогава няма да разрешите вашата задача – тя ще бъде само наполовина свършена. Някой казва: „Пет в десета степен, пет в седма степен.“ Често превръщат тия числа и в живота, и казват за някого: „Той е десетостепенен

чиновник.“ На земята много лесно се става десетостепенен чиновник, но в природата числото „пет в десета степен“ включва съвсем друга идея.

Да се живее, това не е един процес еднократен. Реката живее дотогава, докато тя е свързана с извора. В момента, когато тя прекъсва своето съобщение с извора, и тя пресъхва. И ние не можем да отделим човешкия живот от Божествения, нито Божествения можем да отделим от човешкия. Не можем да кажем: плътски или друг някакъв живот. Това са само човешки понятия. Като кажем, че трябва да се живее, това подразбира, че има едно състояние в съзнанието, което определя живота. Ти обичаш някого, нали? Питам: в какво седи тази обич? Като казваш, че обичаш, повидимому обичаш нещо в него. Но всъщност, ако те питат кое е онова, което обичаш в този човек, ти казваш: „Обичам го, защото е добър.“ Но де живее неговата доброта? Добротата е нещо конкретно. Де седи тази добродетел? Вие казвате: „Обичам този човек, защото има в него [нещо] истинно, красиво, благородно.“ Де седи това благородното и красивото в него? На кое място се намира то?

Всички тия прояви на живота имат свое вътрешно съдържание. Когато се запали свещта – силата на свещта не седи в нейната лой, но в светлината, която тя изпуска. Казваш: „Обичам светлината на тази свещ.“ Но след като е горяла дълго време тази свещ и изгори, де отиде тази светлина, де отиде тази свещ? Тази свещ се състоеше от известно количество светлина и когато светлината си излезе навън, с това заедно и свещта престана да съществува. Когато светлината излезе от свещта, свещта вече не е свещ.

И когато животът излезе от човека, човекът вече не е човек – нищо повече. Той е човек дотогава, докато животът се проявява в него. Докато Божественото в тебе се проявява, ти си човек. Щом Божественото престане да се проявява – не че това е желанието на Бога, но

ти прекъсваш връзката с Първичния източник на живота, ти преставаш да живееш, да си човек, и казваш: „Какво стана с мене?“ Стана такъв, какъвто си бил първоначално. „Какъв е бил човек първоначално?“ Първоначално той е бил такъв, за когото никой нищо не е знаел – нищо повече.

Казвате: „Какъв е бил първоначално светът?“ Нищо не е имало първоначално в света. „Ами тъмнина?“ Никаква тъмнина не е имало. „Ами светлина?“ Никаква светлина не е имало. Нито тъмнина, нито светлина е имало. „Какво е било тогава?“ Нищо не е било. Защото, ако кажем, че е имало тъмнина, значи имало е някъде светлина; а щом кажем, че е имало светлина, значи имало е някъде тъмнина.

И сега, понеже ние сме заинтересувани от живота на земята, искаме да се осигурим. Вие казвате: „Аз искам да живея, да порасна, да свърша училище, да се наредя малко, да си купя една къща, да имам поне един малък приход, да се осигуря, да имам почитта на хората и т.н.“

Питам: кой човек досега е постигнал своите желания, които имал? Защото, кой ще остане да ви почита, след като умрат онези хора, които са ви почитали на земята? Има около петнайсет-двайсет души, които те обичат и почитат, [...] и ти казваш: „Аз съм гражданин на тази държава, почитат ме хората.“ Но какво ще стане с тебе, когато тези хора, които те почитат, един ден измрат? Какво ще остане от това обществено мнение? И най-последно, след като ти умреш, какъв смисъл ще има животът? Ти казваш: „То ще се мре.“ Ако ще се мре, защо тогава ще трябва да правиш толкова усилия да живееш? Тогава, колкото по-скоро умрем, толкова по-добре. Защо ще се мъчим на земята?

Думата „умиране“ значи да те накарат насила да любиш живота. То е все едно да те накарат насила да ядеш. Това значи умирането. И който ден ядеш, ако кажеш, че ще умреш, ти ще се свържеш с това, което

обичаш. За през целия си живот ти ще се свържеш с това, което обичаш. Тогава ти ще измениш стремежа си към Първия принцип и ще се свържеш с нещо ново, което няма да ти даде никакъв живот. Това, което ти любиш, то ще внесе една вечна промяна в твоя живот. Ти ще страдаш, ще страдаш и най-после ще кажеш: „Няма ли край това нещо?“ Има край. „Кога?“ Когато дойдеш до първото си състояние, да обичаш Този, Който ти е дал живот.

Умирането значи промяна.

Някой казва: „Аз ще умра.“ Това подразбира: аз ще напусна този, когото любя и ще обикна друго. Каже ли някой, че ще умре, това подразбира още, че той не иска да си плаща дълговете. Той казва: „Само на него ли ще плащам?“ Така превеждам аз. Когато жената каже, че ще умре, това подразбира, че ще напусне мъжа си. Че кой я вързал за мъжа ѝ? Тя сама се е вързала, нека сега се развърже. Когато и мъжът каже, че иска да умре, същото подразбира – че иска да се освободи от жена си. И когато слугата каже, че иска да умре, това показва, че той иска да се освободи от господаря си. Да се освободи – никой не го е вързал.

Казвам: в процеса на умирането ние разбираме непрекъснати страдания. Но смъртта не освобождава. Грешника смъртта не освобождава. Праведният се освобождава чрез смъртта. Той веднъж завинаги се освобождава от всички лъжливи положения на неговия ум. Ние казваме: „Без ядене не може.“ Без какво ядене не може? Без да ядеш кокошки не можеш ли да живееш? Можеш. Без да ядеш агънца не можеш ли да живееш? Можеш.

Тогава ще дойдем до положението на Настрадаин Ходжа, който научил магарето си да не яде. Той постепенно намалявал дажбите му, докато най-после престанал и да го храни съвсем. Тогава магарето му умряло. Настрадаин Ходжа казал: „Тъкмо научих магарето си да не яде, и то умря и ме напусна.“ Затова казвам на вас:

никога не учете магарето си да не яде, защото ще умре, ще ви напусне и тогава вие сами ще си носите товара.

Сега ние ще дойдем до вътрешния смисъл на живота. В живота има една специфичност, то е връзка със закона на любовта. Сега аз говоря за любовта, за онази първична сила, която внася живота и която го осмисля. Тогава човек става силен, мощен, учен, както в старо време са го наричали маг, а сега го наричат княз или цар, или божество. Този, който има тази сила, за него животът е лесен, той може да живее. Всички вие искате да живеете, всички искате да ви обича някой. Онзи, който е престъпил закона, той иска да го обичат хората. Ако те обичат грешните хора, те ще внесат греховете си в тебе. Щом грешният те обича, с любовта си той ще внесе всички свои пороци в тебе. Ти ще се отвориш и ще добиеш всички негови слабости.

Питам: какъв смисъл има да те обича някой грешен, който с всичките свои слабости може да ти направи повече пакости със своята любов, отколкото със своето безлюбие? Когато грешниците гонят, мъчат или убиват хората, това за тях е по-добре, отколкото когато ги обичат. Защо? Понеже тогава ти си затворен за грешния и запазваш своята чистота, а като те обича, ти се отваряш за него като някой охлюв на слънцето. И тогава има едно разрешение, казвате: „Не любете света.“ Даже и светът да ви люби, вие не го любете, защото се опетнявате.

Питам: когато Писанието казва да не любим жената на ближния си, какво се подразбира? Това е философска мисъл, която трябва добре да схващате. В тази любов има нещо, което може да прекъсне твоето щастие. За да обичаш другите хора, най-първо ти трябва да обикнеш Бога и с Бога заедно трябва да слезете долу, Той да ви покаже как трябва да обичате другите. Ти, като влезеш в дома на ближния си и обикнеш жена му, която е нещастна – мъжът ѝ я бие три-четири, пет пъти на ден, най-първо ти трябва да умееш да ги при-

мириш, да внесеш любовта помежду им и по този начин и ти да им се радваш, и те да ти се радват. Какво ще придобиеш, какво ще внесеш, ако създадеш раздор в този дом? Какво ще придобиеш, ако мъжът е лош човек и ти кажеш на жена му да го напусне? Може да е право това, да го напусне, но тя, като напусне един мъж, ще отиде при друг. Жена без мъж не може. Ако напусне един, тя ще търси друг със свещ да го намери. И мъжът не може без жена. Не можете да се избавите един от друг.

Същото се отнася и до знанието. Човек напуска едно знание и търси друго. Казваш: „Е, новото знание.“ Че и новото знание носи заблуждения, както и старото! Промениш една теория с някоя нова и казваш: „Това са най-новите схващания за света или това са най-новите схващания за социалния живот, или за икономическото или за политическото положение на народите.“ Какво са допринесли тези нови теории?

Или казваме, че ние трябва да определим нашите отношения към хората. Нашите отношения към хората са отдавна определени от онази Първична причина, от онзи Първичен закон, който ни е изпратил на земята. Понеже ти, като влизаш в кой и да е институт на учение, не си ти, който създаваш тази програма. Програмата е отдавна създадена и ние същевременно създаваме друга нова програма за живота, като напускаме първичната програма. Обаче нашата програма всякога се анулира. Ние всякога търсим щастието там, дето го няма.

Питам: може ли онзи овчар с онази рунтава кожена дреха да задоволи онази царска дъщеря, която е прекарала един префинен, изтънчен и изискан живот при своя баща? Този овчар може да задоволи царската дъщеря само за един-два дни, но после тя ще почне да въздиша в колибата на овчаря и да иска да се върне при баща си. Той може да ѝ говори за природата, за това, за онова, но нейният живот при него не е такъв, какъвто тя изисква.

Питам: какво може да ни даде светът? Казвате: „Ние трябва да живеем като хората.“ Така казват и прасетата. Ти гледай да живееш като прасетата. Че как живеят прасетата? В това няма никаква философия. Ти гледай да живееш тъй, както хората живеят. На първо време човек трябва да се освободи от недоволството, което съществува в него. Вечно недоволство има в човека, а то е толкова опасно. Това недоволство аз наричам проказа в душата на човека или проказа в съзнанието на човека. Щом влезе недоволството в тебе, ти вече не можеш да гледаш с добро око на нещата. Каквото и да ти говорят, ти все си недоволен. Говорят ти за небето, ти казваш: „Какво от това, че съм отишъл на небето?“ Говорят ти за ангелите, ти пак казваш: „Какво от това, че съм живял двеста-триста хиляди години при тях?“ Говорят ти за цар, но и това не те задоволява. Ти се мислиш [за] особен философ. Ти предполагаш – ти още не живееш. Ти говориш за царската дъщеря, но за да живееш с нея, ти трябва да имаш нейните разбирания. За да могат двама души да живеят добре помежду си, трябва да има известно съответствие между техните мисли и чувства. Само така може да има любов между тях. Щом дойде първото неразбиране, веднага се ражда дисхармония.

Следователно съществува един принцип, който трябва да се изучава. Като срещнеш един човек, ти трябва първо да намериш в него същественото, тоест това, което определя човека като човек. Ти трябва да го определиш. Зароди ли се у този човек желанието да измени живота си, готов ли е той да умре – в правия смисъл на думата той е човек. Така трябва да се съпоставят нещата. Онзи, който е готов да умре, той е в сила да се избави от терзанията, които светът създава.

Например, като ви срещне някой, който ви обича, той най-първо ви се поухили малко. Вие трябва да се вгледвате в онези, които любят. Защото и в любовта има един особен поглед. Вие, които сте стари, и вие, които сте млади – като се срещнат, които се обичат, в

погледа им има нещо крадливо. Уж нищо не виждат, но всичко виждат. Момата всичко наоколо си вижда, но като че не вижда само едно лице. Нейната жертва седи там някъде и тя току го жегне с иглата си и той изведнъж се обръща. Тя прави инжекции. Тя като направи десет инжекции, той се заразява, не може вече да ходи, започва да боледува, легне на легло и казва: „Ако ти не ме лекуваш, аз ще умра. Свърши се моята вече.“ И тя се заеме като лекарка, като милосърдна сестра – започне да го лекува, да го разтрива и той казва: „На тебе само уповавам. Само ти можеш да ме спасиш.“ Добре започва, не е лошо това. Това е една благородна черта. Само че излекуваният, след като се освободи от това лекуване, страх го е вече, че този лекар ще му иска голям хонорар за лекуването. След това той намисля да бяга и казва: „Тази работа няма да я бъде!“ След това иде вече разлюбването, явява се едно недоверие.

Ще се повърнем сега. В живота има една специфична сила, която мъдреците от паметивека са учили. И всички онези, които са влизали в тази област, както и Христос, са учили тази тайна и затова Христос казва: „Това е живот вечен – да позная Тебе, Единаго истиннаго Бога.“ В познаването има една специфичност, която определя силата на човека. Човек иска да бъде силен, но ако ти не определиш в себе си тази специфичност на любовта като сила в себе си, и ако в даден случай ти не можеш да определиш в своето съзнание вярата си в Бога, ти никога не би могъл да бъдеш силен човек. Казваш: „Вярвам в Бога.“ Че кой не вярва? Например срещнеш двама души, единият от които е красив, а другият – грозен. Но те, като видят една красива мома, и двамата вярват, че тази мома е красива. Тази мома може да обикне някога красивия, а някога грозния човек. В красивите моми има понякога амбицията да обикнат грозните хора повече, отколкото красивите.

В „Хиляда и една нощ“ се разправя как някоя царска дъщеря се влюбила в някой арап. Не само в белите

хора, но и в черните хора има красота. Някой негър казва: „Моето лице е черно, но сърцето ми е бяло.“ Ако и лицето е бяло, още по-добре, но трябва да се предпочита бялото сърце пред бялото лице. Вследствие на това в живота може да се яви една вътрешна дисхармония.

Та казвам: любовта в света е един от най-свободните актове. В любовта, която човек проявява в даден момент – никой не може да се меси в живота на този човек. И ако съвременните хора биха се научили да не се месят в любовните работи на хората, светът би се поправил досега. Майката се меси в любовните работи на дъщеря си, бащата се меси в любовните работи на сина си, ти се месиш в любовните работи на приятеля си, господарят се меси в любовните работи на слугата си и всички казват: „Чакай, не бързай, тя не е за тебе.“ Че кой за кого е сега? Само онзи, който люби, той може да знае кой за кого е. Двама души, които се обичат, те могат да знаят са или не са един за друг, а онези, които нямат тази опитност, нека мълчат. Ако вие [на] мене ще ми говорите за онзи живот, който днес живея, а утре умирам; ако вие ми говорите за една любов, при която утре има разлюбване, това е въпрос на съвременните писатели. Разлюбил я – казват. Че той никога не я е любил! Те си играли горе на сцената.

В света съществува следният закон: ти никога не можеш да изгасиш един огън, който е запален от Божественния Дух. Ти можеш да туриш срещу него всички духала, колкото ги има в света, но никога не можеш да го изгасиш. И ако някой мисли, че той може да изгаси любовта, той не е разбрал значението и силата на любовта. Това е най-шашавата работа. Любовта не може да се изгаси. Ти и цар да си, като дойде любовта, та чергата ти от четирите краища се запали, и тогава или трябва да бягаш от любовта, или трябва да ѝ се подчиниш и да я слушаш, и да кажеш: „Каквото кажеш, ще те слушам.“ И затова някои мъже и жени бягат един от друг: той бяга от нея, тя бяга от него, но с бягане ра-

ботата не се свършва. А някои се подчиняват. Казва сега Христос: „Аз живея.“ Защо живея? Защото обичам Отца Си. Един закон е това. Той казва: „Аз познавам Отца Си и това е, което всякога Ме е държало.“ Значи Христос е държал тази вътрешна връзка, този специфичен елемент, който носи вечния живот в себе си. Това е най-красивото чувство, което съществува в света! И ако вие можете да внесете това чувство в човека – колкото и да е бездарен, той веднага ще стане даровит. У него се заражда един импулс. Колкото и да е ленив този човек, ако внесете това чувство в него, това специфично чувство, тази леност ще се премахне от него. Даже и онзи, който се е обезсърчил, за когото животът се е обезсмислил, ако внесете това специфично чувство в този човек – животът и за него ще се осмисли.

Аз говоря за една опитност, която не снемam от небето, но която и всички вие познавате. Вие сега гледате, като че нищо не знаете. Колко пъти и вие сте опитвали това, но нито един от вас не е решавал сериозно. Дойде един княз, намери една мома – вземам момата в най-добър смисъл. Аз наричам мома тази, която може да говори истината, и момък наричам този, който може да говори истината. Но ако този княжески син, след като е видял такава една мома, почне да се колебае – той не може да направи опита. Той е станал княз по единствената причина, че неговата майка първоначално не е била княгиня, тъй както се предполага, но е била нещо много повече. Някой казва: „Аз съм прост човек.“ Не е така. Ако събереш сто волски царе, един прост човек седи много по-високо от тях. Ако Писанието казва, че човек има Божествено произхождение, защо той трябва да казва, че е прост човек? Че не е бил от царско произхождение. Пък и не отказвай това, че Бог е вдъхнал жива душа и си правен от Него. Тогава где е връзката? Значи ти не си от човешката раса.

Сега някои мислят, като се обърнат към живота, към Бога – да повярват и тогава да станат хора. Че

Христос носи тази запалка на живота. Човек трябва да се повърне към това, към което първоначално е вярвал.

Казвам: вие трябва да внесете много нещо, много нещо трябва да дадете. Вие се задоволявате с малко. Това не е разрешение на въпроса. Вие може да имате една задача. Вие се намесвате, но има един съществен въпрос, който всеки трябва да разреши. Всеки трябва да разреши същественото, което търси. В това разрешение седи вашата сила и спасението на вашия ум. Та казвам: ако вие добиете това специфично чувство, ако вие добиете любовта, достатъчно е тогава само да помислите върху известна ваша нужда, и тя ще се задоволи. Аз не искам сега да ви примамам, но казвам: сега не можете да направите това.

Та казвам: всеки човек, който веднъж се е скачил с любовта и е добил това същественото за живота, каквато нужда и да има, да кажем, че ще има нужда от двеста-триста хиляди лева, веднага някой американец, който не го познава, но има същото това чувство като него – веднага му изпраща един чек от толкова хиляди лева и запълва тази му нужда. Сега вие разбирате това и казвате: „Де да се намери този богат американец някъде из България!“ Че това не е ли същият закон, когато бащата изпраща своя любим син в странство да се учи, но и синът обича баща си, нима бащата преждевременно не изпраща чек с пари на своя син? Каквото е помислил синът например да изпрати баща му един чек от петдесет хиляди лева, и току-виж, бащата изпраща вече на сина си тия пари. Петдесет хиляди лева не са много. Има американски студенти, които харчат по две хиляди долара на месец. Те правят около двайсет хиляди лева годишно. Един наш български студент, на когото бащата изпраща по четири-пет хиляди лева месечно, с тези пари, които американските студенти харчат, той би могъл да изкара и четири години. В този случай ние не сме за бедните търговци. Онзи, който е праведен, той може да изхарчи и десет

милиона лева, но за грешника и десет лева са много. На грешника и един български лев му е достатъчен. Вследствие на това именно и небето дава много малко на съвременните хора. Не е въпросът във външното, което ние възприемаме, но въпросът е в това, което е вътре в твоята душа. Ако ти си праведен, можеш да ходиш спокойно в света, в някоя гора, без да се плашиш от нищо. А сега ти си в гората, страх те е от мечки, от студ, от вятър, от най-малкото свиване на пръстите, от комари, от въшки, от бълхи, от лошите хора, от лошите условия на живота и т.н. От единия до другия край ние само треперим и казваме: „Сиромашия, старост.“

Че кой от вас знае какво нещо е старият човек? Старият човек е стар, защото има малко вода в себе си. Той страда от сухота. Той е изсъхнал, затова има и бръчки по лицето и по кожата си. Ако можете да му турите няколко инжекции от тази първична вода, този стар човек веднага ще се подмлади, ще стане на дваайсет – дваайсет и една години млад човек, бръчките ще се махнат, зъбите му отново ще поникнат и вие няма да познаете, че той някога е бил стар човек. Той ще стане млад момък.

И на онази стара баба, която мисли, че ще умира, че не може вече да люби – турете ѝ само една инжекция от две капки от първичната вода и тя веднага ще застане пред огледалото и ще започне да мисли за някого. И когато ми казват, че бабите се отучили да любят, то е толкова вярно, колкото е вярно, че болните са отвикнали да ядат. Това е едно неестествено състояние, временно само. Естествен закон е човек да яде, както и да люби. Грехът не е в яденето, нито в обличането, нито в гледането на огледалото. Грехът седи на друго място – че ние не познаваме любовта. Че онзи, когото аз любя, аз лъжа. Аз трябва да му кажа: „И аз сам търся. Това е запалката, която аз търся. И като я намеря, най-първо ще запаля себе си,

а после ти ще бъдеш първият, когото ще запаля.“ Щом у мене се запали огънят, аз няма какво да му мисля.

Казват: „Опасно нещо е любовта, по цели нощи не може да се спи.“ Е, това не е вярно. Напротив – то, когато се влюбиш, ще спиш най-хубавия сън, какъвто Бог досега не ти е давал; ще имаш най-хубавата почивка; ще бъдеш облечен в най-хубавите дрехи; ще имаш всичко това, което никога не си мислил. Това е любовта.

Трябва да освободиш душата си от всякакви понятия за грях. Казвате: „Това е грях, онова не е грях; това не прави, онова не прави“, че еди-кой си какво писал. Това са патологически състояния. Те са верни, но само за болезнените състояния. Патологията е наука за болните, а не за здравите хора. Като влезем в науката на любовта, няма какво да мислим за болните хора. Щом влезем в любовта, там няма патология. И в религията има патология. Някой се моли на Бога. Но Бог има опитност от молитвите и обещанията на всички чешити хора в света. Него са го лъгали и царе, и князе, и учени и прости, и богати и сиромаси – всички са го лъгали. Той има събрана цяла редица лъжи, и то специфични – от всички хора по света. Той знае, че всичко това не е вярно. Плачат, молят се хората пред Него, но в този плач няма нещо особено. Той не е реален. Казвам: „Защо плачеш?“ „Гладен съм.“ „Колко дни не си ял?“ „Двайсет и четири часа.“ „Двайсет и четири часа ли? Аз пък не съм ял цели три деня.“ „А, ти не говориш истината.“ Той не ял само дваайсет и четири часа и си предполага, че ще умре от глад. Тогава бъркам в джоба си, вадя от него триста лева и му казвам: „Понеже аз не съм ял три деня, а на ден употребявам по сто лева за ядене, ето – вземи тези триста лева и иди да се нахраниш.“

Та казвам: не е въпрос сега за разсъждения, но новото учение има за задача да се изучи любовта, която действа в съзнанието. Ако ти в любовта не можеш да

схващаш това специфичното качество, ти не можеш да я разбереш. Има един момент в любовта, когато това качество се проявява. Кога е този момент, той не се казва: може да е сутрин, може да е на обед, а може и да е вечер, като залезе слънцето. В това отношение денят се разделя на три главни момента, на три главни части: сутрин е Божественият живот, на обед е духовният живот, а вечер е материалният живот. В тези три момента, в които се проявява специфичното на любовта, ти можеш да схванеш това Божествено начало. Това нещо ти можеш да схванеш не само през един ден, но през всичките дни на живота. Станеш ли сутрин, ти трябва да схванеш този Божествен момент, това начало. Този момент именно, в който се проявява това специфичното качество на любовта, Божественото начало, аз го наричам свещен момент. Аз го наричам момент на специфичното качество на любовта. Аз говоря за него като за първи лъч. Същият момент се среща и на обяд, и вечер. Затова именно в църквата правят по три пъти на ден служба. Обаче този момент е един и ако го изгубиш, всичко друго ще отиде напразно. Всяка твоя работа ще отиде напразно. Без Божественото всяка друга работа представлява воденица, която се върти напразно – въртят се камъните ѝ, без да мелят брашно. Или ако мели, тя няма да мели на свят.

Сега, тъй както поставям въпроса, аз искам да ви въведа в реалността, а не в привидното. Казано е: Духът ще ви научи. Че на какво ще ви научи? Да вярваме в какво? В хората ли? Аз вярвам във всеки човек, който е намерил този свещен момент извън времето. Този момент е еднакъв и за мене, и за него – няма никаква разлика. Аз вярвам във всеки човек, който е намерил този свещен момент сутрин; вярвам във всеки човек, който е намерил този свещен момент по обяд; и вярвам най-после във всеки човек, който е намерил този свещен момент вечер. И ако ние двама сме намерили този момент, не може да има никакво противоречие, никак-

во сблъскване в нашите интереси. Онзи човек, който е намерил Божественото, този момент, той когато ми говори – всякога говори истината и гласът му е за мене като музика, приятно ми е да го слушам. А онзи, който не е намерил този свещен момент, той ще умува, ще предпоставя, ще приказва и като го видя, че не е готов да говори истината, казвам: „Ще ме извиниш, аз имам доста много работа, зает съм. Втори път като ме срещнеш, ще ми разправиш недоизказаното.“

Казва Христос: „Понеже Аз живея, и вие живеете.“ Ние трябва да живеем тъй, както Христос живее. Казва Христос: „Както Ме Отец възлюби, така ви и Аз възлюбих.“ Влюбеният, каквото има – всичко е дал. И Христос всичко даде. Щом Той даде всичко, и от нас изисква да дадем всичко, да се самоотречем. Да се самоотречеш – това е един необходим закон. Ако ти не можеш да се отречеш от своето старо знание, да си губиш с него времето, ти никога не би дошъл до Божествената наука. Ние всички сме нервни, раздразнителни, недоволни, и между богати и сиромаси, между всички. И затова, когато се молим, ще видим, че има в това едно голямо разнообразие.

Съвременните хора още не могат да се лекуват, както трябва – милиони лекари още да дойдат, те все още ще останат в същото положение. На хората им трябва чист въздух, светлина, храна, хляб – няма какво да им се говори, че Бог е добър. Добър е Бог, но трябва да се яде. В яденето е Господ, в чистия въздух, в добрите мисли и желания. Навсякъде е Господ. И в нашите добри постъпки е пак Господ.

Казва някой: „Я се помоли на Бога.“ Какво ще се помоля на Бога? Какво ще се моли той на Господа? Човек сам не може да се моли. За да се помоли на Бога, трябва да се съберат поне двама души. Ти, човекът на съзнанието, като се съединиш с първичното Божествено съзнание, с онзи Божествен Дух, който разбира законите – веднага тази молитва ще бъде чута. В това от-

ношение Бог не прави никаква разлика между хората. Той счита, че едни от хората са запалени със свещения огън, а други не са запалени. В това отношение човек представлява една модерна пеш, в която ако няма огън – колкото въглища и да туря, те сами по себе си, не могат да се запалят. Но ако има огън, непрестанно трябва да се турят въглища и тези въглища трябва да изгарят. Ако въглищата не изгарят, значи има нещо криво в самата пеш или пък и въглищата не са доброкачествени.

На основание на този закон питам: ако ние не любим, какви сме ние? Защото процесът на любовта – това е животът. Животът е едно вечно движение, едно вечно проявление на Божествения принцип, който работи у нас. И сега ние се срамуваме от Божествената любов, вследствие на което търсим любовта там, дето я няма. Ние търсим живота там, дето го няма. При всяко ядене с Бога ние живеем, а при всяко ядене без Бога – ние умираме. Старостта постепенно започва да дохожда и ние постепенно губим, докато се почувстваме, че сме обвързани.

Та ние трябва да се повърнем към онова първично верую в света. Това верую са го имали всички верующи и чисти души. И в нашите времена има хора, които имат тази опитност. Не мислете, че в нашите времена няма такива хора. И сега ги има. Това учение е навсякъде и във всички времена. Казва Христос: „Понеже Аз живея, и вие ще живеете.“ Ако кажем някому, че Христос е жив, той трябва да каже: „Тогава аз ще трябва да умра, понеже се счита, че Христос днес не е на земята.“ Много естествено. Ако дойде някой княжески син да вземе дъщеря ти, той ще я заведе в своя дворец. Няма да стане приведен зет. Естествено е тогава, че и Христос като дойде и се влюби в дъщеря ти, Той ще я заведе в Своите дворци. Това е едно от привидните схващания на нещата. Това е и едно от нашите буквални схващания. Всяка душа, в която Христос се е влюбил, ще стане с нея някакво преобразование. Тази дъщеря, която винаги е

лъгала, която никога не е казала истината, сега ще каже: „Не мога повече да говоря лъжа.“ Тази дъщеря, която никога не е била справедлива, ще започне да говори правдата; тази дъщеря, която не е била досетлива, от този момент става чутка, досетлива, влиза в положението на всички хора, почва да им помага, но никога на очите ѝ няма да видиш сълзи. Някои ще кажат: „Ами Христос, у Когото беше запален свещеният огън, защо плака?“ Христос не плака за Себе Си, но за онези евреи, за които беше затворен пътят на тяхното усъвършенстване. Христос никога не плака. Да не спорим по този въпрос. Христос казва: „Божественото начало не може да плаче, Божественото начало не може и да страда.“ Христос като човек плака, но не и Христос като Божество. Човекът у Христа плака, но не и Божественото у Христа. И затова Христос каза: „Защо си Ме оставил, Господи?“ Човешкото начало чувства, че Божественото начало го е изоставило. Ние в света сме силни, докато Божественото начало съществува. Щом Божественото начало се оттегли от човека, тогава всички хора вече си мязат. Хората не огрубяват тогава, но стават хилави, слаби. Щом дойде Божественото начало у човека, тогава всички хора стават силни, благородни.

„Понеже Аз живея, и вие ще живеете.“ Любовта седи в едно особено, специфично качество, което носи живота. Любовта е била особен предмет за изучаване още от древните мъдреци. И когато човек влезе в тази посока, у него започват да се проявяват особени признаци по тялото или някъде по лицето му, и тогава ние казваме, че лицето на този човек се е променило някак, очите му също са се променили. Щом човек започне да загазва в материалните работи на земята, очите му почват да стават мътни. Почне ли умът, лицето на човека да се проясняват от това Божествено съзнание, в очите му се вижда нещо интелигентно – от тях излиза една мека и приятна светлинка. Всички мисли и желания в този човек са определени, в очите му

не се чете никакво раздвояване. Определено е какво той иска да каже. Ако един обикновен човек те погледне, ти не можеш да разбереш дали иска да ти каже нещо, или иска да вземе нещо от тебе. Дойде някой беден човек, наблюдавали ли сте го, как неговият поглед иска да ти каже: „Дай нещо!“ Ако не го разберете какво иска, той се принуждава да изкаже нуждата си. Тогава устата му се свива другояче. Онзи, който иска да вземе нещо, устата му другояче се разтегля. А когато иска да даде нещо, устата му другояче се разтегля. Устата, която взема, става по-голяма; устата, която дава, става по-малка. Очите, които вземат, са по-малки, а очите, които дават, са по-големи, но не като у бухала. Очите на бухала са големи – става събиране на светлината, за да може да вижда. Казвам: очите на добрите хора органически съответстват на тяхното лице. Ако измерим дължината и широчината на лицето, ще видим, че очите са симетрични на лицето.

Всички хора, у които Божественният принцип е малко занемарен, очите не съответстват на лицето. Мислите, които минават през ума на човека, постоянно отделят лъчи през очите – те постоянно струят. Всяка мисъл, която излиза от човешките очи, храни окото. Човек се храни в света не само с хляб, но и с всяко живо слово. От мислите, с които се храни човек, той постоянно се променя. Силата на човека седи в неговите мисли. Внеси само една весела мисъл в ума на човека и той веднага ще стане бодър и свеж. Човек може да яде по три-четири пъти на ден и пак да линее. Казват за някоя мома: „Линее тази мома.“ Ако ти живееш с мисълта на вярата, на надеждата, можеш да ядеш и сухи корички, и пак да си здрав и весел. Мисълта храни човека. Днес ти не можеш да убедиш някой човек, че мисълта храни човека. Той мисли, че само хлябът е в сила да го нахрани. Хлябът е сгъстена Божествена мисъл. Той е живият хляб. Житните зрънца пък са висши, интелигентни същества. Някой път ти вземеш едно житно зрънце в ръ-

ката си, но и то има свой ум. Житното зрънце е възлюбено дете, което има свои майка и баща. Ти пипнеш едно житно зрънце и казваш: „Житно зърно е.“ Но то се радва, че е влязло в тебе и казва: „Малко съм, но много се радвам, че мога да ти дам нещо от своята любов и да живея в тебе.“ Ти можеш да го дъвчеш, без да мислиш за него, но то казва: „Радвам се, че ме дъвчеш и колкото повече ме дъвчеш, толкова повече ще ти дам; колкото повече ме стискаш, толкова повече ще ти дам.“ Сега някои от вас ще разберат криво.

Казвам: Божествената любов е несъвместима с любовта на сегашните хора, както и старите дрехи са несъвместими с новите. Ти, със старите си дрехи – върху тях не можеш да облечеш новите. Ще съблечеш старите дрехи, ще измиеш тялото си, ще си туриш нова риза и ще облечеш отгоре новите, чистите дрехи. Трябва да се освободиш от всичко старо. Същото се отнася и до Божественото. Новото не се облича върху стари дрехи. Казвате: „Искаме да примирим новото със старото.“ Там е погрешката – никакво примирение не може да има. Това се отнася до съзнанието. Старият и младият човек се отличават по своите мисли, а не по външната си форма. Аз съм наблюдавал как стар дядо на осемдесет години и млад момък на двайсет и една години – как се разговарят. Младият момък разправя нещо, а дядото го слуша внимателно и казва: „На наше време не беше така. Вие сте учили повече.“ Старият не казва на младия, че не го интересува това, но казва: „Много хубаво нещо е знанието.“ И в младия, и в стария човек мисълта еднакво функционира. Някога пък старият вика младия, иска да му предаде своя урок, но младият не иска да го слуша, той си мисли да си поиграе малко и казва: „Имам малко работа вън.“ И излиза. Старият иска да предаде своята мисъл, но младият не приема. Неговата мисъл се лута. Такъв млад човек аз считам за стар. Няма в света по-опасно състояние от това да възпитаваши един камък или един трън. И затова всички

ония мисли, които произвеждат у нас страдания, аз наричам чужди мисли. И затова всяка сутрин като ставате, вярвайте, че у вас ще дойде някоя Божествена мисъл.

Казвате: „Кога ще дойдем до това положение?“ Днес вие сте по-близо до Царството Божие, отколкото всякога по-рано. Ако вашата вяра остане такава, каквато е на сегашния свят, вие нищо няма да свършите. Ако всеки, който днес вярва в Бога, това му е достатъчно, тогава каква нужда има да се проповядва на хората? Ако това, което ние знаем, е цялата истина, тогава каква нужда има да се говори на хората? Ако всички сме научени от Бога, тогава нямаше защо да се проповядва: „Познай Бога!“ Всички съвременни хора мислят, че са на правия път и живеят добре. Това е тяхно частично разбиране. Това не е противоречие. Вие знаете разликата между хубавото и лошото ядене. Вие знаете разликата между хубавото и лошото време. Не е все едно да пътуваш пролетно време, през най-хубавия слънчев ден, когато цветята цъфтят и птичките пеят, както не е все едно да пътуваш през кално време.

Та казвам: онези от вас, които работите върху себе си, трябва да живеете. Сега има много гадатели в света, които казват: „Написана ни е съдбата.“ Има една написана съдба – тя е първичната, но има и много неща, които не се сбъдват. Нещата се сбъдват само в низходяща степен. Ако предсказвам на някой грешник – каквото му предскажа, ще се сбъдне. Но ако предсказвам на един праведник – каквото му кажа, няма да се сбъдне. Ако предсказвам на една мома, че тя ще се ожени за един нехранимайко, който ще я бие по три пъти на ден, и главата ѝ ще побелее, тя ще повярва и това [ще] се сбъдне. Но ако предскажа на някоя мома, че тя ще се ожени за един царски син, това няма да се сбъдне. Защо? Защото на земята няма условия за добър и щастлив живот. Па и самата мома няма тези условия в себе си. Ако има някой щастлив човек на земята, нека дойде. Аз бих желал да видя такъв човек. На земята щастливи

хора няма, и условия за щастлив живот няма. Който и да казва това, не може да се вярва. Идете по целия свят и ще видите, че никъде няма щастливи хора. Ако има щастливи хора, те не са от мира сего, те не живеят на земята. Техните разбирания и схващания са съвсем други. Те са хора от друго поколение, които са изпреварили века си. Те могат да живеят в разсадниците на живота.

Та казвам: трябва да станете силни, да превъзмогнете условията, в които живеете. Понеже казва Христос: „Аз живея, и вие ще живеете.“ Няма по-голяма сила в света от живота. Това е голямо изкуство. Можеш ли ти да живееш, добиеш ли това съзнание, че Бог е тил за тебе, че небето е твой тил, че всички добри хора са твой тил, че всички ангели, че всички свършени хора са за тебе тил, няма по-красиво състояние от това. Няма по-красива пейка от тази, на която ти да можеш да си починеш. А ти сега ходиш, разправяш, че вярваш в Бога, а съзнанието ти е свързано в някоя банка. Молиш се на Бога, но не си уверен. Днес един банкер има по-голяма вяра, отколкото един християнин. Той вярва, че като отиде в английската банка, ще извади един чек, ще го подпише и ще му дадат колкото пари иска. Един християнин не е уверен, че като се помоли, ще му дадат колкото иска. Вие казвате: „Аз като се помоля на Бога, и каквото поискам, ми го даде.“ Опитайте се да се помолите и да поискате Бог да ви даде сто златни монети, да видим, какво ще ви даде.

Може да вярва само онзи, който е вложил нещо. Чудно нещо. Нищо не си вложил и се молиш. Щом не си вложил нищо, и нищо няма да получиш. Вложил ли си нещо, ще ти се даде. Не си ли вложил нищо, нищо няма да ти се даде. Дава се само съобразно [труда], който си вложил горе, или кредита, който си вложил в природните банки. Някой човек нищо не е вложил, а очаква. Не е така. Христос казва: „Събирайте съкровища за небето, които нито молци ги изяждат, нито [ръжда] ги разяжда.“ Това е философията на този живот.

Казвам: трябва да вложим нещо в живота и да дойдем до онова знание, което е сигурно. Сега аз виждам опасността, до която сте дошли. Всички вие сте дошли до едно място, дето искате да схванете този Божествен принцип, за да живеете добре на земята и да се осигурите. Освен това вие правите разлика между земния и между небесния живот. Не, няма абсолютно никаква разлика. Когато [висшите] духове от небето искат да поживеят един специфичен живот, те слизат на земята, въплътяват се в някоя човешка форма и минават този живот като едно разумно развлечение. От работата, която извършват, те се разтушават и изпитват голямо удоволствие, че са сподобени с един такъв красив живот. Те се радват, когато могат да живеят поне една година човешки живот. От това усилие, което правят, те се радват и казват: „Красиво нещо е да бъде ангел в човешка форма.“ Вие пък казвате: „Хомот е животът.“ Не, ангелите внасят в човешките форми нещо хубаво, чисто – каквото Бог е създал и в самия човек.

Казвам: на първо време ние трябва да станем огнища, да дадем място на тия възвишени същества да се проявят. Нека всички тия жители на небето почнат да ни посещават по-често.

Или сега в икономическия живот на народите искат да привлекат капиталите на европейските държави. Това искат и българите: да привлекат капиталите на англичаните, на германците, на французите, да стане един оборот, едно внасяне на чужди капитали. Питам: отде ще дойде този оборот? Той може да дойде само от невидимия свят. Казвате: „Какво може да стане?“ Казвам: ако българите биха искали този капитал от невидимия свят, това би станало по-скоро, отколкото те да ходят да обикалят из Англия и други чужди държави и след дълги уговаряния, казват най-после, че взели нещо. В две години отгоре Бог можеше да даде на българите не десет или двацет милиона английски лири, но Той можеше да им даде преизобилно плодородие от жито и

от други зърнени храни. И ако в България биха дошли повечко от тия екскурзианти на невидимия свят, за да научат българите да не бъркат в брашнения чувал, какво могат да искат повече? Защото днес в България всяко нещо не отива на мястото си. Де отива? Те трябва да се пазят да не замязат на онзи дядо от турско време, който, като се боял парите му да не бъдат взети от турците, да не го ограбят, заровил ги някъде в земята, турил си и знак, но не могъл след това да ги намери. Каква полза от това? Турците не взеха парите му, но земята ги взе. И после той умрял без тях.

Питам: какво се ползваме ние от нашето богатство, което забравяме де сме го турили и нищо не помним? Не можем да го намерим. За нас е все едно дали турците са го обрали, или в земята е останало. Но да оставим това настрана, то е личен въпрос. За нас важи животът. Днес пущат един лист да станете акционери на голямата природна банка. В нея всички може да участвате, но всеки трябва да вложи по нещо. Ще си купите един дял, ще подпишете книжата и ще вложите нещо. И след време ще получите своята част. Има някои сестри и братя, които купуват някакви билети от странство, а тези билети трябва да препродадат на няколко места и след това щели да получат една сума от сто хиляди лева. Те искат с малко нещо да станат много богати. Аз казвам: единият билет на природната банка струва десет лева, другият струва сто лева, а третият струва хиляда лева. Значи всеки ще трябва да си вземе три билета, за които ще внесе хиляда сто и десет лева. Само по този начин ще бъдете членове в природната банка.

„Понеже Аз живея, и вие ще живеете.“

29 декември 1929 г., неделя, 10 ч.
София – Изгрев

РИЛСКИ БЕСЕДИ

БНІСКИ РЕЧЕДИ

МАЛКИЯТ СТРЪК

Всеки стрък, който излиза из земята, ще види лъчите на слънцето.

Може да попитате: „Сега защо седим на този дъжд?“ То е първото предметно обучение. Когато нивата е посята, дъждът е благословение; а когато нивата не е посята, дъждът е нещастие. Когато нивата е посята и вали дъжд върху нея, жито израства. А когато нивата не е посята и дъждът пада, само бодили ще израснат. Следователно, когато във вашия живот дойде едно Божествено благословение, а вие нищо не сте посяли, бодили и тръни ще израснат и всичките нещастия ще вървят едно подир друго тъй, както сянката тича подир колелото. Не се самоизмамвайте, животът не седи във външните прояви. Външността не носи доброто. Доброто е нещо вътрешно. Човек трябва да бъде добър в сърцето си. Ако един човек не може да обича живота, който Бог е вложил в него, ако той не може да оценява своята душа и ако чистотата като същина е непонятна за него, как ще учи другите хора? Ако за себе си не можете да постигнете чистота, как ще я предадете на другите? Хората са чудни, когато искат да знаят много, да станат умни, да станат гениални, да учудват света. Господ е дал на всички хора ум. Защо някои хора са разумни, а други неразумни? Защото едни са обработили ума си, а другите не са го обработили.

Онзи, на когото Господ е дал ум, а не го е турил на работа, той върви по широкия хлъзгав път. За такъв човек казваме, че не е умен.

Ние сме дошли на земята. Защо? Да се учим. Тази земя е свещена. Това трябва да се разбира. Човечеството с порочния си живот я опетни. Хората, като не разбират какво нещо е земята, казват: „Земята е нечиста, грешна.“ Значи те приписват греха на земята. А тази грешната земя, на която се вършат всички престъпления, всичките грехове, постоянно вади из недрата си по нещо: жито, ябълки, круши, картошки и др. Всички благословения, които тя приема отгоре, праща на нас. При това мнозина казват: „Тази грешната земя!“ – и плюят върху нея. Защо? Кой е крив? Земята ли е крива? Не. Човек не трябва да плюе. Какво означава плюнката? Плюнката означава всичко онова лошо, което се е събрало във вашия ум, във вашето сърце. Тя е един отровен сок, който ти изхвърляш навън. Човешките плюнки са особено отровни, когато човек е раздразнен, гневен. Тъй че не всякога плюнките ви са сладки.

Защо се качихте горе на Мусала? Защо там ви посрещнаха гръмотевици, дъжд, сняг? Това беше езикът на небето. Господ казва: „Кажете на тези хора, че ако извършат волята Ми, Аз ще излея всичките Си благословения върху тях. Ако тия хора вървят с тебе и се качат нагоре, чисти трябва да бъдат. С тия техни хилави желания, с тия техни хилави мисли, с този вътрешен егоизъм, колкото и малко да е останало, не могат да Ми служат.“ Вие днес сте по-добри от другите хора, но в сравнение с ангелите, които извършват волята Божия, вие сте хилави, не можете да служите на Бога. Вие може да станете и демони, и крилати ангели. Това са възможности за вас. Тия възможности Бог е вложил в пътя на вашето развитие. Ангелите са отлични служители. Те носят Божието благословение на целия свят. Красиво е да изпълним малкото благо, което Бог е вложил в нашите души. Красиво е да вършим това, което Бог иска, и да бъдем

благи и добри. Ще кажете: „Ами как ви е говорил Господ?“ Не е важно как ми е говорил Господ, но трябва да знаете, че и в прям, и в преносен, и в идеален смисъл, тия са думите, които Господ казва.

Аз виждам, между вас се заражда една благородна ревност. Ревността е нещо хубаво, когато е за добро. Когато тази ревност излиза от посятата нива, тя е благословение. Но когато тази ревност излиза от една непосята нива, тя носи тежки страдания. Мнозина от вас сте оставили вашите добродетели неприятели, тоест много от вашите семена не са поникнали на нивата ви. Аз говоря сега само за добродетелите. Според мен недъзите ви се дължат на недоразвити добродетели. В живота всички така сме свързани, че прегрешенията на едного са прегрешения на всички и добродетелите на едного са добродетели на всички. Що е прегрешение? Прегрешенията се явяват като последствие от задържане на Божиите блага. Защото човек всякога служи за проводник на Божията благодат. Затова, ако един праведник не изпълни своя дълг, ако не дойде навреме, когато Бог го повика, всички други страдат, понеже са свързани с неговия живот. Ако той не иска да изпълни волята Божия, ще се намери друг, който да я изпълни, защото у Бога има всякога и други възможности. В дадения случай ти, който си извикан; ти, който трябва да бъдеш носител на Божественото благо – отвори сърцето и душата си да мине Божията благодат през тебе и да отиде на всички хора. Бог иска Неговата благодат да мине във всички души. Не мисли, че ти си малко, недоразвито същество. Ти може да мислиш, че си малко същество, че нищо не струваш, че не можеш да вършиш велики работи. Какво означава това? Това е неразбиране на нещата. Наистина, велики работи не можеш да вършиш, но малки работи можеш. Тях свърши, достатъчно е. Ти трябва да кажеш: „Сега аз ще отворя сърцето си, ще отворя ума си, да дойде Божието благо.“ Това е волята Божия. Бог иска Неговото благо да дойде върху нас тъй, както ид-

ват слънчевите лъчи. Мислите ли, че ако някой дойде и закове с гвоздеи отвън кепенците на вашата къща, че ще можете да възприемете слънчевите лъчи? Не. Ако някой закове отвън вашите кепенци, аз ще мога да ги отворя, но ако са отвътре заковани, там е лошото. Някои постоянно ми казват: „Хората не са добри.“ Каква философия има в това, че хората не са добри? Това аз тълкувам така: хората от хиляди години са затворили своите души, в тях има набрана излишна енергия и като не знаят как да употребят разумно тази енергия, тя създава пакости както за самите тях, така и за окръжаващите ги. Какво трябва да правим? Ще впрегнем тази енергия на работа и ще се ползваме от нея тъй, както се ползваме от тия клекове, които горим. Тези клекове ще кажат: „Тия хора се качиха горе на Мусала, ние им помагахме, давахме толкова жертви заради тях, животът ни отиде, да видим сега какво ще извършат.“ Един ден тия клекове какво ще говорят на Господа заради вас? Те ще бъдат свидетели, разбирате ли? Тези клекове, това езеро, тия камъни днес са спящи същества, но един ден, когато отидете при Господа, и те ще дойдат и всички ще заговорят. Разбирате ли закона? Те са живи същества. Вие мислите, че има скрити престъпления. Не, няма нищо скрито-покрито в природата. Тия камъни ще станат, ще кажат какво добро и какво зло сте извършили. Вие мислите, че природата е мъртва. Не, жива е тя. Всичко, което виждате наоколо си, това са спящи, но живи същества, които гледат на вас. Един ден, когато проговорят, ще ви кажат: „Едно време и ние бяхме своенравни като вас, но сега учим първия урок на мълчанието, първия урок на смирението.“ Върху всички тия камъни от милиони години насам е играл Божественият чук, но те не са научили още своя урок.

Сега вие, които сте оживели, защо доведох на Мусала? Да познаете Господа. Той ви говори отгоре, но вие не разбирате езика Му. Не че е мъчен езикът Му, но не го разбирате. Той ви казва: „Вие трябва да се

обичате.“ Казвате: „Как трябва да се обичаме, Господи?“ Е, питам ви, как трябва да се обичате? (*„Да си прощаваме всички грешки и обиди.“*) Това е наполовина право. Може ли да простите някому, ако той не се разкае? Аз искам да ви изнеса истината – тълкувам думите ви. Ако едно умряло магаре го пече слънцето, какво ще стане с него? Ще се разложи и ще започне да вони. Тогава, ако някой човек е мъртъв, и ние се молим за този човек, какво ще стане с него? Той ще започне да вони, да се разлага. Мъртвия или трябва да го заровим, или да го занесем някъде далече да се схуми и всичката му материя да се разнесе из пространството. След време Господ ще събере тази материя и ще направи един нов човек от нея. Сега, щом започнете да миришете, трябва да знаете, че сте мъртви. По някой път и човек мирише. Какво трябва да правим с този мъртъв човек? Как трябва да проявим любовта си към него? Ако магарето е живо, ще му дадем малко зобчица, храница и после малко водица. Ако има някоя рана, ще го превържем. Щом магарето оздравее, ще зареве – ревят на магарето е белег, че то е здраво, че може вече да работи. Ти го питаш: „Какво има?“ То казва: „Сега може вече да туря товара на гърба ми.“

Разумно трябва да постъпваме. Всеки от вас има нужди, които разумно трябва да постигне.

Та ние се качихме на Мусала. Това е хубаво, то не е само един външен подвиг. Външния подвиг направихме хубаво. Неколцина от нас се върнаха назад. Това показва, че във всички няма още тази пълна готовност. Тези, които се върнаха назад, ако не знаем как да ги изкачим горе, ще ни спънат. Да обясня своята мисъл. Ако ти, който се качваш на Мусала, имаш сто добродетели в себе си, но същевременно имаш един голям недъг или си извършил едно голямо престъпление – туй престъпление ще парализира твоята деятелност към добро, твоя стремеж към Бога. Следователно това престъпление или този лош навик трябва да го превърнеш в

добродетел, та всичко в тебе да е само добродетели. Аз съм казвал, че човек все трябва да има един недъг. То е така, но кога? Така е, докато си в закона на развитието, но дойде ли да служим на Бога, трябва да бъдем съвършени, без никакъв порок. Когато говоря за служене на Бога, разбирам този свещен момент на нашата душа, когато пристъпваме към Бога с всичката си чистота и съвършенство: чисти и святи в своите мисли, желания и действия. Само при такова съвършенство на духа и чистота на душата ще разбирате какво изисква Бог от нас в даден момент.

Та питам ви: как ще носите сега новото учение в този свят? Душите ви трябва да бъдат отворени. Ако отидете в света с недъзите си, ако имате същите желания, каквито имат и хората на света, какво благословение ще дойде? Ако аз ида да проповядвам словото Божие и очаквам да ми платят, за да се облека с хубави дрехи, с нова шапка, с нови обуца, изобщо – по най-модерен начин, мислите ли, че Бог ще бъде доволен от мене? Мислите ли, че аз ще проповядвам правилно Царството Божие? Кажете, коя е онази домакиня, която, като работи вкъщи – меси, маже, чисти, или отива на нивата си, се облича с булските си дрехи? Всяка разумна домакиня отива на работа със старите си дрехи. Това е правилно. Когато отидем да работим, няма да обличем хубавите си нови дрехи, а ще отидем с вехтите си дрехи. Хубавите си дрехи оставяме само за специален случай. Кога? Когато отиваме при Бога. При Бога ще отидем с най-хубавите, с най-чистите си дрехи, без никакво петно по тях.

И тъй, запомнете следното: когато нивата е посята, дъждът е благословение. Сега питате защо времето е такова, защо вали дъжд? Защото в нас има големи недъзи, ние сме големи егоисти. Или по-право казано, човек е добър, но само за себе си. Ние сме по-добри, отколкото трябва да бъдем, но само за себе си. Сега ще ви кажа една важна мисъл: да бъдем добри. Към кого?

Да бъдем добри вече и за Господа. За доброто има три категории: човек може да бъде добър за себе си, човек може да бъде добър и за ближните си, а аз считам най-идеалното състояние – човек да бъде добър и към Бога. Ние научихме изкуството да бъдем добри към себе си, да бъдем добри към ближните си също научихме, но сега трябва да научим изкуството да бъдем добри и за Господа. Туй е най-хубавото, което се изисква от нас. Сега вие питате: „Какво трябва да правим?“ Да бъдем добри не за себе си, но за Господа. Ние за себе си сме добри, за ближните си сме добри. Отсега нататък трябва да бъдем добри за Господа.

Вижте онази майка, която отглежда своето дете, не е ли добра за него? Добра е. Вижте онази малка пчелица, която изминава километри разстояние да събира прашец и да приготвява мед за себе си и за своите близни. Не е ли тя добра за тях? Добра е. Но пчелата не е научила, не е разбрала още великия Божи закон – да бъде добра за Бога. Вземеш ли ѝ малко медец, тя веднага те жилне. Тя не дава нищо за Бога. За себе си всичко е уредила отлично, къщата си също е уредила хубаво. Тя самата е чиста, трудолюбива, но не знае закона, че трябва да бъде добра за Господа. И ние сме като пчелите. За къщите си сме много добри хора, за ближните си също, но дойде ли Господ да поиска от нас най-малкото нещо, ние Му показваме жилото си, казваме: „Тъй, да ме познаеш кой съм.“ Значи отсега вече ще учите закона, да бъдете добри за Господа. То е най-великото нещо! Когато го научите, целият ви живот ще се осмисли, живата природа ще ви заговори и вие ще извадите една поука от всичко това. Ако тия камъни ви заговорят, какво ще стане? Косите ви ще настръхнат от ужас и цялата тази красива местност няма да ви побере. Ще се разбягате всички. Знаете ли какви страшни работи ще чуете и ще видите? Цял ад ще бъде за вас това нещо. Ако рекат сега тия планини да ви разправят своята история, цяла София не би ви побрала. В това място

може да видите запример двама гиганта, хора на миналото, как се убиват със своите ножове. Ако видите всичко това, какво хубаво ще научите? Вие само бихте се ужасили. И хиляди години се изискват за тия герои, паднали на това бойно поле, за да се издигнат. Всичко това тук са кости на мъртви герои, на богове, които са живели в миналото. И сега слънцето трябва с милиони години да пече, дъждове много да ваят, за да се измият греховете им и да научат закона, че трябва да служат на Бога. Те са служили на себе си, служили са и на ближните си, но не са работили за Бога.

Сега някои казват: „Нали сме излезли от Бога?“ Има излизане отдолу, има излизане и отгоре. Тогава, какво трябва да правим? Нали науката казва така? Да, има човешка наука, но науката, за която аз ви говоря, не е човешка. Има наука на светиите, има наука на ангелите, но има наука и на Бога. Вие казвате: „Аз знам много.“ Радвам се, но това ваше знание е човешко. Ти науката на светиите научил ли си? Науката на ангелите научил ли си? Тя е за далечното бъдеще. Ами науката за Бога научил ли си? Сега е време за една по-висока наука. Аз не започвам с ангелската наука, не започвам с науката на светиите, но започвам отгоре – с науката на Бога. Това е един от разумните методи. Аз започвам с най-мъчното на всичките науки – с това се различава моята наука. Всичките хора започват с най-малките числа. „Я, Иванчо, кажи колко правят едно и едно?“ „Едно и едно е две.“ „Две и две?“ „Четири.“ „Три и три?“ „Шест.“ „Три по три?“ „Девет.“ Това е лесният път, лесната наука. Ние сме вървяли по лесния път от толкова хиляди години и затова не можем да успеем. Който върви по лесния път, много трудно добива резултати. За да започне човек с малките величини, трябва да има ума на Бога. Само Бог е в състояние да работи с малките величини. Ние, хората, трябва да работим с големите величини. Ще изясня мисълта си, като ви приведа един пример. Вземете едно дете, което плаче. Ако му

дадете една прашинка, това дете ще престане ли да плаче? Не. Но ако му дадете десет килограма ябълки, колкото и да е разгневено, престава да плаче. Това е науката на Божествения живот, науката на Божественото изобилие. Като започнем с тази Божествена наука, ще видим, че в нея числата говорят. Като кажа: числото едно, и го извикам по име, то ще излезе, ще ви говори, ще ви държи една отлична лекция. Кажа ли: числото две – извикам ли го по име, то ще излезе и друга лекция ще ви държи. Числото три – също и т.н. Тогава едно и едно правят две – събирам ги. Едно и две пак събирам. Всички числа могат да ви говорят. Като ви проговорят, от тях ще разберете какъв е смисълът на тази Божествена наука, която държи целия козмос в хармония. А величието на Бога се състои в това, че ние пред Него сме бебета, малки величини и Той се занимава с нас, действа върху нас със Своего изобилие.

За нас, които сме дошли до Мусала, още като тръгнахме от София, Господ каза на всичките Си служители така: „На тия малки деца ще пригответе пътя, ще пречистите всичко наоколо им и горе ще ги приемете като гости добре дошли.“ И затова там имаше дъжд, сняг, град. В Божията наука, в която Бог работи с малките величини, ядене и пиене няма. В човешката наука – обратното – навсякъде има ядене и пиене. Ние сме добри само когато ядем и пием. Когато няма ядене и пиене, не сме добри. Някой трепери. Питат го: „Защо трепериш?“ Защото няма какво да яде и пие. Когато яде и пие, той е доволен.

Вие казвате, че трябва да си прощавате. Да, хубаво е човек да прощава. То е първото нещо. Велико е човек да прощава. И Бог се отличава с това качество, че Той е дълготърпелив и прощава. Друго важно нещо за нас е да обичате тъй, както Бог обича, а не както хората обичат. Това запомнете. Да обичаш, както хората обичат – това развращава. Това трябва да знаете. Вие трябва да обичате тъй, както Бог обича. Защо? Ако влезете

в Божествения свят и искате да обичате тъй, както хората обичат, няма да имате никакъв резултат. Като влезете в Божествения свят, ще обичате тъй, както Бог обича. Ще обичаш, ще прощаваш, ще работиш – за кого? Само за Господа. Ако тази мисъл за Бога седи всякога в ума ви – каквото вършите, само за Бога да го вършите, това е велико благословение за вас. Ти ще вършиш всичко заради този велик Господ, Който е направил света. Тази мисъл да седи постоянно в ума ви. Ако дойде в тебе мисълта, че си грешен, ще кажеш: „Хубаво е, така е – аз знам, че съм грешен, но аз знам, че има нещо друго в света, нещо хубаво, а то е, че Бог ме обича. Щом Господ ме обича, аз ще изпълня Неговата воля, ще Му служа тъй, както трябва.“ Ако някой ме попита: „Защо обичаш Господа, защо Му служиш?“ Защото Бог ме обича. На любовта винаги се отговаря със служене, с работа. Не Го ли обичаш, няма да Му служиш. Любовта работи, това да знаете! Не работиш ли, ти си извън любовта. Ние работим за онзи, когото любим. Бог ще работи отгоре, а ние ще работим отдолу.

И тъй, това е Мусала – високия връх, който гледате. Доброто, което Бог е вложил във вас, ще гледате да го развивате, като работите единствено заради Господа. Ако вие започнете да изучавате тази велика Божествена наука, ще напреднете в своето развитие, ще научите много работи, които са необходими за вас и ще свършите тъй, както е определено за всекиго одного още от началото на неговото битие. Ако пък започнете с науката на светиите, с науката на ангелите, как ще свършите? *(Учителят откъсна една тревица и я посочи.)* Като тази тревица ще израстете нагоре. Всяко цвете има двойк смисъл. Когато аз се накича с едно цвете, това означава, че живея по науката на светиите и на ангелите.

Казвам: ако учиш науката на светиите и на ангелите, ще учиш закона на растенето, закона на самопожертването, закона на безкористието. Аз откъснах тази

трева и тя се радва. Защо? Защото е предметно обучение за вас. Тази трева един ден ще бъде свидетел пред Бога, там ще ви срещне и ще каже: „Аз съм свидетел.“ За какво? Че ви е говорено за Бога, за тази велика Божия наука. Тази трева говори. Ето защо вие ще отворите сърцата си, ще направите едно пречистване, ще се разкаете и каквито прегрешения сте направили, до едно ще изправите. Всеки ще отвори книгата на живота си и ще направи преглед на всички свои добри и лоши постъпки. Колкото прегрешения намерите, ще ги поправите. Ако не съзнаете някои ваши прегрешения или ако въпреки вашите усилия, въпреки вашето внимание не можете да ги изправите, ние ще ги поправим. Някой път и учителят поправя. Не е въпросът кой поправя. Ако ученикът поправя – добре е; и ако учителят поправя, пак е добре. Ако ученикът не довиди да поправи погрешката са, нищо от това – учителят ще я поправи. Следователно все някой трябва да поправи. Важното е грешката да се поправи. Някой казва: „Ама аз имам недостатък.“ Много хубаво. Приеми, че този твой недостатък, тази грешка е допусната от Бога. Тогава защо се докачате, защо се обиждате?

Сега, като се върнете в София – мястото на мъдростта, какво ще занесете със себе си? (*„Ще си поправим погрешките.“* *„Ще обичаме братята си, както Бог ни обича.“* *„Ще работим за Божията нива.“* *„Ще направим една малка вадичка, да прекараме Божието благословение в София.“*) Всичко туй, което казвате, е турено вече в проект. В Божествената наука е така: всичко, каквото казвате – става. Вие като кажете нещо, ангелите започват. Каквото кажете, се реализира. Вадата ще дойде в София, само че нивата трябва да бъде посята. (*„Вие, Учителю, трябва да отворите кепенците ни.“*) Тази сутрин аз отворих не само кепенците ви, но и покривите на къщите ви не оставих. Ако някой е погледнал, няма да види нищо отгоре ви. Не само това, но смъкнах и всички ваши дебели дувари. И ако се погледнете, ще

видите, че нямате нито покриви, нито кепенци, нито дувари. Това е светлината, това е свободата.

Искам сега да запазите тази свобода, да не си туряте главата в ярема, да не казвате: „Докога, Господи, този живот, този товар, тези недъзи, тези нещастия! Майка ми за това ли ме е родила?“

Сега, ще помните Мусала. Ще помните, че много грехове има българският народ. Тук, и в целия Балкански полуостров, има души, които са затворени от векове и чакат своето избавление. Те са, които ви правят пакости. Някой път двама души се скарат, набият се помежду си. Защо? За свобода се бият. И като се набият, казват: „Ти позна ли ме сега?“ Някой път тия духове дойдат при вас, искат ви помощ, но вие, като не знаете как да им помогнете, набиете се, скарате се помежду си. Сега, където идете, ще започне да отваряте кепенците, покривите и дуварите.

Слушайте, аз ще дам сега на всички ви един спомен – по една тревица. Ще напишете на тази тревица нещо като символ. Колкото да е малка или голяма, не гледайте на това, голяма или малка – безразлично е. Тя ще бъде за вас емблема. Като погледнете тази трева, ще кажете, че трябва да учите закона на ангелите – закона на растенето. Всяка тревица крие в себе си формулата: **„Великата наука на живота – това е служене на Бога.“** (Учителят раздава тревички на всички. „На близките си да дадем ли от тревите?“) Може да им дадете, но ще вземете обет от тях – служене на Бога. Вие трябва да разберете закона: служене на Бога. Това е важното, на него се опрете. Нямате ли тази идея (*служене на Бога*), аз мога да ви събера цял кош треви, но тази трева сама по себе си ще е без значение. Това ще запомните. Служене на Бога във великата Божествена наука. Кажете ли, че ще служите на Бога, трябва да посеее нещо. Благословението идва всякога, когато посеее нещо. Когато откъснете един лист, той да представлява за вас образ на идеята: Божието слово – служене на Бога. Ако

носителите тази трева без съдържанието на тези думи, тя ще бъде една свещена книга без съдържание на великото слово. Но ако книгата е написана с Божествените слова, тя ще бъде ценна. Тъй щото тази трева ще ви говори свещените слова на Бога навсякъде. За в бъдеще, като седнете на тревата, все тази идея ще имате предвид. Тревата ще ви говори върху закона „служене на Бога“. Щом разберете този закон, като седнете на тревата, тя ще ви каже: „Добре дошли!“ Този, който има тревата, покривът и кепенците му трябва да са отворени. Който се заеме да изучава тази велика Божествена наука, покривът и кепенците му трябва да са отворени, слънцето да го грее отвсякъде, а земята само да му бъде основа.

И тъй, на когото дадете от тази трева, ще му кажете тия слова, които и на вас казах.

Сега да довършим работата си. В светлината на тази велика наука, или в Божествената наука, под думата „свършване“ се разбира започване на нова работа. И когато аз казвам да свършим тази работа, разбирам да започнем друга работа. След като свършим дадената работа, ние няма да спим, а ще идем на лозето и ще почнем да копаем. Като свършим копането, има друга работа и т.н. Един ден ще идем на лозето да опитаме гроздето. Като свършим работата на света, започваме великата работа за Бога. Отиваме да работим за Него. Велика работа е тя. Казвате: „Да се освободим от света.“ Няма какво да се освобождаваме. Щом служим на Бога, ние сме свободни граждани. Но ако не вярваме в тази наука, светът ще има влияние върху нас. Тъй че, да поддържаме мисълта, че трябва да се освободим от света – значи да считаме, че сме роби.

Та основната идея, основната мисъл в тази беседа е служенето на Бога. Ще започнем с най-мъчната наука – Божествената наука, която ще ни научи всичко онова, за което душата ни копнее, всичко онова, към което духът ни се стреми.

Сега знаете ли защо се турят големи спънки в света? Де се правят най-здравите мостове? („Над големите реки.“) Защо? Защото през големите мостове ще минават тежки товари. И колкото един мост е по-здрав, ние знаем какво нещо би могло да мине през него. И колкото един мост е по-слаб, пак знаем какво би могло да мине през него. Колкото един човек е по-здрав, по-силен – има по-хубава наука, ние знаем, какъв е този човек, знаем де го е турил Господ. Вие казвате: „Аз мост няма да стана.“ Не, ако можеш да станеш един мост от Бога към хората, да минат през гърба ти ангелите, лошо ли е това? Всеки ангел, като мине, ще ти остави по едно благословение. Ние ще станем мостове не на човешкото, а на Божественото, на ангелите. Ако станем мостове на човешкото, ще се обезобразим; ако станем мостове на Божественото, ще се новородим.

Да изтълкувам значението на думата „мост“. Мост подразбира връзка, халка между Божественото и човешкото. Всеки ден ще държите тази велика мисъл в ума си, че ние служим на Бога. Ще си повтаряте тази мисъл. Вашето съзнание трябва да присъства при всяко едно, даже и най-малко, действие и да знаете, че служите на Бога. Да не казвате: „Не се служи на Бога тъй лесно, човек трябва да има знания.“ Когато един човек отива да служи на Бога, той трябва да отива без знания. Ако отивам в пустинята, трябва да си нося вода, на ако отивам при някой хубав извор или при някоя хубава градина с плодове, трябва ли да нося своята храна и вода? Науката – това е храна за хората. Като казвам, че щом отиваме при Бога, не ни трябва наука, аз разбирам друго нещо. Под наука аз разбирам живата наука. Затова като казваме, че не ни трябва знания, разбирам, че не ни трябва човешки знания, а ни трябва Божествени знания, знания на живата природа. Казвате: „Аз не искам хляб.“ Разбирам, че не искаме обикновения хляб, който хората приготвяват. То значи: отсега нататък аз ще искам хляб от

Бога, от него ще се храня. „Не искам наука“ – разбирам, че не искам светската наука, човешката наука, но искам Божествената наука, във виделината на която ще се развивам. Тъй като мислите, ще разбирате великото и Божественото в света.

Аз не ви казвам да бъдете добри, но ви казвам, че всеки от вас трябва да бъде такъв, какъвто Господ го е създал. В човешкия свят, когато не обичаш някого, нищо не му даваш, гладен го държиш, изпъждаш го вън. Светската наука тъй разрешава въпросите. В Божествения свят е обратното. Когато не обичаш някого, най-много ще го нахраниш; а когато обичаш някого, най-малко ще му дадеш. В небето и никак да не те хранят, то е най-хубавото, то е привилегия – и то за малцина. Ако на земята не те нахранят, ще се оплакваш, ще разправяш навсякъде: „Оставиха ме гладен, не ме нахраниха, изпъдиха ме.“ Ако в небето не те нахранят, ще се радваш, но това се случва много рядко, в хилядите години един път. Това е особена привилегия. Как ще научите тази велика Божествена наука? Онзи, когото не са нахранили, има в себе си всичко, и той дава от себе си. Той казва: „Аз трябва да дам. Нека на всички други се даде, а каквото остане последно, то е мое. Нека всички се нахранят, аз ще се радвам, че те са получили това Божествено благословение.“ На наш език преведено, това нещо значи, че трябва да си отстъпваме. В какво трябва да си отстъпваме?

Писанието казва: „Молете се един за друг.“ За онези, които обичаме, ние се молим: „Господи, прати им Своето благо.“ И за онези, които не обичаме, също се молим да ги сполети това или онова, все им прощаме своите благословения. Тъй щото, и за които обичаме, и за които не обичаме, все се молим. Има хора, които са по средата. Тях забравяме. Аз искам да ви напомня за забравените, за тях да се молите. Иначе, доколкото знам, много се молите. Молитвата ви трябва да бъде от сърце, цялата ви душа да присъства. Абсолютна искреност трябва

ва да има в човека. Тъй трябва да се молите. Вие казвате: „Усилие, борба се изисква от нас, докато се достигне това нещо.“ Ще се борите дотогава, докато вашите добродетели вземат надмощие и кажете: „Мога да служа на Бога през всички времена, при всички условия.“ И когато изчезнат от живота ти всички препятствия, когато ги преодолееш, тогава ще бъдеш готов да служиш на Бога.

Когато казваме, че отиваме на Мусала, всички казват: „Луди, глупави хора ли сте, или ще полудявате? Чакайте да изгрее слънцето. Не виждате ли, че дъжд, сняг вали? Ще изпопадате, ще измрете от студ.“ Ние другояче разбираме тази работа. В хубаво време всеки може да се качи, но в лошо време всеки не може. И действително нас не ни е притупало да се качим на Мусала, но за едно предметно обучение ние направихме тази екскурзия и аз искам вие да я задържите в ума си като една паметна екскурзия. Тя да не остане за вас един мъртъв паметник: „Тук почива еди-кой си славен юнак, който се е сражавал в двайсет и пет сражения.“ Такива надписи аз не искам. Не, паметниците на нашите герои са живи. Като отидем при някой от нашите герои, казваме: „Излезте, покажете вашето геройство.“ Всички трябва да бъдете живи паметници.

Аз искам сега всички вие да оживеете. Не да оживеете, а най-първо да станете. След това още веднъж ще ви изведа на Мусала и тогава ще оживеете. Стига само да станете, после ще оживеете и най-после ще възкръснете. Ставането е възрастване. Като отидете в София, ще ви питат: „Какво научихте от Мусала?“ Ще кажете: „Да станем.“ Друго положение – когато ви питат: „Вие от кои сте?“, ще кажете, че сте от онези, които са станали.

И тъй, знаете ли какво показва тази мъгла наоколо ви? Когато Мойсей беше на планината, имаше гръмотевици, облаци, та каквото ставаше горе на планината, не се виждаше. Така беше по-хубаво. И сега

Господ казва: „Външният свят още не е готов да види Моето лице, да види какво става тука.“ Затова е тази мъгла пред вас. Има още много време да работи Божественото рало върху вас, докато дойде Божествената светлина. А за света иде такова разтърсване, че покрив няма да остане. Някои питат: „За какви покриви се говори?“ Когато всички покриви се махнат, когато всички кепенци се отворят, тогава Господ ще дойде и вие всички ще бъдете свободни. Покривите, това са букаите, оковите на хората. Какво лошо има в това, ако всички букаи паднат? Какво има от това, ако конят иде в гората, свободен от всякакви окови, от всякакви юзди? Казвате: „Тогава къде ще търсим коня?“ В гората. Като видя този кон в гората, ще го потупам, ще му кажа: „Много се радвам, че твоите букаи паднаха.“ Той пасе, попогледне ме, вдигне си главата нагоре и ми говори. Ние можем да си приказваме с коня. Защо си вдига конят главата? Защо пасе? Конят казва: „Ти ангелската наука, науката на светиите научи ли?“ И волът казва същото. Сега с тази наука стана ли ви ясно защо конят, волът пасат трева? Казват някому: „Ти дъвчеш като някой вол.“ Дъвкането трябва да се учи. То е емблема, символ на живота. Като видиш един кон, с почитание ще идеш при него, ще се спреш, ще го погладиш, ще се обърнеш към Бога, ще направиш една молитва и тъй ще си отминеш. Там някъде някой вол пасе. Пак ще се спреш.

Вие питате: „Какво ще стане с нас?“ Какво ще стане. Ще дойде великото в живота. Ще заговори Господ в душите ви, но вие трябва да бъдете весели и радостни. Само така ще можете да разберете Божественото. Само така ще разберете Бога, Неговата свята воля, и ще можете да слушате с отворени уши живота Му слово. Само тогава ще бъдем братя и сестри. Аз не говоря за сегашното братство и сестринство, което в четири поколения се изтрива, но говоря за братство и сестринство, което от нищо не може да изтрие. То е

братство и сестринство. Приятелство, което от нищо не може да се изтрие – то е приятелство.

Божие благословение да бъде над вас.

Сега да прочетем „Добрата молитва“ тъй, както никога не сме я чели.

„Добрата молитва“

Божията любов да бъде с всички ви. Да ходите с тази любов през тази година. Вие целувате ръката ми. Защо? Това е договор, че ще служите на Бога. Защо се ръкуваме с дясната ръка? Това значи, че двама разумни хора, като се съберат на едно място, всичко могат да направят. (*„Молим всички да имаме беседата.“*) То е направено вече. Щом поискате, всичко става. (*„На кого да се даде?“*) Тази беседа ще се даде на всички, които ще служат на Божията наука. Речено, казано, свършено.

Тревицата, която ви дадох, не се загубва. Тя ще ви говори винаги: „Служене на Бога.“ Щом я потърсите от сърце, ще я намерите. Ще бъдете бодри, весели, радостни. Ще бъдете смирени като децата.

Сега видяхте, че като се качихме на Мусала, там такава беседа не можеше да ви се държи. Краката ви бяха изстинали, но затова, като слязохте отгоре, вече имате тази беседа. Хубавото във вас е това, че имате смелост да вървите и в лошо време. Това показва, че и в духовно отношение ще можете да преодолявате всякакви спънки и препятствия. Този ви подвиг ме радва. В Божия закон кой каквото дава – придобива. Стига сърцето ви и умът ви да се отворят, всичко, каквото решите, ще стане. Решихме да се качим горе на Мусала, каквото и да беше времето – можахме да се качим. Като приближавахме горе, гръмотевиците се оттеглиха. Те казват: „Този, който се качва горе, трябва да бъде чист като снега.“ Затова вали сняг. Който е горе сега, там има слънце. Ние трябва да се качим горе, да видим слънцето.

Всякога, когато човек върши волята Божия, той е пръв. Когато не върши волята Божия, той е последен – нищо повече. Всякога човек може да бъде пръв. Мнозина, които се качват на Мусала, се побояха да не им изстинат краката и се върнаха. Други, които се бояха да останат тук още известно време, за да се не простудят, пожелаха да се върнат в Чамкория – и се върнаха. Питаха ме: „Да останем ли, или да се върнем в Чамкория, защото краката ни изстинаха?“ Понеже аз държа на закона на свободата, казвам им: „Щом не искате да останете, идете си.“ Аз можех да им кажа: „Останете всички тук, утре ще има беседа“, но не им казах това и те си отидоха. Аз постъпих по закона на свободата.

В Бога няма обратни решения. Каквото Бог веднъж е обещал – става. Той е единственото Същество, на което думите нямат обратни решения. Бог никога не изменя Своите обещания. Той не знае какво нещо е „не може“. Ако Бог задържа Своята милост, то е защото чака момента, когато всички ще могат да Го разберат. Ако Бог търпи хората, то е, защото Той иска всички да дойдат до положение, да разберат защо е създаден светът. Досега вие не знаехте защо са тия треви. Не е грешно, че не сте знаели това нещо. Днес аз ви отворих един лист от Божествената книга, но колко други остават. Досега вие не знаехте защо воловете и конете пасат тревата. Кой философ би ви казал това? (*„Колко е хубаво всякога да бъдете с нас и така да ни говорите.“*) Никога не е било време да съм бил извън вас. Не е било време, когато да не съм бил с вас.

(*Времето се поправи малко.*) Забележете, щом вие се зарадвахте, и времето се поправи. Щом вие сте радостни, и времето е радостно. Щом вие плачете, и времето е мрачно.

Често казвате, че никой не ви обича. Има едно Същество, което ви обича. То е Бог. Щом кажете, че никой не ви обича, значи не сте намерили Този, Който ви обича. Като дойде Неговата светлина и изпълни ду-

шата ви, всички ставате радостни и весели. Важният въпрос за вас е да възприемете напълно всичко това, което чухте. В света са важни следните неща: светъл ден, весел ден, Божи ден. Когато денят е весел, той всякога е Божи ден. Като имате един Божи ден, всички стават такива.

Какво означават мокрите крака? Мокрите крака са онези неблагоприятни условия на живота. Докато не се намокрят краката на хората, не може да се придобие Божественото. Желаш да постигнеш нещо в живота си, яви ти се едно, второ, трето препятствие – това са все мокри крака. Речеш да направиш къща – пари нямаш. Когато дойдем да живеем по Бога, ще имаме похубави къщи от сегашните. Ще имаме повече светлина в тях, отколкото е нужно. Често вие се обезсърчавате, казвате: „Остаряхме вече.“ Какво означава старият човек? Когато човек изгуби вярата си, остарява; когато изгуби смисъла на живота си, стремежа си към Бога – остарява. Когато детето се радва, че майка му го извежда навън, то е една хубава черта. Вие сте радостни днес. Трябва да се радвате. Защо? Радостта е едно такова извеждане навън.

И тъй, тия от вас, които се качиха на Мусала, хубаво направиха; които не ходиха на Мусала, и те хубаво направиха. Всички все долу ще слезем. („Колко е хубаво да останем тук!“) Тук – значи при Бога, а при Бога ще бъдем всякога.

13 юли 1925 г., понеделник, 7:09 ч.
Първото езеро на Бистрица под Мусала

НА ЕЗЕРАТА

„В начало бе Словото“

„Добрата молитва“

„Молитвата на Царството“

„91 псалом“

„Отче наш“

Тайна молитва

Сега каква е задачата ви, когато се измивате тук с водата? Кой от вас има хрема? Сега престанете да правите студените бани. Вие ги правите безразборно. В измиването първоначалното е да се отворят порите, да може тялото да диша отвсякъде. Вие се плашите, когато ви духне вятърът. Във всеки един акт вие трябва да пристъпите с вяра. Вие отивате със страх, уплашите се, и нищо не може да се постигне. Като се поливате, вие трябва да отивате със съзнание, така че порите ви да се отворят. Ако е само да се полееш с вода, то е като един камък – и тогава всичко е безпредметно. Но ако ще се полееш да се отворят порите, да се образува една реакция, тогава е добре. Ако тази реакция не се образува, никакъв друг смисъл няма.

После, като си лягате – всички ще се ограждате. Най-първо, като си лягате, помолете се да ви пазят. Или оградете се със своята мисъл. Всякога, когато човек си

е лягал, без да се е молил, без да се огради, той ще се простуди. Защото в природата всичко е живо – навсякъде камъните и всичко е живо. И като те намерят отворен, те ще дойдат у тебе и ти ще се простудиш. Те са като бръмбарите – щом надушат нещо, веднага отиват там. Аз гледам, в моята палатка съм турил мед – като го надушили, всички идат, нападат го. Влизат вътре, вземат си и никой не ме пита дали аз позволявам. Дето и да туря меда в палатката си, те все намират меда. Вие мислите, че с вас става другояче. Та и в топлите бани е същото – някой, като го е страх, уплаши се и веднага дойдат тези същества. Та за баните вие ще пристъпите, като че отивате при един свещен акт. Всяко нещо, което човек прави, той трябва да знае, че е свещено. Другояче той се уплаши от водата, от вятъра, от облаците, от камъните, от моравите – от всичко се плаши. Е, какъв човек е той тогава, като се плаши навсякъде? Пък кашлицата, хремата не е нищо друго освен: отвътре искат да извадят лошото у вас, което се е набрало. Пък вие не знаете как да го изпъдите. Кашлицата и хремата излизат през носа. Ти като кихаш, всичко лошо излиза оттам. Пък кашлицата на физическото поле значи: всичко лошо, което се е набрало, пак да го изхвърлите навънка. Ти ще примамаш лошото с кашлицата и ще го изхвърлиш навънка. Това е една специална наука.

Та като си лягате и като ставате, това трябва да бъде за вас един свещен акт. Вие си лягате и не се ограждате, вие не се молите. Ако човек само механически изчете една молитва, нищо не се ползва. Ако влезеш на едно място и буташ чуждите звънци, все чужди хора ще излязат, но твоят приятел няма да излезе. Ако не бутнеш звънеца на твоя приятел, той няма да дойде. Има хора там, но когото търсиш, го няма там. Много голяма работа е това – да знаеш на кой звънец да бутнеш.

Аз ще ви приведа един пример: един наш приятел, който замина за другия свят, доктор е той, че жена му

го оставила да бави той детето, пък тя отишла на театър и закъсняла. Че като се разплакало това дете. Той като лекар употребил един метод, втори, но детето все плаче и той казва: „Никога не съм се молил, че тогава се молах за пръв път – виках един светия, втори светия – детето все плаче; най-после казах: „Господи Исусе Христе, избави ме от това дете.“ И като повиках „Господи Исусе Христе“ – и детето млъкна.“ Три-четири часа той носил това дете, и свети Никола викал, и ангелите викал, но най-после, като извикал „Господи Исусе Христе“ – дошла помощта. Някой път и ние така викаме светиите, но никой не иде на помощ. Всеки минава и заминава. Всеки си има специална своя работа. И в природата съществува един закон: ако нашата работа е по-важна от тази, която хората вършат, те ще ни помогнат; но ако нашата работа не е по-важна – ни глас, ни слушание. Пък ние някой път си представяме, че нашата работа е важна, а той си върви. Тъй че, щом не ти помагат, ще знаеш, че работата ти не е важна – другите хора имат по-важна работа от тебе. Ако нашата работа е важна, непременно ще дойде помощ, а ако на другите хора работата е по-важна, никой няма да ни дойде на помощ. Сега тези са елементарни работи.

Не е само един човек да говори един език. Има много хора, които говорят английски, френски, но като ви слушат да говорите на френски, те ще ви се смеят. Един американски професор, който преподавал в един френски университет и минавал като капацитет по френски, отива в един хотел и говори на келнера по френски, но келнерът знаел по-добре френски от него. Та когато човек ще говори на някакъв език, той трябва да го знае основно. Та и вие трябва да знаете езика на небето много хубаво. И произношение трябва да имате. Ако не знаеш произношението на езика – ни глас, ни слушание. Природният език е точен. Затова в небесния свят влизат и чувствата. Ако ти това, което мислиш, не го и почувстваш дълбоко в душата си, не го слушай. Не

само да се разклати и небето, но трябва да вземе и сърцето ти участие. Не вземе ли сърцето ти участие, никаква услуга не можеш да очакваш. Ако това, което мислиш, не почувстваш, и небето не може да те разбере. И действително ние всякога говорим сладко, щом има обич. Щом няма обич, всякога в езика има дисонанс. Сега ще се учите на този небесния език. Ако го научите, хубаво. Но той за една и две години не се научава. Даже на земята, като учиш ти английски, най-малко ти трябва едва-две години, докато го научиш донякъде. Така е и за всички езици. (6:20 ч.)

Сега ще ви прочита трета глава от Първото послание към коринтяните.

Апостол Павел се обръщаше към тогавашните верующи, тези верующи и сега живеят. Вие сега всички, които седите на лагера, все има нещо да ви съблазнява. Един се дразни от едно, друг – от друго. Много работи не можете да си ги обясните защо стават. Не само това – снощи и аз не можах да си обясня като вас – постоянно дигаше шум платното на палатката ми: „Тъ-тъ-тъ-тъ.“ Казвам, какво искаш? „Тъ-тъ-тъ-тъ.“

„Понеже сте още плътски; защото докле има между вас завист, разпря и разногласие, не сте ли плътски и не постъпвате ли по човечески?“ (1 Кор. 3:3) Вие седите и казвате: „Онази сестра е напреднала, знаеш ли какво казва тя? Ама друга пък сестра има още по-напреднала, знаеш тя какво каза? Ама чакайте, Учителят какво каза.“ Този е авторитет, тази сестра е авторитет, онази сестра е авторитет; после, тази е напреднала повече. Всеки все има някой авторитет. Знаеш как ги определям? Като ида при една чешма, тургам си стомната и видя за колко време ще се напълни. Една чешма, която ще напълни котела ми за половин час, тя е авторитетна за половин час. Ида при друга чешма – за петнайсет минути се напълни стомната ми, тя е авторитетна за петнайсет минути. Ида при трета – тя за една минута напълни стомната ми, друга – за

пет секунди я напълни. Питам, при коя чешма ще идете? Тази на петте минути или на петте секунди? При петте секунди, разбира се – най-авторитетна е последната. При нея веднага котлето е пълно.

„Кой е прочее Павел, и кой е Аполос?“ (1 Кор. 3:5) Всеки според труда ще приеме своята заплата. Който работи за Господа, няма какво да иска да става авторитет. Нека бъде най-първо авторитет на себе си, това е хубавото. „Защото ние сме съработници на Бога.“ (1 Кор. 3:9)

„Защото никой не може да положи друго основание освен положеното, което е Исус Христос.“ (1 Кор. 3:11) Под думата „това основание“ Павел разбира Божествената любов. Ако нещата в света не се вършат тъй, както Божият Дух диктува, нищо не може да се постигне. И огънят ще опита всекиго какво е направил. Значи ще дойде огън. И това, което остава – то е от Бога, а което изгори, не е. (*Искат да турнат възглавница на камъка, на който Учителят седи.*) Аз знам да правя и камъните меки. (*Камъкът е студен.*) Той, камъкът, не е опасен. Права е мисълта у вас. Но как мислите, този камък корав ли е? Не. И не е студен. Този камък има убеждение и има и философия. Всеки човек, който има здрава мисъл, челото му е студено. Та аз, когато пипна някой студен камък, аз му казвам: „Я ми кажи нещо, разправи ми нещо.“ И аз седя прав, а той ми говори. Нали когато учениците ги преслушват, те стоят прави.

Сега това, което ще ви кажа, вие искате да го турите в торбата си или искате да си похапнете от него. Ако ще го турите в торбата си, нищо няма да ви дам, защото аз искам да ходите свободни. Е, допуснете сега, че вие живеете в един ангелски свят, дето всички хора са свършени и добри. Вие всички ще бъдете радостни и весели, няма да има никаква съблазън, никакво противоречие и вие целия ден ще бъдете разположени. Всички ще имат хубаво разположение. Каквото пожелаете,

всички ще ви услужат. Това е тяхното разположение. Но сега представете си, че сте в един свят, диаметрален на този, при един лош господар или при един лош слуга, неразбран. Представете си, че вие сте заставени да седите в този свят – какво трябва да правите? В първия случай, при този съвършения свят, всеки ще ви послужи и вие само ще възприемате от тях. А във втория случай, ако вие слезете от този, съвършения свят, при тези не-съвършените, вие за тях трябва да станете като един извор: на този ще кажете нещо, на онзи ще кажете и ако на всички вие можете да им повлияете те да станат добри, вие ще имате знание. Но ако вие кажете: „Защо Господ така направи света?“ С този се скарате, с онзи се скарате; на този кажеш една остра, горчива дума – той ти ушие две плесници; идеш при друг – той те бутне. В умствено и сърдечно отношение ти можеш да бъдеш по-силен от тях, но физически те са по-силни. Така всички вие или мнозина от вас се намирате в един свят, слезнали сте от небето, имате много знания. На ръце са ви носили, пък сте слезнали тук в неразбрания свят на силните хора – какво трябва да правите?

Питам, като срещнете един вълк, какво трябва да правите, какво трябва да му кажете? И ако срещнете една мечка, можете ли да я впрегнете като един кон да ви тегли каруцата? Рибата от водата не можете да я извадите. И ако я извадите, тя ще умре. [Растението] трябва да живее в почвата. Ако вие извадите едно цвете от почвата, то това цвете не може да расте, то трябва да бъде в почвата. Колкото и да го обичате, вие няма да му кажете: „Ела на гости при нас.“ Ти ще ходиш на гости при него, а то ще седи на мястото си.

Та сега трябва да има разбиране. Вие не размесвайте нещата. Вие искате като вас цветето да ходи. В почвата не може това. Вие искате рибата да ходи като вас по земята. И това не може. Искате да снемете птицата от въздуха като вас. Не може. Това са все символи. Има мисли и желания, които мязат като рибите; мисли

и желания, които мязат на цветята; други, които мязат на мечките; други мязат на вълците и т.н. Вие трябва да се справите с всяка една ваша мисъл и желание според естеството на мисълта и желанието.

Казва някой: „Изпъди тази мисъл от себе си.“ Ти знаеш ли как да изпъдиш една мисъл? Знаеш ли как се изпъждат мислите? Знаете ли как са изпъждали турските деревеевци? Като дойдат няколко души при вас, как ще ги изпъдите? Казвате: „Изпъди го!“ Като дойдат тези турци при един българин, българинът им направи баница, вземе една кокошка или агънце и направи чорба, после извади ракийца и този турчин, като седи един ден, каже: „Чорбаджи, много съм благодарен на тебе“ и си отива.

Та вие имате едно ваше желание или мисъл, но тя е много силна, как ще я изпъдите? Вие мислите, че лесно ще я изпъдите. Деревей е тя, сила има в себе си. Ти ще постъпиш според естеството ѝ – ще я нагостиш и ще кажеш: „Пак заповядайте.“ Няма да ѝ кажеш: „Да си идеш вече“, но ще кажеш: „Пак заповядайте, много сме благодарни, че вие ни посетихте. Във вашето присъствие се усещам отлично. И пак, като се смислите за мен, заповядайте.“ Тогава тя си заминава и е доволна от вас. Че и в Писанието законът е същ, казва се там: „Любете враговете си.“

Вие Божия закон на любовта ако можете да го прилагате навсякъде според естеството на вашите мисли и желания или, казано иначе, според естеството на растенията и на буболечиците, на хората – навсякъде мислите имат своето приложение. По хиляди начини могат да се приложат, аз казвам – трийсет и пет милиона форми има, по които могат да се приложат мислите и желанията на хората. Подразбирам, целият душевен мир на човека – желанията, мислите и чувствата на човека, това са ред същества. Казват, човек създал някоя форма. Ти можеш да създадеш формата, дрехата на желанието, но самото желание – то иде

отнякъде, то е едно живо същество. Ще седи при тебе година, две, три, четири, пет и гледаш един ден – желанието изчезнало, заминало си. Някоя мисъл дойде при тебе, седи четири-пет дена, и си замине. На мястото ѝ дойде друга нова мисъл.

Нали мнозина от вас различавате любовта, казвате: „Няма я първата любов.“ Та коя е първата любов? В какво седи първата любов? Вие намерите някой Петко, Стоян, Драган и мислите, че сте намерили любовта. Това е само дрехата на любовта. Някой от другия свят е дошъл в дрехата на Драган и като си замине той, вие гледате само дрехата, тя остава. Казвате: „Отиде младата булка.“ Но бялата копринена рокля седи там, окачена на гвоздея. И казвате: „Какво беше едно време.“ Че и вие може да сте един Петко, Драган, Стоян – но това са само дрехи. Че вие сте се влюбили в някого – това е една дреха. Може би някой да се е влюбил във вас, тогава един ден ще кажете: „Този брат не е, както понапред. Едно време аз го обичах този брат, но сега не го обичам. Тогава идея имаше в него, но сега няма никаква идея в него.“ Това е неразбирането на онзи великия живот, който расте във вас. Но не мислете, че тази дреха прилича на Божественото. Умно разбирайте живота. Младата булка съблякла своята хубава рокля, окачила я на гвоздея, а тя някъде се е опретнала – ходи, шета насам-нататък, меси, приготвява нещо за гостите. След като си свърши работата, дойдат познатите и ти видиш младата булка пак облечена. Разбирайте живота в неговата дълбочина. Вие не се заблуждавайте от външните форми.

Някой път вие вземате символите, казвате: „Ние вече знаем какво ще ни говори Учителят.“ А, знаете! Онова, което аз ще ви кажа, и което вие чувствате – ден на ден не си мязат. Нещата в света никога не се повтарят. Те са все в нова форма. Затова всички трябва да бъдете бодри и да знаете, че има нещо велико в света, което трябва да открием. Трябва да разбирате Божест-

вения свят. Целта ни е да се облечем – това значи да се облечем в истината. Запример един ден аз слушам, двама души си говорят: „Ние дойдохме на курорт, а Учителят ни впрегна камъни да носим, мостове да правим.“ Искам да кажа: ще правиш мостове вътре в себе си. И ти имаш много такива места мочурливи – ще впрегнеш всичките си сили, ще проправяш пътя. Това е един процес на природата. Това, което става отвънка, става и отвътре.

Ако аз ида при някоя круша, че няма никакви окапали листа отдолу, какво ще помисля зарад нея? При сухите круши никога листата не падат. Но като ида при някоя круша, дето има листа окапали, казвам: тя е отлична. Окапала е, но отгоре пак расте. Като ида някъде, че намеря всичко чисто, намясто – няма окапали листа, казвам: по-добре е онзи свят на окапалите листа със зеленина по дървото, отколкото един свят, дето няма никакви листа.

Та и ние искаме: всяко едно нещо, което правим, то е осмислено. Ще говорим, ще работим, да кажем, половин час; аз съм турил един час да преместите толкова камъни. Но в тези камъни, дето аз съм ви накарал да ги преместите, има такова голямо богатство. Всеки един камък, който вие поемете да преместите, той е пълен с животворна сила, електричество и магнетизъм има в него. Аз, като искам някой път да сменя своето състояние, като хвърля четири-пет камъни, усещам, че съм направил нещо. Вие не считайте, че е безполезно хвърлянето на някой камък. Имаш едно неразположение или една лоша мисъл – хвърли четири-пет камъни, веднага енергията от канарите е влязла в тебе и ти се усещаш бодър и свеж. И ти казваш: „Мога да направя това.“ Ти значи си усетил тяхната сила. Те са много големи юнаци. С векове седят те и на буря, и на дъжд, и окото им не мига. Те не са страхливи. Та не е само това, както някои казват: „Празна работа е това.“ Когато човек не върши нищо, тогава е празна работа. Но

въпросът е друг – ако бих ви накарал на един път, където хиляди хора минават и където няма тези камъчета, тогава е съвсем друго. После, не е само да хвърлите камъните, където не трябва. Има някои места, където не трябва да ги бутате, но ако е в планината, това е друг въпрос. Та ще се учите. После, и не всеки камък трябва да хвърляте. Вие трябва да имате силно желание да научите нещата.

Ние тепърва започваме една наука. Вие считате някога, казвате: „Аз съм учил толкова много.“ Ти си учил много, но тези практически занятия ги нямаш. Всяка една теория си има своето приложение вътре в живота. Запример вие още не сте изучавали числеността на мислите и желанията. Да кажем, вие сте написали едно число или яви се една мисъл в ума ви – знаете ли какво число представлява тя в дадения случай? Ако знаете числото какво е, можете математически върху него да изчислите какво е то. Но дойде някоя мисъл, вие не знаете числеността ѝ каква е – едно ли представлява, две или три; може и някоя идея да ви дойде или едно желание – пак за вас тези неща не са определени. А твоето желание трябва да е конкретно определено число и да има своята конкретна форма. После, вие не знаете желанието какво е по форма – праволинейно ли е, елипсовидно или квадрат, или върви по счупена линия. Как ще ми разправите вие за него? Вие не знаете пътя, по който желанието идва, как е дошло и как ще си иде не знаете. Пък то е дошло по един точно определен път.

Спрете се вие и не мислете върху вашия личен живот. В личния живот вие сте дошли почти до една степен на развитието, където личният живот в хората е много силно развит. Сега трябва да се развие душевният живот – един живот, който седи много по-горе от личния. Запример аз уподобявам личния живот – вие имате да плащате някому пет стотинки – плащате ги; но има да давате някому хиляда лева – тях замълчава-

те. А за петте стотинки вие изплащате всичките малки борчове. Кой е по-силен – който изплаща петте стотинки или който изплаща хилядата лева? Онзи, който изплаща хилядата лева, той вече е надживял личния живот. Та казвам, като се съберете тук на един лагер, да се опознавате; един град е пак един лагер. Ако тук в едно малко общество вие не може да се наредите, да се обичате. Да кажем, видите някой брат или сестра, че постъпи не тъй, както мислите, но вие още не знаете дали неговата постъпка е права, или не – помолете се заради него. Ти мислиш, че неговата постъпка е крива – повикай някоя сестра, че помолете се за него. Или повикайте някоя сестра, която да му даде [светлина], да се просвети този брат. Намирате, неговата постъпка не е права. Ако вие двамата се разговаряте, че неговата постъпка не е права, какво може да се придобие? „Ама някоя сестра може да е казала нещо, тя не трябваше да казва това.“ Е какво трябваше да каже? По-добре, че е казала.

Кое е по-добре – един човек, който е имал наум да каже една лоша дума, или друг, който не говори нито една лоша дума, но да си замине за другия свят? Ами че ако той е много честолюбив човек, че каже: „Вие, диванета, този ковчег защо сте го направили – този дървения ковчег, че да ме хвърлите в земята?“ Той ще ви изпъди всичките, тогава какво ще кажете? Ще кажете: „Втори път, като умираш, хич ковчег няма да ти направим, без ковчег ще бъде.“ Той казва: „Няма какво да правите ковчег за мен. Аз не съм умрял.“ Пък вие само мислите, че трябва ковчег, а той чувства, че няма нужда от ковчег. Сега вие казвате: „Какво ще го свържат този човек?“ Вие не мислите какво е съотношението: свържат един човек с вериги, ръцете му и краката свържат. Питам: ти, след като свържеш един човек, и той като чувства, че ти си го свързал, мислите ли, че той ще каже някоя любовна мисъл или чувство за вас? Той ще те псува и знаеш ли как. Той си мълчи, но в ума

и в душата си той ще те псува, ще ти каже всичките тия епитети. Вие казвате: „Защо трябва да псува човек? Нека мълчи.“ Той може да мълчи, но вътре пак псува. Вие свържете един човек – не го обичате, той няма да мисли добро за вас. Освободете го, развържете го – съвсем друго ще мисли за вас. Вие искате да бъдете светия, тогава другото положение: един човек ти трябва да го освободиш от въжето. Не връзваш краката му – веднага този човек в душата си мисли добро за тебе, той те благославя. Той може да не говори, но аз знам какво мисли той за тебе, а щом вържеш един човек, пак знам – той те псува. Щом освободя един човек от въжето, аз знам – той благославя в душата си.

Пита някой: „Какво мисли той заради мен?“ Ще ти кажа: ако ти го връзваш, той те псува; щом го отвържеш – най-хубавото говори за тебе. Това е най-правата философия: развързвайте хората от въжетата. Развързвай всеки човек, развързвай. Не свързвай никого. Някой казва: „Аз ще го свържа него“ – той ще те псува. Онези, които са свързани, те псуват. Кучето, което е вързано, и то все псува. Там на лагера, на „Изгрев“, има един господар, кучето му все лае. Пита господарят: „Какво има?“ Казвам: все псуват, кучетата. Като ги развържат, те дойдат при нашия лагер, те казват: „Аман от този господар, да се махнем от него – не ни оставя свободни.“ Това кучетата говорят.

Дръжте сега новата философия. Сега вие като се съберете на едно събрание, вие, сестрите, защото понякога аз съм ходил при сестрите – викат ме да им говоря, виждам: и всички сестри, и те псуват на общо основание. Казват: „Не знаем, но не можем да живеем помежду си.“ Аз казвам на себе си: вързани сте. Та казвам, бих желал едно събрание на развързани хора. Ако сте вързани, като срещнеш някого, кажи: „Развържи ме, моля, да не псувам.“ Защото онзи вързаният, той е като онзи, на когото кракът е охлузен. Той не може да каже, че не е охлузен кракът му. Та тази е

новата философия. Та като идвате тук, при този лагер или при онзи, свободни да бъдете.

Казват някои: „Какво му дойде на Учителя да ни кара там на баира да се молим“ – вързани сте. Че хубаво, аз нямам нищо против това – ти можеш да се молиш и в колибата си. Ако си вързан, работи в колибата си; но ако не си вързан, качи се горе да се молиш. Пък и друг един закон има: еднообразието, седенето на едно място, е един много опасен закон. И даже като идеш на едно място, не стой – мести се от едно място на друго, промени двайсет-трийсет места, докато намериш едно място, което ти хармонира. Някои от вас, идете на едно място, че заспите. Не стойте там дълго време, станете. После, хрема имате. Намери си едно място, където да е завет и където слънце да пече. Сутрин като станеш, ти си разположен духом. [Умий се], избирайте местата. Ако си неразположен, виж къде е погрешката – камъните тук са тъй наредени, може да си направил някое разногласие между тревите и те започват да те псуват, или седнеш на някое цвете или трева, и те псуват. Ще бъдеш внимателен да не свързваш растенията. Аз, като ходя, съблюдавам това. Да няма някое цвете, което иска да се прояви – да не направя някой дисонанс, че то разбира нашето съзнание.

Че ако аз държа тази идея в ума си, като вляза между хората и тези хора, всеки един, си имат свое желание. И те искат да се проявят.

Та трябва да имате един нов възглед за живота. Ако така пазите хармонията в природата и така вървите в живота си, вие ще се развивате правилно. По този начин работи Духът Божий в света. Ако дойдете, вие ще гледате тия канари, камъните и всичко наоколо много хубаво и тогава ще почне да ви става приятно. А иначе ще се върнете между хората и ще почне обратният процес.

Най-първо, като влезете в едно общество, вие се радвате и после казвате: „И тук сме неразбрани.“ Та

най-първата идея: ние трябва да разбираме хората, а не хората да разбират нас. Като влезете при хората, гледайте да ги разбирате, защото, щом хората ни разбират какви сме ние, аз ще ви кажа какво ще стане. Щом сиромасите разберат, че ти си богат, те ще почнат да идват при тебе. Един по един ще се нанижат, ще почнат да ти говорят сладки думи. Един ще каже: „Може ли да ми заемеш сто хиляди лева?“ Друг ще дойде, ще ти каже същото – сто, двеста, хиляда лева, и всеки ден ви говорят по един и същ начин: „Заеми ми, заеми ми.“ И целия ден ти ще слушаш еднообразие и ти ще кажеш: „Аман.“ Дотяга ти да даваш нещата по един и същ начин. И тогава онзи умният човек, богатият, като види, че идва някой при него, той ще му каже: „Иди на еди-кое си място и вземи колкото ти трябва.“ Дойде някой да проси, казвам: „Иди и си вземи, колкото искаш.“ Но вие ще кажете: „Той ще бръкне и ще вземе повече.“ Не, в тази каса всякога има толкова пари, от колкото той се нуждае. Ако той иска сто лева – сто лева има в касата; дойде втори, той иска хиляда лева – бутва касата и гледа вътре – точно хиляда лева. Кой колкото иска, толкова лева има. Значи никой не може да обере касата.

Та сега главното е да се научите да говорите хубавите неща. За хубавите думи вие ще се ползвате. Умния свят аз наричам изключителен живот. Един ден при мен седи една сестра, подула ѝ се страната, зъб я боли; минава друга една сестра – друга мисъл седи в нейната глава. Какво ще вземеш от едно болно място? Ако ти идеш при някоя круша, където крушите са изгнили, какво ще вземеш от нея? Същността на човека седи в онази мисъл, която той може да има в дадения случай, защото ние трябва да храним Божията мисъл. Ти като бутнеш един човек с ръката си, ти трябва да носиш в ръката си, в мислите си най-хубавото, което Бог ти е дал – ти трябва да го освободиш. Ти като го бутнеш, че той да е благодарен от твоето бутване. Ти

само като положиш ръката си, той с години да е благодарен, че си положил ръка на него.

Та казвам, всички от вас трябва да имате този морал. Като се ръкувате, да мислите, че всички трябва да бъдат в съгласие с Бога. Това е новият живот. Като положиш ръката си на него, той да е благодарен, че си положил ръка на него, защото ние всинца сме органи на Бога. Чрез нас излиза Божествена енергия.

Аз не казвам, всички имате добри желания, но някой път вие правите несъобразни постъпки. Значи не влагате във вашите постъпки една вътрешна съобразна мисъл. След туй постъпките ви остават сами, тъй както когато някой сам гради къщата си – хване камъните, натрупа ги – те не са наредени като един строен градеж, а са само нахвърляни.

Днес прочетете тази глава (*1 Кор. 3*) и мислете върху нея, защото онова, което вас ви спъва, това са пак чуждите мисли отвън. Има много непотребни мисли и желания, които идват. Гледам тук, и в моята палатка денем са се събрали около стотина големи мухи и целия ден бръмчат. Аз ги знам защо идват – има там нещо за ядене и всички бръмчат. Понякога аз съм замислен и някоя кацне на крака ми и каже: „Че дай нещо за ядене и на мен. Ти имаш толкова много и ние сме гладни. Нас никога не са ни гощавали хората.“ Това говорят тия пъстрите, едрите, хубави мухи.

И тъй ни остава мисълта: „Вие сте храм Божий, Дух Божий живее във вас.“ Това е великото сега. Докато станем онези същински храмове, където Бог живее в нас и да обичаме всичко онова, което Бог е вложил. Пък днес, понеже и сестрите, за да имате право, може да отидете там, горе – има хубави камъчета бели, може да ги пренесете при чешмата, за да придобиете малко енергия. Вие, като вземете един камък, да знаете каква енергия ви трябва. Ти, като вземеш камък, кажи му какво искаш той да ти даде. Разбира се, не тъй – по заповед. Но който от вас обича, да направи това нещо

от обич – той като мине оттам, ако вземе, ще спечели. Пък ако някой не занесе камъни, пак добре – печалбата е за вас, вие ще спечелите. Каквото и да направите, все печелите. Пък ако нямате нужда, то е друго. Аз пак ще се радвам.

Сега днес си почистете хубаво колибите, наоколо всичко, измийте се, пригответе се, понеже е ден на любовта – когато се е създал човекът. В кой ден се създаде човекът? Нали шестия ден човек стана от пръст – облякоха го тъй, както е сега, но е станал жива душа. И той, като е погледнал на света, зарадвал се е. И вие ще кажете: „Днес е денят, когато ние се родихме в света“ – и ще се радвате. Пък утре, събота, има друго назначение. Събота е ден на почивка, а неделя е ден на възкресението – избавление от греха на света. Сега тази сутрин аз ви говорих за некултурните мисли и за некултурните желания в света. (6:25 ч.)

Ха да слизаме вече надолу!

1 август 1930 г., петък, 5:15 ч.
Елбур, второто езеро на Рила

ТРИ ВЪПРОСА ЗА БОГА

На земята има два момента важни – когато живите заминават или умират, тогава на земята има голяма скръб; и второто положение – няма по-голяма радост, когато умрелите се връщат, оживяват.

Ще ви прочета двайсета глава от Евангелието на Йоан. „И в първия ден на седмицата Мария Магдалина идва на гроба, сутринта рано, когато още беше тъмно.“ Това е едно материално състояние, когато още нищо не се вижда – те виждат само, че е гроб. Сега някои от вас минават покрай гроба, ходите, гледате и казвате: „Няма го, дигнаха го.“ Това е в духовно отношение.

А Мария седеше отвън на гроба и плачеше.“ И някои от вас седят още и плачат. Значи ангелите не са тези, за които ние говорим.

„Това както рече, обърна се назад и видя Исуса.“ Сега има неща, които не са толкова необходими. Запример някои от вас да мислите, че трябва да имате същата опитност, която имаха учениците на Христа. Аз ще ви дам едно сравнение. Нима е необходимо всеки един от вас, когато отива при някой хлебар, да знае как той меси хляба; къде е мястото на чувала, дето стои брашното; как той го замесва; как се тегли тестото на везните; как се турга тестото в пещта; как се опича и т.н., че най-послед да си вземе хляб и да яде? И така е хубаво, но нима не е хубаво, без да види всичко това, да

яде от хляба? Сега, опеченият хляб – това е Словото Божие. Аз мисля, че е по-добре да има човек Словото Божие, отколкото да гледа как се пече хлябът. Защото мнозина гледат как става печенето без да могат да ядат от хляба.

Та казвам, има един начин за четене на Словото. Защото в сегашния век има толкова непотребни неща в живота, които изместват хубавото у нас, ако ние се спрем на тях. Запример ние искаме да израснем, да забогатеем, да станем учени, да опитае всички блага на земята, че след това, ако ни остане малко време, да търсим истината. Питам, какво ще ни коства, ако имаме обратния процес – ако намерим най-първо истината, че после да търсим всички други работи? Да обърнем нещата в обратния смисъл? И аз мисля, че вторият начин е по-хубав. Човек трябва да намери най-първо истината и тогава да търси всички други блага. Понеже по първия начин всичко, което се е постигнало, благата на земята – те пак са ги изгубили; а по втория начин благата, които сега ще придобиете, никога няма да ги изгубите. Такава е разликата – по първия начин нещата се губят, а по втория начин нещата остават.

Сега, да вземем другото сравнение: кое е по-хубаво – майката да има деца, че тогава да се научи да служи на Бога, или по-напред да се научи да служи на Бога, че тогава да има деца? Друго едно сравнение ще ви дам: кое е по-добре – човек първо да придобие книгите и знанията или да придобие първо своя светъл ум, да стане господар на него, че после да придобие всичките тези книги и знания? А този е най-важният процес, оттам трябва да се почне: първо ще търсите истината. И всеки ден между вас нали стават дразнения из шатрите си – седите и се сърдите за нищо и никакво. Вие сте дошли тук да се учите или да служите само на себе си? Никой никому няма да бъде нито слуга, нито господар. Понеже Бог, като ви е създал – кой на кого ще бъде господар или слуга?

Ако Бог те е турил да бъдеш някому господар, добре. Тогава дай си акредитивните писма. Пък ако те е турил да бъдеш слуга, пак си дай акредитивните писма. Защото щом вземеш един слуга без препоръчително писмо, работата е опасна. И щом идеш при един господар, и той трябва да има тези писма.

Сега идеята: защо човек иска да бъде господар? Ние нямаме нищо против това, но да знае той защо е господар. Не е лошо това. Някой казва: „Аз искам да бъда господар.“ Хубаво, ние нищо нямаме против тебе, но трябва да знаем защо искаш това. Или някой иска да слугува – и той трябва да знае защо. Сега представете си, че господарят е разбойник, който в миналото е обирал хората, насъбрал е всичкото това богатство, но се е обърнал към Господа. И Господ го праща на земята да си изправи греховете. Всичките тези слуги наоколо му са все тези, на които той е задигал богатството – на тях той трябва да повърне ограбеното и да им прави добро. Сега с тях той трябва да се отнесе много добре. Ще кажете вие: „Защо той трябва да бъде господар?“ За да си оправи отношенията с ограбените слуги.

Второто положение: защо трябва да дойде слугата да слугува? Това не е само едно обяснение, но едно от обясненията, защо слугата трябва да дойде да слугува. Първото положение може да седи в това, че господарят, като намери всички онези, на които той е правил пакост в миналото, да каже: „Не знаете ли, че аз съм вашият господар – аз всичко мога да направя за вас.“ И те кажат: „Вярваме, ние сме опитали твоето господаруване, приемаме всичко.“ Но той стане слуга и каже: „Едно време аз господарувах на вас и спрях вашето развитие – тогава не изпълних волята Божия, но сега аз сам ставам слуга и искам да служа на вас, защото, ако аз не стана слуга да ви слугувам, не мога да изправа погрешките си. Едно време вие на мене слугувахте, сега аз ще ви бъда слуга, вие ще ми бъдете господари – вие ще ми заповядвате и каквото искате,

аз ще го направя. Едно време аз заповядвах, вие слугувахте; сега аз ще ви направя господари – вие ще заповядвате, пък аз ще слугувам; каквото ми кажете, ще го направя.“ Ето новата философия. Или ще заповядвате, или ще ти заповядват. Втория път той ги произвежда всичките тях господари, казва им: „Искайте от мен – каквото искате, аз ще го направя.“

Сега другото положение, което спъва по някой път учениците, то е следното: когато някоя мома иска да се хареса на своя възлюбен – влюбила се е тя, но е грозничка. А въобще правилото е – момата трябва да бъде красива. Тази мома се чуди какво да направи – пръстени турга, лачени чепичета, модерно се облича, ще се маже с това, с онова; ще се усмихне, за да го привлече. Но това е само външната страна на живота. За любовта герданите и пръстените не съставляват един атрибут, нито едно качество на любовта. В дадения случай знанието, което човек може да има – това е един гердан. А че носиш един скъпоценен камък, какво от това? Ами че той може да струва няколко милиона лева – ти ходиш с пръстен, но гладен си. Този пръстен не може да те нахрани. Обаче в истинския живот онзи камък е скъпоценен в духовния свят, който може да стане на хляб и след като го изядеш, той пак стане малък и ти го носиш на пръста си. Изгладнееш – той пак се обърне на едно самунче. Тогава казвам: който носи такъв скъпоценен камък, той има живота в себе си. Това са скъпоценни камъни, които се превръщат на хляб и после пак стане на скъпоценен камък. Щом го носиш на пръста си, ти си слуга и господарят те носи – ти ще му слугуваш. След това ти ще го изядеш, ще станеш господар, после пак ще влезе на пръста ти и ти пак ще го пазиш. Казваш: „Радва ме този скъпоценен камък, той може да направи за мен това, което аз не мога да направя.“ Или той прави това, което на господаря не стига на ума как да направи. Този пръстен седи като една мощна сила за тебе.

Та и затова Писанието казва: „Всеки ще има по едно камъче.“ Това е камъчето на живота – това подразбира Писанието. И дето Христос казва: „Зидете се като живи камъни.“

Та сега, вие сте дошли до първата фаза. Някои от вас аз ви харесвам – пръстените ви са намясто, на ръцете; камъните, всичко това е намясто. Много хубаво сте окичени. Всичко имате, само че пръстените ви още на хляб не стават. Друга някоя погрешка не намирам у вас. Чепичетата ви, всичко това е първокачествено, но тъй, както ви гледам от моето гледище, пръстените ви не могат да се превърнат на хляб. Щом те се превърнат, всичко ще стане. Сега, това е новото за днес. Тази е мисълта, тази е идеята, която трябва да бъде в ума ви и да я разбирате. И аз казвам: вие я разбирате, тя е толкова проста, но и толкова сложна; толкова обективна и толкова отвлечена, но това е една реалност в живота. Защото и Христос казва: „Аз съм живият хляб, който е слязъл от небето, и който ме яде – той има живота.“ Разбирайте сега. Седемдесет души от Неговите ученици не Го разбраха, казват: „Тази работа не е за нас“ – това е буквалното разбиране. А онези, които разбраха вътрешния смисъл, те станаха ученици и те съградиха това, което и сега се гради. Това се дължи на тяхната вяра [в] този живия хляб.

Сега като слезете долу, като се върнете в лагера, прочетете си тази глава. Този вятър, който сега духа, иска да ви каже да мислите. Под „вятър“ всякога се разбира „мисъл“. Той казва: „Трябва да бъдете много умни. Много малко мислите, трябва да мислите повече.“ И цяла нощ този вятър раздрусваше палатките ви, не ви остави да спите. Казва: „Станете да разрешите една от задачите си, със спане тази работа не става.“ Човек, след като разреши един въпрос, тогава той може да спи, колкото иска. Но до това време той трябва да мисли, да разрешава въпросите си. Затова сме сега тук, на планината. Почти сме разрешили един въпрос.

Сега както сме окичили нашия извор, той има цена, но защо? Защото има вода. Ако бяхме окичили този извор, а нямаше вода, той не би имал тази цена. И какво щеше да струва той? Ще ни се чудят хората на ума – как сме имали време да се бавим с такива украшения, като няма вода. А сега това, което дава смисъл на този извор – най-ценното на него, това е животът вътре – живата вода, която излиза. Тя осмисля всичките тия камъни наоколо. Та сега всичко, което правим, е на мястото си. Като дойде живата вода – тя е най-важната, тя е нужната; и ако я няма водата, всичките тези камъни стават като нещо старо – една стара сграда, и остават за едно възпоменание. И хората ще си вземат само за спомен от тези бели камъчета. Аз говоря за живота – не за обикновения живот, за обикновеното знание; обикновеното всеки го има. Вашите щерни са пълни с вода – дъждовна вода имате само; ще си извадите вода, ще се миете, ще пиете – но дъждовна е водата ви. После, и друго нещо има. Когато годината е дъждовна, работите ви вървят; но когато се случи четири-пет години да няма дъжд, тогава какво ще правите? И аз казвам: дошло е време сега – без щерни. Сега живите извори трябва да текат. Това е Божественото, което ние търсим; това е Божественото, за което ние говорим. И в истинския живот Божествените неща не остаряват. Там страдания няма и скърби няма, и сиромашия няма – нищо отрицателно няма там, и болест няма. Там всичко е положително, всички Божии блага са там. Там е положителният живот. Всичкото Божие величие се намира в този новия Божи живот.

И казва Христос: „Мир ви оставям.“ След като Му удариха толкова удари, значи пак може човек да бъде жив. Той даде едно доказателство, че човек може пак да оживее. Значи животът е по-силен и от смъртта. Смъртта не е в състояние да лиши човека от неговите атрибути на живот. Казвам: когато дойде новият живот, ти ще си погледнеш на раните и ще видиш изва-

дените гвоздеи, ще се поусмихнеш малко и ще се радваш, че си бил разпънат – минал си само покрай кръста и си добил новия живот; защото животът оттам излиза – от тия гвоздеи.

Някои хора много се оплакват, че нямат някоя дупка направена. Че устата не са ли една дупка? Какво лошо има, като през тях влиза хлябът? Че очите не са ли две отверстия? После, двете ноздри? Все трябва да се отворят каналите, през които да мине животът. Дяволът дошъл и казал, че човек трябва да мяза на една валчеста топка – отвсякъде да бъде запушена, без никакви дупчици, за да не го оберат; без прозорци да бъде – само там е спасението. А новият живот казва, че човек може да има хиляди дупки и пак да е жив. И мисля, седем милиона пори имаме – седем милиона прозорци има тялото. Всеки един прозорец е място, през което Божественият живот влиза. Всяка една пора на тялото, това е един прозорец. Седем милиона прозорци има тялото, които трябва да бъдат отворени. И представете си, ако вие съградите един палат със седем милиона прозорци и всяко едно стъкло на прозореца да струва по десет лева – колко ще струват всичките? И ако се случат при едно земетресение, каква голяма катастрофа е това. Само че на тези прозорци стъклото е толкова гъвкаво, че никога не се чупи. Там е спасителното положение.

Сега заключението: човек ще бъде отворен отвсякъде за доброто и ще бъде затворен отвсякъде за злото. Това е философията на живота и ние търсим живота. Казах ви: отворени за доброто, отворени за любовта, за мъдростта, за истината; отвсякъде отворени – отгоре, отдолу, отстрани, отляво, отдясно – че като дойдат тези сили на доброто, да могат отвсякъде да влязат. А щом дойде до злото, всичките ви врати трябва да бъдат затворени. Вън да седи злото.

Та има два извода: или трябва да бръкнете с пръста си в раната да се убедите, или трябва да повярвате,

без да проверявате. Тогава кое е единственото, с което ние се свързваме с реалността? Ще знаете: без вяра човек не може да се свърже с реалността, с вяра ще се свърже. И след като се свържете с Първото Начало, тогава можете да функционирате правилно в живота. И Писанието казва: „Без вяра не можеш да угодиш на Бога.“ Докато растението не се свърже със земята, то не може да черпи сили. И вие докато не се свържете с въздуха, слънцето и дъжда, и вие не можете да черпите сили. Ти не можеш да черпиш никаква светлина без тази връзка. Една връзка всякога трябва да съществува.

Та сега да дойдем до най-простата идея, първата идея: какво нещо е Бог? Може да се определи така: Този, Който е бил преди мене, преди аз да съм бил, Той е бил – това е Бог. После, въпросът: „Къде е Господ?“ Отговарям: там, където аз не съм бил. И най-после, трети въпрос: „Где ще Го намеря?“ Там, където всякога съм бил. Сега, това са новите положения. Какво е Бог? Там, където никога не си бил. Там, където всякога си бил. И Този, Който е бил преди тебе, това е Бог. Следователно, когато ви питат: „Кой е Бог?“ Първият, Който ни е събудил в живота; Този първият, Който ни е създал живота; Този, първият, Който е създал всичко заради нас – това е Бог. Ама ще кажете: „Аз не съм Го виждал.“ Това е твоё положение. Отвори си очите и ще видиш истината. Измий си очите и ще видиш светлината и истината. Отвори ги, започни да мислиш право и веднага ще разбереш, че това е най-очевидната истина. Сега тази истина е скрита още, понеже вие носите противоречие в себе си – не сте се доизплатили още на вашите длъжности, че те като дойдат – на тях трябва да проповядвате новото учение. Сега вие трябва да идете в света, за да се види доколко сте разбрали истината. Ако тази истина можете да я предадете на хората, вие ще издържите изпита, ще минете в новия живот.

Сега как ще предадете тази истина, как ще докажете, че има Господ? Ще кажете: „Слушай, аз ще ти стана слуга, а ти ще ми бъдеш господар. Досега аз бях господар, а ти – слуга, учението беше без Господа. Сега, за да ти докажа, че аз съм влязъл в това учение, че аз повярвах в Бога – аз ще ти стана слуга, а ти ще ми бъдеш господар.“ Който е добър слуга, ще бъде и добър господар. Следователно всички слуги са верующи, а всички господари са безверници. Тогава ще знаете защо са господарите в света – за да има на кого да проповядваме и второ, за да имаме добри бъдещи слуги. Пък и слугите, и те трябва да излязат от господарите, за да станат добри слуги. А ако питате: „Защо ни са слугите?“ Защото от слугите излизат най-добрите господари. От господарите излизат най-добрите слуги, а от слугите излизат най-добрите господари. Затова са потребни и едните, и другите.

Сега вече разбрахте. Да свършим.

8 август 1930 г., петък, 6:10 ч.
Елбур, второто езеро на Рила

ОБЩ ОКУЛТЕН КЛАС

Имате два върха, обаче издигнати, за да се види
ролята: „Защо се виждат не ели?“ (Отговарям: „Понякога не
виждат от долу долу.“) „Защо не могат да бъдат едни?“
Защото не са три. Според единственият — и единственият
Това са два планни върха. Тия двата планни върха
образуват една долина. Питате: „Защо тия два планни
върха образуват една долина?“ Защото не са едни.

Добре. Но представяте си, че на тия два върха се
нагрупа сива материя. Питате: „Защо е сива?“ Защото
не е вода. Защото, ако беше вода, на тия върха не
можеше да се дигне, но вода не е сива — вода е бяла. Не
отговарям защо е сива, но отговарям защо не е вода.

Вторият въпрос: „Защо не е вода?“ Защото не е твърдо.
Защото всъщност нещо, което не е вода, доказва, че не е
твърдо. Тогаваш ще дръжте науката. Учените тук — казват
всичките тук, казват, че има вътрешна енергия
топлина. И следователно, когато топлината се повиши
вътре, телата се разширяват. Що е разширяване? То е
явление на топлина. Следователно вие казвате: „Аз
съм се разширил нещо, много съм се разширил.“ То е
свойство на топлината. Разширяваш се, но туй разширя-
ване има известни закони, има своето ограничение.
Лятно време започва да грее това слънце и мислите
така снегът да смени своето състояние — замръзва
доли. И най-после от планинските върхове

ОПШ ОКАЦЕН КЛАС

ПЛАНИНСКИ ВЪРХОВЕ

Имате два триъгълника издигнати, задава се въпросът: защо са два, а не един? (*Отговарят: „Защото не могат да бъдат един.“*) Защо не могат да бъдат един? Защото не са три. Според запитването – и отговорът. Това са два планински върха. Тия двата планински върха образуват една долина. Питате: „Защо тия два планински върха образуват една долина?“ Защото не са един.

Добре. Но представете си, че на тия два върха се натрупа сняг отгоре. Питате: „Защо е снегът?“ Защото не е вода. Защото, ако беше вода, на тия чукари не можеше да се спре; но понеже е сняг – спира се. Не отговарям защо е сняг, но отговарям защо не е вода. Вторият въпрос: „Защо не е вода?“ Защото не е текло. Защото всяко нещо, което не е вода, показва, че не е текло. Тогава иде друга наука. Учените хора казват: всичките тела, казват, че имат вътрешна субективна топлина. И следователно, когато топлината се прояви вътре, телата се разширяват. Що е разширението? Проявление на топлина. Следователно вие казвате: „Аз съм се разширил нещо, много съм се разширил.“ То е свойство на топлината. Разширяваш се, но туй разширение има известни закони, има своето ограничение. Лятно време започва да грее това слънце и може тогава снегът да смени своето естество – започва да се топи. И най-после от планинските върхове започват

малки вадички да слизат в долината. Представете си, че от двете страни на планината слизат тия поточета надолу. Някой път протичат в две посоки – тогава простите забелязват, че тия рекички, които слизат отгоре, колкото повече се увеличава топлината, толкова започват да се увеличават тия вадички. Като се сливат от двете страни, тия реки се разширяват. Тогава по закона на наблюдението простите хора, като наблюдават, правят своите заключения.

Иде някое дете, казва: „Учителю, реката се разширила.“ Колко може да се разшири? С един метър. Веднага ученият човек казва, че топлината някъде по планините се увеличила, снегът започнал да се топи и вследствие на това направи заключение, че реките се разширили. Пита детето: „Докога ще се разширява реката?“ Реката ще се разширява, докато снегът отгоре се стопи. Снегът като се стопи, какво ще стане? Ще се намали разширението на реката. Туй има проявление.

Да кажем, някоя енергия се събере в човешкия мозък. Представете си, че човешкият мозък има своите чукари, има своите планини. То е простото проявление на човека, което вие наричате „гняв“. Гневът не е нищо друго освен една интензивна топлина, в която човешката енергия протича. Започва да се увеличава енергията. Ученият човек казва, че снеговете се топят по върховете, и следователно тази вода, където мине – скача, търкаля камъчета. Вие казвате: „Този човек се разгневил.“ Много сняг се стопил, водата слиза, търкаля камъчета по пътя. Това е гневът, обяснен научно. Иде тази вода, всичко обръща. Туй е простото обяснение. Увеличава се гневът на човека – увеличава се неговата енергия. Докога ще се увеличава? Докато се стопят всичките снегове горе по върховете. Следователно по същия закон можете да обясните. Казвате: „Докога ще трае гневът?“ Докато се стопят всичките снегове. След туй ще престане всичкото движение, ще бъде тихо, спокойно. Коритото ще бъде сухо, няма да има смущения, всичките

камъни ще бъдат на мястото си – няма да има никакво търкаляне, няма да има никакво блъскане. Ще има мир и съгласие, порядък.

Обаче проявата на всички енергии в природата се отличава със следното – когато водата, която слиза надолу, се увеличава по реките, тогава има друго проявление. Да кажем, камъните, които са вътре в коритото, се търкалят, но водата има и друго влияние – тя се разпилява по почвата, където минава; има известна растителност по пътя, която [я] поглъща. С разширението на водата се разширява и растителността, плодните дървета се влияят от тази гневната вода, която слиза, която търкаля камъни и слиза в долината. И от тази гневната вода, на обикновен език да кажем, се явяват най-хубавите плодове. Питам: гневна вода има ли? Като се стопи снегът и стане на вода, тя има стремеж да слезе в долината и да напои тия дървета.

Питате някога: „Каква е вашата идея, щом си дошъл на земята?“ Идеята е проста: слязъл си просто от чукарите надолу. Като се стопи снегът, какъв е идеалът на водата? Да слезе долу, казваме, и да живее. Що е животът в неговото просто изяснение? Движение, разширение и т.н. Казвам: за да разберете процесите на вашия живот, трябва да разбирате това, което е вече станало и туй, което в дадения момент става.

Да допуснем, вие ставате сутрин, гладен сте. Питам ви: защо човек огладнява? Не можете ли да дадете едно философско изяснение, кога е произлязъл гладът? Сега питам: гладът едно движение отгоре ли е? Това са простите процеси, които стават в природата. Ние се спираме на първичните процеси. Стопява се снегът – увеличава ли се, или се разширява? Допуснете, че става друг един процес, вметнат процес го наричам. Стопяването на снега и слизането на водата взимам като първичен процес. Но представете си, че има втори процес – че дойдат разумни същества и канализират тази река, вкарат я в един терен, който не е планински, но в една

равнина прекарват, направят един канал, направят една канализация на водата. Че от двете страни на планината се разделя водата – от едната и от другата страна, и водата образува две реки, които отиват в две противоположни направления. Да кажем, от направлението С отива в направлението Д. Имаме вливането на водата и изтичането, разделят се. Имаме влизането, отдето влиза водата, и изтичането на водата в две противоположни посоки.

Казвам тогава: що е вливането? Значи – първично че изтича тази вода и вече се влива. Щом се влива водата, изменя се нейното направление – значи влиза друго течение, което изменя туй течение. Слиза, влива се в тръбата тази вода, изтича. Най-първо, да кажем, този ученият човек разсъждаваше върху тия простите причини, които стават в природата; изясняваше научно, разумно и без да ходи по чукарите; знае снегът топи ли се, или не само от малкото разширение, което става.

Вие имате спектроскоп. Един човек, като наблюдава линиите, които излизат от светещите тела в пространството, забелязва разни елементи и дава разни линии в спектроскопа. Този ученият човек забелязва, че всяка звезда дава свой спектър и тогава тия линии, ако се разширяват, този ученият човек ще каже туй тяло, което наблюдава, приближава ли се към земята, или не. Ако тялото се приближава към земята, тия линии се разширяват; ако тялото се отдалечава от земята, тия линии се стесняват. Следователно същото доказателство имаме и за реките. Ако реките са потесни, снегът е по-малко; ако реката се разширява, снегът повече се топи. Ако свършено престане течението, не може да има никакво топене, не може да има никакво разсъждение.

Второто положение: простите хора, и те си имат своето философстване. Да допуснем, учен човек с всички свои математически формули прави своите изчисления; имате една канализация направена и най-после хо-

рата идат да си вземат вода; воденичарят построил воденица, полива градините си. Обаче времето може да ги накара да философстват. Тази вода първоначално е била изобилна, воденицата върви, градините се поливат, хората наливат вода; но един ден воденичарят забелязва, че водата намалява наполовина, воденицата не върви. Той се интересува защо водата не тече, коя е причината. Казва: „Отбила се водата някъде.“ Защо се отбила? Но това не е изяснение на този въпрос. Отбиването на водата вече е случаен елемент. Какво ще стане в този терен? В този терен може би почвата постоянно да се изменя, тогава тази канализация да е взела съвсем друго направление. Понеже напорът на водата е голям, тази вода имала пясък; от големия напор водата напълнила тръбите – остава малко място за водата и най-после, водата се отбила. Защо да се отбие водата? То е допустимо. Значи ако водата се отбила, вътре тръбите се напълнили с пясък. Какво трябва да се направи? Канализацията трябва да се пречисти, за да може водата да тече. Ако теренът се огъне, нищо не значи. Огъването дава възможност повече материал да се събере, за строеж материал.

Дадох ви едно просто упражнение, да се потите. Казвам: теренът, на който живеете, се е огънал и следователно се натрупал много пясък в тръбите, станало задръстване и нямате достатъчно вода. Един ден водениците не могат да мелят брашно, после, градините не могат да се поливат. Ще се заемете сега да пречистите канализацията. Това е зло. Трябва да пречистите канализацията. Ако не пречистите – вода няма да има. Ако няма вода, вашите воденици няма да вървят, няма да станат вашите градини. Защо няма да станат? Защото всички зеленчуци без вода не стават. Тъй е сега.

Ако вие се спрете да философствате сега по коя причина станало това, а не пречистите канализацията си, какво ще се ползвате? Често хората философстват защо Господ направил света такъв. Питате, в дадения

случай, защо Господ направил вълка. Добре. Ако вие сте овчари и имате овци само, вие може да питате защо Господ направи вълка. Ако вълкът е далече и няма допирни точки, няма да питате защо Господ създаде този вълк. Но вие сте овчар и този вълк задигнал най-хубавата овца, тогава вие питате защо Господ създаде вълка. Господ създаде вълка, за да ви накара да се молите да не влиза вътре в кошарата вълкът и да взима овците. Понеже, щом ви взема тази овца, която може да е породиста и да струва хиляда, хиляда и петстотин, две хиляди лева; значи ощетявате се материално. Следователно трябва да се молите на Господа. Хубаво, молите се. Но вълкът дойде втора вечер и задигне друга овца. Пак се молите. Тогава онзи, който ви възпитава, казва, че не сте молили усърдно. Първата овца задигнал, какво показва? Че не се молите. Явява се един резултат – една овца, задигната от кошарата. Оженена е овцата за вълка. Но тия вълци не са само един. Втората вечер дойде втори, той вземе друга овца.

[...]

Богатият казва: „Пресякоха ми се краката, не мога да бягам.“ Туй пресичане показва, че той дошъл до крайния предел – не може да бяга, няма възможност. Казвам: ако страхът е толкоз голям, изисква се голямо движение. Ако не може той да го изрази, пресичат му се краката, той остава на едно място. Ако в него умът е силен, че не може да излезе, тогава бързото движение се намалява. Тогава процесът е така – когато страхът се намалява, разсъдъкът се увеличава. Когато бяга човек, той се спира, защото изпитва страх и разсъждава. Когато излезе от къщи, трябваше да направи това. В живота се случват ред такива инциденти. В нашия живот се случват ред нещастия.

Как ще обясните нещастията? Нещастията произтичат от простата причина, че ние сме направили къщи-

те си много близо до реките. Някои – много близо, някои по-далече – както дошло. Казвате: „Защо са тия нещастия?“ Питате ме защо са нещастията – наводнение има. Топят се снеговете по планините. „Докога ще бъде?“ Докато се стопят снеговете. Като се стопят снеговете, вие свободно ще живеете. „Ами туй ще продължава ли?“ Казвам: идната година пак ще бъде същото, и другата година, и третата, и четвъртата. Казва: „На това няма ли край?“ Има край. „Как?“ Сринете тия чукари, ще се свърши въпросът. Казвате: „Няма ли край на нашите нещастия в нашия живот?“ Има две възможности: вашите къщи трябва да бъдат далеч от коритото на реката или, ако това не можете да направите, трябва да сринете всички чукари.

Колко милиона години ще ви вземе да сринете чукарите? Има още един – трети начин, да се освободите от нещастията, но той е още по-мъчен. Тогава може да ги наредим в градация възможностите да се освободите от нещастията. Първата възможност е най-лека – да направите къщите си далеч от реката. След като сте съградили тия къщи, пак има друга възможност – да съборите чукарите. „Трета няма ли?“ Има: ще спреш топлината, но тази възможност е още по-мъчна. Тогава се спирате да разсъждавате и казвате: „Трябва ли да съборим тия чукари, или не?“ Питам сега: кое трябва да направите? Има един естествен начин за разсъждение. Трябва да дойдете до първата причина, за да видите коя е истинската причина, и ще обясните по един естествен начин, че да ти е приятно.

Ти сега ще кажеш, че майка ти те е родила такъв, че условията може да са били такива. Вярно е, че условията са били такива, но нито майка ти те родила такъв. Ще кажете, че и майка ти била гневлива като тебе, но това не е обяснение. Гневът произтича от простата причина, че има тия чукари. Гневът може да се определи така: колкото тия чукари са по-големи, гневът ще бъде по-голям; колкото чукарите са по-малки, гневът ще бъ-

де по-малък. Когато чукарите съвсем се съборят, никакъв гняв няма да има. Казвате: „Може ли Господ да направи света без чукари?“ Може, но не при тия условия, при които сме.

Тогава се изисква от наша страна да използваме гнева. Това е една енергия, която трябва разумно да се използва. Ако използвате, ще бъде благословение; пък ако не – по естествен начин тази енергия ще ти прави много пакости. Най-последно, ще изучаваш закона на това движение. Затуй казвам: трябва да се изучават всичките ония енергии експулсивни, които имат посока. Тогава всичките енергии в себе си, които имат експулсивност, ще изучаваш закона на движението. Ще кажеш: „Гневът, това е моят вторичен тон.“ Гневът може да го разгледате, като направите канализация във вас. Казвате: „Някой път гневът се намалява, някой път се увеличава.“ Питам: ако свършено се намали гневът у човека и изчезне, може ли човек да бъде по-щастлив? Не, щастлив човек на земята е онзи, който се гневи. Казано другояче, щастлив човек е онзи, който се движи; защото гневът слиза. Колкото гневът е по-силен, толкова и движението е по-силно. Следователно тази енергия в природата може да се използва. От чисто психологическо гледище всичкият гняв на човечеството на земята се използва от по-висшите същества, от ангелите. Този гняв някой път им трябва.

Пращат някой дух и казват: „Идете с вашите мехове, пораздухайте тук-там, образувайте топлина!“ Щом се образува топлина, снегът се топи, водата се стича по планините, гневливите хора започват да работят – водениците вървят, поливат градините си. Казват: „Спрете вашите мехове – да не слиза вода, да не се топят снеговете; ще се спре водата.“ И вие по същия начин използвайте енергията на по-низшите същества. Не питайте защо нещата са така създадени. Най-първо допуснете като аксиома, че така трябва да бъдат създадени. Онези, които са учили, знаят, че аксиомата е очевидна

истина, която не се нуждае от доказателство. Допуснете, че ти живееш. Що е животът? Ти не питай, то е аксиома. Аз живея – аксиома е това. „Какво от това? Ти може ли да докажеш, че ти живееш?“ Казвам: що е животът, не питай. Този въпрос, дали аз живея, или не – единственият капацитет, който ще разреши този въпрос, това съм аз. Като мене не може друг да разреши. Вторични капацитети може да разсъждават, когато аз умра. Те ще разсъждават и ще доказват, че съм умрял. То са вторични учени хора. Първият, който трябва да докаже, че аз живея, това съм аз. Вторите учени хора, които доказват, че другите хора са умрели.

Има два вида учени хора – едни, които доказват, че живеят; други доказват, че другите хора са умрели. Казваш: „Аз съм добър човек, аз живея, аз мисля.“ Казвам: ти си от първите капацитети – най-видните капацитети. „Той, казва, е лош човек, той не живее добре, той е мъртъв.“ Казвам: този е вторият капацитет, той не е толкова учен човек. Онзи, който доказва, че някой умрял, той не е толкова учен. По отношение на себе си аз живея, но той е мъртъв. Защо е мъртъв? Защото не се движи. Питам: какъв капацитет трябва, за да докажеш, че ти живееш, или да докажеш, че другите хора са мъртви?

Сега ще превода: коя наука е по-хубава – да опиташ крушите дали са сладки, ти сам да ги опиташ, или без да ги опитваш, да докажеш, че са сладки? Дойде някой при тебе, ти му покажеш една круша. Може да бъде такава круша, може да бъдат седем, двайсет и девет, трийсет. Казваш: „Тази е породиста круша. Толкоз сладка, като захар“ – показваш му, доказваш му. Той казва: „Не може ли да вкусиш?“ „Не ми се яде.“ Защо не му се яде? Той е мъртъв. Следователно ти доказваш: тази е породиста круша. Как? Започваш да ядеш крушата. Ако ти ядеш крушата, знаеш, че тази круша е от най-хубавите. Следователно, за да докажа, аз ще я изям. След като изядеш крушата, може ли да докажеш на този

господин, че крушата е сладка? Защото за тебе може да е сладка, но не и за мене. Добре.

Разрешението на въпроса: тия двете реки по две посоки се движат. Ще разделиш крушата на две половини – половинката за него, половинката за тебе и вие ще определите тази круша сладка ли е, или не. Ако ние по този начин разглеждаме въпроса дали са живи, или мъртви... Затуй запитвате: „Защо се занимаваш само със себе си?“ След като се занимаваш със себе си, занимавай се с другите хора. Един ден и ти ще умреш. Казвам: когато ще умра, вие ще вземете, ще ме погребете. Защо хората сега казват, че като умре някой, трябва да го погребат? Как ще изясните причината? Откъде произтича това? Когато житното зърно излезе от хамбара, казва така: „Моля да ме не оставите на отворено – голяма опасност има. Но като ме оставите, погребете ме, заровете ме. Не туряйте много пръст, не правете голям гроб няколко метра, но само два пръста пръст турете, пък оставете ме. Следната година, като дойдете на това място, аз ще се проявя.“ Когато някой умре, понеже е житено зърно, казва: „Посейте ме в земята.“ На туй основание хората, като умрат, [ги] заровят в земята – да изникнат, да възкръснат.

Следователно заровите в земята, в песъчливо място, оставите празно наоколо гроба, поливате с вода, изникне. „Де е той?“ Аз го виждам, израсъл над гроба. „Къде е мъжът?“ Израснал трева наоколо. Казва: „Защо не говори?“ Чакай, ще говори след време. Сега учените хора казват, че е при Бога, при ангелите. Възможно е, но аз го виждам вътре в тревата, и той седи. Вече е при ангелите, понеже ангелите се занимават с тревите; така философски погледнато – при ангелите е. Най-първо, за да бъдеш при ангелите, трябва да станеш трева, трябва да станеш дърво. За да влезеш в ангелския свят, трябва да минеш през дървото. Няма да станеш дърво, но дърветата са път за ангелите, за ангелския свят – канализация. Казва: „Водата трябва да мине през тия тръби.“

Ще минеш. Ако можеш да минеш през едно дъно, и през тръбата ще можеш да минеш. Това са ред правилни разсъждения.

Казвам: в света съществува един закон. Когато разсъждението на един човек в каквото и отношение е правилно – веднага, всякога се ражда разсъждение. Една мисъл изниква, втора, трета, четвърта. Ти легаш спокоен, ставаш с мир, с постоянно вдъхновение. Когато мисълта не е правилна, става пресекване на мисленето. Обезсмисля се човек. И тъй, тогава ще изяснявате. Нямах разположение да мислиш – твоята мисъл не е правилна. Тури правилната мисъл. Разширила се реката. Енергията вътре използвай.

– Сега не питайте защо сте дошли на земята. Аз ви казвам защо се раждате, нищо повече.

Ако турите известен опит разумно, ако използвате енергията си разумно – най-първо се постарайте да използвате енергията си разумно – ще се избавите от това нервно състояние.

Сегашните хора, сегашната култура от много желания се изтощават. Желанията изтощават, както многото растения на една почва изтощават почвата – растат и не дават плод. Така и хората, когато техните желания станат чрезмерни – може да растем, но плод няма да дадем. Следователно по-малко желания – по-голямо пространство, за да могат нашите желания да се реализират. По-малко мисли, за да могат мислите да се реализират, понеже една мисъл не може да се реализира, ако няма зад себе си едно силно желание. Съществува един закон: зад силните мисли живеят силните желания. Тия, силните желания, са се подхранвали от силните мисли. Някой казва: „Може ли да се явят желания без мисли?“ Ако вие отсечете мисълта, когато желанията не се подхранват от ума правилно, тогава се образува онова състояние, което се нарича „разсеяност“ – тогава няма идея. Мисля си, но няма връзка между мислите. Всичко е объркано, няма никаква определена ми-

съл. Всякога, когато желанията са естествени, веднага по този Божествен закон вливат се в човека, тогава мислите текат по правилен начин.

Казвате: „Защо са чрезмерно силни желанията?“ За да бъде силен умът. „Защо са тия страсти?“ Страстите ще дойдат, сила имат. Желанията разширяват, в желанията разширение има; в страстите има сила и движение. При желанията съществува едно разширение, при страстите – интензивност на движението. Следователно, когато мисълта се роди във вас, тя ще има тия две качества – на желанията и на страстите. Тя ще бъде широка мисъл и силна мисъл в движението. Следователно смисълът на желанията е в движението. Вътре във вас страстта, който разбира законите – ще си създаде мисъл. Щом си създадете мисъл, вие вече имате един уреден свят, дето можете да живеете спокойно. Когато умът дойде в света, той ще поправи света. Умът ще поправи, когато всички желания и страсти се канализират и образуват мисъл. Всички течения, които стават в света, ще се канализират. Щом всички енергии се канализират правилно, ще имаме един уреден свят.

Сега всички се стремим да възпитаваме себе си, да възпитаваме обществото. Но за да се възпитаваме, трябва да турим основно положение. Трябва да знаете, вие сте капацитети. Има ли Господ, аз знам. Аз съм първият капацитет за себе си. Ако някой казва: „Има ли Господ, или не“, ако някой доказва, че има Господ, то ще дойде друг, който ще доказва, че няма. Ти ще ходиш от една чукара на друга – един ден ще вярваш, че има; друг ден ще вярваш, че няма. Един ден ще вярваш, че животът е добър; друг ден ще вярваш, че животът е лош. Това не е философия. Щом трябва другите да те убеждават, че има Господ, ти не си от ония капацитети – ти си човек на прогреса на цивилизацията. Трябва да знаеш основните неща. Аз живея – никой не трябва да ми доказва. Че има Господ в света,

може да слушаш да ти доказват, но в себе си ще изследваш и ще кажеш: „Ти си далеч от истината.“

Аз зная за Бога повече, отколкото вие. Ако аз може да изкажа, какво е Господ, това не е истина. Бог е това, което не може да се изкаже, за което не може да се говори. Животът е това, за което не може да се говори, не може да се изкаже. Живот е това, в което ти само можеш да живееш. Това е единственото доказателство. Аз може да слушам, ти може да доказваш, но това е единственото доказателство, което убеждава човека. Ако животът е приятен, показва, че ти си разумен; ако животът е неприятен, показва, че не си от умните хора. Не схващайте, че не си умен, но не си капацитет.

Ти не знаеш, че реката се смалява и уголемява. Казваш: „Животът не може ли другояче?“ Може да седиш в хамбара, пък може да седиш и в градината, в пръстта. Сега оставете противоречията, които съществуват отвън в света, понеже са една обективна и една субективна измама. Да допуснем, че във вас съществува една мисъл. Вие сте крайно подозрителен, носите раница с някаква ценност на гърба. Дойде този човек, вижда ви и казва: „Господине, вие само роптаете – дайте ми раницата.“ Вие, най-първо, като сте уморен, дадете раницата. Щом мине малко, започвате да се съмнявате. Отдалечавате се. Той иска да се поразходи, вие мислите: „Той взе раницата и офейка.“ Наблюдавате го. Започва да се образува едно безпокойство. Той вижда вашето безпокойство. Понеже е искрен, казва: „Защо се безпокоите?“ Ако сте искрен, ще му кажете: „Съмнявам се във вас.“ Ако не сте искрен, ще кажете: „Няма нищо“ – нищо не искате. Защо се безпокоите? Безпокоите се, защото раницата на този човек снеха. По-напред беше изправен, сега се обръща към неговата страна. Казвам: за да бъде този човек спокоен, дай му раницата поне на гърба. Тогава пак ще се наведе надолу. Пита той сега: „Защо е тази раница на гърба ми?“ Питам: трябва ли да пита Господа, като турил на гърба петде-

сет и шест килограма злато? Пита защо Господ му турил това злато на гърба. Има ли философия? Дойде този човек, казва: „Защо ти е тази раница?“ Казва: „Господ ме е пратил, дай ми я.“ „Знаеш ли какво има в раницата?“ „Не зная, аз съм прост човек, не зная.“ „Ти ще носиш, няма да отваряш, няма да разглеждаш, няма да буташ. С едно условие ти давам раницата – няма да се отделяш далеч от мене“ – ред клаузи поставяш.

Тогава казват, че обществото било много напреднало. Дава ти назаем сто хиляди и ти туря ред клаузи – гаранция, платежна полица, падеж; после седи стражар, затвор. Казваш: „Какво, проста работа!“ Не е проста работа, но ето ти една полица от два милиона лева. Вземеш парите, кажеш: „Ще градя къща, автомобил ще купя“, син, дъщеря – в странство ще ги пратиш да учат, но клаузи има. Изядеш тия пари, не можеш да ги платиш – тогава секвестират, затворят [те], ще лежиш ред години. Казваш: „Защо дойдох до този хал?“ Казвам: двата милиона те направиха. Като търсиш щастието, намери нещастieto. Какво ще бъде това щастие? Четеш Евангелието и ще разбереш, че без пари може да влезеш в Царството Божие. На земята между богатите хора ще влезеш с пари, тогава, за да влезеш в духовния свят – там трябва да не пари, но добродетели трябва. Туриш парите – там не вървят. Добродетелният човек казва, че в Царството Божие не може без пари – там много пари трябва. С два милиона не може да влезеш, там трябва да имаш най-малко два милиарда звонкови. И то ще се отвори само вратата на Царството Божие, да видиш Царството Божие. За да влезеш вътре, добродетели трябва да имаш.

Сега, като живеем – забогатяваме, защото, ако не забогатяваме, не може да влезем в Царството Божие. Казвам: не може да влезеш, докато Господ не те обича. Но за да те обича Господ, трябва да бъдеш ценен. Това е вярно, трябва да бъдем ценни. Казвам: превеждайте живота в неговата първична причина. За да се прояви

Бог между две същества, тия двете души – те са ценни. Или трябва да има известно отношение, едно правилно отношение. Не трябва да питаме защо Господ създаде слънцето, трябва да видим откъде влиза – отгоре или отдолу. При реката сме, къде трябва да бъдем – близо или далече? Тия са елементарни разсъждения, които трябва да имаме. Превеждайте всичките морални чувства, които имате, вашия умствен живот да създадете [...]. По този начин вие може да трансформирате вашата енергия.

Най-първо човек трябва да мисли. Разгневил се – започни да мислиш. Недоволен си – започни да мислиш. Всичко в света произтича от това, че няма съответствие между нашите мисли и желания. Първият закон: съпоставете отношението. Не казвайте: „Защо Господ ми даде такъв ум и защо Господ ми даде такова сърце?“ Оставете този въпрос. Да има съответствие между вашите мисли и желания. Поставете ли този закон на съответствие, има философия за вас. Може да изучавате небето, може да изучавате звездите, природните сили – ще имате един малък опит. Той седи в следното: има учени хора – хороскопи правят и на тази база. Това е цяла астрология. Като поставят тия двете чуки, може да направят такъв хороскоп, да предскажат всичкото бъдеще. То е проста наука в дадения случай, то е едно условие на живота. Та казвам: всеки един от вас е хубаво да знае да си направи един хороскоп. Ако всеки разбираше от астрология, ще види защо, в коя епоха такива работи се случват. Умният човек, който знае, ще вземе съответстваща мярка. Щом реката се разширява, ще направи къщата си малко по-далеч от реката. Защото, ако той разбираше астрология, той ще знае лекар ли ще стане, учител ли ще стане, проповедник ли ще стане, техник ли ще стане, свещеник ли ще стане – ще знае да избере. Ако умният човек не избере едно съответстващо състояние на неговото първично положение, той ще създаде за себе си едно голямо нещастие. Следователно

в туй отношение астрологията казва: започни с най-силната способност, да върви движението. Не започвай с най-слабата дарба, но с онова, което в тебе е най-силно, най-мощно – с него започни. Ако вярата е най-силна, започни с нея. Ако надеждата е най-силна, започни с нея. Ако любовта е най-силна, започни с нея. Казва: „Как може да изберем?“ Избери онова, което е най-силно в тебе, и с него започни. Не започвай много работи изведнъж. Започни само едно нещо и дръж се за него. После започни друго.

Сега тия чукари и всичко в света може да се измени. Но можем ли ние да изменим чукарите? Мъчно е. Може ли да измените топлината? Може ли да измените топлината на слънцето, да не се топят снеговете? То е възможно, но е най-трудно. Най-естественото положение е да бъдем на онова място, дето нашият ум диктува и е най-безопасно. Затуй, като ученици на новото учение трябва да имате една култура в себе си, една разумност, която да ви отличава от другите хора. Бъдете разумни – и по живот, и по мисъл да се отличавате. Аз не казвам, че не се отличавате, но туй още не е постижение – ние не сме дошли до границата на онова Божественото. Границата аз наричам – вие тонирате едно пиано или цигулка, но изменяте ключа, например вие взимате тона „ла“ като основен тон. Да допуснем, че имате един камертон – музикантът нагласява струната „ла“ и всичките други ги нагласява според тона „ла“, и тогава може да свири. Ако струните не са нагласени правилно, не може да свири.

Всякога, когато станете сутрин, ще имате камертон. Кой е камертонът? Умът и сърцето са камертонът. Ще нагласите „ла“. Казвате: „Днес каква е програмата? Коя симфония ще се свири, кое парче?“ Бащата, майката, синът и дъщерята ще се молят.

Сутрин като станете, ще изсвирите едно парче – всички да се молят. Хубаво ще свирите, цял квартет – четирима души. Ако са двама, мъжът и жената ще из-

свирят един дует. Ако си сам, ще свириш соло. Дето трима свирят – трио. Ако са четирима – квартет, ако са повече – цял оркестър. Но както и да е, трябва да свириш, да разбираш своята част. Това е философия – така трябва да разсъждавате. „Аз мисля, че разсъждавам.“ Но някой път кажете: „Днес без свирене не може ли?“ Който не свири, не му се плаща. Който и да е цигулар, който свири в някой театър – дал обявление за концерт, но не се явява; събрали от хората двеста хиляди лева, но той казва: „Днес няма да ида да свиря.“ Всичките ония хора ще протестират да им се върнат парите. Питам: този цигулар ще вземе ли нещо? Ще го глобят. Казва: „Няма да свиря.“ „Но как тъй, господине? Днес няма да ви платим, не сте свирили.“ Свириш – най-малко десет лева, сто, хиляда, хиляда и петстотин – все ще ти дадат. Но ще дойдете да разсъждавате: не ти се дава нищо – никаква работа не сте свършил. Щом си свършил каквато и да е разумна работа, тази работа все ще има някакво възнаграждение. Туй възнаграждение ще зависи от хората, които оценяват твоята работа.

Вие сега живеете в един разумен свят. За нас молитвата, мисленето, чувстването, моралният живот имат съвсем друг извод – те имат известна цена. Моралът за нас не е нещо материално. Има вземане и даване, има съответствие в света. Та вашият тон, камертонът, като станете сутрин – вашите чукари... Аз даже не искам да ви говоря. За да ви говоря по този начин, трябва да бъдем добри. „Не може да бъдем добри.“ Трябва да мислим правилно, да чувстваме правилно, тогава ще дойдат добродетелите. Доброто не се създава. Всякога трябва да вървим по пътеките, [по] които Бог създал света. Ти създай в себе си доброто. Значи, както създаде звездите, земята – ти създай доброто. Откажеш се да вървиш по този път – ти създаваш в себе си друг план. Злото показва едно голямо отклонение от първичния план. Те се блъскат, блъскат – какъв ще бъде край на тяхното блъскане? Краят ще бъде: като се блъскат, блъскат –

или млякото ще се очука, или стомната ще се счупи. Казва: „Този човек много се блъска.“ Казвам: той ще се счупи, ще умре, ще се свърши всичкото блъскане. Няма никаква философия в блъскането. Цената на живота е само в доброто.

Злото в света, аз го вземам – първичното зло е една енергия. Лошото в света, което човек е създал, няма никакъв смисъл в това лошо. Доброто показва пътя, по който трябва да вървим. Трябва да бъдем добри, да се стремим. Туй показва, че добродетелта създава тази култура, при която животът е възможен. Трябват правилни разбирания, правилни разсъждения. Ако тия правилни разсъждения не се изменят, тогава нищо в света не можело да се създаде. Ще мислите по новия начин, ще живеете по стария начин. Бащата ще печели, синът ще харчи. Мъжът ще принася, жената ще изнася. Казва българската поговорка: „Ако мъжът с кола внася, а жената с игла изнася, тази къща ще осиромашее.“ Кой е мъжът? Умът. Коя е жената? Сърцето. Ако твоето сърце с игла изнася навън, енергията се е отклонила и един ден свършено ще се отклони. Умът без сърцето, той не може да мисли. Много естествено – ако сърцето спре, умът може ли да работи? Има съответствие между сърцето и мозъка. Работи сърцето – и мозъкът работи, спре сърцето – и мозъкът спира. И обратното е вярно. Мозъкът работи добре – и сърцето работи добре, не работи мозъкът – и сърцето не работи. Има съответствие: ако сърцето спре, и мозъкът ще спре. Ако мозъкът спре, и сърцето ще спре. Няма предпочитание. Но първично сърцето трябва да работи, за да може сърцето правилно да се прояви в нас.

Сега законът пак е верен: плът и кръв няма да наследят Царството Божие – дълбока мисъл, която трябва да се изясни. Аз не съм срещал тълкуватели, изяснения. Апостол Павел казва: „Плът и кръв няма да наследят Царството Божие“, но не обяснява. И аз няма да обясня. Сега някои обясняват. Но плътта при сегашните

условия е необходима на хората, за да може да работят. Като има борба между духа и плътта, има развитие. Ако духът, който е разумен, трябва да се бори с плътта, тогава духът привежда енергията на плътта в хармония и той я възпитава. И непременно един ден ще я възпита – всичката ѝ енергия ще стане разумна. Следователно плътта един ден ще стане разумна. Неразумната плът в Царството Божие няма да влезе, разумната плът ще влезе в Царството Божие. Разумна ще стане плътта. Плътта ще измени своя ум. Неразумната плът ще [се] нарича „черва“, разумната плът ще бъде красота. Защото разумната плът е добродетел, неразумната плът е злото. Казвам сега: злото в Царството Божие няма да влезе. Неразумната плът, на която енергията се изменя, става красота. Тази плът е красота, тя ще влезе в Царството Божие. Тя е като форма, в която духът ще се облече.

„Сега кажете какво трябва да правим.“ Ще мислите. А на друг език: ще вярвате в Бога. Тогава в този смисъл да вярваш, значи да виждаш отдалече. Интуиция трябва да имаш. Човек, който няма интуиция, не може да вярва. Вярата всякога трябва да бъде придружена с интуиция. Да виждаш отдалече какво ще стане. Знанието е, което всички виждате; вярата е, което само един вижда. Вярата е процес на единство, знанието е процес на множество. Вярa – [значи] свещената идея, която знаеш, че е вярна. Тази идея няма нужда да се доказва. Затуй не търсете да питате дали имате вяра, или не. Дали живеете, или не; дали мислите правилно или [не] – може да питате.

Ако вървите по един път и никъде не си ударил крака, ти си от умните; но ако на двайсет места си удариш крака – пръстите си удряш, падал си – ти не си много от умните. Ако си работил и ръцете са само пришки, показва, че пак не си от умните. Казваш, че за да стане човек добър, трябва да има пришки на ръцете. Защо? Пришките не образуват добродетелите. Според мене пришките са рани. Когато иде човек на бойното

поле, нараняват го на двайсет места, става ли той по-добър? Ако един човек работи и ръцете станали само пришки, станал ли е по-добър? Не е станал. Пришките – това са недъзи. Недъзите не правят човека по-добър. Нито Бог ни създал да имаме пришки, да имаме рани. Раните и пришките ние сами си ги образуваме. Създал ни е Бог за един отличен живот. Кой баща не иска неговите деца да живеят добре? Мислите ли, че Бог, Който е най-умният в света, иска хората да страдат? Ако те страдат, страдат по единствената причина, че не разбират живота. Той поставил закони и хората нямат тази разумност – трябва да се подчинят. Ако не се подчинят, ще носят последствията на своята неподчиненост.

Да се повърнем. Те са сега изводи. При тази раница искам да остане мисълта: извадете доброто и злото вън от себе си. Поставете се като същество, което мисли. Доброто и злото са резултати на човека. Те са стимули, към които човек се стреми. Най-първо, стремете се да мислите правилно. Каквото да ви се случи, започнете с първия процес на въздържание. Случи се тъй, че си удариш крака. Не се навеждай изведнъж да кажеш: „Олеле, ох!“ Ще се спреш, ще хванеш пръста. Удариш си пръста – спри се, седи десет-петнайсет минути, разсъждавай. Умният човек така прави. Той никога веднага няма да се наведе – у дома си ще види как се ударил. Тази болка може би в това време да се трансформира. Спреш ли се веднага, ти не си от разумните. Ще помислиш дълбоко кои са причините, че си удари крака.

Аз съм правил ред наблюдения. Вървя по пътя, наблюдавам – върху себе си или върху близки, които аз обичам, и върху външни хора, как действа мисълта. Богат банкер тръгва да се разхожда по пътя, има две полици, разглежда – дал ги на съдебния пристав, от по двайсет хиляди лева. Неговите длъжници са хора бедни. Казва: „Аз ще му дам. Ще го накарам да плати, че още веднъж – да знае.“ Но той върви из камениста местност, гледам – ударил си крака, куца. Аз сега знам при-

чините кои са. Причината са двете полици. Той казва: „Аз ще го дам под съд.“ Ти ще го съдиш, но ще си удариш крака, ще смажеш пръстите. Ще се образува болест – ще похарчиш тия пари. Казва: „Прости на тия хора, тия хора са бедни.“ Казвам: две години ще лежиш – има съответствие. Ако тия хора са богати, нека дадат. Ако тия хора са бедни, Господ казва: „Не искай тия пари, отложи.“ Защото в затвора ще те тури Господ. Съответствие има.

Когато постъпвате, гледайте вашите постъпки да са умни. Ако е богат, дайте го под съд, да ви даде парите – нямате обвинение. Ако тия хора са бедни – молил се на Господа, Господ ти казва: „Не искай заради Мене.“ Ако престъпите волята Божия, Господ ще те даде под съд, ще легнеш на легло, ще дойдат лекари – всичките пари ще идат, ще ги похарчиш. И две години доброто ще бъде изгубено.

Ние сме дошли до едно място, дето се изисква крайно разумен живот. Ако сме богати, нищо не ни извинява – трябва да си платим дълга. Щом сме дошли пък да работим, онзи, който има – нека почака. Казва: „Вярвай ми, сега работя, ще ти платя, вярвай ми.“ „Не, нищо не чакам.“ То е неразумно. Трябва да бъдем разумни във всички постъпки. В тази разумност няма младост, но старост. Започнете в новия живот с разумността. При това, като се ударите, бръкнете в джоба, извадете двете полици, кажете: „Господи, благодаря ти, няма да взема парите“ – нищо повече. Веднага тогава ще имате едно последствие – непременно удареният пръст магически ще оздравее. Затова се изисква контролиране на ума. Щом си удариш крака или големия пръст – правете изводи, извадете двете полици, върни се дома и започни наново работа. Казвам, старият живот [е]: всеки един от вас си носи по две полици в джоба си. Като се върнете дома, имате право, законно право имате, но казвам: извадете полиците и кажете: „От нас да мине.“ Тогава Господ каже: „Щом от тебе мина и замина, то-

гава няма да те туря на леглото. Ще изпратя Моето благословение за тебе, ти ще живееш в тези две години най-щастливо, ще имаш благ живот, защото си Ме послушал.“ Послушанието на Бога седи в това – разумно да слушаш. Ще мислим и много правилно ще чувстваме.

Аз не искам да ви кажа: имайте вашите чувства, колкото ги имате; против тях не роптайте. И мисълта ви трябва да бъде свободна, и чувствата, и волята ви трябва да бъде свободна. Това е новият живот, с който трябва да започнете. Свободна мисъл, правилна мисъл – не каква да е мисъл – свободна мисъл; да са свободни нашите чувства, да е свободна нашата воля. Само така ние може да живеем. Като кажа: аз живея, подразбирам, че моят ум, моето сърце, моята воля, е свободна. Аз живея и съм радостен и весел. Някой казва: „Учен съм.“ Ще го хвана за ръката, ще го заведа в градината си, в библиотеката си, в работата си, в моите научни изследвания; ще му покажа моята тръба, която увеличава десет милиона пъти, при това, друга тръба. С нея има чудесии да видиш.

[...]

Седма година на ООК (1928–1929)

Трета лекция

5 септември 1928 г., сряда, 5 ч.

София – Изгрев

ДВАМАТА БАКАЛИ

„Отче наш“

Размишление върху Божия промисъл

Чете се темата „Отличителните черти на ученика“.

Какво е тъкачество? Да изтъчеш платно.

„В начало бе Словото“

Разбирането на човека зависи от неговия живот. От неразбирането зависят неговите страдания. Щом се увеличават страданията, увеличава се неразбирането. Щом се намаляват страданията, то е един признак, че разбирането се е увеличило.

Вие, най-първо, може да турите **М** – мъдростта, то е най-високото състояние. Мъдрецът е, който се е научил да живее. Следователно мъдрецът не страда. След него иде разумният човек – **Р**, после иде интелигентният човек – **И**, после иде астралният човек – **А**, и най-после иде личният човек – **Л**, човекът на личността. Той е като кърт, който се занимава с ровене, който всякога избира почва да рови. Ако питате защо ходи отдолу и рови, ще ви каже, че той си има философия. От нашето гледище може да е посмешище, но той си има разбиране, философия – от векове

ходи и рови. Той знае защо ходи под почвата. От наше гледище не знаем кои са причините, които го заставят да рови, защо не си избрал някоя друга служба, да не рови.

Ние го кръщаваме кърт, понеже постоянно кърти. И англичаните казват „кът“. Кърт с какво се пише, с ижица или с „ъ“? Англичаните имат „кът“, и българите имат кът – кът да седи някъде, да има място. Но „кът“ на английски значи да отрежеш. Българинът казва „кът“, и англичанинът казва „кът“. Българинът го кърти, англичанинът го реже. Англичанинът е по-практичен. Българинът ще търси търнокоп, да го изкърти.

Във всяка една философия трябва да дойдем до основните положения, които човек трябва да изучава. Той трябва да изучава доброто и злото като сили въвн от себе си, или да ги изучава обективно. Те може да окажат известно влияние. Доброто оказва известно влияние и злото оказва известно влияние. Доброто внася известно влияние, че внася известно разширение в чувствата и в мислите и т.н. А пък злото има свойство да изстудява. Всякога при злото става свиване в човека. Следователно, ако този принцип действа, злото е един процес на смаляване. Като дойде злото, ще се [смали]. При злото човек има най-малките условия да се прояви. В края на краищата този, който върви в този негативен път – всичките придобивки са кратковременни, бързи са. Един вълк може да хване една овца и да я изяде, но в края на краищата ще плати с живота си. Тези придобивки не са постоянни.

Казвам, всички вие, които сте дошли до това положение на живота, трябва да имате специфично схващане. Вие ако гледате светът как живее, вие не може да намерите вашия път, защото външният път не е меродавна мярка.

Запример онзи ден ние бяхме на Витоша. Имаше 22 градуса топлина, баня някои си правиха, толкоз беше хубаво. Тук долу беше мъгла и студено. Според

този закон ние казваме: горе всякога е по-топло, долу е по-студено. Не е вярно това. Англичаните, като ходиха да изследват Хималаите, намериха, че на места има студ, който ги вмразяваше, но и по височините имаше места, на които топлината беше 25–30 градуса топлина. Още съвременната наука не е изучила топлините и студените зони. Има известни зони, където оперират известни сили. Учителите на окултните школи знаят, но съвременната официална наука сега започва да изучава тия знания.

Вие имате най-доброто разположение като човек. Не се мине половин час, веднага се смени настроението. Казваш: „Нямам разположение.“ Ти само констатираш факта, но причините на твоето неразположение де са, не знаеш. Може да са вътре в дома. Вие намирате някого виновен. Вие го считате като лош полез. Казвате: „Този, ако не е вкъщи, работите ще вървят.“ Но това не е философия. Причините на нашето неразположение не се намират в дома. То може да е един повод, един резултат на нещо у вас. Или срещнете някого по пътя. Казвате: „Лош [поглед] има.“ Може да се случи да се измени вашето състояние. Започвате да ставате суеверен. Или после срещнете някой човек, казвате: „Откак срещнах този човек, не ми върви.“ Или пък: „Откак срещнах този човек, изясни ми се.“ То е, че този човек съвпада с добрите течения, които идат, или пък друг съвпада с лошите течения.

Вие сте достигнали до една област, дето трябва да знаете да се справите с външния свят. Казва: „Ще се моля на Бога.“ Аз, когато казвам, че трябва да се моля на Бога, разбирам, че трябва да дишам. Дишането е закон. Трябва да дишам правилно. Или трябва да ядем. Яденето е един закон, той съществува – ти трябва да ядеш. Какво трябва да ядеш и как трябва да ядеш? Какво трябва да ядеш сутрин? Попара. Какво трябва да ядеш на обяд? Печено. Вечерно време какво трябва да ядеш? Някой казва: „Пих един чай.“

Природата, като определила яденето първоначално, имаше ли чай, предвиден за меню? Чая го имаше, тя го тури, но тя тури водата, за да прекарва твърдите храни, да ги поразмеква. Понеже тази вода се изменя от външните влияния, на колко градуса трябва да бъде, каква топлина трябва да има? При сто градуса над нулата пие ли се? При десет градуса под нулата пие ли се? Десет-двайсет градуса под нулата водата пие ли се? Не се пие. Едва ли до нула градуса може да се пие. При колко градуса замръзва водата? При нула градуса. Ако знаеш на колко градуса замръзва водата, това няма да поддържа живота ти, то е специфично знание. Ако знаеш как да употребиш водата, това е важно.

В някои отношения птиците, животните, млекопитаещите употребяват водата по-добре, отколкото хората. Понеже в нашето ядене някой път ние туряме повече сол и мазнини, те ни заставят да пием повече вода, отколкото трябва. А пък някой път ние ядем храни, които са толкова сладки – у нас се заражда желание да пием повече вода. Казваш: „Аз вода не пия.“ Когато искаш да бъдеш здрав, някой път е нужно да стане известна промивка. Трябва известно количество вода, да става промяна. Водата в организма играе такава роля, каквато играе в земното кълбо. Ти не може да произведеш каква и да е реакция без вода. Трябва да става обмяна всеки ден, трябва да внасяш всеки ден вода в организма си, и то доброкачествена. Да кажем, ако си в един град като Париж, Лондон, Берлин, Ню Йорк, имаш право да се извиняваш, но тук, в София, може би на един-два километра разстояние може да имаш, може да напълниш едно гърне с вода, нищо няма да те извини. Казва: „Нямам време.“ Време всички имате, стига да иска човек. Когато иска, има време, когато не иска, няма време.

Времето на човек, който има желание, се продължава. Времето на човек, който няма желание, се скъсява. Като каже: „Има време“ – има време. Като каже:

„Няма време“ – няма време. Като каже: „Много полека вървиш“, тъй става – много полека върви. Като каже: „Много бързо вървиш“, тъй става – много бързо върви. Казва, че „тази работа не може да направя“, и тъй става – не може да я направи. Като каже, че може да я направи, тъй става – направя я. Казва, че учен човек ще стане. Тъй става – учен човек става. Като каже: „Учен човек няма да стана“, тъй става – учен човек не става.

Човек е всемоощен, каквото каже – става. В това отношение почти маги сте. Казвате: „Не вървим добре в пътя.“ Право е, тъй става. Именно трябва да дойдем до положението, дето думите стават сила. Но ти се свързваш с известни течения, казваш, с каквито дружиш, такъв и ставаш. Промяната е един резултат на всички сили. Ти вървиш, но не си сам. Като погледнеш, ще видиш – ти не си сам. Ти вървиш – отляво и отдясно цяла една компания, разговарят се като агенти или както ги наричат, комисионери, – тези, които разпространяват търговски стоки. Всеки носи стоката си и убеждава.

Сега на вас ще ви дам едно окултно правило. Вие искате да го пишете, вие само ще ме слушате. Аз ще ви го представя във форма, както е в природата, вие ще извадите правилото. В природата има двама бакали, големи предприятия, фирми. Едната фирма принадлежи на тъмнината, другата принадлежи на светлината – бакалин на тъмнината и бакалин на светлината. Вие може да ги кръстите Черната лежа и Бялата лежа. Едната – по Бога, другата – по дявола. Но то е един факт.

Аз, щом като вляза [у] един бакалин на тъмнината, ме посреща много учтиво: „Заповядайте, господине.“ Дюкянът е отлично нареден. Захарта, зехтинът, всичко туй, но в него има желание да ме излъже. Като ме излъже, той усеща в тази лъжа много голяма приятност. Ако може да ме излъже, по-хубаво нещо от това не може да намери в света. Той има десет чувала наредени, с хубава захар, но не знае коя е най-хубавата. Ако го

попитам коя е най-хубавата, той ще ми представи за най-хубава най-лошата. Питам: „Ами онази?“ Той казва: „Не струва.“ Той иска да прокара калпавата, евтина-та захар за доброкачествена. Аз погледна, представя се, че вярвам. Казва: „Онази е много евтина.“ Казвам: „Дай ми десет килограма от нея.“ Той прехапе устните, тя е по-скъпа. Ние играем на табла, хазартна игра. Той не е от тези, да се покаже. Казва: „На драго сърце.“ Тегли. После има смокини. Пак същия закон, иска да тури евтините, да ги прокара много по-скъпо. Аз казвам: „От другия чувал ми дай.“ Напазаря си, напълня торбата, изляза. От най-евтиното и най-хубавото вземам, аз си избирам. Законът е такъв.

Като вляза при един бакалин на тъмнината, аз си избирам стоката. Ще го питаш коя е най-хубавата и [коя е] най-калпавата. Не вземай от тази, която той казва, че е най-хубава. Това, което той казва, че не струва, от него вземи. Ако държиш туй правило, глава няма да те боли. При този бакалин като влезеш десет пъти, той постоянства – същият закон. На единайсетия път като идеш, той затворил, фирмата се преместила на друго място, ликвидирал да го не знаят. Ако ти не си умен, той всякога ще те излъже. В него има желание да лъже. Не че ще спечели, някой път губи, но като те излъже, той целия ден е весел, казва: „Намерих одного да излъжа.“

Щом като влезеш при бакалина на светлината, ако държиш същия закон, както при бакалина на тъмнината, ще изгубиш. Като влезеш при него, ще кажеш: „Моля, дайте ми от най-хубавата стока.“ Каквото ми даде, най-хубаво е, той трябва да избира. Аз не избирам, той избира. Когато съм при другия бакалин, въпросът е друг, тогава аз избирам.

Тия бакали вървят с вас и продават стоката си. Каквото ти каже бакалинът на тъмнината, ти направи противното. Ти няма да казваш какво мислиш заради него, ще похвалиш тяхната стока, че е много хубава,

но ще вземеш от другата стока. При другия бакалин законът е, че той [не] може да продаде калпава стока, той продава хубава стока. Единият продава долнокачествена стока за първокачествена, хубавата стока държи за себе си.

Ние, когато оставяме работите, казваме: „Бог да ги уреди.“ Когато отиваш в бакалницата на светлината, в Божествената бакалница, остави работите ти да ги уреди друг. Кажете: „Най-хубавото ми дайте.“ Не си избирайте. Избирате ли вие, ще изберете най-долнокачественото. Щом си в другата бакалница, избирайте вие. Щом сме на земята, ние сме в бакалницата и всеки един от вас трябва да избира. Ако не избирате, дяволът ще ви избере най-долнокачественото. Дете ще се роди, пак ще избираш. Туй дете в тъмнината се ражда по един начин, в светлината – по друг начин. Някои хора се раждат вечерно време, някои посред нощ, имат един характер. Някои се раждат до обед, имат друг характер. Каквото казвате вие.

Казвам, щом сте се родили вечерно време, ще знаеш, че в тебе има много стока от бакалина на тъмнината. Но ти опитваш тия стоки добри ли са, или не. Трябва да знаеш своята стока доброкачествена ли е, или не. Искаш пари назаем. Ти ще се покажеш много внимателен. Отиваш ти при бакалина на тъмнината, искаш да минеш за много праведен, искаш да вземеш пари от него. Мислиш ли, че ако изнесеш една от неговите отрицателни черти, той ще ти даде пари назаем? Нищо няма да ти даде. Ще кажеш: той не е лош човек. Не, не, ти умно не постъпваш. Ти от бакалина ще вземеш пари назаем, макар че е лош. Той ще ти тури условия, но ти избери условията, не се връзвай. Ти кажи: „Ако аз взема пари назаем за една година, колко са лихвите?“ Казваш: „Както ти уредиш.“ Ако е както той урежда, ще бъде [като оня] българин, който взел осем крини жито от един турчин, че след като плащал осем години, останали осемдесет крини. То е дяволът.

Като те върже дяволът, след осем години ще имаш да даваш още осемдесет крини, ако оставиш той да урежда работите. Щом вземеш парите, не отлагай, плати. Оставиш ли, отиде вече. За една година плати. С добрия бакалин може да отлагаш година, две, три, пет, десет. При онзи – за година, повече не отлагай.

Ако се зароди във вас желание, да изправите погрешките. Що е изправяне на погрешките? Една погрешка е един навик. Тъй както българите, [които] се намират в Америка, дето има друг обичай. Няколко пъти може да го арестуват. В България сто пъти може да плюеш, никакъв затвор няма. Но в Англия има място, плювалници има. Не е позволено да плюеш където и да е. И в природата е така. Един англичанин казва така: „Законът на природата е закон на Англия.“ Англия се води по законите на природата. Както в природата постъпват, така и тя постъпва. В природата не обичат да плюеш, където искаш. Ти може да плюеш, тя не забранява, но ще платиш. Не се позволява да плюеш навсякъде. Плюеш ли, ще се яви полицай, казва: „Моля номера ви, името ви.“ Ще ви съставят един акт, ще ви глобят. Първи път ще ви глобят, втори път, трети, и ако човек не изправи една своя погрешка, не погрешка, то е един навик, какво ще придобие? На десет места плюеш, но десет акта ти съставят по сто лева. Ти едва на деня изкарваш петдесет лева, какво си спечелил? Печалбата е, че ще изплатиш това, което има да даваш. То е икономическата страна.

Вие казвате, защо светът да е нареден така? Оставете този въпрос за света, защо светът е така нареден. Има работи, с които ние не трябва да се занимаваме. Защо хората трябва да се развиват, оставете този въпрос настрана. Как се е развивало човечеството. Даже най-видните хора проучват [как] се е развивало, как е минало от една форма в друга, се опитват да превърнат. Ние още не знаем в каква форма ще се

смени конят, след тази форма конят в каква форма ще мине. Ако има прогрес, ако формата представлява закон на развитие на живота, тогава всяко стъпало, всяка форма ти трябва да знаеш към коя от формите спада в дадения случай.

Много от нашите мисли не са от рода на хората. Да допуснем, че у тебе се заражда желание, кажеш: „Да го хвана за врата, да го удуша.“ И мислите, че то е изкуство на човек. Не е изкуство на човека, то е изкуство на животните. Казва: „Иде ми да го хвана, да го разкъсам на парчета.“ Мислите ли, че това е от човека? То е на животните. Казва: „Искам да му направя добро, къщица да му мобилирам, да му купя дърва.“ То не е животинско, то е човешко.

Всичките отрицателни черти, които човек може да прояви, то са животински състояния, които човек носи със себе си. Или това са някои долни фази на човешкия живот на грехопадението. Тия фази ние сме наследили, това са неща, утаени в нашия организъм. Ние може да се освободим, не са толкова опасни утайки. Ще дойде една утайка, ще се прояви. Ако вие знаете, може да се освободите. Сега човекът не е създаден от утайки. Има утайки, има и наслоявания, богатства, вложени в човешкия организъм, сили, с които той трябва да се справи.

Та в тази област трябва да знаем откъде започва личният живот. Има една област, да се занимаем с почвата, с всички елементи. Ако може да изучите личността обективно, вие тогава ще изучите отрицателните, лошите страни на личния живот. След като се справите с него, ще влезете да изучавате астралния живот. Той е вече животът на водата. Рибите преди хиляди години са придобили известна опитност, известни познания. След туй ще дойде интелигентният човек, то е човекът на ума. Ще се справите с какво? [С] въздуха. Най-после ще дойде разумният човек, той е духовният, плод на умствения свят. Вие ще имате тук силите на светлината и

силите на топлината да се справяте. Мъдрецът вече се занимава със самия живот.

Тия четири области, то са условията, при които животът може да се прояви. Ако не разбирате тия условия, тогава и животът да дойде във вас, ако не сте подготвени за тия условия, този живот правилно не може да се прояви. Вземете в земеделието. Може житото да го посеете, както българите го сеят, то е една от системите. Семето го хвърлят в почвата. Обаче сега има една друга система, която препоръчват, леховата система. Вие може да накарате един клас да порасте една педя и половина, но трябва да го посадите няколко пъти. В тази лехова система, най-първо, се посадят семената рядко. След втори път, като се разкопае земята хубаво, тия покаралите житени зрънца се пресаждат наново на разстояние 20, 25, 30 сантиметра едно от друго. Ако вие посадите по тази система, от един декар ще изкарате толкоз жито, колкото може да изкарате при другата система от десет декара. Значи, ако на житото му дадете по-голямо пространство, то ще даде повече.

Следователно законът е същият. Вие имате известни дарби в себе си. Ако на тези дарби дадете повече условия, с по-малко усилия ще даде повече изобилие. Ако не разбирате, вие с години може да се мъчите. Добрия живот вие не го считайте една придобивка, която може да се даде по наследство. Добрият живот, добрите навици, то е придобивка. То е задача на живота.

Казва: „Аз искам да бъда добър.“ То е задача. Ти се раждаш с възможности да бъдеш добър. Но добър да станеш, то е придобивка на живота. Ти се раждаш с възможности да мислиш, но ти мъдрец не може да се родиш. Ти се раждаш с възможности, но всичките придобивки, това са възможности, зависи от вашата разумност как ще постъпите. Някой казва: „Сега аз не съм добър човек.“ Като че неговата добрина е нало-

жена. Казва: „Да бях се родил добър, да бях се родил богат, ама баща ми да беше богат.“ Това са вметнати работи, че баща ви е богат или че баща ви е беден, това са вметнати работи в живота. Случайно е да бъде баща ви сиромаш. Баща ви е сиромаш, защото е заспал, защото не разбира, затова е станал сиромаш. Баща ви е богат, защото разбира. Ако вие вървите по линията на разбирането на баща ви, вие ще имате, както баща ви има. Ако вие не вървите по разбирането на баща ви, вие няма да имате, както баща ви [има], вие ще загубите всичко, което има. Може да се ползвате от опитността на баща ви. Миналото, опитността онаследявате, може да се ползвате, както от книгите на един библиотекар. Ти не може да вземеш тия книги, да ги задържиш за себе си. Чуждите добродетели и добродетелите на баща си не може да вземеш. Добродетелта на баща ти е негова, твоята добродетел е твоя. Туй, което придобиваш, то остава твое.

Затуй именно казвам всички хора да вярват. Хубаво е всичките хора да вярват, но твоята работа ще се оправи от твоята любов. Твоите работи ще се оправят от твоето добро, твоите работи ще се оправят от твоята интелигентност, от твоето сърце, от твоя ум. Не казвам, че ти ще бъдеш съвършен господар. Условията, при които си турен, тази Първоначална причина, Бог, Който те е турил, този Бог има желание всичко [да уреди], казва: „Разумно ще работиш.“ Той ти турил учители наоколо, да изпълниш Неговия закон, оставил те е свободно там, дето работите вървят съгласно.

Сега вие вървите добре. Божествените ограничения идат, понеже Бог никога не може да направи погрешка. Ние сега мислим, че Той, като допуска погрешка, казва: „Ще мине.“ Че като направим погрешка, даже Той не мисли, законът е такъв. Ти, щом направиш погрешка, ще усетиш мъздовъздаянието не след много векове. Казва: карма. Някой седи на високо място, казва: „Аз ще скоча.“ След векове не иде мъздовъздаянието от

скачането, веднага ще си изкълчиш крака. Казва: „Ще остане ли в другия свят да ме наказват?“ Не, наказайте сега. Мъздовъздаянието в света иде точно навреме. Туй, дето някой от вас казва, че нещо ви се случило от миналото – има нещо. Има нещо от миналото, но ти скочи. От миналото ти може да направиш същата погрешка, че има мъздовъздаяние. Миналото върви, но ако си разумен, кармата не може да те застави да грешиш. Но е тъй, но ти може да не грешиш, може да не скачаш, от тебе зависи. Защо ще скачаш долу.

Казвам, в разумното разбиране на живота, този живот трябва да го примириш с условията, при които живеем. Да кажем, ти си беден човек, но не харесваш положението си, седиш, занимаваш се – защо Господ създаде света, колко е лош и т.н. Ти остави защо Господ направи света. Ти допусни в ума си – светът е добре направен. Допусни, че всичките хора са добри, ти си останал на опашката последен, който трябва да се поправиш. Веднага ще се подобри светът. Ти като мислиш, че светът е лош, не си на правия път. Представи си, че всички са добри, и ти си останал последен в тази йерархия. Всичките хора са се обърнали към Бога, ти си останал на опашката. Ти живееш с неправилно убеждение на миналите векове, че хората са лоши. Може това да е една мисъл на миналото в тебе.

Кога са лоши хората? Щом някой човек ме излъже, той е лош. Преди да те излъже не беше лош. Дадѐ ми пари назаем – той е добър. Не ми ли даде пари назаем, той е лош. Преди да ми беше дал парите, не беше добър, и като не ми даде, стана лош. Дали човек дава, или не дава, то е друг въпрос. Не трябва да си създавам идеята, че еди-кой си човек е длъжен да ми дава, каквото поискам. Няма такъв закон. Който иска. Но при какви условия, който иска? Всички знаете, който иска, при какви условия дава. Той иска почивка, дай му почивка. Исква стомахът храна, дай му храна. Исква въздух, дай му въздух. Исква умът да мисли,

дай му мисли. Ако ти дадеш на ума, каквото иска; ако ти дадеш на сърцето, каквото иска – ето закона, от който трябва да започнем. Ако на тия твои близки, които искат, не може да послужиш, как ще послужиш на външните хора.

Тогава вие ще се намерите в положението на онзи, който отива при друг. Той нямал доверие, казва: „Не може ли да ми кажеш една лъжа?“ „То, казва, беше на младини. Но сега лош е животът. Много съм пострадал, побеля ми главата. Баща ми умрял. Викат ме – нямам пари.“ Капват две сълзи. Онзи изважда хиляда лева. Казва: „Това е последната лъжа.“ Той сам не вярва на това. То е един краен пример. Аз не знам, такъв един пример едва на един милион хора може да стане. Турям един знаменател един милион. На един милион хора ще се намери един така да постъпи, но го има, не е изключение. На един милион случаи ще дойде един, така да те излъже по този начин.

Питам, след като те излъже, дал си хиляда лева, най-първо се заражда желание, казваш, той те излъга. Какво се образува в тебе? Казваш: „Що бях толкоз будала аз?“ Аз, ако съм на ваше място, ще го повикам, ще му дам един банкет, ще му кажа: „Понеже баща ти умрял, ще ти дам банкет, ще ти дам хиляда лева. Много ти благодаря, ти ми създаде хубави мисли.“ Аз му казах: „Каж ми една лъжа.“ Не му казах: „Каж ми една истина.“ Аз накарах този човек да лъже, казах му: „Каж ми една дубара.“ Аз му казах да лъже. Ако му бях казал: „Ти си ходил в странство, кажи ми нещо хубаво“, човекът щеше да ми каже. Аз казах: „Я ми кажи една лъжа, кажи ми хем хубава лъжа.“ Сега има една опасност.

Една нова насока трябва да вземете. По някой път в живота има един морал, той е относителен. Ти трябва да бъдеш добър, това няма да туряте в сметка. Ти трябва да се учиш, това няма да туряте в сметка. То е все едно да казва някой: „Ти трябва да дишаш.“ Пре-

ди той да ми каже, аз дишах. „Ти трябва да ядеш.“ Преди той да ми каже, аз ядох. „Ти трябва да почи-ваш.“ Преди той да ми каже, аз почивах. Какво иска да ми каже „ти трябва да дишаш“, на това трябва да обър-на внимание. Правилно трябва да дишам. Казва: „Пра-вилно трябва да мислиш.“ Като каже: „Ти трябва да мислиш“, ти досега не си ли мислил? Но правилно трябва да мислиш. „Ти трябва да бъдеш добър христи-янин.“ Нима досега не съм бил добър християнин? Тряб-ва да определим в какво седи тази добрина. Това [е] твое право. Казва: „Да разбере правата смисъл.“ Каз-ва: „Учен човек трябва да стана.“

Казвам: „Ти си се облякъл тънко, скоро времето ще се измени.“ „Че отде знаеш, че времето ще се изме-ни?“ Господ знае. Не се минава един час, времето се изменя. „Аз не го послушах. Вали дъжд, оквася се, може да се простудя. Този човек предупреждаваше, казва, вре-мето е хубаво, но може да се развали, съмняваш ли се?“ Като тръгвах от къщи, бях неразположен, туй неразпо-ложение моят барометър го показва. Ти тръгваш, но вре-мето ще се развали. Неразположението показва, че в пътя времето ще се развали. Тръгваш в пътя за стока, усещаш крайно неразположение. Казват: „Ти не си доб-ре запознат, ще те излъжат.“ Ти го усещаш вкъщи, ти отиваш, казваш: „Казваше ми нещо.“ Хубаво, щом ти е казвало нещо, щом си така неразположен, трябваше да купиш най-малко. Ако искаше да купиш за десет хиляди лева, трябваше да купиш за хиляда. Ти си отишъл да купиш за десет хиляди, пък си купил за дваисет хиляди. Купуваш много стока, не може да я продаваш. Това е вътрешно лакомство.

Мнозина християни им се иска изведнъж да станат християни. Казва: „Искам да бъда много добър човек.“ Той иска да бъде много добър човек, всичките вестници да пишат за него: „Негово превъзходителство господин Иван Стоянов даде десет хиляди лева за сиромасите, дваисет хиляди лева за еди-кое си училище. Този е един

благороден човек.“ Дава за Великден, за Коледа, после за другата година. Всичките хора знаят, че той прави нещо. Той иска да бъде добър човек. Питам, след като пишат вестниците, той казва, печели. Хората ще кажат, имал, че дал. Не е това.

Човек трябва да има едно вътрешно съгласие с живота. Друго нещо трябва да търси. Божественото, разумното. В какво седи туй Божественото, разумното? Когато дойде това Божественото, разумното, ние постоянно го отричаме. Ще се заредят като този бакалин. Него ден ти ще влезеш в бакалницата на тъмнината. Ще попиташ за туй, което искаш, колко струва. Той ще ти даде най-калпавото. Тази захар ти не избираш.

Сутрин ставаш, молиш се, искаш да бъдеш добър човек. Но Бог на пътя ти дава най-малкия опит, да бъдеш добър човек. Срещне те един господин, казва: „Ела с мене да ми направиш една малка услуга.“ Най-малкото е то. Ти казваш: „Много съм зает, ще почакаш.“ Не може да се отлага, след време се сменя. Трябва да знаеш, ако на този послужиш, Бог ще ти уреди всичките твои работи. Ако е бакалин на тъмнината, ще си помислиш, ще направиш избор. Щом някой ти казва: „Ела да ни направиш една услуга“, и е от бакалите на тъмнината, прави избор. Но, ако този човек е от бакалите на [светлината], никакъв избор не прави. Когато срещнеш бакалина на светлината, каквото той ти каже, направи го. Но когато срещнеш другия бакалин, прави това, което ти знаеш.

Сега, вие сте се объркали във вашето съзнание. Всички ваши грешки седят ето в какво. Вие не знаете да употребявате знаците плюс и минус, нищо повече. Защото, ако вие имате задача – имате между скоби петнайсет, дваисет, трийсет (15, 20, 30) – това са числа, с които може да оперирате. Ако пред тази скоба турите знака минус на всички ваши операции, какъв ще бъде резултатът? Ще направите сметка, но всичко това ще

има да го давате. Обаче, ако на всичко това турите плюс, ще имате печалба. Питам тогава, как правите операциите? Какъвто знак турят, това и ще излезе. Ако даже вие имате пълна къща със злато и ако на тази къща турите знака минус, всичкото злато ще се изпари. Всичко това ще се изпари. Златото ще се изпари, както снегът и ледът. Всичките твърди вещества се изпаряват.

Щом турите един знак в природата – един знак, това е една мисъл, една сила. Щом туриш плюс, всичко се събира. Щом туриш минус, всичко се събира, но и всичко се разтопява. В минуса нещата се разтопяват, в плюса нещата растат и плод дават. Плюсът, това е органическият процес в природата. Минусът, това е разтопяване – един механически процес. Следователно, ако вие работите с един механически процес, ще имате едни резултати; ако работите с органически процес, ще имате други резултати.

Следователно във вашия духовен свят работите едновременно с два метода: единият механически, другият органически. Ако работите механически, имате разтопяване. Нещата бързо стават и бързо се разтопяват.

Казвам, старите методи, които имате, ще ги държите настрана. Аз желая сега от вас, стари и млади, мъдрите да добруват и добрите да благуват. Така наричам, старите да добруват. Добрите наричам млади. Бащата казва: „Добър си.“ Мъдрите да добруват, добрите да благуват. Младите благуват, а старите добруват, почиват. Турците казват: [...] На едната страна като легне, то е един метод за размишление. Има една секта, която казва – като легнеш на едната страна, се повдигаш, ще дойдат едни мисли. Той, като иска да направи добро, ще легне на дясната страна.

Това са стари методи, не ви ги препоръчвам. Ако някой иска да знае какво да направи, нека иде на Витоша. Да легне на дясната си страна, че като се върнете дома, ще направиш доброто, което искаш. Ако искате да направите лошо, легнете на лявата си стра-

на. Като се върнеш, всичко ще бъде наопаки. Стари методи са това. Ако го направя тук на пътя или вкъщи, не върви. Ти може да се изтягаш, както искаш. Влезе жената, казва: „Какво си се изтегнал! Какво се изтягаш!“ Минаха онези времена. Тя не разбира, че той е бил маг, а сега е деградирал. Той иде на кревата, иска да се изтегне. Тя няма да го остави. Той, като иде в стаята да си легне, трябва да се заключи. Ти, като влезеш, виж дали е на лявата, или на дясната страна. Ако лежи на лявата, нищо не казвай. Ако лежи на дясната, кажи: „Почини си малко. Аз, като си починеш, след половин час пак ще дойда.“

Казвам, нужна е почивка в света. То са методи и начини на един маг. Ще мислите, че като лягаме да починем, това са го правили разумни същества, те са си почивали. След като спим цялата нощ, то е магически процес – ставаш сутрин обновен в чувства и мисли, готов за работа. Значи ти си влязъл във връзка с живата природа. Като лягаш да спиш, ти се остави на ръцете [на съня], в почивката на съня се остави. Този сън ще внесе всичко, от което се нуждаеш.

Сега аз искам да ви наведе на мисълта: не трябва да се коригирате един друг. Срещнеш някого, казваш: „Мен този брат не ми харесва.“ И себе си не харесваш. Срещнеш някой брат, когото не харесваш. Ти се спри в себе си и кажи, че той е предметно учение за тебе. Ти само забележи какви са знаците. Тогава, ако един ученик излезе и оперира, и не туря знаците намясто, какво прави учителят? Някъде ученикът може да коригира, ако знаците не са правилни, ако числата не са правилни.

Да кажем, имате числото 565. Ако туй 5 на единиците го направим 4 и другото 5 на стотиците направите на 4, числото ще се превърне на 464. Каква е разликата? Вляво ти имаш единица загуба, но ако е в третата редица, имате 101. Казва: „Моята погрешка – като твоята.“ Ако аз съм обърнал в първата редица 5 в 4, а ти в

третата редица си направил същото, ти си направил сто пъти по-голяма грешка от моята. „Ти, казва, като мене грешиш.“ Не, не – аз турям хората на редици. Първа редица, втора, трета, четвърта... десета. Тогава, колкото повече се повдигам, най-малката погрешка в голямата редица е голяма.

Числата, това са сили, с които трябва да се оперира. Може би една стотинка в първата редица нищо не значи, но единицата ако ти промениш в десетата редица на числата, тогава единицата в какво ще се превърне? 1 000 000 000. Един милиард стотинки колко правят? Една погрешка на първата редица е едно и една грешка в десетата редица е милиони. В природата сметка има. Как тъй – математика се изисква. Изисква се едно условие.

Аз съм решил няколко лекции да бъда безличен. Някой път, като говоря, казвате: „Днес Учителят имаше някого предвид.“ Аз, когато говоря, имам предвид само себе си. Оперирам само с известни числа. Най-първо, вие не сте тук с вашите имена. За мене вие сте все инкогнито тук, все князе сте. Не сте с вашите собствени имена. Някой е Иван Драганов, но не е Иван Драганов; Петко Стоянов, но не е Петко Стоянов. Това не са определени единици. Що ще говоря за тях? Защото най-невежият от вас, когато аз направя погрешка и той знае, че съм направил погрешка, като влезе при мене – очите са отворени на четири.

Един такъв репортьор на вестник казва: „Аз го мислех, че е вегетарианец, пък той яде масло. Много благочестив, но и точено имаше.“ Точеното не влиза в моето меню, нито маслото. Но маслото е наложено. Дошла една сестра, казва: „Учителю, ще ядеш масло.“ Тя ме намира – малко съм твърд, сух съм. Аз го тълкувам. Казва: „Ти, Учителю, като видиш някоя погрешка, не се нахвърляй. Малко мекичко.“ Казвам, умна е тази сестра. Понеже е умна, дала масло. Заради неин хатър нарушавам правилото, защото умно постъпва. Да-

ва ми една задача – да вкуся от нейното масло. Вкусвам маслото, другото дам, зная как да постъпя с нея. Ако аз не вкуся, не зная как да постъпя. Донесла баница – разрешавам въпроса. Тази сестра е толкоз работила, трудил се. Трябва да оцениш труда на другите. Ще каже: „Работил съм целия ден.“ Като дойдеш вкъщи, трябва ли да го нахукаш? Целия ден работил – трябва да го нагостя, вкусвам от баницата.

Тъй разглеждам философски работата. Някой седне, казва: „Не направи добре баницата.“ То е вече вкус. Ако кажа, че баницата не е добра, непременно ще взема един килограм брашно, ще го разточа и като направя като него баницата, казвам: „По-добра от нея няма.“ Направя моята, вкусвам нейната – и тя е същата, то е само на вкус.

Изобщо правило е, всеки брат и сестра, както направи нещо сърдечно, то е хубаво направено. Ако са го накарали по принуждение, без разположение, тогава въпросът е друг. Аз отнасям въпроса до вътрешния живот. Нещата стават добре по причина на нашите мисли, на нашите чувства. Туй, което ние влагаме в яденето, туй, което влагаме в направеното, то е важно, то остава в края на краищата.

Та влагайте вие хубавото в живота. То остава единственият капитал. Другите неща са само опаковка отвън.

Та казвам, сега трябва да знаете закона. Как ще смекчите външните условия? Железарят знае как да смекчи желязото. Жената знае как да очисти къщата, как да изпере дрехите. Ние искаме да променим външните условия на живота. Има закон, по който условията може да се изменят. Трябва да оперираме с този закон.

Да кажем, искате да помогнете [на] един брат, който и да е. Вие сте всинца много бедни хора. Съберете се някъде, но никой да ви не знае – едно от правилата. Вие сега това правило няма да го изнасяте

навън. Може да го изнесете, но вие ще замязате на Буда, който, като излязъл от школата, всичко забравил. Едно време и Буда бил в школата. Като помислил да дойде да спасява света, мислил да издаде много работи. Като излязъл навън, забравил много работи и малко изнесъл.

Всичките видни пророци все забравят. Съберете се десет души, но нито един от вас няма пет пари. Искате да правите добро на този брат Добри. Този брат е беден, той не се оплаква от беднотията. Съберете се десет души, искате да помагате. Да просите не искате, да се излагате. Кажете: „Аз му давам хиляда лева.“ Вие нищо не давате. Друг казва: „Аз давам петстотин лева.“ Вие пишете. Друг казва: „Аз давам две хиляди.“ Най-послед десетият казва: „Аз давам петдесет хиляди.“ Колко станаха? Туй ваше желание има възможност още същия ден да се реализира, може след един месец, два, три, година. Но това, което вие сте определили, не може да иде по-далеч от десет години. Каквото вие сте определили, то ще бъде. Ще определя после другия закон. Вие определяте хиляда лева. След един месец, след като определите хиляда лева, вие спечелвате десет хиляди. Отделяте тия хиляда. Този, който дал пет хиляди, спечелва пет хиляди. Отделя петстотин. Ако, след като сте обещали на този брат, вашето положение се подобри, защото – или ще се подобри положението на онзи, комуто искате да помогнете, или ще се подобри вашето положение, щом вашето положение се подобри, дайте тази сума. Защото, като помогнете на този брат, вие ще изпълните волята Божия. Закон на природата е това.

Тъй щото може на този, комуто дадете, може нищо да не дадете – някой дядо, някой брат дал му завещание, колкото вие сте му определили. След един месец или една година тия пари идат. Ако не дойдат тия пари, ще дойдат чрез вас. Ако вие не сте верни на това, което сте обещали, този закон има друга реак-

ция. Ако не дадете, всичко това в двоен размер ще иде. Не само ще изгубите десет хиляди лева, но и двайсет хиляди.

Ние не искаме да говорим за загубите. Ако вие вярвате и влезете в природата, тя е пълна с богатства. Трябва да бъдете честни. Каквото искате, ще дойде, но разум се иска. Няма да хлопате. Тя е една работа, съобразена със законите на природата. Ако целия ден дрънкаш на вратата, нищо не разбираш. Най-разумният, най-способният ученик не дрънка учителя, нито ученикът дрънка. Той гледа и разбира – малко загатне, той разбира. Учителят знае способния ученик. Ако много дрънкат, значи празни сте. Казва: „Много дрънка, какво да правя?“ Тури повече вода, който дрънка, напълни го. Те са окултни закони.

Ако един човек е талантлив, ние можем за една година да го направим най-способния и най-даровития. Този закон работи и за нашето умствено подобрене. Който и да е от вас, за една година може да го направим талантлив да започне да свири. За една година може да го направим, но десет години ако работи, каквото пожелаем, то ще стане.

Българинът, който е много практичен, казва: „Зей, коньо, за зелена трева.“ Право е „зей, коньо, за зелена трева“, докато не си ял. Щом се наядеш, седни, че почивай. Сега, това е едно от правилата. Вие, ако седнете и разглеждате дали туй може да стане, вие ще се намерите в положението на онзи англичанин, който ходил при английския лорд. [...]

Но туй, което е вложила природата, няма никакво изключение. Щом работиш, няма никакво изключение. Ако има изключение, то зависи от нашето разбиране.

Та като ученици на тази живата природа, се изисква вяра. Човек трябва да бъде като разумно дете. Вяра се изисква, вяра разумна. Щом не може да го постигнеш по един начин, не настоявай, измени – вто-

ри начин, трети. Измени, докато ти постигнеш това, което желаш. Желанието е неизменно. Ти идеш на едно място – няма храна. Идеш на второ. Ти ходи, [до]като намериш храна, ти все ще намериш. Даже онзи, който има сила, не се изисква дълго време да ходи. Дойдеш до някоя гостилница – този гостилничар като че ви чака. Ако светът не беше така хубаво нареден, щеше да мяза на едно голямо страдание.

Готова ли е песента? („Да.“) Изпейте я.

Един брат изпя „Песен на зората“.

Сега забележете, първият процес започва с туй, което в природата става, върви гладко. Мъдри да добруват, добри да благуват. Мъчно върви – то е до нас. Втората част трябва да се изглади. Първият процес добре започва. Влезе ли човешкото, то е, което мъчно става. Изкуството е там.

Само светлият път на мъдростта води към истината.

Девета година на ООК (1929–1930)

Двадесет и първа лекция

15 януари 1930 г., сряда, 5 ч.

София – Изгрев

МИСЛИ, ЧУВСТВА, ПОСТЪПКИ И ПЕЕНЕ

„Отче наш“

„В начало бе Словото“

„Мога да кажа“

На земята на човека му е потребно знание. Имате ключа „сол“, този знак цигуларите го имат. Ако не знаеш къде да го туриш, няма да знаеш как да наредиш нотите. То е цигулен ключ. Цигулния ключ го наричам женски ключ. Басовият ключ е мъжки ключ. Цигулният ключ е динамичен, пълен с електричество. Басът е мъжки, магнетичен. Как ще разберете какво е женски ключ? Представете си, че това е врата, които са много деликатно направени, с деликатни ключалки, а имате друга врата, голяма, с голям ключ. Някой път може да си пукнеш главата в нея.

Коя е била причината, за да пишат нотите на петолиние, над което и под което има вспомагателни линии?

В природата този ключ го има. **Животът има цигулен ключ.** Аз го наричам органически ключ. Има психологичен ключ, има и ключ на душата, има и ключ на Духа. Има ключ на човешкия ум, има ключ на човешкото сърце. Сърцето се отваря, умът се отваря, душата се отваря. Нямах този ключ, нямах основа, от-

където да започнеш. Започнатата работа е подтик, всякога подтици идат отгоре.

Ако теглите една линия, ако теглите една успоредна линия на земята, която да минава през вашата зеница, може напълно да определите характерът на човека какъв е. Ако погледът на човека е насочен под тази линия надолу към земята, той естествено е материалист. Мисли само за земята, за ниви, за някой камък, за дрехи, за шапки. Всички тия работи са свързани с материалния свят. Гледа някоя шапка, гледа някоя книга, но съдържанието не е хубаво, но подвързията е много хубава и той иска да я има като украшение. Може да е по психология, може да е по анатомия, хубава книга.

Аз имах един познат, американец, д-р Кори. Посещавах го, ходих му на гости. Той имаше повече от двайсет цигулки, старинни цигулки, и за всяка се интересуваше да си дам мнението. Онзи, който ги е правил, не е бил голям майстор. Дойдох до убеждение, че с една стара цигулка много мъчно се свири. Хубави са, имат възможности, но с една стара цигулка трябва дълго време да свириш. Много своенравни са старите цигулки. Нещо има хубаво, но е скрито.

Дърветата, от които са направени цигулките в една епоха, се различават от цигулките, които сега се правят. Заблужденията, които тогава са имали, са вложени в растителното царство. И най-първо, като вземеш една цигулка, трябва да я освободиш от всичките заблуждения на тогавашния век, защото заблужденията спъват музикалните тонове, не могат да излизат правилно. Вие може да питате как става това нещо.

Ти казваш: „Виждам червения цвят.“ Как го виждаш? Къде е този червен цвят? Една призма разлага слънчевия лъч, имаш червен цвят; махни призмата, няма го. Казваш: червен цвят. Как ще го докажеш, че е червен? И другият човек трябва да има същите схващания, по същия начин да схваща трептенията, за да разбере. Има хора, които не виждат червения цвят. Има

хора, които не могат да видят правилно ясносиния цвят. Много представят червения цвят, цвета на живота. Този червен цвят, който представят тук, има един недоимък. Червения цвят като го видиш в природата, веднага се образува едно трептение под лъжичката, приятно ти е. Усещаш една малка, микроскопическа топлина, усещаш едно разположение. При червения цвят веднага ставаш активен, устните се освобождават. При червения цвят човек има весело изражение. Този червеният цвят е внесъл в трептенията на твоята мисъл друго нещо.

Вие трябва да се интересувате от природата. Сутрин, като станете, погледнете хоризонта, вижте как изгрява слънцето, нюанси има. Художниците как рисуват тези картини? Сутрин музика има, има едно малко шумолене на листа. Онзи, който не е музикален, казва: шум.

Един българин ми разправяше как научил английски. „В началото, казва, като слушах, английският език беше една неразбрана работа, едно и също нещо ми се струваше: „Хау ху, хау ху.“ Като че ли са слети всичките думи. След като седях шест месеца в Америка, слушах английски език, тия думи започнаха да придобиват по-голямо пространство и започнах да разбирам, че между „хау ху“ има нещо. Английският език изпъква в мен като светлина и думите започнаха да се нареждат като на англичанин. Аз можех да произнеса „гуд дей“, „гуд морнинг“, „хау ду ю ду“.

Всичките неща в природата са смесени. Казваш: „Какъв живот има? Няма никакъв смисъл, шумоли.“ Интересно е, туй дърво, което ти го считаш, че не е интелигентно, че няма съзнание, ще направи един плод, който е много хубав, не може никой да го направи. После ще го нашари така хубаво, че никой така не може да го направи. Представете си, че тия дървета са ангели. Една идея ще ви дам. Представете си, че тия ангели са слезли отгоре да опитат живота и са станали на дърветата. Ти казваш: „Това дърво е голям будала.“ А то е един

ангел, който те изпитва. Той е десет пъти по-умен от тебе. Ти казваш: „То е будала, то е дърво.“

Как трябва да се гледа? Когато не разбираме хората, те са дървета с главата надолу. Когато речем да ги разберем, са животни, а когато ги разбираме, са човеци. Що е човек? Когато разбираш едно дърво, то не е дърво, то е човек. Човекът, като не го разбираш, той е дърво. Щом не го разбираш, е дърво. „Дърво“ е произлязло от „дева“. От „дева“ ние имаме: „ден“, „дява“, „дава“. Знаете от „о“-то колко думи са излезли. Онези думи, които са излезли от „о“ показват крайния предел. Той е периферията на един център. Те показват до какъв предел може да идеш. Тия думи, които са произлезли от „о“-то показват от центъра към периферията докъде може да идеш. Има думи, които показват крайния предел.

Има думи, които са произлезли от „а“-то и означават съдържанието, натоварени думи са. Казваш: „Много добър си.“ Тази дума има съдържание. Казваш: „Много си невежа.“ Обиди се човекът. Кажеш: „Много добър човек.“ Доволен е човекът, натоварил се е. Кажем му: „Прост си.“ И в единия, и в другия случай товариш. Като кажеш: „Много добър човек си“, този човек е натоварен със злато. Като кажеш: „Голям невежа си, простак си“, натоварен е с кал. Представете си, че имате едно знание, което е от кал. Имате едно знание, което е от злато. С кое ще прекарате по-добре? Със златото. Вашата чиста мисъл и желания, това са материя. Мислите съдържат материя, чувствата съдържат материя и силата съдържа материя. Но тия три качества материя се различават. Мисловата материя, чувствената материя и материята на движението, от която силата се проявява, се различават. Силовата материя е доста гъста. След нея идва материята на чувствата и най-рядка е материята на човешката мисъл. Ако вие не впрегнете ума си на работа, как ще впрегнеш един човек на работа? Казвате:

„Впрегнете го на работа.“ Човека никога не можеш да го впрегнеш на работа. Работата винаги започва с впрягане. И мисълта не може да я впрегнеш. Казваш: „Заставете го.“ Влиза насилието. Този човек доброволно не мисли. Искаш да го заставиш да мисли. Как ще го заставиш?

Един благородник имал много приятели. Когато идвал някой в дома и седял повече, отколкото той иска, и за да не го обиди, и той седи и го чака да си иде. Всеки ден седял дълго време. За да се освободи от тях, на столовете турял по една игла, свързана с един конец. Като се заседи някой от приятелите му, той дръпне конца, бодне го. След като го бодне три-четири пъти, казва: „Занят съм, бързам да си ида.“ Тук вече има една хитрина. Доста умен бил. После пита приятеля си: „Защо не седеше?“ Казва: „Не знаей, имаше нещо на стола.“

Ние седим и целият наш живот е свързан с такива игли. Доста игли туряме в столовете си.

Първото нещо, всички хора трябва да се хармонизират. Мислите се трансформират, от един човек в друг минават. Срещнах един човек, без да ти говори нещо, той е проводник. Някой човек още като те погледне, и предметът става ясен. А някой друг като те погледне още, и предметът става тъмен. Някой човек, като те срещне, дава подтик на работата ти. Някой като те срещне, отказваш се от работата. Ние в съвременния живот по изкуствен начин търсим. Един ученик свърши отделенията, свърши прогимназията, свърши гимназията, свърши университета, и ние мислим, че той е свършил и е подготвен за живота. Но сегашната система трябва да върви към естествения ред на нещата. Въпрос е кога трябва да се учи химия, кога трябва да се учи физика, кога трябва да се учи ботаника, зоология. Тия предмети трябва да се учат според степента на съзнанието. Детето трябва да учи това, което го интересува. **Нещата в природата вървят постепенно като стълба, не са разхвърляни.**

Запример в музиката, ако искаш да станеш пъргав, подвижен, пей сопран. Ако искаш да станеш тежък, пей бас. Казват: „Тежест има в характера.“ Тенорът е крайният предел на баса, гдето може да стигне. Басът на тенор не може да иде. Тенорът е развитие на баса, подигане нагоре. Алтът е докъдето сопранът може да слезе. Тенорът показва докъде басът може да се качи. Тенорът и алтът са спомагателни средства, деца на музиката са. Дъщеря и син. Един тенор ще стане баща. Алтът е, който слиза надолу. И сопранът слиза надолу. Басът се качва нагоре. Музикантите нямат тази идея. Движението на сопрана е надолу. А движението на баса е нагоре. Движението на тенора е нагоре, движението на алта е надолу. В човека има четири способности, които трябва да се характеризират.

Имаш да даваш. Някои хора само наблюдават. Видиш някой човек и казваш: „Харесва ми се.“ Този човек е факт. Казваш: „Харесва ми този човек.“ Кое харесваш на човека, не знаеш. Казваш: „Харесвам очите“, но кое харесваш в очите, не знаеш, кое харесваш във веждите, не знаеш. Има нещо във веждите, което харесваш. Може да харесваш, може да имате едни вежди извити.

Този човек с извитите вежди има идея за работата и иска да се свърши. Той иска да даде концерт и го интересува хората да дадат пари. Не го интересува какво ще мислят хората. Този човек с правите вежди другояче мисли, неговото чело е другояче поставено.

Природата, като правила работите, поставила ги е намясто. Вземете сега палтото, което мъжете носят. Имате обикновено две копчета от една страна и две копчета от другата. Защо четири копчета има, защо не

са шест или защо не е едно? Защо са четири копчета? Четири копчета са, да не си голям идеалист, но малко за земята да се държиш.

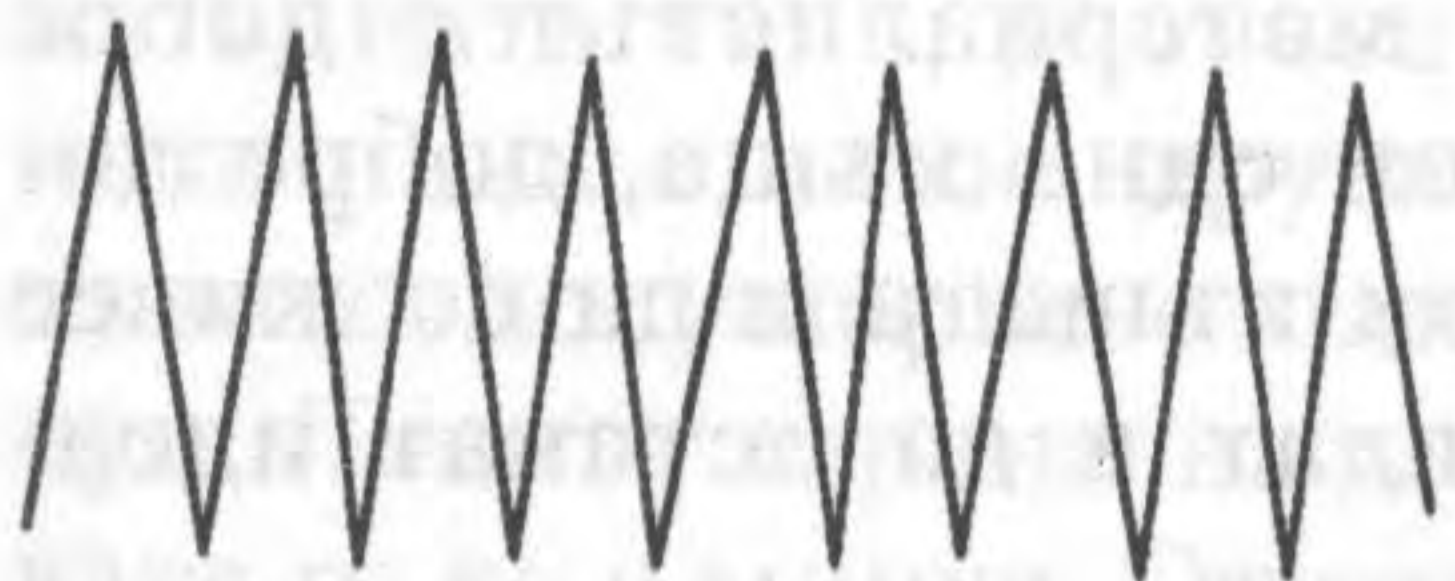
Имате един правоъгълен триъгълник. Човек е направен от три триъгълника. От рамената до кръста един, от кръста надолу – обърнат с върха надолу, и главата – друг триъгълник. Как ще изразите една плоскост на дъската?

В човека трябва да има едно вътрешно разбиране. Като произнесеш една дума, трябва да разбираш съдържанието на думата, трептенията да разбираш. Опитваш светлината, знаеш ли какво нещо е тя? Или казваш: „Идеално.“ Какво нещо е идеално? Какво нещо е субстанционално, какво е анатомично? Физиологично, биологично, те са думи неопределени. Казвате: „Перспектива на нещата.“ Перспектива значи, като гледаш едно тяло, да ти бъде достъпно. Когато долната част на

челото не е развита, няма перспектива. Един човек за да има перспектива, трябва да е развита долната част на челото. Казвате, издадена да е. Не само трябва да е издадена. Някой ти пише писмо и иска да му направиш една услуга. Още като четеш писмото му, в тебе се зароди желание да му послужиш, да му дадеш. Някой, четеш писмото му и не му харесваш писмото. Някой, като пише буквата „а“, я пише тясна. Друг пише кръгчето ѝ широко.

Често някои се извиняват. Ако пишете валчести букви, те означават едно, вървят по един закон. Ако пишете тесни, високи букви, те означават друго. Някой път човек пише така. Това показва нервно състояние, едно планинско място, в което камъните са нарязани. Туй място не е на спокойствие. Гледаш друг планински връх, гладък. Като

идеш там, имаш разположение. Дойдеш при една канара, имаш съвсем друго разположение. Дойдеш при някоя морава, съвсем друго разположение има. Там има височина, но има една закръгленост.

Някой път вие искате да направите нещо, да се проявите. Може да се проявиш, може силно да пееш. На туй пение трябва да туриш една крива линия. Какво означава една крива линия? От какво са направени кривите линии? Кривите линии са станали от правите. От какво са станали правите линии? От криви линии. Един човек, който е в материалния свят, как ще го представите?

Имате една паница, обърната нагоре. Тази паница идеалистка ли е, или е материалистка? Тя събира в себе си, каквото вземе, събира за себе си, тя е материалистка.

Идеалистка е, когато паницата е обърната надолу. От тази паница е изядено съдържанието, очистена е и обърната надолу. Всякога идеалистите са обърнати паници надолу. Чакат да ги напълнят.

Идеалистите и материалистите имат нужда един от други. Никога един материалист не може да стане материалист, докато не е бил идеалист, обърнал паницата, приема нещо. Що е идеалист? Идеалистът дава. Материалистът взема. Понеже се върти колелото, материалистът става идеалист, той дава, идеалистът приема. Сменят се тия състояния. Казвате: материалист. Паницата е обърната нагоре. При един материалист може да се наядем. При един идеалист може да останете гладен. Щом е за ядене, материалистът е добре дошъл. Щом трябва да се строи една къща, добре дошъл. Щом трябва да се направи къщата и да се живее вътре, материалистите да си идат и да останат идеалистите.

По някой път вие седите и не си харесвате окото. Формата му е точно определена. Определена е, колко трябва да е голяма зеницата. Определени са тия кръгове вътре в окото, колко трябва да бъдат големи. Ако тия кръгове са по-големи, отколкото трябва, или по-малки, отколкото трябва, в чувствата на човека се произвежда недоволство. Като гледаш, не си доволен, понеже са малки очите. Малки са очите, малка светлина приемаш. При големите очи силата не седи в големината им. Човек никога не може да направи една къща, както природата е направила. Ние искаме големи апартаменти, големи палати направени.

Природата е направила една къща, дълга 21-22 сантиметра, широка 14, 15, 16, 17 сантиметра и висока 15-16 сантиметра. И като влязъл философът вътре, работи. В тази малката къща природата е турила три билиона и шестстотин милиарда клетки да живеят. Те се спогаждат в главата. Там е разпределен трудът. Природата е направила окото толкова малко, че всичките прозорци не може да възприемат толкова светлина, както окото. Окото събира светлината. Като погледнеш, пред тебе се отваря цял свят. Каква грамадна светлина влиза, трансформира се в мозъка. Туй място, където се трансформира слънчевата енергия, е много малко място. Сега седим и не сме доволни, че нямаме големи стаи. Как си доволен в главата?

Следователно научете се да бъдете доволни от малкото и да цените голямото. Щом не разбираш малкото, не може да разбираш и голямото.

Като станеш сутрин, тури си ръката на челото, да мислиш. Постави си ръката, понеже двете ръце са проводници на ток. Лявата ръка е проводник на отрицателната сила, дясната ръка – на положителната. Едната ръка е плюс, другата е минус. В човешката глава лявото полушарие е плюс, а дясното полушарие е минус. Лявата страна на мозъка на главата е плюс, а лявата ръка е минус. От отрицателната енергия на мозъка

от лявото полушарие силите минават в дясната ръка и от дясното полушарие минават в лявата ръка, прекръсват се. Силите минават от дясното полушарие покрай очите в другата страна на тялото. Очите показват слизането на движението, по което вървят силите. Когато туй движение е правилно, човек има едно устройство. Когато туй движение е било неравно, безразборно, несиметрично, не може да го определиш, не виждаш никаква интелигентност.

Някой път някои считате идеалисти. Къде е интелигентният поглед на човека? Кога нещо те интересува като факт? Една ябълка ме интересува като факт, това засяга долната част на мозъка. Интересува ме цветът, с който е направена ябълката. Това става в средната част на челото. Отрежеш ябълката и най-последно усещаш сладчината ѝ. С това се занимава горната част на челото. Сладчината е философски въпрос. И горчивината е философски въпрос. Съдържанието е литературна част. А красотата на ябълката, с това се занимава долната част на челото. Сладчината се познава с горната част на челото. Милосърдието е сладчина, лошият човек е горчивина. Горчиво и сладко, това са полюси. Те имат приложение във физическия живот.

Често трябва да минат ред поколения, за да видим, че не сме работили добре. Ти си бил много немарлив. Краката са станали много дебели и не може да ходиш. Краката са къси, с дебели пръсти и не може да ходиш. Пръстите тънки трябва да станат. За да станат тънки, трябва да имаш друга мисъл. За да проточиш краката си, трябва да станеш материалист, трябва да влезеш да живееш между хората. Ако искаш да станеш материалист, живеи сам, стани калугер.

Най-първо, религиозните хора се индивидуализират и искат само с Бога да живеят. Тази идея е неразбрана. Една мома иска да живее само със своя възлюблен. Ако само те си гугуцат цялата вечност, какво ще придобият? Че е хубаво, е хубаво, но то е временно,

временен акт. Ако искаш да придадеш един сантиметър на своя ръст, може да идеш да живееш между хората.

Да направя едно сравнение. Какво значи да живееш между хората? Представете си, аз съм певец. Певците как живеят? Певците се раждат. Певецът, той не е станал сега, той е роден певец. Той носи своето пение, диплом има. Завършил е училището сега, и сега, понеже не знае езика, не може да пее.

Та казвам, дружете с тия родените певци, от тях може да приемете. От всеки певец може да приема по едно качество, което в дадения случай го няма в мене. Ако дружа с тия певци, ще стана добър певец, а ако остана сам, ще мисля, че може да пея.

Трябва да влезем в голямото разнообразие. В голямото разнообразие Бог се проявява. Чрез всичките певци Бог се проявява. Чрез всичките философи Бог се проявява. Чрез всичките обикновени хора Бог се проявява. Обикновени хора считам тия, които живеят за себе си.

Простият човек казва: „Господ направил света, Той да го управлява. Аз се занимавам с моята работа, не искам да се занимавам с работата на Господа.“ Той има нива, интересува го нивата. Казва: „Не ме интересува онзи свят.“ Човек, когото не интересува нищо, какъв го считате? Някой се интересува от богатите хора – какви са съображенията, коя е побудителната причина. После се интересува щедри ли са те.

В Англия живеел един богат човек, който минавал за много скържав. Ако той види ненужно да се изразходва една кибритена клечка, ще вдига шум. Трепери за една кибритена клечка. Има някакво парче книга. Пази я. Отива една комисия от дванайсет англичани при него и той им дава сто английски лири. Те очаквали повече. Отива една млада певица при него, и тя отива за благотворителна цел, нищо не му казва, вижда, че той обича музика и му пее. Той изважда и дава петстотин лири. Младата мома дава нещо и взема нещо. Онези отиват

да вземат само от него. Той казва: „На онези, които само вземат, давам сто; а на онези, които дават и вземат, давам петстотин.“

Ние държим положителното, искаме да бъдем носители на Божественото. Ти отиваш при Бога, трябва да дадеш нещо от себе си. Тревожиш се за нищо и никакво. Недоволен си, казваш: „Как днес нямаше повече?“ Но ти благодари, не искай да има повече. Ти имаш сто метра, казваш: „Как да нямаше двеста!“ Облечеш една дреха, благодари за дрехата. Веднъж като вземеш, благодари на туй, което имаш. Ако намериш кусур на дрехата, ще ти причини неприятност. Не е ушита добре дрехата, ти не си доволен. Казваш на шивача, че те стяга дрехата. Той казва: „Ще се уреди.“ От туй притеснение заболява те рамото. Ти мислиш, че дрехата не е направена хубаво, има дефект.

Когато някой ти шие дреха, хубаво да е ушита. Когато ти правят обуца, хубаво да са направени. Ако е направено нещо, да е хубаво направено. Не мислете, че отпосле нещата ще станат добри. Когато говориш, говори най-хубаво.

Ти казваш: „Аз не искам да напълня неговата глава.“ Ти неговата глава няма да напълниш, своята глава ще напълниш. Законът навсякъде е един и същ. Ако един професор, който предава музика, не преподава хубаво, той след време ще загуби. Ако един ученик, който отива в училище да учи, не учи със сърце, и той ще изгуби. Когато ученикът приема нещата естествено, и когато учителят преподава, и за учителя е добре, и за ученика е добре. Щом учителят не предава добре, и щом ученикът не приема добре, и за учителя не е добре, и за ученика не е добре. Учителят като не предава добре, за него е зле. И ученикът като не приема добре, за него е зле.

Станете сутрин и мислите: да се оправи България. Оставете това. Днес бъди благодарен на това, което Господ ти е дал. Ако ти не си благодарен на това,

не си българин. Ако не знаеш добре да свириш, не си българин. Ако не знаеш добре да говориш, не си българин. Ако не знаеш добре да мислиш, не си българин. Ако не знаеш добре да чувстваш, не си българин. Ако не знаеш добре да постъпваш, не си българин. Това е българин.

Българин го вземам като благ човек.

Радвайте се в природата на фактите. Дърветата, това са факти. Плодовете, това са факти. Радвайте се на тия факти. Законите, това са методи, почвата, която имаш, върху която тия растения растат. Светлината, топлината, влагата, това са външни условия, които спомагат и организират фактите. Ако тази светлина отгоре не слиза и ако топлината не слиза, и ако влагата не иде, тогава фактите не може да се явят. Зад законите седи Разумната природа.

Що е закон? Един закон е метод, чрез който едно разумно същество се проявява. Що е факт? Факт е, чрез което туй същество се изявява. Що е факт? Най-слабото изявление на едно разумно същество, то е факт. Може да е на върха на една игла, но ти ще почувстваш, приятно ти е туй същество. Случи се, не става работата тъй, както вие мислите. Кога е по-добре, да станат нещата тъй, както искаме, или да не станат?

Най-първо, нещата трябва да станат тъй, както Бог ги е направил; после – ангелите както са ги пренесли; и най-после да станат, както хората искат. Ако искаме нещата да станат, както ние искаме, туй са факти. Ангелите са закони, Бог е Разумната причина. Ангелите са закони, ограничават и казват: „Няма да правиш това.“

Ти си като един факт, не знаеш как да ядеш тази ябълка. На тебе, като факт, няма да ти дадат втора. Що е факт? Да знаеш да изядеш ябълката. Един ангел, като ядеш ябълката, вижда законно ли я ядеш, дали държиш ума си в светло състояние, приятно, че ядеш тази ябълка, дъвчеш добре. Ти си изпълнил този закон. Те виж-

дат, че вие оценявате, и втория път ще ви дадат по-хубава. Ако не си ял добре, втория път няма да ти дадат по-хубава.

Сега както мислите, както чувствате и както постъпвате, това са факти. Чувствата образуват законите, постъпките са фактите, а мислите образуват Причинния свят.

По някой път вие направите аналогия. Твоите постъпки, това са факти. Те се складирват в долната част на челото. Законите са в средната част на челото. А умът е в горната част на челото. Челото трябва да расте на широчина и на височина. Широчина и височина трябва да има.

Сега като ме слушате, ред поколения са живели без туй знание, безразборно. Всички в миналото са живели неразумно.

Привеждам този пример в една беседа. Един българин ходил да изучава градинарство три-четири години. Казва: „Тази работа е трудна. Пришки излизат на ръцете.“ Тръгнал да намери по-лесен занаят. Това било в Солун. Вижда един абаджия и си казва: „Ето един лесен занаят, ще прекарваш само иглата.“ Отива при абаджията и му казва: „Приемаш ли ме за чирак?“ Цяла седмица трябвало да се учи само да бодне с иглата. Идва един турски бей и иска да му ушие едни бирбучуклия гащи, да му направи едни гащи от сукно. Чорбаджията му казва: „Вземи аршина и ножиците и аз ще дойда след малко.“ Тъй се случило, че абаджията закъснял. Бейт гледа чирака, доста левент момък на деветнайсет години. Бейт му казва: „И ти си майстор, и ти може да ми скроиш бирбучуклии.“ Момъкът не казва, че не знае. И той му донесъл един топ от сукно и казва: „На, скрой ми.“ Той кроил, кроил бирбучуклия и бейт му казва: „То не мяза на бирбучуклия, но поне ми скрой една салтамарка.“ После му казва: „Абе чоджум, и това не става. Но една тютюнева кесия ако не може да ми скроиш, ще те набия. Бирбучуклия

не можа да скроиш, салтамарка не можа да скроиш, тютюнева кесия ако не скроиш, ще те набия.“

Тютюневата кесия, това са фактите, салтамарката, това са законите, а бирбучуклията, това са принципите. Аналогията е тази – тютюневата кесия са фактите, салтамарката са законите, а бирбучуклията, това са принципите. Работата става ясна. Поставени сме в света и едно предметно учение имаме. Изгревът на слънцето, изгревът на звездите са всичките тия положения. Природата иска да събуди спящите сили и човек да започне да мисли. Тя не бърза, постепенно, с хиляди години подканва. Ние от колко малко се отегчаваме, и едва сега сме събудени. Сега е ден. Като си млад, не може да учиш.

Децата, като слизат отгоре, са сопран. Възрастните са бас. Децата, които отгоре слизат, кряскат. Казват: „Горе всичко е уредено.“ Казвате: „Как ще уредим?“ Посейте една череша и като стане на три години, ще ражда. Всяка сутрин ходете да пеете на черешата и вижте какви плодове ще даде. Посейте и друга череша, на която [да не пеете], и вижте каква разлика ще има от плодовете на онази, на която пеете.

Всякога да пеем на себе си. Когато мислим правилно, е пеене. Да чувстваш правилно е пеене. Да постъпваш правилно е пеене. Разглеждам като музикални неща. Човек в ума трябва да бъде музикален, в сърцето си да бъде музикален и във физическия свят да бъде музикален. Всяко движение да бъде музикално, хармонично, съразмерно. Тогава ще добием един характер, ще бъдем разположени, ще бъдем весели. Няма да бъдем песимисти.

Много мъчно е човек да бъде весел. Казваш: „Лоши времена са.“ Зад тия лошите времена е Господ.

Ние се намираме в положение, в което се намирал един разбойник, който обрал един светия и се скрил в една пещера. До вратата на пещерата застава една кобра и като рече да излезе навън и да вземе имането, тя си

вдигне главата. Той пак се отказва. Като рече да бяга [с] имането, тя иска да го клъвне. Тя казва: „Без багаж е позволено да излезеш, но с багаж ще те клъвна.“

Трябва да освободим ума си, сърцето си, душата си от всички неестествени подбуди, никаква лъжа и никакъв багаж да няма. Всички неща, които имаш, да бъдат необходими. Необходимо е туй, което обичаш. Туй, което не обичаш, то не е необходимо.

Мислете добре за Първата причина, то е Принципът.

Чувствайте добре, това са законите.

И наблюдавайте нещата, това са фактите.

Фактите създават силата, чувствата създават законите, а мислите създават принципите.

Това е живот вечен, да познаем Тебе, Единаго истиннаго Бога, и Христа, Когото си изпратил.

Двадесет и втора година на ООК (1942 – 1943)

Петдесет и осма лекция

11 август 1943 г., сряда, 5 ч.

София

ПОЯСНЕНИЯ ЗА НЯКОИ СПЕЦИАЛНИ ТЕРМИНИ И ОСТАРЕЛИ ИЛИ ДИАЛЕКТНИ ДУМИ

- алабраце** (ит.) Под ръка.
- алопатия** *мед.* (гр.) Класическият начин на лечение, при който върху болестите се въздейства със средства, предизвикващи в организма явления, обратни на лекуваните.
- аспид** (лат.) Сравнително дребна змия с болезнено ухапване и смъртоносна отрова. Споменава се често в Библията.
- бакалия** (тур.) Магазин за дребна стока, предимно хранителни продукти.
- бирбучуклия** (тур.) Широко (за дреха).
- вивисекция** (лат.) Разрязване на жив организъм с научна цел.
- владам** *остар.* Владея.
- грухане** *нар.* Оронване на зърна с чукане.
- далгости** (тур.) Сорт едри сливи.
- дандору** *нар.* Възглас при люлеене на дете. От дандуркам, друсам дете или животно на коленете си; тантуркам.
- деребей** (тур.) Самовластен турски управник, потисник.
- джобур** (тур.) Вид каца с тясно дъно и широк горен отвор.
- джубе** *остар.* (ар.-тур.) Дълга горна дреха от дебел плат, обикновено подплатена с кожа.
- дилаф** (гр.) Маша, щипци за разравяне на огън и за хващане.
- дихарма, дхарма** *фил.* (санскр.) Буквално означава „закон, ред, дълг, справедливост“. В широк смисъл - вечният закон, който е морален по своето съдържание, образец, който трябва да се следва като норма. В тесен смисъл - частно нравствено установление - дълг, добродетел.

драм (гр.) Стара мярка за тежина, равна на 1/400 част от оката или 1/312 част от килограма.

дубара *остар.* (пер.-тур.) Измама, лъжа, хитрост.

дюкян (ар.-тур.) Магазин; занаятчийска работилница.

жидък (рус.) Течен.

зоб *нар.* Зърнена храна за тревопасен добитък.

ижица *старин.* Последната буква от черковнославянската и старата руска азбука.

кадия (ар.-тур.) Съдия.

калем *остар.* (гр.-тур.) Каменен молив за плоча.

карагъоз-перде *диал. остар.* (тур.) Завеса на сцената на куклен театър.

карма *фил.* (санскр.) Буквално означава „действие, дело, жребий“.

Общата сума от извършените постъпки на всяко живо същество, които определят характера на неговото ново раждане.

куркой *диал.* Пуяк.

кърчаг *диал.* Пръстена стомна, глинен съд за вода.

лозинка *остар.* (нем.-рум.) Тайна условна дума или съчетание от букви; парола.

манас *фил.* (санскр.) Разумът в най-широк смисъл, обхващащ всички ментални прояви.

мукалитин *диал.* (тур.) Смел, умен, отмъстителен.

накопление (рус.) Натрупване.

нахохоря (да се ~) *диал.* Да се наежа, да се наперя, да настръхна.

Нерде Шам, нерде Багдад! (тур.) „Къде е Шам, къде е Багдад!“ Откъде накъде. Използва се при съпоставяне на несравними величини.

огненица *нар.* Тежка болест, съпроводена с висока температура.

олабелир (тур.) Може би, възможно е. Така да бъде!

омбрела *остар.* Чадър, дъждобран.

опретна (да се ~) *диал.* Да се заловя, да се захвана с нещо.

опуленис (закон на ~) (фр.) Закон на всемирното изобилие.

пангар (нгр.) Място в храм, където се продават свещи.

петало (гр.) Подкова.

полез *нар.* Първо посещение през деня, за което се вярва, че носи сполука или несполука.

прапа *фил.* (санскр.) Буквално „дъх“. Диханието като жизнен принцип,

животът като одушевяващо начало и всемирнен процес.

пунктом (рус.) Точно, пунктуално.

пчелник (рус.) Пчелар.

радиирам (лат.) Излъчвам.

разница (рус.) Разлика.

рол *остар.* (рус.) Роля.

рудница *нар.* Рудник.

салтамарка (ит.-тур.) Къса горна дреха, обикновено подплатена с кожа.

самун (гр.-тур.) Хляб.

сизус *фил.* (гр.-лат.) Резултатът от съединяването на противоположностите.

скържав *диал.* Стиснат, алчен, скъперник, скръндза.

слишание *остар.* Чуване.

схумя (да се ~) *диал.* Да се разпадна, да се скапя.

Хак му е! (ар.-тур.) Така му се пада. Заслужено си изпада.

хас (тур.) Истински.

хас (струвам ~) (тур.) Обръщам внимание, засяга ме, интересувам се.

хатър (ар.-тур.) Воля, желание.

хомеопатия (гр.) Лекуване на болести с малки дози от вещества, които в здравия човек при приемане на големи дози предизвикват същите заболявания.

черъкчия *диал.* (тур.) Чекръкчия. Лечител, който намества счупени кости.

чоджум (тур.) Момчето ми, дете мое (при обръщение).

чутура (рум.) Дълбок дървен съд за чукане на сол и кафе или за оронване на зърна - жито, царевица, боб.

щерна *остар.* (лат.-гр.) Голям съд или басейн за събиране на дъждовна вода.

юшурджия *остар.* (тур.) Служител в администрацията на Османската империя, който събира юшур - данък в натура, обикновено една десета от земеделската продукция.

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

ар. – арабски

гр. – гръцки

диал. – диалектно

ит. – италиански

лат. – латински

мед. – медицинско

МОК – Младежки (Специален, Втори) окултен клас

нар. – народно

нем. – немски

нгр. – новогръцки

ООК – Общ (Първи) окултен клас

остар. – остаряло

пер. – персийски

рум. – румънски

рус. – руски

санскр. – санскрит

старин. – старинно

тур. – турски

фил. – философско

фр. – френски

ЗАГЛАВИЯ НА ЛЕКЦИИТЕ В ИЗДАНИЯ ОТ 1920–1949

Заглавията на лекциите и беседите в дешифрираните стенограми понякога се различават от тези, с които текстовете са познати от предишни издания. За улесняване на идентификацията им, по-долу е поместена таблица на съответствията.

ЗАГЛАВИЕ НА ЛЕКЦИЯТА В ДЕШИФРИРАНАТА СТЕНОГРАМА

1. ОБРАЗУВАНЕ НА ДОБРИТЕ НАВИЦИ

2. ПЕДАГОГИЧЕСКА ЛЕКЦИЯ

3. НАЙ-ДОБРИЯТ МЕТОД В ПРИРОДАТА ЗА ЧОВЕКА

4. ЖИТЕНОТО ЗЪРНО

5. ОТНОШЕНИЕ НА ПРИРОДНИТЕ СИЛИ КЪМ ЧОВЕШКАТА ДУША

ЗАГЛАВИЕ НА ЛЕКЦИЯТА В ИЗДАНИЯТА ОТ 1920–1949 Г.

ДОБРИ НАВИЦИ.

Добри навици. София, 1936.

ПЕДАГОГИЧЕСКА ЛЕКЦИЯ.

Добри навици. София, 1936.

НАЙ-ДОБРИЯТ МЕТОД.

Добри навици. София, 1936.

ЖИТНО ЗЪРНО.

Добри навици. София, 1936.

ОТНОШЕНИЕ НА ПРИРОДНИТЕ СИЛИ КЪМ ЧОВЕШКАТА ДУША.

Добри навици. София, 1936.

6. ОПИТИ	ОПИТИ.
Добри навици. София, 1936.
7. СВЕТОТ НА
ОГРАНИЧЕНИЯТА.
ФИЗИЧЕСКИЯТ ЖИВОТ	СВЕТОТ НА
ОГРАНИЧЕНИЯТА.
Отворени форми. София, 1943.
8. ОГЪНАТА ПЛОЩ	ОГЪНАТА ПЛОСКОСТ.
Закони на доброто. София, 1940.
9. ЗАДАЧА И ОТКЛОНЕНИЕ В
МЛАДЕЖКИЯ КЛАС	НАПРАВЛЕНИЯ В ЖИВОТА.
Закони на доброто. София, 1940.
10. МУЗИКАТА КАТО МЕТОД
ЗА СМЯНА НА
СЪСТОЯНИЯТА. РАБОТАТА -
ОТГЛАС НА ЛЮБОВТА	МУЗИКА И РАБОТА.
Закони на доброто. София, 1940.
11. КЪРТЪТ, СЛАВЕЯТ И
ПЧЕЛАТА	КЪРТИЦА, СЛАВЕЙ И ПЧЕЛА.
Закони на доброто. София, 1940.
12. ОБРАЗЦИ ЗА
САМОВЪЗПИТАНИЕ	МЕТОДИ ЗА
САМОВЪЗПИТАНИЕ.
Закони на доброто. София, 1940.
13. РАСТЕНЕ И ПОЗНАНИЕ	РАСТЕТЕ В БЛАГОДАТ.
Духът и плътта. Пловдив, 1933.
14. БЛАЖЕНИТЕ	БЛАЖЕНИТЕ.
Духът и плътта. Пловдив, 1933.
15. МАЛКИЯТ ЗАКОН	МАЛКИЯТ ЗАКОН.
Солта. София, 1920.

- 16. ОБИЧЕН И СКЪП** ОБИЧЕН И СКЪП.
Ще управлява всички народи.
София, 1948.
- 17. И АНГЕЛ ГОСПОДЕН** АНГЕЛ ГОСПОДЕН ГОВОРИ.
ГОВОРЕШЕ НА ФИЛИПА Ще управлява всички народи.
София, 1948.
- 18. БЛАЖЕНИ КРОТКИТЕ** РАЗУМНИТЕ КРОТКИ.
Голямото благо. Казанлък, 1936.
- 19. ДА ИМАТ ЖИВОТ** КРАДЕЦЪТ И ПАСТИРЪТ.
Крадецът и пастирът. Казанлък,
1937.
- 20. СТОТНИКЪТ** СТОТНИКЪТ.
Крадецът и пастирът. Казанлък,
1937.
- 21. ТРИДЕСЕТ И ОСЕМ** ОБИКНОВЕНИ И
ГОДИНИ НЕОБИКНОВЕНИ ПРОЦЕСИ.
Крадецът и пастирът. Казанлък,
1937.
- 22. ПОНЕЖЕ АЗ ЖИВЕЯ, И** АЗ ЖИВЕЯ И ВИЕ ЩЕ
ВИЕ ЩЕ ЖИВЕЕТЕ ЖИВЕЕТЕ.
Да ви даде. Казанлък, 1939.
- 23. МАЛКИЯТ СТРЪК** МАЛКИЯТ СТРЪК.
Петимата братя. София, 1949.
- 24. НА ЕЗЕРАТА** НА ЕЗЕРАТА.
Закони на доброто. София, 1940.

25. ТРИ ВЪПРОСА ЗА БОГАТО ПЪРВИЯТ ДЕН.

Закони на доброто. София, 1940.

26. ПЛАНИНСКИ ВЪРХОВЕ ПЛАНИНСКИ ВЪРХОВЕ.

Ключът на живота. София, 1937.

27. ДВАМАТА БАКАЛИ

СВЕТЛИ И ТЪМНИ ДЕЙСТВИЯ.

Степени на съзнанието. 1939.

**28. МИСЛИ, ЧУВСТВА,
ПОСТЪПКИ И ПЕЕНЕ**

неиздавана

СЪДЪРЖАНИЕ

МЛАДЕЖКИ ОКУЛТЕН КЛАС

1. Образоване на добрите навици 9
7 февруари 1923
2. Педагогическа лекция 27
7 март 1923
3. Най-добрият метод в природата за човека 45
4 април 1923
4. Житеното зърно 58
11 април 1923
5. Отношение на природните сили към човешката душа 76
30 май 1923
6. Опити 100
20 юни 1923
7. Светът на ограниченията.
Физическият свят 112
28 юни 1929
8. Огънатата площ 126
4 април 1930
9. Задача и отклонение в младежкия клас 148
18 април 1930

10. Музиката като метод за смяна на състоянията. Работата – отглас на любовта 169
 23 май 1930
11. Къртът, славоят и пчелата 183
 30 май 1930
12. Образци за самовъзпитание 200
 13 юни 1930

НЕДЕЛНИ БЕСЕДИ

13. Растене и познание 219
 7 януари 1917
14. Блажените 240
 4 февруари 1917
15. Малкият закон 256
 22 юни 1919
16. Обичен и скъп 279
 8 октомври 1922
17. И ангел Господен говори на Филипа 299
 15 октомври 1922
18. Блажени кротките 322
 23 юни 1929
19. Да имат живот 340
 1 септември 1929
20. Стотникът 361
 8 септември 1929
21. Тридесет и осем години 388
 15 септември 1929
22. Понеже аз живея, и вие ще живеете 412
 29 декември 1929

РИЛСКИ БЕСЕДИ

23. Малкият стрък 439
13 юли 1925
24. На езерата 459
1 август 1930
25. Три въпроса за Бога 475
8 август 1930

ОБЩ ОКУЛТЕН КЛАС

26. Планински върхове 487
5 септември 1928
27. Двамата бакали 509
15 януари 1930
28. Мисли, чувства, постъпки и пеене 530
11 август 1943

ПОЯСНЕНИЯ ЗА НЯКОИ СПЕЦИАЛНИ
ТЕРМИНИ И ОСТАРЕЛИ ИЛИ
ДИАЛЕКТНИ ДУМИ 547

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ 550

ЗАГЛАВИЯ НА ЛЕКЦИИТЕ 551

УЧИТЕЛЯТ БЕИНСА ДУНО
СБОРНИК ЛЕКЦИИ (1917–1943)

Първо издание

Предпечатна подготовка:

Наталия Ангелова

Росица Ангелова

Валентина Генчева

Иванка Софронова

Печат

"Симолини '94"

ИК "ЖАНУА-98"

тел. 02/ 987 87 30

ISBN 978-954-376-022-0